

1875

1511

(* *) فهرست انوار العاشقين للشيخ احمد بيجان قدس سره (* *)

٣	سبب تأليف كتاب	٩٨	نزول تورات وطلب الرؤية
٧	الباب الاول في ترتيب الموجودات	١٠١	فصل مناجات موسى عليه السلام
١٠	فصل في ترتيب الموجودات	١٠٨	فصل فيما كتب في التوراة
١٧	حديث الارض واسماؤها	١١٥	مبعث يوشع بن نون عليه السلام
١٩	حديث السموات واهلها	١١٦	مبعث خزقيل عليه السلام
٢٥	بيان الكلمات التي اوحىها الله تعالى	١١٧	باب الموعظة التي وعظ الله بها عباداه
٢٨	نفخ الروح لآدم عليه السلام	١٢٣	مبعث الياس عليه السلام
٣٨	في آية آدم عليه السلام	١٢٧	مبعث داود عليه السلام
٤٠	بيان اخذ ميثاق	١٣٣	مناجات داود عليه السلام
٤٨	مبعث شبت عليه السلام	١٣٦	فصل في وحى الله الى داود عليه السلام
٤٩	مبعث ادريس عليه السلام	١٣٨	فصل في تشويق داود عليه السلام
٥١	مبعث نوح عليه السلام	١٤١	وفات داود عليه السلام
٥٤	مبعث هود عليه السلام	١٤٢	مبعث سليمان عليه السلام
٥٥	مبعث صالح عليه السلام	١٤٧	قصة بلقيس رضى الله عنها
٥٧	مبعث ابراهيم عليه السلام	١٥٣	مبعث لقمان عليه السلام
٦٢	فصل في بناء الكعبة	١٥٤	قصة ذوالقرنين
٦٦	وفات ابراهيم عليه السلام	١٥٦	مبعث اشعيا وارميا عليهما السلام
٦٧	مبعث اسمعيل عليه السلام	١٦٠	مبعث عزيز عليه السلام
٧٠	مبعث اسحاق عليه السلام	١٦١	مبعث يونس عليه السلام
٧١	مبعث يعقوب عليه السلام	١٦٣	مبعث زكريا ويحيى عليهما السلام
٨١	وفات يعقوب ويوسف عليهما السلام	١٦٧	مبعث عيسى عليه السلام
٨٣	مبعث ايوب عليه السلام		
٨٨	مبعث شعيب عليه السلام		
٩٠	مبعث موسى بن ميثاق عليه السلام		
٩١	مبعث موسى وهارون عليهما السلام		

١٧٦	فصل في اوصاف الانجيل	٢٦٩	في جبرائيل عليه السلام
١٧٧	فصل في الموعظة	٢٧٩	فصل في كراما كاتين
١٨٠	مبعث رفع عيسى عليه السلام	٢٨٠	فصل في مسائل شتى
١٨٣	فصل في ترتيب الانبياء	٢٨٧	فصل في ملك الموت
١٩٤	مبعث محمد المصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم	٢٩١	فصل في مقام الارواح
١٩٨	فصل في شمائله عليه السلام	٢٩٤	الباب الرابع في خطابات الله تعالى يوم القيمة
٢٠١	فصل في نزول القرآن	٣٠١	في الاعتقادات المختلفة
٢٠٤	حديث المعراج	٣٠٢	فصل في الاحكام العملية
٢١٣	فصل في الاختلاف في رؤية الله تعالى في ليلة المعراج	٣٠٨	فصل في الكبار
٢١٤	فصل في اسرار الوحي	٣١٠	فصل في الفاظ الكفر
٢١٩	كلمات القدسيه	٣١٤	فصل في فضيلة الجمعة
٢٢٦	فصل في الحديث الالهى	٣١٦	فصل في فضيلة الصلاة
٢٢٩	هجرة النبي عليه السلام	٣١٧	في فضيلة نوافل الصلاة
٢٤٢	نزول النبي في المدينة	٣١٨	فصل في فضيلة المساجد
٢٤٥	جهاد النبي عليه السلام	٣١٩	فصل في فضيلة الزكاة
٢٤٩	قصة فتح مكة	٣٢٠	فصل في فضيلة الصوم
٢٥٢	وفات النبي عليه السلام	٣٢٣	فصل في فضيلة ليلة القدر
٢٥٩	فصل في فضائل الصحابة	٣٢٦	فصل في فضيلة الحج
	وفاطمة الزهراء رضوان الله عليهم اجمعين	٣٢٧	فصل في احكام الحج
٢٦٠	وفات ابي بكر الصديق	٣٢٩	فصل في فضيلة الجهاد
٢٦٢	وفات عمر بن الخطاب لله	٣٣٣	فصل في فضيلة القرآن
٢٦٣	وفات عثمان وعلى رضى الله تعالى عنهما	٣٣٥	في فضيلة فاتحة الكتاب
	وفات الحسن بن الحسن	٣٣٦	فصل في فضيلة الذكر
	وفات الحسين بن الحسين	٣٤٣	فصل في فضيلة الصبر
	وفات علي بن الحسين	٣٤٤	فصل في فضيلة الصدقة
	وفات الحسن بن الحسين	٣٤٦	فصل في فضيلة العلم والعلماء
	وفات الحسين بن الحسين	٣٥١	فصل في فضيلة الامر بالمعروف والنهي عن المنكر
	وفات الحسين بن الحسين	٣٥٢	فصل في فضيلة الفقر والفرق الضالة

٣٥٦	فصل في الدنيا	٤٠٧	فصل في اعطاء الكتاب
٣٦٢	فصل في احوال القبر والموتى	٤٠٨	فصل في الميزان
٣٦٢	فصل في الدعاء	٤١٠	فصل في المخاضات
٣٦٤	فصل في الاستغفار	٤١٣	فصل في سائر الامور الغريبة
٣٦٥	فصل في التوبة		يوم القيمة
٣٦٦	فصل في التقوى	٤١٤	فصل في مخاطبات الله
٣٦٧	فصل في اشراط الساعة		تعالى مع الملائكة يوم القيمة
٣٦٩	فصل في العلامات بين	٤١٦	فصل في جهنم ودرجاتها
	يدي الساعة	٤١٨	فصل في اهل النار
٢٧٠	فصل في خروج الدجال	٤٢٢	فصل في احوال اهل الجنة
٢٧١	فصل في نزول عيسى عليه	٤٢٣	فصل في الخوض
	السلام	٤٢٤	فصل في الصراط
٣٧٢	فصل في خروج دابة الارض	٤٢٨	الباب الخامس في كلمات
	وطاوع الشمس من المغرب		الله تعالى في اعلى المقام
٣٧٣	فصل في سدباب التوبة	٤٣١	فصل في دخول الجنة
	و خسوف الارض	٤٣٥	فصل في اهل الاعراف
٣٧٤	فصل في نفخ الصور	٤٣٧	فصل في رؤية الله تعالى
٣٧٦	فصل في الحشر	٤٤٠	فصل في احوال اهل الكبر
٣٧٩	فصل في تبدل الارض		من المسلمين
٣٨٣	فصل في المواقف	٤٤٣	فصل في حكمة النار
٣٨٥	فصل في الفرع الاكبر	٤٤٣	فصل في الجن
٣٨٦	فصل في لواء الحمد	٤٤٤	فصل في ذبح الموت وشجر
٣٨٨	فصل في مجيئ الدنيا		طوبى
٣٩٠	فصل في مجيئ جهنم في الحشر	٤٤٩	فصل في الحور
٣٩٠	فصل في الحساب	٤٤٧	فصل في العلمان والولدان
٣٩٢	فصل في الشفاعة الكبرى		وانهار الجنة
٣٩٤	فصل في الكعبة	٤٤٩	فصل في مراتب اهل الجنة
٣٩٦	فصل في الشفاعة	٤٥٣	فصل في الشهداء
٣٩٧	فصل في الحساب	٤٥٤	فصل في نعم اهل الجنة
٤٠١	فصل فيمن دخل الجنة	٤٦٠	خاتمة الكتاب
	بغير حساب		

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

هذا الكتاب من كتب دار الفقه والعلوم
 في مدينة القاهرة
 في سنة ١٢٨٠
 في شهر ربيع الثاني
 في يوم الاثنين
 في الساعة السادسة
 في شهر ربيع الثاني
 في سنة ١٢٨٠
 في مدينة القاهرة
 في دار الفقه والعلوم

منالات ایجره فالش ایکن اسلام چراعنی یاقوب حق بولی کوستردی
 اعظم هدایات ایله * ودخی دیلد یکه اتی تفضیل ایلبه قوللری اوزرینه
 عرصات جلاره جالانی کشف ایچون اجلای نجلیات ایله * وقوللرینه جنات
 عدنی انعام ایلدی نعيم جنات وروضات ایله * ومؤمنلری جنت ایجره مخلد
 ایلدی اطیب طیبات ایله * پس بزم مومن حیاتدر صلات عمر صلاتدر ورسوله
 صلواتدر اشرف صلات ایله * وانك آنته واصحابنه بله اولسون اکرم نجیبات ایله
 اما بعد معلوم اوله که حق سبحانه وتعالی روح اعظم و سر احدیت اولان محمد
 حضرتلری بنی اول براندی ناکه بر جوهر ظاهر اولدی عالم جبروتنده و ملکوتنده
 واند نصکره ارواح کامله و نفوس شاطله و فاضله بنی براندی و انلری دعوت
 ایلدی وحی سر سبحانی ایله غیب حقایق فیض اینک ایچون اندن صکره وحی
 ایلدی حقایق ممکناتی سیرایمکله ناکه صور کائنات ظاهر اولسون ایچون اندن
 صکره جمال الهی مشاهده اینک دعوت ایلدی او یله اولدیه انلردخی
 شول مقامه ابرشدیلر که علما و حکما اولدیلر و ایندیلر (الله و لاسواه) اندن صکره
 الله تعالی حضرتلری انلرک بدنلرین طور قیلدی و روحلرین کتاب مسطور
 قیلدی و نفسلرین رق منشور قیلدی و کوکلرین بیت المعمور قیلدی و عقللرین
 سقف المرفوع قیلدی و علملرین بحر المسجور قیلدی و اندن صکره بونلره ذاتنک
 حقائق کشف ایلدی و بونلری فانی ایدوب و حجابلرین کیده روب باقی ایندی
 طوبی لهم و حسن مآب و ما بنذکر الا اولوالالباب پس انلره دنیا ده و آخرتده
 کمال اعلی حاصل اولدی و بو اعلی کمال که واردخی هر نسنه که ایکی عالمده
 وار ظاهر و باطن موجود اولدی حضرت پیغمبریمز محمد مصطفانک سببیه
 حاصل اولدی صلوات الله تعالی علیه و سلامه

(*) سید تالیف کتاب (*)

اول بودر معلوم اوله که اشبوک کتاب عظیمی و خطاب کریمی جمع وزجه
ایله این یازیچی اوغلی احمد بیجاندر حق تعالی حضرتلری اکار حجت ایلسونکه
اشبوک کتابی جمع ایلدی شونک اوزرینه که جمیع عارفلرک غایتی و واصلارک
نه اینتدر الحمد لله اشبوک کتاب کلیبولیده تمام اولدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلرینک اعلی دولتنده واجلی معادنده الهی اتی عالمه
رحمت قلده انک کالی حقیقون بنی انک شفاعتدن محروم ایلمه و بنی انک
تعلمینی نورینه باغشله و دخی جمیع اهل ایمان ایله بنم اصلمی و فرعی انک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چداول پادشاهه که کندی ذاتنی و افعالنی توحید ایلدی افضل دالات ایلله *
 * و کندی و بی تفرید ایلدی وجوه دلائل و اکمل کالات ایلله * و کندی و بی
 دلدیکه بیلنه اشمل خفیات ایلله * پس خلقی یراندی و انلره ییلسلاک و یردی
 اجل جلیات ایلله * و انک وحدانیتنه دلیلدیر اشباح و ارواح عقول و نفوس
 شرایع و حقایق ایجره احسن ظهورات ایلله * تا که تمام لطفنک رحمتی عالملره
 یتشه متتهای کرامات ایلله * و کندی نیک کالان کوره مراتب یقینده مقتضای
 مقامات ایلله * و دخی منت اول پادشاهه که محمد مصطفی صلی الله تعالی
 علیه و سلم حضرت تبریک اوزرینه کاب ایندردی تا که عالملره بشیر و نذیر اولسون
 ایچون افصح اشارات ایلله * و دخی بدیع بیان و معانیسنی ییلدردی هدایت
 ایتک ایچون اوضح عبارات ایلله * تا بونلره هدایت ایلله قدس ذاتک
 سرادقانه اعلی مشاهدات ایلله * و انلری ارشاد ایلدی صفات مجلا سنک
 بارقانه اقصای مجاهدات ایلله * و اکا علوم غیبی و حی ایلدی
 اظهار معجزات ایلله * انس و جنه دعویچی ایلدی رحمت ایتک ایچون
 اول دخی خلقی الله تعالی حضرت تبریکه دعوت ایلدی بو خلق عالم

فاتحه مقرب و محترم ایلله (ایکجی سبب اولدر که بنم برقرند اشم و ارایدی عالم
وعارف و فاضل و کامل و تکرری تعالی حضرت تریک خاصی وارنلرک
سروری ایدی و دخی جهات قطبی شیخ حاجی بیرام قدس الله سره العزیزک
محرم اسراری ایدی و دائم بن مسکین و درویش احمد بیجان ایدردمکه ای
کوزلم نوری قونداش دنیانک بقاسی و روزگارک و فاسی یوقدر بر باد کاردوز که
عالمردده او قوندسون بنم سوزم ایلله اول دخی مغارب الزمان آدلو بر کتاب یازدی
عالمردده ندکلو ظاهر و باطن تفسیر و تحقیق و ارایسه الحاصل اون ایکی علمک
حاصلن انده بر بره جمع ایلدی و اندنصرکه بکا ایتدی یا احمد بیجان ایشته بن
سنک سوزک ایلله جمیع عالمک شرایعین و حقایقین بر بره جمع ایلدم ایتدی
سیندخی کل بو کتابکه مغارب الزماندر یونی ترکی دیلنه ترجمه ایلله تا که بو بزم ایلک
قومی دخی معارفدن و انوار علمدن فائده کورسونلر بن مسکین دخی انک
مبارک سوزی ایلله اشبو کتابکه آدی انوار العاشقیندر کلیولیده تمام
ایتدم ایتدی بنم انوار العاشقینم و قونداشمک محمدیه آدلو نظم و تألیف
ایتدیکی کتاب ایکسی دخی مغارب الزماندن چیقمشدر صانکه
بحر محیط طاشوب ایکی جانبدن اقدی نه دکلو جواهر و ارایسه ظاهر
اولدی واکردر مکنون استرایسک انوار العاشقینی مطالعه ایلله
واکراجر غیر ممنون استرایسک محمدیه بی مطالعه ایلله الحمد لله که بز
ایکی قونداش بو ایکی کتابی جمع ایلدک انک ایچون بز بو بولده زجتلر
جکدک تا که ارواح عشاق اشبو کتابلرله مشرف اولوب یازچی
اوغلنرینه رحمت اولسون دیوب خیر ایلله یاد ایدر * (تنبيه)

ایتدی ای طالب اسرار الهی اشبو کتاب حدیث قدسی و وحی قدوسی
وسر سچانیدر علم اسراردن و نورر بانیدر نور الانواردن فجن که حق تعالی
بکاتوفیق و یردی ایلله احادیث قدسیه بی و کلمات قدوسییه بی جمع ایتکه که
حق تعالی حضرتنک پیغمبر ایلله اولان کلماتن ذکر ایتدم و اصفیا ایلله
اولان خطاباتن جمع ایتدم مع هذا علماء عظام طبقات علومی و معارف
وعوارق بیان ایلدیلر اما بومیدانده هیچ کیمسه ظاهر اولدی و بومیرانده رصد
اورمدی بلی کتوردیلر استدالات مقاصدی استکمالات مرصدا ایچون و بن
مسکین احمد بیجان بر نسنه ذکر ایتدم که عرب و عجم یونک مثلی کتاب دوزمدیلر

زیراکه انلر احکام و قضایا و حکایات کتوردیلر بن مسکین جمع حدیث قدسیه بی
و کلمات قدوسییه بی کتوردیم و نه دورلو خطابات الهیه و ارایسه تور اتدن
وز بوردن و انجیلدن و قرآندن و دخی نه مثلا و کلمات ربانیه و ارایسه صحف
انبیادن تا عالم جبروتدن عالم ملک و ملکونه حتی عرضات معاده و جنات
آباد و ارنجه اشبو کتابده جمع ایتدم (والله یقضی و یقدر الاسباب
و برزق من بشاء بغیر حساب) (او جیحی سبب تألیف کتاب اولدر که
اهل اللهدن برجاعت بکا ایتدیلر اشبو زمانده جهل و تقلید غایت چوقدر
بعضیسی هوایه مشغول اولمق ایلله بن مشر عمدر دیوب و بعضیسی غیره مشغول
اولمق ایلله بن محققمدر دیوب و اوردیلر شریعت و حقیقت حجتی ترک ایللیوب دینی
و مذهبی تمیز ایلدیلر و ایتدیلر (قد علم کل اناس مشر بهم) پس
کندولر آز دیلر و خلقی دخی طریق حقندن آرتدیلر و تخیلات ایلله حقایقندن
محروم اولدیلر پس اویله کرک اولدیکه بر کتاب دوز یله انلر که انده احوال انبیا
و احکام شرعک ظاهری بیان اولنه و حقایقک و قضایانک باطنی محقق
عیان اولنه شونک اوزرینه که عرفاء محققین کشف ایلدیلر تحقیقات ایلله پس
اویله اولسه بن مسکین عذر ایدر ایدم که اشبو نسنه شی عظیمدر و امر خطیردر
و ذلک علی الله یسیر و بن ضعیف احمد بیجان کوردمکه ظاهر و باطن علملرنده
علماء ظاهر و باطن چوق کتابلردوز مشلردر اما اول کتابلرک کیمی عرب دیلنجه
و کیمی فارسی دیلنجه ایدی هر کشتی انلری مطالعه قیلوب معنا سنی
لطیف چیقاره منزل ایدی و اول عبارتلری کبر و اهلی ییلور ایدی بو مسکین
دیلدیکه ظاهر و باطن علمندن ترکیه بر کتاب دوزم که بو بزم ایل قومی دخی
اول علملردن فائده طوتوب عالمردن و عارفلردن اولار تا که کوکلرینه
و اعتقادلرینه شریعت و حقیقت امرین طومق و مسلمانلق قیدن بیلک
و معرفت حاصل ایلک دوشه * اما علماء فرض عین اولان علملرده اختلاف
ایدلر مکه لرا ایتدیلر اصل علم حق تعالینک برلکین و صفاتن بیلکدر دلیل ایلله
* و فقهار اصل علم علم فقهدر زیرا که حلالی و حرامی فرضی و واجبی
و سنتی امری و نهی بیلک فقه ایلله حاصل اولور دیدیلر * اهل تفسیر و اهل
حدیث ایتدیلر اصل علم قرآنک معناسین و تفسیرین و حدیث بیلکدر زیرا که
جمیع علوم قرآندن و حدیثدن چیقمشدر اویله اولسه اصل علم قرآن و حدیثدر

* صوفیای ابتدا بر اصل علم کشتی گندینک حالن و مقامن بملکدر که حقه نه ایله
یقین اولنورونه ایله حقدن اوراق دوشیلورانی بملکدر (ابوحنیفه رحمه الله
علیه ابتدای اصل علم که دیرل صوفیایر علمدر او یله ایسه بن ضعیف تبرک
ایچون بو علملرک هر بر یسندن کتوردن تا که طالب علم اولان انواع علمدن
فائده بوله * بملک کر کدر که علمک و عملک ظاهری و باطنی وارد در بعض
آیات و حدیث ظاهر اعتبار یله دینلمشدر و بعض آیات و حدیث باطن
اعتبار یله دینلمشدر اول که ظاهر در مقام فتوادر و اول که باطندر مقام
تقوادر و اولر که عقلاری و فهملری قاصدر در بعض ادراکدن اعتقادلر بنه
خلل ابرشدیروب انیدانک و اولیانک علمه و کشفنه انکار ایدرلر اما انلر که
عقل و فهم اسیر ایدر هر بر آیتدن و حدیثدن مقصودنه درانی ییلورلر
و اول ظاهر و باطن علملرندن فائده کورلر و کمال بولوب جماله و اصل اولورلر
پس واجب اولدیکه علم کسب ایلبلر زیرا که علم سنی عبادت دیکه حالمه
فساد دن قورنماز * ایدم دی سرمه شویله ظاهر اولور که سلطان المشایخ
و برزخ البرازخ قطب المحققین و اکمل المقربین هر شد الانام حاجی
بیرام قدس الله سره العزیز بنی صاحب سر قیلدی شونک اوزرینه که
احوال انبیانک ظاهرینه موافق بیان اولنه و مقامات اولیانک باطنه
مطابق عیان اولنه و دخی تفسیر و تحقیق اراسنده تطبیق اولنه و اولرک
و آخرلرک علمی بونده تحقیق اولنه پس او یله ایسه اشبو کتایده تحقیق
و تشریع انجورین نثر و نظم ایتدم پس نور علی نور و سرور علی
سرور اولدی اشبو کتایی کوکلمک نوری و عینک عینی و روحک روحی
قیدم اما حق سبحانه و تعالی حضرتندن دیلمکه اشبو کتایی دنیاده بوجه
قیله و آخرنده بکاویازانلره و اوقویانلره شفیع ایلبله و او جمعه یولداش ایلبله
ودخی بو کتابک اسمنی (انوار العاشقین) دیوآد و یردم انک ایچونکه جمیع
ظاهر و باطن نورلری بونده جمع اولدی و دخی بو کتابی بش باب اوزرینه
بنیاد ایتدم بش وقت نمازه اشارت اولسون ایچون (الباب الاول فی ترتیب
الموجودات و نظامها) (الباب الثانی فی خطابات الله تعالی مع الانبیاء
العظام) (الباب الثالث فی الملائکة الکرام) (الباب الرابع فی خطابات
الله تعالی یوم القیام) (الباب الخامس فی کلمات الله تعالی فی اعلی

المقام والله الموفق للسداد منه المبدأ والیه المعاد

(*) الباب الاول فی ترتیب الموجودات و نظامها (*)

قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم (ان الله تعالی ثمانية عشر الف عالم
وان دنیاکم منها عالم واحد) یعنی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدای
بدرستی حق سبحانه و تعالی حضرتنلرینک اون سکزینک عالمی و لدر در
بدرستی دنیا اول عالملردن بر عالمدر * ایدم دی ای نور جلالت حار وای
ظهور جلاله سائر اولان کشتی بملک کر کدر که حق تعالی اولدر جمیع اشیادن
ابتداسر و آخردر جمیع اشیادنصکره انتهایسر مجموع اشیا فائدر
اول باقیدر ظاهر در یعنی غالبدر جمیع اشیا بهر وجهله دخی اولدر وجوداندن
ابتدا اولماغله آخردر وجودا کما منتهی اولمق ایله ظاهر در صفات یله مظاهر
اگرانده و باطندر ذات یله اعیانده و رفیع الدر جاتدر * بحسب المقامات بملک
کر کدر که وجود ایچون ایکی اعتبار وارد در بری وجود محضدر که حق مطلقدر
بذاته مجرد در نسبتدن و تعیندن وجود دیمک تفهیم ایچوندر انجق ایکنجی
اعتبار بودر که عالمدر علم ایله جمیع اشیا محبطدر کندی ذاتی و دخی
لازم ذاتی ییلور پس خلق ایله حق اراسنده عنایتدن غیری نسبت یوقدر
و خلقه جهل دن اولو حجاب یوقدر ایدم دی اولکی اعتبار ایله (لبس
کماله شیء) در ایکنجی اعتبار ایله (وهو السميع البصير) در و غناسی
بذاته در یعنی جمیع خلایقدن غنی اولدیغی اولدر که وجودده و بقاده کیمسه به
محتاج دکلدر بلکه هیچ نسنه حقسنر ثابت اولماز دیمکدر * و خلقه دخی ایکی
اعتبار وارد در بری بودر که خلق کندی نفسنه نظر ایله معدومدر و رب تعالی به
نظر ایله موجوددر (شیخ امام غزالی قدس الله سره العزیز بحسب نام کتاینده
ایتدی اگر خلقه فضل الله ابرشما ییدی بقا ایله وجودد نصکره کبر و هلاک
اولور ایدی (پس حق تعالی حضرتنلری قائم بذاته در اندن غیر یلر انکله قائمدر
تحقیق برهان الهی ایله شو یله ثابت اولدیکه الله تعالی حضرتنلرندن غیری
باقی وجود یوقدر و عیرک وجودی انک ایجاد ی ایله موجوددر پیغمبریمز
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتنلری ایتدی چنانکه حق تعالی حضرتنلری
بر قولی سوسه انی کندویه عاشق ایدر و شریعت و حقیقت اوزرینه مستقیم
ایدر اول قول دخی صفات شریفه و اخلاق کریمه ایله متصف اولور او یله

اولد یسه اول کشی به ملکوتک نقشی ظاهر اولور و قدس لاهوت اکا تجلی ایلر
 اول اکا کشف اولوب جواهر ملائکه و ارواح انبیا و اولیا نطیف صورتلر ایلر
 ظاهر اولور و انلرک واسطه سبله بعض حقایق دخی ظاهر اولور عالم مثالی
 و انسا نك حقیقتی و عالم ارواحی مشاهده ایلر اویله اولد یسه معرفه
 الذات للذات در * تکرری تعالی حضرت تلی بو خلقی ایکی قسم اوزرینه یراندی
 اولکی قسمی و اصللردر لکن معارفلرند انلرکا لدن محروملردر و عقلاری
 ینه ضلالتده متحیردر و روحلری بیدای جهالتده متردددر (ایکنجی قسمی
 اهل وجداندر تحقیق انلر عرضه نوره غرق اولدیلر و فردانیت میدانده
 ندا ایلدیلر و عقلاری ابدی حیران اولوب سرادقات قیوسنده طور دیلر پس
 حق تعالی حضرت تلی انلره هویت نوری ایلر تجلی ایلدی انلر دخی جمیع
 ماسواء اللهدن غائب اولدیلر و غیر اللهه التفات ایتکدن فانی اولدیلر (قال الله
 تبارک و تعالی علی لسان نبیه ما وسعنی ارضی ولا سماء و لکن وسعنی قلب عبدي
 المؤمن) یعنی تجلی ایلر صیغدم دیمک اولور شمس تبریزی رحمة الله تعالی علیه
 ایتدی بو کوکل که حق تعالی حضرت تلی اکا تجلی برله صفا اول کوکل رسول
 الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی نیک کوکلیدر چنانکه حق تعالی
 انسانک کوکلنی جمیع موجود اتدن واسع ایلدی ایسه حقندن آرتیق کیسه
 اکا صغمدی شک یوقدر بو تجلی که انسانه حاصل اولدی پس حقل
 صفاتی و اسماسنی ذکر ایتکدن حاصل اولدی ذکر افضل عبادت اولدی
 تنکیم حق تعالی حضرت تلی بیورر (ولذکر الله اکبر) حضرت علی رضی الله عنه
 مناجاتنده ایتدی یارب بن سکا قول اولمق بکالعام و عزت بتر و سن بنم ربم
 اولمق بکافخر بتر (امام غزالی علیه رحمة الله الباری ایتدی لقضاء اللهدن
 غیری برده نجات یوقدر محبت و معرفت حاصل اولماز الا محبوبی ذکر ایتکله
 حاصل اولور و محبت لذت ایچنده هلاک اولمقدور و معرفت حیرت ایچنده مشاهده
 ایتکدر * اهل ظاهر قنده حق سبحانه و تعالی حضرت تلی قوانی سومک مجازدر
 رجحتدن عبارتدر و قول الله تعالی بی سومک اکا عبادت ایتکدن عبارتدر
 اما اهل تحقیق قنده حق تعالی حضرت تلی قوانی سومک کند و به یقین
 ایتکدر و باطنی ظاهر ایتکدر دنیا بی سومکدن و حجابلرین کوکلندن کیدرمکدر
 و قول حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بی سومک اشبو کالانه میل ایتکدر
 (ابوطالب مکی علیه رحمة الله الباری ایتدی جمیع مقاماتکه واردر کیسده

حاصل اولماز الا محبت ایلر حاصل اولور و هر نسنه که اشبو مقاماتدن واردر فوت
 اولور ایسه محبت اولیجق ضرر ایلر و هر کیسه نک که محبتی فوت اولسه
 مقامات اکافائده ایلر (ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرت تلی
 ایتدی که کیسه حقل خاص محبتدن برشمه طائدی ایسه جمیع تعلقات
 دنیویه دن و اهلندن یوزجو بروب حقل محبتنه مشغول اولدی پس واجب
 اولدر که طالب حق کوکلنی ماسوادن طاهر ایلر زیرا که کوکل لطافتده
 آینه کیدر مؤمنک کوکلی عرش ایلر و کرسی ایلر محجوب اولماز بلکه اشبو
 حجابلردن جال ربویتی مشاهده ایلر بونلرکا مانع اولمازل چنانکه کوکل
 بر تخت اولدی ایسه حقل معرفتنه و عرش الهی اولدی ایسه محبتنه واجب
 ولایق اولدی که اشرف مواضع اوله نیجه اولیه که حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلی نیک تجلیسنک مجلا سیدر (ایزید بسطامی رحمة الله تعالی علیه ایدر
 حق تعالی حضرت تلی کوکلک کیل لکندن خبر و یردی اگر عرش و یوزیک
 عالم عارفک کوکلنه قونسه خبری اولیه (جنید بغدادی رحمة الله تعالی
 علیه بومعنا ده ایتدی برادلمش قدیمه مقارن اولسه هیچ اول برادلمشدن
 اثر قالمیه تحقیق الله تعالی حضرت تلی قولک استعداد ینه کوره تجلی ایلر چاقان
 قول (یا هو) دیسه حق سبحانه و تعالی حضرت تلی انک عقلنه و روحنه تجلی ایلر
 اویله اولد یسه قولک قلبه دهشت حاصل اولوب روحنه حیرت دوشر
 اول دخی جمیع ماسواء اللهه التفات ایلر و دیلنده و عقلنده (هو) دن
 آرتیق نسنه قالمز (امام فخر رازی رحمة الله علیه ایتدی (لا اله الا الله) توحید
 عوامدر (لا هو الا هو) توحید خواصدر پس ثابت اولدی که افضل ذکر
 (لا هو الا هو) در نقلدر که تکرری تعالینک درت ییک اسمی واردر ییک بری
 قرآن عظیم الشانده در و یکی تورانده و یکی انجیلده در اما مشهوری طقسان
 طقوزدر امدی اول اسملرک کیی اسماء ذاتدر و کیی اسماء افعالدر و کیی
 اسماء صفاتدر (کلامک ایمدی بیلک کر کدر که جمیع علومدن مقصود الله تعالی
 حضرت تلی بی بیلکدر پس معلوم اولدی که صانع عالم بردر و جمیع مخلوقات الله
 تبارک و تعالی حضرت تلی بیکبشر یراندی تاکه وحدانیتنه دلیل اولسون
 ایچون مثلاً عرش ایلر کرسی جنی و انسی جنی و جهنمی لیل و نهاری بروبحری
 لوح و قلمی شمس و قمری صحت و سقمی فرض و واجبی سنت و نفلی
 وصل و فصلی خیر و شری نفع و ضرری موت و حیات قی نور و ظلمتی

ودخی نه که بونلره بکرزوارایسه جله سنی چفت خلق ایلدی (بیت)
(فنی کل شیء له آیه * تدل علی انه واحد)

(*) فصل فی ترتیب الموجودات (*)

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم * اول ما خلق الله العقل * ای طالب اسرار الهی چنانکه الله تعالی اولاً عقلی براندی کل دیدی کلدی کیت دیدی کندی سوبله دیدی سوبلیدی ایسم اول دیدی ایسم اولدی الله تعالی ایتدی عزیم حقیچون بکاسندن سوکلوقول براتدم وسکاصبردن افضل نسنه ویردم (ونقلدر که حضرت علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه ایتدی حق تعالی عقلی نورده کنوندن براندیکه اول اول مخزون ایدی سابق علمنده دیلدیکه آشکاره ایلده علمی عقلک نفسنده قودی و فقهی روحنده قودی وزهدی باشنده قودی و حیابی کوزارنده قودی و حکمتی دیلنده قودی و خبری قولاغنده قودی و شفقتی قلبنده قودی و رحمتی همته قودی و صبری در و ننده قودی اشبورسمه کالات ایلده عقلی مزین ایلدی ایمدی عقلک نوری روحانیدر و مقامی کوکلده در سرک یاننده اولور و سرک علی الدوام میلی اعلایه در اما عقلک کندی ذاتنده اعلایه میلی یوقدر وقت اولور که دنیایه میل ایدر وقت اولور که آخرته میل ایدر (ونقلدر که تکرری تعالی عقله خطاب ایدوب ایتدی او کو که نظرایله عقل دخی نظر ایلدی بر لطیف و احسن نسنه کوردی عقل ایتدی سن کیسن اول ایتدی بن اول کشی بیکه سن بنسز قائم اولماز سن عقل ایتدی أدک ندر اول ایتدی ایدیم توفیقدر و نقلدر که عبادۃ بن الصامت رضی الله عنه ایتدی حق تعالی چان قلمی براندی و یوردیکه یا قلم یا قلم ایتدی یارب نه یزایم حق تعالی حضرتلری ایتدی شو که اولدی و اوله جقدر یا قلم دخی یازدی (رسول اکرم صلی الله علیه وسلم ایتدی حق تعالی حضرتلری اولاً قلمی بر جوهردن براندی او زلغی بشیوز سنه لک یولدر و یوز بوغی وارد و اوجی ایکی شق اولمشدر ایچندن نور چیقارنیکیم دنیا قلندن مرکب چیقار و باشی عرشد باغلودر بر فرشتهک النده در و دیرلر که هر حرفک بیوکلکی قاف طاغیجده در (ونقلدر که ابن عباس رضی الله عنه ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول لوح محفوظی براندی شویله که الی یوم القیمه اولمش و اوله جقدر جبعسنی اند حفظ ایلدی و لوح محفوظ آق انجودندر و اطرافلری قزل یا قوتندندر هر کون اوجیوز الشمس درلو رنکه کیرر بعضیلر ایتدی لر لوح ایکی درلودر بری لوح فوقانیدر و بری لوح

تختانیدر ابن عباس رضی الله عنه ایتدی آل سنه که قلم لوح او زرنه یازدی بونی یازدیکه حق تعالی ایتدی بندن غیری تکرری بومدر و محمد بنم رسولدر هر کیم بنم قضامه راضی اولسه و بلالریمه صبرایسه و نعمتلیرمه شکرایسه بن اتی صدیقلردن یازه رم و قیامت کوننده صدیقلرایله حشراید رم و هر کیم که بنم قضامه راضی اولسه و بلالریمه صبرایسمه و نعمتلیرمه شکرایسمه و ارسون بر غیری تکرری استه سون (و پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم یوردی اول وقتکه حق تعالی قلمی براندی و یازدیو یوردی قلم ایتدی یارب نه یازیم حق تعالی یوردی شفاعتی انبیایه و کرامتی اولیایه و محبتی اتقیایه و اوچماغی جو مرد بایلره یاز قلم ایتدی الهی دره یشر ایچون نه یازیم حق تعالی یوردی (همی وانا لهم) یعنی فقرایمدر و بن دخی انلرایله یم انلرایله بنم ارامده هیچ واسطه و حجاب یوقدر (ونقلدر که خزینة العلامه پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم یوردی حق تعالی قلمه امر ایتدیکه بسم الله الرحمن الرحیم یازه قلم دخی بسم اللهک یاسین یازدی بادن بر نور چیقدی عرشدن تافر شه وارنجه ملک و ملکوتی منور قیلدی قلم ایتدی یارب بونه بادر که اندن بورسمه نور چیقدی حق تعالی ایتدی بو بنم کرم نوریدر محمد امتلری ایچون صکره قلم سبئی یازدی سبندن اوج نور چیقدی یعنی هر دشدن بر نور چیقدی بریسی اوچدی عرشه کندی و بریسی کرسی یه کندی و بریسی اوچماغه کندی قلم ایتدی یارب بونه نورلدر حق تعالی یوردی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم امتی اوج بلوک ایلیم بر بلوکی سابق بالخیرات اوله یعنی باطنی غالب اوله ظاهرندن و بر بلوکی مقتصد اوله یعنی ظاهری و باطنی برابر اوله و بر بلوکی ظالم لنفسه اوله یعنی ظاهری غالب اوله باطنندن اما اول نور که اوچدی عرشه کندی سابقلر نوریدر و اول نور که اوچدی کرسی یه کندی مقتصدلر نوریدر و اول نور که اوچدی اوچماغه کندی کندی نفسلرینه ظلم ایلینلر نوریدر اندن صکره حق سبحانه و تعالی حضرتلری قلمه امر ایلدیکه میم یازه چون میم یازدی بر نور چیقدی عرشدن تافر شه وارنجه منور قیلدی قلم اول نوری کوردی ایکی بیک ییل تعجبد قالدی قلم ایتدی یارب اشبونورنه نوردر حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول نور محمد صلی الله تعالی علیه وسلم نوریدر و محمد بنم حبیبدر و رسولدر جبع خلقک خیراوسیدر و جبع عالمی انک ایچون براتدم جکیم قلم بوسوزی

ایشندی حقدن دستور دیلدی که اول نوره سلام ویره حق تعالی حضرت تری
دستور و یردی قلم ایتدی السلام علیک یا رسول الله حق تعالی حضرت تری
ایتدی یا قلم کیمه سلام و یردک قلم ایتدی سنک حبیبکه و خلقک خیرلوسنه سلام
و یردم حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی حال بودر که اول بونده
حاضر دکل اگر حاضر ایمش سه سنک سلامکی الور ایدی اما انکیچون
بن سنک سلامکی الهیم یا قلم دیدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری
ایتدی بو اعتبار دن اوتوری در که سلام و یرمک سنت اولدی و سلام المق
فرض اولدی اندنصکره قلم (الله الرحمن الرحیم) یازدی و ایتدی یارب بونه
اسمدر حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی بن الله عظیم الشانم سابقله
و رحانم مقتصدله و رحیم ظالم لنفسه اولنله حق سبحانه و تعالی حضرت تری
ایتدی ای بنم فرشتهلرم طائق اولک که هر کیم بسم الرحمن الرحیم
دیه بن اتی یارغادم و عملارین مبارک قیلدم و حسناتلرین قبول قیلدم
و کاهلرین عفو ایتدم قلم (بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین
الرحمن الرحیم) یازدی بر نور ظاهر اولدی و اول نور ایکی پاره اولدی حق
سبحانه و تعالی حضرت تری برندن رحمت دکرین یراندی و برندن مغفرت دکرین
یراندی اندنصکره حق سبحانه و تعالی حضرت تری محمد علیه الصلو
و السلامک جائنه پیوردیکه اول دکرلره کیره چون اول دکرلره کیردی
عالملره رحمت اولدی ننه کیم حق جل و علا حضرت تری پیورر و ما ارسلناک
الارحمة للعالمین اندنصکره قلم (مالک يوم الدين) یازدی ظلمت ایلله قارشمش
بر نور ظاهر اولدی نور بریکا کتدی ظلمت بریکا کتدی حق تعالی
حضرت تری نور دن سعادت دکرین یراندی و ظلمت دن شقاوت دکرین یراندی
حق سبحانه و تعالی حضرت تری پیوردی هر کیم مالک يوم الدين دیسه شقاوت
دکرندن امین اولوب سعادت دکرنده ثابت اوله اندنصکره قلم (ایاک نعبد و ایاک
نستعین) یازدی بر نور ظاهر اولدی و اول نور ایکی پاره اولدی حق سبحانه
و تعالی حضرت تری برندن توفیق دکرین یراندی و برندن عصمت دکرین یراندی
و پیوردی هر کیم ایاک نعبد و ایاک نستعین دیسه بن اکا توفیق ایلله عصمتی
یولداش ایلدم اندنصکره قلم (اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین
انعمت علیهم) یازدی بر نور ظاهر اولدی و اول نور ایکی پاره اولدی حق
سبحانه و تعالی حضرت تری برندن هدایت دکرین یراندی و برندن زیادت

دکرین یراندی و پیوردی هر کیم بونلری اوقوسه البتده بن اکا هدایت
وزیادت و یرم اندنصکره قلم (غیر المغضوب علیهم ولا الضالین) یازدی
بر ظلمت ظاهر اولدی و اول ظلمت ایکی پاره اولدی حق سبحانه و تعالی
حضرت تری برندن غضب دکرین یراندی و برندن سخط دکرین یراندی حق
تعالی حضرت تری ایتدی هر کیم بونلری اوقوسه بن اتی بو ایکی دکردن امین
ایلیم (و نقلدر که زهرة الریاضده پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم پیوردی
قلم بسم الله الرحمن الرحیم یدی یوز ییلده یازدی حق تعالی پیوردی هر کیم
بسم الله الرحمن الرحیم دیه یدی یوز ییل عبادت ایتمشجه ثواب و یرم
(عبدالله بن عمر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم دن نقل ایدر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری خلق
اول ظلمت ایجره یراندی اندنصکره انلرک اوزرینه نور صاحبی هر کیمه اول
نور دن اولشدی هدایت بولدی و هر کیمه اولشمدی ضلالتده قالدی (و نقلدر که
قصص انبیاده حق سبحانه و تعالی حضرت تری اندنصکره بر بیاض انجو
یراندی یدی قات برلردن و کوکلردن اولو ایدی و اول انجینک یتش بیک دلی
وارایدی حق سبحانه و تعالی پی تسبیح ایدر ایدی (اگر سوال اولنسه که پیغمبر
صلی الله علیه وسلم ایتدی حق تعالی اول بنم عقلی یراندی و اول بنم جائمی
یراندی و اول بنم نورمی یراندی و اول قلمی یراندی و اول لوحی یراندی پس
وجه توفیق ندر و عالملر اراسنده جواب بودر که تلفیق کلام ایکی وجه ایلله در
بری بودر که حق سبحانه و تعالی حضرت تری بر جوهر یراندی و اول جوهر حیاته
سبب اولدیغی اعتبار ایلله جان اولدر و عالمه نور اولدیغی اعتبار ایلله
نور اولدر و عالمی تدبیر ایتدیکی اعتبار ایلله عقل اول اولدر و کاتب اولدیغی
اعتبار ایلله قلم اولدر و لوح اولدیغی اعتبار ایلله لوح اولدر اما مسمی بردر
فاختلاف العبارات لاختلاف الاعتبارات) ایکنجی اعتبار بودر که اول اولمقلق
صادق در هر بر یسنه زیرا که اعتبار عالمک مفرداتنه و مرکباتنه نظر ایلله در
مثلا مفرداتنه نظر ایلله جان اول مخلوق قدر عالم جبروتده و عقل اول مفطور در
عالم ملکوتده و نور اول مصنوع در عالم ملکده و مرکباتنه نظر ایلله قلم اول مخلوق قدر
عالم ملکوتده و لوح اول مخلوق قدر عالم ملکده و الله اعلم باموره (اندنصکره
حق سبحانه و تعالی حضرت تری عرش الکریمی یراندی یشل جوهر دن
یتش بیک دلی واردر حقه سبحانه و تعالی حضرت تری تسبیح ایدر انواع

اغتر ايله (امام فخر رازی رحمه الله تعالى علیه) ایتدی عرشک التي یوز بیک
 پرده سی وارد نوردن هر پرده نیک یولکی بدی قات یردن ویدی قات کوکدن
 ییو کدر (کعب الاحبار رضی الله عنه) ایتدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی
 عرشی یراندی بریشل جوهر دن و اول جوهره برکزه بیت ايله نظر ایلدی
 صو اولدی و اندن صکره حق تعالیٰ حضرت تلی یلی یراندی و صوی بیک
 اوزرینه وضع ایلدی و عرشه کندی حکم ایلدی و ایتدی (الرحمن علی العرش
 استوی) چون عرش بو سوزی ایشندی کندوی کوروب عجب ایلدی
 اندن صکره حق تعالیٰ حضرت تلی بریلان یراندی باشی بیاض انجودن
 و جسمی التوندن و کوزلی یاقوتدن و اول بیلانک یتش بیک یوزی
 واروهر یوزنده یتش بیک آغزی و دیلی وارحق تبارک و تعالیٰ حضرت تلی
 تسبیح ایدریش اول بیلان حقک امریله عرشی یاروسی ايله قوشاندی
 و یاریسی آشاغه صالوب طورردی و عرشک بریاغندن بریاغنه غایت تبر
 اوچار قوش سیر ایلسه اوتوز بیک ییلاق یولدر و جمیع موجودات
 عرشک قنده بر سحراده بر حلقه کیدر (ونقلد ر ~~مکه~~ اندن صکره
 حق سبحانه و تعالیٰ حله العرشی یراندی بونلدرت فرشته لدر عرش
 اعلائی کتورلر حقان قیامت کونی اولسه درت فرشته دخی کلور سکر اولورلر
 عرش اعلایه عزت ایچون تنکیم حق تبارک و تعالیٰ حضرت تلی بیورر
 (و یحمل عرش ربک فوقهم یومئذ ثمانیه) ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه
 ایتدی اولوقتکه حق تعالیٰ حضرت تلی عرش اعظمی یراندی و اولدرت
 فرشته بیوردیکه عرش اعلائی کتورلر انلر دخی کتورمک ایستدیلر
 طاقت کتوره مدیلر حق تبارک و تعالیٰ حضرت تلی بدی قات یرده
 و کوکده اولان مجموع فرشته لک قوتجه بونلره قوت و یردی ینه عرشی
 کتورمک ایستدیلر کتوره مدیلر حق تعالیٰ حضرت تلی ایتدی (لا حول
 ولا قوة الا بالله العلی العظیم) دیک انلر دخی دیدیلر اندن صکره عرش
 اعظمی کتوردیلر و عرشی کتورن فرشته لره کرو یون دیرلر و اول فرشته لک
 باشلری عرش اعلایه و ایاقلری بدی قات یردن آشاغه در رسول الله صلی الله
 علیه وسلم حضرت تلی ایتدی عرش اعلانک ایاغنده یازلمشدر که حق تعالیٰ هر
 کیم بکامطیع اولسه بن دخی اکامطیع اولورم و هر کیم بنی ذکر ایدر ایلسه بن دخی

انی ذکر ایدرم و هر کیم بدن نسنه ایسترسه و یریرم و هر کیم استغفار ایدر ایلسه
 یارلارم و هر کیم شکر ایدر ایلسه زیاده ایدرم (حضرت علی ~~کرم~~ الله وجهه
 و رضی الله تعالیٰ عنه) ایتدی برکون رسول اکرم و نبی محترم صلی الله تعالیٰ علیه
 وسلم حضرت تلی ینه عرش اعلانک اولوغندن سؤال ایتدم رسول الله صلی الله
 تعالیٰ علیه وسلم ایتدی یا علی اولوشیدن سؤال ایلدک یا علی معلومک اولسونکه
 عرشک اوچ یوز التمش بیک ایاغی وارد و هر ایاغنده اوچ یوز التمش بیک عالم
 وارد و هر عالمده اوچ یوز التمش بیک صحر اوارد و هر صحراده اوچ یوز التمش
 بیک شهر وارد و هر شهرده نیجه نیجه مخلوق وارد که انلری حق تعالیٰ بدن
 غیری کیمسه بلزوتکری تعالیٰ انلره وحی ایلدیکه استغفار ایدرلر و ابی حضرت
 ابوبکر و حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی رضوان الله تعالیٰ
 علیهم اجمعین سونلره باغشلیله لروهر ایاغک اراسنده ینه اوچ یوز التمش بیک عالم
 واروهر عالمده اوچ یوز التمش بیک صحر اوارد و هر صحراده اوچ یوز التمش بیک
 شهر وارد و هر شهرده نیجه بیک بیک مخلوقات وارد که انلری حق تعالیٰ بدن
 غیری کیمسه بلز و حق سبحانه و تعالیٰ انلره وحی ایلدیکه ابوبکر و عمر
 و عثمان و علی رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین حضرت تلی بنی سومایلره لعنت
 ایدرلر عرش اعلادن صکره حق تعالیٰ حضرت تلی روحی یراندی اما روحده
 سکر درلوقول وارد (قول اول نقلدر که عوارف المعارفده ایدر روحدن
 مراد جبرائیل علیه السلامدر) ایکنی قول کشافده ایدر روح تکرری تعالیٰ
 حضرت تلی قنده بر معظم و معزز فرشته در وصفی آنجق الله تعالیٰ
 حضرت تلی بیلور اوچنی قول حضرت علی ~~کرم~~ الله وجهه و رضی
 الله تعالیٰ عنه ایتدی روح بر فرشته در یتش بیک یوزی وارد و هر یوزنده
 یتش بیک آغزی وارد و هر آغزنده یتش بیک دلی وارد و هر دینده یتش
 بیک لغت وارد حق تعالیٰ حضرت تلی بنی تسبیح ایدر اول اغتر ايله و حق تعالیٰ
 هر تسبیحندن بر فرشته یرادر قیامته دکین فرشته لرايله بيله اوچارلر (در نبی
 قول عبدالله بن عمر رضی الله عنهما ایتدی روح بر فرشته در یوز بیک قنادی
 وارد اگر بر قنادین آچسا ایدی مغرب ايله مشرق اراسی طو بطلو
 اولور ایدی (شخی قول روح حق تعالیٰ حضرت تلی بیک مخلوقدن بر مخلوقدر
 صورتلری آدم اوغلنلر بیک صورتنه بکرز و هر فرشته که یر یوزینه اینز
 بر روح دخی اول فرشته ايله بيله اینز) (التنخیه قول بودر که ابوصالح رحمه الله علیه

ایندی روحك هیئت انسان هیئته بکرز ولکن انسان دکلدر (یدنبی
قول مجاهد رضی الله تعالی عنه ایندی روح آدم اوغلنلرینک صورتده در
الی وایاغی واریرلر وایچرلر ولباس کیرلر اما فرشته دکلدر و آدم دخی دکلدر انلر
دخی بر درلوقومدر (سکر) بی قول سعید بن جبیر رضی الله تعالی عنه ایندی
حق تعالی حضرت تلی عرشه نصکره روحدن اعظم مخلوق برآمدی اگر
یرلری وکوکلری بیک ایسته سه برلقمه ایدردی اما خلقتی فرشتهلره بکرز
وصورتی آدمه بکرز یارین قیامت کوننده عرش اعلانک صاغ یاننده طوره
وجیع فرشتهلر برصف اوللر واول یالکر برصف اوله رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تلینک امتنه شفاعت ایلله ایندی اشبو ووجهلره که
بیان ایلدم جله سی حدیث شریفلر ایلله ثابت اولمشدر اما شول روحکه
انسانده تصرف ایدر اشبو دیدیکم روحك غیریدر (تفسیر قاضیده
ایندی انسان بر جوهر در بدنی خراب اولق ایلله جانی خراب اولماز
انکی چونکه جان ذات الهینک مظهریدر امدی اول جانه حیات الکل دیرلر
وروح الارواح دیرلر اویله اولدی ایسه جان ایدیدر نیکم الله ذوالجلال
حضرت تلی کلام قدیمده بیورر (بل احياء عند ربهم يرزقون) پیغمبریم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایندی (خلقتکم للابد واما تنقلون من
دارالی دار) ای طالب اسرار الهی ارواحی بیان ایتکده جیع علما ایتدیلر
نیجه که معرفه اللهده علی الحقیقه مخلوق عاجز در روحك دخی حقیقتنده
ومعرفتده علی الحقیقه عاجز در بواجلدر روحك بحث و بحرینه غوص
ایتمکدن منع اولمشدر زیرا که حاصلی تحیرات و تخیلاتدر (امام غزالی رحمه الله
تعالی علیه حضرت تلی ایندی انسانک روحی همین جسمی صورتده در حسنی
بی غایت و جمالی بی نهایتدر اهل سنت والجماعت ایتدیلر انسان جسم ایلله روحك
مجموعیدر حشر و ثواب و عقاب ایکبسنه ییله در ولکن انسانک اشرف
جزئیسی روحدر قلب اکاتا بعدر (اهل کشف ایتدیلر روح بر جوهر لطیفدر
قابل تجزی و تقسیم دکلدر بلکه عالم امردند و بوروح ایکی قسمدر بری
علویدر و بری سفلیدر انسانک و فرشتهلرک روحی علویدر و جنیبارک
و شیطانلرک روحی سفلیدر اما ارواح حیوانات و نباتات و معادن طبایعدن
ظاهر اولدرلر کبر و طبا یعدقار بشورلر * حق سبحانه و تعالی روحدن
صکره علینی براندی ز برجددن بر او حدر عرش اعلانک التده در جیع

خلقك عللری خیردن و شردن نده یازلمشدر اند نصکره حق سبحانه و تعالی
حضرت تلی کرسی بی یاراندیکه بر لطیف جوهر دنددر رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تلی ایندی قات کوکرو پرلر کرسی یاننده بر اولو صکراده
بر حلقه مقداری کیدر و کرسی دخی عرش اعلانک یاننده بر صکراده بر حلقه
کیدر اویله اولدیسه کرسی کسندوی کوردی پس حق تعالی بر قنبدیل
کی کرسی بی عرش اعلاده آصاقویدی شمیدی عرش اعلاده اصلمشدر
(ونقلدر که مصابیح شرحنده حضرت موسی خایه السلام ایندی یارب عرشله
کر سبنک اراسنده ندکلر بول واردر جوابنده حق سبحانه و تعالی حضرت تلی
ایندی یا موسی اون بیک کره مغرب ایلله مشرق اراسنجه در نیکم تکرری تعالی
قرآن عظیم الشانده بیورر) فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء والیه ترجعون
*) حدیث الارض واسماها واهلها *

اند نصکره حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ییله بیورر دیکه اسده واول یلک
قناتلری واردر که عددینی الله تعالی حضرت تلیدن غیری کیسه المیز پس بل
صویه طوقندی همان صوتموج ایدوب کوپوکلندی دخن و بخاری حقیقی
تکرری تعالی حضرت تلی اول کوپوکه امر ایندی همان طوکندی حق تبارک
و تعالی حضرت تلی اول طوکش کوپوکی بر ایلدی واول موجلدن طاغتری
براندی و عالمده یتش التی بیک التیوز یتش اوج طاغ واردر حق سبحانه و تعالی
حضرت تلی اول طاغلرک جله طمرلر بن قاف طاغنه اولاشیق قیلدی واول
قاف طاغنه بر فرشته موکل قودی چان حق تعالی حضرت تلی بر قومی هلاک
ایتمک دیلسه اول فرشتهه وحی ایلر همان اول یریک طمارین طوتوب چکر
اول یردیره نور یا خود اشاعه کچر (ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایندی
قاف طاغی یشل ز برجددن خلق اولمشدر و جیع بر یوزینی قیلامشدر
وکوکلرک یشللکی قاف طاغندندر (قصص انبیاده پیغمبریم صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تلی ایندی قاف طاغینک آردنده یتش طاغ واردر کافوردن
وانک آردنده دخی یتش طاغ واردر عنبردن وانک آردنده یتش طاغ واردر
التوندن وانک دخی آردنده یتش طاغ واردر کومشدن وانک آردنده یتش طاغ
واردر تیموردن وانک آردنده یتش بیک عالم واردر وهر عالمده نیجه بیک
فرشتهلر واردر عذابی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ییلو واول فرشتهلر

آدم و ابليس نذر بلزلر تسبیحی یدی کلمه در یعنی (لا اله الا الله محمد رسول الله)
کلمه یدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت بلزلر نذر نفیله که ابتدای
حق تعالی حضرت بلزی قاف طاعینک آردنده بر آق بر راندی اوتوز بودنیاقدر
بوکلکی وارد رایی طویطلو مخلوقدر تکرری تعالی حضرت بلزین عبادت
ایدلر (حضرت ابن عباس رضی الله تعالی عنه ابتدای تکرری تعالی حضرت بلزی
یدی قات بلزی براندی) اولکی برک آدی دمکادر انک التندهریح عقیق وارد
حق تعالی حضرت بلزی عا د قومه اول روزکار ایله هلاک ایلدی وانه
برقوم وارد ر بوشم دیرلر وانلرک اوز رینه ثواب وعقاب وارد (ایکنجی
برک آدینه خلد دیرلر وانه کافرله عذاب ایچون انواع آتلا وارد وانه
برقوم وارد آدی طمسدر انلرک بعضی بعضی بلزلر (اوچنجی برک آدی
غرفدر انده عقر بلر وارد ر قتلر کی که قویریغی وارد ر سکولر
کی اگر بریسی پراهلندن برین اورسه جمیع پراهللی هلاک اولور ایدی
(در دنجی برک آدی جربادرانده بیلانلر وارد وانه برقوم وارد ر آدی
جلها مدر قناتلری وارد ر اوچارلر اما کوزلری بوقدر (بشنجی برک آدی
ملشادر اول یرده کافرلر ایچون کبریت طاغلری وارد رانده برقوم وارد ر
مخطاط دیرلر انلرک بعضی بعضی بلزلر (النجی برک آدی سچیندر
طامواهلینک عملار ینک دفترلری انده درانده برقوم دخی وادر قطاط دیرلر
قوشلر صورتده عبادت ایدلر (یدنجی برک آدی عجبادر انده دخی برقوم
وارد ر جنوم دیرلر آخر زمانده یا جوج و ما جوج چقیحاق انلر دنصکره بوقوم
دخی برالتدن چیقارلر یا جوج و ما جوجی هلاک ایدلر شدی شیطان انده
محبوسدر (ابواللہ رحمة الله تعالی علیه ابتدای الله تعالی ابتدای براندی
برقزیل ال طاشی قدر ایدی کعبه برنده اند نصکره کوکلری براندی ویرلری صو
اوزرینه دوشده دی (مفسرلر ایتدیلر اول زمانده برلر صو اوستونده کی
کی شویله مضطرب اولور ایدی قرار ایلمز ایدی اند نصکره حق تعالی
حضرت بلزی عرشدن بر فرشته ایندردی و بیوردیکه بری کتوره پس اول
فرشته برالین مشرقدن و برالین مغربدن چیقاردی برلری اوموزی اوزرنده
کوردی اما ایاقلری قرار طومدی حق تعالی حضرت بلزی فردوس اعلادن
بر مربع طاش چیقاردی یشل یاقوتدن بشبوز ییلاق بول قالکلوغی وارایدی
واول طاشک اوستنده یدی بیک چوقور وارایدی وهر چوقور ایچنده بر دکر

وار ایدی وصفی اللهدن غیری کیمسه بیلدیز حق تعالی حضرت بلزی اول
طاشه بیوردی که اول فرشتهک ایاعی التنه کیره تاکه اول فرشته قرار
طوته بوکز اول فرشته قرار طوتدی اما عاش قرار طومدی حق تعالی
حضرت بلزی فردوس اعلادن بر او کوز چیقاردی قرق بیک بوینوزی
وار ایدی شویله اوزون ایدیکه برک کنارلندن چیمه بوعرش التنه ایشمشدر
باشندن قویروغنه بشبوز ییلاق بولدر حق سبحانه و تعالی حضرت بلزی اول
اوکوزه بیوردیکه اول طاشک التنه کیره کیردی و کوردی واول اوکوزک اسمی
لیوتاندر بوکر اول اوکوز قرار طومدی حق تعالی برطاش دخی براندی
قالکلوغی یدی برلر کوکلر قالکلوغی ایدی اول اوکوزک التنه کیردی اوکوز
قرار طوتدی اما اول طاش قرار طومدی بوکر حق سبحانه و تعالی حضرت بلزی
براولو بالی براندی واول بالغک قرق بیک قنادی وقرق بیک ایاغی وارایدی
واول بالغک اسمی یهمود ایدی اگر جمیع دکرلری اول بالغک بورنه قویسدر
طولدر میه ایدی (کعب الاحبار رضی الله عنه ایتدی بوکر اول بالی قرار
طومدی حق تعالی حضرت بلزی اول بالغک التنده بر دکر براندی اول بالی
قرار طوتدی واول صویک التنده بلی براندی ترتیبی شویله در که جمیع
برلر بر فرشتهک ارقه سی اوزرنده در واول فرشته طاش اوزرنده در
وطاش اوکوز اوزرنده در و اوکوز دخی برطاش اوزرنده در واول طاش بالی
اوزرنده در و بالی صواوزرنده در و صوهوا اوزرنده در و هو اظلمت اوزرنده در
جمیع خلایقک علمی بونده تمام اولدی انسانک انده اشغه علمی بوقدر ابن عباس
رضی الله عنه ایتدی جمیع برلر بالی اوزرنده در و بالی صواوزرنده در بالغک باشی
ایله قویریغی کنه عرشد و بولوشوب جمع اولمشدر واول بالغک تمام وصفی
الله تعالی حضرت بلزلر نذر غیری کیمسه بیلدیز لا اله الا الله و الله علی کل شیء قدیر

(*) حدیث السموات واهلها (*)

ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت بلزی بخاره
بیوردیکه اول صودن چیمه هوایه کیده چون بخار صودن چیمدی حق سبحانه
و تعالی حضرت بلزی اول بخار دن کوکلری براندی اول بر قات ایدی
صکره یدی قات ایلدی (اولکی کوک یشل زبرجددن در آدی برقیعادر
رفیعا دخی دیرلر انک فرشتهلری اوکوز صورته در حق تعالی حضرت بلزی

بر فرشته برآندی اول کوکی صقلر آدی اسماعیلدر (ایکجی کوک صاری
یا قوتند ر آدی قید و مدر و انک فرشته لری عنقا صورتند در و بر فرشته اول
کوک موکلدر آدی میخائیلدر) او جیجی کوک قرل یا قوتند ر آدی ماعوند
وانک فرشته لری کر کس صورتند در و بر فرشته اکاموکلدر آدی صعدائیلدر
(در دنجی کوک کومشدند ر آدی ارقلوند و انک فرشته لری آدم صورتند در
و بر فرشته اکاموکلدر آدی صلصائیلدر) بشجی کوک قرل التوندند
آدی رتقادر و انک فرشته لری حورالعین صورتند در و بر فرشته اکاموکلدر آدی
کاکائیلدر (التجی کوک بیاض انجودند ر آدی رفعدار انک فرشته لری آدم
او غلنلری صورتند در و بر فرشته اکاموکلدر آدی شمخائیلدر یدنجی کوک اچوق
نوردند ر آدی غریب و انک فرشته لری آدم او غلنلری صورتند در و بر فرشته
اکاموکلدر اسمی افرائیلدر و هر کوک قالدوکلو غی بشوز ییلاق یول وارد
و بش یوز ییلاق ارالقاری وارد رایجی و طبشی فرشته لری له طو یطلودر
(ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی عرشک صاغنده نوردن بر ایرماق وارد
یدی قات بیرلوییدی قات کوکلر اولو لغجه بیوکلکی وارد جبرائیل علیه السلام
هر سحر اول ایرماغه کبرار کنه چیقار نوری اوزرینه نور و جالی اوزرینه
جمال زیاده اولور و اول ایرماقدن چیقار سیلکنور هر قطره سندن
بر فرشته خلق اولور و اول فرشته لردن یتش بیک فرشته هر کون بیت
المعموره و کعبه کورل طواف ایدرلر قیامتد کین بردخی انلره نوبت کلر که
کله لر طواف ایدر (کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایتدی اندنصرکه حق
سبحانه و تعالی اسرافیلی برآندی حق تعالینک بو یروغن اول لوح المحفوظه
اسرافیل علیه السلام اندر راند نصرکه جبرائیل و جبرائیل میکائیل و میکائیل
عزرائیل اندر و اسرافیل درت قنادی وارد بر قنادین مشرقه دوشه مشدر
و بر قنادین مغربه دوشه مشدر و بر قنادین بیرله کوک اراسته دوشه مشدر و بر
قنادین الله تعالی دن قورقوب یوزینه حجاب ایدن مشدر و عرشک بر
بوجاغن او موزی اوزرینه الوب باشی عرشده و ایقاری یدی قات یدر اشاغه در
غایت لطیف آوازی وارد راندن لطیف آوازلو فرشته لری ایچنده یوقدر نتکیم
انسان ایچنده داود علیه السلام دن لطیف آوازلو یوقدر بشوز ییلدن
صکره حق تعالی حضرتلری جبرائیلی برآندی اما جبرائیل افضل
ملائکه در و محبوب الله در و اکا روح الامین دیر و پیغمبر علیهم الصلاه

والسلامه الله تعالی حضرتلردن وحی کنورن جبرائیل علیه السلام در
وانک التی یوز قنادی وارد انواع جواهر دن حق تعالی حضرتلری
بر شهری و یا خود بر قومی هلاک ایتک دیلسه جبرائیل علیه السلام واروب
هلاک ایدر (ابن عباس رضی الله عنه ایتدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
بیوردیکه بر کون دیلدمکه جبرائیل کوکلرده کی صورتن کورم جبرائیل علیه
السلام ایتدی یا رسول الله اول صوره تمی کورمکه طاقت کتوره مر سن بن
ایتدم البتده کوره یم جبرائیل علیه السلام خوش اوله دیدی بر کون
عرفانه چیقدم جبرائیل کلدی کوردم که مشرق و مغرب اراسی طویطلو
اولمش باشی کوکده و ایقاری یده ایدی حق انی کوردم هیبتدن دوشدم
جبرائیل ینه انسان صورتنه کیردی بنی کوکسنه باصدی قورقه یا محمد
دیدی (اما بشوز ییلدن نصرکه حق تعالی حضرتلری میکائیلی برآندی
میکائیل علیه السلام اولو فرشته در و ایکی قنادی وارد رز بر جددن و انواع
جواهر دن و بیک یوزی وارد هر یوزنده بیک بیک اغزی وارد
مؤمنلر ایچون تسبیح ایدرلر و بیک بیک کوزلری وارد کنه کارلر ایچون
اغلرو حقدن رحمت و مغفرت طلب ایدر کوزلرینک هر قطره سندن
حق تعالی حضرتلری بر فرشته یرادر اولدخی مؤمنلر ایچون تسبیح
و تقدیس ایدر بشوز ییلدن نصرکه حق تعالی حضرتلری عزرائیل علیه
السلامی برآندی (اما عزرائیل علیه السلام اولکی کوکده اولور
بعضیلر ایتدی لر یرایله کوک اراسته بر مقام وارد راند در یوزی لوحه مقابلدر
صاغ البله مؤمنلرک جانی قبض ایلر علیینه کونده رر وصول البله کافرلرک
جانی قبض ایلر سجینه کونده رر) اما کراما کاتبین مکرم و مقرب فرشته لردر
حق سبحانه و تعالی حضرتلری انلری جمیع خلقک مصلحتی ایچون
برآندیکه خیرلرین و شرلرین یازارلر صاغ یاننده طور انلر خیر یازارلر وصول
یاننده طور انلر شر یازارلر قند کیم انسان یوروسه بری او کجه یوروسه بری
آردنجه یوروسه بری نه ایشلر و سو یلر ایه ثوابین و کنا هین یازارلر
ایکبسی صباح نمازنده کلورلر و ایکبسی اخشام نمازنده کلورلر هر کون دوردر
فرشته هر کشی به موکلدر یوزلر الشمس طاققلری وارد قیامت کونده کلورلر
(اما بیت المعمور) انده درت درلوقول وارد بری بودر که یدنجی قات کوکده
اولور عرش اعلانک قارشو سنده کعبه شریفک مقابله سنده و کوکده

حرمی برده کعبه شریفک حرمی کیدر هر کون یتش بیک فرشته لکوبانده
نماز قیلار و طواف ایدوب کیدر لکیر و انلره بدخی نو بت کلز (ایکنجی قول
اولدر که بر او دریا قوتدن حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اتی ادم علیه
السلامک زماننده کعبه برینه جند ن اندردی تا حضرت نوح علیه
السلامک طوفاننه دک بر یوزنده طوردی اول وقت فرشته لکیرانی الدیلر
کو که چیقاردیلر اوزنلخی بشیوزسنه لک یولدر و انک اوزرنده تکرری تعالی
بر فرشته براتمشدر انسان صورتنده اگر اول فرشته برلری و کولکری بیک
ایتنسه برلقمه ایدر ایدی و اول فرشته ک اسمی روحدر (اوچنجی قول بودر که
بیت المعموری ادم علیه السلام کعبه برنده یایدی (دردنجی قول بودر که تکرری
تعالی فرشته لره امر بیور دیکه یاپه ل انلردخی یایدیلر حضرت ادم علیه
السلام برادلمزدن مقدم (اما بحر المسجور بدنجی قات کو کده در بعضیلری
دیمشکر که بردکر وارد اولدکره بحر المسجور دیرلر تکرری تعالی حضرت تیری
قیامت کوننده جیع موجوداته اولدکزدن حیات و پرر و اولدکرده الله
ذوالجلال حضرت تیری فرشته لره براتمشدر اللرنده جواهردن حر به ل وارد
هر حر به نک اوزنلخی بشیوزسنه لک یولدر الله ذوالجلال حضرت تیری اول
دکره بر فرشته موکل ایشدر وصفنی تکرری تعالی حضرت تیرندن غیری کیمسه
بیلر (حضرت انس رضی الله تعالی عنه ایتدی حق سبحانه و تعالی
حضرت تیری عالمی براتمزدن مقدم عرش اعلی صو اوزرنده ایدی تنکیم حق
سبحانه و تعالی حضرت تیری بیورر (وکان عرشه علی الماء) و اول صوبی ایکی
قسم ایلدی برندن عرش اعلانک التده بحر مسجوری خلق ایلدی
و برندن برالتده بالغی کتورن دکرری براندی اندن صکره حق سبحانه و تعالی
حضرت تیری عرش اعلانک نورندن شمسی براندی و عرش اعلانک بحابی
نورندن قری براندی (مجاهد رضی الله عنه ایتدی زمان اولده برشمس کوندر
طوغرایدی و برشمس کیجه طوغرایدی و کیجه کوندردن فرق اولنمرایدی
ایکبسنک نوری برابر ایدی خلق راحت اولمادیلر حق تعالی حضرت تیری
جبرائیل علیه السلامه امر بیوردی قمرک یوزندن نور الوب شمس و پردی
وقمرک یوزنده اولان قاره لقی حضرت جبرائیل علیه السلامک قنادی اثریدر
علم هندسه ده و تفسیر شریفلره بدخی بوله در (ابن عباس رضی الله تعالی عنه
حضرت تیری ایدر کونشک التمش فرسخ اوزنلخی و التمش فرسخ انلواکی وارد

وقمرک قرق فرسخ عرضی و قرق فرسخ طولی وارد (حضرت مقاتل رضی الله
تعالی عنه ایدر شمس و قر برابر در سکسان فرسخ طولی و عرضی وارد
اصح قول دخی بودر که علم تفسیرک بیان ایلدیکیدر (اندن صکره حق سبحانه
و تعالی حضرت تیری اوچاغی براندی ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی
اوچاق عرش اعلانک التده بر اعلی برده در تنکیم پیغمبر یمز صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تیری بیورر (سقف الجنة عرش الرحمن) ان شاء الله
تعالی اوچاغی بشنجی باید بیان ایلر (ابن عباس رضی الله تعالی عنه
حضرت تیری ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری چنانکه عدن اوچاغی
براندی و بیور دیکه کندوی زین ایلده عدن اوچاغی دخی کندی بی زین ایلدی
و ایرمقلرین دخی آشکاره ایلدی یعنی کافور و سلسبیل و تسنیم و خروبال
و سود و صو ایرمقلرین دخی آشکاره ایلدی و تختلرین و کرسیلرین و حله لرین
و حورالعینی آشکاره ایلدی اندن صکره الله تعالی حضرت تیری ایتدی سو یله
عدن اوچاغی دخی سو یا یوب ایتدی (طوبی ان دخلنی) یعنی زهی سعادت
بکا کیرن کشتی به الله تعالی حضرت تیری ایتدی بنم عزتم حقیچون سکر درلو
طائفه بی سنده ساکنلند رهیم بری سچی ایچنلر که توبه ایلدن اوله وزنا
ایدنلری و غازی و غیرتسزلری و ظالملری و جفانلری و خصم و بارانلرندن
کسلنلری و سکرنجی عهدنه و فاقلمینلری (و هب رضی الله تعالی عنه روایت
ایتدی برایتدک یارسول الله حق تعالی حضرت تیری اوچاغی ندن براندی محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ایتدی صودن براندی برکر پیچی
آتوندن و برکر پیچی کوشدند و بالخیجی مسکنددر و طیراغی زعفراندندر
و طاشلری انجوا یله یاقوتدندر و هر کیم اکاکیره انواع لذت ایلده تنعم ایلده انده
ساکن اولن اولیه و یکتلیکی اصلا کتمه ایدی محبوب اولوب قاله (ونقلدر که
زهره الریاضده اهل تفسیر ایتدیلر اندن صکره حق سبحانه و تعالی حضرت تیری
جهنمی براندی یدی قیوسی وار در برقیودن برقیویه بشیوز بیللق یولدر
و هر قیوده یتش بیک طاع وارد و هر طاعده یتش بیک دره وارد و هر دره ده
یتش بیک قصر وارد و هر قصر ده یتش بیک او وارد و هر اوده یتش
بیک درلو عذاب آتلی وارد که اقیاد و انکال و سلاسل و اغلال یعنی
بوقاغول و زنجیرلر و سموم و حمیم و زقوم کی بوجه سی اوددندر ایتدکی قیوسی
جهنمدر ایشو امتک اهل ک اثری ایچوندر اکر تو به سز دنیادن کیدر لره

ایکجی قیو سیمدر پوته طیانلر ایچوند را کانصاری قومی کیرلر اوچنجی
قیو حطمه دریا جوج و مأ جوج و یهودیلر کا کیرلر دردی قیو سیمدر
شیطانلر و یلدیزلر طیانلر کا کیرلر (بشچی قیو سیمدر اوده طیانلر کا کیرلر
التنجی قیو لظی در مشر کلر کا کیرلر یدنجی قیوها و یه در منافقلر کا کیرلر
نتکیم حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیٰ (لکل باب منهم جزء مقسوم) بیوردی
و نقلدر تفسیرده چنانکه حق تعالیٰ حضرت تلیٰ طامو بی براندی فرشتهلر فریاد
ایلدیلر چنانکه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیٰ آدم علیه السلامی براندی
امین اولدیلر بزم ایچون دکلش دیوب شاد اولدیلر (ابوهریره رضی الله
تعالیٰ عنه نقل ایدر پیغمبر عز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تلیٰ ایتدی
بر یوزنده کی اود طامو اودینک یتش بلو کدن بر بلو کیدر ایتدیلر یارسول الله
بو قدر یتز میدی پیغمبر عز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایتدی کافرله قتی
عذاب ایتک ایچوند رزبانلر طامو بی بیک سنه یاقدیلر آق اولدی و بیک
بیل دخی یاقدیلر قزل اولدی و بیک بیل دخی یاقدیلر قره اولدی شمدیکی
حالد قاره در (اعدت للمجرمین) وهب ایتدی حق تعالیٰ حضرت تلیٰ اندن
صکره نار سمومی براندی و اول نار سمومدن جان قومنی براندی نتکیم حق تعالیٰ
حضرت تلیٰ بیورر (والجان خلقناه من قبل من نار السموم) یعنی حق تعالیٰ اودک
یا لکندن ابتدا برار براندی اسمی مارچ ایدی و اول مارچ در صکره بر عورت
براندی اسمی مارجه ایدی و بونلردن براوغلان طوغدی جن دیو آد قودیلر
و جمیع جنیلر اندن ظهوره کلدیلر و ابلیس علیه اللعنه انلردن در و ابلیسک
جان قومندن بر عورتی و ار ایدی اسمی ایه یادر حق تعالیٰ جان قومنی
دنیا کو کنده و بر یوزنده ساکن ایلدی بونجه زمان عبادته مشغول اولدیلر
بر زمانه صکره تکرر تعالیٰ حضرت تلیٰ عاصی اولدیلر و بر یوزی بونلردن
فریاد ایلدی و ایتدی الهی بی براندک و بنم اوزرمده سکا عاصی اولنلری ساکن
ایلدک حق تعالیٰ حضرت تلیٰ ایتدی یا برین انلره کندی جنسلرندن
پیغمبر کوندره یم دیدی و سکر یوز پیغمبر کوندردی جمیع سن شهید ایلدیلر حق
سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیٰ وحی ایلدی اولاد جنه که ابلیس انلر ایلله ایدی
کو کدن بره اینک جنیلر ایلله جنک ایدک انلردن دخی کو کدن اندیلر جنک ایلدیلر
حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیٰ اندن صکره کو کدن بره اود کوندر و بونلری
یاقدی ابلیس و اولاد جن رده ساکن اولدیلر و ابلیس بر یوزنده شواقدر

عبادت ایلد بیکه حق تعالیٰ حضرت تلیٰ انی اولکی کو که چیقاردی بیک سنه
اند عبادت ایلدی چنانکه حق تعالیٰ حضرت تلیٰ آدم علیه السلامی براندی
جمیع فرشتهلر بیوردیکه آدم علیه السلامه سجده ایلدیلر انلردن دخی ایلدیلر
اما ابلیس سجده ایلدی اول وقت مردود اولدی و حضرتدن سورلیدی
(حسن بصری رضی الله تعالیٰ عنه ایتدی ابلیس یدنجی کو کده یددی
بیک یتش سنه عبادت ایلدی و بیک سنه دخی اوچاغک خزینه داری اولدی
و اوچاغک قیو سنده کوردیکه مقر بلردن بر قول وار که حق تعالیٰ حضرت تلیٰ
امر ایلله اول مقرب قول حقک امرین طو تمبوب عاصی اوله حق سبحانه و تعالیٰ
اول قولی قیو سندن سوره واکالعت ایلله و ابلیس چون بو یازوی کوردی
ایتدی یارب بکا دستور و بر که اول قوله لغت ایلله یم الله تعالیٰ دستور و ربوب
ابلیس اول قوله بیک سنه لغت ایلدی و بیکدیکه اول عاصی و مردود قول
کندی ایدی کندی کندویه لغت ایلدی اما مفسرلر ایلدیه اختلاف
ایتدیلر بعضیلر ایتدی فرشتهلر دندراما صح بودر که جنیدر نتکیم حق تعالیٰ
بیورر (کان من الجن ففسق عن امر ربها) لکن عبادت ایتکدن و کو کدره
چیمقدن فرشته صفت اولمشر انکیچون اکادخی سجده ایلله امر اولمشر

(*) بیان الکلمات التي اوحىها الله سبحانه وتعالى (*)

بیک کر کدر که شمدیدن کبرو شروع ایتدک شوکا که تکرر تعالیٰ
حضرت تلیٰ بیک کلاتن ذکر ایدم که جمیع موجوداته سویلدی (بس
حق سبحانه و تعالیٰ اول عقلی براندی و روحی براندی و نوری و قلمی و لوحی
و عرش و کرسی و جنتی و جهنمی و فرشتهلری و جان قومنی و جن قومنی
و یرلی و کوکری و یلدیزلری اشبورتی بیجه براندی اندن صکره دیلدیکه آدم
علیه السلامی براده آخر مخلوق اوله نتکیم حق سبحانه و تعالیٰ بیورر (واذ قال
ربک للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه) فرشتهلر ایتدیلر یارب برادر مپسن
شونی که بر یوزنده فساد ایلر و قان دو کر بر سکا تسبیح و تقدیس ایده رز الله تعالیٰ
حضرت تلیٰ ایتدی (انی اعلم ما لا تعلمون) یعنی انی که بن بیلورم سز بیلر سز
و فرشتهلر بوسوزی ایشد و ب عظمت اللهدن قور قوب یددی کره عرش
طواف ایتدیلر و بوسبب دندر که کعبه شریفی یددی کره طواف ایتدک سنت
اولدی (اندن صکره حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیٰ آدم علیه
اسلامی برانق دیلدی بره وحی ایلدی ایتدی یا برین سندن بر خلق برادم

بعضی بکامطیع اوله جنته قوم و بعضی عاصی اوله جهنمه قوم دیدی
اندنصرکه حق تعالی حضرت تری جبرائیل علیه السلامه پیوردیکه یره اینه
ویردن طیراق آله پس اندن افضل خلق یراده ابلبس بونی یلدی
و یره اینوب بو حالی خبروردی اندنصرکه جبرائیل علیه السلام یره ایندیکه
طیراق آله یرجبرائیل علیه السلامه آند و یردی بندن سنه آله دیو جبرائیل
علیه السلام آلمدی ینه کو که چیقدی اندنصرکه حق تعالی حضرت تری
میکائیل علیه السلامه امر ایلدی یرا کادخی آند و یروب اولدخی سنه
آلمدی ینه دوندی اندنصرکه حق تعالی حضرت تری عزرائیل علیه السلامه
امر ایلدی یرا کادخی آند و یردی اما عزرائیل علیه السلام التفات ایلدی
یردن بر آوج طیراق آلوب ینه مقامنه واردی حق تعالی حضرت تری ایتدی
یا مملک الموت نیجه ایلدک عزرائیل علیه السلام یرک آند و یردیکنی دیچک حق
سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی شونی که سن کتوردک بوندن بر خلق یرادم
وانلرک جائن قبض ایتکه سنی مسلط ایلیم سنده اسرکک آزا ولد یغچون
پس حق تعالی حضرت تری اول بر آوج طیراخی قرق صباح قدرت ایلله خیر
ایلدی اندنصرکه ایکی پاره ایلدی برین اوچاغه ایدی و برین طامویه
ایتدی اندنصرکه ایتدی (انا الله اقصی ولا یقضی علی احد) ککر سؤال
ایلسه لر که حق تعالی حضرت تری ایتدی (وجعلنا من الماء کل شیء حی)
یعنی هر دیری سنه بی بزصودن یراندق حال بودر که بعض مخلوق وارد
صودن دکلدر فرشتهلر و جنیلرکی و آدم علیه السلام خود طیراقدنر پس
نیجه توفیق اولنور جواب بودر که تحقیق صحیح روایت ایلله ثابت اولدیکه
حق تعالی حضرت تری فرشتهلری یلدن یراندی شونک کی یلدنکه
اول یلی صودن یراندی و جنیلری اوددن یراندی شونک کی اوددنکه حق
تعالی حضرت تری اول اودی صودن یراندی و آدم علیه السلامی طیراقدن
یراندی شونک کی طیراقدنکه حق تعالی حضرت تری اول طیراخی صودن
یراندی پس جیع اشیایی حق تعالی حضرت تری صودن یراندی
فافهم فانه غریب) و نقلدر که حق تعالی حضرت تری فغان انسانک نفسنی
یراندی و اکا ایتدی بن کیم نفس ایتدی یان کیم حق سبحانه و تعالی حضرت
فرشتهلر پیوردی بیک سنه عذاب ایتدی لر الله تعالی حضرت تری ینه
صوردیکه بن کیم نفس ایتدی یان کیم اندنصرکه الله تعالی حضرت تری

فرشتهلر پیوردی بیک سنه نفسی آج قودیلر الله تبارک و تعالی ایتدی بن کیم
نفس ایتدی (انت الله الذی لا اله الا انت) پس نفس حق تعالی حضرت تری
وحدانیتنه و کبریا و سلطنتنه اقرار ایلدی الا آخلق ایلله اقرار ایلدی پیغمبر
علیه السلام ایتدی الله تعالی ارواحی درت بیک ییل اجسامدن اول یراندی

(الباب الثانی فی خطابات الله تعالی مع الانبیاء) *

(قال الله تعالی واذ قال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفة) یعنی
حق تعالی حضرت تری ملائکه یره بن یروزنده خلیفه قبله جغم پیوردی یرا که
آدمک صفات ربو بیتدن نصیبی و ارایدی اگر صفات ربو بیتدن نصیبی
یوق ایش سه بوکالات ایلله عالمه کتور مزایدی و حق تعالی حضرت تری
نیابتنه و خلافتنه لایق اولماز ایدی پس ملائکه اول سری بطلبوب
ایتدی لر خلیفه می قبلر سک شونلر که یروزنده فساد ایشلر و قان
دو کرلر یزنی تسبیح و تقدیس ایدر حق تعالی حضرت تری ایتدی
(انی اعلم ما لا تعلمون) قاضی اوغلو رجة الله علیه مصباح الانسده ایتدی
فرشتهلرک الذین کلمر که خلیفه اوله لر بو کلامده انلرک قصورلری و ارایدی
اون وجه ایلله (بری بودر که آدمه طعن ایتدی لر) (ایکچی آدمی کورمدن
بهتان ایتدی لر) (اوچی آدمی کورمدن طانقلق و یردی لر) (درنجی
بر صالح کشی یره فاسق دبدیلر) (بشجی غائبه حکم ایتدی لر) (التنجی آدمی
شهوته و غضبه حل ایتدی لر) (یدنچی آدمک فضیلتنه حسد ایتدی لر
(سکرنجی آدمک خلافتنه حریص اولدی لر) (طقوزنجی نفسلرینه عجب
ایلدی لر و عملر بن کوردیلر) (اونجی بودر که برلرینه اعتراض ایتدی لر مفسرلر
پیوردیلر حق تعالی حضرت تری شول وقت که یری و کوکی و ملائکه بی
و جنی یراندی ملائکه بی ک و کلرده ساکن قیلدی و جنیلری یرده ساکن
قیلدی چوق زمان یروزنده عبادت ایلدی لر اندنصرکه بونلرک اراسنده
فساد بلوردی حتی بر برین اولدر دیلر حق تعالی حضرت تری انلره ملائکه
لشکرین و یردیکه انلر اوچاغلک خرینه دارلری ایدی و انلرک ابلبس رئیس لری
ایدی اول ابلبسک اسمی عزازیل ایدی سر یانیجه و عربجه اسمی حارث ایدی
چیکه عاصی اولدی حق تعالی حضرت تری اسمن و صورتن تغیر ایلدی انل
ایچون ابلبس دیدیلر الله رک جتدن اومیدن کسیدی و اول لشکر چون
یروزینه ایتدی لر جنیلری طاغله و جریره سور دیلر اندنصرکه حق تعالی

حضرت نری ابلهسه دستور و پردیکه یرده و کوکده و اوچاقده عبادت ایلله
پس نفسند عجب حاصل اولدی وایتدی حق تعالی بنی اولوقتکه یراندی
فرشتهلر دن اکرم یراندی و بکا بونجه ملک و یردی عبادت ایلرم دیدی
حق تعالی حضرت نری ایتدی (انی اعلم ما لا تعلمون) حق تعالی حضرت نری
بو یله دیجک فرشتهلر حق غضبندن قورقیدیلر هر کون اوج ساعت
کعبه بی طواف ایتدیلر و زار یلق قیلدیلر حقندن رجعت استیدیلر حق
تعالی ایتدی بنم عرش التده برنهرم واردرا کاجر حیوان دیرلر اندن اوج کر
الیکری و یوز یکری و ایقلر یکری یوز یک انلردخی اوجر کره یودیلر حق تعالی
بیوردی جمیع کنهاکری یارلغدم (مفسر لر ایتدیلر حق تعالی عزرائیل
علیه السلامه بیوردی برک درت طرفندن طپراق الدی انک ایچون بنی آدمک
صورتلری و لونلری مختلف اولدیلر حق تعالی امر ایتدیکه انی بالحق ایدلر
آجی و طنلو و طوزلو صوایله انلردخی بالحق ایتدیلر اندنصکره حق تعالی
جبرائیل علیه السلامه امر ایتدیکه برک قلبندن طپراق اله محمد مصطفایی
اندن یراده جبرائیل علیه السلام و ملائکه مقربین و کرویین حضرت
رسولک قبرندن برقبضه طپراق الدیلروانی تسنیم و رحیق و سلسبیل صوبی ایلله
قرشد ردیلر براق انجویه دوندی اندنصکره جبرائیل علیه السلام اول بالحنی
جمله اوچماق ارماق لر بنه طالذیروب بنه چیقاردی ملائکه ییلدیلر که محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلم بودر اندنصکره آدم قرق ییل شو یله
بالحق یاندی تنکیم حق تعالی بیوردی (هل اتی علی الانسان حین من الدهر
لم یکن شبثا مذکورا) چون ابلهسه آدمک بورسمه کمالا تن کوردی غایت
حسد ایلدی آدم علیه السلام بالحق ینور ایکن الی ایلله کوکسنه اوردی
کوردیکه ایچی بوش اغزندن کیردی اشاغیدن کنه چیقدی یار انلر بنه ایتدی
بونک ایچی بو شدربو عالمده نسنه یه مالک اولمازا کر الله تعالی حضرت نری بونی
سزندن اولو ایدر ایلله نیجه ایدر سز دیدی انلر ایتدیلر الله تعالی حضرت نری بنه
مطیع اولورز ابلهسه ایتدی اگر بندن اولو اولور ایلله بن کا عاصی اولورم
واکر بن بوندن اولو اولور ایلسم بونی هلاک ایلیم دیو آند ایچدی

(*) صفة نفخ الروح فی آدم علیه السلام (*)

علما ایتدیلر حق تعالی حضرت نری دیلدی که آدمه روح و یره و روحه امر
ایتدیکه جمیع انوارک ایچنه کیره اندنصکره آدمک جسدینه کیره روح چون

آدمک جسدینه کیرمک استیدی کوردیکه برطار و قرا کولاق بر روح ایتدی
بو بر قرا کولاق بر در نیجه کیریم حق تعالی حضرت نری ایتدی کوچ ایلله کیر
و کوچ ایلله چیق روح جسدینه کیردی اولکه کیردی آدمک دماغنه کیردی
ایکی یوز ییل دور ایتدی اندنصکره کوزلر بنه کلدی بونده حکمت بودر که
آدم بدنک اصلنه نظر ایلله یله که طپراق دندرا کا کرامت و نبوت و یرلد کده
نفسنه عجب و کبر حاصل اولمیه چنانکه روح ککیز بنه کلدی اقسردی
(الحمد لله) دیدی اول کلامکه آدمدن واقع اولدی بو سوز واقع اولدی
حق سبحانه و تعالی حضرت نری جواب و یردی اول سوز که حق تعالی آدمه
سو یلدی (برحک ربک یا آدم وللا رجة خلقتک) دیدی اندنصکره حق تعالی
حضرت نری آدمک جلدن لواء الحمدی یراندی اندنصکره روح آدمک
جمیع جسدینه کیردی اندنصکره حق تعالی حضرت نری آدمه نوردن لباس
کیدردی هر کون حسنی و جمالی زیاده اولور ایدی (ونقلدر که حق
جل و علا حضرت نری جبرائیل علیه السلامی آدمه کوندردی عقلی و ایمانی
و حیایی یله کوندردی جبرائیل علیه السلام ایتدی یا آدم قنغیسن اختیار
ایدرا یسک قبول ایلله آدم علیه السلام عقلی اختیار ایتدی ایمان حیایه ایتدی
حق سبحانه و تعالی حضرت نری بکاشو یله امر ایتدیکه عقل قنده اولور ایلله
بندخی انده اولورم و حیایه ایمانه ایتدی الله تعالی حضرت نری بکاشو یله
امر ایتدیکه عقل و ایمان قنده اولور ایلله بندخی انده اولورم چنانکه آدمک
خلقتنی تمام ایلدی حق سبحانه و تعالی اوچماق دن لباس کوندردی و انواع زینت
برله مزین ایلدی و آدمک اغزندن نور چیقار ایدی کونش نوری کبی و محمد
مصطفیانک نوری ایکی قاشنک ارا سنده برق اورردی بدر کیجه سنده قر نوری
کبی اندنصکره حق سبحانه و تعالی حضرت نری فرشتهلره امر ایتدیکه آدمک
خطبه سنه جمع اوللر آدم علیه السلام انلره خطبه اوقویه جمیع کوکلرک
فرشتهلری جمع اولوب یکرمی بیک صف اولدیلر حق تعالی حضرت نری
آدمه برلطیف آواز و یردی آدم علیه السلام منبره چیقدی اول منبرک یدی
ایاغی و ار ایدی و آدم علیه السلام یشل سندس دن خلعت کیدی و ایکی بولوک
ساجی و ار ایدی جواهر ایلله مرصع ایدی و باشنده بر تاج و ار ایدی التوندن
واول تاجک درت گوشه سی و ار ایدی و هر گوشه سنده برا و لوانجو و ار ایدی
کونش نورندن متور ایدی و بلند بر قوشاق و ار ایدی نوردن آدم علیه السلام

منبره چیدی و خطبه او قودی حق سبحانه و تعالی حضرتلری آدمه جمیع اسمایی او کرتدی نتکیم بیورر (و علم آدم الاسماء کلها) آدم علیه السلام ایتدی الهی بدن یک خلق براندکی حق تعالی حضرتلری ایتدی یا آدم سندن یک خلق براتدم اندنصرکه آدم علیه السلام فرشتهلره سلام ویردی فرشتهلر آدمک سلامن الدیلر و عزت و تعظیم ایتدیلر اندنصرکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری فرشتهلره امر ایتدیکه آدم علیه السلامه سجده ایلده لرجیع فرشتهلر سجده ایتدیلر اما ابلبس ایلدی کبرایتدی **ک**افر اولدی (ابن عباس ایتدی فرشتهلردن بر جاعت آدم علیه السلامه سجده ایلدی لر حق تعالی انلرک اوزرینه آتش کوندوب یاقوب هلاک ایلدی) بغوی تفسیرنده ایدرک اول سجده که آدمه ایلدی اسرافیل ایلدی سبی اولدر که اسرافیل علیه السلام آدمک یوزنده قرآن نورنی کوردی در حال اول نوره سجده ایلدی اندنصرکه آدم علیه السلام منبردن ایتدی او چماقدن برسلقم اق اوزم کلدی اول نسنه که آدم او چماق طعاملردن یدی اوزم ایدی الحمد لله دیدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی یا آدم بن سنی اشبونک ایچون براتدم که نعمتلردن بیه سن شکر ایلده سن ایمدی طعام ییوب وشکر ایلک سنک اولادیکل سنیدر تا قیامته **د**کن (قصص انبیاده ایدر قچانکه حق تعالی حضرتلری آدمی براندی واکا روح نفخ ایتدی و او چماق لباسن کیدردی و آدم بر تخت اوزرنده اوتوردی فرشتهلر اوموزلری اوزرنده کتوردیلر حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی آدم بنم کوکلریمی کوره تاکه یقینی زیاده اوله پس فرشتهلره بیورنی کتوردیلر یوزیل کوکلری طواف ایلدیلر جمعی کوکلرک عجایبن کوردی اندنصرکه حق تعالی حضرتلری مسکدن برات براندی ایکی قنادی واریدی انجودن و مرجاندن پس اول آته بندی جبرائیل علیه السلام زمانه یاشدی و میکائیل علیه السلام صاغ یاننده و اسرافیل علیه السلام صول یاننده جمیع کوکلری طواف ایلدیلر (مفسرلر ایتدی قچانکه آدم او چماقده ساکن اولدی یا لکز بیورر ایدی کوکلنی ساکن اولمز ایدی حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلامه او یقو ویردی آدم علیه السلام او بودی حق تعالی آدمک صول ایکوسندن حوایی براندی و او چماق لباسلردن کیدردی و آدمک باشی قتنده حضرت حو او توردی قچانکه آدم علیه السلام او یاندی

کوردیکه باشی قتنده برخا تون اوتورر فرشتهلر امتحان ایچون ایتدیلر بو کیدر آدم علیه السلام ایتدی خاتوندر ایتدیلر اسمی ندر آدم علیه السلام ایتدی حوادر ایتدیلر نیچون حوادر آدم ایتدی دریدن برادلدیغیچون ایتدیلر نیچون برادلدی آدم علیه السلام ایتدی بن انده ساکن اولوب اول بنده ساکن اولمق ایچون برادلدی نتکیم حق سبحانه و تعالی حضرتلری بیوردی (هو الذی خلقکم من نفس واحدة و خلق منها زوجها لبسکن الیهما) و نقلدر که بدایع اخباردن اول وقتکه آدم علیه السلام اوچا غه کیردی حق تعالی اوچا قده حوایی براندی و بیوردی بنم اوچا غده ساکن اولک و بمشردن یک و بو اغاجه یقین اولک و بنم سلام و رحمت سنک اوزر بکره اولسون دیدی و کندوبی حد و ثناید و بیوردی (الحمد ثنائی والعظمة ازاری و الکبریا و ردائی و الخلق کلهم عبیدی) چون فرشتهلر آدم علیه السلامه بو عزتی کوردیلر فرشتهلر اوچا غک اها لبسی انلرک اوسننه انجو و جواهر ساچوساچدیلر و آدم علیه السلامه و حوایه سلام و یردیلر حق تعالی ایتدی یا آدم بنم نعمتلریمه شکر ایلده سنی غایت لطیف براتدم وایاغک اوزرینه یورتم و ساکن روحی نفخ ایتدم و فرشتهلری سکاسجده ایتدردم و ابلبس سکا سکاسجده ایتدی یکچون لغت ایتدم و کر امتکی تمام ایتدم قراوشم حوایله و سنک ایچون اوچماغی ایکی ییک سنه اول براتدم اگر مطیع اولور سکن بنم اوچماغده ساکن اوله سز واکر بنم عهدمی ترک ایدر سکنز اوچماقدن چبقارم و او دایله اکا عذاب ایلیم آدم علیه السلام ایتدی یا رب عهدیکی و امتنکی قبول ایتدم حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی اگر بو اغاجه یقین اولور سکن ظالم اولور سز (ابواللیث ایدر ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر که اولوقتکه ابلبس آدم علیه السلامی کوردی بورسمه حقدن عزت بولدی حسد ایلدی و اوچماقدن چبقارمق ایستدی کلدی ییلان صورتنه کوروب اوچاق قیوسنه کلوب آغلدی آدم علیه السلام و حوایه شیطانی بیلدیلر ایتدیلر نیچون آغلر سن ایتدی سنک ایچون آغلرم بر بریکزه حسرت قالور سز ماسز نه نصیحت ایدم بیکه اشبو اغاچدن بیر سکنز اوچماقده ایدی قالور سز پس حوایه بوسوزه مغرور اولدی اندن کتدی آدم علیه السلام کلدی اشبو اغاچدن بیهلم اوچماقده ایدی قاله لم دیدی آدم علیه السلام ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری بزی اول اغاچدن

نهی ایلدی دیدی حواییک درلونا ز واطف ایله بنی سورايسک بواغاچدن
 ییلم ایدی اوچاقده قالهلم دیدی آدم علیه السلام ایتدی یا حواییک
 ایله بن حق تعالی حضرت تلیزینک خشمندن قورقارم حواییک ایتدی الله تعالی
 حضرت تلیزینک رحمتی چوقدر دیوب صوندی بریمش آلوب اولغاچدن دیدی
 وایتدی یا آدم کور بن برنسنه اولمدم زیرا که عینک ایله حوانسنه اولدی
 انکی چونکه حواییک ایتدی آدم علیه السلام متبوع ایدی مادامکه متبوع
 صلاحده اوله تابع دخی صلاحده اولور و عکسی دخی اوله در اندنصکره
 حواییک دخی آلوب آدم علیه السلام و بری چانکه آدم علیه السلام
 اول عشی ایدی جیم کیدیکی حله لار قاسندن کتدی عریان قالدی و آدم علیه
 السلام حیاسندن قاجوب کیرلندی حق سبحانه و تعالی حضرت تلیز ایتدی
 یا آدم بندمنی چارسن آدم علیه السلام ایتدی یارب کاهمدن اوتاندم قچارم
 و برانجیر اغاچدن بیراق آلوب کندی اورتدی (سعید بن مسیب ایتدی آدم
 علیه السلام خود حق سبحانه و تعالی ایله عهد ایلدی که اولغاچدن عیه
 حال بودر که عقلی واری ایدی پس نیچون ایدی جواب بودر که حواییک درلو
 لطف و خلق و شراب و عشق ایله سرخوش ایلش ایدی بواچلدن عهدی
 اونودوب اندنصکره دیدی (ونقلدر که بغویده محمد بن قیس ایتدی حق سبحانه
 و تعالی حضرت تلیز آدم علیه السلام ایتدی بنم نهی ایتدی که منی چون اکل
 ایتدک آدم علیه السلام ایتدی حواییک ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتی حواییک
 ایتدی نیچون بدردک حواییک ایتدی بکا ایلان بی دیدی یدم حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلیز بیلانه ایتدی نیچون بدردک بیلان ایتدی ایلش بکاسو یله دیدی
 حق سبحانه و تعالی حضرت تلیز حواییک ایتدی سن آیده بر کره فان کورو بیلانک
 یاقلری واری ایدی و کند و دوه کی ایدی حق تعالی حضرت تلیز اکا ایتدی
 یاقلری یکی کسدم سن بوندن کورو یوزک اوزرینه یورو واندنصکره
 ایلش ایتدی سن ملعون اولکه بونلری سن آرتدک حق تعالی حضرت تلیز
 ایتدی یا آدم بن سنی پراتدم عبدشکور اوله سن سن عبد کفور اولمق استرسن آدم
 علیه السلام ایتدی یارب بنی بیانی کی طیراق ایله تک عذاب ایله حق تعالی
 ایتدی بن سنی نیچون طیراق ایله ایم اوچماغی و جهنمی اوغلنلرک ایله
 طولدر برم آدم علیه السلام بوسوزی ایشندی فرج اولوب اسم اولدی اندن
 صکره حق تعالی حضرت تلیز آدم علیه السلامی سرندیب طاغنه ایندردی

نسنه ایله مبتلی ایلدی (اول بودر که حق تعالی حضرت تلیز انی بر بوز بنه
 ایندردی) (ایکچی بودر که خجیل ایلدی) (اوچنجی بودر که لوننی تغیر ایلدی
 (دردنجی قومشولغندن دور ایلدی) (بشچی حواییک اندن آبردی) (التنجی
 آدم علیه السلام ایله ایلشک اراسنده تکرار دشمنلق اولدی) (یدنجی آدم علیه
 السلام حق تعالی حضرت تلیزینک نهین صدی) (سکر بنی بودر که ایلشک آدم
 علیه السلامک اوغلنلرینه حوله قیلدی) (طغوزنجی دنیای آدم اوغلنلرینه
 زندان قیلدی اوننجی بودر که آدم علیه السلامی جنت هواسندن محروم
 قیلدی اندنصکره الله تعالی حضرت تلیز حواییک ایتدی نیجه سن ای حواییک
 ایتدی یارب بنم زبتم و خله لم کتدی عریان قالدیم حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلیز ایتدی بولباسلری سندن کیم کیدردی حواییک بنم خطا
 ایتدی کیم کیدردی و بنی دشمنم ایلش اغوا ایلوب الدادی و سکا آندایچدی
 بندخی الداندم تکرری تعالی ایتدی یا حواییک ایتدی نسنه ایله سنی مبتلا قیلدم
 (بری حبض کورمک و بری قارنکه اوغلان کنورمک) (و بری اولاد طغورمق
 (و بری دین اکسوکلیکی) (و بری عقل اکسوکلیکی) (و بری عدت نیجه ایه
 و ارماق) (و بری میراث اکسوکلیکی) (و بری ارک حکمنده اولمق) (و بری طلاق
 سنک الکده اولماق) (و بری غرایه و ارماق) (و بری عورت پیغمبر اولماق
 (و بری خلیفه و سلطان اولماق) (و بری ارلری دستور نسزاوج کونلک بره
 و ارماق) (و بری جمیع جماعت عورت اولسه جمعه نماز بن قیامق) (اون
 بشچی کیم عورتلره ارل سلام و برمک) (ایمدی یا حواییک اوچماغدن
 چیق سکا عقلی و دینی و طانقلغی و میراثی اکسوک قیلدم حواییک
 ایتدی نیجه اوچماقدن چیقایم جمیع کمالاتی بندن کیدردک تکرری تعالی
 حضرت تلیز ایتدی اوچماقدن چیق سنک نسلکدن نیجه نیلر و وایلر
 و شهیدلر که اوچماغی انلر ایله طولدر برم دیدی (فچانکه آدم علیه السلام
 اوچماقدن چیقدی جبرائیل علیه السلام انی آلوب سرندیبه و حواییک جدیه
 ایندردی و فرشتهلر آدم علیه السلامی کوردیلر عریان کزراسر که دیلر
 ایتدیلر الهی آدمی خجیل ایله آدم چون اوچماقدن چیقدی اللربنی
 باشی اوزرینه قیوب کوزلرینک یا شئی بکاقلری اوزرینه افار ایدی و بعض
 فرشتهلر حضرت آدم علیه السلامی ملامت ایلدیلر و حق سبحانه و تعالی
 آدم علیه السلام و بری کی نعمتلی و عهدی اکیدلر و آدم علیه السلام

ایندی حق تعالی حضرت تبارک تقدیری بویله ایدیکه بنی بره ایندیره
اندنصرکه حق تعالی حضرت تبارک فرشتهلره پیور دیکه صف اوله ر حق
سبحانه و تعالی حضرت تبارک ادم علیه السلامه ایندی بن شویله تقدیر
ایلد مکه عاصیلری قبول ایله میم تا که توبه ایلیمجه و سنی طیراقدن یراندم
هیچ بر فرشته صورتده و کالده سکا بکر مزور و حیدن سکاروح نفخ ایندم و سکا
فرشتهلرمی سجده ایندردم و حوایی سکا و یردم و جمیع اسمائی سکا و کرتدم
و فرشتهلرمی سنی خطیب قلدیم آخر بنم عهدیم اونیونک و شیطانه
مطیع اولدک ادم علیه السلام ایندی بو نعمتک یارب جمیع سنی سن ایندک
و بن عاجزم سنک شکر کدن و ویردکارتک و صفندن بنی اسر که یارب محمدک
محبتی ایچونکه جمیع موجودائی انکیچون یراندک حق تعالی ایندی یا ادم سن
نه ییلور سنکه محمد کیمدر ادم علیه السلام ایندی یارب او چاغک جمیع برنده
یاز یلو کوردیم (لا اله الا الله محمد رسول الله) و انک اسمنی عرش اعلانک ایاقلرنده
و لوح محفوظده یاز یلو کوردیم و بوندن بیلدمکه سکا اندن سوکلوقول یوقدر
حق تعالی حضرت تبارک ایندی یا ادم مسجدلرمی سکا مسکن قلدیم و اگر
بسم الله ایله باشلرایسک طعاملرمی سکا حلال قلدیم و یر یوزنده سنک
ایچون صولراقتدم بی وایچ و بنم ذکریمه شغول اول ادم علیه السلام ایندی
یارب زیاده ایله حق تعالی حضرت تبارک ایندی برخیر یکه اون و یرم و برشره
بر یازم ادم علیه السلام ایندی یارب زیاده ایله حق سبحانه و تعالی حضرت تبارک
ایندی توبه کی قبول ایدم ایندی یارب زیاده ایله حق تعالی ایندی سنی
و اوغلنلریکی یارلغیم ادم علیه السلام ایندی یارب ایشم تمام اولدی اندنصرکه
ابلیس ایندی یارب سنک علمکده و ارایدیکه بویله اولمق امدی بکا امان
و یر قیامته دکن حق تعالی ایندی امان و یردم نه کر کسه ایشله ابلیس ایندی
یارب چون بنی یر یوزینه ایندیررسن قنی بکا مسکن حق تعالی حضرت تبارک
ایندی مرزله لری سکا مسکن قلدیم ابلیس ایندی یارب انلره پیغمبرلر
و کابلرو یردک بکا دخی کتاب کر کدر حق تعالی حضرت تبارک ایندی مالایعنی
شعری و هجوی سکا قرآن و یردم ابلیس دخی ایندی قنی بنم پیغمبرلرم
تکری تعالی حضرت تبارک ایندی جادولروکا هنلر سکا پیغمبر یترا ابلیس ایندی
قنی بنم اویم حق تعالی حضرت تبارک ایندی حمام سنک او کدر ابلیس ایندی
قنی بنم مؤذنلرم حق تعالی حضرت تبارک ایندی ساغو ساغلر سکا مؤذن
اولسونلر ابلیس ایندی قنی بنم طعام حق سبحانه و تعالی حضرت تبارک ایندی

شول طعام مکه بنم ادم ایله باشلیمیه اول سنک طعامک اولسون ابلیس
ایندی قنی بنم شرابم حق سبحانه و تعالی حضرت تبارک ایندی هر نسنه که
سر خوش اید سنک شرابک اولسون ابلیس علیه اللغه ایندی قنی بنم
مجلسم حق سبحانه و تعالی حضرت تبارک ایندی زقافلرو چار شولر و یازرلر
سنک مجلسک اولسون ابلیس ایندی یارب قنی بنم شعارم و دنارم حق تعالی
حضرت تبارک ایندی بنم لغتم و منخطم سنک اوزر یکه اولسون * و حق تعالی
حضرت تبارک ابلیس علیه اللغه بنی اون نسنه ایله مبتلی قیلدی (اول بو که
معزول ایلدی) (ایکنجی او چماقدن چیقاردی) (و چنجی بودر که صورتی
تحویل ایندی) (دردنجی اسمنی دوندردی) (بشنجی جاهلله امام قیادی
(النجی اکالغنت ایلدی) (یدنجی معرفتدن محروم ایلدی) (سکرنجی
توبه سنی اصلا قبول قیلدی) (طفوزنجی رحمتدن محروم قیلدی) (اوننجی
طامو اهلنک خطیبی قیلدی) (و ادم علیه السلام ایندی یارب ابلیسه امان
و یردک قیامته دکن و سکا آندایمیکه اوغلنلرمی آزیده بن انک مکرندن
امین اولمازم حق تعالی حضرت تبارک ایندی یا ادم بن سکا اوج نسنه و یردمکه
جمیع عالم سنی آذر میه (بر یسی بنم ایچوندر که بکا عبادت ایله سن
و شرک کتور میه سن) (و بر یسی سنک ایچوندر که هر نه که خیر ایشلرایسک برینه
اون و یرم اگر کناه ایشلرایسک برینه بر یازم و اگر استغفار ایدرایسک قبول
ایدوب یارلغیم تنکیم حق تعالی یورور) (انا الغفور الرحیم) و یری بودر که بنم ایله
سنک اراکده در اول بودر که سن بندن نسنه دیلیه سن بن و یرم تنکیم تکری تعالی
یورور (فانی قریب اجیب دعوة الداع) ابلیس ینه ادم علیه السلامه حسد
ایلدوب ایندی یارب او یله اولدی ایسه بن بونلرک اوغلنلرینه نیجه اغوا ایدرم
تکری تعالی حضرت تبارک ایندی طمرلرنده و صدرلرنده ساکن اول و نیجه
دیلرایسک اغوا ایله ابلیس ایندی یارب بنی یرمی اندیررسن حق سبحانه و تعالی
ایندی بندن امیدین کسنلری جهنمه اندر یرم (لاملئن جهنم منک و من تبعک
منهم اجمعین) ادم علیه السلام ایندی یارب بیلان بنم دشمنانه یاردم ایلدی
بن انک ایله دنیاده نیجه ایدرم حق تبارک و تعالی حضرت تبارک ایندی یا ادم انک
مسکنی یرالتنده قلدیم و طعامنی طیراق قلدیم چان یردن طشره کوره سن
باشنی پاره پاره ایله (و حق تعالی حضرت تبارک طاو سه ایندی سنک مسکنکی صور
قنده قلدیم و رزقکی یردن قلدیم) (و حوا ایندی یارب بنی اسکرری سکو کدن

برائتک عقلی و دینی و طائفه می و میراثی اکسک قبلدک سندن دیلمرکه
ارنلره و بر دیکک ثوابدن بکادخی و بره سن الله تعالی حضرتلری ابتدی یا حوا
حیاتی و رحمتی و انسی سکا و بر دم و قزلرک اوغلان طغوررکن اولسه شهید
مرتبه سی و یرم اند نصکره تکرری تعالی حضرتلری آدم علیه السلامی
توبه قیوسندن هندستانده سرندیبه ایندردی و حضرت حوایی رحمت
قیوسندن جدیه ایندردی و ابلبسی لغت قیوسندن چقاروب دشته
براقدی و طاوسی غضب قیوسندن چقاروب صحرازه براقدی و ییلانی
سخت قیوسندن چقاروب اصفهان ملکینه براقدی بونلرک جتندن چقمسی
ایکندی و قنده ایدی و آدم علیه السلام چنانکه یاغده قالقه باشی کوکله یقین
واررایدی فرشته لک تسبیح ایشیدرایدی اند نصکره آدم علیه السلام
صفالی بتدی اول کنج اوغلان کبی ایدی اند نصکره آدم علیه السلام فرشته لک
صداسن اشتر اولوب غایت وحشت چکدی ابتدی یارب نه اولد مکه
فرشته لک صداسنی اشتر اولدم حق تعالی حضرتلری ابتدی زله ایشلدک
محبوب اولدک انلرک کلامن اشتر اولدک (مفسر لری ایتدیله چنانکه آدم
علیه السلام بر یوزینه اندی حق سبحانه و تعالی حضرتلری کوکله و یرزه
و طاغله امانت عرض ایلدی و ایندی اشبو امانتی کتورر مبرز ایچنده کنی
بیلکه کتورک ایتدیله یارب ایچنده کی ندر حق تعالی حضرتلری ابتدی اگر مطیع
اولور سکر ثواب بولور سز و اگر عاصی اولور سکر عذاب بولور سز
بونلر ایتدیله یارب بزرگامطیع بزره ثواب کرک و نه عذاب کرک الله ذوالجلال
حضرتلری بونلره امانتی عرض ایتمکدن مراد اختیار ایتمکدر اند نصکره
حق تعالی حضرتلری امانتی آدم علیه السلام عرض ایتدی (بغوی تفسیرنده
ایتدی اول امانت درت گوشه لو برطاش ایدی حق تعالی حضرتلری
انی کوکله و یرزه و طاغله عرض ایلدی کیمسه طاقت کتورمدی اما
آدم علیه السلام کیمسه بیورمادن اول طاشه یابشدی و کتوردی دیلدیکه
بره قویا الله ذوالجلال حضرتلری ایتدی برنده طورسون یا آدم که بدرستی
سنک و اوغلنلر بکک بویننده تاقیامته دکن قالسون) و نقلدر که تور اتدن محمد
شهرستانی تفسیر کیردن نقل ایدر ابلبس علیه السلام ایتدی حق تعالی
حضرتلری بنم و جمیع خلقک الهیدر هر شیئه قادر درشتکیم حق تعالی یورر
(یخلق الله ما یشاء * و لا یسئل عما یفعل) و لکن حکمت افتضا سنجه بندن

یدی سؤال حق تعالی طرفه متوجهدر (اول بودر که حق تعالی حضرتلری
علی در بندن نه کله چکنی بیلور ایدی بنی نیچون براندی و بنی براتمدن حکمت
ندر (ایکجی بودر که بنی براندی علم از لیده نیجه ایسه و بنی معرفته
و طاعتنه تکلیف ایتدی اکر عبادت ایلرسم نفی یوق و اگر معصیت
ایلرسم زیانی یوق پس بکاتکلیفه حکمت ندر (اوچجی چون بنی عبادته
تکلیف ایلدی و آدم علیه السلام سجده ایلد بیوردی نیچون بنم عبادتمی
زیاده ایلدیکه آدم علیه السلام سجده ایلیم (در دجی بودر که بنم سوزم ایلد
بکالغت ایلدی بن ایتدم سندن غیری به سجده ایلیم بنی بوسوزمندن اوتورو
رد ایتدکه حکمت ندر (بشجی بودر که چون بکالغت ایلدی بنی آدم ایلد
نیچون اوچماقده بولشدردی و بنی انی مغرور ایلدم اول اغاچدن یدی اگر بنی
اوچاغه کر مکدن منع ایلسه آدم اوچماقده باقی قالور ایدی بونده حکمت
ندر (التجی بودر که چون بنی آدم ایلد دشمن ایلدی پس نیچون اوغلنلرینه
مسلط ایلدی اگر انلری عبادت و مغفرت اوز رینه براتسه ایدی
بک دکلمیدر بونده حکمت ندر (یدنجی بودر که الله تعالی حضرتلری بونلرک
جمیع سن بکاتقدیر یله اشدی و بکاتقیامته دکن امان و پردی اوله یم و خلقی
شره و فتنیه دلالت ایده یم دیدم بکا امان و پردی اگر بنی هلاک ایلیدی
جمیع عالم خیر اوزر بنه اولور ایدی بونده حکمت ندر حق تعالی حضرتلری
فرشته لره امر ایلدی ایدک ابلبسه که اول نسنه که سن دیرسن حقه تسلیم
اولدیفک ایچون اولدی بن انک و جمیع خلقک خالق یم بکا بو یلی ایدرو بکا
حکم ایتک و امر یمه اعتراض ایتک کفدر (وهب بن منبه ایدر چنانکه
حق سبحانه و تعالی حضرتلری آدمی براندی بر یوزینه اندردی آدم
علیه السلام محزون اولوب اغلار ایدی حق تعالی حضرتلری ایتدی
یا آدم نیچون اغلار سن آدم علیه السلام ایتدی یارب خطام بنی قیلدی
و معصیت قتی عظیمدر دارالسعادتن کتدم دارالمشقه کلدیم و دارالرجدن
کتدم دارالمحنه کلدیم و دارالقراردن کتدم دارالزواله کلدیم و دارالبقادن
کتدم دارالفنایه کلدیم پس خطام ایچون نیچون اغلیم دیدی حق سبحانه
و تعالی حضرتلری ایتدی یا آدم بنی سنم ایچون اورندولدم و اوچاغی سکا
حلال قیلدم و کرامتی سکا مخصوص ایتدم و سنی قدرت الیم ایلد براتدم
و روحی سکا نفخ ایتدم و فرشته لری سکا سجده ایندردم بنم امر یمه عاصی
اولدک و عهد می اونلرک و عزتم حقیچون اگر جمیع بر یوزی آدم اولسه

بکعبادت ایلسه لر اندنصکره بکاعاصی اولسه لر جمله سن عاصی منزله
 ایندر یرم چان ادم علیه السلام انی ایشندی اوج یوز ییل اغلدی (ابن عباس
 ایتدی ادم علیه السلام و حوا اوچاقدن چیققدن ندرنصکره قرق ییل نسنه
 عدیلر و حوا لرندن کوکله دخی بقمادیلر اگر جیبی عالمده کوز یاشن جمع ایلسه لر
 دود پیغمبرک کوزی یاشی اندن زیاده اولدیکه خطا سندن اغلادی اگر حضرت
 داودک کوز یاشی ایله جیبی خلقک کوز یاشی جمع ایلسه لر ادم علیه السلام
 کوزی یاشی زیاده اولدی (ونقلدر ادم علیه السلام چان اوچاقدن چیققدی
 قرنی اچیققدی جبرائیل جنتدن بغدادی کتوردی و ذراعثن تعلیم ایتدی ادم
 علیه السلام انی او کوز ایله اکدی و اول بغدادی بتدی ادم انی او کودوب الهدی
 که کندن ارپه بتدی و برتنور یایدی انده پشردی بدیلر اندنصکره صو
 استدی و جبرائیل علیه السلام ایتدی یری قاز ادم قازدی صوی اچیدیلر ادم
 کندوده زحمت بولدی حق تعالی حضرتلری فرشته و بردی آدمک
 و حوانک صوی بولن دلدی اندن مقدم طعام چیققدی یریوق ایدی اول او کوزک
 کوزی یاشندن طارو بتدی او کوز قشاندی نخود بتدی قرو سندن مر جک
 بتدی (ونقلدر که بر کون ادم علیه السلام ایله ابلبس یریوزنده بولشدیلر
 ابلبس ادم علیه السلام طعن ایلدی ادم علیه السلام ایتدی یا ملعون بنی
 مفر ر ایلدک اول اغچدن یدم و جنتدن چیققدی و بن هر نکه ایشلدم
 سنوک سوزک ایله ایشلدم ابلبس اغلدی و ایتدی یا ادم سکا بو ایشی بن
 اشلدم و بو منزله سنی بن کتوردم اما بکاکیم ایتدی دیدی

(*) توبه ادم علیه السلام (*)

چانکه حق تعالی حضرتلری ادم علیه السلام رحمت ایتک استدی
 جبرائیل علیه السلام ایتدی ادم بنم بدیع فطر تمدد و هم کوکله و برل
 خلقجه اغلدی هیچ بندن غیری بی اکدی و بندن غیریدن قورقمیدی و کناه
 انک بورک بن یاقدی حال بو که انک اول بنم اسمای اول ذکر ایتدی و اول
 بکا اول حد ایتدی بندخی بر یوزینه اول انی خلیفه قیلدم و عمل سزا و چاق
 و بردم و جمیع اسمای اکا او کتدم و فرشتهلری سجده ایندردم و انک
 ایچون ابلبس لغت ایتدم و بکا اول شکر ایدن اولدر و اول توبه ایدن اولدر که
 بن دخی انی یرلغدم و هر کیم کناه اشلده دونوب استغفار ایلسه بن انی یرلغدم
 اندنصکره جبرائیل علیه السلامی ادم علیه السلام کوندردی و بو کلماتی

(او کتدی)

او کتدی (فتلی ادم من ربه کلمات قتاب علیه انه هو اتوب الرحیم)
 ابن عباس ایدر ادم علیه السلام ایتدی یارب بنی قدرت الک ایله یراندک
 و بکا کندی روحکدن نفخ ایتدک و بنی اوچاغکده ساکن ایتدک ایتدی
 شدی توبه ایده رم بنه اوچاغکده قویار مپسن حق تعالی حضرتلری
 ایتدی یا ادم سن ولی قولسک دیله بندن نه دیلرایسک ادم علیه السلام
 ایتدی الهی بر قول بنم ارغلانلرمدن کناه ایشلسه و سکا شرک کتورمسه
 انی یرلغدم چانکه ادم علیه السلام دعادن فارغ اولدی جبرائیل علیه السلام
 کلدی ایتدی یا ادم حق سبحانه و تعالی حضرتلری توبه کی قبول ایلدی
 پس جبرائیل علیه السلام قنادین یره اوردی صو چیققدی مسکدن لطیف
 رایحه سی و ارایدی ادم علیه السلام اول صویه کردی غسل ایلدی و جودی
 بیاض اولدی و ایتدی الهی بنی طاهر ایله و کناهمدن چیققدی و جبرائیل علیه
 السلام اوچاقدن ایکی حله کتوردی سندسندن و استبرقدن ادم علیه
 السلامه کیدردی اندنصکره حق سبحانه و تعالی میکائیل علیه السلامی
 حوایه کوندردی میکائیل علیه السلام حوایه ایتدی حق سبحانه و تعالی
 حضرتلری ادم علیه السلام توبه سن قبول ایلدی و حوایه اوچاقدن
 لباس کتوروب کیدردی حوا چون بوسوزی ایشندی ادم علیه السلامه
 قتی مشتاق اولدی و اغلدی کوز لرندن یاش قطره قطره اولوب افار ایدی
 انجو و مر جان اولور ایدی تکیم ادم علیه السلام اوچاق فراقندن اغلرایدی
 زنجیل و اسی اولر یر ایدی و حق تعالی اوچماق یاقوتلرندن بر قزل
 یاقوت کوندردی کعبه یرند و قودیلر و کعبه نیک ایکی قاپوسی و ارایدی
 زمروددن بری مشرقه و بری مغربه آچلور ایدی و اول اوده قندیل لر
 و ارایدی نور دن اندنصکره حق تعالی آد مه یور دیکه اول اوی
 طواف ایلیمه نیکیم فرشتهلر عرشی طواف ایدر لر اندنصکره حق تعالی
 طوفان اولیچق اول قزل یاقوت بیی دردی کوکه چیققدی دیرلر کشفده
 اما اصح بودر که یدنجی کوکده در پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه و سلم
 معراج کیجه سنده انده کوردی اندنصکره الله تعالی حضرتلری ادم علیه
 السلامه ایتدی چانکه حوا ایله بولوشه سن اکا لطف ایله که بن انی سنک
 اوغلنلریکک و قرزلریکک اناسی قیلدم ادم علیه السلام چانکه بو سوزی
 ایشندی شاد اولوب سجده ایلدی اندنصکره حق تعالی حضرتلری

بیور دیکه حوامروه اوزرنده طوره و آدم علیه السلام صفا اوزرنده
طوره آدم علیه السلام حوايه نظر ايله و اکا یا شعیه حتی حجت شرطن
یرینه کتور منجه پس آدم علیه السلام عرفاته واردی و حوا جده دن آدم
علیه السلامی استه بی عرفاته کلدی عرفاته بولش دیلر پس اول کونه
عرفات دیواسم قودیلر اند نصکره منایه کلدیلر آدم علیه السلام حق سبحانه
و تعالی حضرتلر ندن مغفرت و رحمت دیدی پس اول یره منی دیواسم
قودیلر (پس آدم و حوا علیهما السلام مجلرین تمام اید و ب هندستانه
کدیلر و آدم علیه السلام هندستاندن بیان قرق کره کعبه یه کلدی حج ایلدی
وهرادی اوج کونلک یول ایدی وهر یره که ایاغی بصدی معمور اولدی

(*) بیان اخذ میثاق (*)

قال الله تعالى (واذا اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم ذریتهم) اول
وقتکه حق تعالی حضرتلری ادبی یراندی اوچاقدن چیقاردی هنوز یره
ایندن آدمک ارقه سنی قدرت الی ایلله صفادی صاغ یا نندن قرنجه کی ذریات
ظاهر اولدی اقی انجور کی وضو ن یا ننده دخی ظاهر اولدی قره قرنجه کی
حق سبحانه و تعالی حضرتلری صاغ طرفنده غنه ایتدی بنم رحتم
ایله اوچا غه کیرک وصول طرفنده غنه ایتدی بنم عدلم ایله جهته کیرک
بکاصی وزیان یوق (و نقلدر آدم علیه السلام بونلرک ارا سنده بر نور او کشی
کور دی ایتدی یارب بو کیمدر حق تعالی حضرتلری ایتدی سنک
اوغلک داود در آدم علیه السلام ایتدی یارب عمری ندکلور در حق تعالی
حضرتلری ایتدی الشمس ییلدر آدم علیه السلام ایتدی یارب عمرندن
زیاده ایله حق تعالی حضرتلری ایتدی عمری یازیلور دور سن عمر کدن
زیاده ایت آدم عمرندن قرق ییل باغشلدی حق تعالی فرشتهلری طائف طوندی
اند نصکره آدم علیه السلام صاغ طرفه نظر ایلدی کولدی وصول طرفه
نظر ایلدی اغلدی (ابو سعید الخدری رضی الله عنه ایدر حضرت عمر ایله
برقاج کره حج ایتدم بر کون حجر الاسودک اوستنه کلدی ایتدی بن ییلور مکه
سن بر طاش سن نفعی و ضرری یوق و لکن کورد م پیغمبر علیه السلام
سکا حرمت ایلدی بندخی انکی چون حرمت ایلرم دیدی حضرت علی ایلمو
کلدی ایتدی با عمر نیچون اویله دیر سن حق تعالی آدم اوغللرینک اقرارن
بردی به یازدی اند نصکره حجر الاسوده ایتدی سن امین سن اشبو یاز وافر کده

امانت او اسون طائفی بره سن شول کیمسه ایچون که حجه کلوب سنی زیارت
ایلدی تا قیامت کدن دبدی (کتاب المذکر ینده ایدر حجر الاسود اول بر فرشته
ایدی حق تعالی حضرتلری اول و تنکه آدم ایله عهد ایلدیکه اول اغچدن
یمیه اول فرشته اولوقت آدم علیه السلام دن غائب اولدی آدم علیه السلام
دخی اول اغچدن دیدی ارقه سندن اول لاسلری و خلعتلری کتدی حق تعالی
حضرتلری آدم علیه السلامی اوچاقدن چیقاردی یره اندر دی اند نصکره
اول فرشته کلدی آدم علیه السلامی جنتده بولدی بلدی که آدم علیه السلام
حق عهدهن صمش حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلامی اوچاقدن رد
ایلمش اند نصکره حق تعالی حضرتلری اول فرشته یی بر یاقوت طاش ایلدی
پیغمبر علیه السلام ایدر چنانکه حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلامک
بلندن ذریتنی چیقاردی فرشتهلر کوردیلر که حسابی یوق انسان ظاهر
اولدی ایتدی یارب بونلر دنیایه نیجه صفارل و نیجه منفعت بوله لر حق تعالی
حضرتلری ایتدی بن بونلری درت بلوک ایده رم بر بلوکی انا بلنده ارله و بر
بلوکی انا رجنده اوله و بر بلوکی بر اوزرنده اوله و بر بلوکی بر ایتدی اوله
و نقلدر که حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلامه وحی ایلدی و ایتدی
یا آدم اگر سن کعبه بی عمارت ایلر ایسک سندن نصکره اوغللر کدن کیمسه
عمارت ایلر (پس آدم علیه السلام کعبه بی یاپدی و حوا ایله انده ساکن
اولدیلر اند نصکره اوچاقدن جبرائیل علیه السلام ایکی اوکوز کتوردی
و بغدادی کتوردی و تیموردن آلت کتوردی و جهنمدن بر پاره اود کتوردی
و اول اودی اوچاق ارماقلرنده یتش کره بودی هنوز اله المغه برامزایدی
اند نصکره بدی کره دخی دکره دوشدی اندن ینه چیقاردی آدم علیه
السلام کتوردی آدم علیه السلام انی الدی بر اوزرنده قود دی
اول اودیری و طایغی یاقودی اوچدی ینه جهته کتدی اول اوندک بر یوزنده
اثری قلادی (و نقلدر که تورانده ابن عباس ایدر آدم علیه السلام ایتدی
یارب کونلر ده قنغی کون سکا سوکلور و سوزلر ده قنغی سوز سوکلور و آبلر ده
قنغی آبی سوکلور در حق تعالی حضرتلری ایتدی یا آدم کونلر ده بکا جمعه کونی
سوکلور زیرا که اول کون قوللر یمک کنهانی عفو ایلدرم و سوزلر ده لا اله الا الله
کلسیدر زیرا که برکشی لا اله الا الله دیسه جهنمدن انی آزاد ایلرم و آبلر ده
بکا سوکلور رمضان آیدر زیرا که اول آیده قوللر یمه مغفرت و رحمت ایله

نظر ایدرم (ونقلدر که زهره الریاضه جعفر صادق ایدر آدم علیه السلام
حوا ایله او چاقده اوتورر لایدی حق تعالی حضرتلری جبرائیل علیه
السلامی آدم علیه السلام کوندردی وایتدی ادمک الین طوت اوچماغی
طواف ایله پس جبرائیل علیه السلام ادم علیه السلام ایله اوچماغی
طواف ایلدیلر حتی بر لطیف سراه کلدیلر بر کریمی التون و بر کریمی
کومش ایدی و شرفه سی پشل ز برجد دن ایدی و اول سرایده بر تخت وار
ایدی یاقوتدن و اول تخت اوزرنده بر قبه وار ایدی نوردن و اول قبه ده
بر لطیف صورت وار ایدی و باشند نوردن بر تاج وار ایدی و قلاغنده
ایکی کویه وار ایدی اینجودن و بلند بر طوق وار ایدی نوردن آدم علیه
السلام انی کوردی و نجب ایلدی و حوانک حسنی اونوتدی و آدم علیه
السلام ایتدی یارت بونه صورندر حق تعالی حضرتلری ایتدی فاطمه
صورتیدر و باشند کی تاج محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم در و بلند کی
طوق علیدر و ایکی کویه لری حسن و حسین در و آدم علیه السلام کوردیکه
قبه ده بش قیو وار هر قیو ده نوردن بر سوز یازلور اولکی قیو ده انا المحمود
و هذا محمد ایکنی قیو ده و انا العلی الاعلی و هذا علی اوچنجی قیو ده
و انا فاطمه و هذه فاطمة الزهراء دردی قیو ده و انا الحسن و هذا حسن بشنجی
قیو ده و منی الاحسان و هذا حسین جبرائیل علیه السلام ایتدی یا آدم
اشو اسملری صافله که بر کون بونلره محتاج اولور سن (چانکه آدم علیه السلام
دنیا به ایتدی اوج یوزیل اغلدی ندا کلدیکه یا آدم بیت المعموره نظر ایله آدم
علیه السلام نظر ایلدی کوردیکه بوش اسم انده یازیلور آدم علیه السلام
سجده ایلدی و ایتدی یا محمود بحق محمد و یا علی الاعلی بحق علی و یا فاطر
بحق فاطمة الزهراء و یا محسن بحق حسن و یا منک الاحسان بحق حسین
بنی یارلغه و بتم توبه می قبول ایله حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی
یا آدم اگر جمیع ذریتک بدن دیلسک بو اسملر حرمتی حقیچون جمیعسن
بر لغار ایدم دیدی (ونقلدر که آدم علیه السلام چانکه اوچاقدن چیقدی
بر یوزینه ایتدی و ایتدی یارب بنی قدرت الک ایله یراندک و بنی اوچاقدن ساکن
ایتدک و فرشتهلره بکا سجده ایتدردک آخر نفسه او یوب امر بکه عاصی
اولدم شمدی توبه ایلدم قبول ایلر بمن الله تعالی حضرتلری ایتدی
یا آدم بن عرش اوزرنده یازوب دورر مکه یرلی و کولاری را تمزدن او کدن

(انی لغفار لمن تات و آمن و عمل صالحا ثم اهتدی) یازمشم پس سنک کنهاک
ایچون بنم غفار اسمم محوایدیم می بلکه سنی بر لغادم و کنه سنی اوچماغه
قویام بن فضل و رحمت ایله دیدی (ونقلدر اول وقتکه حق تعالی حضرتلری
حضرت آدمی اوچماقدن چیقاردی جمیع کوده سنی قبقره ایلدی
همان طرفی قالدی غیرت ایچون و فرشتهلر آدم علیه السلام ایچون
اغلشدیلر و ایتدیلر یاربنا آدم علیه السلام قدرت الک ایله یراندک
و حوایی کا و بردک و اوچماغه قویدک و فرشتهلریکی اکا سجده ایتدردک
بر کنه ایچون ینه انی اوچماقدن چیقادک آق ایکن قره ایلدک
حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلام آبک اون اوچنجی و اون دردی
و اون بشنجی کونی اور و ج طوت دیدی آدم علیه السلام چون
اول کونلری اور ج طوت دیدی جمیع کوده سنی اغاردی پس اندن اول
کونلره ایام بیض دیو اسم و یردیلر (ونقلدر که آدم علیه السلام بر کون
عرشه نظر ایلدی محمد مصطفی اسمی یازیلور کوردی آدم علیه السلام انی
تمام کورمک استدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی یا آدم اول
کورد و کک آخر ز مانده کلور و لکن انک نورین کور آدمک النده محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم نوزی برق اورب طورر ایدی اول نور
آدم علیه السلام النندن شهادت پارمغه کلدی آدم علیه السلام
اول نوری کوردی پارماغن قالدردی شهادت کتوردی اندن اوتوری
شهادت پارمغن قالدردی سنت اولدی اندن صکره جبرائیل علیه السلام
بر یوزک کوردی آدم علیه السلام و یردی آدم علیه السلام دیلدیکه
شهادت پارمغه دافه جبرائیل علیه السلام ایتدی انی سرجه پارمغه
داف آدم علیه السلام ایتدی اول ضعیفدر جبرائیل علیه السلام ایتدی
اول شهادت پارمغن در اکا اول دولت یتز که شهادت ایچوندن حق تعالی
حضرتلری ایتدی بن ضعیفدری اسر کرم یوزک اول پارمغه کر کوردیدی
پس آدم علیه السلام یوزوکی سرجه پارماغه کچوردی (ونقلدر که
علی کرم الله وجهه ایتدی اول وقتکه آدم علیه السلام بغدادین یردی
و بر یوزینه ایتدی قوصدی و قوصمقدن اغواغاچی یتدی و اول اغاچدن یرلان
کلدی یردی اول سیدن یرلانک اغزیده اغوا اولدی تا قیامت دکن کتدی
(ونقلدر که بر کون پیغمبریمز علیه الصلوة والسلام حضرت علی و فاطمه

فته کلدی کوردیکه علی فاطمه نك باشی اوزرنده دور رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم ابتدی (اللهم اصلح ینهما) حضرت علی ابتدی رسول الله
اللهم ده کی مسمه میسر رسول اکرم ابتدی اول وقتکه حق تعالی حضرت نلری
آدم علیه السلامی براندی و منزلی اکا کوستردی و آدم علیه السلام ابتدی
الهی بنی یارافه حق سبحانه و تعالی حضرت نلری ایدی یا آدم اگر دنیا
عمر بجه عمرک اولسه بنی بوبله ذکر ایلمسک فرشته لری ذکر ایتیه سن اوت
سکا بر حرف او کردهیم جمعی اوللرک و آخر لک اسمی انده جمع اوله آدم علیه
السلام ابتدی یارب او کرت حق تعالی حضرت نلری ابتدی حقان دعا ایلمسک
یا آدم (اللهم) دیکه اسم اعظم بودر زیرا که جمیع براندیغمک و براده جفمک
اسمیکه میم انلرک اسمیدر حق تعالی حضرت نلری ابتدی هر کیم بر کره (اللهم
لک الحمد) دیسه هر حرفنه اون حسنه و بر یرم و کنه لری بر افرام و درجه سنی
اولوایلرم آدم علیه السلام انی ایشندی شکر ایلبوب سجده ایلدی و حق
تعالی حضرت نلری آدم علیه السلامی یارافدی بر حرف ایله که اللهم ده کی
میم در (و نقدر که عطا ابتدی اول وقتکه حق تعالی حضرت نلری آدم
علیه السلامی اوچاقدن جیقادی باشی کوکده و یاغی برده ایدی فرشته لری
تسبیح ایشیدیر ایدی انلرکله انس د و تمش ایدی اما دائم اغلار ایدی
فرشته لری حق تعالی حضرت نلری شکایت ایلدیلر آدم علیه السلام
بکاسندن اندنصکره حق تعالی حضرت نلری آدم علیه السلامک بوین التمش
ارشونه ایندیردی آدم علیه السلام ارشی ایله و نقدر که حق تعالی حضرت نلری
آدم علیه السلامی اوچاقدن جیقار یجق درت نسنه یله جیقاردی بری
عصا و بری انجیر پیراغی و بری یوزک و بری اغلامق ایدی (پس عصا موسی
علیه السلامه و اصل اولوب اکامجره اولدی) و پیراغی کیک ییوب انده مسک
اولدی (و خانم سلیمان علیه و السلامه د کوب انک ایله ملکی قوت بولدی) و اغلق
عاصی لره میراث اولوب انک ایله رحمت بوندیلر (و نقدر که آدم ابتدی یارب
محمد امتنه درت صکر امت و یردک بکا و یردک) (بری بودر که بنم
توبه می کعبه شریفه دن ارتق برده قبول ایلدک انلرک توبه سنی هر برده
قبول ایلدک) ایکچی بودر که بنم لباسم وار ایدی حقان زله بدن صادر
اولدی لباسم کندی عربیان قالدیم محمد امتی عربیان کاه ایشلسه
انلر توبه لباسن و یرسن (اوچنچی بودر که چنانکه بدن زله صادر اولدی

زوجه می بدن آیردک دنیا به کنوردک و محمد امتی دنیا ده کاه ایشلر انلری بنه
اوچماغه قویارسن (در دینی بودر که بنم زوجه می زله آیتدیکم ایچون
بدن آیردک انلرک عورتلری آیرمادک صوچلرین عفو ایتدک) و نقدر که
حوا یوزیکرمی اوغلان طغوردی بعضیلر ایدی سکسان اوغلان
طغوردی هر برنده بر قز و برارکک یله طوغار ایدی (تفسیر ابواللیثه
مقاتل ایدر حق سبحانه و تعالی حضرت نلری آدم علیه السلام ایله
حوادنیک ذریعت براندی اولی قایل ایدی قز قزنداشی انلرک ایله یله طوغدی
اندنصکره هایلی براندی قز قزنداشی ایله و یوردی قایلله که
قز قزنداشی هایله و بره قایل راضی اولمبوب عاصی اولدی هایلی اولدردی
اول پوته طبار قایل ایدی چنانکه قایل هایلی اولدردی ایدی کون یرقانی
ایچمدی ایدی کوندنصکره قانی ایچدی آدم علیه السلام قایلله ایدی
قنی قزنداشک هایلی قایل ایدی بیلمزم ابتدی بر بکا خبر و یردیکه قزنداشکی
اولدردک قایل ایدی اگر بن اولدردم ایسه قنی قانی پس تکرری
تعالی حضرت نلری پس اول کوندنبر و قانی بره حرام قیلدی و قایل
هایلی که اولدردی آدم علیه السلامه قنی فراق کلدی حق تعالی
حضرت نلری آدم علیه السلامه ابتدی بری سکا طبع ایلدم آدم علیه
السلام ابتدی یارب قایل طوت بر قایل طوتدی قایل ابتدی یارب حق تعالی
حق چون بکامه لمت و بر یرمه لمت و یردی قایل ابتدی یارب بنم اتم سکا عاصی
اولدی نیچون یانی یوتمدی حق سبحانه و تعالی حضرت نلری ابتدی اول بنم
بر امرم طوتمدی و لکن سن ایکی امرم طوتمدک بری بنم امرم و بری انا کک
امری آدم علیه السلام بو کره ابتدی یارب طوت برینه طوتدی قایل ابتدی
یارب سنک طقسان طقوز اسمک وارد را کر بنی هلاک ایدر ایست الرحمن
الرحیم اسمنی ارادن کیدر (ضحاک رضی الله تعالی عنه ایدر آدم علیه السلام
زمانده جمیع اغا جملک یشی و ارایدی و در کز طاتلو ایدی ارسلان او کوز
و قور دقبونه هلاک ایله قصد ایلر ایدی چنانکه قایل هایلی اولدردی بر بوزی
زله اولدی و بعض اغا جملر یش و یرمز اولدی و در کز لاجی اولدی و حیوانلر
بر برینه قصد ایلدیلر و آدم علیه السلام چون اوغلنلری چوق اولدی
حق سبحانه و تعالی حضرت نلری آدم علیه السلامی انلر پیغمبر کوندردی
انلری حقه دعوت ایلدی و حق تعالی حضرت نلری آدم علیه السلامه اون

صحف ایندردی اندنصره رمضان آینی اوروج طوتدی چنانکه یوم فطر
اولدی آدم علیه السلام ایتدی الهی بنی یارلغه ودخی اوغلنلردن کیم رمضان
آینی اورج طوتسمل انلری دخی یارلغه حق تعالی حضرتلری آدم علیه
السلام حاجتی قبول ایلدی (ونقلدر که آدم علیه السلام اوغلی شبت علیه
السلامه بش نشسته وصبت ایلدی وسندخی اوغلنلریکه وصبت ایلده سن
دیدى (برى بودر که فانی دنیا به اینانیمه سن بن باقی اوچماغه ایناندم مغرور
اولوب زله ایشلدم (ایکجی بودر که عورت سوزینه اویمه سن بن عورت
سوزینه اویدم بکا پشیمانلق حاصل اولدی (اوچجی بودر که هر نه
ایشلرایسک آخرینه نظرایله اندنصره ایشله اگر بن ایشک آخرینه نظر
ایلسه ایدم بن بویه اولماز ایدم (دردنجی بودر که ککول هر نه میل
ایلرایسه منع ایلده سن اگر بن کوکمی بغدادی نمکدن منع ایلسم بکا پشیمانلق
حاصل اولماز ایدی (بشجی بودر که هر نه ایشلرایسک طانیثوب ایشله
اگر بن ملائکه طانیثوب ایشلسم بن بویه اولماز ایدم) وهب رضی الله عنه
ایدر چنانکه آدم علیه السلام عمری تمام اولماغه یقین اولدی حق سبحانه
وتعالی حضرتلری آدم علیه السلام ایتدی روحکی جعه کون آورم پس آدم
علیه السلام آغلیو حضرت حواقتنه کلدی حوا ایتدی یا آدم نولدی سکا که
بویه فغان ایدرسن آدم علیه السلام اولوم خبرین حوا به دیدی وایتدی
یا حوا اولوم بچقو ایله بچلمکدن قیدر حوا ایتدی و احسرا حق تعالی
حضرتلری حیاتری دنیا دن کسدی و اوچماقدن چیقاردی وینه
بزاو لیجک زهیه کیده رز آدم علیه السلام ایتدی طیراغه کیده رز حوا آغلیوب
فریاد ایلدی آدم علیه السلام ایتدی یا حوا آغله که اولوم شرابدر بن
وسن و اوغلنلرم اول شرابدن ایچرلر یا حوا اولوم سن میراث قورک و بنی
اوچماقدن چیقاردی دیدی در حال ملک الموت کلوب بو آینی او قودی (فاذا
جاء اجلهم لا یستأخرون ساعة ولا یستقدمون) پس آدم علیه السلام شویه
چاغردیکه کر آوا زین بوجیع مخلوق ایشلسملر اولورل ایدی اندنصره
آدم علیه السلام ایتدی یا ملک الموت اوغلنلرم روحی شویه می قبض
ایدر سن بو خسه بو بکامی مخصوص صدر کاهم ایچون ملک الموت ایتدی یا آدم
حق جل و علا حضرتلری موتی سکا آسان ایلدی آدم علیه السلام باشنی کوکه
طوتدی و ایتدی یارب سکران موتی نیم مؤمن اوغلنلرمه آسان ایله (ونقلدر که

چنانکه آدم علیه السلام عمری طقوز یوز الشمس ییل اولدی اندنصره
ملک الموت روحی قبض ایتکه کلدی آدم علیه السلام ایتدی یا ملک الموت
تعجیل ایلدک حضرت جبرائیل ایتدی اجلک یقین کلدی روحکی آلمق
کر کردر آدم علیه السلام ایتدی قرق ییل دخی وارد در ملک الموت ایتدی سن انی
اوغلوک داوده باغشلدک آدم علیه السلام ایتدی باغشلامدم حق تعالی
حضرتلری شاهد کوندردی وفرشته لرتانقلق و بر دبلر باغشلدک دیو حق
تعالی حضرتلری آدم علیه السلام اسر کیوب و شفقت ایدوب عمری ییل
ایتدی و داود علیه السلام دخی یوز ییل ایتدی

(*) وفات آدم و حوا علیهما السلام (*)

(ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر چنانکه آدم مک عمری تمام
اولدی حق تعالی حضرتلری آدم علیه السلام ایتدی یا آدم اجلک
یقین کلدی اوغلاک شبت و وصبت ایله اول وقت شبت دورت یوز یاشنده
ایدی آدم علیه السلام ایتدی یارب اولوم ندر حق تعالی حضرتلری
ایتدی یا آدم اولوم اجبسی اغودن اجی در و کشنک یوزندن نورن کیده رز
وطیراق انک اتنی و کوکنی برحق یند طیراق اولور اندنصره سنی و اوغلنلریکی
ینه برادیرم سکا و انلره حساب ایدرم عملکره کوره دیدی آدم علیه السلام
اول سوزی ایشتدی چاغردی و فریاد ایلدی و اندنصره برایتدی
یا آدم حق تعالی حضرتلری بنم ایله وعده ایلدی که بدن سنک طیراغکی اله
آخرینه بکا کوندره ابن عباس ایدر جمیع پیغمبر اولوم شرابی اچمه که
راضی اولم دبلر انجق محمد مصطفی راضی اولدی نه کوکجک وارمق در
تکری به دیدی والله تعالی حضرتلری دیلدیکه اولوم آدم علیه السلام
کوستره بر قوج صورته بکره دوب آدم علیه السلام ایتدردی چنان آدم علیه
السلام اولوم صورتن کوردی عقلی کیدوب دوشدی فرشته لرتانقلق
یوزینه آب حیات ساچدیلر عقلی ینه کلدی آدم علیه السلام ایتدی یارب
اشبو اولوم انجق بنم ایچونمیدر حق تعالی حضرتلری ایتدی جمیع
موجوداته اولوم طاندرسم ککر کد رمؤ منلرک جانی علینده اوله ل
وکافرلک جانی سچینده اوله ل (کعب الاحبار ایدر حق تعالی عزرائیله
امر ایلدی که آدم علیه السلام اینه پس غایت لطیف و کوکجک صورت
ایلله ایندی که هیچ کیمسه به انجیلین لطیف صورت ایلله ایندی همین محمد مصطفی

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری به ابتدای حق تعالی حضرتی ملک الموت
امر ایلدی که شراب الفراقی ال ادم علیه السلامه ویر ایچسون
اندنصکره رو حنی قبض ایله بجا نکه ملک الموت ادم علیه السلامه
کلدی وایتدی السلام علیه یا بالابشر سن بنی ییلور مپسک ادم علیه السلام
ایتدی ییلورم امانیه کلدک ملک الموت اشبوشربک جیعیسن ایچ اندنصکره
اولومی سکاطاندریم ادم علیه السلام ایتدی بن ربمه مطیع ملک الموت
اولوم شرابن ایچردی ادم علیه السلام دنیان کتدی جمیع فرشتهلر جمع
اولدی لر حق تعالی حضرت تیری اوچماقدن کفن ویردی و فرشتهلرانی اوچ کره
صوابله بودیلرو اوچ کفن صار دیلر حضرت شبت حضرت آدمک نماز
قیلدی بر ایله کولک اراسی طویطلور فرشته اواریلر شبت اوتوز کره تکبیر ایلدی
بشی بو بش وقت نماز اولدی و بکرمی بشی اولولوق ایچون ایلدی بعضیلر
ایتدی آدم علیه السلام قبری سر ندیده در آدم علیه السلام جمعه
کونی زوالدنصکره وفات ایلدی اندنصکره حواقرق کون یمدی و اچمدی
اولدخی وفات ایلدی بعضیلر ایتدی آدم دنصکره بر ییل دری اولدی اندن
وفات ایلدی ادم علیه السلام ایله بیله دفن ایلدی لر (کل شی هالک
الوجهه) ایتدی اشبوذ کر اولنان مناقبک جیعیسی تفسیرلر دندر و لکن کتابمز
حق تعالی حضرت تیرینک کلماتن ذکرا یمک ایچوندر قضیه و حکایت لر
بیان ایلک ایچوندر کلاما کاه واقع اولور ایسه کلامی کلامه و مقامی نظامه
ربط ایتک ایچوندر (والله یقول الحق و یمدی من یشاء الی صراط مستقیم)

(*) مبعث شبت علیه السلام (*)

چانکه قایل هایلی اولدردی آدم و حواقرق کون اغلاش دیلر یمدی لر ایچمدیلر
غایت ملول اولوب غصه اندیلر حق سبحانه و تعالی حضرت تیری
ادم علیه السلامه وحی ایلدی ایتدی یا آدم یترا غلادیغک بن سکا
بر اوغلان بغلادم هاییل صورتند انبیانک و اوایانک اناسی اوله پس اول
اوغلان طوغدی آدم علیه السلام اسمنی شبت قودی شبت دیمک بخشیش
دیمکدر یعنی هاییلدن عوضدر و شبتک یوزنده محمد مصطفیانک نوری برق
اورد ایلدی اندنصکره حق تعالی حضرت تیری شبتی پیغمبر ایلدی
واسکا الی صحف ایتدردی (پس شبت علیه السلام قومنی اللهه

(دعوت)

دعوت ایلدی و نیجه خلق اکاتابع اولدی لر و شبت علیه السلام بیک شهر
یایدی و هر شهرده برمناره یایدی و اول مناره به چیقوب (لا اله الا الله
محمد رسول الله) دیر ایلدی و شبت علیه السلامک یدی یوز بکرمی ییل عمری
اولدی اندنصکره وفات ایلدی و انک برینه ادریس علیه السلام خلیفه اولدی
(*) مبعث ادریس علیه السلام (*)

کعب الاحبار ایدر ادریس علیه السلامک صورتی جدی شبت عایه السلامه
بکزر ایلدی و عالمده اول خطی ادریس علیه السلام یازدی زیرا که نبیومه
ورقومه و حساب و عبادته قتی مشغول ایلدی اسمی اخنوخ ایلدی کتدر سندن
اوتوری ادریس دیدیلر (پس حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ادریس
پیغمبرلک و یردی و اکا اوتوز صحف ایتدردی و آدم علیه السلامک و شبتک
صحفی اکا و یردی و اندنصکره درز یلاک عنعنن ایجاد ایدوب قفتان دکدی انی
کیدیلر اندن اول خلق حیواندر یسن کبار لر ایلدی و حق تعالی حضرت تیری
ادریس و وحی ایلدی و ایتدی اشبو دنیا برد کر در اکر سن برکی دوزوب
اکا بناسن بدنک خراب اولدیغی وقت نجات بوله سن اکر اویله ایتمز ایسک
اولد کره غرق اولوب هلاک اولورسک ادریس چون اول سوزی حقندن
اشتدی دنیان و اهلندن یوز جو یردی اندنصکره ادریس علیه السلام
دیلدی که اوچماغی کوره و اکا کیره او بیله اولسه هر کون عبادتنی زیاده
ایلدی حتی شول دکلو اولدی که بر یوزنده کی خلقک عبادتجه عبادت ایلدی
و فرشتهلر انک عبادتنی تعجب ایلدی لر حق سبحانه و تعالی حضرت تندن
دستور دیلدی لر که ادریسی زیارت ایتکه کله لر حق تعالی حضرت تیری دستور
و یردی کلدیلر ملک الموت بیله کلدی آدم صورتنه کیردی ادریس علیه السلام
انی کوروب کمسن دیدی عزرائیل ایتدی ملک الموت بنم ادریس علیه
السلام ایتدی بنم روحی قبض ایتکه می کلدک عزرائیل علیه السلام ایتدی
یوق بلکه سکا مصاحب اولماغه کلدیم پس ادریس علیه السلام ایتدی
یا ملک الموت دیلر که بنم روحی قبض ایلبه سن ملک الموت ایتدی اولمکدن
مر ادکندرو بن الله تعالی حضرت تیری دستور و یردن سنک روحک قبض
ایلازم دیدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی یا ملک الموت ادریسک
روحنی قبض ایله بن انک کوکلنده کنی ییلورم پس ملک الموت ادریس علیه
السلامک رو حنی قبض ایلدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری بنه

فی الحال ادریس علیه السلامی دیری ایلدی اندنصرکه دیلدیکه جهنمی
کوره حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی کوتور ادریسی جهنمی
کورسون پس ادریس علیه السلام جهنمی کوردی اندنصرکه دیلدیکه
اوچاغی کوره رضوان ایتدی حق تعالی حضرت تیردن دستور اولمادن اولماز
حق تعالی حضرت تیری رضوانه و حی ایدوب یارضوان بنم قولمه دیلر
بن ییلورم اوچماغه کیرسین پس ادریس علیه السلام اوچماغه کیروب
برز یور ییوب اندن براغاچه یاشدی صاریلوب طوردی ملک الموت ایتدی
یا ادریس کل چیق ادریس علیه السلام ایتدی بوندن چیقمازم حق تعالی
حضرت تیری بر فرشته و حی ایلدیکه بونلرک اراستده حکم ایلده
اول فرشته کاوب ایتدی یا ادریس نیچون چیقمرسن ادریس علیه السلام
ایتدی حق تعالی حضرت تیری ایدرکه (کل نفس ذائقة الموت) اویله اولدیسه
بن موتی طاندم والله تعالی حضرت تیری یینه یوردیکه (وان منکم الا واردها)
اویله اولدیسه بن جهنمی یکدم وینه تکرری تعالی یوردیکه (وما هم منها
بمخرجین) اویله اولدی ایسه بن اوچماغه کیردم آرتق چیقمازم حق سبحانه
و تعالی حضرت تیری اول فرشته ایتدی ادریس بنم سوزم ایلده اوچماغه
کیردی وینه بنم سوزم ایلده اوچماقدن چیماز اکا نسنه دیمه اوچماقده
ایدی طورسن (پس ادریس علیه السلام جنده ایدی قالدی تنکیم الله
ذوالجلال حضرت تیری کلام قدیمده یورور) واذکر فی الکتاب ادریس
انه کان صدیقا نبیا ورفعا مکانا علیا) ایددی ادریس علیه السلامه بو
کالات حاصل اولدی جله حق سبحانه و تعالی حضرت تیرنک عنایتیدر
اندنصرکه کندودخی علمه وریاضته و تقوایه مشغول اولدی حتی الی سنه یمیدی
وایچیدی و او یومیوب دائم حقه مشغول ایدی (حسن رضی الله تعالی عنه ایدر
حق تعالی حضرت تیری ادریس علیه السلامی اوچماغه چیقاردی تنکیم یورور
(مکانا علیا) پس اوچماقدن اعلی مقام یوقا کرسوال ایدرسه که رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری معراج کیجه سنده ادریس
علیه السلامی دردنجی قات کوکده کوردی پس وجهه توفیق ندر (روایتلر
اورتاسنده صحیح جواب بودرکه ادریس علیه السلام اوچماقده دراما
جاژدرکه اوچماق بوکا دردنجیده یاخود التمجیده عرض اولور
مؤمناره ریونده اولوم حالنده اوچماق عرض اولور اما پیغمبر یمز صلی

الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری دردنجی قات کوکده کوردیکه سبب بودرکه
مراتب ارواح معراج کیجه سی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیرینه
عرض اولندی مرتبه لرینه کوره پس ادریس معراج کیجه سنده رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیرینه دردنجی قات کوکده ظاهر اولوب
مرتبه سی انده عرض اولدی و حضرت ادریس علیه السلام دنیادن آخرته
کندیکی وقت اوچیزالتش باشنده ایدی

(*) مبعث نوح علیه السلام (*)

(ولقد ارسلنا نوحا الی قومه انی لکم نذیر مبین الا تعبدوا الا الله) کعب الاحبار
رضی الله عنه ایدر حق تعالی حضرت تیری نوح علیه السلامه ادریس علیه
السلامدنصرکه رسالت و بردی اول رسول نوح علیه السلامدر اول دخی
قومی حقه دعوت ایلدی و قومی انکار ایلوب کافر اولدی ادریس حق تعالی
حضرت تیری نوحه و حی ایلدی برکی یاه نوح علیه السلام ییلدیکه حق تعالی
حضرت تیری انک قومی صویه غرق ایدوب هلاک ایدر نوح علیه السلام
دیلدیکه قومی ایمانه کلهلر و هلاک اولیلر حق سبحانه و تعالی حضرت تیری
ایتدی یانوح بنم ازل علممده واردرکه برلری و کوکری براتمزدن ایکی
بیک ییل مقدم شویله تقدیر ایتدیکه بر اهلنی صوایله غرق ایلیم پس نوح
علیه السلام انی اشدوب قومچیون فریاد ایلدی پس انکیچون آدی نوح
اولدی اول اسمی شا کرایدی اندنصرکه جبرائیل علیه السلام قوش کوکسی
کتوردی و نوح علیه السلامه اوکرتدیکه اول رسمه برکی یاه نوح علیه
السلام رجب شریفک اول کونده تکمیل ایتدی ویدنجی کون اوچاغندن
صوچیقدی و کوکدن ویردن صولر چیماغه باشلدی پس ارو عورت سکسن
کشی نوح علیه السلام ایلده کبسنه ییله کیردی لر حضرت آدم علیه السلام
یره اندیکدنصرکه ایکی بیک ایکیوز ییل اولیجق طوفان اولدی اوغلی
کنعان صویه غرق اولدی و اوچ اوغلی کی به ییله آلدی بری سام و بری
حام و بری یافت ایدی حام کیده عورتیله جاع ایلدی نوح علیه السلام اکا
بد دعا قیلدی حق تعالی حضرت تیری انک صوین قرا ایلدی بوجله قرار
حام نسلندندر اندنصرکه صوایچنده الی آی یوریدی لر رجیده کیردی لر
ذی الحجه ده چیقدیلر آخرکی جودی طاننده قرار ایلدی و کیدن برقیو
آجلدی نوح علیه السلام اندن بر یوزینه باقوب کوردیکه بر یوزی آق

اولش نوح علیه السلام ایتدی الهی اشبو آق شیلرندر حق سبحانه و تعالی
حضرتلری ایتدی سنک قومکدن اولنلرک کوکلر یدر نوح علیه السلام ایتدی
الهی انلره ملول اولدم (قناده رضی الله تعالی عنه ایدر بن تور اتده شویله
او قودمکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری نوح علیه السلامه وحی ایلدی که
کمی یایه و اول کینک باشی بدنوس کی و کو کسی قوش کو کسی کی و قویریغی
بدنوس قویریغی کی ایدی نوح علیه السلام و اوغلنلری و عورتی کمی به
کیردیلر و جانورلردن ارکک و دیشی ایکبشریله کیردیلر و ابللس اشکک
قویروغنه یا شوب کمی به پیله کیردی و نوح علیه السلام کبسی الی آی
بورودی دیرلر (ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر کینک ایچی صبحان
طولدی حتی قورقیدیلر که کمی بی دله حق تعالی نوح علیه السلامه ایتدی
ارسلانک ارقاسنی صیغه صیغادی ارسلان آقسردی بورنندن کدی چیقدی
صبحانلری بدی بو کزیننه جانورلر نجسندن کمی خراب اولدی یننه نوح علیه
السلامه شکایت ایلدیلر دعا ایلدوب فیلمک ارقه سن صیغه دیوامر اولندی
صیغه دی خنزیردوشدی اول نجسی بدی خلق امین اولدیلر) و نقلدر که نوح
علیه السلام کیده کیدر ایکن بر قوجه کوردی ایتدی کیمسن و سنی کمی به کیم
قویدی ابللس ایتدی بن کیردمکه سنک اصحابک کوکلی بنده اوله و بدنی سنک
ایله اوله نوح علیه السلام بیلدی و ایتدی سن ابللس سن ابللس ایتدی
یانوح بو خلقی هلاک ایلین بش نسنه در اما اوچندن سکا خبر و یریم ایکبسنی
دیمزم دیدی الله تعالی حضرتلری نوح علیه السلامه ایتدی اول اوچه
احتیاج یوق ایکب سن دیسون دیدی ابللس ایتدی یانوح جیع خلقی اول ایکی
ایله هلاک ایدرم بری حسد در و بری حرص در حسد ایله بن لعنت اولدم
ادم علیه السلامه حسد ایتدی کم ایجون و حرص ایله آدم اوچاقدن چیقدی
(و نقلدر که بغوی تفسیرنده ایتدی نوح علیه السلام چنانکه قرهیه
چیققی دیلدی قرغابی کوندردیکه واره کوره یننه کله قره یردن خبر و یر
یولده کیرکن جیفه کوردی آج ایدی اکامشغول اولدی کلدی اند نصکره
کوکر جنی کوندردی واردی کوردیکه صوکتش همان آغزی ایله زیتون
پیراغن آلدی و یاغی ایله بالق آلوب در حال یننه کلدی پس نوح علیه السلام
قرغایه بد دعا ایلدی یوزی قرا اولدی و کوکر جنه ابو دعا ایلدی هر آدم
اوغلنلرینه مونس اولدی (و هب بن منبه رضی الله تعالی عنه ایتدی

اول کینک اوچ قیوسی و ارایدی کمی دخی اوچ طبقه ایدی یوقارو طبقه ده
آدملر اولورلر ایدی (ایکجی طبقه ده قوشلر و غیره جانورلر اولورلر ایدی
(اوچجی طبقه ده ارسلانلر و یرنجی جانورلر اولورلر ایدی (کشافده ایدر
یریوزی طوبیطو صوا اولدی کمی بالق کمی صوده بورر ایدی (قاضی بیضاویده
ایدر صو اول مقدار دکادی بلکه قرق آرشون ایدی چون کافرلر صویه
غرق اولدیلر عوج بن عنق قاندی انجق صوانک طپوغنه چقدی (ابن عباس
رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایدر عوجک اوزونلغی اوج ییک اوچیز
اوتوز اوج آرشون ایدی هر پارماغی اوج آرشون ایدی هر بر پارماغنده
ایکی طرماغی و ارایدی و عوج غرق اولدیغنه سبب اولدر که اول وقتکه نوح
علیه السلام کمی یا عقی ایستدی عوج بن عنق شامدن اغاج کتوردی نوح علیه
السلام اول کمی فی اول اغاج ایله یاپدی (فچانکه الله تعالی نوح علیه السلامک
قومنی غرق ایتک دیلدی نوح علیه السلامه ایتدی کمی به کیرد کده (بسم الله)
دی ولکن (الرحمن الرحیم) دیمه زیرا که غرق و هلاک و قتیدر الرحمن الرحیم
دیمک اولماز پس نوح علیه السلام و قومی کیدن چیقیدیلر اول کون عاشورا
کونی ایدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری نوح علیه السلامه ایتدی اول
چیقیدیلر کده کوی یاب پس اول سکسان کشی انده اولر یایدیلر اول کویه
ثمانین دیو آدویردیلر (و نقلدر چنانکه نوح علیه السلام کیدن چیقدی
انک بر قزی و بر اشکی و بر کلبی و ارایدی و بر کشی نوح علیه السلامک قرنی
نکاح ایچون دیلدی نوح علیه السلام و عدا ایلدی که اکا و یره اند نصکره
بر کشی دخی دیلدی نوح علیه السلام اکا دخی و یره یم دیدی اند نصکره بر کشی
دخی دیلدی اکا دخی وعده قیلدی و یره یم دیو پس نوح علیه السلام متخیر
قالدیکه قنغسنه و یره و ایتدی یارب اوچینه بیله وعده ایلدمکه و یره یم در حال
جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی الله ذوالجلال حضرتلری سکاسلام
ایلر ایدر که قرنی و اشکنی و کلبنی براوه قویسون حتی بنم قدرتم کورسون نوح
علیه السلام او یله ایتدی اند نصکره نوح علیه السلام قیوی آچدی کوردیکه
اوج قز اوتورر بر یرینه بکرز بلمدیکه کندینک قرنی قنغسیدر پس اوچنی
دخی اوچینه کابن قیلوب و یردی پس بعض عورت حیوانلر بکرز اولدیغی
اول وقتد نبرودر (مفسرلر حضرت نوح علیه السلام عمرنده اختلاف
ایدرلر) (ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی نوح علیه السلام کمی یا ندیغی

وقت درت یوز سکسان یا شنده ایدی وکی به کیردیکی وقت التیوز یا شنده ایدی
وعالم غرق اولدیغی وقت نصکره اوچیز الی بیل حیاته اولدی پس نوح علیه
السلامک عمری طقوز یوز الی بیل اولدی بعضیلر ایدر نوح علیه
السلامک بکسی شمدیکی حالد ه قاف طاغنده در (ونقلدر که قوت القلوبده
ابوطالب مکی علیه رجه الباریدن سهل بن عبدالله التستری برکون خلوتده
اوتورر ایکن وجده کلدی ایاغن اوزاتدی قاف طاغنه باصدی نوح علیه
السلامک بکسی انده کوردی ایتدی لر بر نشان اولسه در حال بر پاره تخته اورتاید
کتوردی کور و ب اینان دیلر بو خبر مشهوردر (ونقلدر که نوح علیه السلام
قیما نکه اولو می یقین کلدی یوک اوغلی سامی چاغردی انی برینه خلیفه
دیکی بر اذن ملک الموت کلدی چنان نوح علیه السلام ملک الموتی کوردی
فر یاد ایلدی ملک الموت ایتدی یا نوح بو اوزون عمر ایله دنیا به طویمادکی نوح
علیه السلام بودنیانک مثلی براوه بکر ز که ایکی قیوسی اوله برندن کیردم و برندن
چیقدم دیوب وفات ایلدی اند نصکره اوغلی سام و او غلنلری ارض
یمنده و بحازده و هندده ساکن اولدی و یافت و او غلنلری بحمد و ترکستانده
ورومده ساکن اولدی و حام او غلنلری مصرده و افریقیه ساکن اولدیلر
و بر یوزی بونلرک او غلنلری ایله طو بطلمو اولدیلر بعضیلر دیمشکر که نوح
علیه السلامی کوفه ده دفن ایتدیلر و بعضیلر ایتدی کر که دفن ایلدیلر
و بعضیلر ایدر ابراهیم پیغمبرک مغاره سنده دفن ایلدیلر (شیخ محمد مغربی
قدس الله سره العزیزه ایدر جمع پیغمبر صلوات الله تعالی علیهم اجمعین
حضرتلرینک قبر شریغلری معلوم دکلدر الا ابراهیم پیغمبرک معلومدر که
مغاره ده درو پیغمبر عمر محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
مدینه منوره ده مدفوندر (سلام علی نوح فی العالمین) یعنی عالمدره سلامت
و کرامت و شرافت نوح علیه السلام اوزرینه اولسون

(*) مبعث هود علیه السلام (*)

(کعب الاحبار ایدر هود علیه السلام یمنده قومی ایچنده قرق سنه
قومنی دینه دعوت ایلدی صمنه طیمق باطلدر بو حق تعالی هود علیه
السلامی عاد قومه پیغمبر کوندردی تکیم حق تعالی قرآنده یورر
(والی عاد اناهم هودا) و انلره ایتدی که تگری تعالی حضرتلرینک ویردیکی

(رزقی)

رزقی بر سر و قوت که ویردی انک ایله ایشلرسن و سزی بکمر قیلوب اوزون عمر
ویردی نیچون حق تعالی حضرتلرینک ویردیکی نعمتله کافر اولور سز ایدمی
کلك طانقلق و یرک که الله تعالی دن غیر تگری یوقدر بن انک رسولیم دی
دیو پس هود علیه السلام واردی انلری ایمانه دعوت ایلدی انلردن برجاعت
ایمانه کلوب قلاتی کافر اولدیلر الله تعالی حضرتلری انلری ریح عقیم ایله هلاک
ایلدی (ونقلدر که اول کیمسدر که کافر اولدیلر انلره ایتدی حق تعالی
سزه یل ویررسزی هلاک ایلر انلر اینانمدر یلر حق تعالی ریح عقیمک
خزینته دارلرینه امر ایتدی بر خلقه قدر یل چیقاره لر اول خلقی هلاک ایدر
(سیدی رجه الله تعالی علیه ایتدی حق تعالی حضرتلری انلره یل کوندردی
چنکه اول ییل یقین کلدی کوردیلر که دوه لری و آدم لری کتور و ب بر ایله
کوک ارا سنده کزدیرر قاچدیلر مغاره لره کیردیلر و قیورلرین بکشدیلر یل
کلدی انلری اوزرندن چقاروب هلاک ایلدی اند نصکره حق سبحانه و تعالی
انلره قره قوشلر کوندردی لاشلرین قایدیلر دکره آندیلر امدی انلر طبیعت
حایلرنده قاصر اولدیغیچون هود علیه السلامی انکار ایتدیلر پس حق
تعالی حضرتلری انلری هلاک ایلدی و یوز الی بیل هود علیه السلام معمر
اولدی اند نصکره دار البقایه نقل ایلدی مکده ابراهیم علیه السلام مقامی
قتنه دفن ایلدیلر (والله یقول الحق و یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

(*) مبعث صالح علیه السلام (*)

قال الله تعالی (والی ثمود اناهم صالحا) کعب الاحبار ایدر قچانکه حق تعالی
حضرتلری عاد قومنی یل ایله هلاک ایلدی اند نصکره ثمود قومی بر یوز بنی
عمارت ایتدیلر حتی شولقدر چوق اولدیلر که اون قبیله اولدیلر و هر قبیله
یتش یلک کشی ایدی شام ایله حجاز ارا سنده مغاره لر دوزوب ایچنه کیردیلر
صالح پیغمبر قرق یا شنه کیردی حق تعالی حضرتلری جبرائیل علیه السلامی
صالح علیه السلامه کوندردی و ایتدی که حق تعالی سنی پیغمبر قیلدی وارثم
قومنی ایمانه دعوت ایله (لا اله الا الله و ان صالحا عبده و رسوله) دیسونلر پس
جبرائیل علیه السلام صالح علیه السلامک قتنه کلدی حق تعالی حضرتلری
صالح علیه السلام پیغمبر قیلدیغنی و قومه دعوتی کوندردیکی کندویه
ییلدردی و اوچماقدن بریشل حله کتوردی و پیغمبرک یوزوکنی و آدم
علیه السلامک عصا سنی صالح علیه السلامه کتوردی و ایتدی معلومک

اولسونكه يا صالح حق تعالى حضرت تيرينك قدرتن و عجايبن كوره سن حتى
نوح عليه السلامك زمانده دخی اول رسمه عجایب اولدی هود علیه السلام
قومنه کلوب ایمانه دعوت ایلادی انکار ایلوب ایتدیلا کرسن حق پیغمبر
ایسک اشبو طاشدن بر دوه چیقار که کوده سی آتوندن اولسون و ایاقلری مکشدن
اولسون باشی زبر جددن و کوزلری یاقوتدن اولسون و قویروغی مر جانندن
واور کوجنده برقبه اولسون انجودن درت گوشه لوانواع بواقیت ایلده مر صع
اولسون اگر اشبو و صفتلودوه طاشدن چیقار ایسه سکا ایمان کتوره لم دیدیلر
چانکه صالح علیه السلام بونلردن اشبو کلامی اشدی متخیر اولدی
پس جبرائیل علیه السلام صالح علیه السلامك قنه کلوب ایتدی حق تعالى
ایتدی نیچون متخیر اولورسن بنم غیب علمده شو یله در که اشبو قوم سندن
بو صفتلور دوه ایسترل عزتم حقیچون قرق سنه مقدم اولدوه بی اول طاشک
ایچنده یراند م طورر هیچ متخیر اولمه یا صالح هر نه که سندن قومک دیدلر ایسه
و یردم طرفه لعین ایچنده (ان الله على كل شیء قدير) اندن صکره بیرام کونی
صحرايه چیقیدیلر صالح علیه السلام ایکی رکعت نماز قیلدی و دعا ایتدی حق
تعالی حضرت تیری دعاسن قبول ایلوب اول طاش حرکت کلدی کبه
عورت ایکلر کی ایکلوب همان قارندن بر دوه چیقیدیکه وصف ایلدکلرندن
احسن و الطیف ایدی نوردن کوزلری و ارایدی و بو یندن قویروغنه و ارنجه
یدیوز آرشون ایدی ایکی ایاقلری آراسی بشوز آرشون ایدی و ایاقلری تیرینک
اوزونلغی یوزاللی آرشون ایدی اول دوه طانقلق و یردیکه (لا اله الا الله
صالح رسول الله) دیدی اندن جبرائیل علیه السلام اول دوه نك قارنه اوردی
قارندن بر کوشک چیقیدی اناسی صورتنده آتوندن و مکشدن و انجودن رنکی وار
اندن صکره اول دوه ایتدی زهی مقدس و مزین شاه که بی یراندی و بی
اولونشانندن بر نشان قیلدی چانکه اول قومک پادشاهی انی کوردی تختندن
قالقوب صالح علیه السلامك قنه کلدی ایتدی ای نمود قومی حق تعالى
حضرت تیری هدایت ایتد کدن صکره کیر و کوز سزا و مالک بن طانقلق و یر بر مکه
اللهدن غیری تگری بو قدر و صالح انک پیغمبر یدردیو ایمان کتوردی
وانک ایلده نیجه خلق ایمان کتوردیلر و کیر و قلان قومی کافر اولوب اول دوه بی
سکرلیدیلر و اول کوشک فجدی کنه طاشه کردی صالح علیه السلام
ایتدی ایلدی اول بنم ایلده وعده ایلدیکز که ایمانه کله سن چون کا حدیکز

اوج کون قتلانکز کوره سز نیجه عذاب کلور ایتدیلا اول عذابک نشانی ندر
صالح علیه السلام ایتدی اولکی کون یوز یکن صاری اولجقدر و ایلکچی
کون قریل اولجقدر و اوجچی کون قره اولجقدر اندن صکره حق تعالى
حضرت تیری جبرائیل علیه السلامه ایتدی نمود قومی بنم نعمته کافر
اولدیلا و بنم ربو بیتمی انکار ایلدیلا و بنم پیغمبر یمی یلانلیدیلر و ارجهم
مالکنه ایت جهنمدن اود چیقارسن و الملک اوسننه ساچسون و اولرن
باشی اشاغه ایلوب خراب ایلسون اول ملک دخی اود ایلده انلری هلاک
ایلدی بعضیلر ایدر جبرائیل علیه السلامك جا غرمسبله هلاک اولدیلا
و صالح علیه السلام اندن مکه به کندی و دنیا ده ایکی یوز ییل معمر اولدی
اندن صکره وفات ایتدی بین الرکنی و المقام دفن ایلدیلا

(*) مبعث ابراهیم علیه السلام (*)

طوفان کوندن ابراهیم علیه السلام طوغدیغی کرنه دکن بیک یوز التمش
بیل بکشمش ایدی و آدم علیه السلامدن ابراهیم علیه السلامه دکن اوج بیک
اوج یوز اوتوز ییل اولدی (و هب بن منبه رضی الله عنه ایدر چانکه حق
تعالی حضرت تیری نوح قومن صوابله و عاد قومن یل ایلده و نمود قومن اود ایلده
یاخود جبرائیل علیه السلامك آوازی ایلده هلاک ایلدی بونلردن صکره
دنیا به سام اوغلانلردن بر قوم دخی کتوردی و بونلرک پادشاهی نمود
ایدی آدم علیه السلامد صکره اوج بیک اوج یوز اوتوز ییل صکره
نمود عالمه حکم ایلدی التوندن بر تاج دوزدی اول ناج کیم دنیا ده کیدیلر
نمود کیدی و خلقت کندویه طامغه دعوت ایلدی اما انک جادوری و ارایدی
بر کون بو ییل سنک شهر کده براوغلان طوغرسنک ز والک انک النده اولور
و جیع دینی تغیر ایدر دیدیلر بعضیلر ایدر لر نمود دوشنده کوردیکه بر
ییلدیز طوغدی شمسک و قمرک نورنی بلور سز ایلدی بودوشی منجملره دیدی
ایتدیلا بر اوغلان طوغرسنک هلاک انک النده اوله (پس نمود حکم
ایتدی ندکلر اوغلان طوغرایسه بوغرایله ل چون اویله ایتدیلا یروکوک
شمس و قمر حق سبحانه و تعالی حضرت تیرینه شکایت ایتدیلا و ایتدیلا
الهی بونلری سن یراند ک سنک رزقکی بیرل غیره طیرل الهی بونلری
هلاک ایلده حق سبحانه و تعالی حضرت تیری بونلره ایتدی سز صبر ایلک
بنم قضام بونلره ایرشه اندن صکره ابراهیمک اناسی عورتبله جماع ایلدی

عورتی که اولدی بر مغاره وار ایدی اکا واردی و اول مغاره اولدر که
ادر یس ونوح اول مغاره طوغشلایدی ایچنده دوشک و قنبدیل و ارایدی
و اوغلان آلتری و ارایدی اول عورت انلری کوروب قورقدی در حال
برفرشته کلدی ایتدی قورقه کلامکه سکا یولداش اولم و سنوک قرنکه
بر اوغلان وارد که اکا کرام و حرمت ایتک ایچون کلام دیدی جمعه
کیجه سی ابراهیم علیه السلام دنیا به کلدی ایاقلری اوزرینه طر و کلوب ایتدی
(لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملك وله الحمد الحمد لله الذی خلقنی و بلغنی)
حق تعالی حضرت تلی انک اوازن مغربه و مشرقه و جمیع حیوانلره ایشترددی
اندن صکره جبرائیل علیه السلام کلدی ابراهیم علیه السلام کو بکن
کسدی و قولاغنه اذان اوقودی و بر آق خلعت کبدردی انی کنه آناسنک
اوکنده قودی و ابراهیم علیه السلام پر مغندن درلو نسنه اقدی
انی امر ایدی برندن صو و برندن سود و برندن بال و برندن یاغ امر
ایدی و برکونده بر آجه بیور ایدی و بر آیده بر ییلجه بیور ایدی اون بش
آی مغاره ده طوردی بعضیلر ایدر درت ییل انده طوردی و بعضیلر ایدر اون
یدی ییل طوردی حتی برکون آناسنه ایتدی بنی مغاره دن چیقار بر کیجه
آناسی مغاره دن ابراهیم علیه السلامی چیقاردی (پس ابراهیم علیه السلام
مغاره دن چیقادی حق تعالی حضرت تلی برلری و کوکلی و عجایبلرینی
و عالم ملکوتی ابراهیم علیه السلامه کوستردی نیکیم حق تعالی حضرت تلی
بیور (و كذلك نری ابراهیم ملکوت السموات و الارض) یعنی برلر
و کوکلی و عجایب حق تعالی حضرت تلی ابراهیم علیه السلامه کوستردی
اول عالم ملکوت عالم ارواح درودخی عالم غیبدر حتی اوچاقده
یرین کوردی و دیرلر که ملکوت ملکوت مبالغه سیدر و دنیاده ایکن اوچاقده
یرین کورمک ابراهیم علیه السلامه و محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و سلمه
واقع اولدی بعضیلر ایدر ابراهیم علیه السلام کو که نظر ایتدی بر ییلدیز
کوردی بو بنم تکریم در دیدی بر زماند نصکره اول یلدز طولندی آی
طوغدی اشو بنم تکریم در دیدی و آی طولندی شمس طوغدی بو انلردن یکدر
تکریم بودر دیدی بر زماند نصکره شمس دخی طولندی ایتدی بنم ریم اللهدر
و بوسوزلردن ابراهیم علیه السلامه خطایوق ایدی زیرا استدلال ایدر ایدی
زیرا صکره حق مقرر اولدی (و نقلدر که ابراهیم علیه السلام چنانکه ملکوت

سمواتی کوردی جمیع محمد امتی انده جمع اولشلر کونش نوری کی انلرک
نوری و ارایدی ابراهیم ایتدی یارب بونلر کیلدر حق تعالی حضرت تلی
ایتدی محمد امتلر ایدر ابراهیم علیه السلام ایتدی بونلرک ثوابلری ندر حق تعالی
ایتدی بنم رحتم و مغفرتمدر ابراهیم علیه السلام عاصیلردن بر قوم دخی کوردی
پس دیلد یکه انلره یاوزد عا ایلجه حق سبحانه و تعالی حضرت تلی
ایتدی یا ابراهیم انلرک بنم قتمده درت حالی وارد ریا بودر که خطا اید نلری
احسان اید نلره باغشیم یا بودر که بعضیسی بعضیسنه شفاعت ایلجه
یا بودر که محمد مصطفی انلره شفاعت ایلجه یا بودر که بن ارحم الراحمین پادشاهم
انلره رحمت ایلیم حضرت ابراهیم ایتدی یارب بنی امت محمد دن قبل
پس حق سبحانه و تعالی دعاسنی مستجاب ایدوب محمد صلی الله علیه
وسلم حضرت تلینک امتی اولدی (و نقلدر که برکون ابراهیم علیه السلام
مقبره اراسنده کیدر ایدی غایت صوصامش ایدی کوردی که بر حبشی کیسه
دوه کورد ابراهیم علیه السلام ایتدی سنک فآنکده صو وارمیدر که ایجه
اول حبشی ایتدی سکاسودمی یا صومی سوکاید ابراهیم علیه السلام ایتدی
صو سوکلیدر اول حبشی ایاغنی یه اوردی یردن بر لطیف صو چیقادی
ابراهیم علیه السلام ایچدی و مخیر اولدی حق تعالی حضرت تلی ایتدی
یا ابراهیم بواشی اول حبشیدن عجیلر مېسنکه انک دنیاده و آخرتده بندن آرتیق
مرادی یوقدر (ابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرت تلی ایدر ابراهیم علیه
السلام چنانکه قرقر یاشنه واردی جبرائیل علیه السلام انک قتمه کلوب
ایتدی حق تعالی حضرت تلی سکاسلام ایلر ایتدی بو کر سنی غمروده کوندلرم
وار انک ایلجه جهاد ایلجه و اندن قورقه بن سنی صاقلرم و انک اوزرینه غالب
ایلرم پس ابراهیم علیه السلام غمروده و قومی قتمه کلدی انلری حقه
دعوت ایلدی و ایتدی نیچون حقدن غیری یه طیرسن حال بودر که بیلورسنر که
حقدن غیری تکریم یوقدر پس نیچون حقه طایم سنزدیدی و صغری قیردی
کافرلر ایتدیلر ابراهیم علیه السلامی اوده آتمق کرکدر او یله اولدی ایسه
غمرودا ابراهیم علیه السلامی زندانه قودی و ایاغنه تیمور اوردیلر ابراهیم علیه
السلام دیلد یکه زندانده نماز قیله تیموردن قیله مدی غایت محزون اولدی
در حال جبرائیل علیه السلام کلدی سلام و یردی ایتدی حق سبحانه
و تعالی حضرت تلی سکاسلام ایلر و ایتدی صبر ایلسون بن انی زنداندن

چهارم و یازدهم ایدرم انلک اوزرینه غالب اولورسن دیدی و اوچاقدن
جبرائیل علیه السلام دوشک کتوردی سندسدن واستبرقدن و بریشل حله
کتوردی و طعام دخی کتوردی و ایتدی یا بنی الله صبرایله تنکیم
سندن مقدم کلن نبیلر صبرایلدیلر اما سکا اولان کرم هیچ بریغمیره
اولدی دیدی اندنصکره جبرائیل علیه السلام کتدی پس برکون نمرود
علیه اللغه ایتدی که ابراهیم علیه السلام اوده آنه لر برآی اودن کتوردیلر
بریره جمع ایتدیلر هیچ حیوان اودن کتورمکا راضی اولمبوب همان قاچدیلر
الا قاتر راضی اولدی و کتوردی پس اول سپیدن قاتر طغورمز اولوب قیسر
قالدی اندنصکره اول اودونی یدی کون یاقدیلر اما بیلر دیکه ابراهیم علیه
السلامی بو اوده نیجه آثار در حال ابلبس کلوب انلره منجینی او کتدی ابراهیم
علیه السلامی اول منجینقه قویوب اوده آتدیلر آلی وایاغی بغلو جمع برلر
و کولکرو جمع فرشتهلر فریاد ایلدیلر و ایتدیلر الهی ابراهیم سنک قولکدر
ورسولکدر اوده آتدیلر و یوزنده سکا عبادت ایدر کیمسه قالدی حق تعالی
حضرتلری ایتدی ابراهیم بنم قولومدر و خلطدر بنم اندن غیری خلیل یوق
ون انک تکریمی بم انک بندن غیری تکریمی یوقدرا کرسزدن یازدم ایسترایسه
یازدم ایدک واکر بندن یازدم ایسترایسه بن فریاد ایدلره یازدم ایدیمی بم
(پس ابراهیم علیه السلام حق تعالی حضرتلرینه یوز طوتدی و ایتدی
یارب بکا یازدم ایله دشمنم اوزرینه غالب اولم بم چنانکه ابراهیم علیه السلامی
اوده آتدیلر صوص خزینه داری کلوب ایتدی یا ابراهیم اگر ایسترایسک جمع
اودی سیوندیریم اندنصکره یل خزینه داری کلوب ایتدی یا ابراهیم اگر
ایسترایسک اودی هوایه طاغیده بم ابراهیم علیه السلام ایتدی بنم سزه
احتیاجم یوق (حسبی الله و نعم الوکیل) چنان ابراهیم علیه السلام اوده بقین
اولدی حق تعالی حضرتلری اوده ایتدی (یا ناکونی بردا و سلاما علی ابراهیم)
حضرت عبدالله ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدرا کرحق تعالی حضرتلری
بردا دیمیدی ابراهیم علیه السلام اسیدن اولورایدی واکر سلاما دیمیدی
صغوقدن اولورایدی (سدی ایدر چنان ابراهیم علیه السلامی اوده آتدیلر
اول اودا یچندن صوجیقدی قزل کول و زکس بتدی ابراهیم علیه السلام
اوج آییدی کون انده اولدی الله تعالی حضرتلری اوچاقدن ابراهیم علیه
السلامه برحر برکوملک کوندردی و ایتدی یا ابراهیم بیلدکی که اود حق تعالی

حضرتلرینک دوستلرینی باقمز و اندنصکره حق تعالی جبرائیل علیه السلامی
کوندردی یا ابراهیم هیچ بر دوست کوردیکه دوستنه اود ایله عذاب ایله
دیدی (ونقلدر که زهره الر یا ضده چان نمرود علیه اللغه ابراهیم علیه السلامی
اوده آتدی جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی بکا حاجتک واری ابراهیم
علیه السلام ایتدی سکا حاجتم یوقدر جبرائیل علیه السلام ایتدی الله تعالی
حضرتلریندن نفسکی دیلسک اولور ابراهیم علیه السلام ایتدی نفس معبودر
ظاهر اولان پادشاهدن انی استمازم جبرائیل علیه السلام ایتدی روحکی ایسته
ابراهیم علیه السلام ایتدی روح عاریتدر عاریت شی کبر ورد اولور
جبرائیل علیه السلام ایتدی قلبکی ایسته ابراهیم علیه السلام ایتدی اودی
کیم یاقدی جبرائیل علیه السلام ایتدی نمرود یاقدی ابراهیم علیه السلام
ایتدی اکا کیم یاقدردی جبرائیل علیه السلام ایتدی حضرت جلیل حکم
ایتدی ابراهیم علیه السلام ایتدی او یله اولدی ایسه خلیل راضیدر جا بیلدن
حق تعالی حضرتلری اوده ایتدی بنم خلیله صغوق اول زیرا که حضرت
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم ابراهیم صلب پا کننددر چنانکه
حق تعالی حضرتلری اوده ندا ایلدی ابراهیم علیه السلام اغلدی
و ایتدی الهی بکا اود ایله عذاب ایلسک و بکا سویلسک اول بکا سوکلو
ایدی یارب بن نیلدم بکا سویلر سن الهی بکا سویلبوبده اود ایله عذاب
ایلسک اول بکا سوکلو ایدی و چنان ابراهیم علیه السلام اوده آتدی اود
ایتدی السلام علیک یا خلیل الله و ابراهیم علیه السلام اول وقت اون
التی یا شنده ایدی و قوشلر ابراهیم علیه السلامک اوزرینه صف بغلدیلر
و اول قوشلرده برضعیف قوش و ارایدی کنندوبی اوده براقدی
ابراهیم علیه السلامه موافقت ایلدی الله تعالی حضرتلری یا جبرائیل اول
ضعیف قوش کندوبی هلاک ایدی اول قوش چون خلیله موافقت ایلدی
بنم قنده بیک حاجتی و ارایسته سن و یریم جبرائیل علیه السلام سدره المنته ایدن
طرفه العین ایچنده ایتدی اول قوشی طوتدی یره قودی و حق تعالی
حضرتلرینک دیدیکن اول قوشه دیدی اول قوش ایتدی ایستدمکه حق
سبحانه و تعالی حضرتلرینک بیک براسمی واردر یوزن او کړندم دیلر مکه
طفوز یوزن دخی او کړنم تا که بیک اوله حق تعالی حضرتلری اول قوشه
طفوز یوزن اسمین دخی او کړندی بیک اولدی ایددی اول قوش بلبل ایدی

و فرشته کلدی ابراهیم علیه السلام ایله بیه اوتوردی و اول فرشته کولکه
فرشتهی ایدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ابراهیم علیه السلام
صورته ابراهیم علیه السلامه کوندردی نمرد سرایندن کوردیکه برکشی
ابراهیم علیه السلامک یاننده اوتورر نمرد ایتدی یا ابراهیم سنک تکرک
اولو تکریدر بن سنک قدری کوردم اوددن حقیقه ییلورمسن ابراهیم علیه
السلام در حال اوددن حقیقهی نمرد ایتدی یا ابراهیم سنک قنده برکشی کوردم
سکاکر ایدی اول کیدر ابراهیم ایتدی فرشته در کلدی بکا اودده بولدش
اولدی نمرد ایتدی یا ابراهیم بن سنک تکرک قنده حرمتکی کوردم
تکرک غایت عظیمدر سنک تکریکه قر بان ایلاک دیلم دیوب درت بیک
او کوز و قرق بیک قبون بوغرلدی ابراهیم علیه السلام ایتدی حق تعالی
سندن انی قبول ایلمر بلکه دینکی ترک ایلیوب بنم دینم کیرمک کرکسن (اهل
تفسیر ایدر اندنصکره نمرد بر سرای ایدی تاکه کوکه حقیقه اول سرایک
بش میل قدر بیولک لی و ارایدی الی میل یوکسکلکی و ارایدی حق تعالی
حضرتلری یل و یردی انی اوج پاره ایلدی بر پاره سنی دکره آدی وایکی
بلوکی انده ییقلوب قالدی اول قورقودن خلق یتش اوج بلوکل اوالدی
هر بر بلوکی درلر اسان سویلدیلر اندنصکره حق تعالی حضرتلری سکک
چریسن اوزر لرینه کوندردی آتترین یدیلر و قانارین ایچدیله حتی
برضعیف سکک نمردک بورنه کیردی هلاک ایلدی و ابراهیم علیه السلامک
اناسی ایمانه کلدی اما اناسی کلمدی اندنصکره ابراهیم علیه السلام شام
دیارینه کلدی انده درت اوغلو طوغدی بری مدین و بری مداین و بری
اسماعیل و بری اسحاق ایدی ابن عباس ایدر ابراهیم علیه السلام طقسان
طقوز باشنده یکن اسماعیل طوغدی و یوزاون ایکی باشنده اسحاق طوغدی

(*) فصل فی بناء الکعبه (*)

نقلدر که اول کعبه نک اساسی و ارایدی ابراهیم علیه السلام اول اساس
اوزرینه بنیاد ایلدی روایتدر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری
اوچاق یاقوتلرند ن اول یره بر یاقوت ایندردی ایکی قاپوسی و ارایدی
زمر ددن بری مشرقه و بری مغربه آچیلور ایدی حق تعالی حضرتلری
آدم علیه السلامه ایتدی تنکیم فرشتهلر عرشی طواف ایدر لر آنجلین
بون دخی آدم لر طواف ایلسونلرندن آدم علیه السلام هنددن بیان کعبهیه

کلدی و فرشتهلر آدم علیه السلام ایله بولشدیلر یا آدم حجک قبول
اولسون دیدیلر تحقیق سندن او کدن بیک ییل بزوبیتی طواف ایلدک
دیدیلر اندنصکره نوح طوفاننده اول یاقوتی حق تعالی حضرتلری
یدنجی کوکه چیقاردی آدی بیت المعمور ایدی اندنصکره حق تعالی
حضرتلری ابراهیم علیه السلامه بیوردیکه کعبه یی یایه و جبرائیل علیه السلام
اوکرده نیجه یایمق کرکدر پس درت طاغدن طاش الوب یایدیلر بری طور سبنا
و بری طور زیتا و بری جبل جودیدر و بری حرادر جبرائیل علیه السلام
حجر الاسودی کتوردی بعضیلر ایدر ابو قییس طاغی یارلدی ایچندن
حقیقهی آق یاقوت ایدی حیض کورمش عورتلر و مشرک لر یاشمق ایله
قابره اولدی بعضیلر ایتدی ابراهیم علیه السلام بیار ایدی اسماعیل علیه السلام
طاش کتورر ایدی چون کعبه تمام اولدی تکرری تعالی حضرتلری ایتدی
یا ابراهیم خلقی کعبهیه چاغر ابراهیم علیه السلام ایتدی یارب بنم صوتمی انلره
کیم ایشته یرر حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی سندن چاغر مق بندن
ایشته درمک (و نقلدر که فضائل اعمالده ابو ذر رضی الله عنه ایدر پیغمبردن
ایشته درمکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری ابراهیم علیه السلامه ایتدی
خلقی حجه چاغر پس ابراهیم علیه السلام ابو قییس طاغنه حقیقهی
ایتدی ای آدم اوغلنلری حق تعالی حضرتلری یتنه سزه حج فرض ایلدی
کلك حج ایلاک حق تعالی ابراهیم علیه السلامه ایتدی یرلری و کوکلری
یراتمزدن او کدن شویله یازدمکه هر کسبکه اوندن کعبه یتنه حقیقه هر
آدیمنه اون حسنات و یرم و اون کاهن بغشلم اکراول سفرد اولسه
جنت لکدر دیو حکم ایتدی اگر بن انلرک کاهن عفوایدوب رحمت ایتنه ییجک
اولور ایسم انلره کیم رحمت ایدر دیدی (علی کرم الله وجهه ایدر ابراهیم علیه
السلامدنصکره کعبه اوج کره ییقلدی اندنصکره قریش ایله محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم یتنه یایدیلر و دیلدیکه قریش قومی
حجر الاسودی قالدیر یرینه قویه لرارارنده اختلاف اولدی ایتدی لر یا محمد بزم
ارامزده کل حکیم ایله محمد مصطفی ایتدی بر فوته کتورک کتور دیلر رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری اول طاشی فوته نک ایچنه قویک
دیددی او یله ایتدی لر پیغمبریمز علیه الصلوٰة والسلام ایتدی قالدیرک قالدیرلر
حضرت پیغمبر فوته ایچندن آلوب حجر الاسودی یرینه قودی جمله سی مسرور

و کولگی خوش اولدی (ونقلدر که ابراهیم علیه السلامه اون صحیفه ایتدی
 و ابراهیم علیه السلامک صحیفه وارایدیکه باطل نسنه دن ایسم اولق
 ارجدر و خلقدن امیدین کسمک نمازدر و کوزین و قولاغن صافتمق
 عبادتدر و آرزو لرین ترک ایتمک غزادر و والی شردن منع ایتمک صدقه در
) و نقلدر که ابراهیم علیه السلام دیلدی که امت محمدی و جمیع خلقی قونقلیه
 حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی انلری قونقلماغه قادر دکلین ابراهیم
 علیه السلام ایتدی الهی سن قادر سن بو جمیع مخلوقات قونقلماغه حق
 سبحانه و تعالی حضرت تری ابراهیم علیه السلامک دعاس قبول ایلدی
 جبرائیل علیه السلامه بیوردی او چاقدن بر آوج کافور کتوردی ابراهیم
 علیه السلامک الینه و یردی ابراهیم علیه السلام انی آلوب ابوقیس
 طاغنه جیفدی اول کافوری صاحبی جمیع پر یوزینه ایرشدی باذن الله تعالی
 طوز اولدی بوسبیدن اوتری طوز ابراهیم علیه السلامک ضیافتی اولدی
 قچانکه ابراهیم علیه السلام پر یوزنده اوتوروب وطن طوتدی حق تعالی
 انی بای قیلدی ابراهیم علیه السلام بر او یایدی و چراغ او یاردی و فقرایه
 طعام یدردی بر کون بر محوسی ابراهیم علیه السلامه قونق اولدی ابراهیم
 علیه السلام ایتدی اگر مسلمان اولور ایسک سنی قونقلوغه آلورم الله تعالی
 حضرت تری ایتدی یا ابراهیم بونیجه بخیللقدر که بر کره طعام و یرمک ایچون
 دینکی تغیر ایلدیر سن یتش بیلدر که اول کافره بن طعام و یریم مسلمان اول
 بو خسه سکا طعام و یرمزم دیمرم (ونقلدر که حق تعالی حضرت تری ابراهیم
 علیه السلامه ایدر بن سنی بر اتم و خلیل قیلدم و سنی غرودک اودیلد مبتلی
 قیلدم اگر سنی درویش ایلسم نیچه اولوردی ابراهیم علیه السلام ایتدی
 (الفقر اشد من نار غرود) حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی یا ابراهیم عرتم
 حقیچون پر ایلد کولک اراسنده فقر دن اشد نسنه بر اتمدم (ونقلدر که بر کون
 ابراهیم علیه السلامک سقالی آغردی سبب بو ایدیکه اسحاق علیه
 السلام ابراهیم علیه السلامه بکرزایدی بر کون او یورایدی او یانوب کوردیکه
 صاحبی و صقالی آق اولمش ایتدی یارب بوند حق سبحانه و تعالی حضرت تری
 ایتدی نور و وفادر ابراهیم علیه السلام ایتدی الهی نوری و وفاریمی
 زیاده ایلد پس جمیع صقالی آق اولوب اسحاق علیه السلام ایلد بونک اراسنده
 فرق اولدی (ونقلدر که ابراهیم علیه السلام حقان خطاسنی آکسه غایت

اوتانوردی و قلبی حرکت ایدردی جبرائیل علیه السلام ایتدی یا ابراهیم سن
 حقک خلیل سن نیچون ملول اولور سن ابراهیم علیه السلام ایتدی قچان
 خطای آکسم خلیل کسی اونودیرم حق تعالی ایتدی یا ابراهیم بونه ملالندر
 ابراهیم علیه السلام ایتدی یارب آدم علیه السلامی قدرت الیک ایلد بر اتمک و اکا
 کندی روحکدن روح نفخ ایتدک و فرشته لره بیوردک سجده ایلدیلر آخر
 انی بر معصبت ایچون او چاقدن چیقاردک حق تعالی ایتدی یا ابراهیم بلزم بسن
 (ان معصية الحبيب على الحبيب شديد) سعید بن جبر رضی الله تعالی عنه ایدر
 قچانکه ابراهیم علیه السلامی حق تعالی خایل ایدندی ملک الموت حق تعالی
 حضرت لرندن دستور دیلدی که ابراهیم علیه السلامه مرده لیه حقندن
 دستور دیلوب ابراهیم علیه السلامه کلوب کوردیکه اوده یوق ملک الموت
 اوه کیردی چون حضرت ابراهیم کلدی کوردیکه اوده برکشی اوتورور ایتدی
 سکا کیم دستور و یردیکه اشیواوه کیردک اول ایتدی اولکری دستور و یردی
 ابراهیم علیه السلام بیلدیکه ملک الموتد ایتدی نیه کلدک ملک الموت ایتدی
 کلدمکه سکا بیلدرم حق تعالی سنی خلیل قیلدی ابراهیم علیه السلام
 حق تعالی یه جد ایتدی و ایتدی انک علامتی ندر ملک الموت ایتدی هر نه که
 حقندن دیلرایسک قبول اوله ابراهیم علیه السلام یارب اولوبی دیر کورمک نیجه
 اولور بکا کوستر کوریم حق تعالی ایتدی یا ابراهیم انا نمر بسن حضرت ابراهیم
 ایتدی انا نورم اما کولک دولتمق ایچون کوریم حق تعالی ایتدی بریشل اوردک
 و بر آق کو کر جن و قزل بدنوس و بر قوز غون آل بونلری بو غازله و یوکلرین
 یول بر برینه قارشدرو اتلرینی پاره پاره ایلد حضرت ابراهیم اولیلد ایتدی و باشلرینی
 یاننده صاقلدی اندنصکره اول قوشلرند ایلدی حق تعالی حضرت تری بیلره
 بیوردیکه درت درلویل اسدی اول قوشلرک یوکلرین و اجر اسن طاغندی و نه
 جمع ایلدی و قوشلرک کلدیلر هر برینه باشلو باشنی کیروو یردی او جوب کندیلر
 اول ایشلری ابراهیم علیه السلام کوردی قتی تعجب ایایوب ایتدی بیلدمکه
 حق سبحانه و تعالی عزیز حکیمدر (جا بر رضی الله تعالی عنه ایدر الله تعالی ابراهیم
 علیه السلامی خلیل ایلدیکی اوج نسنه ایچون ایدی (بری طعام یدردیکی
 ایچون) و بری دخی سلام و یردیکی ایچون) و بری ده کیچه نمازین قیلدنیچون
 ایدی (رسول اکرم حضرت تری ایدر حق سبحانه و تعالی ابراهیم علیه السلامه
 ایتدی سن بنم خلیل سن خلقکی کولکک ایلد اگر معامله ایتدیکک کشی کافر

اولور ايسه دخي زيرا بنم علمده بويله در كه هر كيم خلقه حسن خلق ايله بنم
عمر شمع كوكلكه سنده اوله وفرشته لريمه يقين ايلرم (ونقلدر قچانكه
الله ذوالجلال حضرت تلي ابراهيم عليه السلامي خليل ايتدي ايسه فرشته لري
ايتديلر يارب ابراهيمك نفسي و خانوني و اوغلنلري و مالي و اردير نيجه خليل
اولور حق تعالى حضرت تلي ايتدي ابراهيمك كوكلكه بنم محبتدن غيري نسنه
يوقدر (عبدالله ابن عباس رضي الله تعالى عنه ايدر ابراهيم عليه السلامك
شر يعنده بو اون خصلت فرض ايدى محمد مصطفي صلي الله تعالى عليه وسلم
حضرت تلي بك شر يعنده سنت اولدى بشي باشده در و بشي دخي
بدنده در اول كه باشده در بري مضمه و بري اسنشاق و بري باش تراش
ايتك و بري ييق كسمك و بري مسواك كنمكد (واول كه بدنده در بري سنت
اولمقد و بري فاسغين يولمكد و بري قولتوغين يولمكد و بري
طراغن كسمك در و بري صوايله استنجادر (ونقلدر كه ابوهريره ايدر ابراهيم
عليه السلام اول كندويي سنت ايلدى يوز يكرمي ياشنده ايدى و اول صفالي
اغارن اولدر و اول طون كين و اول بيغن كسن و طرفين كسن و قولتوغين
وقاسغن آريدن اولدر و تكري دوستي و مؤمنلر اامي و درلو بلايه مبتلا اولان
وعهده وفايدن و اول نعلين كين و اول قلع اورن و اول اوده براغلان و اول
مسواك استعمال ايدن و صاچن ايكي بلوك قبلان و اول صوايله طهارت
قبلان اولدر قال الله تعالى (واذا بتلي ابراهيم ربه بكلمات) حق سبحانه
و تعالى حضرت تلي ابراهيم عليه السلامي طقوز نسنه ايله مبتلي ايلدى بري
شمس و بري قمر و بري ييلدز و بري ختان و بري غرود اودي و بري اسمعيل
قربان ايتك و بري هجرت ايتكدر بونلرك جبعسن ابراهيم عليه السلام
ايشلدى تكيم حق تعالى حضرت تلي بيورر (وابراهيم الذي وقي) و نقلدر كه
ابراهيم عليه السلام اندن صكره قدسه كلدى و انده بونجه زمان طوردي
و يوز طقسان درت ييل عمر سور و ب اولمده داز بقايه ارتحال ايتدي

(*) وفات ابراهيم عليه السلام (*)

بركون ابراهيم عليه السلام اوي او كنده او نوردي ملك الموت براحسن
صورت ايله كلدى ابراهيم عليه السلام سلام و يردى ابراهيم عليه السلام
سلامن الدى و ايتدي نه كشي سن هيچ بن سنجلين كوكلك كشي كوردوكم

(يوقدر)

يوقدر اول كشي ايتدي بن ملك الموت ابراهيم عليه السلام ايتدي عجلرين
اول كشي لريكه اولومدن قارلسنك خود بونك كي كوكلك صورتك
وارايمش ملك الموت ايتدي يا خليل الله نبيلره و مرسلره اشبور سمه كوكلك
صوت ايله كلورم ابراهيم عليه السلام ايتدي يا ملك الموت كافرله ظاهر
اولدو غك صورت ايله كوز كسك كورسم ملك الموت اول صورتدن چيقوب
آخر صورته كيردي چانكه ابراهيم عليه السلام اني كوردى عقلي كتدي
آز قالديكه دوشه ابراهيم عليه السلام ايتدي يا ملك الموت اولكي كي اول
ملك الموت اولكي كي اولدى حق سبحانه و تعالى حضرت تلي ملك الموت
وحي ايلدى ابراهيم عليه السلامك جان الديوس ملك الموت ابراهيم عليه
السلامه كلدى ابراهيم عليه السلام ايتدي يا ملك الموت بن سكامشتاق اولدم
بوكون بر بيركلدى انك بيرلكدن بجزن كوردم بنم روحى قبض ايله جبرائيل
عليه السلام ايتدي يارب هيچ بردوستي كوردكي كه دوستني اولدوره حق
تعالى حضرت تلي جبرائيل عليه السلامه ايتدي (هل رايبت خليل
لا بري خليله) يعنى هيچ بردوستي كوردكي كه دوستني كورمك استمه
ابراهيم عليه السلام سجده ايلدى ملك الموت روحى قبض ايلدى چانكه
ابراهيم عليه السلام اوافت شرابن قربت شيشه سندن ايجدى ايسه
روحى اوجدى اعلاى علينده قرار دوتدى الله تعالى حضرت تلي
ايتدي اي بنم خليل اولوم شرابن نيجه ايجدك حالك نيجه ايدى ابراهيم
عليه السلام ايتدي غرود بنى حبس ايتدي و اوده اندى اولم شرابن اندن
قتي كوردم حق تعالى حضرت تلي ايتدي اي بنم خليل سنك جانكي ملك الموت
يوم شلق ايله الديغي كي هيچ كيسه نك سندن او كدن روحى بويله المش
دكلدر بعضيلر ايدر ابراهيم عليه السلام ايكي يوز ييل معمر اولدى (ابوالبث
ايدر حضرت نوح ايله ابراهيم عليه السلامك اراسي ييك ييل ايدى و بعضيلر
ايكي ييك الي يوز قرق ييل ايدى ديرلر والله اعلم

(*) مبعث اسمعيل عليه السلام (*)

قال الله تعالى (واذ كر في الكتاب اسمعيل انه كان صادق الوعد وكان
رسولا نبيا) سؤالدر كه اسمعيل عليه السلام صادق القول ايدى ديمك
نه ديمك اولور بجزن بودر كه قلان پيغمبر دخي صادق القول ايدى جواب
بودر كه اسمعيل عليه السلامه بواكرام و اعزاز ايجوندر كه انك نسلندن

اصدق القائلین محمد رسول الله کلور وکان رسولا دیدیکی بود که
حق جل وعلا حضرت تیری انی جرهم قبیله سنه پیغمبر کوندردی نبیا دیدیکی
حق سبحانه وتعالی حضرت تیردن خبر ویردیکدر نکیم اهلی نمازه وزگانه
بیوردی (بیلک کر کدر که اسمعیل واسحاق علیهما السلام کابلرده مذکوردر
برکات بمری انلرایله مطول ایتمه لم اما قربان اولانده اختلاف واردر بعضیلر
اسمعیلدر دیرلر و بعضیلر اسحاقدر دیرلر صحیح بودر که اسمعیلدر (ونقلدر که
ابراهیم علیه السلام بر کبجه دوش کوردی دوشنده ایتدیلر اوغلوی
بوغازله چون صباح اولدی ابراهیم علیه السلام فکر ایلدی اشبو سوز
شیطانغیدر و یاخود رجاندنیدر یارنداسی کبجه ننه کوردی اویله دیدیلر
پس یلدیکه رجاندنر بعضیلر ایدر که اول وقت که ابراهیم علیه السلامه
بشارت ایتدیلر که رحلیم اوغلوک طوغر پس حضرت اسماعیل دنیایه کلدی
ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلامه ایتدی ای بنم اوغلا نجغم
دوشنده کوررمکه سنی بوغازلرم اسمعیل علیه السلام ایتدی ای بنم بابام انی کیم
سکایوردیلر ایشله ابراهیم علیه السلام ایتدی ای بنم اوغلو م ایتدی ایب
و بچاق آل اشبو طاغه اودون کسمکه کیدم چون کتدیلر تا اول پره واردیلر که
ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلامی اقون کبی یاتوردیکه بوغازلیه
بو قضیه کوزک اورتی آینده ایدی (ابن عباس رضی الله عنه ایدر اسمعیل
علیه السلام ایتدی ای بابا یا قریمی باغله که سکاد و قنبه وهم قائم صحیح امیه تا که
توایم اکسک اولیه وهم انام کوروب ملول اولیه وهم بچاغکی قتی بیله که اولوم
بکا آسان اوله وهم انامه بندن سلام ایله و بنم کو ملکمی انامه ویرکل که
انام کورسون خاطری ایکن ملول اولسون ابراهیم علیه السلام ایتدی
سن بکا حق تعالی حضرت تیرینک بیوردوغن یرینه کتورمکه کوبکک
یاردم ایدرسن اندنصرکه ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلام
یوزن قبله یه چویردی ابراهیم علیه السلام اغلدی واسمعیل علیه السلامی
ایله باغلدی اندنصرکه ابراهیم علیه السلام بچاغی اسمعیل علیه السلام
بوغازنه قویوب چالیدی اما کسمدی (سدی ایدر حق تعالی حضرت تیری کرمدن
بر پاره بقیرتخته سی بوغازنه قودی انکیچون کسمدی بعضیلر ایدر بچاق
انک ایچون کسمدیکه محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم اسمعیل علیه
السلامک صلیبندن کلسه کرک ایدی اویله اولسه بچاق اسمعیل علیه

السلامی کسمدی اسمعیل علیه السلام چون بونی کوردی باباسنه ایتدی بچاق
انکیچون کسمز که بنم یوزیمه بقارسن رحم ایدرسن بنی یوزم اوزرینه چاور
تا که کوروب رحم ایلیم سن ابراهیم علیه السلام اسمعیل علیه السلامی
یوزی اوزرینه چاوردی بچاغی قفا سنه قودی بنه کسمدی بوکر بچاغک
یوزی دوندی (ونقلدر که بچانکه ابراهیم علیه السلام بچاغی اسمعیل علیه
السلامک بوغازنه قودی اسمعیل علیه السلام ایتدی ای بابانجی جو مردم
بوخسه سمنی جو مردم سن دیدی ابراهیم علیه السلام ایتدی بن جو مردم
اوغلومی قیایم اسمعیل علیه السلام ایتدی بن سندن دخی جو مردم زیرا که
سنک براوغلوک دخی واردر انکله اکنورسن بنم برجام دخی یوقکه انکله
حیات بولم حق تعالی حضرت تیری وحی ایلدیکه بن ایکیکردن دخی
جو مردم اما یا ابراهیم اشبو قوجی اوغلوک یرینه بوغازله (ونقلدر که
بچانکه ابراهیم علیه السلام بچاغی اسمعیل علیه السلامک بوغازنه قودی
که بوغازلیه حق تعالی حضرت تیری ایتدی ای بنم فرشتهلرم سز ایدر دیکر که
آدم علیه السلامی راعه یر یوزنده فساد ایدرلر بزرکا مطیع اولورز ایتدی
اتاسنه و اوغلونه نظر ایلک که بنم طاعنه نیجه مطیع اولورلر اندنصرکه
حق تعالی حضرت تیری ایتدی یا جبرائیل فرشتهلر اول قوجی بیونلری
اوزرینه کتورسونلر ابراهیم علیه السلامه ایلسونلر اسمعیل علیه السلام یرینه
قربان ایلسون امدی بو قوج هایلک قربان ایتدیکی قوج ایدی اوچاقده
بسلنور ایدی حق تعالی حضرت تیری انی ابراهیم علیه السلامه کوندردی
جبرائیل علیه السلام ایتدی یارب اشبو اولو کر ایتدر حق تعالی حضرت تیری
ایتدی بنم عزتم حقیچون اگر جمیع فرشتهلرانی بیونلری اوزرنده کتورسلر
اکاعوض اولمز ایدیکه اسمعیل علیه السلام ایتدی (یا بابت افعول ما توامر
ستجدنی ان شاء الله من الصابرين) کعب الاحبار ایتدی اول وقت شیطان بر آدم
صورتنه کیردی اسمعیل علیه السلامک اناسی هاجر قننه کلدی ایتدی ای
هاجر یلمورمسن حضرت ابراهیم قنده کتدی هاجر ایتدی اودون کتورمکه
کتدیلر شیطان ایتدی و الله اسمعیل علیه السلامی بوغازلغه کتدی
هاجر ایتدی ابراهیم علیه السلام رحیم کشیدر انی اسر کر سن یلان
سویلمسن شیطان ایتدی دوشنده حق تعالی حضرت تیری اکا بیورمش که
اسمعیل علیه السلامی بوغازلیه هاجر ایتدی اگر حق تعالی حضرت تیری

پیوردی ایسه ابراهیم علیه السلام کو بکجک وارمش حقه مطیع اولمش
دیدی پس شیطان یوز بولم یوب هاجر قتلدن کتدی اسمعیل علیه السلامه
کلدی ایتدی ای اوغلان بابا کنده کیدر بیلور مپسن اسمعیل
علیه السلام ایتدی اودون کسمکه کیدر شیطان ایتدی یوق والله بلکه
سنی بوغازلمغه کیدر اسمعیل علیه السلام ایتدی نیچون اوبله ایدر شیطان
ایتدی ابراهیم علیه السلام شویله زعم ایدر که الله تعالی حضرتلری
اکا دوشنده پیوردیکه سنی قربان ایده بوغازلید اسمعیل علیه السلام ایتدی
ایشلسون چون امر اولندی بن مطیع و محکوم الله ذوالجلال حضرتلرینه
شیطان کوردیکه چاره یوق انک قتلدن دخی کتدی ابراهیم علیه السلامه
کلدی ایتدی ای ابراهیم قنده کیدرسن ابراهیم علیه السلام ایتدی اودون
کسمکه کیده رم شیطان ایتدی والله بن شیطان کوردی کلدی سنک دوشکه
کیدر ایتدی اوغلوک اسمعیل بوغازله ابراهیم علیه السلام ایتدی ای
عدو الله البتده حق تعالی حضرتلرینک پیوردوغن ایشلم (ابن عباس
ایدر چانکه ابراهیم علیه السلام شیطان قوغدی پس ابراهیم علیه السلام
جرة العقبه کلدی شیطان انده کوز کدی ابراهیم علیه السلام اکایدی طاش
آندی شیطان غائب اولدی (پس جبرائیل علیه السلام و فرشتهلر
برقوج کتور دیلر جبرائیل علیه السلام الله اکبر الله اکبر دیدی و اسمعیل
علیه السلام لا اله الا الله والله اکبر دیدی و ابراهیم علیه السلام الله اکبر
والله الحمد دیدی پس اول وقتدن بروقربان ایدی بک بویه دیمک سنت
اولدی اندنصکره حق تعالی حضرتلری ایتدی یا اسمعیل بنی صنق
کو کلرده استه اسمعیل علیه السلام ایتدی یارب صنق کو کللو کیدر حق
تعالی حضرتلری ایتدی کرجک درویشلردر پس اسمعیل پیغمبر یوز
اوتوز بیل مهر اولدی اندنصکره وفات ایلدی

(*) مبعث اسحاق علیه السلام (*)

قوله تعالی (واقدا جات رسنا ابراهیم بالبشری) یعنی حق تعالی بکملری
کلوب ابراهیم علیه السلامه اسحاق علیه السلامی مرده لیدی (و نقلدر که
حق تعالی جبرائیل علیه السلامی اون بر فرشته ایله لوط قومنی هلاک
ایتمکه کوندردی کوزل اوغلانلر صورتده پس ابراهیم علیه السلامه کلدیلر
سلام و یردیلر ابراهیم علیه السلام بونلرک سلامن الیدی و اوکلرینه طعام

(کتوردی)

کتوردی یردیلر ابراهیم علیه السلام قورقدی اوغر یلردن صاندی فرشتهلر
ایتدیلر قورقمه که بفرشتهلر لوط قومنی هلاک ایتمکه کیده ریز (سیدی ایدر
چانکه طعام یردیلر ابراهیم علیه السلام ایتدی نیچون یمزسن فرشتهلر
ایتدیلر بزر قومن که بهاسین و یرمیجه طعامدن یمز ابراهیم علیه السلام
ایتدی بنم طعامک بهاسی واردر ایتدیلر بهاسی ندر ابراهیم علیه السلام
ایتدی اولنده بسم الله دیک و آخرنده الحمد لله دیک بهاسی طعامک اولدر
جبرائیل علیه السلام میکائیل علیه السلامه ایتدی حق تعالی حضرتلری
بوکا خلیل دیدیکجه واردر ابراهیم علیه السلام خاتونی ساریه یه حق تعالی
حضرتلری بشارت ایتدی اسحاق ی سکا و یردم و اسحاق نصکره
یعقوب و یردم دیو ساره خاتون کولوب تعجب ایلدی و ایتدی بن براختیاره
خاتونم و ابراهیم علیه السلام برضعیف یردر بزدن نیجه اوغلان کله
ابراهیم علیه السلام اول وقت طقسان سکز و برقوله یوز یکر می
باشنده ایدی (مفسرلر ایدر لر جمع پیغمبرلر اسحاق علیه السلام نسلندندر
و محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم اسمعیل علیه السلام نسلندندر
و اسحاق پیغمبر یوز التمس باشنده دنیادن نقل ایلدی

(*) مبعث یعقوب و یوسف علیهما السلام (*)

و هب رضی الله تعالی عنه ایدر چانکه حق تعالی حضرتلری ابراهیم
علیه السلامک روحنی قبض ایلدی اندنصکره اسمعیل علیه السلام حرمد
ساکن اولدی اندنصکره اسحاق علیه السلامدن ایکی اوغلان طوغدی
برینک آدی عیص و برینک آدی یعقوب ایدی بونلر اناسی قرننده جکشدیلر
یعقوب علیه السلامه عیص ایتدی سن بندن اول طوغار ایسک ایاقلریمی
ارقوری دوتارم سن و بن واتام هلاک اولورز یعقوب علیه السلام ایتدی سن
اول طوغ پس اول عیص طوغدی اردنجه یعقوب طوغدی انکیچون یعقوب
دینلیدی عقیجه کلدی کیچون و عیصدن بر اوغلان طوغدی اسمی روم ایدی
پس روم اندنصکره یاییلیدی (و نقلدر که حق تعالی حضرتلری یعقوب
علیه السلامی کنعانلره سالتله کوندردی اندنصکره یعقوب علیه السلامدن
اون ایکی اوغلان طوغدی بری یوسف علیه السلام ایدی اندنصکره یوسف
علیه السلام اون ایکی باشنده دوش کوردی بر جمع کیجه سی کورر که اون بر
ییلد زو شمس و قمر کند و یه سجده ایلدیلر تنکم حق سبحانه

و تعالی حضرت تیری پیورر (اذ قال یوسف لایه یا ابت انی رایت احد عشر کواکبا
والشمس والقمر رأیتهم لی ساجدين) عمر نسفی رحمة الله تعالی علیه ایدر
برکون شیطان بر پیر صورتند یوسف علیه السلام قرنداشلری بته کلوب
ایتدی یوسف علیه السلام دیلر که سزا کا عبادت ایا به سز یونلر ایتدیلر بوکا
تدبیر ندر شیطان ایتدی یوسف علیه السلام اولدورک یونلر ایتدیلر
اوله ایدر ایسک تگری تعالی حضرت تیرینه و انا مزه ماضی اولور ز شیطان ایتدی
صکره توبه ایلیمه سز پس قرنداشلری برکون اتفاق ایلدیلر که یوسف
علیه السلام باباسندن دیلیمه لحرایه کیدر کی اوله پس یوسف علیه
السلام باباسندن دیلدیلر باباسی دستور و یرمدی و ایتدی قورقارمکه غافل
اوله سز قور دکلوب یوسف ییه یونلر ایتدیلر قوررد یوسف نیجه بر بزخود
بر جماعت کشیلر یوسفی صاقلر ز یعقوب علیه السلام انکیچون قوررد
یردیدیکه مقدم دوش کوردی ایتدی دوشنده کوردیکه یوسف علیه السلام
برطاغ اوسننده دور رایکن اون قوررد یوسف علیه السلام جمله ایدر ایکن
بر قوردانی انلر قورراندن بریاریلوب یوسف علیه السلام ایچنه کیرر اندن صکره
ینه چیقار پس انکیچون قوررد یردیدی پس یعقوب علیه السلام ایتدی بن یوسفی
سز و یرمز اندن صکره قرنداشلری یوسف علیه السلام کلوب ایتدیلر بابا کدن
دیلیمه بزم ایله صحرا به کیده لم پس یوسف علیه السلام باباسندن دیلیدیکه یونلر
ایله صحرا به کیده یعقوب علیه السلام دستور وردی شهر دن طشره اوج فرسخ
یرده برقیو و ارایدی انده واردیلر که یوسف علیه السلام اولدورملر یوسف علیه
السلام برقرنداشی ایتدی بابا مر سزک ایله قول ایلدیکه اولدر میه سز اندن
صکره یوسف علیه السلام باغلیوب اول قیویه بر اقدیلر بعده کلوب یوسف
علیه السلام قورردیدی دیدیلر و قتلو کوملکی یعقوب علیه السلام کتوردیلر
یعقوب علیه السلام اول کوملکی کوروب شولقدر آغلدی که طاغ و طاش بیلیمه
آغلدیلر (ونقلدر که چون یوسف علیه السلام کوملکی آلوب کتدیلر
یوسف علیه السلام غایت محزون اولوب چوق آغلدی در حال جبرائیل
علیه السلام کلوب اوچاقدن برکوملک کتورب یوسف علیه السلام
کیدردی اول کوملک اولدر که ابراهیم علیه السلام نمرود ارده آتیجی
جبرائیل علیه السلام اول کوملکی ابراهیم علیه السلام کتورهش ایدیکه
اوچاق حر برلندن ایتدی (ونقلدر که * برکون اورایه بر قافله کلدی اول قیویه

برکشی قوغه بر اقدیکه صو چبقاره یوسف علیه السلام اول قوغایه یاشوب
طشره چیقدی همان اول شی یوسف علیه السلام آلوب قافله به کتوردی
قضیه بی ایلر ییلدردی اندن صکره قرنداشلری کلوب بو بزم قولومر در
بزدن قاجدی دیدیلر و اول قافله باشی به یوسف علیه السلام دون بهایه
صاندیلر اول قافله باشی مصر سلطانک خزینه داری ایدی و مصر پادشاهی
اول کون ریان ایدی واک بروریری و ارایدی آدی عطف بر ایدی اول وزیر
یوسفی بر آغرنج مسکه و بر آغرنج آلتونه و بر آغرنج حریره
صا تون آلدی چون یوسف علیه السلام او کتوردی درلو درلو
حریردن قفتانلر کیدردی انک عورتی زلیخا ایدی یوسف علیه السلام
جالتن کوردی همان اختیار سزا کا عاشق اولدی (ونقلدر که ابن عباس
رضی الله تعالی عنه ایدر چنانکه یوسف علیه السلام قرق یاشنه کیردی حق
تعالی حضرت تیری یوسف علیه السلام پیغمبرلک و یردی حسنی ایله کالی
مطابق اولدی یوسف علیه السلام برکون کلدی زلیخا ایتدی یا یوسف
نه کوچک کوزلرک وارددر یوسف علیه السلام ایتدی اول کیره آقدی کوزم
یاشی آقدی زلیخا ایتدی نه کوچک یوزلرک وارددر یوسف علیه السلام ایتدی
قبرده قورددیچکدر زلیخا ایتدی نه کوچک زلفک وارددر یوسف علیه السلام
ایتدی برکون اوله که قبرده طیراغه دو کوله زلیخا ایتدی ایشته حریردوشک
کل بروا و توره لم بنم حاجتمی قبول ایله یوسف علیه السلام ایتدی بنم
حرتم اوچاقدن اکسلور زلیخا البته کلک کر کدریدی و دیرلر که زلیخا یوسف
علیه السلام قارشو سنده التون لکن ایچنده صویه کیردی تا که
یوسف علیه السلام کوکلی اکامیل ایلیمه (وهب بن منبه رضی الله تعالی عنه
ایدر زلیخا یوسف علیه السلام غایت مقید اولدی حتی یوسف علیه السلام
ایله بردوشکه کیردیلر بعضیلر ایدر اول ساعت دیوار بارلدی یعقوب علیه
السلام کلوب ایتدی یا یوسف جاهل لک عملی ایشله پیغمبرل دیواننده
یازلمش سن همان دوشکدن طشره کلدی بعضیلر ایدر حق سبحانه
و تعالی حضرت تیری جبرائیل علیه السلام ایتدی یتش بنم قولوم یوسفه
ایتکه جاهل لک عملی ایشل سن انیا علیهم السلام دیواننده یازلمش در
بعضیلر ایدر جبرائیل علیه السلام یوسف علیه السلام یاشیدی حضرت
یوسفک بلندن شهوت قویدی اما ظاهر اولدی (کشافده ایدر یعقوب

عليه السلامك جميع اوغلانلارندن اون ايکيشراوغلان طوغدي يوسف عليه
السلامدن اون براوغلان طوغدي زليخايه قصد اينديکي وقت بلندن
شهوت اکسليدي پس براوغلانلارندن ضايع اولدي (چنانکه بونلري کوردی
قبوطرفه قاجدی زليخا آردنجه قوشوب کوملکمنک آردندن پادشوب يوسف
عليه السلامك کوملکي بيرتلدی (کعب الاحبار رضي الله تعالى عنه ايدر
چنانکه يوسف عليه السلام زليخان دن قاجوب راضي اولدی همان زليخا
زوجنه ايندي يوسف بکا شويلاه سوء قصد ايندي يوسف عليه السلام
بوسوزی اشتدی غایت ملول اولدی بشکده ياتور براوغلان وارايدی حق
سبحانه و تعالیٰ حضرت تلي اکالسان و يروب سويلدی و ايندی اکر يوسفک
اولک اتکي برتلدی ايسه زليخا **کرچکدر** واکر آرد اتکي برتلدی ايسه
يوسف کرچکدر پس کوردیلرکه يوسف عليه السلام آرد اتکي برتمش
اری ايندی بوايش زليخاندر يا يوسف عفوایله اندنصکره بوخير مصره
يا بيلدی حتی اون سکر عورت زليخانک فتنه کلوب اينديلر سنک برقولک
وارايمش انی سوارمش سن زليخا قچان بوسوزی بونلردن اشتدی بونلرک
النه برتورنج و بر بچاق و يردیکه کسه لر زليخا يوسف عليه السلامه ايندی
لطيف قفتانلریکی کی يوسف عليه السلام دخي **ککندوی** ترين ايندی
واول عورتلرک فتنه کلدی چنانکه يوسف عليه السلامی کوردیلر کوزلرین
يوسف عليه السلامك جالندن کيدره مبوب مخير اولوب اللرين کسدیلر
واينديلر حاشا که بو بشر اوله بلکه بوملکدر ديدیلر نیکم حق سبحانه
و تعالیٰ حضرت تلي يورر (ما هذا بشر ان هذا الاملک کریم) (کعب
الاحبار رضي الله تعالى عنه ايدر يوسف عليه السلامك مسک کي قوخوسنی
وارايدی دکر می بوزلو و بولک کوزلو و جاتق قاشلو و کوچک آغزلوايدی قچان
کولسه ديشلرندن نور چيقاردی و دخي يوسف عليه السلامك حسنی و جالی
شويلاه ايدیکه صوقاقلده يورر ايکن يوز ينک نوری دیوارله طوقنور
شمس کي نور وير ايدی وديرلر که حسن اوق بخشدر صانع عالم نصفنی يوسف
عليه السلامه و يردی و نصف آخریني جميع مخلوقاتو يردی و يوز يني کورن
ملک صانور ايدی برکون زليخا اريته ايندی بواوغلانلارندن کسلر بونی
زندانه براق پس يوسف عليه السلامی زندانه براقدی وایکی کشی دخي يوسف
عليه السلام ايله اول کون بيله براقديلر اول کسيلرک صوچو بوايدیکه مصر

پادشاهنی اولدوره لر پادشاهک بر ساقبسی و بر آملجیسی وارايدی انلره اينديلر
سزله چوق مال و يرهلم طعماء و شرابه آغوقانک پادشاهه يدیرک هلاک
اولسون ساقی کدويه ايتدی بن اول طعامدن بيله برم و بوفسادی اينتمز اتمکچی
مالی آلوب طعماءه آغوقانوب پادشاهک اوکینه کتوردی ساقی ايندی
يا پادشاه اول طعامدن يمه که آغوقانلشدر اتمکچی ايندی يا پادشاه اول
شرابدن ايچمه که آغوقانلشدر پادشاه يورديکيه ساقی شرابدن ايچمه و اتمکچی
طعامدن يمه ساقی ايچوب نسنه اولدی و اتمکچی يچدی حيوائلره و يردیلر
هلاک اولديلر پادشاه ايکبسنی دخي زندانه امر ايندی يوسف عليه السلام ايله
زندانه بولشديلر برکيچه انلر دوش کوردیلر ساقی کوردیکه خمر صيقار
اتمکچی کوردیکه باشی اوزرنده اتمک کتورر قوشلرکلوب باشی اوزرنده اول
اتمکچی برل يوسف عليه السلامه اينديلر بزم دوشمري تعبیر ايله يوسف عايله
السلام ساقی به ايندی پادشاه سنی چيقاره اکا شراب ايچيره سن و اتمکچی به ايندی
پادشاه سنی چيقاروب آصا قيوب قوشلرکله لر ييتکی يمه لر ساقی چيقارايکن
حضرت يوسف ساقی به ايندی بنی پادشاه قنده آک اوله که بکا شفقت ايله
پس شيطان اول ساقی به اونو تدردی يدي سنه يوسف عليه السلام انده ايندی
جبرائیل عليه السلام يوسف عليه السلامه کلوب ايندی يا يوسف سنی
بو کوچک صورنده کيم يراندي يوسف عليه السلام ايندی حق سبحانه
و تعالیٰ حضرت تلي جبرائیل عليه السلام ايندی يعقوب عليه السلامه سنی
کم سودردی يوسف عليه السلام ايندی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلي
جبرائیل عليه السلام ايندی زندانه کيم براقدی يوسف عليه السلام ايندی
تکری تعالیٰ حضرت تلي جبرائیل عليه السلام ايندی حق تعالی سکايدر بنم
نعمت لرمی و باباکک و صبتلر يني اونوتدک سکا بر مصيبت کلورسه خلقه شکايت
ايله يوسف عليه السلام ايندی صوچمندر جبرائیل عليه السلام ايندی نيچون
ساقی به ايتدک که بنی پادشاه قنده آک حال بودر که انلر کافر لدر بنم نعمتمی
برل پوته طبارل پس سنک حاجتکي نيچه رواقيه لر ديدی يوسف عليه السلام
فر پاداييلوب (الامان الامان يارجن) ديوب چوق استغفار ايندی
حضرت ابراهيم و حضرت اسمعيل و بابام حضرت يعقوب حقيچون بنی
اسر که رحمت ايله صوچمی باغشله ديدی حق تعالیٰ حضرت تلي ايندی
يا يوسف صوچکي باغشلدم (ونقلد ر که برکون ملک ريان دوش کورر که

نیل ارماغی قورزویدی سموزا و کوزهیدی آرق او کوزویدی قوروسنبلهیدی
 یاش سنبلهیه پاشور (پس اول پادشاه او یانوب معبرلی جمع ایلدی وایتدی
 بنم دوشمنی تعبیر ایلله یک معبرلر ایتدیله یو مختلف دوشدر بونک تعبیرین
 بیلر زساقی ایتدی زندانده برکشی وارد اول بیلور یوسف علیه السلام کالی
 بیان ایلدی ملک ریان اول ساقی بی زندانه کوندردی چون ساقی زندانه کلوب
 یوسف علیه السلامه اعتذار ایتدی و اونوتدیغن بیلدردی و دوشنی
 یوسف علیه السلامه دیدی حضرت یوسف ایتدی بدی سنه اکین اکیکز
 صابنی قوپارمکنز یله طورسون آزیبیک اندنصرکه قتلک اوله الیکزده کنی
 یله سزاندنصرکه او جوزلق اوله زجیدن قورتوله سز (پس ساقی ملکک
 قته کلدی یوسف علیه السلام تعبیر ایتدیکنی بیلدردی چون پادشاه بیلوب
 یوسف علیه السلامی زنداندن چیقاردی قچا نکه یوسف علیه السلام
 زنداندن چیقادی زندان اهلنه دعا ایلوب ایتدی الهی بونلره صالحلر کوکلنی
 ویر و دخی خبر بونلردن کیرلو اولسون بوندن اوتوریدر که اول خبری
 زندان قومی بیلور (ای طالب اسرار الهی کور نه عجب حکمتدر یوسف
 علیه السلام بلایه و محنته او غرامغه سبب اول دوش اولدی و آخری نه
 زنداندن چیقماغه سبب دوش اولدی اندنصرکه یوسف علیه السلام کتدی
 ملکک قته کلدی ملک اکایمش دورلودل سویلدی یوسف علیه السلام
 جیمسنه جواب و یردی اندنصرکه یوسف علیه السلام ملک ریانه عمر انجه
 سویلدی جواب و یره مدی ملک ایتدی بو نیچه دلدی یوسف علیه السلام
 ایتدی بنم جدم ابراهیم و اسحاق و یعقوب دلیدر اندنصرکه یوسف
 علیه السلام عربجه سویلدی ملک ایتدی یوسف بونیچه لساندر
 حضرت یوسف ایتدی بنم عم اسمعیل علیه السلام لساندر اول وقت
 یوسف علیه السلام اوتوز یاشنده ایدی ملک ایتدی دیلرمکه دوشومک
 تعبیرین بیان ایلله سن یوسف علیه السلام ایتدی جیم خلق سکا کلدلر
 ماللرینی سنک قتکده قویه لر خزینک چوق اوله ملک ایتدی بوماله کیم
 نظارت ایلله یوسف علیه السلام ایتدی بنی خزینه دار ایلله ملک یوسف علیه
 السلامی وزیر ایتدی (و نقلدر که ملک ریان دنیادن کتدی یوسف علیه
 السلام تخنه چیقادی عز یزمصر اولدی برکون یوسف علیه السلام آت ایلله
 بولدن کچرا یکن زلیخا یوسف علیه السلامی کوروب ایتدی الحمد لله اول

پادشاهه که کند ویه مطیع اولدیغیچون یوسفی پادشاه قیلدی و نغسنه
 اوید یغیچون پادشاهی قول ایلدی اندنصرکه یوسف علیه السلام زلیخانی
 آلوب زلیخاندن ایکی اوغلی اولدی برینک آدی افرام و برینک آدی مېساییدی
 و زلیخانی بو وجهله الدیکه زلیخا اختیاره ایدی دخی یوسف علیه
 السلام درندن آغلرایدی برکون صمغری بنی جمع ایلدی یاصمغری بکا یوسفی
 مسخر ایدک دیدی چوق یالواردی کوردیکه چاره یوق پس یوزینی کو که
 طو توب یاصمد یوسفی بکا و یریدی در حال حق تعالی جبرائله امر ایلدی
 کلدی زلیخانی مس ایلدی کبر و قر اوغلان اولدی پس یوسف علیه السلام
 انی المتی استدی الدی الیحق دوشکه کیردیله یوسف علیه السلام ایتدی
 حلاللق خوش دکلیدر زلیخا ایتدی تعیب ایتکه سن غایت محبوب ایدک
 و بن بکرایدم وارم سست اندام ایدی انکیچون بندن بو قدر میل کلدی دیدی
 (و نقلدر که یعقوب علیه السلام دائم یوسف یوسف دیر ایدی جبرائیل علیه
 السلام کلدی ایتدی یعقوب علیه السلام سکا نه اولدیکه دائم یوسف ایچون
 اغلرسن حق سبحانه و تعالی حضرتلری سکا سلام ایدر که برکشی بی
 اکار سنکه سنی کوز سوز ایلدی اما انی اگر سنکه سکا کوز و یردی انک ایلله
 کوررسن اگر اوج یوزکر یوسف دیسک برکه جواب و یره اکر برکه
 یا الله دیسک بن اون کره جواب و یر ایدم و یوسف علیه السلامی سکا
 کتور ردم و بونه حالدر که یوسفک درندن کوزلرک اغاردی
 یعقوب علیه السلام ایتدی خطا ایتدم حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 ایتدی عفو ایتدم (و نقلدر که برکون ملک الموت یعقوب علیه السلامی
 زیارت ایتکه کلدی یعقوب علیه السلام ایتدی ای قحوسی لطیف و آوازی
 کوکچک ملک نیه کلدک ملک الموت ایتدی سنی زیارت ایتکه کلدیم یعقوب
 علیه السلام ایتدی بنم اوغلو یوسف علیه السلام روحنی قبض
 ایتدکی ملک الموت ایتدی یوق یعقوب علیه السلام کوکلی ساکن
 اولدی بوکر مصرده خط اولدی یوسف علیه السلام قرنداشلری
 مصره بغدادی صاتون المغه کلدیلر یوسف علیه السلام انلری بیلدی
 انلر یوسف علیه السلامی بیلیدیلر یوسف علیه السلام ایتدی سزک
 حا لکزدن و یوسفک حالندن خبر و یرک بونلر خبر و یردی یوسف
 علیه السلام ایتدی پس یعقوب علیه السلام یوسف علیه السلامدن

صکره کیم ایلله اکلنور قرنداشلری ایتدیلر بر کوچ اوغلور دخی واردرانکله
 اکلنور یوسف علیه السلام ایتدی اول اوغلانچغک آدی ندر ایتدیلر
 بنیامین و یوسف علیه السلام ایتدی وارک اول اوغلانچغی کتورک سزه زیاده
 اکرام ایدم پس بونلرینه یعقوب علیه السلام قتنه کلدیلر و ایتدیلر یزه ملک
 بنیامینی کتورک سزه دها زیاده احسان ایدرم دیدی یعقوب علیه السلام
 ایتدی بن سزه انا نمازم بوندن او کدر بن یوسف نه کونا اولدی ایسه
 بودخی انجیلین اولور آتد ایتدیلر بزانی صقلیا لوم دیدیلر یعقوب علیه
 السلام بنیامینی بونلره قوشدی و ایتدی قالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین
 (کعب الاحبار ایدر چنانکه یعقوب علیه السلام الله حفظ ایلیدم دیجت حق
 تعالی حضرتلری ایتدی بنم عزتم حقیچون چون بکا توکل ایلدک یوسفی
 سکا قاوشدیرم کوره سن پس اند صکره یعقوب علیه السلام بونلری
 کوندردی و ایتدی ای بنم اوغلانلرم جیه کز برقا بوندن کیرمک
 بلکه ایکبشر ایکبشر اولوب کیرک چون یوسف علیه السلام قرنداشلری
 مصره واردیلر ایکبشر اولوب یوسف علیه السلام اوزرینه
 کیردیلر بنیامین بالکر قالوب اغلادی و ایتدی اگر بنم قرنداشم
 یوسف دیری اولسه ایدی بن دخی انک ایلله ییله کیردم پس انلری
 ایچر و چاغر دیلر طعام یکه اوتورتدیلر ایکبشر ایکبشر و یوسف
 علیه السلام ایتدی قرنداشکز یا لکر قالدی بن انک ایلله ییله طعام
 ییهیم چون طعامی دیدیلر بونلره دستور و بروب بنیامینی یاننده
 اله قودی یوسف علیه السلام ایتدی آتدندر اول ایتدی بنیامین یوسف
 علیه السلام ایتدی اول هلاک اولمش قرنداشک برینه سکا بن رفیق اولایم
 یوسف علیه السلام طوردی بنیامینک الین الدی سراه کیردی بن
 سنک قرنداشک یوسف دیدی یوسف علیه السلام چنانکه بونلره بغدادی
 و بردی و چوق متاع و یردی و بر قزیل التوندن مشربه سی واریدی
 اول متاع ایچنه کیرتندی و ایتدی ای قافله قومی بنم مشربه هم اوغورلندی
 سز الدیکز اوله دیوب بونلری طوتدی بنیامینک چوالنده کیرلتمش ایدی
 اول بونلرک چوالنده ارادی اند نصکره بنیامینک چوالین ارادی ایچنده
 بولدی پس بنیامینی اله قودی اوغورلندی و بونلری قیو و یردی پس
 بونلر واردیلر اتار بنه بنیامین عز نزد صکره مشربه سن اوغورلدی طوتدیلر

دیوب یعقوب علیه السلام بلدکاری کی حکایتی تمام سو بیلدیلر یعقوب
 علیه السلام اغلادی و غایت ملول اولدی یوسف علیه السلام کاغدیازدی
 ایتدی (بسم الله الرحمن الرحیم یعقوب علیه السلام دن عز زمصره سلام
 علیک اما بعد شویله بله سنکه بکا بلالر حددن زیاده کلتشدر اما بنم جدم
 ابراهیم علیه السلامی نمرود اوده براقدی حق تعالی حضرتلری اگا اودی برد
 و سلام قیلدی و عیم اسمعیل علیه السلامی بوغازلغه بیوردی حق تعالی
 حضرتلری اسمعیل علیه السلامک برینه بر قوج و یردی قربان ایلدیلر اما
 بنم بر اوغورلوم و ارایدیکه انک ایلله انس طوتار ایدم شویله ایشتمکه اوغری دیوب
 طوتمش سن ایدم و الله اول اوغری دکلدر و بنم اوغری اوغلم بو قدر شویله
 ییله سن دیدی چون یوسف علیه السلام قرنداشلری یعقوب علیه السلامک
 کاغدین یوسف علیه السلام کتوردیلر یوسف علیه السلام کوردی و اغلادی
 و جواب یازدی سلام علیک عز زمصره ن اما بوندن صکره معلوم اوله که
 مکتوب کوندرمش سن کلدی حالک ییلدر مشسن ایدم ییلدم صبر ایلله یتکیم
 پیغمبرلر بلالره صبر ایلدیلر صولک اوجی ظفر بولدیلر سن دخی ظفر بوله سین
 دیدی بو مکتوبی بنه یعقوب علیه السلام کوندردی کلدکده مکتوبی
 کوردی کو کلی خوش اولدی و رضا اوزرینه ممکن اولدی حق تعالی
 بونلری آخر بریره جمع ایلدی شربت الهی ایلله معالجه ایلدی و نقلدر که
 یعقوب علیه السلام ایتدی الهی اوغورلوم یوسفی و کوکلمک ریحانی الدک انک
 قوقسنی بکا یرشدردن نصکره بکانه کیرک ایسه ایشله (و نقلدر که یعقوب
 علیه السلام چنانکه یوسف علیه السلام دن جداد و شدی یوسف علیه السلام
 ایچون آه ایدوب اغلادی جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی الله تعالی ایتدی
 بوندن صکره ابرق یوسفی اکسون یوخسه پیغمبرلک دفتزدن آدین چبقار یرم
 پس یعقوب علیه السلام قورقدی صبر ایلدی ناکاه یوسف علیه السلامی
 برکیچه دوشنده کوردی آه ایلوب اغلادی چنانکه او یاندی جبرائیل علیه
 السلام کلدی ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدیکه یا یعقوب
 یوسفک فراقندن دوشکده آه ایتدک توبه کی صدک یعقوب علیه السلام
 بو کز توبه ایلدیکه اصلا یوسف علیه السلامی اکیه فراقندن و حسرتندن
 آه ایتدیه (و نقلدر که حق تعالی حضرتلری یعقوب علیه السلام
 وحی ایلدی ایتدی یا یعقوب ییلورمبسن که یوسف علیه السلامی سندن

نیچون آیردم یعقوب علیه السلام ایتدی یوق یارب بیلنم حق تعالی
حضرتلری ایتدی سنک سوزک ایلله آیردم شول وقتکه یوسف علیه السلام
قرنداشلری صحرایه کیده لوم یوسف علیه السلامی قویو ویر دیدیلر
سن ایتدک قورمکه قوردیه قوردن قورق ک بکا اومید طرمدک اگر بکا
امید طو تسک یوسفی و ابن یا مینی بریره جمع ایلر ایدم اکر اولسار
دخی و کوزکی ینه ویر ایدم یعقوب علیه السلام چون اول کلامی
حق تعالی حضرتلردن ایشندی کوکلی ساکن اولدی بعضیلر
ایدر برکون بر آج کشی کلدی یعقوب علیه السلام انی محروم ایلدی حق
تعالی حضرتلری دخی یعقوب علیه السلامی یوسف علیه السلام جالان
محروم ایلدی (و نقلدر که چون یوسف علیه السلام قرنداشلری
یوسف علیه السلامه کلدیلر یوسف علیه السلام اول کاغدی که قرنداشی
یهودا یازمش ایدی یوسف علیه السلامی صاند قلری و قتن یوسف
علیه السلام انی یهودانک الینه ووردی یهودا کوردی کندی یازیشی
یلدی ایتدی بو اوغلانی بز صاندق یوسف علیه السلام ایتدی ظلم ایتدی بکر
و بیوردی جالاد کتوردیلر که جبهه سنک بوینی اوره یوسف علیه السلام
قرنداشلری فریاد ایتدیلر اغلدیلر ایتدیلر انا می اسر که بر اوغلان
ایچون نیجه زماندر که اغلار اکر یزی اولدرر ایسک انا موز هلاک
اولور یوسف علیه السلام ایتدی بیلور مېسز که یوسف علیه
السلامه سز نه ایتدی بکر یوخسه بیلنم مېسز قرنداشلری ایتدیلر یوخسه
سن یوسف مېسن یوسف علیه السلام ایتدی بلی بن یوسفم و بنیامین
بنم قرنداشمدر حق تعالی حضرتلری بزه کرم قبلدی آخرینه بولشندق
حق تعالی حضرتلری احسان ایتدیلر احساننی ضایع ایلن یوسف
علیه السلام قرنداشلری بوکر یوسف علیه السلامه عذر ایدوب
ایتدیلر حق تعالی حضرتلری سنی اختیار ایتدی بزم اوزر عزمه حکم ایده سن
تحقیق از خط ایتدک یوسف علیه السلام ایتدی حق تعالی حضرتلری
کریمدر سزی یارلغیه واند نصکره یوسف علیه السلام ایتدی انا ملک حالی
ندر بو نلر ایتدیلر کوز سوز اولمشدر سنک حسرتکدن یوسف
علیه السلام ایتدی بنم کوملکم انامه ایلدک بو کوملک اولدر که جبرائیل
علیه السلام یوسف علیه السلامه زندانده کتورمش ایدی تنکیم اول

اوده آتلیجق ابراهیم پیغمبره کتورمش ایدی (و نقلدر که صبا یلی حق
سبحانه و تعالی حضرتلردن دستور دیلدی یوسف علیه السلام
قوقوسنی یعقوب علیه السلامه کتوردی سکر کونلک بولدن یعقوب
علیه السلام ایتدی یوسف قوقوسی کلدی هنوزاندن بشارت کلدین (پس
یوسف علیه السلام قرنداشلری یعقوب علیه السلامه کلدیلر اول یهودا
کلدی یعقوب علیه السلامه ییلدردی زیرا که یلان قان ایلله کوملکنی اول
اول کتوردی ایدی ینه اول اول کلدی چون یوسف علیه السلام کوملکنی
یعقوب علیه السلام کوزلر ینه سوردی در حال کوزلری آچلدی اند نصکره
یعقوب علیه السلام اولاد و اولاد اولاد لرندن یتیمش اوج کشی ایلله مصره
واردی یوسف علیه السلام بونلری قرشولدی و پدرین الوب تخته کچوردی
چون یعقوب علیه السلام اوغلنلری ایلله تخته چیقدی یوسف علیه السلامه
سجده تحیه ایلدی یوسف علیه السلام بابا بادوشمک تا ویلی بودردیدی
ایمدی یوسف علیه السلامه سجده ایتک عبادت سجده سی دکلدر بلکه
تواضع سجده سی ایدی (و نقلدر که یوسف علیه السلام باباسنه ایدر
بابا بنم ایچون نه چوق اغلدک بونی خود بیلور ایدک که آخرته ینه بنم ایلله
بولشور سز یعقوب علیه السلام یا یوسف قورقاردمکه سن دنیا دن
ایمانسز کیده سین آخرته بولشور و زدیو اغلار ایدم دیدی و یعقوب علیه
علیه السلام الین الدی جیع خرینه لرین کزدردی یعقوب علیه السلام
قرق یل مصرده دوردی بعضیلر ایدر یکر می درت یل دوردی (حسن
رضی الله عنه ایدر یوسف علیه السلام قیویه کریجک اونیدی یا شنده
ایدی سکسان ییل اتاسندن غائب اولدی بعضیلر ایدر قرق ییل غائب
اولدی و بعضیلر ایدر یکر می ایکی ییل غائب اولدی حاصل کلام باباسنک
وفاتندن صکره یکر می اوج ییل دردی اولدی و یوسف علیه السلام
جیع عمری یوز یکر می ییل اولدی و تورانده ایدر یوز اون ییل معمری اولدی

(*) وفات یعقوب و یوسف علیهما السلام (*)

حق تعالی حضرتلری ایتدی یا یعقوب مصر دن کیت کبرو باباک قبرینه
وار سنک وفاتک انده اولور اند نصکره یعقوب علیه السلام مصر دن
کندی قدسده ابراهیم علیه السلام و اسحاق علیه السلام قبرینه
کلدی اول وقت یعقوب علیه السلام عمری یوز التمش ییل ایدی

و بعضی را در یوز قرق بش یل اولش ایدی و حضرت یعقوب قبر
خلیل الله کلچک کوردیکه فرشتهلر بر قبر اوزرنده طورر یعقوب علیه السلام
اول قبری کوردی. ایچنده انواع دوشکر وار ایتدی ای فرشتهلر بو قبر
کیمکدر فرشتهلر ایتدیلر بر کریم قولکدر یعقوب علیه السلام اول قبر
ایچنده برقاج درجه **ک** وردی اوزرنده برقاج عزیزلر یاتورلر یعقوب علیه
السلام ایتدی ای فرشتهلر بونلر کیمکدر فرشتهلر ایتدیلر بونلر خلیل
پیغمبرک اوغلنلر بدر یعقوب علیه السلام قصد ایتدیکه بونلرک اوزرنده
کیره و بونلر سلام ویره فرشتهلر ایتدیلر کیمه یعقوب علیه السلام ایتدی
نیچون فرشتهلر ایتدیلر اشبوفراق شرابن ایچ اندن کیر یعقوب علیه السلام
اول فراق شرابن ایچدی در حال فوت اولدی فرشتهلر یودیلر اوچاقدن
کفن کتوردیلر کفنلیدیلر اندنصکره نمازین قلیدیلر اتاسی اسحاق پیغمبرک
قبری یاننده دفن ایلدیلر اندنصکره یوسف علیه السلام قرنداشلری
یوسف علیه السلام کلیدیلر یعقوب علیه السلام دن خبر و یردیلر
یوسف علیه السلام قتی ملول اولدی و چوق اغلدی ایتدی الهی بکا
مصرک عزیزلکین و بردک و دوش تا ویلین بیلدرک بنم سندن ارتق
کیمسم یوقدر الهی بنم جانمی دخی آل و بنی صالحلر ایلله قوپار
(و نقلدرکه چان یوسف علیه السلام عمری یوز قرق درت ییل اولدی
مصرده وفات ایتدی بعضیلر ایدر یوز یکرمی یاشنده وفات ایتدی مصر
قومی مرمر تابوت ایچنده قیوب نیل ابرماغنک اورتیه سنه براقیدیلر حتی یوسف
علیه السلام برکاتی نیله ایریشه دیواندنصکره موسی علیه السلام
زمانی اولیچق حق تعالی حضرتلری موسی پیغمبره و حی ایلدی یوسف
علیه السلام تابوتن نیلدن چیقار ییلله **ک** توردیلر یعقوب علیه السلام
یاننده دفن ایلله موسی علیه السلام دلال چاغرتدی یوسف علیه السلام
تابوتن کیم ییلوردیدی برخاتون ایتدی بن ییلورم اما بن جنه کریچک بر درجه ده
سنک ایلله ییلله اولغه راضی اوله سن دیدی موسی علیه السلام راضی اولدی
خاتون ایتدی یوسف علیه السلام تابوتی نیلده شو محله در دیدی
بس بیوردی اول یردن تابوتی چقاروب الدیلر قدسه کتوردیلر انده دفن
ایتدیلر (ای طالب اسرار الهی یوسف علیه السلام مناقبی چوقدر
و تفاسیرده مذکور در زیر که احسن قصصدر انکیچونکه حق سبحانه و تعالی

حضرتلری پیغمبرک و صالحلرک و فرشتهلرک و شیطانلرک و آدملرک و قوشلرک
و بکلرک و عالملرک و دوش تعبیرین و سیاست ایدنهک و دخی نکیم بونلره بکرز
وارایسه جمله سنی بو قصه ایچنده یاد ایدر (مفسرلر ایدر لر حق
تعالی حضرتلری یوسف علیه السلام سوره سنه احسن قصص دیدی
انکیچونکه یوسف علیه السلام کاه و صلت کاه محنت کاه راحت کاه وفا کاه
جفا اولنده بند چاه آخرنده جالس تخت کاه اولدی پس بو قصه لک
عجیلوسی اولدی زیر که حسندن اتوری حبس در چاه و خلقندن اتوری
جالس تخت کاه اولدی اما بزم مقصود من کلمات الهی بیان ایتکدر والله اعلم
(مبعث ایوب علیه السلام) *

(کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایدر یوسف علیه السلام دن
صکره ایوب علیه السلام پیغمبر اولدی ایمدی ایوب علیه السلام عیصک
اوغلی اوغلانلرندرو عیص اسحاق علیه السلام اوغلیدر (زهب بن
منبه رضی الله تعالی عنه ایدر ایوب علیه السلام بنی رومدن برکشی ایدی اوزون
بو یلو و قیو یرجق صاچلو و کوزل یوزلو ایو خلقلو عاقل و حکیم و حلیم و غنی
کشی ایدی شامده اولور ایدی برکون ایتدی الهی و سیدی دنیا بویله
عظمت اوزره دروا و چماق نیجه عظمت اوزره در که **ک** رامت اهلیمچون
حاضر نمشدر (و هب رضی الله تعالی عنه ایدر ایوب علیه السلام دوهلری
و قیونلری و مالی چوق ایدی اما کندی غایت زاهد کشی ایدی کیمه لرقائم
و کوندوزین صائم ایدی و انک برسرایی و ارایدی و اول سرایک درت قیوسی
و ارایدی بریسندن او کسوزله طعام و یرایدی و بریسندن غریبلره طعام و یر
ایدی و بریسندن مسکینلره طعام و یرایدی و بریسندن طول عورنلره طعام
و یرایدی ابلبس اکا حسد ایلدی اما چاره سن بولامر ایدی ابلبس برکون
ینه کوکه چیقدی اکا ند اولندیکه یاملعون قنده کیدرسن و کوکله کده نه وارد
ابلبس ایتدی یر یوزرنده ندکلو خلقکه وارد رانلری بکام طبع ایلدم اما مخلص
قوللر یکی آذریرمدم ینه ندا اولندیکه یاملعون بنم ایوب قولومی نیجه بولدک
انک عبادتند ه هیچ سهوین و غفلتن کوردکی که اغوا و یره سن ابلبس
ایتدی الهی سن ایوب علیه السلامی خیر ایلله آکارسک و اکافر شتهلر
کونده ررسن اگر سن اکا عتاب ایدر ايسک قبول ایدر و اگر بررزق و یرایسک
شکر ایدر ایمدی بلا ایلله انی صمق کر کدر اگر بنی انک مالنه و اوغلنلر ینه

وقبولرینه مساط ایلک سنی اونودرایدی نهندا اولندیکه یاملعون ماله
واغلنلرینه سنی مسلط قیلدم ایلکس ایوب علیه السلامک اوین یقیدی حق
سبحانه و تعالیٰ حضرتلری یزه ایتدی ایوبک اوغلنلرینی صاقله یردخی
صاقلیوب هلاک اولدیله ایلکس ایوب علیه السلامه کلوب خبر و یردی ایوب
علیه السلام انی چون اشدی سجده ایلکس ایوب واستغفار ایلدی ایلکس
ینه یرینه واردی ندا اولندیکه یاملعون بنم ایوب قولومی نیجه بولدک توبه سی
واستغفاری و آغلمسی نیجه در ایلکس ایتدی الهی انک مالندن و اوغلنلرندن
نه دردی واردی چون بدنی صاغدر اکر بنی انک تنه مسلط ایلکس شاید چاره
بولور ایدم حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ایتدی کوزلندن و قولغندن
ودیلندن و کولکندن غیری به مسلط ایلدم اندنصرکه ایلکس ایوب علیه
السلامه ینه کلوب ایوب علیه السلامی مسجدده بولدی دعایه و شکره و بلاره
صبر ایتک اوزرینه بولدی ایوب علیه السلام ایتدی یارب سنک
عزتک حقیچون اکر جمیع عالمک بلاسنی بکامسلط ایتک صبریعی
و شکریمی زیاده ایلرم دیو مناجات ایلرایدی چنکه ایلکس ایوب علیه
السلامک صبریعی و شکریمی اشدی بجد اولدی که ایوب علیه السلامه
برایش ایدیه پس ایوب علیه السلامک بورنی التندن اوفوردی فی الحال
جمیع بدنی شیشدی ایکنجی کون ورم اولوب اوچنجی کون ضعیف اولدی
درنجی کون قابره اولدی بشنجی کون صاری صواقدی التنجی کون
ایرن اولدی یدنجی کون تنه قوردلر اوشدی ایوب علیه السلام ایتدی الهی
صاغلی بکاحرام قیلک و بنی قوردلره یدرسک شکریمی سندن کسمرم
بلککه زیاده ایلرم الهی بنم دشمنم ایلکسی بکا کولدرمه دیدی (و نقلدرکه
چنانکه ایوب علیه السلام مبتلی اولدی قومی شهر دن طشره چقاردی اول
دخی کویدن کویله کزرایدی و انک برخاتونی و ارایدی رحیمه دیرلرایدی
یوسف علیه السلامک اوغلی افرایمک قزی ایدی ایوب علیه السلامه خدمت
ایدرایدی ایوب علیه السلام چنانکه قالقمق ایسنسه رحیمه نیک صاجنه
یا شوب قالقارایدی وقت اولور دیکه رحیمه ایوب علیه السلامه نسنه دیلردی
برکون ایلکس ارکشی صورتیه کیروب ایوب علیه السلامک قومنه کلوب
ایتدی اشبو عورت بر جدام اولش کسبنک عورتیدر قیو کزدن انی قووک
آرتق کلسون و هم نسنه و یرمک حتی صاجنی کسک اندن نسنه و یرک دیدی

برکون رحیمه ایوب علیه السلام ایچون نسنه دیلمکه کلدی برقری ایتدی
صاجنی کسوب بزه و یررایسک سکانسنه و یرلم نه چاره رحیمه راضی اولوب
صاجنی کسدیلر اندنصرکه نسنه و یردیله در حال ایلکس ینه ایوب علیه
السلامه بر آدم صورتیه کلوب ایتدی یا ایوب عورتک زنا ایلدی طوتدیله صاجنی
کسدیلر ایوب علیه السلام ایتدی اکر خوش اولور ایسم رحیمه یوزاغاج اورهیم
اندن رحیمه کلدی ایوب علیه السلام دیلدیکه صاجنه یا شوب قالقه کوردیکه
صاجنی کسمشله ایتدی یا رحیمه بو طعمای سکا کیم و یردی رحیمه قضیه بی بیان
ایلدی ایوب علیه السلام ایتدی ایشتمکی زنا ایلکس سن انکچون کسمشله
آندایچدمکی اکر خوش اولور ایسم سکا یوزاغاج اورهیم رحیمه ایتدی یا ایوب سن
خوش اول بکا یوزاغاج اوررسک اورام بن زنا ایتدم الله تعالیٰ حضرتلری
بیلور دیدی ایوب علیه السلام ایتدی الهی نه گاه ایشلدمکه سندن بعید
دوشدم الهی بنی اولدر بکا اولوم یکدر حیاتدن بکا بلالر اواشدی سن ارحم
الراحمین سن حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ایتدی یا ایوب سنک سوزیک
اشتدم اکر سنی بو حاله مبتلی ایلسم و اول بلایه سن صبر ایلکس اچردن
و ثوابدن سکانسنه و یرمزد و دخی شویله بلکه بن رحیمه دن راضی اولدم و اول
اوچا قلقد رشو لوقتکه حالمی الله تعالیٰ بیلور دیدی ایوب علیه السلام
انی اشیدوب فرح اولدی اندنصرکه برکون انک یارانلری مبتلا اولدیغیچون
ملامت ایلدیله ایوب علیه السلام باشنی ککو که طوتوب ایتدی الهی بنی
صاغ ایلکه اکر بر ساعت دخی اولور ایسه زرا که بنم عدولرم بنی ملامت ایدرلر
یارب بندن یوزیک دوندرمه و بن بلالردن اوتوری سندن یوزم دوندرمم
و جمیع ککلریمک اتی دوکلوب ولونم متغیر اولدی و یوزم قر اولوب قارغندن
صاری صو و یرک اقا اولدی شول کیمسه لرکه بکا اکرام ایدرلر ایدی بو کز
ملامت ایدر اولدیله بنم اهل بندن یوزد و ندردی و اکر بنم بلالریمی طاغله
حواله ایلکس طاقک کتوره مرلرایدی دیوب دخی قتی قتی آغلدی چون
ایوب علیه السلامک سوزی تمام اولدی برقر بلوط کلوب اول بلوطدن
رعدو برق آوازی کی اون بیکن آرتق صوت ایلکه ندا کلدیکه یا ایوب حق
تعالیٰ حضرتلری ایدر بر جبار سن و بر جبار بن بکا طبع اوله کل جنک ایدلم
یا ایوب دیلرمه سنکه علتکی دخی چوق ایایم بنم ایلکه بویله حجت ایدرمی سن
یا ایوب شول کونکه یرلری و کولکری راتدم انک بنی و اوزنلغی نغدار بیلورم سن

و کورکردن تقدیر یه مورقطره سی اینز بیلورم بسن یا ایوب کوکری براتدم
دیر کسر نو کونشی و قری و یلدزلی براتدم و خلقی براتدم وینه اولدرم وینه
دیری قیلورم و هیچ بو نلرک نیجه اولدیغنی و دخی عقلی و لوحی و کرسی بی
براتدم انلرک نیجه اولدیغنی و کیجه نك و کوندوزك خزینه بی و رحمت و عذاب
خزینه بی و اوچاغك اولو اغین و جهنمك دره لر بی و عمرک ندکلوردر
ورزقك تقدردر بیلورم بسن ایوب علیه السلام ابتد ایله قوتم ضعیف
اولدی و دیم طو تولوب و عقم کندی الهی هر نه که ديدك اکادخی قادر سین
کیمسه سنی عاجز ایلمز و هیچ نسه سکا کیر او اولماز الهی بلال بی قتی عاجز
ایلدی انکی چون بو قدر سو یلمش اولدم ایمدی یارب استغفار ایدرم بی
اسر که و یارلغه دیدی حق تعالی حضرتلری ابتد یا ایوب (رحمتی سبقت
غضبی) تحقیق سندن عذابمی کیدرم بیلدمکه کوکله اصلاشک کلمدی بنم
قدر تمدن و عظمتدن ایمدی شویله بیل که هیچ کیمسه بنم طاعتدن و امر مدن
چیقمق کرکر وار قومکه ایت توبه ایلسونلر کاهلرندن یوخسه اوزر لرینه
عذاب ایندیر یرم (و نقلدر کد زهره الریاضده بچانکه ایوب علیه السلامه
قورد دو شیچک جمیع کوده سنه بیله اوشدیلر اندنصکره ایکی قورد جعفر دخی
کلوب ایوب علیه السلامدن ات ایستدیلر که بیلر اما ات بوله مدیلر انجق دیلی
و کوزی و قولاغی و یورکی قالمش ایدی کیر و قلا ن قوردلر عیشلرایدی اول
قوردک بری ایوب علیه السلامک یوره ککنه کلدیکه بیه و بری دخی دیلنه
کلدیکه بیه ایوب علیه السلام ابتد الهی بکا بلال اولشدی همین دیلم قالدی
انک ایله سنی ذکر ایلم و کوکلم قالدی انک ایله سنی سوم حق تعالی حضرتلری
ابتدی یا ایوب دیل بندر و کوکل بندر و قورد و بلادخی بندر او بیه اولدیه
بو نیجه شکایت ندر ایوب علیه السلام ابتد (انی مسنی الضروانت ارحم
الرحمین) بچانکه ایوب علیه السلام بویه دیدی حق تعالی حضرتلری
ایوب علیه السلامدن اول قوردلری کیدردی و اول که دیلن یدی ایدی
حق تعالی حضرتلری انی صویه براقدی و اول قورد جعفر سولک اولدی
و اول که یورکین یدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری انی قاره یه براقدی
و اول آری اولدی او بیه اولدیه انسان ایکسندن دخی فائده بولدی
بعضیلر ایدر ایوب علیه السلام ابتد یارب غریبک او یوق مسکینک قراری
یوق او کسونک کیمسه سی یوق طول عورتلرک آری یوق الهی بن بونلردن

دخی آرتق مبتلا اولدم اگر احسان ایدر ایسک منت ایدرم و اگر عذاب
ایدر ایسک کیر و فرمان سنکدر الهی بنی اسر که حق تعالی حضرتلری
ایتدی یا ایوب سنی اسر کدم و یارلغدم اهلکی و مالکی بند سکا و یردم
اشبوسکا ایتدیکم بلالر سندنصکره کلنلره عبرت اولسونکده قچان برکشی بی
مبتلا ایلسیم اول کشی صبر ایلسه صکره بیه اول کشی بی خوش ایلم و کاهن
یارلغدم (قچانکه ایوب علیه السلامک بلا سی تمام اولدی اندنصکره حق
سبحانه و تعالی حضرتلری کندی کرمی برله بر سخرده حالین سوروب ایتدی
ای بنم حبیبم ایوب بلالر مدن نیجه سن قچان ایوب علیه السلام بو خبری
ایشتدی بر لذت بولدیکه اندن زیاده لذت یوق ایدی (و نقلدر که بر جمعه
کونی زوالد نصکره جبرائیل علیه السلام ایوب علیه السلامه کاوب ایتدی
قالق یوقارو حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک دستوری ایله ایوب علیه
السلام قالقدی جبرائیل علیه السلام ایتدی اشبو بری ایاغک ایله اور
همان ایوب علیه السلام اوردی بردن ایکی چشمه چیقدی بری اسی و بری
صفوق قاردن آق و بالدن طنلو و رایحه سی مسکدن لطیف ایدی جبرائیل
علیه السلام ایتدی یا ایوب بوندن ایچ و غسل ایله چون صودن ایچدی و غسل
ایلمدی و قناکه ایوب علیه السلام صودن چیقدی بوزی بدزا و لمش آیدن
منور اولدی اندنصکره جبرائیل علیه السلام اوچماقدن ایکی حله و التوندن
نعلین کتوردی و برابوا کتوروب ایوب علیه السلامه و یردی ایوب علیه
السلام انی یدی غایت ایل و خوش اولدی (مفسرلر اختلاف ایدر لر ایوب علیه
السلامک بلا سی ندکلور زمان متمد اولدی دیوانس بن مالک رضی الله تعالی عنه
ایدر اون سکر زیل بلا چکدی) و هب رضی الله تعالی عنه ایدر اوچ سنه
بلا چکدی بعضیلر ایدر لر یدی سنه ویدی ای ویدی کون ویدی ساعت
بلا چکدی بریاندن بریانه دونمیدی بنی اسرائیل مزبله سنده شویله یاتدی
اندنصکره حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی قالق یوقارو یا ایوب
ایوب علیه السلام همان یوقارو قالقدی نماز قیلوب اوتوردی برازدن رحیمه
قیوردن سورولمش کلمدی ایوب علیه السلامی برنده بولوب متحیرا ووب
ملول اولدی کوردیکه اول یرده برکوزل کشی اوتورر رحیمه ایتدی یا عبد الله
مبتلا ایوبی بیلورم بسن نیجه اولدی ایوب علیه السلام ابتد یقان انی
کورسک بیلورم بسن رحیمه ایتدی نعم بیلورم صاغ ایکن سکا بکرز ایدی ایوب

عليه السلام کواوب ايتدی ایوب بنم رحیمه همان ییلوب فرح اولدی ایوب
عليه السلام بوینده صار یلوب آغلدی یوزین ایوب علیه السلام ایاغنه
سوردی شولقدر آغلشدیلر که ایاقتری التي یاش اولدی اندنصرکه جبرائیل
عليه السلام کادی برایوا کتوروب رحیمه ویردی اول دخی یدی ایوب
عليه السلام چون خوش اولدی امارحیمه نک حالنه متحیر اولدی زیرا که
انداچمش ایدیکه **ا**رخوش اولور ایسم رحیمه یوز اغاج اوریم دیو
حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی یا ایوب یوز بغدای صابن بریره
جمع ایله رحیمه برکزاوردک یرینه کلسون ایوب علیه السلام او یله ایتدی
آندی یرینه کادی بعضیلر ایدر ایوب علیه السلام مالی و اوغلنلری یرینه
کلیچک حق سبحانه و تعالی حضرتلری کوکلردن ایوب علیه السلام
اوز یرینه اتون چکر که یاغدردی ایوب علیه السلام اول چکر که بی اتکنه
دیوشر ایدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی یا ایوب طویما دکی
ایوب علیه السلام ایتدی الهی سنک رحمتکه و برکا تکه کیم طویه پس
ایوب علیه السلام عمری ایکوز طقسان سنه اولدی بعضیلر دیمشلر که
طقسان اوج ییل اولوب اندن آخرته ارتحال ایلدی

(*) مبعث شعب علیه السلام (*)

نتکیم حق تعالی حضرتلری کلام قدیمده یورر (والی مدین اخاهم شعبیا)
(کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایدر چنانکه مدین قومی کافر اولدیلر حق
تعالی حضرتلری جبرائیل علیه السلامی حضرت شعبیه کوندردی
ایمادی شعب علیه السلامه شعب دیدیلر عشق یولنده شعبه
اولدیمچون ایدی حضرت شعب ملک اوغلودر و ملکایسجر اوغلودر
و یسجر مدین اوغلودر و مدین ابراهیم پیغمبرک اوغلودر حق سبحانه و تعالی
حضرتلری جبرائیل علیه السلامی حضرت شعبیه کوندردی حضرت
شعب چون جبرائیل علیه السلامی کوروب ایتدی بوجال و کال ایله سن
کیمسن جبرائیل علیه السلام ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک
رسولیم سکا کلام حق تعالی حضرتلری سکا ایدر یا شعب کوکلکه نظر
ایلدمکه سنی مدین قومنه و غیر قومه پیغمبر کوندردمکه صمغه طیار سن
انلری **ا**کفردن ایمانه دعوت ایله بنم طاعتمه دوندر و انلری بنم عذابدن
قورقوت و انلری صمغه طاعتمدن منع ایله و او قومک بکلر بنک آدی (ایجاد

وهوز و خطی و کفن و قریشات) ایدی منجملر بواسطه طبعته نظر
قیلوب صکره حروف قیلدیلر (بعضیلر ایدر پس شعب علیه السلام اول
قومه رسول کلدی و حقه دعوت ایلدی و بعضیلر ایدر شعب علیه السلامه
خطیب الانبیا دیرلر ایدی قومی کوکک و لطیف خلقله دینه دعوت
ایتدی کیچون پس شعب علیه السلام بونلری ایمانه دعوت ایلدی و انلر ایمانه
کلدیلر انکارلری دخی زیاده اولدی حق تعالی حضرتلری ایتدی بو قومی هلاک
ایدهرم بونلرک یرین سکا و اصحابکه و یریرم سن قومک ایله بونلرک اراسندن
چیق بنم عذابده نظر ایله که بن بونلره نیچه عذاب ایدهرم پس شعب علیه
السلام و قومی بونلرک اراسندن چیق دیلر حق سبحانه و تعالی حضرتلری
جبرائیل علیه السلامه ایتدی مدین قومک اوز یرینه برکولکه کتور جبرائیل
عليه السلام کتوردی شعب علیه السلام انی کوروب قومنه خبر و یردیکه
سزک اوزر یکره عذاب اینر ایمانه کک شعب علیه السلامه اینر ایدر شعب
عليه السلام و اصحابی بونلرک اراسندن چقوب کتدیلر اندنصرکه برقی اسی
یل کلدی بونلرک اوز یرینه بونلر قاجوب بره بشه لکه واردیلر (ابن عباس
رضی الله عنه و غیر مفسرلر ایدر حق تعالی حضرتلری جهنمدن برقبو
آجدی انلرک اوستنده اود کوندردی انلر قاجوب مغاره لره کیردیلر کوردیلر که
مغاره لر طشره دن قتی اسی اولدی پس چقوب صحرا یه قاجدیلر الله تعالی
بونلره بر بلوط ایتدروب بونلر اول بلوطدن آزا حق فراح بولدیلر جمله سی اول
یره جمع اولدیلر حق تعالی حضرتلری بوکر بر او دیالکی و یردی جبهه سنی
یاقدی هلاک ایلدی بعضیلر ایدر درت یکان آواز ایشندیلر که یا اصحاب
الایکه بو کون عذاب الیمی دادک تکر یکزدن چون تکرینک رسولن یلانلر یکز
ودخی صمغریکره دیک اگر سزک تکر یکز ایسه کلسونلر سزی عذابدن
قورتار سونلر دیوب جبهه سین هلاک ایلدی مؤمنلرانی کوردیلر حق تعالی یه
شکر ایتدیلر شعب علیه السلام کافر لک مالی مؤمنلره قسمت ایلدی
(و نقلدر که شعب علیه السلام حق تعالی حضرتلرینک عشقندن
و شوقندن اوج یوز ییل آغلدی هر یوز ییلده برکره کوز سز اولدی حق
تعالی حضرتلری یرنه کوز و یردی شعب علیه السلام ایتدی یارب
سنک عزتک حقیچون بنم ایله سنک ارا کده بردکر اولسه عشقندن و حرارتدن
و شوقندن قورو یا ایدی حق تعالی حضرتلری شعب علیه السلامه

ایتدی نیچون اغلار سین اگر اوچاق استرایسک وبریم اگر جهندن
قورقار ایسک امین ایده یم شعیب علیه السلام یارب نه جنت استرم ونه
جهندن اوتورو اغلرم ولکن یارب سکامشتاقم (پس حق تعالی حضرتلری
ایتدی سن بنی او یله سودیکک ایچون بن دخی سنی او یله سورم که موسی
کلیمه سنک اون ییل قیونک و تدر دم دیدی (بغوی تفسیرنده
ایدر حق تعالی حضرتلری شعیب علیه السلامه ایتدی بنم عزتم
حقیچون سنک ایچون اوچاقده بر سرای یایدم آق انجودن ظاهر ندن
باطنی کوزوکور و باطنندن ظاهری کوزوکور و اول سرای عرشه مقابلدن
وانک قاپوسی بنم لقامه آچیلور ایداسکا قیا غمز دیدی ایتدی شعیب علیه
السلامک اوج یوزیل عمری اولدی اندنصکره کعبه یه واردی انده وفات
ایتدی بین الرکن والمقام انده دفن ایتدیلر

(*) مبعث موسی بن مېشا (*)

وهب رضی الله عنه ایدر یوسف پیغمبرک ایکی اوغلو و ایددی برینک آدی
افرایم ایدی و اول یوشع پیغمبرک جدی ایدی و برینک آدی مېشا ایدی
بوموسی علیه السلام که وارد مېشا اوغلید ر حق تعالی حضرتلری
موسی پیغمبره ایتدی قومکه ایت بز سحر و مکر ایدنلری سومرز اگر بکا ایمان
کتور دیلر ایسه متوکل اولسونلر و شول کیمسه لر که بندن یوز دوندردی
و بندن غیر یه یوز طوتدی بلایه و فتنه یه حاضر اولسونلر هر کیم بندن غیر یه
مشغول اولسه و بندن ایراق اولق اسنسه بن دخی اندن ایراق اولق استرم
و هر کیم بکا یقین اولق اسنسه بن دخی اکایقین اولق استرم یا موسی بندن
ایراق اولنلر ایت بنم قدرتمی اکسونلر و بنم امریمه مطیع اولوب قاقیانلر
اجلارینه منتظر اولسونلر اولیجک بن انلره نه ایتدی کیمی کوره لر عجب بندن
نیجه امین اولورلر بونجه کناهلر ایشلوب خطار ایدرلر بن احسان ایده رم
انلر سفاهت ایدرلر بن حلم ایده رم و انلر ضعیف اولورلر قوت و یرم انلر
یوخسول اولورلر بن بای ایده رم و انلر که بندن امیدلر بن کسمزلر
بن عظیم الشان انلری محروم قومرم و امیدلرینه ایر کوریم
یا موسی مقبلره ایت عملرینه مغرور اولسونلر اگر دیلر ایسم عذاب ایده رم
و اگر دیلر ایسم رحمت ایده رم بلکه بنم رحتمه اومید طوتسونلر بنم رحتم
نلرک عملندن یکدر یا موسی مؤمنلره ایت چوق کاه ایشلوب کندیلرین

(تهلکه یه)

تهلکه یه براقسونلر بلکه بکاتوبه ایلوب عبادته مشغول اولسونلر و نفسلرین
زبون ایلسونلر یا موسی بنی اسرائیلک بکلرینه ایت رعایایه احسان ایلسونلر
بن ظالملری سومرم بلکه عدل ایلسونلر بن انلرک عدانی و ظلمنی صورهریم
اکا کوره عوض و جزا ایده رم اگر بنم دیدیکیم ایشلرلر ایسه دنیاده و آخرتده
خوش طوتام اگر بنم دیدیکیم ایشلرلر ایسه هلاک ایده رم یا موسی رعایایه
ایت بکا و بکلرینه مطیع اولسونلر یوخسه دنیاده و آخرتده دورلو دورلو
بلالره مبتلا ایده رم اگر کندیلرین اولو طوتارلر ایسه خورایده رم اگر کندیلرین
ضعیف کورلر ایسه غایت اولو ایده رم او یله اولسه کیجه و کوندز بنم
ذکریمه مشغول اولسونلر اگر ایدرلر ایسه که کیجه و کوندز اللهی نیجه ذکر
ایده لم ایت بنم رحتمه و رزقه رغبت ایلسونلر اگر ایدرلر ایسه که بنم
رغبتز کیجه و کوندز اکسمزلر ایت یا موسی نفسکزدن راضی اولماک بلکه
حقدن راضی اولک و نفسکزی دنیا ایستک ایلر خورایتمک حق تعالی
قتنده بلکه اوچاق ایسته یوب حق تعالی حضرتلرینک رضا سنه
مشغول اولک اگر ایدرلر ایسه که نفسمز و کوکومز ارزولره مشغولر نیجه
ایده لم ایت حق و اولومی چوق ذکر ایلاک تحقیقا اولومی اکق ارزولری
اولدورر چون موسی بن مېشا علیه السلام بوسونلری بنی اسرائیل قومنه
دیددی قبول ایلدیلر اندنصکره حق تعالی حضرتلری روحنی قبض ایلدی

(*) مبعث موسی و هارون علیهما السلام (*)

قال الله تعالى (واذکر فی الکتاب موسی انه کان مخلصا وکان رسولا
نبیا) ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر یحانکیم مصر پادشاهی
ملک زیان اولدی یرینه مصعب پادشاه اولدی انک براوغلو اولدی آدین
ولید قودیلر اتاسی دولکرلکه و یردی اما اول کندو کندویه برکون
اوستادندن قاچدی اندنصکره اکا فرعن نفسه دیدیلر بومناسنله فرعون
دیو آد قودیلر یعنی فرعون قاچدی دیمک اولور اندنصکره فرعون دیو اقب
قالدی برکون برکشی سالیس اولدی مصرک قاپوسنده اوتوردی اولورلر
نسنه الور ایدی برکون مصر سلطانتک خاتونی اولدی مقبره ره دفن
ایتمکه کتوردیلر فرعون نسنه ایستدی و یردیلر و پادشاهه بیلدیردیلر
پادشاه اولدرمک ایستدی فرعون اولورلر دنکلو نسنه که الدی جمله سنی
پادشاهه و یردی پادشاه دخی آزاد ایلدی و شهره اتی عسس قودی و ایتدی

کیجه هر کیمی که طوتارایسک طوت اولدر دیدی بر کیجه پادشاه وزیر لری
ایله شهرده کز لر دیکه فرعون شهری نیجه بککر کوره لوم دیو عسسلر پادشاهی
طوت دیلر فرعون قنه کتوردیلر فرعون در حال بیوردی پادشاهی اولدر دیلر
فرعون تخت کچوب پادشاه اولدی و بیوردی التوندن اوجیوز کرسی دوزدردی
بککر انلرک اوستنه اوتوردیلر و یوزیک قول ایدندی هر برینک آتی بوینده
التوندن برطوق واریدی فرعون وقوللری جمله سی کافر لایدی
و فرعونک یدی قارش بوی و سکر قارش سقالی واریدی موسی بن عمران
علیه السلام زماننده ایدی و موسی ایکی کله در یعنی مومعناسی صودیمک
اولور سی معناسی اغچ دیمک اولور پس بوتقدجه موسی دیمکک معناسی
صوایله اغاج اراسندن کلدی دیمک اولدی (و نقلدر که فرعون بر کیجه دوش
کوردیکه قدسندن بر اود چیقار کور مصری قایلر جیع کافر لری یقار
بنی اسرائیل قومنه بر زیان ایتمز فرعون او یاندی دوشنی مجملره صور دی
مجملر ایتدیلر بنی اسرائیلدن بر اوغلان طوغه سنک هلاکک انک الله
اوله (پس فرعون بیور دیکه بنی اسرائیلک جیع طوغان اوغلنلرنی
اولدوردر (و هب بن منبه ایدر طقسان ییک اوغلان اولدر دیلر فرعونک
جیع اولور لری جیع اولوب فرعون قنه کلدیلر ایدر یلر بر ییل بوغازلیه لم
و بر ییل آزاد ایده لم بو خسه هیچ ارکشی قالماز دیدیلر فرعون
اویله حکم ایلدی اول ییل بوغازلیه لیر اول سنه هارون علیه السلام طوغدی
و بوغازلیقلری سنه نئک برنده موسی علیه السلام طوغدی چنانکه موسی
علیه السلام طوغدی اناسی قورقدی موسی علیه السلامی اوده براقدی
حق تعالی حضرتلرینک دستوری ایله اود موسی علیه السلامی یاقدی
موسی علیه السلامک اناسی ائی کوردی بوکر بر تابوت دوزدی موسی علیه
السلامی انک ایچنه قویدی نیله براقدی نبل اول تابوتی الدی کتدی مکر
فرعونک اوی ایچنده نیلدن بر اریماق واریدی صوتابوتی انک اوینه کتوردی
فرعونک اهلی موسی علیه السلامی بولدی تابوتدن چیقاردی غایت سودی
چنانکه موسی علیه السلام اوتوز یاشنه ایرشدی بر کافر ی اوروب اولدردی
اما یشتیان اولدی الهی نفسه ظلم ایتدم بنی یارلغه دیدی حق تعالی
حضرتلری عذرین قبول ایلوب یارلغدی و لکن موسی علیه السلام قورقدی
اندنصرکه موسی علیه السلام پیغمبرلک کلدی حق تعالی ایتدی

یا عمران اوغنی موسی اول کیمسه لر بنم اولیا قولدر دنیا ده تقوایی آرق ایدندیلر
و علی جال ایدندیلر و بدن قورقمغی زینت ایدندیلر کیجه و کوندز علمه
مشغول اولدیلر ایمدی اگر چه انلر دنیا ده محزونلردر اما آخرتده فرحلولردر
اندنصرکه شعیب علیه السلام بر قزی واریدی آدی صافورا ایدی
شعیب علیه السلام اکاکان قیلدی موسی پیغمبره ویردی و شعیب علیه
السلام موسی علیه السلامه بر عصا ویردی و موسی علیه السلام اندنصرکه
شعیب علیه السلامک اون ییل قبون کوتدی و شعیب علیه السلام موسی
علیه السلامه ایتدی اشوعصا اوچاق اغاچندندر حق تعالی حضرتلری
انی آدم پیغمبره ویردی اندنصرکه کلدی شبت علیه السلامه د کدی
اندن ادریس علیه السلامه اندن نوح علیه السلامه اندن هود علیه
السلامه اندن صالح علیه السلامه اندن ابراهیم علیه السلامه اندن
اسماعیل علیه السلامه اندن اسحاق علیه السلامه اندن یعقوب علیه
السلامه اندن شعیب علیه السلامه اندنصرکه موسی علیه السلامه د کدی
برکون شعیب علیه السلام دعا قیلدی موسی علیه السلام آمین دیدی
حق تعالی حضرتلری شعیب علیه السلامک کوزنینه ویردی
(مفسر لرایدر موسی علیه السلام شعیب علیه السلامدن دستور دیلدیکه
مصره واره اناسی و قرنداشی هارونی کوره و هارون موسی علیه السلامدن
ایکی یاش اولو ایدی پس شعیب علیه السلام دستور ویردی موسی
علیه السلام اهلی ایله کتدیلر غایت قبش کونلری ایدی شام ملکندن
قورقدیلر بر غیری یوله کتدیلر خاتونی خسته ایدی اوغلان طغورمق
استدی چولده یوللارین شویله آزوب کیدر لایدی موسی علیه السلام
متحیر اولوب سرکردان کیدر ایدی پس طوره کلدی بر قره کو کیجه ده
و خاتونی طغوردی اود چقمق استدی یاتمدی طورده نور ربی کوردی
اود صاندی چنانکه اکا کلدی کوردیکه بریشل اغاج ایمش که
اشا غیدن یوقارویه قدر بر آق نور قیلمش طورر انده متحیر طور دی ناگاه
فرشته لیرک تسبیح ایشندی کوکلی خوش اولدی موسی علیه السلام بر آواز
ایشندیکه یا موسی بن سنک تکریمکم موسی علیه السلام ایتدی یارب بن سنک
صوتک ایشدیرم و لکن سنی کور مرزم قنده سین حق جل و علا حضرتلری
ایتدی بن سنک ایله ییله یم و سکا سندن یقینم پس موسی علیه السلام ییلدیکه

سوابلین حق در موسی علیه السلام یقینی دخی زیاده اولدی و حق
تعالی حضرت تیری ایتدی یا موسی سنی اختیار قیلدم رسول ایدنمکد بنم و حیمی
ایشت بندن غیری الله یوقدر بکا عبادت ایله تنکیم بیوردی (انی انا الله
لا اله الا انا فاعبدنی و اقم الصلوة لذكری) اندن ایتدی (و ماتلك بيمينك يا موسى
یعنی یا موسی صاغ الکده کی ندر دیدی موسی علیه السلام ایتدی
عصام در که اکا سو یکنورم و قیونم انک ایله کودرم دخی انک ایله نیجه حاجتم
وارد دیدی اول عصا نك باشی ایکی چتال ایتدی اشاغیده نیوری
وار ایدی پیغمبر لردن بری برینه میراث قالمش ایدی (پس حق تعالی
حضرت تیری ایتدی یا موسی اول عصا بی بره براق اولدخی بره براق دی
برصاری بیلان اولوب قارنی اوستنه یورودی اول ایکی باشی ایکی
یکاق اولدی و کوزلری اودگی ینار ایدی و دشلرندن آواز جیقار
ایدی چنانکیم موسی علیه السلام انی کوردی قورقوب قاجدی حق تعالی
حضرت تیری ندا ایتدی دون کور یا موسی قورقمه الک ایله طوت دیدی
پس طوتدی اولکی کبی عصا اولدی و بیوردی ایکی قولنو غککه صوقاق منور
چیقسون پس ان قوینده صوقوب چیقاردی بر نور ساطع چیقادی کونش
نوری کبی اندنصکره حق تعالی موسی پیغمبری فرعونه و قومنه
رسالتله کوندردی موسی علیه السلام اول وقت سکسن باشنده ایدی حق تعالی
حضرت تیری ایتدی یا موسی سنی قوللرمدن بر قولمه کوندیریم بنم نعمتی
اونوتدی و آدمی کندویه آد قودی و بنم قوللرومی کندویه طایدردی
اگر بنم حلم اولسه ایدی دفعه هلاک ایدر ایدم اگر کرکاره دستور و رسم
اوستنه یقولور ایدی و اگر یلره دستور و رسم بودارل ایدی و اگر دکرلره
دستور و رسم غرق ایدر ایدی و لکن انک کفرندن بکازیان یوق ایدی
بن اکا مهلت و یردم یا موسی وار بنم دعوتی اکا ییلدر بکا عبادت
ایلسون چنانکه موسی علیه السلام کلام اللهی ایشندی طوردن دوندی
اندنصکره حق تعالی حضرت تیری جبرائیل علیه السلامه ایتدی بنم
هرون قواومه و ارایت تیری تعالی قریداشک موسی پیغمبر قیلدی سنی دخی
پیغمبر قیلدی و فرعونه کوندردی دی اول وقت هرون علیه السلام فرعونک
بکرنند ایدی (ابن عباس رضی الله عنه ایدر موسی علیه السلام چنان

طعام ایستسه عصای بره اوروب بردن برکونک آتق چیقاردی و بردخی
اوروب بردن صوچیقار ایدی چنان یمش ایستسه اول عصای بره دیکوب
در حال یمش بتر ایدی و کیجه اولسه چراق کبی ینار ایدی و دشمنه وارسه
انک ایله جنک ایدر ایدی اندنصکره فرعونه چوق مجرات کوستردی
فرعون ایمانه کلمدی (و نقلدر که برکون فرعون جله ساحر لری و جادولری
بریره جمع ایتدیکه موسی علیه السلام ایله بحث ایلبلر بر درده بر میل قدر
بره اورغان براق دیلر اول اورغانلر بیلان اولوب اول دره نك ایچی طوطی بیلان
اولدی حق تعالی حضرت تیری ایتدی یا موسی سن دخی عصا کی بره براق
چنانکه موسی علیه السلام عصای بره براق دی بونلرک جله بیلانلری یوتدی
و عمللری باطل اولدی چون جادولر انی کوردیلر خور اولوب سجده ایلدیلر
و ایتدیلر ایمان کتوردک موسانک و هرونک ریسنه که رب العلمیندر (ابن عباس
رضی الله عنه ایدر اول جادولر اوج بیکدن آرتق ایدی ایدی بوقضیه
اسکندریه ده ایدی چنانکه موسی علیه السلام عصای بره براق دی عصا
سکسان آرشون مقداری آغزینی آچوب فرعونه قصد ایلدی فرعون انی
کوروب سر اینده قاجدی (سعید بن جبیر رضی الله عنه ایدر فرعون درت یوز
بیل پادشاه اولدی اما جمیع عمری الی یوزیکری بیل اولوب اصلا خسته اولادی
اگر برکون آج اولسه یا بر ساعت زحمت کورسه تکر یلق دعواسین ایتدیدی
(تفسیر کبیره امام الرازی رحمه الله تعالی علیه ایدر ابلبس برکون فرعونک
قبوسنه کلوب قبوسنی قاقدی فرعون ایتدی کیمسین ابلبس ایتدی اگر سن
تکری اولمش اولسک بنی ییلوردک اما جاهل ایمش سن فرعون ایتدی عجب
بندن وسندن شریر کیمسه وارمدر ابلبس ایتدی بلی واردر حسود بندن
وسندن آرتقدر زیرا که بن حسدا یله اشبو محنته دوشدم (ابن عباس رضی الله
تعالی عنه ایدر چنانکه جادولر موسی علیه السلامه ایمان کتوردیلر فرعون
انی کورب محزون و مغبون قومی ایله کفر اوزرینه دونوب کتدی موسی
علیه السلام اول وقت درت مجرات کوستردی جله سندن بریسی قتی
قتلق اولدی و بری بوللق اولوب جمیع اغاچلرک یمشی بتدی و بری یدیضا ایدی
فرعون و قومی چون ایمان کتورم دیلر موسی علیه السلام ایتدی یا رب فرعون
بر یوزنده فساد مشغول اولوب خلقی آزندی امدی انلره بلال کوندر که بنم
قومه نصیحت اولسون و بندنصکره عبرت اولسون حق سبحانه و تعالی

حضرت تری انله طوفان کوندردی وچکرکه یاغدروب ودخی بت وقور بغه
یاغدردی ونیلی قان ایلدی بو بش مجراتدن صکره طاعون کوندردی حتی
انلردن یتیم ییک کشتی اولدی موسی علیه السلامه کلوب آغلیوب نضرع
ایلدیلر و امان دیلدیلر (ونقلدرکه موسی علیه السلام ایتدی یارب فرعون
مهلت و یردک بوندن حکمت ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی یا موسی
فرعونده کوچک صفتلر واردر بن اول صفتلری سوارم انکیچون فرعون تیر
هلاک ایلرم موسی علیه السلام ایتدی یارب اول صفتلر ندر الله ذوالجلال
حضرت تری بنم شهرلرمی عدل ایلد عمارت ایلدی و قوللرم اراسنده عدل
ایلدی انک یلان دعوی ایلدیکدن بکازیان ندر دیدی برکون جبرائیل
علیه السلام انسان صورتند فرعونده کلدی فرعون ایتدی نه کشتی سن جبرائیل
علیه السلام ایتدی بنم برقولوم واردر بکاظم ایلدی و بن اکاچوق احسان
ایلدیم آخر بکاغاصی اولوب بنم آدمی کندویه آدقودی و قوللرمی کندویه
طایدردی فرعون ایتدی اول کشتی نه برامر قواور جبرائیل علیه السلام
ایتدی انک جرانی ندر فرعون ایتدی صویه غرق ایتک کرکدر جبرائیل
علیه السلام ایتدی دیلرکه برنامه یازوب بکا ویره سنکه المده حجت اوله
فرعون حجت و یردی جبرائیل علیه السلام آلوب کتدی (ونقلدرکه حق تعالی
حضرت تری موسی و هرون علیهما السلامه یوردیکه فرعونده
ایده لکه یافرعون درت یوز ییل عمر سوردک و پادشاه اولدک بوکر شمعی
انار بکم الاعلی دیر سن اول کلن کافرلر بویله دیمدی اماشویله بلکه
اجلک تمام قرق ییل قالدی اگر برکر حق تعالی یه (انت رب الاعلی) دیسک
اول درت یوز ییل ایچنده ندک و کاه ایلدک ایسه جیعیسنی عفوایدرو عمرکی
دخی ییک سنه ایدر و یر یوزنده ندک و معدنلر و ارایسه جیعیسن سکا ظاهر ایدر
وستی مغربه و مشرقه پادشاه ایدرم دیر فرعون انلردن بوسوزی ایشدی
بونلره اطف و اکرام ایلوب طتلوسو یلدی و ایتدی هامان ایلد مشورت
ایدهم فرعون هامانه موسی علیه السلام نه دیدی ایسه خبر و یردی هامان
ایتدی یا فرعون شمعیکه حالده عالمک ربمی سن سکا طبارلر دیلریمسنکه قول
اوله سن دیدی فرعون ایماندن منع ایلوب کفر و ضلالت اوزرینه شویله قالدی
(ونقلدرکه چنانکه فرعونک عمری تمام اولغه آز قالدی خلقه ظلم ایتکه
باشلادی حق تعالی حضرت تری دیلریمکه فرعون و قومنی هلاک ایلدیه

موسی علیه السلامه ایتدی برکیجه بنی اسرائیل ایلد چیق شهردن کیت
موسی علیه السلام دخی برکیجه چیقوب کتدی (کشافده ایدر یعقوب
علیه السلام اوغلنلری ایلد ارکک و دیشی یتیم ایکی کشتی مصره کلدیلر ایدی
صکره الی یوز ییکس آرتق کشتی ایلد مضردن چیقیلر کتدیلر فرعون
اون کره یوز ییک و بشوز کشتی ایلد بونلرک آردینه دوشدیلر جبرائیل علیه
السلام فرعونک او کجه بر آتی سفر قصر ایلد و رودی اول قصر اغه فرس
الحیات دیرلر ایدی و میکائیل علیه السلام لشکرک آردنجه فرعون سورر ایدی
قچانکه بنی اسرائیل انلری کوردیلر ایتدیلر فرعون و لشکری بزم آردیمزه
دوشمشلر ایشته کلورلر قنده کیدهلم دیدیلر الله تبارک و تعالی حضرت تری
موسی علیه السلامه ایتدی عصاک ایلد صویه اورچون موسی علیه السلام
عصا ایلد صویه اوردی صواون ایکی یول اولدی بنی اسرائیل صویه کوروب
کتدیلر بعضی بعضی کورمدیلر قورقیدیلر که ضوده غرق اوللر
او یله ظن ایتدیلر حق تعالی حضرت تری صویه ایتدی سندن درجهل
و پنجره لر آچلسون انلر بر برین کورسونلر همان صودلک دلک اولوب حتی
بر برین کوروب سویلشدیلر صاغ و سلامت صوی کچدیلر نیکیم حق تعالی
حضرت تری یوردر (واذ فرقنا بکم البحر فأنجیناکم و اغرقنا آل فرعون) تفسیر
کیرده ایدر فرعون و قومی چنانکه دریاقاته کلدیلر کوردیلر که صوی یول یول
اولمش فرعون قومه ایتدی صو بنم ایچون اون ایکی یول اولدی و قومی
فرعون کرچکلیوب دیلدیلر که کچلر ابلیس منع ایلوب کیرمک دیدی دفعه
همان جبرائیل علیه السلام کلوب فرعونک آنک یولارینه یاشوب صویه
کتوردی و میکائیل علیه السلام آردنجه سوردی چون صویه کیردیلر اول
صولر یر یقیلوب بونلری غرق ایلدی (ابن عباس رضی الله تعالی
عنه ایدر قچانکه فرعونک لشکری غرق اولدی فرعون انلری کوردی دخی
بنی اسرائیل قومی ایمان کتوردیکی تگری یه بن دخی ایمان کتوردم دیدی
حق تعالی حضرت تری ایتدی بوندن مقدم مفسدلردن ایلد سنی قبول ایلرم
بعضیلر ایتدی فرعون جبرائیل علیه السلامه یتیم کره فریاد ایلدی و امان
دیلدی جبرائیل علیه السلام امان و یرمدی (ونقلدرکه حق تعالی حضرت تری
جبرائیل علیه السلامه ایتدی فرعون یتیم کره سکا فریاد ایلدی سن امان
و یرمدک بنم عزیم حقیچون اگر بر کره بکافر یاد ایلسه ایدی بن امان و یردم

چنانکه فرعون جبرائیل علیه السلام مدن امان دبلدی جبرائیل علیه السلام
اول نامه بی جبقاردیکه فرعون کندی ایله یازمش ایدی چون فرعون انی
کوردی بیلدیکه هلاک اولور حق تعالی حضرت تلی فرعون و قومنی چون
هلاک ایلدی موسی علیه السلام کندی قومنه خبر و یردی بنی اسرائیل ایتدیله
فرعون هلاک اولدی حق تعالی حضرت تلی صویه بیوروب فرعوننی کاره
جبقاردی شیشمش بر قزیل او کوز کبی چون بنی اسرائیل انی کوروب
ساوندیلر و شاد اولدیلر اول وقتدنبروصواولوی قبول ایلوب طشره براغر

(*) حدیث نزول التوریه و طلب الرؤیه (*)

قال الله تعالى (ولقد آتينا موسى وهرون الفرقان وضياء وذكر للمتقين
الذين يخشون ربهم بالغيب وهم من الساعة مشفقون) مفسر لر ایدر لر شول
وقتکه موسی علیه السلام قومی ایله وعده ایلدیکه اگر فرعون هلاک
اولور ایسه بن سزه بر کتاب کتورمکه انده حق تعالی حضرت تلینک امری ونهری
اوله فچانکه حق سبحانه و تعالی حضرت تلی عدول بن هلاک ایلدی وینلرنده
حادثه لر وقوع بولدی موسی علیه السلام مدن اول کتابی ابستدیلر موسی علیه
السلام دخی حقندن دلبوب حق تعالی حضرت تلی موسی علیه السلامه اوتوز
کون اوروج طوت دیو بیوردی موسی علیه السلام اوتوز کون اورج طوتدی
لکن آچاقه بن آغزی قوقدی مسواک طوتوندی اول قو خو کندی حق تعالی
حضرت تلی ایتدی یا موسی بنم فتمده اوروج طوتان ک شبنک آغزینک
قو خوسی مسک رایحه سندن یکدر موسی علیه السلام اون کون دخی
طوتدی (و نقادر که قاضی بیضا ویده حق تعالی حضرت تلی موسی
علیه السلامه سوبلدی موسی علیه السلام ایتدی کیمدر سوبلین حق
تعالی حضرت تلی (انی انا الله لا اله الا انا) دیدی در حال ابلبس کلوب ایتدی
یا موسی کیمدر سکاسو بیلین موسی علیه السلام ایتدی الله تعالی حضرت تلی بدر
شیطان ایتدی ابلبسدرد موسی علیه السلام ایتدی بیلورمکه سوبلین حقدر
زیرا که جمیع طرفدن جمیع اعضاء ایله بیله اشدن ایتدی بو اشارتدر که موسی
علیه السلام تکرری تعالی حضرت تلینه ملاقی اولدی تلاقی روحانی ایله
اندنصکره کلام بدننه انتقال ایتدی (و نقادر که موسی علیه السلام
مناجات ایتک ایچون طور طاغنه جبقوب قرنداشی هرون علیه السلامی یرینه
خلیفه قردی و حق سبحانه و تعالی حضرت تلی برکولکه ایتدردی بدی فرسخ

(اوزنلغی)

اوزنلغی و ارایدی و اول بردن شیطانی قوغدی و کوارک پرده سن کیدردی
موسی علیه السلام فرشته لری و عرش کوردی اکا جبرائیل علیه السلام
سوبلدی موسی علیه السلام لیک سن کیمسن دیدی جبرائیل علیه السلام
ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بنی سکا کوندردی سکا کرام
ایتمک ایچون و بنم قناد بیه بنکه انجو و مر جان ایله مر صغ درسندن
مقدم هیچ کیمسه بنم قنادمه بیدی موسی علیه السلام جبرائیل علیه السلام
قنادینه بیدی جبرائیل علیه السلام اول یره کتوردیکه حق تعالی حضرت تلی
موسی علیه السلامه انده سوبلدی موسی علیه السلام ایتدی اما جبرائیل
علیه السلام اشدیدی حق تعالی حضرت تلی اندنصکره جبرائیل علیه السلامه
بیوردیکه موسی علیه السلامه لوحی کتوره عدن اوچاغندن یشل زبر جددن
یاخود قز بل یا قوتدن نخته اوزرنده یازلش ایدی حق تعالی حضرت تلی انده
قدرت ایله اون کلمات یازدی موسی علیه السلام قلم آوازی ایشیدردی و اوحک
اوزنلغی اون موسی علیه السلام اوزونلغجه ایدی حق تعالی حضرت تلی
ایتدی یا موسی بندن آرتق الله یوق بکاطاپ و بکاشرک کتورمه و هر کیم بکا
شکر کتورر ایسه جهنمه براغر یا موسی بکاشکر ایله و دخی انا که شکر
ایله یا موسی شونی که حق سبحانه تعالی حضرت تلی حرام ایلدی نا حق
یره قان ایله و کیمسه نک مالی او غورله یا موسی زنا ایتک بنم قائده اولو کاهدر
یا موسی شکیم نفسکی راضی ایلرسن خلقی دخی راضی ایله یا موسی بنم اسم
اکه قسزین برنسنه بوغازله اگر بوغازلر ایسک اول سندن بکا کلز یا موسی
نفسکی و اهل یینکی ججه ایتسی آو اولامقدن منع ایله که اول کون فرشته لرم
ایچنده غایت شریف کوندردی موسی علیه السلام کلام اللهی اشدی
جان کولک ایله حق تعالی حضرت تلی بنی کورمکه مشتاق اولدی (اگر
ایدر لر ایسه که حق تعالی حضرت تلی بنی دنیاده کورمک ممکن دکل ایدی پس
موسی علیه السلام ایچون کورمک استدی جواب بودر که انکیچونکه غایت
اشدیا قندن و محبتدن کورمک استدی و دنیاده کورمک دیکندن غافل اولدی
بو اجدان کورمک استدی حق تعالی حضرت تلی ایتدی یا موسی برنسنه
دیلدک که سندن مقدم کیمسه بندن بودیلکی ایتدی فرشته لردن و جشیلردن
و انساندن پس سن نیچون استنک و بنی کورمکه نیجه طاقت کتوره بیلورسن
هر کیم بنی دنیاده کورسه عقلی زائل اولوب هلاک اولور موسی علیه السلام

ایتدی سنی کومکه کیم طاقت کتوره یلور سنی کوروب اولمک یکدر سنسز
حیات بولمقدن حق تعالی حضرتلری ایتدی اشبو طاغیه نظر ایله
اکرانی کوروب هلاک اولماز ایسک بنی دخی کور رسک اندنصره موسی علیه
السلامک طور دیغی طاغی درت فرسخ بردن بلوط ورعدو برق قابلدی موسی
علیه السلام انلری کورب متحیر اولوب قورقدی وجانندن امیدین کسوب ایتدی
یارب اکر دور رایسم ینارم واکر کیدرایسم اولورم یارب بکاعنا بیت نظریک
ایله (پس حق تعالی حضرتلری عرش نورندن بر نور تجلی ایلدی
و یتش بیک نوردن سجای کتوردی چون اول طاغیه نور ظاهر اولدی
اول طاغیدی پاره اولدی اوجی مدینه ده در و اوجی مکده در و بری یرایه
کوک اراسنده کرار دیرلر و دیرلر که اول یره کچدی اول کون پنجشنبه کونی
و عرفه کونی ایدی و حق تعالی توراتی جمعه کونی و یردی موسی علیه السلام
اول طاغیرک پاره پاره اولدیغی کوردی عقلی کیدوب دوشدی جبرائیل علیه
السلام موسی علیه السلامی صاقلدی یوخسه موسی علیه السلام ینار ایدی
و موسی علیه السلام افاقت بولوب ینه طوره کلدی ایتدی توبه ایدرم
یارب سنک شریکک یوق سلطان بی زوالسین و پادشاهی بی انتقال سین
اما بواکایمان کتوردیمکه سن دنیاده کیمسه به کوزکزن سن اندنصره حق
تعالی حضرتلری توراتی موسی علیه السلامه ایتدردی یتش دوه بوکی
ایدی بعضیلر ایدر تورات عبری دلجه ایدی انک معناسی شریعت
دیمک اولور بعضیلر ایدر باطندن ظاهره کلکه دیرلر محمد مصطفی ایتدی
حق تعالی حضرتلری درت نسنه بی قدرت الی ایله ظاهر ایلدی توراتی قدرت
الی ایله یازدی و آدم علیه السلامی قدرت الی ایله یرادی و طوبی اغاجنی قدرت
الی ایله دکدی و جنت عدننی قدرت الیه یرادی چون موسی علیه السلام توراته
نظر ایلدی شونی که قلم اول لوحه یازمش ایدی انی توراتک اولنده یازمش
کوردی موسی علیه السلام ایتدی یارب امتلرک خبر لوسن بیلدم
خلفه امر بالمعروف و نهی عن المنکر ایدرلر و اول و آخر کابلره ایمان کتوررلر
و دجالی انلر اولدوررلر الهی انلری بنم اتم قبل حق تعالی حضرتلری
ایتدی یا موسی انلر محمد امتلریدر موسی علیه السلام ایتدی یارب بر قوم
کوردیم چنان بر خیر عمل اشلر بر ینه اون اچ و یرسن یا خودیدی بوز یا خود
بر ینه بغیر حساب و یرسن چنان بر یرامن عمل اشلر بر ینه بر یرسن

واول قومک مصحفلری کوکالرنده در نمازده فرشتهلر کی صاف طوتارلر
مسجوده آوازلی آرواوازنه بکرز انلر جهنمه کیر مرزلر انلری بکامت ایله
حق تعالی حضرتلری ایتدی انلر محمد مصطفی امیندر صلی الله
تعالی علیه وسلم موسی علیه السلام عا جز قالدی محمد علیه السلامه
وامتنه و یربان عطالره و ایتدی الهی بنی محمد امتندن قیل حق سبحانه
و تعالی حضرتلری ایتدی یا موسی سنی عزیز قیلدم بنم رسالتله و کلام ایله
هرنکه سکا و یردم انک ایله عمل ایله شاکرلردن اول و توراتی قدرت المله یازدم
جمیع موعظه بی تفصیل ایلدم سکا و یردم و قومکه ایت صالحلردن اولسونلر
وسنک قومک هدایت بولمدر بنم توفیقهم ایله چنانکه موسی علیه السلام
بونو ایشندی کوکلی خوش اولدی اندنصره موسی علیه السلام ایتدی
یارب دیلرمکه محمد علیه السلامی کورم حق تعالی حضرتلری ایتدی
سن اول زمانه قالمز سین اکر دیلرایسک امتنه ندا ایلیم و انلرک آواز لرین
ایشدیریم موسی علیه السلام ایتدی بلی ایشدرد حق تعالی حضرتلری
ایتدی (یا امت محمد) جواب و یردیلاتاری بلندن (لیک اللهم لیکن ان الحمد
والنعمه لک و المملک لا شریک لک) دیدیلر (حق تعالی حضرتلری ایتدی
یا محمد امتی بنم رحمت غضبی سابقدر دخی سز بندن نسنه ایستمدن بن سز
و یردم و سز کناه ایشلدن سز ی بارلغدم دیدی

(*) فصل (*)

بیتک کر کدر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری موسی علیه السلامه
قرق بیک و سکر یوز کله وحی ایلدی بعضیلر ایدر یوزاون درت بیک
کلام سویلدی جبعسی و صبتلر ایدی جمله سندن بریسی بودر که
موسی علیه السلام مناجاتنده ایتدی یارب سنی قنده استه بم حق سبحانه
و تعالی حضرتلری ایتدی بنی ضعیف اولمش و ترک دنیا ایلمش قولمک
کوکلنده استه موسی علیه السلام ایتدی یارب قنغی قرلک سنک قنکده
عزیز در حق تعالی حضرتلری ایتدی شول قولومکه بر نسنه به قادر اوله
عفو ایلیمه حق تعالی حضرتلری ایتدی یا موسی اکر جمیع یرلر و کوکرا هلی
بر یره جم اولسملر بر کشی بی هلاک ایتک ایچون اکر بن انک هلاک کین دیلمسم
اول قولومی کیمسه هلاک ایدم حق تعالی حضرتلری ایتدی یا موسی
اگر بر سلطاندن قورقار ایسک ایدست آنکه انک شری سکا دو قنیمه

زیرا که ابدستلی اولان بنم امانده در کیمیدن اکازیان کلز (و هب بن منبه
ایدر توراتده دورت سطر بولدم بر برینک اردنجه کلور بری بودر که برکشی
حق تعالی حضرت تلتینک کابن اوقوسه وظن ایلسه که کندویه رحمت
اولدی تحقیقا اول کشی تکرینک آدن استهزا ایلشدر ایکنجی بودر که
برکشی به بر مصیبت ایشسه اول مصیبتدن خلقه شکایت ایلسه تنکری
تعالی حضرت تلتینک شکایت ایلشدر اوچنچ برکشیدن برنسنه فوت اولسه
اول کشی ملول اولوب غضبه کلسه تکرینک تقدیرنه قاقیش اولور دردنجی
برکشی بر بای کشی به مال ایچون تواضع ایلسه دینک اوج بخشیدن ایکی
بخشی کیدر یعنی یقین مقامندن ایکی بخش اکلور موسی علیه السلام
ایتدی الهی برکشی بر صیروی صوره وارسه انک ثوابی ندر حق تعالی
حضرت تلتی ایتدی انک جمیع کناهن بغشلم (و نقلدر که شیخ صدر
الدین الفتوی رحمه الله علیه ایدرم موسی علیه السلام ایتدی یارب اوچناق
اهلک غایت ادناسنک منزلی نکلوردر حق تعالی حضرت تلتی ایتدی جمیع
اوچناق اهلی اوچناغه کریچک برکشی کله ایده یارب جمیع خلق
منزللرینه وارمشلر و مرادلرین بولمشلر حق سبحانه و تعالی حضرت تلتی
ایده راضی بولسنکه جمیع دنیا انک پادشا هلی قدر سکا پادشا هلی و برم
اول قول ایدرم راضیم یارب حق جل و علا حضرت تلتی ایده اون بو قدر مالک
سنک اولسون موسی علیه السلام ایتدی یارب اعلا سنک منزلی نکلوردر
حق جل و علا حضرت تلتی ایتدی بن انلره شول نسنه زوریمکه کوزلر کورمدک
وقولقلر اشمک و کولکلردن یکمدک اوله (و نقلدر که حق تعالی
حضرت تلتی ایتدی یا موسی اگر بنی ذکر ایدر ایسک بندخی سنی ذکر ایدرم
چانکه بنی ذکر ایدرم سن کولکلدن ذکر ایله و بنم اوکومده برخور اولش
قول کی دور و بکامناجات ایله عاشق کولکل و صادق دل ایله تا که حاجتک
قبول ایلیم (و نقلدر که حق جل و علا حضرت تلتی موسی علیه السلام
ایتدی یا موسی تحقیقا بن بر او یایدم نوردن آدم اوغلنلرینک ایچنده اول
اوی امانت قوم و اکا کولکل دیو آد قوم ایمدی اول اولک یری معرفتدر و کوی
ایماندر و شمسی شوقدر و قمری محبتدر و ییلدر لری صدقدر و طاغری
یقیندر و باغری همتدر و وعدی خوفدر و برقی رجادر و بلوتلری فضیلتدر
و یغوری رحمتدر و اعجالی طاعتدر و برقلری وفادری و عیشلری حکمتدر

وارماقلری علمدر و کوندزی فراستدر و کیجه سی معصبتدر و اول اولک درت
رکنی واردر بررکنی مواسستدر و بررکنی یقیندر و بررکنی توکلدر و بررکنی
رحمتدر و اول اولک درت قاپوسی واردر برقاپوسی علمدر و برقاپوسی حلمدر
و برقاپوسی صبردر و برقاپوسی شکردر (تنبيه الغافلینده ابوالبیت ایدر
موسی علیه السلام ایتدی یارب سنک سودیکک قول و غضب ایتدی یکک
قوالکی نه ایله یلم حق جل و علا حضرت تلتی ایتدی یا موسی چنان
بن بر قولوی سوسم انک همتی بنم ذکریم اولور بندخی برلده و کولکلدره
انی ذکر ایدرم و انی معصبتدن صافلرم و عذابمی اکا حرام ایده رم
یا موسی چنان بر قولومه غضب ایلسم بنم ذکریم اکا اوندوز برم و معصبت
اشلدرم و بن اکا خشم ایدرم و عذابمی اکا حلال ایدرم موسی علیه السلام
ایتدی یارب غضب ایتدی یکک کیشنک نشانی ندر حق تعالی حضرت تلتی ایتدی
کوکلی متکبر اوله و دلی آغرسوز اوله و کوزی شره نظر ایلیمه والی بخیل اوله
(و نقلدر که اول وقتکه فرعون حق جل و علا حضرت تلتی غرق ایلدی
موسی علیه السلام ایتدی یارب بنی برعله دلالت ایله که اول بکا و یردی یکک
نعمتک شکریم اوله حق تعالی حضرت تلتی ایتدی (لا اله الا الله) دی
موسی علیه السلام دخی زیاده طلب ایلدی حق تعالی حضرت تلتی ایتدی
یا موسی اگر کولکلری و برلری میرانک بر کفده سنه قویسدر بر کفده سنه (لا اله
الا الله) کله سنی قویسدر بو کلام آغز کاور ایدی (وقوت القلوبده حق
سبحانه و تعالی حضرت تلتی ایتدی موسی بنم قوللریمه ایتکه هر کیچک که باطنی
ظاهرندن خیرلو اوله اول بنم ولیرمدنر و هر کیچک که باطنی ظاهرندن
شرلو اوله اول بنم عدولرمدنر (قتاده رضی الله عنه ایدر حق جل و علا
حضرت تلتی شول وقتکه موسی علیه السلام سو یلیدی موسی علیه السلام
ایتدی یارب بکا کرامتدر و یردک و بنم اوزریمه کولکه و یردک و بنم اوزریمه
من وسلوی ایندردک و بنم ایچون طاشدن صوچیقاردک و فرعون حق و قومنی
بنم ایچون هلاک ایدر ب غرق ایلدک ایمدی بندن کرامتلهو هیچ قولک وارمیدر
حق سبحانه و تعالی حضرت تلتی ایتدی یا موسی بنم بر پیغمبرم واردر
جمیع مخلوقاندن اول بکا کرامتدر موسی علیه السلام ایشندی مخیر
اولدی ایتدی یارب بنم امتدن کرامتلهو سکا کیسه وارمیدر حق جل و علا
ایتدی یا موسی محمد امتک فضلی بنم فتمده جمله امتک فضلندن ارتق

وازیددر (ونقلدر که موسی علیه السلام فرشته لره ایتدی بنم ریم او بوری
حق تعالی حضرت تلی موسی پیغمبره بیوردیکه الینه ایکی شبشه اله صاقلیه
موسی علیه السلام چون اول ایکی شبشه بی الینه الدی حق تعالی حضرت تلی
اکا او یخو و یردی موسی علیه السلام او بویوب لندن اول شبشه ل دوشوب
پاره وادی حق تعالی حضرت تلی ایتدی یاموسی اگر بن دخی او بوسم برل
و کولر اول شبشه ل کبی دوشوب پاره اولورایدی (ونقلدر که موسی
علیه السلام ایتدی یارب قنغی رسکا عزیز و حرمتلوردر حق سبحانه و تعالی
حضرت تلی ایتدی او چاقده حظیره القدس دیرل برروار اول بکاجیع
برلردن عزیزدر موسی علیه السلام ایتدی یارب انده کیملر اولور حق سبحانه
و تعالی حضرت تلی ایتدی او ج طائفه اکا کیرلر بری اولدر که بن انی
مبتلا ایلدم اول صبر ایلدی و بری اولدر که بن انعامت و یردم اول بکاشکر
ایلدی و بری اولدر که بن اولوم و یردم اول راضی اولدی (ونقلدر که
حق سبحانه و تعالی حضرت تلی موسی علیه السلام ایتدی بش نسنه سندن
و بش نسنه بدن الوهیت بدن عبودیت سندن زیاده ایتک بدن شکر ایتک
سندن اجابت ایتک بدن دعا ایتک سندن قضا بدن صبر سندن او چاق بدن
طاعت ایتک سندن (ونقلدر که حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی
یاموسی بش نسنه بی بش نسنه نك ایچنده قودم خلق بو بشی بشقه یرده
استرل پس نیجه بولورلر) اول بن علی آچلقده قودم خلق انی طوقلقده
استرل (ایکینجی رضامی آرزولری ترك ایتکده قودم خلق هوالده
وارزلرده استرل (اوچینجی عزتی طاعتده قودم خلق بکلك قیوسنده
استرل (دردینجی بایلغی قناعتده قودم خلق مال جمع ایتکده استرل) بشنجی
راحتی آخرتده قودم خلق انی دنیا ده استرل پس نیجه بولورلر) و نقلدر که
حق تعالی حضرت تلی ایتدی یاموسی برکشی غیبت اهلی اولسه و توبه لو اولسه
اوچاغه جله دنصکره کیرا اگر غیبت او زرینه قالب و توبه سزا اوله جک
اولورایسه اول جهنم کیرن اول اولور (ونقلدر که حق تعالی حضرت تلی
ایتدی یاموسی هرکیم اتاسنه و اتاسنه مطیع اولوب وایلك ایلوب و بکاعاصی
اولسه بن انی تابیلردن یازم و هرکیم بکام مطیع اولسه و بنم ایچون ایلک ایلسه
اتاسنه و اتاسنه عاصی اولسه بن انی عاصیلردن یازم (ونقلدر که برکون ایلک
علیه الله موسی علیه السلام ایله بولشدی ایلک ایتدی یاموسی حق تعالی

سنی اختیار و اصطفا ایتدی سکانوت و یروب سکاسو یلسکله و بنی دخی حق
تعالی یراندی اما کاه ایشلیوب عاصی اولدم دیلم که توبه ایلیم بریم بنی بارانیه
و توبه می قبول ایدم موسی علیه السلام ایتدی الهی ایلک توبه سنی
قبول ایله الله تعالی ایتدی یاموسی وارسون آدمک قبرینه سجده ایلسون
توبه سنی قبول ایدیم ایلکس چون اول سوزی ایشندی غضبه کلوب ایتدی
بن آدمه حیاته ایکن سجده ایلدم شمدیکه وفات ایتدی بن انک قبرینه می
سجده ایلرم دیدی و سجده ایلدی (ونقلدر که حق تعالی حضرت تلی ایتدی
یاموسی بنم کریمی و رضامی سکایقین اولدیغک ایسترم بسن حتی سوز کدن
دلککه یقین اولیم و کوز بکک قراسندن آغنه یقین اولیم موسی علیه السلام
ایتدی الهی انی ایسترم حق تعالی حضرت تلی ایتدی محمد صطفی به چوق
صلوات کتور (ونقلدر که موسی علیه السلام ایتدی الهی اکر
بکایقین ایلک مناجات ایدیم اگر اراق ایلک چا غره می حق تعالی
حضرت تلی ایتدی هرکیم بنی ذکر ایدر ایلک بن انک ایله یله می و هرکیم بکام مطیع
اولور ایلک بن دخی اکام مطیع اولورم و هرکیم بنی سورا یسه بندخی انی سورم
و چانکه بنم قولوم بنی ایسنه بنی بولور (ونقلدر که رساله قشیریده ایدر
موسی علیه السلام ایتدی الهی آدمی سن قدرت الیک ایله یراندک و اکادرلو
درلو کرامت و یردک سکایچیه شکر ایلدی حق تعالی حضرت تلی ایتدی
جیمه سنی بدن ییلدی موسی علیه السلام ایتدی الهی بکابر عمل دلالت
ایلک که چانکه انی ایشلم بدن راضی اوله سک حق تعالی حضرت تلی ایتدی
یاموسی بنم رضام سنک رضا کده در یعنی بنم قضا مه راضی اولور ایلک بن
دخی سندن راضی اولورم دیدی (ونقلدر که حق تعالی حضرت تلی ایتدی
یاموسی چانکه درویشلری کورر ایلک انلره علم او کرت تنکیم بایلره
او کره درسن اگر اویله ایتمز ایلک اول سکاکو کرتدیکم علی طو پراغه کومه قو
الله تعالی حضرت تلی ایتدی یاموسی دیلم بسنکه قیامت کوننده سنک حسناتکی
جیمه خلاق حسناتکی کبی قبله می موسی علیه السلام ایتدی یارب دیلم حق
تعالی حضرت تلی ایتدی ایتدی خستلک خاطرین صور و درویشلرک
قفتان بتله اندنصکره موسی علیه السلام ایدم برکده خستلک خاطرین
صورردی و درویشلرک قفتان بتلردی (مالک بن دینار رحه الله تعالی علیه
ایدر حق تعالی حضرت تلی موسی علیه السلام ایتدی یاموسی تیموردن بر

بر نعلین ایدین و پیور دن بر عصا ایدین اند نصکره جهانی کز بنم عبرتله به نظر
ایدوب علم طلب ایله حتی نعلینک وعصاک پاره پاره وانجه (ونقلدر که مصاحیح
شرخنده ایدرموسی علیه السلام ابتد یارب عرش ایله کرسینک اراسی
ندکلودر حق تعالی ابتد ی اون بیک کره مشرق ایله مغرب اراسنجه در
موسی علیه السلام ابتد یارب بکاتورات ویردک و کلام ویردک
بونلرد نصکره درت نسنه دن قورقارم و برنسنه به دخی امید طوتارم حق
تعالی حضرتلری ابتد ی اول درت ندر که قورقار سین و برندر که امید طوتوب
طوتارسن موسی علیه السلام ابتد ی یارب فقر لکدن قورقارم و سکرآت
الموتدن قورقارم و احوال قیامتدن قورقارم و عذاب قبردن قورقارم و بری
بودر که امید طوتارم که بکار محبت ویره سنکه اکانسنه قارشیمه خالص اوله
حق تعالی ابتد ی یاموسی اگر قورقار ایسک اشراق نمازین قبل فقیر لکدن
امین اوله سن اگر اولوم سر خوشلغندن قورقار ایسک اخشامله یاتسی اراسنده
نماز قبل اگر عذاب قبردن قورقار ایسک کیجه ایکی رکعت و یادرت رکعت نماز
قبل اگر قیامتدن قورقار ایسک رجب آینده اوروج طوت یاموسی اوج نسنه بی
صاقله که سکا اوج نسنه ایله اکرام ایلم (اول بودر که دیلکی کذبیدن
و غیبتدن صاقله حتی سکا اوچاق ایله اکرام ایلم (ایکنجی بودر که یرامز
یولداشتدن کسلکه صاقلری یولداش ایلم (اوچنجی بودر که قارنکی
حرآمدن و شهلوردن صاقله که سکا حکمت ایله اکرام ایده یم) (ونقلدر که تگری
تعالی حضرتلری موسی علیه السلامه ابتد ی یاموسی بندن درت نسنه ایستکه
سندن اول کلن کیمسه لره ویردم و سندن نصکره کلنله دخی ویرمزم (بری
بودر که بندن بایلق ایستمه زیرا که جمیع خلقی که کوررسن بکامحتاجلردن و بن
غنی پادشاهم سز فقیرلرسن (ایکنجی بودر که بندن غیب علمنی ایستمه کیم بندن
غیری کیمسه غیب علمنی بلزلر مکر که بن بیلدیره یم) (اوچنجی بودر که بندن
بوننی ایستمه کیم خلقک دیلن سندن کسم بدرستی بن انلری یاتدم و رزقلر بن
ویردم و اولدر ورم وینه دیرلدر یم یاچنته یاخود جهنمه قویارم او یله اولدی ایسه
بنی انلر یرامز نسنه ایله اکا رلر دیلدر بن بندن کسمدم سندن دخی کسمرم
(دردنجی بودر که بندن دنیاده بقا ایستمه که بولمزن سن ز بر این دائم و باقی پادشاهم
و جمیع مخلوقات فانیدر (ونقلدر که حق سبحانه و تعالی حضرتلری ابتد ی
یاموسی اگر یدی دکرلر مرکب اولسه و جهله اغاچلر قلم اولسه و انس و جن

و ملک یاز یچی اولسه لر و دخی یتش بیک بونجلین صف کلسدر جهنمک
در که لر بیک اوصافن یاز میله موسی علیه السلام ابتد ی الهی جهنمک در که کی
ندکلودر حق تعالی ابتد ی درت بیک بیلایق یولدر و بر بیلای درت بیک آیدر و بر
آی درت بیک کوندرو بر کونی یتش بیک ساعتدر و هر ساعت بیک بیلدر
حق تعالی حضرتلری ابتد ی یاموسی قومکه ایت بر برنی راضی ایلسونلر انلری
اوچماغه قویایم موسی علیه السلام ابتد ی اگر راضی ایده منزل ایسه حق
تعالی حضرتلری ابتد ی بنی راضی ایلسونلر درت نسنه ایله که بری کوکل ایله
پشیمان اوله لر ایشلدکلری یرامز ایشلره (ایکنجی دللری ایله استغفار
ایلسونلر (اوچنجی کوز یاشین دو کسونلر (دردنجی جمیع اعضای ایله
بکا خدمت ایلسونلر (ونقلدر که حق تعالی حضرتلری ابتد ی یاموسی بچان
نجات دیلسک قامه که نظر ایله و بنم عظمتمه نظر ایله و تحتکه نظر ایله
و قبر یکی ذکر ایله که قبر بنم زندانددر و صاعکه نظر ایدوب بنم اوچماغی
ذکر ایله که اول بنم ثوابدر و وصولکه نظر ایدوب جهنمی کور که اول بنم
عذابدر و او کوکه نظر ایدوب ملک الموتی ذکر ایله که اول بنم رسولدر
(ونقلدر که موسی علیه السلامک زماننده بر کشی و ارایدی غایت فخر
ایدیچی ایدی حتی ایدر دیکه طقوز اتایه دکن اولور اوغلویم دیرایدی
حق تعالی حضرتلری ابتد ی یاموسی ایت اول کشی به که اول طقوز کشی
جهنمکدر انک ایله اون اولور (ونقلدر که حق تعالی حضرتلری ابتد ی
یاموسی ایکی نسنه بیل و ایکی نسنه بی بیلکه بن واحدیم و کیفیتیم
یلمک ایستمه زیرا که کیفیتیم یوق و دخی بیلکه بن رازقم و بیلکه که رزق سکا
قندن و یر یرم و حق تعالی ابتد ی یاموسی ظالم لک اولرینه وارمه و اهل دنیایی
اصلا سومه و انلردن مفارقت ایله و خسته اولسه خاطرلر بن صور ماغه وارمه
و جنازه لرینه حاضر اوله زیرا که انلر بنم دشمندر و دشمنم ایله دوستلق ایدنلر
دخی دشمنمدر (سهیل بن عبدالله التستری ابتد ی یاموسی محمد امتک
بعض درجه لر بن بکا کوسر حق تعالی حضرتلری ابتد ی یاموسی سن انک
جهله سن کورمکه طاقت کتور مز سین و لکن انلرک منزللرندن بعضی سین
کوستره یم (پس ملکوت سمواتدن کشف ایدوب بر منزل کوستردی موسی
علیه السلام اول منزله نظر ایلدی آزا قالدیکه انک نورندن کیندی
مدهوش اولیدی موسی علیه السلام ابتد ی یارب بونلر به منزله نه سبب ایله

السلامی کی به الدیلر چنانکه کی به بندیلر کتدیلر خضر علیه السلام
کی تختہ سندن بر تختہ قویاردی موسی علیه السلام ابتدی بر قوم که
بزی نسنه المذن بند ردیلرسن انلرک کیلرین دلرسین تا که غرق اوله قتی اولو
ایشدر که ایشلرسن خضر علیه السلام ابتدی سکادیمدم می که صبرایتمرسن
سویلرسن موسی علیه السلام ابتدی اوتوتدم سو یلدم معذور طوت دیدی
بر سر چه کلدی کینک کنارنه قوندی و بورن دکره باتردی خضر علیه
السلام ابتدی یا موسی بنم علم وسنک علمک علماهدن بوسر چه نک
دکزدن الدیغی مقدار درادن کیدن چیقیدیلر دکر کارنچه کتدیلر خضر
علیه السلام براوغلان کوردیکه اوغلنلرایله اوینار طوطوب باشی کسدی
موسی علیه السلام ابتدی بر معصوم نفسی کناهسز اولدرلک و بر منکر ایش
اشلرک خضر علیه السلام ابتدی سکادیمدم می که صبرایتمک طاقنک
یوقدر اکر بردخی صورر ایشک بکا مصاحب اولیه سن دیدی کبر و کتدیلر
انطاقیه به کلدیلر اول قوم بو نلری قنوقلغه المدیلر بر دیوار کوردیلر که
یقلمغه قریب اولش طورر خضر علیه السلام اکا الین سور دی اول
دیوار طوغرادی موسی علیه السلام ابتدی بر قوم مکد بزه طعام و برمدیلر
قنوقلغه المدیلرسن انلرک دیوارین درست ایلدک اکر دیلسک خود اجرت
و برلرایدی دیدی بس خضر علیه السلام ابتدی سنک ایله شرط ایتدککه
اوجخی دفعه صورر ایشک بن سندن ایرولم اوت ایددی شول نسنه لکه
صبراید مدک انلرک تاویلین دیم اما کی بی انک ایچون دلدمکی چونکه
کمیلر بزدن نسنه المدیلر انلر بر مسکین ایدی کی ایله نسنه کسب
ایدلرایدی بن دخی دلدمکی ایلک ایدم زیر ایلرود برک وارد که عی
اولیان کی بی غصبا لورایدی بندخی کینک تختہ سن قوباروب عیلاوایتدم
تا اول بک انی المیه ایلکری رینه کله دیدم اما اول اوغلان که اولدردم اتاسی
واناشی مؤمنلرایدی قورقدیمکه انلری معصبتہ و کفره تکلیف ایدہ پس انی
اولدردم دیلدککه حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری انلر دخی بکر کین و بره
هم روایت بر که اول کینک بر قزی طوغدیکه انک نسلدن یتیم پیغمبر
طوغدی اما اول دیوار که بتون ایلدم اول اوکسوزلرک ایدی دیوار التده
خزینہ وارایدی و اتاری صالح کشی ایدی حق تعالیٰ حضرتلری دبلدیکه
یونلر بالغ اوللر و اول خزینہ بی جبقاره لارلر رحمت ایدوب نعمت و بره پس

بو یله بیوردی بن کندی دیلکم ایلہ بوایشلری اشلدم سن یونلره که
صبرایتمک تاویل بودردیدی بر بزدن ایلر دیلر موسی علیه السلام کبرو
مقرنه کلدی خبر و پردی ییلدیلر و اهل تفسیر ایدرلر که اول دیوار التده اولان
خرینه اتوندن براوح ایدی انده بو یازلوییدی (بسم الله الرحمن الرحيم
عجلرم انی که اولوی یقین ییلدی نیجه شاذ اولور و عجلرم انی که قدری
یقین ییلدی نیجه غصه لنور و عجلرم انی که رزقی یقین ییلدی نیجه زجت
چکرو عجلرم انی که حسابہ ایمان کتوردی نیجه غافل اولور و عجلرم انیکه
دنیا نلک زوالین ییلدی و اهلنک کیده چکن ییلدی کوکلی اکا نیجه عظمین اولور
لااله الا الله محمد رسول الله) و بریاننده اول لوحک یازلویدیکه (بن شول
اللهم که بالکوزم شریکم یوقدر خبری و شری براتدم سعادت انک
باشنه که انی بن خیر ایچون براتمش اولم و انده خیر ایشلدم و یل اول کشی به که
انی شرایچون براتمش اولم و انک التدن شرایشلدم دیو یازاش ایدی اکثر
اهل تفسیر بو قول اوزرینه در کبرو موسی علیه السلام اخبارینه کلدک
مستمع اوله سز) و نقلدر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری ابتدی یا موسی
هیچ بنم ایچون بر عمل اشلدکی موسی علیه السلام ابتدی نماز قیلدم و اوروج
طوتدم و ذکر ایتدم و صدقه و یردم حق سبحانه و تعالیٰ حضرتلری
ایتدی نماز سکا بره اندر و اوروج سکا جندر و صدقه سکا کولکه درو ذکر
سکا نوردر پس قنقی عملی بنم ایچون اشلدک موسی علیه السلام ابتدی
الهی بنی برعله قول اغوزله که سنک ایچون اوله حق تعالیٰ ایتدی کیمی که
سور ایشک بنم ایچون سوو کیمی که سومز ایشک بنم ایچون سومه (مکحول شامی
پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر که حق تعالیٰ حضرتلری موسی علیه
السلامه ایتدی هر کیم نماز صوکنده آیه الکرسی بی او قوسه اکا بن رحمت
ایده رم و شاکر لثوابن و یریم و صدیق لرعلم و یریم و رحتم کولکه سنی
انک اوزرندن زائل ایلزم موسی علیه السلام ابتدی الهمی کیم اکامداومت
ایدر حق تعالیٰ حضرتلری ایتدی ندیلر و صدیق لرعلم و شهید لرمداومت
ایدر لر) و نقلدر که حق تعالیٰ حضرتلری موسی علیه السلامه ایتدی
یا موسی بنی قوللریمه سودر و بنم نعمت لرمی قوللریمه بیلدر او یله اولسه
انلر دخی بنی سورلر موسی علیه السلام ابتدی یارب بر کشی خلق او یورابکن

اول نماز قیلسه انک ثوابی ندرحق تعالی حضرت تلی ایتدی رحمتی انک
اوزرینه صاچم و کوکلنی منورایلم و دعاسنی قبول ایلم و کیجه قیلدیغی نمازک
بر رکعتی کوندز قیلدیغی نمازک یوزرکعتی یرینه یزام و اوچاق ایچنده انکیچون
التوندن بر سرای بنیاد ایدم (و نقلدر که حق تعالی حضرت تلی موسی پیغمبر
علیه السلامه ایتدی یاموسی تحقیق اامت محمدی مکرم قیلدم اوج اسم ایله
هیچ کیسه بی انلر جملین مکرم قیلدم حق اول اسملر ایله بندن حاجت دیلسه لر
قبول ایدرم موسی علیه السلام ایتدی یارب اول اسملر ندرحق تعالی
حضرت تلی ایتدی (بسم الله الرحمن الرحیم) در که اوج اسمدر موسی
علیه السلام قنده برکشی و ارایدی کوز سزایدی چون بوسوزی
ایشدی ایتدی یارب اشو اسملر حقیچون بنم کوزومی بغشله حق
جل و علا حضرت تلی در حال کوزنی بغشلدی اهل تفسیر ایدرلر حق
جل و علا حضرت تلی موسی علیه السلامه تیه یازوسنده قرق ییل من
وسلوی و یردی بخان صباح اولسه حق تعالی حضرت تلی قوشلر و یردی
کلورل ایدی اغاچلر باشنده اوتوررل ایدی خوب آواز ایله اوتارل ایدی
بخان شمش طوغغه یقین اولسه بریل کلورل ایدی بونلرک یوکلرک کیدرل ایدی
بخان شمش طوغغه حق تعالی حضرت تلی نیک قدرتی ایله اول قوشلر پشدرل
بونلرک اوکلرینه بشمش د و شوب انلر برل ایدی (و نقلدر که موسی
علیه السلام ایتدی یارب بنی کلیم قیلدک و محمد علیه السلامی حبیب قیلدک
اویله ایسه حبیب ایله کلیم اورتاسنده فرق ندرحق تعالی حضرت تلی
ایتدی یاموسی کلیم اولدر که انک جیع ایشی الله رضا سیچون اوله و حبیب
اولدر که الله تعالی حضرت تلی نیک جیع ایشی انک رضا سیچون اوله یاموسی
بروجهله کلیم اولدر که الهی سوه و حبیب اولدر که الله انی سوه (و نقلدر که
موسی علیه السلام برکون صحرايه چیقدی کوردیکه برکشی قیون کورد
موسی علیه السلام اکا ایتدی هیچ نسنک وارمیدر که بیم اول کشی ایتدی
الله کریم و غنی درپس عصاسنی یره اوردی اول یرایکی پاره اولدی برندن
صوو برندن سود چیقدی موسی علیه السلام انلردن ایچدی یوز بن کوکه
طوندی ایتدی یارب بو کرامتی بوشکشی ندن بولدی حق تعالی
حضرت تلی ایتدی یاموسی انک کوکلنده بش خصلت وارد اول سبیدن
بو کرامتلی بولدی بری بودر که هیچ کوکلی بنم ذکر مدن خالی اولم

ایکنجی بودر که کوکلنده کیسه به حسدی بوق ایدی (اوخنجی بودر که دائم
کاه اوزرینه دکل ایدی) دردنجی بودر که رزق ایچون غصه یمدی (بشنجی
بودر که جیع حالده بندن قوفار ایدی بن دخی بو کرامتی اکا و یردم) و نقلدر که
موسی علیه السلام ایتدی یارب هیچ بنجلین کیسه به اکرام ایتدکی و سوبلدکی
حق تعالی حضرت تلی ایتدی یاموسی بنم قوللرم واردر آخر زمانده کتوروب
انلره اکرام ایلمرم رمضان ایله و بن انلره سندن یقینم یرا که سکا بتمش بیک
حجاب آردندن سوبلدم فچان محمد مصطفی نیک ادنی اوج طونسدر بکرلری
آچلقدن صراسه اول حجابلری ارادن کیده یرم نه بختلو اول کشی به که
یورکنی صوسزاق و آچلق ایله یاقه بدرستی بن جالمی انلره درض ایدرم
وانلرک آغزلر بیک قوخوسی بکامسک قوخوسندن بکدره موسی علیه السلام
ایتدی الهی بکا اکرام ایله رمضان ایله الله ذوالجلال حضرت تلی ایتدی
یاموسی رمضان امت محمد کدر (و نقلدر که موسی علیه السلام
ایتدی قرنداشم هرون وفات ایلدی انی یاراعه تکرری تعالی حضرت تلی ایتدی
یاموسی اکرا اولین و آخر بنی بندن دیلسک و یردم همین علی اوغلی حسینی
اولدرنی و یرمزم انتقام اینتیجه قومزم یاموسی بنم قاپومده ثابت اول
بن اظیفهم و بندن ایسته و یره بیکه غنی یم و بکامناجات ایله که بن یقینم و بنم ایله
صباحله که کریمیم (حضرت معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه ایتدی حق
تعالی حضرت تلی موسی علیه السلامه اوج بیک بشبوز کله سوبلدی
موسی علیه السلام آخر کلامنده ایتدی الهی بکا و صبت ایله حق تعالی
حضرت تلی ایتدی انا که وانا که مطیع اول حتی طقوز کره موسی علیه السلام
بکا و صبت ایله دیدی تکرری تعالی ایتدی یاموسی حق بودر که بن دیدم
اکر برکشی اناسنه و اناسنه ایلک ایلسه دنیاده انک آدنی ولیره دن یزارم
و قبرده کامونس اولورم و محشرده اکا رحیم اولورم و صراط اوزرنده اکا
قولاغوز اولوب و اوچاقده انک ایله واسطه سز سوبلشورم یاموسی انلرک
رضاسی بنم رضامدر و انلرک غرضی بنم غضبدر اکر برکشی پیغمبرک علی کبی
عمل ایلسه دونوب اناسنه و اناسنه عاصی اولسه انک عبادتن قبول ایلمزم بلکه
جهنمه قورم (و نقلدر که موسی علیه السلام ایتدی الهی بن غریم
و فقیرم و خسته یم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی یاموسی غریب
اولدر که انک بنم کبی حبیبی اولیه و خسته اولدر که انک بنم کبی طیبی اولیه

وفقیه اولدر که بنم نعمتلمدن نصیبی اولیه (ونقلدر که وهب بن منبه
رضی الله تعالی عنه ابتدای تورات شریفده اون درت کلمه بولدم جمیع بنی
اسرائیلک صالحلری برره جمع اولوب اوقودیلر و خلقه بیلدردیلر اول
کلمه لک معناسی (اول بوکه علمدن یک خزینه یوق (ایکنجی جهلیدن
یرامز بولداش یوق (اوچنجی تقوادن عزیز و شرفلوشی یوق (دردنجی
آرزولری ترک ایتمکدن اولی کرم یوق (بشنجی فکرندن افضل عمل یوق (التنجی
ک بردن اولو خورلق یوق (یدنجی صبردن افضل ایملک یوق (سکرنجی
کر چکلکدن یک مرشد یوق (طقوزنجی طمعندن قتی بوخسوللق یوق (اوننجی
صاغلقندن یک نعمت یوق (اون برنجی تکریدن قورقمقدن یک عبادت یوق
(اون ایکنجی قناعتندن یک زهد یوق (اون اوچنجی حفظلساندن یک سنی صاقلر
یوق (اون دردنجی دنیا به اراق لقندن یک یقین یوق (ونقلدر که حسن بصری
رحمة الله تعالی علیه ابتدای تورات شریفده بش کلمه یازلمشدر (بری بودر که
غنیلک قناعت ایتمکده در (ایکنجی سلامت عزتده در (اوچنجی آزادلق
آرزولردن کچمه کده در (دردنجی خوش تمتع ایتمک چوق کونلرده در (بشنجی
صبرایتمک آز کونلرده در حق تبارک و تعالی حضرتلری ابتدای یاموسی جمیع
خطارک اووسی طقوزنسنه در کبردر و حردر و حسددر و چوق سولمکدر
و چوق یمکدر و چوق او یومقدرد مال سومکدر و کندوبی مدح ایتمکدر بنی
سومکدر و طقوزنجیسی شاکر اولماقدرد (ونقلدر که ابن مسعود رضی الله
تعالی عنه ایدر تبارک سوروسی تورانده کلمشدر حق تعالی حضرتلری ابتدای
یاموسی هر یکم تبارک سوره سین کیجه زده اوقوسه عذاب قبردن امین اوله
(ونقلدر که حق تعالی حضرتلری ابتدای یاموسی چنانکه سکا مال ویرلسه
حسابنی دوشین چنانکه سکا دنیا عرض اولنسه اولومی ذکر ایله و چنانکه سکا
بلاکلسه دعا ایله چنانکه طعام یمکه اوتورر ایسک آچلری دوشین و چنانکه
برصک ناهه قصد ایسک جهنمی ذکر ایله و چنان خسته اولسک صدقه ایله
علاج ایله و چنان غنی اولسک سن دخی خلقی غنی ایله توراتک آخری بودر که
حق تبارک و تعالی حضرتلری ابتدای یاموسی مادامکه بنم خز بنه لریمی
بیلدک طمعکی خلقندن کس مادامکه بنم ملکیمی کوردک قیومدن کسینه
مادامکه عدولری میت کورمک کولک امین اولسون مادامکه کندی
عیبکدن فارغ اولمک خلقک عیبیه مشغول اوله اوچاغه کیرمدن بندن امین

اوله عزرائیل علیه السلام موسی علیه السلام روحن قبض ایتمک کلدی
موسی علیه السلام عزرائیل علیه السلامی اوروب برکوزین چبقاردی حق
تعالی حضرتلری در حال بنه کوزو بردی و موسی علیه السلام یوز بکرمی
سند عمر سوروب آخر دنیا دن آخرته تشریف ایلدی معلوم اولسونکه موسی
علیه السلام خبرلری چوقدر لکن بزاختصار ایلدک و شول خبرلری
یازدقکه حق تعالی حضرتلری انک ایله سو یاشدی و انک دخی بعضی سین
یازدق تا که کتاب مختصر اولسون ایچون والله اعلم

(*) مبعث یوشع بن نون علیه السلام (*)

حضرت وهب بن منبه رضی الله تعالی عنه ایدر یوشع علیه السلام موسی علیه
السلامدن نصکره برینه خلیفه اولوب کافرل ایله چوق جنک ایلدی حتی
کافرلردن اوتوز پاره شهرالری و شامی اندی و نیجه اططلالیدی و ماللرین جمع
ایلیوب کافرلری اسیر ایلدی اندن نصکره جبارین شهر بنه کلدیکه اول کون
جمعه کونی ایدی و کون آخر اولوب شمس طلونمغه آرقالمش ایدی بنی اسرائیلک
قومی جبارین شهرین کوردیلر فرح بولدیلر لکن جمعه ابرتسی جنک یوقدر
دیدیلر یوشع علیه السلام الین قالدیروب دعا ایلدی ابتدای یارب بنی اسرائیل
پیغمبر اوغلنلر بدر بونلره رحمت ایله دیدی زیرامونلرک لشکری کافرک لشکری
قتنده بر صحراده بر حلقه کبی ایدی یوشع علیه السلام ابتدای الهی کونش
طولنمغه آرقالدی کونشی طوت طولنسون حتی اریحا اهلبله جنک ایدله
و بر روایتده یوشع علیه السلام کونشه ابتدای شمس طور برکده سند بر یورلمش
قولسون و بندخی یورلمش قولم (بس کونش برنده طوردی اندن نصکره حق
تعالی حضرتلری بر فرشته کوندردی فرشته ابتدای یوشع کونشی طوندم
طولنسون و سکا یاردم ایدم انلرک اوزر بنه پس یوشع علیه السلام کافرل ایله
جنک ایلدی و کافرلری صدی کونش اندن نصکره طواندی (ونقلدر که حق
تعالی حضرتلری یوشع علیه السلامه ابتدای یوشع سنک قومکدن فرق
یک اولولرین و الشمس یک شریرلرین هلاک ایدرم یوشع علیه السلام ابتدای
الهی اولولری تدبیرلرک هلاک ایدرسن حق تعالی حضرتلری ابتدای بنم
ایچون انلر ایله دشمن اولدیلر ایله برلر و ایچرلر بندخی انلرک ایله بیله هلاک
ایدرم دیدی و هلاک ایلدی و یوشع علیه السلام موسی دنیا به السلامدن
صکره بیل حیاتده اولدی آخر دنیا دن تشریف ایلدی

(*) مبعث حدیث حزقیل بن نوری علیه السلام (*)

و هب رضی الله تعالی عنه ایدر خزقل علیه السلامه حق تعالی حضرت تیری
ایتدی هر کیم بنم و لیلریمی خور ایلسه بنمله جنک ایلش کیدر بن اولیامی
عزیز ایدوب یار لغیمیم و دشمنلریمی خور ایدوب مغبون ایدیجیم اگر بندن
قوللرم آخرت ایستسهل تمام و یریم و اگر دنیا ایستسهل و یریم اما آخرتده
نصیبلر بن کسرم اگر بر قول بنی سوسه بندخی انی سورم و اول کشی بنم نورمله
ک و ر و و ایتدی و س و یلر و کوکلی بنم نورمله ادرک ایلر و بکا دعا ایلسه
قبول ایدرم و بندن نسنه ایستسه و یریم حق تعالی حضرت تیری ایتدی هر
کیم بنم محبتیم دعواسن ایلسه دونه او یوسه یلان س و یلر حق تبارک و تعالی
حضرت تیری ایتدی بر قول بلالره صبر ایلسه کندی نفسنی اولدرسه او چاق
اکا حرام اولور و دخی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی بر قولوم بنی جنک
ک و نلرنده آکسه بن انی جنک کونلرنده صاقلرم چا نکه بر قولوم
بندن قورقه جله خلق اول کشیدن قورقار ای ادم اوغلنلری اگر بنم
و یردیکم رزقه راضی اولور سکر دنیا یی سزه مسخر ایدرم اگر بنم و یردیکمه
راضی اولمز سکرینه سزه تقدیرمدن زیاده و یرمزم اما انکچون سزی خور
و حقیر ایدرم و دخی حق تعالی حضرت تیری ایتدی بن سزی ایسترم
اما سز بندن چارسز بنم حق سزه سزی سومکدر و سکرک حقه کز بکا بنی
سومکدر اگر بکا مطیع اولور سکر رزق کزی زیاده ایلرم و اگر عاصی اولور سکر
رزق کزی کسرم اما مطیع لری سوارم و دخی حق تعالی حضرت تیری ایتدی
اگر و یردیکم نعمتلردن فقیرله احسان ایدر سکر خیر لیدر و اگر احسان
ایتمز سکر سزه زیاندر زیرا که صدقه و یرنلر یکدر صدقه ایستیلردن
انکچونکه دنیا یی ترک ایلین یکدر دنیا قبول ایدندن رزق فوت اوله دیو قورقک
مادامکه بنم خرینم طولودر و سلطاندن قورقمک مادامکه بنم سلطانلغیم
باقیدر دخی حق تبارک و تعالی حضرت تیری ایتدی جهنمی چوق چوق بها ایله
آلور سز اما او چاغی آز بهایه دخی آلر سز دخی حق تعالی حضرت تیری
ایتدی بندن اوراق اولیه سکر که کوکلوکزی فقر ایله و الیکری نعمتلر ایله
طولدر یرم دخی الله تعالی حضرت تیری ایتدی دیلر سکر که او چاقده حظیره
القدسده پیغمبرلر و شهیدلر ایله قو پاسر او کسوزلری انالر کی اسر کیچی
اولک و طول خانولره شفقتلورلر کبی اولک و بکا بندن قورقار قول کبی

اولوک حق تعالی حضرت تیری ایتدی بنی ذکر ایله یک بن دخی سزی ذکر ایلیم
و نفسکره انصاف و یرک بن اندن غافل دکلم

(*) باب المواعظ الی وعظ الله بها عباده (*)

حق سبحانه تبارک و تعالی حضرت تیری ایتدی عجبلم شویله کشی بی که
ارلم و ارادیکن ییلور فرح اولور و حساب و ارادیکن ییلور مال جمع ایلر و قبر
وارادیکن ییلور کولر و آخرت و ارادیکن ییلور راحت اولور و دنیا نکه ذوالن
ییلور کوکلی امین اولور حق تعالی ایتدی عجبلم بن شول کشی بی کم دلی عالمدر
کوکلی جا هلد و صوئله تنی طاهر ایدر کوکلی طاهر دکل و خلقک
عینه نظر ایدر کندی عینه نظر ایتمز و ییلور که یالکر اولور و یالکر
قبرده یاتور و یالکر آخرتده حساب اولور نیجه خلقله انس دوتا ییلور لاله
الا انا حقا وان محمدا عبدي و رسولی یعنی حق تعالی ایتدی بن بکا طانغلق
و یربر مکه شریکم یو قدر و محمد بنم عبدم و رسولمدر هر کیم صباح
طور سه دنیا یچون غصه چکسه بکا قافش کیدر و هر کیم دیننده هر کون
زیاده اولسه نقصان ایچنده در اکا اولم یکدر دیر یلکدن هر کیم بلدی علمله
عمل ایلسه اکا یلر یکی علمی او کردم حق تعالی ایتدی ای ادم اوغلنلری
سزی بن نمازده صنادم کاهن سز و زکوتده صنادم بخیل سز و اورجده
صنادم ملول سز و عت ایله صنادم شکایتی سز و خیره صنادم منع ایدیچی سز
و مسجدده صنادم اسیر کی سز و بازارده صنادم امیر کی سز و نفیسه صنادم
قوی سز و عقلمده صنادم ضعیفسز مکر بن کرمدن سزه رحمت ایلیم
یو خسه بریکر اشبودر لکله رحته لابق دکلسر حق تعالی ایتدی قناعت
ایلاک غنی اولک و حسدی ترک ایلاک راحت بولک هر کیم حرامدن صاقلسه
دینی پاک اوله هر کیم غیبتی ترک ایلسه محبت الله اکا غالب اوله هر کیم خلقدن
کسلسه خلقک شرنندن امین اوله هر کیم خلقله سوزی ازا ولسه عقلی
چوق اوله حق تعالی ایتدی ای ادم اوغلنی دنیا عمللر بن اشلرسن کانه
اولمز کی دنیا جمع ایدرسن ایدی قالور کی ای ادم اوغلنی هر کون
عمرک اکسلور سن یلرسن و هر کون رزق کلوور سن جدا یتمز سن آزنسنه یه
قناعت ایلرسن و چوق نسنه ایله طو یرسن هر کون بندن سکا رزق
کلوور و سندن بکا قبیح عمل کلوور عجب بودر که بنم رزقی یرسن و بکا عاصی
اولور سن بن نه کوکچک مولایم و سن نه یرامر قولسون بن سندن اوتانورم

اما سن بدن او تفرسن بنی او نودرسن خلقی کارسن و خلقدن قورقارسن
 بدنن امین اولورسن حق تعالی ابتدای آدم او غلغلری شونلاردن اولمک که
 توبه قلمقه تقصیر ایدرلر و اودون اندیشه قلوبلر و آخرتی اونودرلر
 عابدلر سوزن سویلرلر فاسقلر علملر اشلرلر اگر و بر رسم قناعت ایلرلر و اگر
 و بر رسم صبر ایلرلر خیر ایلرلر بیورلر کندیلرلر اشلرلر و شردن خلقی منع
 ایلرلر کندولری منع اولمزلر صالحلر سوزن سویلرلر اما انلردن دکلرلر
 خلقدن وفاسلرلر و کندولری کیمسه به وفایتلرلر حق تعالی ابتدای بنم طاعتمه
 صبر ایلک آساندر سره معصیت اشلرلر و کاهلی ترک ایلن اساندر اولمک
 حرارتدن و دنیایک عذاب اساندر آخرت عذابدن و جیفکر از غونسر
 مکر که بن هدایت ایلیم و جیفکر هلاک اولوب دوررسر مکر که بن قورترم
 حق تعالی ایلک خلقته لغت ایلک سره لغت اولور کوکلر هوا ده براسمه
 قائم در کسر اما کوکلر کز بیک نصیحتله قائم اولر طانقلق و برسر که
 قول دیو نیچون عاصی اولور سر اولم حقد رد بر سر نیچون اولمی کریمه
 کورر سر و کیمسه به احسان ایلر سر مکر که سره احسان ایلیم و کیمسه به
 یارد ایلر سر مکر که سره یاردم ایدم و کیمسه به سویلر سر مکر که سره سویلیه
 و کیمسه به اکرام ایلر سر مکر که سره اکرام ایلیم و کیمسه به طعا و برسر
 مکر که سره طعام و بره پس تمام مؤمن اولدر که الهه و رسول الهه ایمان کوره
 و اگر بر امر لای ایلیم و ایلک ایلیم اندن کسلنه اولاشه و اکانسنه و برمیندنسنه
 و بره و اکا خاین در دینه اول امیندر دینه و اکا خورلق ایدنه اکرام ایلیم حق
 تعالی ابتدای شول کیمسه نیک که او یوق دنیایک اویدر و شول کیمسه نیک که
 مالی یوق دنیایک مالیدر و دنیای پرکشی جمع ایلر که عقلی اولیم و دنیایله
 شول کشی فرح ایدر که فهمی اولیم و دنیایه شول کشی حریص اوور که
 معرفتی اولیم حق تعالی ابتدای بنم عهدمه و فایک بندخی سرک عهد کزه
 و فایلیهم اوچاغه بول یوقدر مکر صالح عمل ایلر و اوچاغه کیمسه کریم
 مکر صبر ایلکله و بکا یقین اولک نافله نماز قلمقه و بنم رضامی استک
 مسکینلری راضی ایلکله و بنم رحمته رغبت ایلک علما ایلر او تورمق ایلر
 بدرستی بنم رحمت علما دن کوز آجوب یومجه ایلر هر کیم بر مسکینه
 کبر ایلیمه قیامتده انی قیامتده صورتده یاردم و هر کیم بر فقیره اکرام ایلیمه
 دنیاده و آخرتده انی اولو ایلیم و هر کیم بر مسکینک عین اشکاره ایلیمه

بن ایلک بنم عین اشکاره ایلیم هر کیم بر فقیره خورله سه بنله جنک ایلیم
 کبیر حق تعالی ابتدای نیجه چراق در که یل انی سیونددر و نیجه
 عابد وارددر که عجب انی فساد و بر و نیجه غنی وارددر که بایلق انی فساد
 و بر و نیجه فقیر وارددر که یو خسوللق انی فساد و بر و نیجه عالم وارددر که
 علم انی فساد و بر و نیجه جاهل وارددر که جهل انی فساد و بر (امدی
 اگر بلی بکولمش اختیارلر اولماسه و بندن قورقار یکتلر اولماسه و سود
 امر او غلغلر اولمسیدی کوکلری دمور قیلار ایدم و برلری توج قیلار ایدم
 و کوکلر بر قطره یغور ایدم و برلر بر چکر دک بتورمز ایدم و دخی دائم
 انلر عذاب ایدر ایدم حق تعالی حضرتلری ابتدای بکا مطیع اولک
 حاجتکر اولدیغی قدر و بکا عاصی اولک اوده صبر ابتدای بکا قدر
 و رزقکری حاضر کورب اجلار بکری اوراق کورمک و دینکری
 و مالکری و اتکری اصلاح ایلک بکا دینکری اصلاح ایلک کز اتکری
 و فاکر اصلاح اولور چراق کبی اولمک ز بر اکندی بنار خلق نوری ایلر منور
 اولور و دنیا محبتی کوکلر کز دن جبقارک که تحقیقا دنیا سومک ایلر بنم
 محبت بر برده اید جمع ایلیم و رزق جمع ایلیمه نفسکری یومشق ایلک که
 رزق قسمت اولمشدر حریص محروم و بخل مذمومدر و اجل واجبدر و حق
 معلومدر و جمیع حکمتک باشی تکریدن قورق ققدر و بایلق خیرلوسی قناعتدر
 رزقک خیرلوسی تقوادر و کوکلرک خیرلوسی یقینی زیاده اولاندر و نعمتلرک
 خیرلوسی صاعقلدر و عملک شرلوسی یلان سویلکدر (و مار بک
 بظلام للعین) حق تعالی حضرتلری ابتدای انلر که ایمان کتورد بکر
 سویلر سر شو نیکه اشلر سر بوخسه سرک فاکرده امامی وارددر اولومدن
 و بر اتمی وارددر اولمک معلومدر و نفسلر بکر معدومدر و کز لول بکر
 آشکاره دزهر کون عمر بکر اکسیلور قبره یقین اولور سر (فاتقوا الله
 یا اولی الاباب) حق تعالی حضرتلری ابتدای آدم او غلغلر صبر
 و تواضع ایلر سنی عالی ایلم و استغفار ایلر سنی یار لغه یم و بندن استه
 و بر یم و بکا توبه ایلر قبول ایلیم و صدقه و بر بکات و بر یم و قومک
 اولاش عمرکی زیاده ایلیم و بندن عاقبت استه دائم صاعقل و بر یم و بک
 سلامت اولمق خلرتده در و اخلاص حرامدن صاف قلمقه در و رغبت توبه ده در
 و بایلق قناعتده در و نیجه عبادت استرسن طوق قلمقه و نیجه الله تعالی

حضرت تریک محبتی استرسین دنیا سومک ایله و نیجه کوکل جلاسن استرسین
 داتما او یقو ایله و نیجه اللهک رضاسین استرسین مسکینلری سومک ایله
 و نیجه اللهک رحمتن استرسین بخلاق ایله و نیجه او چاق استرسین دنیا
 سومک ایله و نیجه سعادت استرسین آزعلم ایله و نیجه قرقارسین در ویشلری
 سومک ایله حق تعالی حضرت تری ایندی تدبیر کی معبشت یوق خلق
 انیتمم کی ورع یوق توبه کی شفاعتی یوق علم کی عبادت یوق
 قورق کی سعادت یوق حق تعالی حضرت تری ایندی اولوم سرلری
 کشف ایله و قیامت خبرلری ظاهر ایله اگر برکوچک کنه اشلسک اکانظر
 ایله ولکن کیمه عاصی اولدک اکانظر ایله اگر سکا آزی ویرلسه اکانظر
 ایله بلکه اول رزق و برنه نظر ایله و بنم مکرمدن امین اوله که بنم مکر
 غایت کیرلور در بن سزک صورتکزه و مالکزه نظر ایلمز و لکن عملیکزه
 و کوکلور کزه نظر ایله درم حق تعالی حضرت تری ایندی ای آدم اوغلنلری
 نفسکره توبه ایله اکر ام ایله و عمل صالح ایله اعزاز ایله و اللهدن قورق
 قیامت کوئی اولدن که ائک مقصداری الی بیک ییلدر و اول کونلردن
 صاقتک و دخی شول قومدن اولماککه ایشیدیر زدیله اما استمزل حق
 تعالی حضرت تری ایندی بشارتمی اولور شول کسیره که ربارلر رحان
 انلره غضب ایدر امدی حق کوکلده قساوت بولسک و بد نکهده سستک
 بولسک و رزقکده و مالکده حرمان و زیان بولسک بیککه مالایعی سو بیکدندر
 و دینک تمام اولمزالک مستقیم اولیه و دینکده دینک مستقیم اولمزالک بیکدن
 او تئما نیجه حق خلق عینه نظر ایلسک و کند و عیبکه نظر ایلسک
 شیطانی راضی ایلمز سن و رحانی قاقیدرسن حق تعالی ایندی شیطان سزک
 دشمنکدر اندن صاقتک و صالح عمل ایله شول کون ایچونکده انده جمع اولور سن
 فوجا فوجا و حق تعالی حضرت تری دور رسن صفا صفا و کابکزی او قور سن
 حرفا حرفا و نیکم اشد بکر ایسه صور و لور سن سر اوچهر او بن
 بر باد کده بکا بکر پادشا یوق هر کیم کوندز اورج طوتسه اکا انواع
 نعمت و یریم و اگر توبه ایله بنم عذابدن امین اوله و بن منعم بکاشکر ایله
 و بن رحمت ایدیم بکا استغفار ایله و بن معبود بکا عبادت ایله و بن مقصودم
 بکا قصد ایله و بن عطا ایدیم بکدن عطا ایستیه و بن عالم بکدن علم
 ایستیه حق تعالی ایندی بن طالع و یریم و فرشته طالع و یریم بکدن

غیری تنکری یوق هم قائمه دین اسلام دیندر هر کیم احسان ایله
 اوچاغی اکا و یریم و هر کیم عاصی اولسه اودله عذاب ایدرم هر کیم بنم
 رحمتدن امیدن کدر ایسه هلاک ایدرم هر کیم الهی بلسه و مطیع اولسه
 بدرستی عذابدن قورندی هر کیم شیطانی بلسه اکا عاصی اولسه امین اولدی
 و سعادت بولدی و هر کیم آخرتی بلسه و آنوک ایچون عمل ایله هدایت
 بولدی و هر کیم بلدی ایسه که رزق بن و یریم رزق ایچون رحمتنه هر کیم
 شیطانی بلدی ایسه اندن غافل اولمق نه هر کیم و ددن قورقار سه راحتنه
 هر کیم اوچاغی بلدی ایسه کاه اشلسک نه هر کیم جمع اشی بکدن بلدی ایسه
 فریاد ایلمک نه هر کیم بنم جلیل نکمی بلدی ایسه خلقه کبر ایلمک نه حق
 تعالی ایندی آرزو کوزی چوق ایله که بول ارزاقدر و کیکوزی بکی ایله
 که کدر کدر و بکا ایچون عاصی اولور سن چون کنش اسی سندن بویه رحمت
 چکر سن عجب بودر که جهنمیدی طبقه در هر طبقه ده یتش بیک چقور وار
 و هر چقورده یتش بیک حول وار و هر حولده یتش بیک تابوت وار و هر
 تابوته یتش بیک عقرب وار و هر عقربک بیک قورغی وار و هر تابوتک
 اوزرنده یتش بیک اغاخ وار و رزقومدن و هر اغاجک التنده یتش بیک
 بوقاغ و وار هر بوقاغوده یتش بیک فرشته وار هر فرشتهک التنده یتش
 بیک بیلان وار و هر بیلانک اوزنلغی یتش ارشوندرو هر بیلانک اغرنی زهر ایله
 طلور در حق تعالی ایندی عزتم حق ایچون بن اول جهنمی کافر و محلدلر
 ایچون براندم و مساوی ایلملر ایچون و اتاسنه اتاسنه عاصی اولملر ایچون
 و خراجه لرن و ربا ایله عمل ایدملر ایچون و زکات و یرمیلر ایچون و زنا ایدملر ایچون
 و ربا یتملر ایچون و او کسوزله ظلم ایلملرک ایچون براندم انلر که ایمان کتوردیلر
 و عمل صالح اشدیلر انلرک سیئاتی حسنات قیلورم امدی ای بنم
 قوللرم بدنلر ضعیف در و سفر اوزاقدر و یوک اغردر و صراط کپروسی
 انجه در و قاضی رب العالمین در حق تعالی ایندی ای آدم اوغلنلری
 دنیا یه نیجه رغبت ایدرسن حال بودر که فانی در و نعمتی زائل در و حیاتی
 منقطع در بدرستی شونلر که بکا مطیع اولدیلر و عبادت ایدیلر انلر اوچاغه
 کیرلر و شونلر که بکا مطیع اولدیلر و عبادت ایدیلر انلر جهنمه
 کیرلر و اوچاغک دخی سکر قابوسی وارد و هر اوچاغده یتش بیک روضه
 وار و هر روضه یتش بیک قصر واردر و باقوتدن و هر قصرده یتش بیک

حول و ارز مردن و هر حوالده یتیمش بیک او وار قزل التون دن و هر اوده
یتیمش بیک مقصوره و اراق کومشدن و هر مقصوره یتیمش بیک مائده و ار
عنبردن و هر مائده یتیمش بیک چناق و ار جوهر دن و هر چناقده یتیمش درلو
طعام و ار و هر مقصوره نك اطرافنده نیجه تختلر و ار قز بل التوندن
و هر تختك اوزرنده نیجه دوشكلر و ار حریر دن و استبرق دن و دیباجدن
و هر تختك چوره سنده نیجه ایرماقلر و ار آب حیاتدن و سوددن و بالدن و سجددن
و هر ایرماغك اورتا سنده نیجه درلویمش و ار و هر اوده نیجه جادرلر و ار
قریل حریر دن و هر چادرده نیجه درلودوشكار و ار و هر دوشك اوزرنده
بر حوری وارد و هر حورینك نیجه قراوشلری وارد و اراق انجولر کی
و هر قصرك اوزرنده یتیمش بیک قبه و ار و هر قبهده یتیمش بیک هدیده و ار
جانب رحماندن کوزلانی کورمش دكل و قولاقلر ایشتمش دكل و کوكوللر
دن یکممش دكل و یمشلر و ار نیجه اختیار ایدرایسه کز و قوشلر و ار نیجه
اشتها ایدرایسه کز اولمك یوق و خستهلق یوق و غصه و نماز و اوروج و حج
یوق و غزایوق بکار و رعیتلر یوق قاضی و نائب و دعوا جیلر یوق و ایچندن
چتمق یوق * جراء بما کانوا یعملون * حق تعالی ایتدی یا ابن ادم
سنکله بنم ارامده اوج نسنه و ار دربری بنم ایچون در و بری سنك ایچوندر
و بری بنم ایله سنك اراکده در اما اولکه سنك ایله بنم ارامده در سندن استمك
و بندن و یرمك اما اولکیم بنمدر جانکدر و اولکیم سنکدر عملکدر ایتدی آچ
اول بنی کورو عبادت ایله بکا اولاش و استنبی بول و شویله بیلکه نیجه بکلر
جهنمه کیرلر فسق و ظلم ایشمك ایله و نیجه عالملر جهنمه کیرلر حسد ایشمك ایله
و نیجه باز رکاتلر جهنمه کیرلر خیانتلک ایله و نیجه عابدلر جهنمه کیرلر
ریا ایشمك ایله و نیجه بایلر جهنمه کیرلر کبر ایشمك ایله و نیجه درویشلر جهنمه
کیرلر بلان سولمك ایله عالمکه عملسنز اوله شول بلوده بکزر که بغمورسنز اوله
شول عالمکه عملسنز اوله اول اغاچه بکزر که یمش سنز اوله شول مال که زکوة سنز
اوله طوزلوریه تخیل اکث کبی اوله و جاهل قتنده عملک مثلی حیوان
بویننده اصلمش جوهرلر کبی اوله اولمش کوللرک مثلی صویبه دوشمش
طاش کبی اوله و اعظملر رغبت ایشمک لقیلر صاغوشمش کبی اوله حرامدن
صدقه و یرمك بول ایله ابدست المق کبی اوله برمالکه که زکاتسنز اوله اولتنه
بکزر که جانسنز اوله عالمکه توبه سنز اوله بنیادسنز قیو کبی اوله صدق الله العظیم

(*) مبعث الیاس علیه السلام (*)

(و نقادیر فائده حق تعالی حضرتلری حر قبل پیغمبر علیه السلام
جانی قبض ایلدی بنی اسرائیل اراسنده شرک و فساد چوق اولدی
حق تعالی حضرتلری الیاس علیه السلام انلره پیغمبر و یردی محمد
بن اسحاق رجة الله علیه ایدر الیاس علیه السلام هارون پیغمبرک
او غوللرندرق حق تعالی حضرتلری موسی علیه السلام نضکره تورات
اونودلرسون ذیوبری بری اردنیجه پیغمبرلر کوندردی توراتی صاقلرلر ایدی
چانکه الیاس علیه السلام قرق یاشنه ایردی موسی علیه السلام بکزر ایدی
جبرائیل علیه السلام الیاس علیه السلام کلدی الیاس علیه السلام ایتدی
سن کیسن جبرائیل علیه السلام ایتدی جبرائیل علیه السلام ایتدی
رحمه می کلدک یوخسه عذاب ایتکه می کلدک جبرائیل علیه السلام ایتدی
سنکا پیغمبرلک زده لکه کلدک تحقیقا حق تعالی حضرتلری سنی بنی اسرائیلک
بکرینه دعوت کوندردی انلر صنفه طیارلر انلری وار اللهم عبادتنه دعوت
ایله اول بکله ایت سنك ایله دعوت بیه وارسونلر الیاس علیه السلام ایتدی
بن انلره نیجه وارم که انلرک لشکری وارد بن یالکیرم جبرائیل علیه السلام
ایتدی قوت و غلبه ایتک لشکرایله دکلر حق تعالی کیمه دیلر ایشه
و یرر اگر طاغله و اولدره پیوررایسک سکا مطیع اوله زرا که حق تعالی
حضرتلری سکا یتیمش پیغمبرجه قوت و یردی قومکد واریو مشق سویله
و دینه دعوت ایله پس الیاس علیه السلام واردی انلری دعوت ایلدی مطیع
اولدیلر و دعوت قبول ایلدیلر الیاس علیه السلام ایکی رکعت نماز قیلدی
و سجد ایلدی ایتدی الهی اشوقومی دعوت ایلدم چاره اولدی ایمانه
کلدیلر بلکه کفرلری دخی زیاده اولدی یارب بنی دنیادن چیقارمیه سن
حتی بنم حقمی اناردن المینجه پس حق جل و علا حضرتلری ایتدی یا الیاس
سنك حاجتکی قبول ایلدم بندن استهنه دیلر ایشک و یرم الیاس علیه السلام
ایتدی انلره خط و یر و بغمور یا غدرمه و اولتیر یتیمسون قحطدن هلاک اوله
اندنصکره حق جل و علا حضرتلری انلره خط و یردی حتی جیفه لری بنی
یدیلر و قوشلر ایتدیلر یا بنی الله حق تعالی حضرتلری انلرک رزق سنك
الکبه قیلدی اشته آچلقدن هلاک اولدیلر انلری اسرکز مین الیاس
علیه السلام ایتدی حق تعالی حضرتلری انلره غضب ایلدی اگر ایمانه

کمر را یسه هلاک اولور لر حق تعالی حضرت تری ابتدی یا الیاس کوکلر
ویرلر ایچون اغلر سن انلری اسرکه ک بنم خلقیدن نیجه بیک کشی آچلق
ایله هلاک اولدیلر فرشتهلر وقولر سندن عفو استرلر ویرمدک انصاف
میدر بنم قوللر و مه یا الیاس اگر انلریکا عاصی اولدیلر ایسه بن انلرک
رزقن کسمزم الیاس علیه السلام ابتدی یارب بن سنک ایچون انلره غضب
ایدهرم سن قوللر یکلر حالن یلمور سن اگر بنم انلره ابتدیکم برامز ایسه
توبه ایدهرم بو اشدن بنی اسرکه یارب (و نقلدر که الیاس علیه السلام
قومنه کلدی و یونس علیه السلام اوغلا نیچق ایدی فوت اولدی اناسی یاس
ایلدی الیاس علیه السلامه ابتدی حق تعالی حضرت تری نه یلوار واسته
اوغلام یونس بنه دری اولسون (پس الیاس علیه السلام دعا ایلدی
اون بش کوندنصرکه یونس علیه السلام بنه صاغ اولدی حق تعالی
حضرت تری نک قدرتی ایله الیاس علیه السلام قومی انی کور دیلر بنه
مطیع اولدیلر انکار لری دخی زیاده اولدی الیاس علیه السلام ابتدی
الهی سنک رسالتکی بونلره ایرشدر دم مطیع اولدیلر بنی بونلرک اراسندن
چیقارو بونلره عذاب ایله دیدی اهل تفسیر ابتدی اول وقتکه یوشع علیه
السلام شامی قح ایلدی بعلبکه کلدی و انک بریکی واریدی اچب دیرلر ایدی
انک بر خا تونی واریدی یتش بک اولدر مش ایدی ویدی اوغلی
واریدی یحیی علیه السلامی دخی اول خاتون شهید ایلدی او یله ایسه
حق تعالی حضرت تری الیاس علیه السلامی اول بکه وقومنه دعوته کوندردی
اول قوم ایمانه کلدیلر حتی اول بک الیاس علیه السلامی اولدرمک استدی
الیاس علیه السلام کوردیکه شره باشلدیلر بر اولوطاغه چیقدی انک آدی
جبل لبناندر پس یدی ییل انده دوردی اغاج و بیراق یدی برکون اول
بکک ایغلی خسته اولدی اول بک صممه چوق یلواردی و شفا استدی حق
تعالی حضرت تری الیاس علیه السلامه ابتدی طاغدن این وار اول بکی
ایمانه دعوت ایله انلردن قورقه بن انلرک شرینی سندن منع ایلم دیدی حق
تعالی حضرت تری اول بکک کوکنه قورقو براقدی اندنصرکه الیاس علیه
السلام طاغدن ابتدی و انلره ابتدی حق تعالی حضرت تری بنی سزه
یغمبر کوندردی ایمانه کلک و حقه مطیع اولک وینه ایت یکه الله تبارک
و تعالی حضرت تری ابتدی یا ملک بلمر مېسنکه بندن غیری تنکری بوق

و جمع عالمی براندم و انلره رزق ویردم و انلری دیرلدم وینه اولدردم وینه
دیرلدرم و سن الله شرک توررسن و اوغلو که صمندن شفا استرسن
حال بودر که اول صمندر سننه مالک اولمازلر و غیریه نیجه شفا ویرلر
بوسوزی ایشتمیلر اول بکک قومندن الی کشی حبله و مکر ایلدیلر طاغده
چیقدی یلر ایتدیلر سنک ربکه ایمان کتوردک الیاس علیه السلام
ابتدی الهی اگر بونلر کرچک ایسه بکا دستور ویر انلره وارم اگر بونلر
یلان ایسه اودو برانلری یا قسون حق سبحانه و تعالی حضرت تری بونلره
اود ویردی یا قدی بو خبر اول اچب نام پادشاهه دکدی اول قوم بردورلو
دخی مکر و حبله ایلدیلر حق تعالی حضرت تری نه انلره دخی اودو یروب یا قدی
اندنصرکه اول پادشاه الیاس علیه السلامک اهلنه یازوجیسن کوندردی
الیاس علیه السلامه ایمان کتوردم دیو و اول طاغده چیقدی بر جاعت ایله
اندنصرکه الیاس علیه السلام چا غردی خلقه سو یلدی خلق آوازندن
ییلدیلر کورمکه مشتاق اولدیلر اندنصرکه اچبک اوغلی اولدی الیاس
علیه السلام طاغدن کیر و ایندی بنه مکاننه کلدی یدی ییل غصه لندی
او توردی حق سبحانه و تعالی حضرت تری ابتدی یا الیاس بونه غصه در
بنم عرتم حقیچون دیله بندن ندیار ایسک ویرم زیرا که بنم رحمت واسعدر
و فضلم عظیمدر الیاس علیه السلام ابتدی دیلرمکه بنی اولدوره سین ائامه
و ائامه قاوشدیره سین بنی اسرائیل الندن قتی ملول اولدم حق سبحانه
و تعالی حضرت تری ابتدی نه دیلر ایسک دیله الیاس علیه السلام ابتدی
یدی ییل کوکدن یغمور یغمسون مکر بنم شفاعتم ایله یاغده حق تعالی
حضرت تری ابتدی یا الیاس بن خلقمی اسرکرم اگر ظالم ایسه دخی ولکن
اوج ییل یغمور خرنه سنی سنک الک ایله ویرم الیاس علیه السلام ابتدی
یارب یان نیجه دیرلک ایدهم اول قوطده حق سبحانه و تعالی حضرت تری
ابتدی قوشلری سکام سحر ایلدم غیری یردن سکا آزق کتور سونلر الیاس
علیه السلام ابتدی یارب راضی اولدم (پس حق تعالی حضرت تری یغموری
حبس ابتدی حتی شویله اولدیلر که نیجه حیوانلر آچلقدن هلاک اولدیلر
حق تعالی حضرت تری ابتدی یا الیاس تحقیق شفا بوق کشیلری هلاک
ایلدک حال بودر که انلر بکا عاصی اولدیلر ایدم الیاس علیه السلام ابتدی
یارب بن ینه انلره وارم ایمانه دعوت ایلدیم اوله که غیری به طامعندن رجوع

ایدهل حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی وارانلری دعوت ایله الیاس علیه السلام بنه اول قومه واردی وایتدی بن سزی آخلق ایله هلاک ایلدم و بونجه جانورلری و قوشلری بیه هلاک ایلدم سرنک اوجیکزدن زیرا که سرن باطل اوزرینه سرن اگر دینکرنک باطل ایدیکن پیام دیرسکر صمغریکر ایله چیقک یغمور استک اگر یغمور یغمرایسه بیه که صمغریکر باطلدر اول قوم صمغری ایله صحرا به چیق دیر بلوار دیرلر چاره اولدی یغمور یاغدی اول قوم کوردیلر که سوزلری کچمدی بنه الیاس علیه السلام قتنه کلدیلر ایتدیلر سن الله یلوار اوله که چاره اوله الیاس علیه السلام دعا ایلدی حق تعالی حضرت تیرینه یلوار دی حق جل و علا حضرت تیری کندی کرمی ایله بونلرک دعاسن قبول ایلدی کوردیلر که بر قلفان کبی بولوط چیقدی دکر اوزرندن اندنصرکه جهانی طوتدی و یغمور یاغدردی بونلرک شهری و کندی لری حیات بولدیلر چانکه اول بونلرک اوزرندن کتدی بنه اول عهدی اونیق دیرلر عاصی اولدیلر چانکه الیاس علیه السلام بونلرک حالن کوردی حق تعالی حضرت تیرندن دیرلر که بونلرک راستدن کید .

الله تعالی حضرت تیری ایتدی یا الیاس رسالتی برینه کتوردک چاره اولدی ایمدی ابسعی یریکه خاینه قو بن انی بنی اسرائیل خلیفه قیلدم نظر ایلکه انلره بن نیجه عذاب ایدرم اندنصرکه الیاس علیه السلام انلرک راستدن چیقدی کندی تکرری تعالی حضرت تیری ایتدی هر نکه سکا کله قورقمه راویلر ایتدیلر الیاس علیه السلام چون اندن کندی بریزه واردی انده طور رایکن برآت کلدی یوزنده نور واریدی و قنادلری واریدی اول آت الیاس علیه السلام سو یلدی ایتدی یانی الله بنم اوزریمه بن تحقیقا حق تعالی حضرت تیری بنی سنک ایچون یراندی چون الیاس علیه السلام بوسوزی ایتدی اول آتک اوستنه بندی البسع علیه السلام ایتدی یا الیاس بکا نه یوررسن الیاس علیه السلام ارقه سندن بر قفتان چیقاردی البسع علیه السلام کیدردی خلیفه سی اولدیغنه بنی اسرائیل اول قفتان نشان اولدی اندنصرکه جبرائیل علیه السلام الیاس پیغمبره کلوب ایتدی شمدنصرکه یا الیاس فرشته لری کی قنده دیرلر ایسک اوج اگر کوکلر ده و اگر یر یوزنده حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اکافر شهلر کی لباس کیدردی و اندن طعام و شراب لذت کسدی الیاس علیه السلام شمدیکه حالده قنده

دیلر ایه اوجار (و هب بن منبه رضی الله تعالی عنه ایدر الیاس علیه السلام قاره ده اولور نتکیم خضر علیه السلام دریاده اولور) و نقلدر که قوت القلوبده ابو طالب مکی رجه الله تعالی علیه ایتدی الیاس علیه السلام برکون اوتوررایدی عزرائیل علیه السلام کلدیکه روحنی قبض ایله الیاس علیه السلام غایت زار یلک ایلدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری عزرائیل علیه السلام ایتدی ایت بنم قولومه نیچون زار یلک ایلر بونه اغلمقدر دنیا ایچونمی آغلر یوخسه بندن قور قوبده می آغلر الیاس علیه السلام ایتدی بنم آغلدیغم اولدر که اولد کدنصرکه بندن حقک ذکر ی بندن قوت اوله بنم بعض قومم الهی ذکر ایدر بن ذکر دن قالم دیو آغلرم حق تعالی حضرت تیری ملک الموت ایتدی الیاسک روحنی قبض ایلکه بنم ذکر م ایچون حیات ایستر کندی نفسیچون ایستر براق انی قیامته دکن یور یسون خضر و الیاس علیه السلام مشرقده و مغربده دکر زده و قاره ده سیر ایدر لر قنده ذکر الله اولور ایه انده جمع اولور لر صلوات الله علیهما و سلامه

(*) مبعث داود علیه السلام (*)

(ابن عباس رضی الله تعالی عنهما ایدر الیاس علیه السلام دنصرکه بنی اسرائیل قومی باولک بیلرک اولدیلر حق سبحانه و تعالی حضرت تیری داود علیه السلامی انلره دعویچی کوندردی داود علیه السلام ایشا اوغلور و ایشا یهودا اوغلدر و یهودا یعقوب علیه السلامک اوغلور پس داود علیه السلام یعقوب علیه السلامک اصلندندر (چون بنی اسرائیل و قومی فساد و شیطانک و سوسه سنه مشغول اولدیلر حق تعالی حضرت تیری داود علیه السلامه زبوری و بردی یوزاللی سوره ایدی جبعسی دعا و ثنا ایدی حلال و حرام و فرائض و حدود و یوق ایدی وزبورک اولنده یازلش ایدیکه جبع حکمتک باشی حقندن قورقمقدر و آخرنده بویازلش ایدیکه حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی هر عالم که علمی ایله عمل ایلمه شیطان ایله برابردر و هر درویش کیم دنیاسی ایچون بایلره تواضع ایلره کلب ایله برابردر و هر بای که مالندن صدقه و زکات و یر میه خنر ایلره برابردر نعوذ بالله تعالی) و نقلدر که داود علیه السلامک طغسان طغوز خاتونی واریدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اکابر قوت و یردیکه بر کجه ده جبعسنه ایشرایدی برکون بنی اسرائیل ایتدی دیرلر که یانی الله بزه خبر و یره سن سنک فضیلتکدن داود

عليه السلام ايندي بنم فضيلتم اولدر که بنم فرنداشلرم اراننده حق
سبحانه وتعالی حضرتلری بنی پیغمبرلکه مخصوص قیلدی و بنم الم ايله
جالوت اولدردی و بکا زبوری کوندردی دیدی برکون داود علیه السلام
محرابه کیردی سجده ورکوع ایلوب چوق آغلدی اندنصکره باشنی کولکره
قالد یروب ابراهیم علیه السلام واسحاق علیه السلام و یعقوب علیه
السلام کرامتلین ذکر ایدوب ایندی یارب جیع خیری کوردم بندن مقدم
اتام و ددهم ايله بیله کتمش الهی ابراهیمی اولوا بملک خایل ایتک ايله و اودی اکا
صغوق و سلامت ایلدک و انک دشمنی غرودی قهر ایلدک اندنصکره اسماعیلی
کامل قلدک کرج کلک ايله واسحاق علیه السلام کامل ایلدک یا انکر لایق ايله
و یعقوب علیه السلامی اوغلنلری ايله و موسی علیه السلامی نی و کلیم ایلدک
و هارون علیه السلامی کامل قلدک علم ايله و الیاس علیه السلام یاردم ایلدک
قومی اوزرینه و یرلده و کولکرده قوشلرکی اوچاق ايله اندنصکره بنه ایندی
انهی دیرلم سندن که بنی سنک قاتکدکی کرامتله بنی مخصوص قیلاسن نیکیم
انلری کرامتله مخصوص ایلدک حق تعالی ایندی یاد اود سنک اولولغک بودر که
سکا بکرز هجیر پیغمبر براندم که هم پیغمبر و هم خلیفه اوله همین اناک آدمی
براندم و دخی طاعلره پیوردم چنانکه سن او قوسک طاعلر سکا آهنک ایده لر
و تیموری سنک الکه خمیر کی ایلدم و سکا تیمور کوملک دوزمک او کرتدم و قوشلر
سنک اوزر که صف طوتوب اوچارلر سکا کولکه ایدرلر چنانکه سن تسبیح
ایلسنک انلر دخی تسبیح ایدرلر یاد اود ابراهیم علیه السلامی اود ايله مبتلا ایلدم
کیم به شکایت ایلدی هر حالنی بکا ییلدردی و اوغلنی قریان ايله پیوردم صبر
ایدوب بوغازلعه یاتوردی بنینه یرینه قوج کوندردم و یعقوبی مبتلا ایلدم
یوسفک خرنی ايله و کوز سنلر ایتک ايله صبر ایلدی و موسی پیغمبری کوجوک
ایکن مبتلا ایلدم اناسی اوده بر اقدی و تابوته قویدی دریاه آندی صبر ایلدی
بندخی باقمدم اکارجم ایلدیم یاد اود سنی جیع بلاردن صاقلدم داود علیه
السلام چون بوسوزی ایشندی سجده ایندی و چوق شکر ایندی اندنصکره
باشنی قالدردی ایندی یارب شمدی ییلدم ایندی یارب دیرلکه کیر و قلان پیغمبرلر
کی بنی دخی مبتلا قیلکه بندخی صبر ایلیم حق تعالی ایندی ایمدی یاد اود
بلایه رفته یه حاضر اول و صبر ايله که فلان ایده و فلان کونده مبتلا اوله سن
چنانکه اول کون اولدی داود علیه السلام محرابه کیر و قیوی قیایوب

و نماز قیلوب زبوری او قودی و اول کون شیطان کلدی التوندن برکون کرجین
صورتنه کیردی انجودن و زبر جددن قناتلری و ارایدی همان داود علیه
السلامک او کونه قوندی داود علیه السلام انک حسننی کوروب عجبلی
دیلدیکه انی طوته و بنی اسرائیله کوسره حق سبحانه و تعالی حضرتلرینک
قدرتنی کوره چنانکه طومق ایستدی کور کرجین قاچوب داود علیه السلام
آردینه دوشدیکه انی طوته اول کور کرجین بریره دخی قوندی بنه دیلدیکه انی
طوته بریوستانه قوندی انک ایچنده بر عورت و ارایدی انی کوروب در حال
اختیار سنر اکا عاشق اولوب اول خاتونی آلتی ایستدی اول خاتون اور یا آدلو
برکشی نک خاتونی ایدی علما اختلاف ایدرلر داود علیه السلامک زله سنده
بعضیلر ایدرلر داود علیه السلام نامه یازدی ایوب علیه السلامک فرنداشنی
اوغلونه که اور یایی بریره کوندره اور یا تابونک او کججه بوروبه چون او یله
ایتدیلر اور یا انده شهید اولدی اول خاتونی داود علیه السلام آلوب
سلیمان علیه السلام اندن دنیا یه تشریف ایلدی چنانکه داود علیه
السلام اول خاتونه زفاف ایندی هنوز یا پشمدن حق سبحانه و تعالی
حضرتلری جبرائیل و میکائیل علیهما السلامی داود علیه السلامه
کوندردی ایکی ارکشی صورتنده داود علیه السلام محرابه
عبادت ایدر ایدی کلدیلر محرابک بر یانته جبرائیل علیه السلام طوروب و بر یانته
میکائیل علیه السلام طوروبی داود علیه السلام انلری کوردی قورقدی
بونلر ایتدیلر قورقمه بزم دعوا مز و اردر داود علیه السلام ایندی نیجه دعوا کر
واردر بریسی ایندی بنم بو قورنداشمدر بونک طقسان طقوز قیونی و ار بنم برقیونم
وار بودیر که اول برقیونی دخی بکا و یرداود علیه السلام ایندی سکا ظم ایلر
سنک قیونکی ایستک ايله علماء کلام ایتدیلر داود علیه السلامک زله سی
بوایدیکه بونلردن شاهد استمدین ظلم ایتدی دیو حکم ایتدی (سدی
رحمة الله تعالی علیه ایتدی اول ایکی کشتنک بریسی برینه ایندی
بونم فرنداشمدر اما بنم طقسان طقوز خاتونم واردر بونک بر خاتونی
واردر دیرلکه بنم تمام یوز اوله داود علیه السلام ایندی او یله ايله بوخسه
سنی دو کرم اول برکشی ایندی یاسن نیجه لایق کوردک اور یانک بر خاتونی
وار ایدی سنک طقسان طقوز خاتونک و ار ایدی دیدیلر دخی غائب
اولدیلر داود علیه السلام کوردیکه کیمسه یوق ییلدیکه انلر فرشتهلردر

بونك كندی حالی كندوبه یلدر دبلر همان داود علیه السلام سجده ایلدی قرق
کیجه باشین قالدردمی حتی **ك**وزی یاشندن اولتر بتدی ویرانك مبارك
یوزینه اثر ایدی اول حالتده ینه اول تسبیح و تقدیس و فریاد ایدر ایدی
وجیع حیوانلر و قوشلر انکیچون بیله آغلر ایدی و فرشتهلر اسر کیوب
ایتدیلر الهی داود سنك پیغمبر **ك**در و خلیه کفدر آغلمقدن کوزلری
چشمه رکی اولدی حق جل و علا حضرتلری انلره ایتدی ایسم اولك بن
ارحم الراحمین پادشاهم بنانی بیلورم و بنم قیوم آچقد ر توبه ایدنلره و داود
علیه السلام سجده سنده ایتدی الهی بنم کاهمی بکباغشله اگر باغشله مز
ایسك بوند نصکره زلم خلقه عیان اولور جبرائیل علیه السلام قرق
کیجه دنصکره داود علیه السلام کلوب ایتدی یاداود حق سبحانه
و تعالی حضرتلری سنی بارلغه دی نتکیم حق تعالی حضرتلری
کلام قدیمده یورر (فغفرنا له و ان له عندنا ازلی و حسن مأب) داود علیه
السلام ایتدی یارب سن قادر سن عفو ایتکه و عذاب ایتکه چنانکه قیامت
کونی اولسه اول کشی دیرایسه که بنم بونده قائم وار اول وقت بن نیجه ایدرم
یارب دیدی دخینه سجده ایلدی و جبرائیل علیه السلام بنه **ك**کید و ب
بر زمانده نصکره بنه کلدی جبرائیل علیه السلام ایتدی حق سبحانه و تعالی
حضرتلری سکاسلام ایدر که قیامت کوننده بنانی بر بره جمع ایلرم و اول کشی به
ایدرم که داوده قانکی باغشله اول **ك**کشی اید. یارب باغشلمد حق تعالی
ایده سنی اوچاغه قوبدم قنده دبلرایسك بوری ونه که اشتها ایدرایسك
بی وایچ (و نقلدر که ابن عباس رضی الله عنه ایتدی چنانکه اول ایکی
فرشتهلر کبر و کتدیلر داود علیه السلام سجده ایلدی اصلا باشن قالدردمی
چنانکه نمازوقتی اولسه نماز قیلور ایدی بنه سجده به وارر ایدی قرق کون قرق
کیجه ییجی و ایومدی دائم آغلر ایدی و حقندن توبه استر ایدی و سجده سنده
ایدرایدی الهی بنی قورنار دشمنم ابلبس علیه اللعنه دن الهی بنی براتدك
و تقدیر ایلدك که بویله ایدم الهی قنخی کوزایله سکا نظر ایدیم قیامت کوننده
الهی بن کونش اسی سنه طاقت کتوره مریم جهنم اودینه بن نیجه طاقت
کتورهیم الهی سنك رعدك آواز بنه طاقت کتوره مریم جهنمك آواز نه نیجه
طاقت کتورهیم الهی بنم سر می و آشکار می سن بیلور سن بنم عذر می قبول
ایله الهی رحمتك ایله بنی بارلغه بنی رحمتکدن ابراق ایله الهی **ك**ناهی

اقرار ایلدم بنی خور ایلده دیدی (و هب رضی الله تعالی عنه ایتدی داود علیه
السلام ایتدی الهی سن عظیم الشان کیسه به ظلم ایلر سن بنم عالم نیجه اولور
حق تعالی حضرتلری ایتدی یاداود اور یانك قبرینه وار سویله که بن
اکا اشتدیر یرم اندن حلاللق دبله داود علیه السلام اور یانك قبرینه واروب
سویلدی و ایتدی یا اور یا همان اور یا ایتدی لبیک سن کیسنکه بنی او باردك
ولذمتی کسدك داود علیه السلام ایتدی بن داودم اور یا ایتدی یا بنی الله
نیچون کلدك داود علیه السلام ایتدی سندن حلاللق دیلرم شونی که سکا
ایتدم اور یا ایتدی بکا نیلدك دارد علیه السلام ایتدی سنی تابوت او کیجه
یورتدم شهید اولدك اور یا ایتدی سکا حلال اولسون بنی اوچاغه قوبدیلر
حق جل و علا حضرتلری ایتدی یاداود سن بنم بسنکه بن عادل پادشاهم
سن اور یایه سنك خاتونکی آکدم دی دارد علیه السلام ینه اور یایه خطاب
ایدوب سویلدی اور یا ایتدی سن کیسن داود علیه السلام ایتدی بن داودم
اور یا ایتدی نیچون کلدك بن خود عفو ایتدم داود علیه السلام ایتدی سنك
خاتونکی آکدم اور یا چون بوسوزی ایتدی یا بنی الله پیغمبر لر بویله می ایشلر
بن سنك ایله قیامت کوننده تکرری تعالی حضرتلرینك حضورنده سویلشرم
دیددی داود علیه السلام چون اقی ایتدی اول محلدن طوری کلوب باشنه
طیراق صاچدی و یل داود دیوب چوق آغلدی ندا کلدیکه یاداود سنی
یاراغدم و کوزیکك یاشنی اسر کدم و دعاکی قبول ایلدم داود علیه السلام ایتدی
یارب اور یا بنم خطامی باغشلمدی حق تعالی حضرتلری ایتدی یاداود
بن عظیم الشان قیامت کوننده اور یایه شول سننه و یرمه کوزلر کورمدی
و قولقلر ایشتمدی اکا اور یاراضی اولور و ایدر یارب بن بو عملی ایشلمدم حق
سبحانه و تعالی حضرتلری ایدر سن اگر داوده اول خطاسنی باغشلرایسك
بن دخی اتلری سکا و یرم انك عوضی اوله داود علیه السلام ایتدی الهی سمدی
بیلدم که بنی بارلغه دك (و هب رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی داود
علیه السلام چنانکه توبه ایلدی توبه دنصکره اوتوز سنه کیجه و کوندر
اغلدی خطا ایتدیکی وقت یتش یاشنده ایدی و خطاسند نصکره روز کارین
درت قسم ایلدی بر کون حکم ایدر ایدی بنی اسرائیل ارا سندن مو بر کون
خاتونلری ایله اولوردی و بر کون طاغلرده وصول کارنده آغلر ایدی و بر کون
اونده یالکرا و اور ایدی درت بیک محراب و ارایدی درت بیک عابد و زاهد
جمع اولوب داود علیه السلام ایچون بیله آغلر ایدی داود علیه السلام

فچنانکه سیر کونی اولسه صحرا به چبقار ایدی خوب آواز وظیف صوتله
 اوقور واغلر ایدی و طاغلر و طاشلر و قوشلر و جانورلر یله اغلر ایدی
 اگر جمیع عالمک کوزلرتک یاشنی بریره جمع ایلسه رد اود علیه السلامک کوزی
 یاشنی انلره برابر اوله ایدی فچان طعام یسه و صو ایچسه کوزلرتک یاشنی اول
 طعامه و شرابه یله قارش دیروب اندن یرایدی و ایچر ایدی (ونقلدر که داود
 علیه السلام برکون وعظ ایلدی حق جل و علا حضرتلر بنک کر مندن
 و قورقورلندن سویلدی قرق ییک کشی ایله چیقمش ایدی چوق کشی
 اول کون انک وعظندن فوت اولوب اولدی لر حق تعالی حضرتلری داود
 علیه السلامی یاراعه دی وایتدی یاد اود (انا جعلناک خلیفه فی الارض فاحکم
 بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله) و نقلدر که برکون
 کو کدن داود علیه السلامه برزنجیر ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری
 بیور دیکه یاد اود خلق اراستنده بونک ایله حکم ایله فچانکیم برکشی دعوی
 ایلسه اول زنجیره یایشسون اگر دعواسی کر چک ایلسه اول زنجیره ایریشه
 و اگر یلان ایلسه ایرشیمه پس برکشی برکشی به وافر انجوامانت
 قومش ایدی اندنصکره اول کشی امانتن دیلدی همان اول کشی اول
 انجولری بر عصانت ایچنه قیوب کیرلدی داود علیه السلامه کلدیلر بریسی
 ایتدی یارسول الله اشبو کشیده انجوامانت قومش شمدی انکار ایدر بن سوزمده
 کر چک سویلرم دیدی کلوب اول زنجیره یایشدی اندنصکره اول بریسی دخی
 کلوب انده کی عصاسن انجو صاحبنه طوت دیو و یردی اندنصکره ایتدی بن
 بوکا انجوسنی و یردم سوزمده کر چک سویلرم دیدی اول زنجیره یایشدی
 داود علیه السلام مخیر قالدی و زنجیر کیر و وکله کتدی اندنصکره
 حق جل و علا حضرتلری داود علیه السلامه بیور دیکه فچان ایکی کشی
 دعوی ایلسه لر شاهدلر ایله حکم بیور یاد اود سندنصکره سکا بر اوغلان و یرم
 بریکه خلیفه اولسون یاد اود بدرستی حکمت طقسان بلو کدر یتمشنی اوغلاک
 سلیمان و یردم و یکر مپسنی کیر و قلان خلقه و یردم اندنصکره داود علیه السلام
 ایتدی ای بنم اوغلو سلیمان سکا اوج او کوت و یرم شول نسنه که الکه
 کیرمدی اکا توکل ایله و شول نسنه که الکه کیردی اکا راضی اول و شول
 نسنه که الکه کتدی اکا صبر ایله (و هب ابن منبه رضی الله تعالی عنه
 حضرتلری ایتدی سلیمان علیه السلام یکر می یاشنه کیر یچک جبرائیل

علیه السلام داود علیه السلامه کلدی التوندن بر صحیفه کتوردی وایتدی
 یاد اود حق تعالی حضرتلری سکا سلام ایدوب ایدر که اوغلنریکی بریره جمع
 ایله اشبو صحیفه دهنه و ارایسه انلره اوقوهر کیم انلره جواب و بررایسه انی
 سنک بریکه خلیفه قویاسن پس داود علیه السلام او یله ایتدی ایچلرندن
 سلیمان علیه السلام جبعسنه جواب و یردی داود علیه السلام سلیمان علیه
 السلامی یرینه خلیفه قودی (ونقلدر که داود علیه السلام بیت المالدن
 یرایدی حق جل و علا حضرتلری اکا تیموری خیر کی ایلدی و تیموردن
 کوملاک دوزمک او کرتدی کونده بر کوملاک دوزوب التي ییک اخیه صنتار
 ایدی ایکی ییک اخیه سنی نفسنه و عباللرینه نفقه ایدر ایدی و درت بیکنی
 بنی اسرائیلک فقراسنه تصدق ایدر ایدی

(*) مناجات داود علیه السلام (*)

داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی برخسته نک خاطر نی صور مغه وارسه
 انک ثوابی ندر حق تعالی حضرتلری ایتدی یاد اود فرشتهلر انکیچون کوکده
 استغفار ایدرلر و بنم رحمتی انک اوزرینه صاچرلر ینه داود علیه السلام
 ایتدی یارب برکشی بر اولوبی یوسه انک ثوابی ندر حق تعالی حضرتلری
 ایتدی انی کاهندن اریدیرم انا سندن طوغمش کی اوله داود علیه السلام
 ایتدی الهی برکشی جنازه به کفن صارسه انک ثوابی ندر حق سبحانه و تعالی
 حضرتلری ایتدی بن اکا اوچاقده سندسندن واستیر قدن خلعتلر کیدیر یرم
 داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی جنازه نمازین قبله انک ثوابی ندر
 حق سبحانه و تعالی ایتدی فرشتهلر انک جانسه صلوات و یرلر و نمازین قبله لر
 داود علیه السلام ایتدی یارب برکشی غصه لو کشینک خاطر بنی صور ماغه
 وارسه انک ثوابی ندر حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی اکا ایمان و تقوی
 لباسن کیدر یرم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی سنک قورق کدن اغلسه
 انک اجری ندر حق تعالی حضرتلری ایتدی انی فرغ اکبردن و جهندن
 امین ایلرم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی به بر مصیبت ایرشسه
 اول کشی صبر ایلسه انک اجری ندر حق تعالی حضرتلری ایتدی اول
 کشی به اوچاقده اوج بوز درجه و یرم داود علیه السلام ایتدی الهی بر
 کشی قرا کولاق کیجه ده مسجد وارسه انک اجری ندر حق جل و علا
 حضرتلری ایتدی قیامت کونده اکا بر نور و یرمکه انک ایله قنده دبلر ایلسه

یورویه داود علیه السلام ابتدای الهی برکشی برکشی به قاقبسه وقادر اولسه
انتقام ایتمکه دونسه عفو ایلسه انک اجری ندر حق سبحانه و تعالی حضرت تری
ایتدی کو کلنی ایمان و یقین ایله و رحمت ایله طولدرم داود علیه السلام
ایتدی الهی بر ظالم برکشی به ظلم ایلسه اول برکشی حقن اول ظالمه بغشلسه انک
اجر ی ندر حق جل و علا حضرت تری ایتدی قیامت کوننده بن اول
کشی به عزت ایلم و صوچن بغشلم دارد علیه السلام ایتدی الهی برکشی
مسلمانلرک بولن دوزانسه اهون اولسون کچمکه دیسه انک اجر ی ندر حق
تعالی حضرت تری ایتدی اول برلدن ندکلوطاش دفع ایلدیسه اول طاشلر
ساعشجه جهنم دن انک متعلقاتندن بر قول آزاد ایلم داود علیه السلام ایتدی
الهی برکشی مسلمانلرک عین سو یلسه انک جر اسی ندر حق تعالی حضرت تری
ایتدی اگر توبه ایلر ایسه اوچاغه جیع خلقدن صکره کیره توبه ایلمر ایسه
جیع خلقدن اول جهنمه کیره داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی
مالنک زکاتن و یرسه نفسنی آری اتمکچون اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری
ایتدی قیامت کوننده بیورم کیمه دیلر ایسه شفاعت ایلمه داود علیه السلام
ایتدی الهی برکشی بالجهه قفتان کیورسه انک اجر ی ندر حق تعالی
حضرت تری ایتدی بنم قومشو لغمه اوله داود علیه السلام ایتدی الهی
برکشی اعتکافه اوتورسه انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی
جیع سوچن بار لغه یم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی کافر ی ایمانه
دعوت ایلسه انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی اکاشفقت
ایلم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی اتاسنه واناسنه ایلم ایلسه
انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی بن اول کشی یی
اوچاقده ساکن ایلم و شول قدر ثواب و یرمکه راضی اوله داود علیه السلام
ایتدی الهی برکشی اتاسنه واناسنه مطیع اولسه انک جر اسی ندر حق
تعالی حضرت تری ایتدی انک یری جهنم در داود علیه السلام ایتدی الهی
برکشی خصمندن و قومندن آری دوشسه بنه ایلمه اولاشسه انک اجر ی ندر
الله تعالی حضرت تری ایدر عمرنی اوزون ایلموب مانی چوق ایلم داود
علیه السلام ایتدی الهی برکشی دلی ایله و کوکل ی ایله سنی ذکر ایلسه انک
اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی قیامت کوننده بنم ایله یله اوله
داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی انک کنندی الی التنده اولانه کوکچک

خلق ایلسه انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی انک حسنات
قبول ایلم و کناهندن کچم و حسابن اهون ایلم داود علیه السلام ایتدی
الهی برکشی کناه اشلسه دونسه توبه ایلسه انک اجر ی ندر حق تعالی
حضرت تری ایتدی اول کناه ی اشلمش کبی اوله داود علیه السلام ایتدی
الهی برکشی نافله قیلق ایله سکایقین اولسه انک اجر ی ندر حق جل
و علا حضرت تری ایتدی اول بنم محبم دروانی خلقه کوکچک کوسترم داود علیه
السلام ایتدی الهی برکشی کناه اشلسه توبه ایلسه انک جر اسی ندر حق
جل و علا حضرت تری ایتدی حقان دعا ایلسه قبول ایلم و قوللر یمه رحمت
ایلمیچک اکا ایلم و بندن نسنه اسنسه و یرم داود علیه السلام ایتدی الهی
برکشی ربایسه توبه ایلسه انک جر اسی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی
قیامت کوننده اکاز قوم یدیرم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی حرامه
نظر ایلسه کوزن اندن کیدر مسه انک جر اسی ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی
انی اغلدم اگرولی ایسه دخی داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی برکشی به
امانت قوسه و سفره کیدوب ینه کلسه اول امانتن و یرسه انک اجر ی ندر
حق تعالی ایتدی بنم عذابدن امین اولمقدرداود علیه السلام ایتدی
الهی برکشی طاعت اهلنه رغبت ایلسه و معصیتدن صاقنسه انک اجر ی
ندر حق تعالی حضرت تری ایتدی بنم عذابدن امین اوله و یارین
قیامت کوننده مرسللر ایله قوپارم داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی
نماز وقتنده کوزل ابدست السه انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری
ایتدی بنی کوره و بنم ایله یله اوله داود علیه السلام ایتدی الهی برکشی
اوروج طوتسه قتی صوصاسه انک اجر ی ندر حق تعالی حضرت تری
ایتدی یارین قیامت کوننده صوسزلقدن امین اوله داود علیه السلام
ایتدی الهی برکشی (لا اله الا الله) دیسه انک اجر ی ندر حق سبحانه و تعالی
حضرت تری ایتدی اکا شول قدر ثواب و یرمکه کوزلر کور مش اولیه
داود علیه السلام ایتدی الهی قنغی قولک بخیلدر حق سبحانه
و تعالی حضرت تری ایتدی بخیل اول قوادر که خلقه سلام و یرمیه داود
ایتدی الهی قنغی قولک سوکل ی در حق جل و علا حضرت تری ایدر اول مؤمن
قولدر که بنم ایچون خلقه تواضع ایلمه داود علیه السلام ایتدی الهی
بر قول سکاشرک کتورمیه انک اجر ی ندر حق جل و علا حضرت تری ایتدی

جهنمی اکا حرام ایلرم داود علیه السلام ابتدی الهی قنغی قولک عاجز زرد
حق تعالی حضرت تیری ابتدی بنم فضلدن نسنه استمیلر داود علیه
السلام ابتدی الهی قنغی قوله قتی عذاب ایدرسن حق سبحانه و تعالی
حضرت تیری ابتدی بنم تقدیرمه راضی اولمیانہ داود علیه السلام ابتدی
الهی قنغی قولک عاقلدر حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی حقان
حکم ایلسمه حق ایلہ حکم ایلدہ هوا به تابع اولمیه داود علیه السلام ابتدی الهی
قنغی قولک عالمدر حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی برک شبنک
علمی اولسمه دخی خلقدن علم اوکرمگ اسنسمه اگر عالم ایلسمه دخی اول
عالمدر داود علیه السلام ابتدی الهی قنغی قولک قناعت اهلیدر حق
تعالی حضرت تیری ابتدی شول کشیکه آرزق و یرم اکا قناعت ایلسمه داود علیه
السلام ابتدی قنغی قولک خیبری در حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی
شول قولم که عمل ایلسمه و خلقی کندیدن راضی ایلسمه اما کندی نفسنی راضی
ایلسمه داود علیه السلام ابتدی الهی ابراهیم واسمعیل واسحاق علیهم
السلام حرمتی ایچون بنم خطا لرمی بغشله وینه داود علیه السلام ابتدی
الهی سکا عسغورم شول دعادن که مستجاب اولمیه و شول نماز نکه قبول
اولمیه و شول کناهدن که یار لغنمه حق تعالی حضرت تیری ابتدی یاداود
آدمی قدرت الم ایلہ یراتم و روحدن نغ ایدم و فرشته لرمی اکا سجده
ایتدردم و کرامتم لباسنی کیدردم و اوچاغه قویدم و وقار تاجنی انک باشنه
قودم بکالکر لغدن شکایت ایلدی حوایی اکا عورتلکه و یردم اند نصکره
بکا عاصی اوادی بندخی اوچاغدن چقاردم یاداود بندن ایش
حق بودر که بن ایدرم بکا مطیع اولور ايسک بندخی سکا مطیع اولورم
واکرنسنه ايسک و یررم و اگر عاصی اولور ايسک امان و یررم
واکرتوبه قبلور ايسک قبول ایدرم

(*) فصل فی وحی الله تعالی الی داود علیه السلام (*)

قال الله تعالی (وآتینا داود زبوراً) ای طالب اسرار الهی شویله بیلکه زبور
الله تعالی حضرت تیرینک کایدنر الله تعالی حضرت تیری داود
علیه السلامه ایتدردی وقت اولوردیکه بنی اسرائیل ایلہ صحرا به حیقوق
او قور ایدی بنی اسرائیلک علماسی داود علیه السلامک اردنده طوررل ایدی
و کبر و قلان خلق علملاردنده طوررل ایدی و جنبله آدملا اردنده طوررل ایدی

وقوشلر کلوب باشی اوزرندہ اوچارلر ایدی و دکلرل ایدی و بیلرل اسمعیل
طوررل دکلر ایدی و صولر اقمبوب دکلر ایدی (و نقلدر که وهب بن الجانی
رضی الله تعالی عنه ابتدی حق تعالی حضرت تیری داود علیه السلامه
وحی ایدوب بنی اسرائیلہ ایتکه تحقیق بن انلرک نمازلرینه و اورجلرینه
نظر ایلرم و لکن برنسنده شک ایلسمه و بنم ایچون انی ترک ایلسمه بندخی
انلره یردم ایدوب رحمت ایلرم حق تعالی حضرت تیری ابتدی یاداود حقان
برکشی کورسک که بنی استرسن اکا خد متکار کبی اول یاداود دنیا ایلہ
سرخوش اولان عالمیری بندن اسنسمه که انلر بنم محبتدن چیقمشلردرو بنم
خالص قوللریمک بوللرین بندن کسمشلردر قطاع طریق انلردر حق
تعالی حضرت تیری ابتدی یاداود بنی سوو بنی سوونی دخی سوو بنی خلقه
سودر داود علیه السلام ابتدی الهی سنی سورم و سنی سوونی دخی سورم
وسنی خلقه نیجه سودیرم الله تعالی حضرت تیری ابتدی بنی انلرک قنغده
وصف ایلہ و بنم نعمت لرمی و احسان لرمی انلره بیلدر که بنی غایت
جو مرد و رحیم و لطیف بیلسونلر یاداود فقر بنم عیالمدر بنم عزتم حقیچون
اگر بایلر بنم عیالمه احسان ایدرلر ايسه انلرک مالین زیاده ایلیم و انلری
بنم اوچاغه قویم اگر بایلر بنم فقیر قوللریمه بخیللک ایدر ايسه ماللرین
زیاده ایلیم و اوچاغده ساکن ایلیم یاداود بو خلق فاجرلر و فاسقلر عملن اشلرل
ابرار و صالحلر مقاضی استرلر هیبهات هیبهات لما توعدون یاداود بنم و بیلرم
اصلاد دنیا ایچون غصه عیدیلر زرا که هر کیم دنیا ایچون غصه یسه بن انک
کوکلندن مناجاتم حلاوتنی کیدرم یاداود بنم و بیلرم روحانیلردر دنیا ایچون
غصه یمزل وینه حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی بنم قاپومه کیم کلدی که
بن اکا قاپو آچدم و کیم بندن نسنه دیلدی که بن اکا و یردم و کیم دعا
ایلدیکه قبول ایلدم و کیم بنی اکدی که بن انی اکدم (و نقلدر که داود
علیه السلام ابتدی الهی دنیا بنی برانمزدن اوکدن نه براندک حق تعالی
حضرت تیری ابتدی قرق بیک شهر یراتم و هر شهرده قرق بیک
قصر یراتم و هر قصرده قرق بیک حولو یراتم و هر حولوده
قرق بیک او یراتم و هر اولک ایچنده اون سکر بیک خردل خزینہ سی
یراتم اند نصکره بر قوش یراتم اون ایکی بیک یلدہ بر خردل

دانه سنی آکارزق ایتدم حتی اول قوش جی عسنی یدی اندنصکره اول قوشه
اولوی تقدیر ایتدم اول قوش ایتدی الهی بیدنیابکا یکی قبولو براوسکی
کلدی برقاوسدن کیردم و برقاوسدن جیقدم (کعب الاحباررضی
الله عنه ایتدی حق تعالی حضرتلری ایتدی یاداد کاهکارله مشوله
وصالحله قورقوو یرداود علیه السلام ایتدی الهی نیجه مشوله یم و نیجه
قورقودم حق تعالی حضرتلری ایتدی کناهکارله ایت توبه ایلسونلر
و بندن امیدلر کسمسونلر وصالحله ایت عبادتلرینه مغرور اولسونلر
یاداد وظالملری بنم ذکرمدن نهی ایل و مسجدیه کلمسونلر تحقیقا هرکیم
بنی آکارایسه بندخی انی اکرم وظالملر جان بنی اکسلر بن انلر لغت ایدرم
ورحتم ایل اکرم یاداد هرکیم بکا مطیع اولورایسه بنی قبول ایدرم
وهرکیم بنی سوسه بنی بیلور وهرکیم بنی بیلسه بکا کلکه قصد ایدروهرکیم
بکا کلکه قصد ایلده بنی استروهرکیم بنی اسنسه بنی بولور یاداد نه بختلو اول
کشی به بنم ایچون شهوت ارزوسن ترک ایلده هرکیم اوچاغیم و نارم ایچون بکا
طیارایسه تحقیقا اول کشی کندی نفسنه ظلم ایلدی زیرا که انک عبادتی
بنم ایچون اولدی یاداد هرکیم بنی سورایسه بندخی انی سورم
وشولکه بنم ایلده یله در بندخی انک ایلده یله یم وشو که بنم ذکرم ایلده
انس طوتار بندخی انکه انس طوتارم وشو که بنی اختیار ایدر
بندخی انی اختیار ایدرم وشولکه بکا مطیع اولور بندخی اکا مطیع
اولورم وهرکیم بنی طلب ایدر بندخی انی طلب ایدرم وهرکیم بنم
غیریمی طلب ایلدی اصلا بنی بولدی یاداد دوستلریمک طوپراغنی
ابراهیم و موسی و محمد مصطفائک طوبراغندن یراندیم و مشتاقلریمک
کوکلی بنم نورمدن یراندیم یاداد سن صنورسنکه بندن غیریدن کسلدک
و بنم عشقی دعوی قیلارسن اگر کرچک ایسک بنم محبتی اختیار ایلده زیرا که
بنم محبت قوللریم روحانیدر یاداد اگر بنم محبتی دعوی قیلورایسک دنیایی
کوکلکدن چیقار که بنم محبت ایلده دنیا محبتی اصلا برکوکلده جمع اولز یاداد بنم
ذکرم ذاکر ایچوندر و اوچاغیم بکا مطیع ایچوندر و بنی زیاده ذکر ایتمک مشتاقلر
ایچوندر و بندخی بنی سونلر ایچونم وهرکیم بنم حبیبک ایشندن راضی اولدی
حبیب ایلده انس طوتدی وهرکیم حبیبه مشتاق اولدی انک اردنجه کسون
(*) فصل فی تشویق داود علیه السلام (*)

(ونقلدر که قوت القلوبده ابوطالب مکی رجه الله علیه ایدر حق تعالی
حضرتلری داود علیه السلامه ایتدی یاداد اوچاغی نیجه اکارسن و بکا
مشتاق اولغی اونودرسن داود علیه السلام ایتدی یارب سکا
مشتاقلر کیمدر حق تعالی حضرتلری ایتدی بکا مشتاقلر انلردر که
کوکلری صافی اولمشدر کدورتدن و کوکلری یانمشدر بنم
محبتدن بندخی انلرک کوکلنی قدرت الم ایلده نیجه دیلرسم دوندور یرم یاداد
مشتاقلریمک کوکلنی رضامدن یراندیم انلرک بولونی بندن غیردن کسدم
داود علیه السلام ایتدی الهی محبت اهلانی بکا کوسترحق تعالی حضرتلری
ایتدی یاداد لبیان طاغنه وارنده عاشقلرمدن اوندرت کشی واردر بندن انلر
سلام ایلده وایت سزک ربکرسره سلام ایلرواید که سر بنم دوستوه سر
واولیا مسز داود علیه السلام انلرک کلوب کوردیکه کوزلرینک یاشلری چشمدر
کی آقار داود علیه السلامی کوردیلر قاچدیله داود علیه السلام بونلره
ایتدی بن ربکرسر رسولیم حق تعالی حضرتلری سره سلام ایلرواید هیچ
حاجتکزوارمیدر چنانکه داود علیه السلامدن بوسوزی ایشدیله کوزلرینک
یاشی یوزلری اوزرینه روان اولدی بریسی ایتدی سبخانک بزینک قولک اوغلو
قولو کرزبزم اول کرکلو مز که سنک ذکر کدن کسلس ایدی ارل ضایع کچن
عمردن اوتوری بزی بارلغه بریسی دخی ایتدی الهی بزه منت ایلده سنک ایلده بزم
ارامزدن کوکچک نظر ایتمک ایلده و بریسی ایتدی یارب سن بیلورسنکه بزم
سندن آرتق هیچ حاجتمز یوق بزی سنک بولکده دائم ایلده و بریسی ایتدی الهی
بزینک رضای ایستکده قاصر اولدق بزه کرمله یاردم ایلده و بریسی ایتدی
الهی بزی نطفه دن براندک سکا یقین اولهلم و بریسی ایتدی الهی دیلر
طوتولدی سن اولو پادشاهدن نسنه ایستکدن و بری دخی ایتدی یارب بزم
کوکلو مز هدایت و یردک سنی ذکر ایتمک ایلده وشکر کده تقصیرلق ایتدی بکمردن
اوتوری بزی بارلغه و بری دخی ایتدی الهی کر مکدن بزه نور باغشله
اول نور ایلده ظلمانده بورومکه هدایت بولهلم و بری دخی ایتدی یارب استر که
بزم دعامری قبول ایدوب کرملک زیاده ایلده سین و بری دخی ایتدی الهی
استر که بزه و یردیک نعتلریکی تمام ایلده سین و بری دخی ایتدی یارب
دیلریمکه بنی کوزسز ایلده سین دنیایه و اهل دنیایه باقمه یم و کوکلده نور و یره سنک
آخرته مشغول اولهلم و بری دخی ایتدی یارب اولیالک حقیچون بنم

کو کلی سندن غیری دن کسه سین وسکا مشغول ایلیه سن و بری دخی ایتدی
یارب اولیا کک سرلندن بکا کشف ایله و بری ایتدی یارب انبیا که
اولان مکاشفه دن بزی محروم ایله حق سبحانه و تعالی حضرتلری داود علیه
السلامه ایتدی ایت انلره که سوزو کرنی ایشتم وهر نه کیم استد بکر ایسه
قبول ایتدم بریره جمع اولدیکر اندن کبروتنها اولک که بن حجابلری کشف
ایدیجیم بنم ایله سرنک اراکردن اندنصرکه بنم جالمه نظر ایدک و بکا کوچک
ظن ایلاک دنیادن و اهل دنیادن کسلاک و خلوتده بنم مناجاته مشغول اولک
و بنم غیره نظر ایلمک و بندن غیری کیمسه دن قورقمک و اکاحتاج
اولماک که بن سره فردوس اعلاده وطن و یرهم دایم بنم جالمه ایله مشرف اولک

(*) فصل (*)

برکون داود علیه السلام مسجده کیردی اما یولده فخر ایله یورر ایتدی
حق تعالی ایتدی یاداود بورسم صالمنق ایله قولو کک اوینه می کیدرسک
داود علیه السلام اندنصرکه حقت عظمتندن خوف ایدوب عصایه دوشدی
(ابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایدر داود علیه السلام ایتدی
الهی سنک اوکده کیملر ساکن اولورلر حق جل و علا حضرتلری ایتدی یاداود
انلر اول کیمسه لر در که بنم عظمتیم ایچون خلفه تواضع ایلیهلر و شهوتلرین بنم
ایچون ترک ایلیهلر و آجلری بنم ایچون طویوره لر و عریان کیمسه لر لباس کپوره لر
و غریبلری خوش طوته لر و بلالره اوغرامش کیمسه لر اسر که لر یاداود
بندن شول عالمی ایسته که دنیااتی سرخوش ایلمش اوله داود علیه السلام
ایتدی یارب هر پادشاهک خزینه سی واردر و سنک نه نسنه در حق سبحانه
و تعالی حضرتلری ایتدی بنم خزینه م عرشدن اعلادر و کرسیدن اوسعدر
و کوکوردن مزین در و اوچماقدن نعمتلور در داود علیه السلام ایتدی یارب
اول قنده در حق تعالی حضرتلری ایتدی یاداود بنم خزینه م صنق کوکلرده در
حق تبارک و تعالی حضرتلری ایتدی یاداود نفسکه دشمن اولاندن بنم ایله
دوستلق ایله یاداود آگاه اول که ابو قوللر یمک شوق بکافتی اوزاندی و بندن
انلره قتی مشتاقم یاداود بنم ایله فرح اول و بنم ذکرمله تنعم ایله یاداود عملسز
دعائک مثلی شول بلوطه بکرز که یاغور سر اوله یاداود برکشینک درت ساعت
عمری اولسه او یله کرکدر که بر ساعت مناجاته مشغول اوله و بر ساعت دخی
نفسنی اصلاح ایتمک مشغول اوله و بر ساعت دخی دوستلرینی کورمکه واره

و بر ساعت دخی حلالدن قزانوب نفقه ایدینه داود علیه السلام ایتدی
الهی میزانی بکا کوستر حق سبحانه و تعالی حضرتلری کوستردی داود
علیه السلام کوردی اول آنده عقلی کندی ایتدی الهی کیم قادر اولور بونی
طولدرمغه الله ذوالجلال حضرتلری ایتدی یاداود فچان بن برقولومدن
راضی اولسم اول میزانی برخرما ایله طولدر یرم داود علیه السلام ایتدی
الهی دیلمکه صراطی کورم حق تعالی صراطی کوستردی داود علیه السلام
ایتدی الهی کیم قادر اولور صراطدن کیمکه حق تعالی ایتدی یاداود برکشی
عمر نه برکز (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیسه صراطی برق خاطف کبی کچه
یاداود هر کیم برق اچش قولومی قائمه کتور سه بنانی عالم لردن یازارم وهر کیمی کیم
بن عالم لردن یازم اکا عذاب ایلمزم (ونقلدر که بنی اسرائیلده بر عالم و ارایدیکه
سکسان صندوق کتاب علم جمع ایلمشدی حق تعالی داود علیه السلامه ایتدی
اول عالمه سوبله اگر بر اولقدر دخی علم جمع ایلمسه اکافانده و یرمز مادامکه
اوج نسنه بی ایشلیه بری بودر که اصلا دنیا بی واهلنی سومسونکه دنیا مؤمنلرک
اوی دکلدر (ایکنجی بودر که شیطان ایله مصاحب اولسونکه شیطان مؤمنلرک
یولداشی دکلدر) اوچجی مؤمنلری ایچتمسونکه بوم مؤمنلرک ایشی دکلدر

(*) وفات داود علیه السلام (*)

(ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی داود علیه السلام بر غیرتلو
کشی ایدی برکون طشره چیقدی یینه اوینه کیردی کوردیکه اوندی برکشی
اوتورر ایتدی سن کیمسن اول کشی ایتدی بن اول کشی یمکه بنم المدن کیمسه
قور تولمزد داود علیه السلامک بر بوجه بری وار ایدی آنده چقوب نماز قیلوب
عبادت ایدر ایدی ملک الموت کلدیکه جان آله داود علیه السلام ایتدی بکا
مهلت ویر آشاغیه یره اینایم ملک الموت مهلت ویرمدی منبرده داود علیه
السلامک جاننی آلدی) و نقلدر که داود علیه السلام برکون اوغلنلرینی جمع
ایلدی و ایتدی اگر برکشی صوچلو اولور ایسه نیجه ایدرسن سلیمان علیه
السلامدن غیر یسی ایتدی صوچنه کوره جزا ایدر سلیمان علیه السلام
ایتدی بن انک صوچن عفو ایدرم اگر بردخی ایدر ایسه نیجه ایدرسک
سلیمان علیه السلام ایتدی کبرو عفو ایدرم داود علیه السلام ایتدی اگر بردخی
صوچ ایدر ایسه نیجه ایدرسن سلیمان علیه السلام ایتدی اکاشواقدر کرملر
قیلا ر مکه اند نصکره یینه صوچ ایشلمکه اوتانه دیدی داود علیه

ایتدی پس سن لا یقسن تختمه سلطان اولغه دیدی (حضرت وهب بن منبه رضی الله تعالی عنه ایدرداود علیه السلام ایتدی یا ملک الموت بندن صکره بنی اسرائیله کیم خلیفه اولور ملک الموت ایتدی سنک خلیفهک اوغلاک سلیمان داود علیه السلام ایتدی شمعی کوکلم راضی اولدی روحی قبض ایله (پس ملک الموت داود علیه السلام روحی قبض ایلدی منبردن وفات ایتدی اولدیغی حالده ایندر دیر بوقضیه یاز آیتک یکر می التجی کوننده ایدی داود علیه السلام دنیادن آخرته تشریف ایلدی قوشلر سلیمان عایه السلامه خبر ویردیلر سلیمان علیه السلام کلدی غسل ایلدی و او چاق بزلندن کفن صاردی و قرق ییک کشی بنی اسرائیل قومندن داود علیه السلام نمازین بیلله قیلدیلر ابراهیم علیه السلام مغاره سنده دفن ایلدیلر پیغمبریمز محمد صطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ایتدی داود عایه السلام یوز ییل عمر سوروب اندن صکره برجه ایتسی کونی آخرته تشریف ایلدی صلوات الله تعالی علیه وسلامه

(*) مبعث سلیمان علیه السلام (*)

(حضرت وهب بن منبه رضی الله تعالی عنه ایدر چانکه حق تبارک و تعالی حضرت تیری داود علیه السلام روحی قبض ایلدی جبرائیل علیه السلام سلیمان علیه السلامه تعزیه ایتکه کلدی و ایتدی حق تعالی حضرت تیری سنی بنی اسرائیل ارا سنده خلیفه ایلدی سلیمان علیه السلام چون بوسوزی ایتندی داود علیه السلام قبرندن قالقوب کلدی اتاسنک محرابنه کیردی خلیفهک عمامه سن یاشنه اوردی و موسی علیه السلام عصاصنی انه آلدی و یوسف علیه السلام سنجا غن کتوروب و تابوت سکینه بی اوکونه الدی اندن صکره جبرائیل علیه السلام کلوب ایتدی حق تعالی حضرت تیری سکا سلام ایلر ایدر پادشاهلقمی کر کدر یوخسه عالمکمی کر کدر سلیمان علیه السلام یوزونی بیه قیوب سجده ایلدی و ایتدی بکا علم یکدر پادشاه اولغدن حق جل و علا حضرت تیر ایتدی یا سلیمان سن تواضع ایلدک پادشاهلق ایستدک و بن تواضع ایلدنی غایت سورم چون سن علمی اختیار ایتدک پادشاهلق اوزرینه بندخی علمی و پادشاهلقی و عقلی و کرکک خلق سکا و یردم و سندن کبری و عجبی کیدردم و جمیع دنیای سکا و یردم سیر ایدوب بنم عجب ایلریمی کور سلیمان علیه السلام نه سجده ایلدی اول کون اخشام

اولجه سجده دن باشنی قالدرمدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری جبرائیل علیه السلامه ایتدی او چاغه وار خلافت یوزو کنی کنور سلیمانه و یردر حال جبرائیل علیه السلام او چاغه واردی یوزوکی آلوب سلیمان عایه السلامه کتوردی مسک کبی قوخوسی و ارایدی و بیلدز کبی نوری و ارایدی و درت گوشه لو فاشی و ارایدی برنده یازلمش ایدیکه (لا اله الا الله محمد رسول الله) و برنده یازلمش ایدیکه (لا اله الا الله کل شی هالک الا وجهه له الحکم و الیه ترجعون) و برنده یازلمش ایدیکه (له الملك و الکبرياء و العزة و السلطان) و برنده (تبارک الله احسن الخالقین یازلمش ایدی) (وهب بن منبه ایدر اول یوزک آدم علیه السلامک الله ایدی او چاقده ایکن صکره او چاقدن چیققدده اول یوزک پرماغدن اوچدی واردی عرشک برطرفده طور دی حق تعالی ایتدی ای خاتم عزت اگر آدم علیه السلام بزم عهدمزی اونوتدی ایسه یوکر سنی برکشی به و یرمکه بنم عهدم اونوتیمه چانکه حق تعالی حضرت تیری سلیمان علیه السلامه نبوت و یردی جبرائیل علیه السلام اول یوزکی عاشوره کونی جمعه کون سلیمان علیه السلامه کتوردی و ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اشوب مبارک یوزوکی سکا رفغان و یردی سلیمان علیه السلام اول یوزوکی الدی پرماغنه طاقدی اندن صکره جبرائیل علیه السلام بسم الرحمن الرحیمی) ایندر دی و جمیع آدم لری و جنیلری و قوشلری و جانورلری و بلی سلیمان علیه السلامه مسخر ایلدی قال الله تعالی (و مسخر ناله الریح یجری بامرہ رضاء) اهل تفسیر ایدر حق تعالی حضرت تیری سلیمان علیه السلامه قوشلرک دلی او کتردی برکون بدنوس اوتدی سلیمان علیه السلام ایتدی بیلور مبرسنه دیر ایدر که یا غافلر اللهی ذکر ایلک اندن صکره بلبل اوتدی سلیمان علیه السلام ایتدی بلبل ایدر که بودنیاده بن دخی یارم خرما یردم اندن صکره طاوس اوتدی سلیمان علیه السلام ایتدی طاوس ایدر که نیجه دریاور ایسک اوبله اولور سن اندن صکره هدهد اوتدی سلیمان علیه السلام ایتدی هدهد ایدر کیم که مخلوقی اسرکرسه اتی دخی اسرکیر اندن صکره طوطی اوتدی خیرایشلاک خیر بولک اندن صکره اوکون اوتدی کاشکی بو خلق برادلییدی دیواند نصکره کوکر جین اوتدی سبحان ربی الاعلی دیدی اندن صکره قرزغون اوتدی ایدر هر کیم سو بیلدی قور تولدی اندن صکره کرکس اوتدی ایدر نه دیر لاسک اشله آخرک اولمدر و جمیع قوشلر بورسمه

سو بیلدیر سلیمان علیه السلام انلرک دین بو خلقه بیلدردی (ونقلدر که برکون سلیمان علیه السلام غزایچون حاضر اولان آنلری سیرایدی ایدی الکندی وقتی ایدی غزافوت اولدی سلیمان علیه السلام ایتدی بو آنلرک بیونلرین اورک که بنم نماز می قضا به قودی در حال بیونلرین اوردیلر (علی کرم الله وجهه ایتدی حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تبری کونشه موکل اولان فرشتهه پیوردی کونشی بنه چیقاردی سلیمان علیه السلام الکندی نمازین قیلدی کونش بنه طواندی (ونقلدر که سلیمان علیه السلام برکون مکه یه کادی و ایتدی اشبو کعبه آخر زمان پیغمبری محمد صلی الله علیه وسلمک دنیا به تشریف ایده جک یریدنه بختلو اول کشی به که اکا ایمان کتوره کوردی ایچنده صغیر واردر سلیمان علیه السلام اکا کیرمدی فغان سلیمان علیه السلام کیرمدی کعبه اغلدی حق تعالیٰ ایتدی نیچون اغلرسن کعبه ایتدی نیجه اغلایمکه سلیمان علیه السلام سنک پیغمبر کدر وقومی سنک و لیلرکدر بنم اوزرمدن کچدیلر بنده نماز قیلدیلر حق تعالیٰ حضرت تبری ایتدی اغله که نیجه یوزلر سنده سجده ایللر و آخر زمان پیغمبری محمد مصطفیٰ بی سنده ظهوره کتورم و سنی طواف ایلکی فرض ایلیم و سکا مشتاق اوله ل و سنی بوتلردن و شیطان طایمقدن طاهر ایلیم دیدی (ابو هریره رضی الله عنه پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلمدن نقل ایدر قال الله تعالیٰ) ولقد فتنا سلیمان و القینا علی کرسیه جسدنا ثم اناب (ایمدی سلیمان علیه السلام فتنه سی بوایدیکه سلیمان علیه السلام براوغلی طوغدی شیطانلر ایتدیلر اگر سلیمان علیه السلام اوغلی دری اولور ایسه بز مسخر لقندن و ایشدن قورتلرز پس بو اوغلانی اولدوره لم یاخود مجنون ایدم یل سلیمان پیغمبره بو خبری کتوردی سلیمان علیه السلام یله پیوردی کتوردی بلوط اوزرینه چیقاردی برکون اول اوغلان بولوط اوزرینه فوت اولوب کرسی اوزرینه دوشدی سلیمان پیغمبر خطاسنی بیلدیکه حقه توکل ایلوب بولوط ایچنده صاقلد یغندن ایچون اولدی بشیان اولوب سجده ایلدی و استغفار ایتدی اوج کون خلقه چیقمدی حق سبحانه تعالیٰ حضرت تبری اوج کوندر خلقه چیقمدک و بنم قوللریمک ایشنه نظر ایلدک دیو سلیمان علیه السلام عتاب ایلدی (ونقلدر که سلیمان علیه السلام اوغلنه غایت ملول اولدی زرا که اندن غیری اوغلی یوق ایدی

(پس ایکی فرشته آدم صور تده سلیمان پیغمبره کلدیلر بریسی ایتدی اشبو کشی بنم اکم اراسنه کیردی اکمنی بوزدی سلیمان پیغمبر ایتدی نیچون بونک اکنی اراسنه کیردک اول بریسی ایتدی اشبو کشی خلقک یولی اوزرینه کن اکش کچه جک یول بولدم اوسننه اوغرام سلیمان علیه السلام اول بریسنه ایتدی نیچون یول اوزرینه کن اکدک بیلر میدک که خلقک یولی اوسنیدر بریسی ایتدی یا سلیمان سن نیچون اوغلان طغورندک اولمک یولی اوزرنده بیلر میدک که خلق اولوم اوزرندن کچرلر دیوب غائب اولدیلر سلیمان علیه السلام بیلدی استغفار ایلدی و ایتدی (رب اغفر لی و هب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی انک انت الوهاب) سعید بن جبیر ایدر سلیمان علیه السلام ایتدی الهی بکا بر ملک ویر که بندنصکره کیمسه به ویرمه دیدیکی بوایدیکه الهی بکا بر ملک ویر که بندنصکره التمه دیمکدر بغضیلر ایدر سلیمان پیغمبر ایتدی الهی بکا بر ملک ویر که بندنصکره کیمسه به ویرمه دیدیکی بودر که پیغمبر لکنه نشان اوله یاخود غیری کشی حق تعالیٰ حضرت تیرینک حکمنی بشاریمه دیو قورقدی او یله دیدی (ونقلدر که سلیمان علیه السلام صیدون النده فرنکستان بکنی اولدردی و قرنی الدی خاتون ایدندی و اول خاتون اتاسنک صورتنی سلیمان علیه السلام دن دستور دیلیوب دوزدی کیرلوا کا طیار ایدی برکون اتی سلیمان پیغمبرک وزیر ی آصف بن برخیا ایشندی ایتدی یا بنی الله پیور برکسی دوزسونلر چیقوب خلقه وعظ ایدم پس دوزدیلر آصف چیقدی آدم علیه السلام دن سلیمان علیه السلامه کلنجه هر پیغمبرک حالن صاغلغنده و حین نبوتنده نیجه ایدیکن اکدی سلیمان پیغمبره کلنجه ایتدی سلیمان علیه السلامک دخی بکوک ایکن حال خوش ایدی دیدی و اولوقده حالن اکدی مجلسدن قالقیچق سلیمان علیه السلام ایتدی نیچون بزی بو یله اکدک آصف ایتدی انکیچون که اولکی حالک شمدیدن یک ایدی سلیمان علیه السلام نیجه دیدی اول ایتدی روا میدر که او کده قرق کوندر که صممه طیارلر سلیمان علیه السلام ایتدی بیلدم پس چنانکه سلیمان پیغمبر حالن بیلدی حق تعالیٰ حضرت تیری ایتدی یا سلیمان سکا کیم دستور ویردیکه صممه طیار خاتونی اله سن او کده قویه سن ایددی بلا به حاضر اول پس برکون صممه آداو برجنی بوزیکنی بر وجهله الیکه سلیمان علیه السلام قضاء حاجت اوینه کیردی

یوزکنی دبلدی الدی سلیمان پیغمبرک یرینه بجدی حکم ایلدی فرق کون
سلیمان علیه السلام تختدن ایری دوشدی اصلا بیدی و اچدی برکون دکر
نکارنده کیدر ایکن کوردیکه بالقجیلر بالق اولر انلرک قته کلدی وایتدی
بن سلیمان علیه السلام برکشی سلیمان علیه السلامی عصا ایله اوردی
یلان سویلرسن دیو سلیمان علیه السلام اغلدی حتی فرشتهلر یله اغلشدیلر
حق تعالی حضرتلری ایتدی بواکار حذر عذاب دکلدر و بن انک ملکینی نه آکا
و بربرم سلیمان علیه السلام بو حال ایچنده ایکن صخر جنی بی یلیدیلر یاکلش
حکم ایتدی بکنندن طوتمق استدیلدی و بیدی اوچدی قلعه دیوارینه قوندی
و یوزوکی دکره اندی حق تعالی حضرتلری امر ایلدی یوزوکی بر بالق
یوتدی اول بالق طوطنلرک آغنه کیروب طوردی بالقجیلر جوق بالق طوندیلر
سلیمان علیه السلامه بو بالغی و یر دیلر سلیمان علیه السلام بالق قارن
یاردی یوزوکی ایچنده بولدی غایت فرح اولدی حسنی و حکمی یرینه کلدی
اندن نه کرسی سنه کچوب اوتوردی العهده علی الراوی (ونقلدر که سلیمان علیه
السلام حلال بک ایچون زنبیل دوزوب ایکی افجه به صتار ایدی مسکینلر ایله
یردی (مسکین جالس مسکینا) دیر ایدی و آق عبا کیردی دائم فقرا
ایله اوتور ایدی) (حدیث بناء بیت المقدس) * داود علیه السلام دبلدیکه
بیت المقدسی پایه موسی علیه السلام خیمه سی قدر موسی علیه السلام
چاکه نماز قیلسه قدسده صخره به توجه ایدر ایدی زیرا که صخره ده فرشتهلر
انوارن کورمش ایدی داود علیه السلام نیجه که بایدی ییقلدی داود
علیه السلام الله تعالی حضرتلرینه شکایت ایلدی حق تعالی حضرتلری
ایتدی یاد او دشول کشی که قان ایلدی بنم اومی اول یامز داود علیه السلام
ایتدی یارب اول کافر لری که اولدر دم غزایولنده ایدی حق تعالی حضرتلری
ایتدی بلی غزایولنده ایدی اما بنم قوللرم دکلیدی داود علیه السلام انصافه
کلوب ایتدی الهی انی کیم یاپوسر در ایتدی او غلک سلیمان چانکه داود علیه
السلام دنیادن کتدی سلیمان علیه السلام انک یرینه خلیفه اولدی حق تعالی
سلیمان علیه السلام مسجدی یامسبیله امر ایتدی بیکه صخره نک اوزرینه
پایه که موسی علیه السلام خیمه سی انده ایدی پس سلیمان علیه السلام
یوردی آدم لر و جنیلر و دیولر بریره جمع اولدیلر ایشی هر یرینه تقسیم
ایلدی و جنیلری و شیطانلری کوندردی رخام و آق مرمر کتورمکه

(کتدیلر)

کتدیلر و بیت المقدسک حرمنی رخام و آق مرمر ایلر بو کز مسجدنی
یامغه یوردی جنیلری و شیطانلری اوج بلوک ایلدی بر باوکی معدنلر دنکه
دکرلده دراندن التون و کش و انجو و یاقوت کتوردیلر و بر بلوکی جوهر لر
وطاشلر کتوردیلر و بر بلوکی مسک و عنبر کتوردیلر اندن صکره اوستادلر
بریره جمع اولدیلر آق و صاری ویشل رخام ایله مسجدی یایدیلر و سقفنی
انجولر و جوهر لر ایله و دیوارلرینی یاقوت و انجو ایله یایدیلر و یر یوز بنه
فیروزج دوشه دیلر نور و یر ایدی کیچدرده و هیچ یر یوزنده انجلین اطیف
و مشرف مسجد اولدی (ابن عباس ایدر حق تعالی حضرتلری جنیلره
برفرشته موکل ایلدی النده برقمچی طوتار ایدی اوددن چانکه دیولر سلیمان
علیه السلام حکمنی طوتمسه لر اول قمچی ایله اورو ب یقار ایدی
و سلیمان علیه السلام حقدن اوج سنه دیلدی بری بودر که بر ملک
استه دیکه کندید نصکره حق تعالی حضرتلری انی کیسه به و یرمه
و بری بودر که حکمت استدی و یردی و بری بودر که هر کیم بیت المقدسده
ایکی رکعت نماز قیله حق تبارک و تعالی انی عفو ایلله حق تعالی
چله سنی و یردی بر یرام کون بیت المقدس تمام اولدی

(*) قصه بلقیس (*)

مفسر لر ایدر لر چانکه سلیمان علیه السلام بیت المقدسی تمام ایلدی حج ایچون
تدارک کوردیکه کیده پس حجه کیدوب اول کون بش یک دوه و بش یک
او کوزو یکرمی یک قبون قربان ایلدی اندن یمنه صنعایه کندی مکه دن صنعایه
بر ایلدی بول ایدی او یلن صنعایه کلدی کوردی بر لطیف یردیلدیکه انده طعام
یه و نماز قیله بر غریب هدهد کوردیکه آدی عیفر ایدی اول هدهد بلقیس
ملکینی سلیمان علیه السلام هدهد نه وصف ایلدی بلقیسک الی التده
اون ایکی بک و ارایدی و هر بکک الی التده یوز یک کشی و ارایدی هدهد چون
بو خبری ایشندی اول هدهد ایله و اروب کوردیلرینه کلدیلر اما کلدیلر سلیمان
علیه السلام هدهدین ارشدیروب بولامد قده قاقیدی چانکه هدهد کلدی
قویروغن و قناتلرین یره اوردی تواضع ایلدی سلیمان علیه السلام باشندن
پاشوب چکدی هدهد ایتدی یاسلیمان آک شول کونی صکه حق
تعالی حضرتلری حضورنده طور یسر سن اول سوزی اشدی عفو ایلدی

(و نقلدر که سلیمان علیه السلام نامه یازدی هدهده ویردی بلبقیسه
ایلمده که اول سباشهرنک پادشاهی ایدی اول نامه بوایدیکه انه من سلیمان
اول بونی یازدی اندنصکره اولنده (بسم الله الرحمن الرحیم) یازدی زیرا که
پیغمبر اول الله آدی ایله بشلر ایدی سلیمان علیه السلام دخی او یله ایتدی
ونا مهیه مهر آوردی هدهده ویردی هدهده نامه بی بلبقیسه کتوردی چنانکه
بلقبس هدهدی کوردی قبولی یایدی و سرائی زینک کلیدین باشی الله
قودی یایدی هدهده پنجره دن کیردی بلبقیسک کوکسنه نامه بی براقدی
بلقبس چنانکه او یاندی اول مکتوب و مهری کوردی قورقدی قومنه
ایتدی بکا سلیمان علیه السلام دن نامه کلیدی غایت عزتلو و مکرم نامه در
و بیورمش که بونا مه سلیمان علیه السلام دن ر بکا مطیع اولک مخالفت
ایلمک قومی ایتدی چریمز چوقدر اگر بیوره سن جنک ایدلم بلبقیس ایتدی
ای جماعتیم بکا حاضر اولک بندن کسملک چان سلیمان علیه السلام کاسه
بویرلی خراب ایدروسزی خورایدرا مان سلیمانه نامه و آرمغان کوندروب
اکلیم (پس بلبقیس سلیمان علیه السلام بشیوز اوغلان کوندربیکه
الری قتالو وانلره عورت قفتانی کیدردی و بشیوز دخی جاریه کوندربیکه
اوغلان صورتنده وایکی التون کریم کوندردی و برتاج کوندردی انجو
و یاقوت ایله دوزلمش و دخی برحقه کوندردی ایچنده برشاهدانه انجیوار ایدی
دلوی اگری دلمش ایدی ایتدی بوانجویه اپلاک کچورسونلر اما انسان ایله
جنیلر اولسون غیریلر کچورسونلر و برطاش دخی کوندردی ایتدیکه انی دخی
انس و جن دلمسون اما دلمسون و بلبقیس ایتدی اگر پیغمبر ایه بو اوغلنلر ایله
قزلی فرق ایله اگر سزه غضب ایله بقار ایه پادشاهدر پیغمبر دکلدر
هدهده چون بوسوزی ایشندی در حال کلدی سلیمان علیه السلام خبر
ویردی سلیمان علیه السلام چون بوسوزی ایشندی جنیلره یوردی التوندن
و کشدن کر پچلر دوزدیلر و میدان ایچنده بکرمی میل قدر یردوشه دیلر و یر
یرنده ندکلر و اورلر و ایه اول میدان چوره سنه طور دیلر و جنیلر سلیمان
علیه السلام صاغنده وصولنده ال باغلیوب طور دیلر اندنصکره سلیمان
علیه السلام تخته چیقدی و چوره سنده کی کر سیلره پیغمبر لرتور دیلر
و جناور لرتور اول کر پچلرک اوزرینه ترسلدیلر شویله اعتبار سز
باتورلر ایدی چون بلبقیسک جاعتی سلیمان علیه السلام یانه یقین کلوب

کوردیلر که التونلرک اوزرینه حیوانلر ترسلر اول کتوردی کلدی آرمغان کر پچلری
بر محله اتوب کلدیلر سلیمان علیه السلام ایله کورشدیلر و نامه بی ویردی سلیمان
علیه السلام انلره نظر ایلدی کوکک وجه ایله و سلیمان علیه السلام ایتدی قنی
اول حقه که ایچنده برشاهدانه انجیوار بلبقیسک ایلمجیسی انی کتوروب اشبو
انجویه اپلاک کچورسونلر اما انسان و جنی اولسون دیدی سلیمان علیه السلام
اغاج قوردینه بیرردی اول انجویه اپلاک کچوره پس قوردی جغز آغزینه بر قبل
الیدی انجویه کیردی و بر طرفدن ینه چیقدی اندنصکره سلیمان علیه السلام
بیوردی اول طاشی بر قوشخمر که اغاج درانی دلدی و بیوردی صو کتوردیلر
اول کلن اوغلنلر و قزلر یوزلرین واللرین یوزلرین و اوغلانلر صول ایله صاغ
ایله صول الرینه قویدیلر یوزلرین یویدیلر و اوغلانلر صول ایله صاغ ایله
قویدیلر یوزلرین یویدیلر سلیمان علیه السلام بیلدیکه قزلر و اوغلنلر قنی
اندنصکره سلیمان علیه السلام اول آرمغانلری ایلدی و بلبقیسک ایلمجیسنه
ایتدی وار پادشاهک قتنه کیت چنانکه بلبقیسک ایلمجیسی کلدی خبر ویردی
بلقبس ایتدی پیغمبردر پادشاه دکلدر (و نقلدر که سلیمان علیه السلام
ایتدی ای بنم لشکرم قنغیرک اوله که بلبقیسک تختی بونده کتوره جنیلردن
بر عفریت ایتدی بلبقیسک تختی بن کتوره هم هنوز سن یرکدن قالقمان سلیمان
علیه السلام ایتدی اندن دخی تیر دیلرم آصف بن برخیا ایتدی طرفه العین
ایچره بن کتوره یم دیوب کتوردی سلیمان علیه السلام چنانکه اول تختی کوردی
ایتدی (هذامن فضل ربی) اندنصکره بلبقیس کلدی بعضیلر ایدر جبرائیل
علیه السلام کتوردی و بعضیلر ایدر سلیمان علیه السلام کتوردیکه معجزه
اظهار ایتلک ایچون (و نقلدر که سلیمان علیه السلام بلبقیسی المی ایستدیکسنه
جنیلر غایت ملول اولدیلر انکی چونکه بلبقیس جنی قزی ایدی و اتاسی انسان
ایدی قورقدیلر که سلیمان علیه السلام دن براوغلان طوغه انما ناک و جنک
زیر کلکی انده اوله بونلری برملکدن برملکه دخی چقاره پس ایتدیلر یا سلیمان
بلقبسک عقلمده اکسکلک واردرو بالدیری قیللور وایاغی اشک یاغنه بکرز
پس سلیمان علیه السلام بیوردیکه بر صواوزرینه صرجه دوشه دیلر تا که
بلقبسک انک اوزرینه اوغرایه یاغنی آچه و سلیمان علیه السلام کوره که بلبقیسک
یاغنده قیل واری و نیجه در چنانکه بلبقیس کلدی ایتدیلر اشبو کوردیکلک تخت
سنگ تختکمیدر بلبقیس ایتدی همان اکا بکرز پس سلیمان علیه السلام بیلدیکه

عقلی کاملدر و صودن بروکل دیدی صرجه بی صوصانوب ایاغنی اجدی
 کبردی بیلدی اوتاوب طوننی اوتندی صرجه اوزرندن کچدی سلیمان علیه
 السلام کادی دعا و ثنا ایدوب طوردی سلیمان علیه السلام بلاقبسی ایمانه
 دعوت ایلدی بلاقبسی ایمانه کلوب مسلمان اولدی و سلیمان علیه السلام کابن
 قیلوب الدی سلیمان علیه السلام بلاقبسدن بر اوغلی اولدی ادینی داود
 قودی (و نقلدر که صانع عالم حق سبحانه و تعالی حضرتلری سلیمان علیه
 السلام اول پادشاهلغی و یردیکه اندن ایلر و جهانه انک کی نه کلدی
 و نه اندن صکره کله جکدر بنی ادم و جنیلر و شیطانلر و حیوانلر و قوشلر
 و بیلر مشرقدن مغربه و انجی انک امرنده محکوم و فرمانده مسخر اولمش
 ایدی تنکیم حق تعالی حضرتلری بیورر (و حشر سلیمان جنوده
 من الجن و الانس و الطیر فهم یوزعون) سلیمان علیه السلام ادم اوغلنلرینک
 امرین آصف بن برخیا به تخصیص ایلد مش ایدیکه نیجه بیک صاحب علم
 پهلو ان جهانه انک دفترنده ایدی که هر بری نیجه بیک کشی به حکم
 ایدر ایدی و دیورلی دمر باطه اصماریش ایدی کیمی ادم صورنده
 قیلان کوده لو او کوز باشلو بیلان شکلو و کیمی ار درها باشلو طغان نیجه لو
 و کیمی میمون یوزلوا شک ایاقلو و کیمی آرسلان صورتلو قبل کوده لو و کیمی درت
 ایاقلو باشی یغری نده آغزندن بالک چیقارغدری اسی بیل و صولری قینار
 صوایدی جهله سی دمر باط اوکنده جمع اولورلر ایدی و قوشلر سیرغی
 پادشاه ایلدی و کرکی بکری دکی و بیرنجیلره قیاس آرسلانی پادشاه
 ایلدی و بیرجهانه پهلووانی ایدی و کبر و قیلان حیوانلره قبل پادشاه ایلدی
 و بیلانلره ازدرهای پادشاه ایلدی و آدملر و جنیلر و حیوانلر و قوشلر هر لحظه
 صف صف خدمته کلورلر ایدی و سلیمان علیه السلام جنیلره بیوردیکه بر
 دوشک طوقیه لر برکیک یازوده بر ایلکی آلتون و بر ایلکی ابرشیدن امدی
 طوقیوب انواع خطائی و روی اشکال بقلدیلر که نه رنک ایدی هرگز کیمسه
 بیلرزدی و اوزونلغی وانی اوج بیل ایدی و بودوشک اوزرنده برکری
 دوزدیلر که بی حساب انواع جواهرانده تابان ایدی و صاغ یاننده اون ایکی
 بیک کرسی دوزدیلر اتوندن و کوشدن پیغمبر علیه السلام حضرتلری
 و بیلر انلره اوتورلر ایدی و صول یاننده اون ایکی بیک کرسی دخی دوزدیلر

عاجدن و صندلدن انلرده بنی اسرائیل علماسی اوتورلر ایدی و سلیمان علیه
 السلام کرسبی جله سندن درت ارشون یوجه ایدی و اول سر براوزرنده
 یتیم محراب و ارایدی اتوندن و کشدن هر برنده برولی اوتورلر ایدی و اون
 ایکی بیک مدرسی و ارایدی تورات و زبور ایلد مشغوللر ایدی و بوجیه سنک
 اوازی بیل سلیمان علیه السلام د کورلر ایدی و هم اول تختی بیل کورردی
 کونده بر ایلدی بول کیدر ایدی و سلیمان علیه السلام اوج یوز نکا حلو
 خاتونی و ارایدی ویدی یوز جاریه سی و ارایدیکه جله سنه یقینلق ایدر
 ایدی و کرسینک یاننده ایکی آرسلان تصویر ایلد ایدی کوزلری
 کوهردن توی لعل باشلرنده ز برجدن تاج کرسیلر اوزرنده اوتورلر ایدی
 و تختک یتیم ایاغی و ارایدی هر بریاغنده بر آرسلان اوتورلر ایدی قرل
 اتوندن البله بری بریسنده کوهر صونارلر ایدی و هر آرسلان بر آر درهایه
 بنزایدی انلردن یوقاری اتوندن طاوسلر و کرسلر و ارایدی سلیمان
 علیه السلام هرگاه که اول کرسی به بنسه ایدی اول کوهر کوزلو و کونش
 یوزلو و مجبو و بلر قارشو طوروب سلیمان علیه السلام اوزرینه انجول
 صاچرلر ایدی و هم ندکلو آدم اوتورلر ایه هر برینک آردنده بر دیو ایاغی اوزره
 طورر ایدی و هر دیو ک آردنده بر برنجی جناور نیجه سنی آچوب
 طورر ایدی و هوا اوزرنده قوشلر قناد قناد اوروب اوزرینه کولکه
 ایلرلر ایدی و صاغ یاننده بر فرشته بالک قلمج اولوب طورر ایدی عاصی دیورلر
 انی حواله ایلر ایدی (کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایدر اول تختک
 آدی کو کب الجنه ایدی و بوهیت و بوقوت ایلد اجلدن امان بولمبوب
 التمش باشنده دنیادن آخرته تشریف ایلدی اما قبرین کیمسه بطریقنده در
 حقیقتی ایلد بعضیلر ایدر قلمزم دکنده در بعضلر ایدر اللی باشنده نقل ایلدی
 ایلک یاز اینک بکرمی طقوزنجی کونی اون یاشندن قرقه دکن پادشاهلغی ایلد
 کچوردی بعضیلر دیمشکر که اللی بش یاشنده ایدی بیک کرسدر که سلیمان
 علیه السلام چنانکه نبوت ایلد و رسالت و خلافت ایلد متصف اولدی ایسه
 عالمی سفلی اوزرینه سلطان اولدی بلکه بعض عالم علوی اوزرینه دخی
 سلطان اولدی زیرا که عالم سفلی به حکم ایتک اولر عالم علوی قوتی ایلد
 اولور (پس سلیمان علیه السلام سلطان اولوب جنه و انسه و عالم عناصره
 حکم ایلدی امدی حق تعالی حضرتلری اسماسی و صفاتی اعتباری ایلد

على الدوام مجلید را یدی اول اسمانك بعضی عالمك وجودن اقتضا
ایدر موجد و محیی کی و بعضی عالمك عدمن اقتضا ایدر معید و ممیت
کی وقت اولور که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی اشیا به تجلی ایدر ایجاد
کتورمک ایله وقت اولور اشیا به تجلی ایدر اعدام ایتک ایله تنکیم بیورر (کل يوم
هو فی شأن) ای کل آن هو فی شأن یعنی هر جرئی زمانده حق سبحانه و تعالیٰ
حضرت تلی اشد در و قادر در که در لواحوال ایجاد اید که عقول عقلا متخیر
اوله جل جلاله و عم نواله و سلیمان علیه السلام عالمده حکم ایتدیکنک سبی
اولدر که ملک اکاهیه الله ایدی حق تعالیٰ حضرت تلی انی داود علیه السلام
و یردی تنکیم حق تعالیٰ حضرت تلی قرآن عظیم الشانده بیورر
(ووهبنا لداود سلیمان) ایدی هبه و اهیک عطا سیدر بطریق الانعام
سلیمان علیه السلام قلبنک جعیندن دکل و ارواح فکینک یاردیمی
ایلده دکل بلکه عطاء الله ذکر کسی دکل اما سلیمان علیه السلام مقام جعیتده
ودخی اشراقات علویه ده قائم اولدی ایسه عالمك ماده سی اکا مطیع اولدی
* اما آصف بن برخیا که بلبق سکت تختی احضار ایدی طرفه العین دن دخی
نیزده ایدی بونده اهل تفسیر ایدی برالتندن ایکی آباق بولدن کتوردی
(شیخ محیی الدین رجه الله تعالیٰ علیه ایدی بو معلومدر که حرکت زمانیه
اولسه کر کدر چون بولک طرفه العیندن یقینده اولیجی پس محقق اولدیکه
حرکت زمانیه دکل ایش زرا که حرکت اولیجی متحرک دخی اولماز زرا که
متحرک اکادیر که انده زمان اوله چون حرکت منفی اولدی متحرک دخی منفی
اولدی پس بو تخت اول تخت دکلش بلکه انده انی اعدام ایدی و بونده
بر دخی ایجاد ایدی باذن الله تعالیٰ انکی چون بلبقسه اندن صور یجق بوسنک
عرشکه بکزمی دید یلر ایدی کانه هو یعنی اکا بکر زیدی ایدی بواصل
محکم بدن بزه معلوم اولدیکه جمیع اشیا طرفه العینده حق سبحانه و تعالیٰ
حضرت تلینک کمال قدرتیله معدوم اولوب بروجود دخی بولور ایش قال الله
تعالیٰ (بل هم فی ایش من خلق جدید) و دخی بزه بو معلوم اولدیکه جمیع
اشیا اثر وجود ایش موجودینی حقیقی دکلش زرا که وجود قابل عدم دکلدر
و عدم قابل وجود دکلدر موجود حقیقی الله سبحانه و تعالیٰ حضرت تلیدر که
دائم البقادر بی زوال پادشاه اولدر و ماسوی الله قابل زوال در زرا حق سبحانه
و تعالیٰ حضرت تلینک اثر یدر و اثره حکم عین یوقدر و بولطیف اسمله

خوش رعایت ایتک واجیدر نا که حق تعالیٰ حضرت تلینک کمال قدرتی
و جلال عظمتی خاطر دن زائل اولیه ایمان و معرفت غایت قوت بوله

(*) بحث لقمان علیه السلام (*)

(وهب بن منبه رضی الله تعالیٰ عنه ایدر لقمان علیه السلام ایوب علیه
السلام قرقر نداشتی او غلوردر حضرت عکرمه ایدر لقمان علیه السلام
پیغمبردر سدی رضی الله عنه ایدی لقمان علیه السلام پیغمبرد کلددر بعضیلر
ایتدی حق جل و علا حضرت تلی لقمان علیه السلام ایدی سکا پیغمبر لکمی
کر کدر یا خود حکمتی کر کدر لقمان علیه السلام همان حکمتی قبول ایدی
دیدیلر که نیچون حکمتی اختیار ایتک ایدی حق تعالیٰ هیچر پیغمبری نبوت
و یرمک مراد ایتدکه مخیر قیلدی انکی چون حکمتی اختیار قیلدم دیدی تنکیم
بیورر) ولقد آتینا لقمان الحکمة ان اشکر لله ومن یشکر فاعما یشکر لنفسه
نقلدر که لقمان علیه السلام بر کون دوش کوردی ایتدی یلر یا لقمان سکا بر یوزنده
پیغمبر و خلیفه اولوب حکم ایتک کر کیدر لقمان علیه السلام ایدی بکا
عافیت یکدر بلاردن بن ییلورمکه بکا پیغمبر لک کایچک بلالریله کلور فرشته لر
ایتدی لری پیغمبری کورمک ندن ییلدک که بلال کلور لقمان علیه السلام ایدی بن
ییلورمکه حکم ایدن غایت بلا یچنده در اگر حکمتی راست ایدر ایسه خوش
واکر ظلم ایدر ایسه بولی خود جهنمدر دنیا ده خور اولوق یکدر شریف
اولقدن و آخرتده عزیز اولوق یکدر خور اولقدن هر کیم دنیا بی اختیار
ایدوب آخرتی ترک ایلسد دنیا ده فتنه یه او غرار و آخرتده محروم قالور فرشته لر
سوزن ایشتدی لرتی تعجب ایتدی لر چون لقمان علیه السلام اویقودن
اویاندی حق تعالیٰ حضرت تلی در حال اکا حکمت عطا ایلدی بعضیلر ایدی
پیغمبرد کلددر اما قاضی اولدی و ملک اولدی عدل ایله خلقه حکم ایدر ایدی
(وهب رضی الله عنه ایدر لقمان علیه السلام بر حبشی قول ایدی
نجار لقی ایدر ایدی اما صالح کشی ایدی صکره حق تعالیٰ حضرت تلی
اکا آزادلق و یردی بر کشی لقمان علیه السلام ایدی سن فلان کشتنک
قولو ایدک بو مرتبه بی نه ایله بولدک لقمان علیه السلام ایدی کر جک
سوز ایله و اما نای صا حبه و یرمک ایله بولدم) مجاهد رضی الله عنه ایدر
حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی لقمان علیه السلام حکمت و یردی
نیمک تام عقل و علم بالله و صدق و یردی دیمکدر ایدی حکمت اولدر که

علم ايله عمل ايله لر بعضي ايدلر حكمت اولدر كه جميع اشيانك حقيقتي
واوصافني وخواصني بيله لر بركون لقمان عليه السلام سفره كيدر ايكن
براوغلان ايله بولوشدي لقمان عليه السلام اول اوغلان ايتدي بنم انام
وانام نيجه اولدبلر اوغلان ايتدي اولدبلر لقمان عليه السلام ايتدي بنم
اشم تمام اولدي وغمم كتدي وينه لقمان عليه السلام ايتدي بنم قرداشم
نيجه اولدي اول اوغلان ايتدي اولدي لقمان عليه السلام ايتدي قنادرلم
صندي وينه لقمان عليه السلام ايتدي اوغلولم نيجه اولدي اول اوغلان
ايتدي اولدي لقمان عليه السلام ايتدي كوكلر راختي كتي (ونقلدر كه
لقمان عايله السلام ايتدي هر كيم بلان سويلدي يوزنك صويي كتي وادب
يكدن نسيدي و عمل يكدن مالدن و علم يكدن جميع دنيا دن واهلندن و سعادتك
نشاني درتدر بري كر چكلكدر و بري ادبر و بري حلمدر و بري امانتي اسنه
و برمكدن و لقمان عليه السلام داود عليه السلام و زيري ايتدي و بيك بيل
تمام عمر سوردی امدی حضرت لقمان پیغمبر در و یادكدر دیوب جدال ایتك
یوقدر والله اعلم بعضی ایدر هر كچه حكمت و قرآن و یرلدی جميع اولكي
كابلردن اكا افضل و یرلدی امدی هر كچه كه حكمت و قرآن و یرلدی اویله
كر كدر كه نفسني بيله و دنیا اهلنه تواضع ایلله دنیا سی ایچون
وانك ایچون علمایه و یریلن افضلدر دنیا اهلنه و بر دكلردن تكیم حق سبحانه
تعالی (قل متاع الدنيا قليل) پیور ریعی حق تعالی حضرت تری
دنیا یه متاع قليل دیرو علمه خیر کثیر دیرو

(*) قصه ذوالقرنین (*)

(وهرب رضی الله عنه ایدر ذوالقرنین رویدن ایدی و بعض قولده ملوک یمندن
تباعه دن اولوب اسمی صعبدر قحان حق تعالی بو کاعنایت ایلدی بر صالح
کشی اولدی حق تعالی اكا ایتدی سنی بر دیلری مختلف قومه دعونه کوندر برم
انلدرت قومدر بری مشرقده در آدی ناسك در و بری مغربده آدی منسك در
و بری جنوبده اكا هاویل دیرو بری شمالده اكا تاویل دیرو وایکی قوم واردر برک
اورتا منده بری جنبلدر و بری آملدر ذوالقرنین ایتدی یارب قنغی قوت ايله
انلر ايله جنك ایدیم و قنغی دل ايله انلر سوبلیم حق تعالی حضرت تری ایتدی
نوری و ظلمتی سکا مسخر ایلدم او کچه نور پیورسون و ارد کچه ظلمت

پیورسون سکا مطیع اولسونلر علما اختلاف ایدر لر پیغمبر لکنده بعضی ایدر
پادشاه در عادل و صالح کشید را کا ذوالقرنین دیدیلر انکی چونکه ایکی
بوینوزی وار ایدی بری صاغنده و بری صرغانده ایدی پیغمبر علیه السلامه
صور دیلر كه اسكندر پیغمبر میدر یا خود دكلدر ایتدی پادشاه ایدی بر یوزین
سیر ایلدی (پس ذوالقرنین علیه السلام پیغمبر در یا خود پیغمبر
دكلدر دیوب بونك دخی حقهده لقمان عايله السلام کبی مجادله ایتیلر
حق سبحانه و تعالی حضرت تری بیلور دییه لر) مجاهد رضی الله عنه
ایدر بر یوزینه تمام درت کشی پادشاه اولدی ایکیسی مؤمن و ایکیسی کافر ایدی
اولكه مؤمنلدر بری سلیمان علیه السلام در و بری اسکندر اما انلر كه
کافر لر در بری عمرو در و بری بخت نصر در (ونقلدر كه نوح علیه
السلام مك اوج اوغلی وار ایدی برینك آدی سام ایدی عربك و عجمك
اناسی در و برینك آدی حام ایدی حبشك و زنجینك اناسی در و برینك
آدی یافث ایدی تركك و صقالیه ك و رومك و یا جوج و مأ جوجك اناسی
ایدی اچ لغته اود یالکده دیلر انك ایچون بونلر زیان ایتکده اوده بکزر لر
حذیفه رضی الله تعالی عنه ایدر یا جوج بر قومدر و مأ جوج بر قومدر
وهر بر بلوکی درت یوزینك بلوكدن و بونلردن برار کشی اولماز حتی بيك
اوغلی اولما نيجه امدی انلر آخر زمانده چيقا لر دنیا یی خراب ایلکه
قصدايدلر و جميع عالمی اوج بیلده طونارلر امدت پاره شهره کیره یلمکده
ومدينه یه و قدسه و طور سبنایه کیره میه لر عاقبت حق تعالی حضرت تری
انلری هلاک ایدله و لاشه لرین دكزه دو که مؤمنلر شاذ اوله لر
(ونقلدر كه چنانكه ذوالقرنین علیه السلام مشرقه واردی اوراده
بر قوم ایتدی یا جوج و مأ جوج الندن حالمز دشواردر بزه مدد ايله پس
ذوالقرنین پیوردی دمور و توج و معدنلر کتور دیلر وایکی طاغك اراسنی که
اوج یوزمیل ایدی قازدر دی تاصو چیقجه اول اغاجلری دوکدی
اند نصکره اول بره دمور پاره لر دوکدی یلر و کوردو کدیلر پیوردی
کورك اور دیلر حتی اول دمور ایدی اود کبی اولدی اندن نصکره
دمور و بقر کتورد یلر بر طاغ کبی اولدی الی ارشون اینی وار ایدی
و یوجه ایکی اوج یوز ارشون ایدی و اوزنلغی اوج یوزمیل ایدی ذوالقرنین

عليه السلام اشبور سعه دموردن و بقردن برسديايدى يا جوج و ما جوج قيامته
يقين دجال نصره چيقسار جهاني خرابه و يره و عيسى عليه السلامى
محاصره ايد و عيسى عليه السلام دعا قبله حق جل و علا حضرت نلرى انلرى
هلاک ايليه پس اول سدى پايدى اندن ظلماته کيردى چنانکه ظلماتدن چقدى
زور آدلو بر شهر و ارايدى اکا کلدی چنانکه ذوالقرنين عليه السلام وفاتى
يقين اولدى بر کشتى ذوالقرنينه صوردى انا کيمى چوق سورسن
يوخسه استاد کيمى ذوالقرنين ايتدى استادمى چوق سورم زيرا که انا سبيدر
بنم فاني حيايمه و استادم سبيدر بنم باقى حيايمه و ذوالقرنين عليه السلام وصيت
ايلديکه بنم صاغ المى تابوتدن چيقاره سزو لجه بر التون طوب و يره سز
بواشارتدر که يعنى جهاني لجه الدم طوب کي وصول المى دخی طشره يه
چيقارک اما بوش اولسون اشارتدر که اگر جهانه حکم ايتدم آخر جهاندن
المى بوش الوب کتدم و اناسنه وصيت ايلديکه بنم همچون اغلباسن اگر
اغلباسک برکشتى يه اغلبه سن که انک جهاند برکشتى سى اوليه ديدى
يعنى اغلبه سن ديمک اولور بعضيلر ايدر اوتوز برياشنده وفات ايلدى و
بعضيلر ايدر يک يوز ياشنده و بعضيلر ايدر اوتوزالتى ياشنده دنيا دن نقل
ايلدى اون يدي بل بکک ايلدى و زور شهرنده فوت اولدى انده دفن ايلديلر

(*) مبعث شعبا و ارميا عليهم السلام (*)

(بغوى تفسرنده ايدر چچانکه بنى اسرائيل اراسنده فسادل چوق اولدى
حق جل و علا حضرت نلرى انلره بر پادشاه و يردى آدى صديقيايدى
وانلره بر پيغمبر و يردى آدى شعبايدى تا که انلرى رب العالمينه ارشاد ايليه
توراته تابع اولق ايله حق تعالى يه ايمان کتوره ل اندنصرکه بونلرک
اراسنده چوق واقعات اولدى حق تعالى حضرت نلرى انلرک اوزرينه
بابل پادشاهى سنجا ربي و يردى التى يوز يک لشکر ايله اول وقت
صديقيا خسته اولدى شعبا ايتدى سنجا ريب التى يوز يک لشکر ايله اوستو که
کلدى صديقيا ايتدى بائى الله حقندن هيچ وحى کلد يمي شعبا عليه السلام کلدى
ديدى اندنصرکه حق تعالى شعبا يه وحى ايتدى بنى اسرائيل ملکنه ايت
وصيت ايلسون کيمى ديلرايسه يرينه خليفه قوسون حضرت شعبا صديقيا يه
خبر و يردى صديقيا ايتدى يا شعبا سن خليفه اوله سن چچانکه صديقيا
شعبا عليه السلام دن اول سوزى ايشدى قبله دن يکا توجه ايلدى

نماز قيلدى و چوق اغلدى و ايتدى الهى بنم کيرلومى و آشکاره مى سن
بيلورسن الهى بنم خلقه کوکک حکم ايتديکيمى بنى اسرائيله بيلدر حق
تعالى حضرت نلرى ايتدى يا شعبا صديقيا يه خبر و يردى سن قبول ايلدم
و عمرنى اوزون ايلدم عدلى همچون شعبا عليه السلام صديقيا يه کلدی خبر
و يردى صديقيا ايتدى ايشدى خوش اولدى الله سجده ايلدى و ايتدى الهى
سن اول پادشاه سنکه ملکى کيمه ديلرايسک و يرسن و کيمدن ديلرايسک
الورسن کيمى ديلرايسک عز يرايلرسن و کيمى ديلرايسک خور قبلارسن غيبي
وشها تى بيلورسن سوچلرى عفو ايدوب دعا لرى قبول ايد يي سلطان سن
بندن بو مرضى دفع ايله ديدى حق تعالى حضرت نلرى شعبا عليه السلامه
ايتدى اکا ايت انجیر صوبي کتورسن اول زحمتک اوستنده دو کسون خوش
اوله صديقيا چون اويله ايتدى خوش اولدى صديقيا ايتدى يا شعبا
ر بکدن ايسنه بزه علم و نصرت و يرسون اندن کير و حق تعالى حضرت نلرى شعبا
عليه السلامه ايتدى صديقيا يه ايت بن بو صباح سنجا ريبک کندوسنى
و بش ياز يچيسن قورتارورم و کيرو قلان هلاک ايدرم چون صباح اولدى
سنجا ريبک جيع لشکرى هلاک اولديلر صديقيا سنجا ريبى طو توب زندانه
بيوردى حق تعالى حضرت نلرى ايتدى يا شعبا بنى اسرائيلک پادشاهنه ايت
سنجا ريبى و انک ايله کيم و ارايسه و ارسون کلدی قومنى قورقوتسون و انلره
اکرام ايلسون حتى شهرلرينه و ارسونلر شعبا عليه السلام اول ملکه
بيلدردى ملک سنجا ريبى قيو و يردى يدي يلدنصرکه سنجا ريب اولدى
بخت نصر انک يرينه ک اولدى اندنصرکه صديقيا فوت اولدى و بنى اسرائيل
اراسنده چوق جنک اولدى حق تبارک و تعالى حضرت نلرى شعبا عليه
السلامى قومنه دعوتنه کوندردى و ايتدى ايت انلره حقک نعمتنى برسز نفسکره
مطيع اولورسن اگر خسته اولورسکز بن خوش ايدرم و اگر عاضى اولورسکز
ينه استغفار ايدر سکر عفو ايدرم نيچون بنم ربوبيتنى انکار ايدرسز
ودخى انلره ايت دنيا يى نيچه کوررسز انلر ايتديلر خراب بر يردرب حکيم
انى عمارت ايلدى اگر خراب ايدرايسه مانعى بو قدر و يريوزنده ذکر و ابرما قلر
اقتدى و انواع ايله عمارت يري و ينه بونلر ايتديلر بودنيانه برامر ملک اولور
در يلر بر اولور و بنيدلر بر يقييلور حق جل و علا حضرت نلرى شعبا
عليه السلامه ايتدى ايت انلره تحقيقا انلرک ديوارلرى بنم ديتدر و سربيلرى

شریعتمدر و ایرماقلری بنم کاعدر وقائم اولجیلری بنم نیلرم و وایلرمدرو بکا
یقین اولق تقوا ایله اولور انلر ایتدی لر حق جل وعلا حضرتلرینه ذکر
و تسبیح ایدر زاما کوکلمنور اولماز اورج طوتارز و نماز قیلارز اما نفسمزمزی
اولماز و دعای قبول اولماز الله تعالی حضرتلری ایتدی یا شعبا ایت انلره
بن انلرک اوروجن نیجه قبول ایلم که حرام برلر و یلان سو یلرلر و نمازلر بن
نیجه قبول ایلم بدن غیریه محبت ایدرلر و صدقه لر نیجه قبول ایلم که
غیری کشتنک مالندن صدقه و یررلر و دهال بن نیجه قبول ایلم که سوزلری
بردلر و ایشلری بردلر و درو بنم سوزلرم ایشدرلر منقول سوزلردر دیرلر و بنم
پیغمبرلریمک سوزلرینه انبیادن میراث اولمش سوزلردر دیرلر اگر سوزلرنده
کرچک ایشدر غیب عالمین بلسونلر ایدم بنم رضام مسکینلره در و عزتم
خور اوللره در و قوتم ضعیفلره در و بایلغم درو یشلره در و علم جاهلره در
و بودنیایه بر پیغمبر و یره یم که امی در یلان سو یلر و صوفاقلردر کرمر
و خلقه جفا ایلم کریم الذات و رحیم الصفات در اندنصکره ساکن لک
انک طبیعتی درو عفو و امر بالمعروف ایتک انک خلقیدر و عدل انک ایشدر
و حق انک شریعتیدر و هدایت انک امامیدر و اسلام انک ملتیدر و واحد
انک آیدر ناسه ضلالتدن نصکره انک هدایت ایلم وجهالتدن نصکره انک ایله
یلدیر یم و آرنسینه بنی انک ایله چوق ایلم و یخسوللغی انک ایله بای ایلم
و داغلمش خلقی انک ایله جمع ایلم و مختلف و کوللری انک ایله ضبط
ایلم و انک امتنی جمع امتلردن یک ایلم زیرا که امر بالمعروف ونهی عن
المنکر ایدرلر و بکا ایمان کنور و ب توحید ایدرلر و بکا اخلاص ایله نماز
قیلارلر و بنم ایچون غر ایدرلر و کیجه و کوندز عبادت ایدرلر و بن دخی انلره
رحمت ایده رم زیرا بن ذوالفضل العظیم پادشاهم چنانکه شعبا علیه
السلام بو سوزلری انلره دیدی اول قوم اتی او ادرمک استدی لر شعبا علیه السلام
قاجدی طاغده براغاج و ارایدی اول اغاج حق جل وعلا حضرتلرینک
دستوری ایله یارلدی شعبا علیه السلام اکا کیردی شیطان علیه اللعنه شعبا
علیه السلامک ققتاننه یا یشدی انلره ییلدردی انلر دخی بچقوا ایله شعبا
علیه السلامی اغاج ایچنده بچدی لر شهید اولدی اندنصکره حق سبحانه
و تعالی حضرتلری ارمیا به ایتدی وار قومکه خبر و یره بنم نعمتلریم
انلره ییلدر حضرت ارمیا ایتدی الهی بن ضعیفم نیجه قوی اولیم حق تعالی

حضرتلری ایتدی کوکلمن بنم المده در نیجه دیلر ایسم دوندور یم چون
بن سنک ایله بیلیم سکازیان یوقدر چون حضرت ارمیا بونی اشدی یرندن
طروکلدی اما هیچ نسنه ییلر ایدیکه انلره خبر و یره حق تعالی حضرتلری ارمیا
علیه السلامه ایتدی وار خطبه او قوارمیا علیه السلام خطبه او قورایکن
حق تعالی حضرتلری طاعتک ثوابن و معصبتک عقابن اکا ییلدردی
و خطبه بنک آخرنده ایتدی حق تعالی حضرتلری قسم ایدر که عرتم
حقیچون انلره برفتنه و یرمکه عالمده منلی اولیه اول انلره بر جبار و کوکلکی قتی
هیبتلو کشتی و یرم انک اردنجه برقره بلوط کی لشکر و یرم هلاک اولورلر ارمیا
علیه السلام حق تعالی انک کلامن کلوب انلره سویلدی اتی دو کدی لر
و حبس ایتدی لر اندنصکره حق سبحانه و تعالی حضرتلری بخت نصری
اللی یوز بیک لشکر ایله انلره مسلط ایلدی کلدی قدسی ییقدی خراب
ایلدی و اکثر خلقی قیویه قویدی طپراغ ایله اورندی بخت نصر کرو یرینه
کلدی سلطان اولدی بر کون دوش کوردی اماینه اونوتدی درت پیغمبرلر بله
اسیرایدوب الوب کتمش ایدی بری دانیال پیغمبر ایدی بونلری
چاغردی اول دوشی صورتی اگر بیلر سکر سزی اولدور یم دیدی بونلر دانیال
علیه السلام ایله چقدیلر کتدی لر برخلوت یره وار دیلر زار یلق ایلدیلر
ودعا ایدوب اغدی لر حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول دوشی بونلره
ییلدردی ینه کلدیلر و ایتدی لر من بر عجایب نسنه کوردک ایاقلری و اینجکلری
بقرنددر و قارنی کومشدن در وارقاسی التوندن و باشی دموردن و کوکدن
برطاش ایندی اتی پاره پاره ایلدی بخت نصر کرچکسز دیدی بونلری
قویو و یردی (و نقلدر که چنانکه بنی اسرائیل فساد ایلدیلر حق تعالی
بخت نصری اللی یوز بیک لشکر ایله اوزرلرینه مسلط قیلدی انلری هلاک
ایلدی و ینه عاصی اولدی لر حق تعالی بو کره روم پادشاهلرندن بر پادشاه
کوندردی کلدی اول دخی یوز سکسان بیک کشتی اولدردی و بیت المقدسی
ییقدی و بیت المقدس تا حضرت عمر رضی الله عنهمک زمانته قدر خراب ایدی
و حضرت عمر رضی الله عنه قدسی فتح ایتد کدنصکره بیت المقدسی اصحابی
ایله بیله ینه یایدیلر صاحب کشاف ایتدی ایکی کره قدس قومی فساد ایلدیلر
اول فسادلری ارمیا علیه السلامی شهید ایلدکلر یدر و دیگر ی زکریا و یحیا
علیهما السلامی دخی شهید ایلدکلر یدر و حضرت مریم اوغلی عیسی علیه

السلامی شهید ایلک ایستدکاریدر حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی
انلری بوازغونقلری یچون هلاک ایلدی

(*) مبعث عزیر علیه السلام (*)

مفسر لایدر لر چنانکه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی بخت نصری
هلاک ایلدی اما عزیر علیه السلام تورات ایچون کیجه کوندز آغلدی و خلقک
ایچندن چیقوب کندی برکون برکشی عزیر علیه السلام ایتدی نیچون آغلرسن
عزیر علیه السلام ایتدی توراتی اوده یاقدیلر اول برکشی ایتدی دیلر بسنکه
تورات الکه کیره عزیر علیه السلام ایتدی بلی اولکشی ایتدی وارا اورج طوت
وقفنانکی یوتیر ایلر اندنصکره یارن ینه سنک ایلر بونده بولوشلم عزیر
علیه السلام اورج طوتوب قفتان یودی ینه اول بره کلدی برازدن اول کشی
کلدی اندر برچناق صووار ایدی مکر اول کشی فرشته ایدی حق جل و علا
حضرت تلی انی عزیر علیه السلام کوندردی پس عزیر علیه السلام
اول صودن ایچدی تورات جله سور لری خاطر ینه کلدی عزیر
علیه السلام قالفوب بنی اسرائیل کلدی و توراتی او قودی و قلمه آلوب یازدی
اندنصکره توراتی بریده گودولو بولدیلر کوردیلر که تام توراندر عزیر علیه
السلامی افراط ایلر سودیلر حتی شویله اولدی که عزیر علیه السلام تکرینک
اوغلودر دیدیلر سبحان الله عما یشرکون (ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنهما
ایدر چنانکه بخت نصر هلاک اولدی عزیر علیه السلام کلدی براغاجک
قتده قوندی واشکن اول اغاجه باغلدی و کورد بکه جمیع مملکت خراب
اولش ایتدی بو خراب اولش شهر نیجه احباب اولوب معمور اوله حق تعالیٰ
عزیر علیه السلام اوراده روحن قبض ایدوب یوزیل انده ایتدی صکره
حق تعالیٰ حضرت تلی ینه در کوردی بر آوازا یشتبکه نقد رایتک یاعزیر
عزیر علیه السلام ایتدی برکون یاخود بعض کون یاتدم حق تعالیٰ حضرت تلی
ایتدی بلکه یوز سنه یاتک اندنصکره عزیر علیه السلام اشکنه نظر ایلدی
کورد بکه اولش و ککلری طاغلمش اول منادی ایتدی ای طاغلمش سکوکلر
بریره جمیع اولوک در عقب جمیع اولدیلر اندنصکره در یسی تمام اولوب جانی
صکادی در حال اشک قالفدی اندنصکره حق تعالیٰ اکا تمام توراتی
او کتدی و پیغمبر ایلدی عزیر علیه السلام ایتدی الهی خبری و مری سن

(تقدیر)

تقدیر ایتک شرایشینه عقاب ایدرسن حال بودر که سن تقدیر ایتک حق تعالیٰ
ایتدی اگر بوسوزدن د و غیر ایسک آد کی پیغمبر لک دفترندن چیقارورم
(و نقلدر که حق جل و علا حضرت تلی ایتدی یاعزیر سن کوجک کنه
نظر ایلر کور که کیمه عاصی اولدک اکا نظر ایلر و آزا جق زرقه نظر ایلر کور که
انی کیم و یردی چان سکا بر بلا کلسه کیمه به شکایت ایلر و اگر سن شکایت
ایدر ایسک بندخی فرشته لری به سنک معصیتکدن شکایت ایدر رم دیدی
اندنصکره عزیر علیه السلام دنیادن آخرته تشریف ایتدی

(*) مبعث یونس بن متى علیه السلام (*)

(و هب بن منبه رضی الله تعالیٰ عنه ایتدی حق تبارک و تعالیٰ حضرت تلی
یونس علیه السلام بنی اسرائیل پیغمبر لکه کوندردی و ایتدی وارا انلری ایمانه
دعوت ایلر یونس علیه السلام کلدی انلری ایمانه دعوت ایلدی انلر انکار
ایتدیلر یونس علیه السلام انلر اوج کوندنصکره سزه عذاب کلوردیدی
اذنسر بونلرک ایچندن چیقوب کندی چنانکه صباح اولدی کوکدن بر قرا
بلوط ایتدی چان که انی کوردیلر ییلدیلر که هلاک اولور الله تعالیٰ بونلرک
کوکلر ینه توبه اعطا ایلدی بر یوجه یره چیقدیلر توبه ایلوب ایمانه کلدیلر
و ایتدیلر (امناء اجاء به یونس) حق جل و علا حضرت تلی بونلری اسر کدی
عذابلرین رفع ایتدی اول کون عاشورا کونی ایدی یونس علیه السلام کورد بکه
اول قوم هلاک اولدیلر خلاف حقیقه دم ظن ایدوب ملول اولوب اولردن کندی
برد کر کنار ینه کلدی کی به کبر و ب کندی (و نقلدر که یونس علیه السلام
شهر دن کندی خاتونی وایکی اوغلویله کتدیلر بولده کیدر ایکن کوجک
اوغلود کره غرق اولدی و یوک اوغلونی قوردیدی و خاتونی دخی یونس
علیه السلام دن غائب اولدی او یله اولدی ایسه یونس علیه السلام قتی ملول
اولوب آغلدی حق تعالیٰ ایتدی یا یونس سن خاتونکدن و اوغلنلرکدن چوق
شکایت ایتک ایشده انلری کیدر دم چون ینه ایسترایسک ینه قوم که وار
اوغلنلر کی و خاتونکی و مالکی ینه و یره یمین قادر پادشاهم یونس علیه السلام
بونلرک ارا سندن چیقوب کند کده برکی به یمش ایدی کیمچیلر ایتدیلر قول مپسن
یاخود آزاد لومپسن کیمچیلرک عادتق بوا یدیکه چان قول اولسه انی المزل ایدی
ناگاه کیدر ایکن دکرده کی توقف ایدوب طور دی ایتدیلر ایچیزده
قاچغون قول وار قرعه براغه لم کیمه چیقار ایسه انی دکره براقوب امین ایلر لم پس

قرعه بر اقدیلر اوچکره دخی یونس علیه السلامه جیقدی حق سبحانه و تعالی
حضرتلری بر اولو بالغه وحی ایتدی که مکی به قصد ایلیه یونس علیه السلام
انی کوردی کدونی دکره بر اقدی اول بالق یونس علیه السلامی یوندی اندن
دخی بر یوک بالق اول بالغی یوندی حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول بالغه
ایتدی یونسک اتنه و قلنه زیان د کورمه که یونسی بن سکارزق و یرمد م
بلکه زندانه بر اقدم سنده امانت طور سن (ابن عباس رضی الله تعالی عنه
حضرتلری ایدر حق تعالی اول بالغه ایتدی قارنکی یونسه مسجد ایلدم انده
عبادت اینسون یونس علیه السلام بالق قارنده قرق کون یاتدی و بالق
قارنده ایتدی (لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین) و بعضیلر ایتدی
یدی کون یاتدی و بعضیلر ایتدی اوچکون و بعضیلر ایتدی بکرمی کون یاتدی
و بعضیلر ایتدی صباح یوندی کیجه ینه طشره بر اقدی الله اعلم (نقلدر که
یونس علیه السلامی یودن بالق دکره باتوب کتدی بلکه اول بالق باشی د کردن
یوقار و قالد یروب کی یانجه بیه کیدر ایدی یعنی یونس علیه السلام نفسی
آله و هم تسبیح ایلیه حتی کناره کلجه اول بالق دکره یاتدی یونس علیه السلامی
کتوردی کناره چیقاردی اول کمیچیلرانی کوردیلر جیبسی ایمانه کلدیلر یونس
علیه السلام چون قاره به چیقادی بر قباق بتمش ایدی انک یاراغی کواکه سنده
اوتوردی زیر اوجودی نازک ات اولمش ایدی قباق پیراغنه سکت قونمز
بواجلدن انک التنده طورر ایدی و بریک کلوبانی امر بر ایدی اندن صکره
در حال ایکی فرشته کلدی ایکی خلعت کتوردی یونس علیه السلام برینی
ازار ایدنوب و برینی رد ایدندی اندن صکره کندی براغا جلری چوق کویه
کلوب کوردیکه اول قوم اغاچلردن یمشلی یه براغوب ضایع ایلرلر ایدی
یونس علیه السلام ایتدی نیچون بویمشلی هلاک ایدر سکر حق جل و علا
حضرتلری ایتدی یا یونس اول یمشله شفقت ایدرسن و کندی قومکه
نیچون شفقت ایلرسن یونس علیه السلام اندن دخی کندی قومنه کلدی
چنانکه یونس علیه السلام کلدیکنی قومی ایشدیلر جله سی قارشو کلوب
شهره کتوردیلر اندن صکره حق تبارک و تعالی حضرتلری اوغلان و خاتون
و مالن یه و یردی (و نقلدر که برکون یونس علیه السلام اوینه
بر جماعت کلوب کوردیلر که خاتونی انی انجیدر و اکافارشو سویلر یونس
علیه السلام اکانسه دیمز اول جماعت انی کوروب عجبیلر و یونس علیه

علیه السلامدن صور دیلر یوند حکمتدر که کورورز یونس علیه السلام
ایتدی عجبلمک بن تکریدن ایتدم ایتدم ایتدم ایتدم ایتدم ایتدم ایتدم ایتدم
ایلر ايسک دنیاده ايله امر اولندم که فلان کسبک قری قتی پرامر درانی
خاتونلغه ال دیوبندخی اول قری اندم شمعی عذابدر جکرم المسدن
نه کلور دیدی (حضرت علی کرم الله وجهه ایدر دنیا عذابی پرامر
عورتدر و آخرت عذابی جهنمدر دیدی اندن صکره یونس علیه السلام
نینوی شهرنده قرار ایلدی تا وفات ایدنجه انده اولدی

(*) مبعث ذکر یا و یحی علیهما السلام (*)

کعب الاحبار رضی الله عنه حضرتلری ایتدی سلیمان علیه السلام ایکی
اوغلی وار ایدی برینک ادی رجبع و برینک ادی عمران ایدی بس ذکر یا علیه
السلام رجبع نسلنددر یعنی سلیمان علیه السلام اوغلنک اوغلنک اوغلنک اوغلنک
ذکر یا علیه السلام خاتوننک ادی البسع ایدی و عمرانک عورتینک ادی
چنه ایدی و ذکر یا علیه السلام پیغمبرلک کلر دن مقدم دواکرلک ایدر ایدی
و بیت المقدسه عبادت قبلوردی بر کون جبرائیل علیه السلام ذکر یا علیه
السلامه کلوب سلام و یردی ذکر یا علیه السلام سلامنی الدی و ایتدی سن
کیمین جبرائیل علیه السلام ایتدی بن جبرائیل تکری تعالی سکاسلام ایلر
سکا ایدر بدرستی بنی اسرائیل قومنه سنی پیغمبر قیلوب دعوته کوندردی وار
انلری بنم عبادتمه و ذکریمه دعوت ایل و بنی هر دم ذکر ایله اونو تمه هر کیم بنی
اونو درایسه بندخی انی رجعتدن بعید ایدرم و هر کیم بنی کارایسه بن دخی
انی رجعتله اکارم ذکر یا علیه السلام چون بوسوزی ایشندی سجده ایلدی
و جیقدی بنی اسرائیل واردی انلری دینه دعوت ایلدی بعضیسی ایمانه
کلدیلر و ذکر یا علیه السلام انلرک ایچنده خیلی زمان طوردی (امدی
بلک کر کدر که عمرانک اهلی جنه دن مریم نیجه طوغدی و ذکر یا علیه السلام
حضرت مریمی کندی قتنه نیجه الدی) اهل تفسیر ایدر ذکر یا علیه السلام
بر محراب یا پیدی قیوسین بر یوجه یرده قودی حضرت مریم حجره سنه
کوروب چیقماز ایدی حتی حیض کورنجه چون حیض کوردی ذکر یا
علیه السلام حضرت مریمی محرابدن الوب تیره سنک اوینه ایتدی که
ذکر یا علیه السلام خاتونی ایدی (مقاتل رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت
مریم چون حیضدن طاهر اولدی غسل ایلدی ینه محرابه واروب اوتوردی

زکریا علیه السلام چنان حضرت مریم کجمره سینه و ارسه یازن قبش یمشی
وقبش یاز یمشی بولورایدی برکون زکریا علیه السلام حضرت مریمدن
صوردیکه اشبو یمشلقنددر حضرت مریم رضی الله عنها ایتدی
الله تبارک تعالی حضرت تندر کیمه دیلرایسه بیحساب رزق ویر
تکیم الله تبارک تعالی حضرت تری بیورر (ان الله یرزق من
یشاء بغير حساب) حضرت حسن رضی الله تعالی عنه ایدرزکریا علیه السلام
الهی بکافوجه لیغم وقتندبر اوغلان ویره سن دیدی واردی نخرانه کیردی
برزدن برفرشته کلوب ایتدی یازکر یا حق جل وعلا حضرت تری سکا بر اوغلان
مژده که ادی یحیادرتکیم حق تعالی حضرت تری بیورر (ان الله یشیرک ببحی
مصدقاً بکلمه من الله وسیدا وحصورا ونبیاً من الصالحین) بعضیلر ایدر بحی
علیه السلامه بحی دینلدیکی انکیچونکه ایدیکه اولدی زیراکه حق
سبحانه و تعالی حضرت تری انی شهید ایلدی ایدی اولدی یا خود حق
تعالی حضرت تری انی طاعت ایلدیری ایلدی اصلاً معصیت ایشلمدی
وایشلمکه دخی قصد ایلدی پیغمبر یمز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت تری ایدر بحی علیه السلام اصلاً کناه ایشلمدی وایشلمکه دخی
قصد ایتدی ایدری حصور اولدی انکیچونکه الدن کلدیکجه عورتلردن
صاقنورایدی اما زکریا علیه السلام ایتدی بن پیرم و خاتونم دخی
قوجه در بزدن نیجه اوغلان طوغه دیو تعجب ایلدی اول وقت زکریا علیه
السلام طقسان طقوز یاشنده ایدی و خاتونی طقسان سکر یاشنده ایدی
(ونقلدرکه الک یاز آیتک یکر می بشی کونی بحی علیه السلام دنیا به
تشریف ایلدی اوتوز یاشنه کیردی حق تعالی حضرت تری اکا وحی ایدوب
ایتدی (یا بحی خذ الکتاب بقوة) یعنی توراتی قوتکله طوت و دائم اکامشغول
اول (وآیناه الحکم صبیاً) یعنی بحی علیه السلام کوجورک ایکن انک دیلنه
حکمتی ظاهر ویردک دیمک اولور (حضرت حسن رضی الله تعالی عنه ایدر
برکون بحی علیه السلام حضرت عیسی علیه السلامه ایتدی سن بندن یکسن
عیسی علیه السلام ایتدی بلکه سن بندن یکسن زیرا که حق سبحانه و تعالی
حضرت تری سکا سلام ویرر و بن کندی سلام ویرر او یله اولدی ایسه
سن بندن یکسن دیدی (ونقلدرکه بحی علیه السلام شولقدر

آغلردیکه کوزلرینک یاشی یوزینک اوزنده اثر ایتش ایدی
الله تبارک تعالی حضرت تندر اولیه قورقارایدی (ونقلدرکه
زکریا علیه السلام چنان وعظ ایلسه اکری بحی علیه السلامی انده
کورمر ایسه اول وقت جهنمدن سویلرایدی واکر انده کوررایسه
او جاقدن سویلرایدی برکون زکریا علیه السلام وعظ ایدر ایکن خلقه
نظر ایلدی کوردیکه بحی علیه السلام انده دکلدر مکرکه بحی علیه
السلام یاشی بقا سی ایچنه چکوب دکلرایدی پس زکریا علیه السلام بحی
علیه السلامی انده کورمیوب جهنمدن خبر ویردی و ایلدی وایتدی
جبرائیل علیه السلام بکا خبر ویردیکه جهنمد برطاغ واردر
اکا سکران دیرلر واول طاعک ایچنده برده واردر ادینه غضبان
دیرلر واول دره ده ییک قیو وار او ددن وهر قیونک درکلیکی ایکی یوز
یلاق بولدر واول قیولرک ایچنده اوددن تابوتلر واردر واول تابوتک ایچنده
اوددن قفتانلر ورنجیرلر واردر بحی علیه السلام چون بوسوزی ایشندی
یرندن طروکلوب جاغردی واه من سکران آه من غضبان دیدی طاغله
کندی زکریا علیه السلام و خاتونی اردینه دوشدیلر کور دیلرکه
برکشی قیون کوردر ایتدیلر هیچ بریکت کوردکی که اغلر اول کشی ایتدی
فلان عقبه ده کوردم ایدر که طعام یمزم و صواچزم تا که یرم ختمیدر و یا خود
جهنم میدر بلمنجه دیوب اغلرایدی اناسی و اناسی واروب بولدیلر
اناسی ایتدی سنی قرغده کتوردیکم حقیچون وسودم ایچدیکنک حقیچون
اشبور به قرصه سنی یه سن و بنم ایله یله اوده کیده سن چنان بحی علیه السلام
اناسنک سوزین ایشندی طوردی اناسی ایله یله کندی زکریا علیه السلام
ایتدی بنم دخی دیلکم بودر که اشوجبه بی کیه سن بحی علیه السلام الدی
کیدى و اناسی مرجکدن طعام یشوردی بحی علیه السلام بدی و او بودی
دوشنده بوکا ایتدیلر یا بحی بنم او مدن یک اومی بولدک و بنم قومشولغمدن یک
قومشومی بولدک بنم عزتم حقیچون یا بحی اگر فردوس اوجا غنی کورسک
اتک و یاغک اررایدی اشیا قکدن واکر جهنمی کورسک اتک و یاغک
اررایدی کوزکدن یاش برینه قان و صاری صواقار ایدی بحی علیه
السلام چون او یاندی اغلادی اناسنه و اناسنه ایتدی بنم خرقه می ویرک

جبهه کرنی الکت دیدی چنانکه یحیی علیه السلام کوزی یاشی وزار یلغی
چوق اولدی ایسه حق جل وعلا حضرتلری انی اسر کیوب ایتدی جهنمی
سزه حرام ایلدم کوکلری امین اولوب عبادتی زیاده ایلدیلر وحق تعالی
حضرتلرینک جانی مشاهده ایلک ایچون چوق شکر ایلدیلر حارث اشعری
پیغمبر علیه السلامدن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایدر بر کون یحیی
علیه السلام شیطان ابله بولشدی یحیی علیه السلام ایتدی یا بلبس بکا
خبر ویرکه سکا سو کلو کیمدر و غایت دشمنک کیمدر شیطان ایتدی غایت
سو کلو خلق بکا اولدر که مؤمن اوله و بخیل اوله و غایت دشمنم اولدر که فاسق
اوله و جو مرد اوله یحیی علیه السلام ایتدی یعنی نیجه شیطان ایتدی مؤمنکه
بخیل اوله انک بخیل لکی بکا بتر و فاسق که جو مرد اوله قورقارم که
بر کون توبه ایلیمه حق سبحانه و تعالی حضرتلری انی قبول ایلوب
ولی ایلیمه واکر سن دکلش ایسک بونی کیمسه یه خبر ویرمز ایدم دیدی

(*) وفات زکریا و یحیی علیهما السلام (*)

بر کون زکریا علیه السلام یهودیلردن قاچدی یهودیلر اردینه دوشدیلر
چنانکه بفین کلدیلر زکریا علیه السلام یولده براغاج کوردی ایتدی بنی
کیرله اول اغاج یارلدی زکریا علیه السلام ایچنه کیروب کیرلندی اما انکک
اوجی کیرلندی اول یهودیلر کلدیلر بولمیدیلر شیطان انلره ایتدی اشبو اغاجه
کیردی یچفوکتور دیلر اول اغاجی پاره لدیلر حتی یحیی زکریا علیه السلام
باشه کلدی زکریا علیه السلام ایه قیادی برلو کوکلر حر کته کلدیلر زکریا
علیه السلام ایچون اول ساعت جبرائیل علیه السلام ایتدی یازکریا
حق سبحانه و تعالی حضرتلری سکا ایدر بر کره دخی آیدر ایسک آدیکی
پیغمبرلک دفترندن چقار یرم اندن صکره زکریا علیه السلام قائلندی آه
ایمندی شهید ایتدیلر کوز آینک بشی کوننده زکریا علیه السلام شهید اولدی

(*) اما وفات یحیی علیه السلام (*)

نقلدر که بنی اسرائیل اراستنده بر پادشاه واریادی انک برخاتونی وار ایدی
اول خانوونک غیری اردن برقری واریادی دیلدیکه اول قرنی اول پادشاهه
ویره و قورقار ایدیکه غیری بدن قیر آله واردی دو کون ایلدی یحیی علیه
السلامی دو کونه جاغردی یحیی علیه السلام کلدی دستور دیلدیکه قرن

اول پادشاهه ویره یحیی علیه السلام ایتدی اسلام دیننده بو حرامدر
پس یحیی علیه السلام اولد کوندن چقدی کتدی اول خاتون یحیی علیه
السلامه قاقیدی وانی اولدر مکه حبه ایدوب ارینه شراب ایچوردی سرخوش
ایلدی چنانکه اول پادشاه سرخوش اولدی اول خاتون قزینی زین ایلدی
وارینه عرض ایلدی ایتدی یحیی علیه السلام بونده کلدی اشبو قریمی
سکا ویره یم دیدم اول ایتدی حرامدر سندن دیلر مکه انی جاغروب اولدوره
سن اول پادشاهه یحیی علیه السلامی جاغردی ایتدی سن بویلی دیدک یحیی
علیه السلام ایتدی بلی اول سکا حرامدر اول پادشاهه بیوردی یحیی علیه السلامی
قوج بوغازلر کی بوغازلدیلر یاز آینک بکرمی طقوز بی کونی یحیی علیه السلام
شهید اولدی اول کون کوکلرک ویرلک و فرشتهلری یحیی علیه السلام
ایچون اغلشدیلر و ایتدیلر الهی قنخی کاه ایچون یحیی علیه السلامی
اولدر دیلر حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی اصلا یحیی قولمک
کاهمی یوقدر و کاهه دخی قصد ایلدی ولکن بنی سورایدی بن دخی انی سورم
انکیچون اولدر دم زیرا که محبه واجیدر محبت ایچنده اوله اهل تفسیر ایدر که
یحیی پیغمبری زکریا علیه السلامدن او کدن شهید ایلدیلر (ونقلدر که یحیی
علیه السلامی شهید ایلدیلر عیسی علیه السلام انلرک اراستندن چیقدی کندی
الله ذوالجلال حضرتلری اول قومک اوزرینه بابلدن بر پادشاه ویردی
اکا هر دوس دیرلر ایدی اول پادشاه ایتدی اگر قدسی الورا اسم جمع خلقتی
اولدورم حتی انلرک قانی بنم لشکر مک ایچندن صوکی اولوب آقه چون
قدسی الوری اما یحیی علیه السلامی اولدورن پادشاهی بولمادی مقتول اراستنده
کز لشمش ایدی اول کون یحیی علیه السلام ایچون بنمش ییک کشی بوغزلندی
یحیی علیه السلام قانی اوزرینه انک ابله دخی ساکن اولمادی بدی بوز اوغلان
کتور دیلر یحیی علیه السلام قانی اوزرینه بوغازلدیلر اما بینه ساکن اولمادی
وقصد ایلدیکه قلا نلری اوده یا قه اول قوم ایتدیلر یحیی علیه
السلام قانی حقیچون بزی عفو ابله هر دوس پادشاه عفو
ایلوب مسلمان اولدی بینه بابل اننه کتدی

(*) مبعث عیسی علیه السلام (*)

قال الله تعالى (واذ قالت امرأة عمران رب انی نذرت لک ما فی بطنی محررا
فتقبل منی انک انت السميع العليم) مقاتل رضی الله تعالی عنه ایدر حضرت

مریمک اناسی که جنه عمرالك خاتونی فاقودانك قزی ایدی و حضرت مریم
عمران قزید و عمران ماثان اوغلیدر و ماثان سلیمان علیه السلامک
اولادلرنددر چون جنه عمراندن کبه اولدی ایتدی حق سبحانه و تعالی
حضرتلری بنی قارنده کندن قورتار پرایسه انی محرز قیله یه یعنی اصلا
دنیا علمین ایشلمیوب بیت المقدسه خدمتی قیلوب محرابه ملازم اولوب
عبادت ایلسون پیغمبر علیه السلام ایدرندکلو اوغلان اناسندن طوغر
جبعسنه شیطان یا شورا بحق حضرت مریمه و عیسی علیه السلامه یا بشمدی
(و نقلدر که برکون عمران خاتوننه ایتدی اگر اول قرنکده کی قز اولورایسه
نیجه ایدرسن جنه اول سوزه ملول اولدی چون حضرت مریم طوغدی
مریم دیو آد قودی یعنی تگری تعالی حضرتلرینه قوللق ایلدیجی دیمک اولور
قونداغه صاروب بیت المقدس محرابه قویوب کتدی قدسک اولوری بریره
جمع اولوب هر بری بن تکفل ایدوب زیمه ایدرم دیدی زکریا علیه السلام
ایتدی بکا احق در حال تیره سی بنده در بونلر ایتدی قرعه انا لوم کوره لم کیمه
چیقارز کر یا علیه السلامک شریعتی بوا بدیکه صویه بر قلم را غورلر ایدی
قنغسنک که قلمی صویه با تمسه اول کر چکدر دیرلر ایدی حکم انک اولور ایدی
بونلر وز کر یا علیه السلام عین سلوانه واردیلر اوردن ایرماغنه قلم بر اقدیلر
انلر قلمی باتدی زکر یا علیه السلام قلمی صواوزرنده قالدی ییلدیلر که
زکریا علیه السلام احق دراکا و یردیلر تکیم حق تعالی حضرتلری بیورر
(فتقبلها ربهما بقبول حسن و انبها تابا حسنا و کفلها زکریا) پس
زکریا علیه السلام حضرت مریمی الدی بیود که عبادت ایتک ایچون محرابده
قودی حق سبحانه تعالی حضرتلری اوچاقدن یمشلر و یردی برکون
جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی یا مریم الله مطیع اول و کیجه عبادت ایدر
ایکن ایاغک اوزرینه چوقد و رنمازی اوزون ایلده حضرت مریم چون
جبرائیل علیه السلام دن اول سوزی ایشمدی کیجه اولیحق نمازده
شول قدر طورر دیکه ایانی زجت و ربوب ورم اولور ایدی مفسرلر
ایدلر برکون جبرائیل علیه السلام حضرت مریم قتنه کلدی و ایتدی تگری
تعالی حضرتلری سنی طاهر ایتدی و سنک قارنکده بر اوغلان واردر که
اناسنر وجوده کلبسر در یا مریم حق سبحانه و تعالی حضرتلری سکا
برکه بشارت ایدر آدی عیسی در دنیا ده و آخرتده مقبولدر و بشکده ایکن

سویلر تکیم ییولک ایکن سویلر دیوب کتدی اندنصرکه حضرت مریم
برکون حبض کوردی و حیضدن آرندی مشرقدن یکا بر طرفه کیدوب غسل
ایلدی اول سبیدن در که نصاری قومی حضرت مریم مشرقدن یکا غسل
ایلدی دیو شرق جانبی قبله ایتدیلر و حضرت مریم غسل ایدر ایکن جبرائیل
علیه السلام برکوزل اوغلان صورتنه کیروب یوزی منور و قامنی اضیف هیئت
ایله کلدی حضرت مریمه کوز کدی حضرت مریم انی کوزوب قورقدی
حضرت مریم چون جبرائیل علیه السلامی ابراقدن کوردی در حال سندن
رحانه صغورم دیدی جبرائیل علیه السلام ایتدی بن رسولم حق تعالی
حضرتلرندن کلورم حق تعالی حضرتلری سکا برار اوغلان باغشلدی
حضرت مریم ایتدی بن متقی و عقیلو کشتی یم بن کیمسه دن اجرت الوب
زنا ایتدم و بکا کیمسه یا بشمدی بنیدن اوغلان نیجه اولور جبرائیل علیه
السلام ایتدی کر چکسن و لکن حق جل و علا حضرتلری ایتدی
بکا آساندر که اکا اوغلان و یرم اول اوغلانی خلقه عبرت و رحمت و آیت
ایدم بعضیلر ایدر جاژد کلدلر که جبرائیل علیه السلامک نفخدن کیمسه
یرادیلر انک ایچونکده بعضیسی ملکدن و بعضیسی اناسندن اولور و لکن
جبرائیل علیه السلام عیسی علیه السلامک یراد لمسنه سبب اولدی
چنانکه حق تعالی آدم علیه السلامی یرادی و عهد فی الدی ذریبندن
پس بعض صوبی اناری بلنده قودی و بعض صوبی اناری رجنده قودی
چنانکه ایکی صو حضرت مریمده جمع اولدی بعضیسی اناسندن و بعضیسی
اناسندن پس جبرائیل علیه السلام نفخ ایتدی جبرائیل علیه السلامک
نفخی ایله حضرت مریمک شهوتی حرکت کلدی پس ایکی صو جمع
اولوب حضرت مریم کبه اولدی (ابن عباس رضی الله عنه ایتدی چنانکه
حضرت مریم کبه اولدی قاچوب بر دره یه کیردی چون وقت تمام اولدی
عیسی علیه السلام طوغدی اورتیه قبشک اولند حضرت مریم اول وقت
اون یاشنده ایدی کبه اولسی ایله طوغرماسی بر ساعت ایچنده اولدی
(و نقلدر که حق جل و علا حضرتلری حضرت مریمه استاد سز حکمت
و یردی و ایش ایشلادن قسمت و یردی و چریسری یاردم و یردی و ارسر
اوغلان و یردی) مجاهد رضی الله عنه ایدر حضرت مریم ایدر عیسی
علیه السلام بنم قارنده تسبیح ایدر ایکن بن ایشیدر ایدم قچان طوغردم

بکاسو بلدی بن دخی اکاسو بلدم تنکیم حق تعالی بیورر (ان الله یبشركم بکلمه)
بعضیلر ایدر حق جل وعلا حضرت نلری خبر و یردی کلامنده که بر پیغمبر
برادر مکه اناسی یوقدر پس عیسی علیه السلامه کله دیدی انک
ایچونکه حق جل وعلا حضرت نلرینک وعده سی ایله حاصل اولدی بعضیلر
ایدرر کله دیدی انک ایچونکه کله کن ایله حاصل اولدی فچانکه حضرت
مریم طغور منق استدی صحرا ده بر قرو اغاج وارایدی انده واردی اما قی قبش
ایدی حضرت مریم اول اغاجه دیاندی وایتدی نه اوله ایددی بن بوندن اول
اوله ایدم واونودلوب بلور سزا اولدم بو حال باشم کلیدی فچانکه حضرت
مریم عیسی علیه السلامی طغور دی عیسی علیه السلام حضرت مریم انی ایغی
التده سوبلدی وایتدی بن عبد الله هم هیچ بنم ایچون غصه به که بن حقت
پیغمبری یو بو قرو اغاجی صالله که انده یاش خور مار بتسون و اوستو که
دو کسون و حضرت مریم ایدر بن نذر ایدمکه خلقه سو یلیم الا که اشارت
ایله سو یلیم زمان اولده عادت بو ایدیکه نذر ایدرر ایددی سو یلیمکه (ونقلدر که
یوسف نجار دیرلر برکشی وارایدی کلدی حضرت مریمی و عیسی علیه
السلامی اول محلدن کنوردی بر مغاره وارایدی اکا التدی فرق کون اول
مغاره ده طور دیرلر حتی حضرت مریم طاهر اولدی اند نصکره یوسف وایتدیلر
نجار حضرت مریمی قومنه کنوردی قوملری انی کوروب اغلشدیلر
یا مریم قنده بولدک بو اناسزا و غلنی حضرت مریم ایددی بکاسو یلمک بو او غلنه
سوبلک ایتدیلر نیجه سو یلیم برکشی به که هنوز بشکده اولوب
صبی اوله بزا کاندیه لم عیسی علیه السلام چون بونلره سوبلدی ایددی (انی
عبد الله) اول سوز که عیسی علیه السلامدن واقع اولدی عبد الله و رسول الله
ایدیکه اقرار ایددی (ابن عباس ایدر اول پیغمبر که بنی اسرائیله مبعوث
اولدی یوسف علیه السلام ایدی و آخر پیغمبر که انلره مبعوث اولدی عیسی
علیه السلام اولدی و عیسی علیه السلام ایددی حق تعالی بنی پیغمبر قیلوب
کتاب و یردی بکا کاب کلدی دیدیکنک معناسی بودر که انام قرنده حق
تعالی حضرت نلری بکا کتاب او کتدی دیمک اولور حسن رضی الله عنه
ایدر بکا کاب و یردی دیدیکنک مراد اولدر که انام قرنده حق تعالی
حضرت نلری بکا تورات او کتدی دیمک اولور و بنی نبی قیلدی دیمک اولدر که
حق تعالی حضرت نلری بکا خبر و یردی لوح محفوظدیکه بنی نبی قیلدی

دیمک اولور (وجعلنی مبارکاً) بنی مبارک قیلدی دیمک اولدر که بنی خلقه
معلم قیلدی و حق تعالی حضرت نلری بکا وصیت ایلدی بکه دیری
اولدی غمجه نماز قلم و زکوة و یرم (ولم یجعلنی جباراً شقیماً) یعنی عاصی
و جبار اولدم و سلامت بنم اوزریم اولسون دیدی شول کونکه طوغدم
شیطان بیشمقدن و دخی شول کونکه اولورم بنی سلامت ایلسون شکدن و دخی
شول کونکه بنی قالدیره قیردن سن اول کون قیامت اسیرلندن صاقله دیمک اولور
عیسی علیه السلام چون بوسوزلری سو یلیدی کمنه ایسم اولدی (ونقلدر که
عیسی علیه السلام اوج یاشنده ایکن یحیی علیه السلام انی کرچکلدی
بنی اسرائیل قومی عجملدیلر اما یحیی علیه السلام عیسی علیه السلامدن اوج
یاش اولو ایدی بعضیلر ایدرر الی یاش اولو ایدی مفسرلر ایدرر یحیی علیه السلام
عیسی علیه السلامی کرچکلدیکی انک ایچوندر که اکا او غانجی ایکن انجیل
کلدی فچانکه حق تعالی عیسی پیغمبری بنی اسرائیله دعوت کوندردی عیسی
علیه السلام انلره درلودرلو علامت کوستردی حتی ایتدی بن سیزه یالچقدن
برنسته دوزیم باذن الله دیری اولسون بونلر عذاب یلیوب ایتدیلر بزه براسه
قوشی دوز کوره لم دیدیلر پس براسه قوشی استدیلر انک ایچونکه جانورلر
ایچنده غایت عجایب جانور درزیرا که دریدر قاندر کککری یوقدر و اوچار
قنادلری یو کسوز و یوری دخی طغورر کبرو قلان حیوانلر کی و یومورطه
ایلر کبرو قلان قوشلر کی و همه سی واردر سودی جبقار یاوریسی اندن
امر و کولر انسان کولدیکی کی و حیض کورر عورتلر کور دیکی کی فچانکه
بونلر عیسی علیه السلامدن براسه بنی استدیلر عیسی علیه السلام بالچقدن
بر براسه دوزدی و اغزندن نفخ ایتدی اول براسه دیری اولوب اوچدی نفخ
ایتمک عیسی علیه السلامدن و یراتمی اللهدن تنکیم حضرت مریمه
نفخ ایتمک جبرائیل علیه السلامدن و یراتمی اللهدن ایدی (وهب رضی الله عنه
ایدر اند نصکره عیسی علیه السلام ایددی اناسندن کوز سز طوغانلر کلسون
علاج ایدیم خوش اولسون انلر بر کوز سز و برابرص کشی کنوردیلر عیسی
علیه السلام ایله مسح ایتدی کوز سز کوردی و ابرص خوش اولدی
اندر نصکره عیسی علیه السلام ایدر اولوی دری ایلم باذن الله واریدیلر
جالنوسه ایتدیلر عیسی علیه السلام اولوی دری ایلمیم دیر جالینوس ایددی
اولوی علاج ایله کیمسه دری ایلمیمز اگر ایلر ایلسه حق بنیدر طیب دکادر

بوکرانرا ولوی دری ایله کوره لم دیدیلر (کشافده ایدر عبسی علیه السلام
 بش کشی بی دری ایلدی بری بودر که کوکدن عبسی علیه السلامه مانده
 کلوردی برکون بر شمش بالقی کلدی عبسی علیه السلام دعا ایلدی اول بالق
 دری اولدی و بری دخی عازار ایدی عبسی علیه السلامه ایمان کتورب
 طور ایدی و بری دخی بر خاتونک بر اوغلانجی وار ایدی اولمش اتی تابوته
 قیوب ایچنده یاتور ایکن عبسی علیه السلام دعا ایلدی اول اوغلانجی دری
 اولوب طر و کلدی تابوتی کتوروب اناسنه کلدی بری دخی بودر که بر کشتنک
 قرزی وار ایدی بری اولدی عبسی علیه السلام اکادعا قیلدی اول قرطرو
 کلدی بونلر ایتدیلر اگر حق پیغمبر ایستک نوح اوغلی سامی دری ایله کوره لم
 عبسی علیه السلام سامک قبرینه کلدی دعا ایلدی نوح اوغلی سام طرو
 کلدی درت ییک ییلدن زیاده برده یاتمش ایدی بعضیلر ایدر نوح اوغلی کنعانی
 دری ایلدی واکان نوح علیه السلام کبسن صورتی کنعان ایتدی طوفاندن
 صکره یل الوب کی بی قاف طاغنه بر اقدی امدی چانکه عبسی علیه السلام
 قومنی کوردیکه انلردن کفر کمدی وایتدی حق ایچون بکایردم کیم ایدر
 حواریون ایتدیلر بکایردم ایدر زانصار الله بزاون ایکی کشی ایدی (مقاتل
 رضی الله عنه ایدر اول اون ایکی کشی قصارلر ایدی بزاعاردلر ایدی عبسی
 پیغمبر برکون انلر ایله یولده کبدر ایکن ایتدی (من انصاری الی الله)
 بونلر ایتدیلر نحن انصار الله عبسی علیه السلام بونلره ایتدی نه صنعت
 اشلرسز بونلر ایتدیلر بزاعاردلر عبسی علیه السلام ایتدی کلاک نفهمز
 اغارده لم کاهدن چون بونلر بوسوزی عبسی علیه السلامدن ایتدیلر عبسی
 پیغمبر متابع اولدیلر قال الله تعالی (ان الله اصطفی آدم ونوحا و آل ابراهیم
 و آل عمران) یعنی حق تعالی حضرت تبری آدم علیه السلامی بش نسنه
 ایله اختیار ایتدی بری بودر که آدم علیه السلام غایت احسن صورتده
 ایدی ایکنجی حق تعالی آدم علیه السلام فرشتهلری سجده ایتدردی
 اوچنجی حق تعالی آدم علیه السلامی اجنبی ایلدی درنجی حق تعالی
 آدم علیه السلامی اوچاقده ساکن ایلدی بشنجی حق تعالی حضرت تبری
 آدم علیه السلامی ابوالبشر قیلدی اما حق تعالی حضرت تبری نوح علیه
 السلامی اختیار ایتدی بش نسنه ایله اول بودر که حق تعالی حضرت تبری
 نوح علیه السلامی ابوالبشر قیلدی زیرا که حق تعالی حضرت تبری جمیع

خلق صوابله غرق ایلدی نوح علیه السلام ذریتنی هلاک ایلدی
 ایکنجی بودر که نوح علیه السلام عمرن اوزون ایلدی طوبی لمن طال
 عمره و حسن عمله اوچنجی بودر که حق تعالی حضرت تبری نوح علیه السلام
 دعاسین مؤمنلر و کافرلر اوزرینه مستجاب ایلدی درنجی بودر که
 حق جل و علا حضرت تبری جمیع خلق صوابله غرق ایلدی نوح علیه
 السلام کی به نبوت خلاص اولدی بشنجی بودر که شریعتی اول نوح علیه
 السلام قودی زیرا که اول مرسل نوح علیه السلام ایدی (اما حق تعالی ابراهیم
 علیه السلامی ابوالانبیا قیلدی و ابراهیم علیه السلام زماندن بزم پیغمبر یمر
 زمانته کلنجه قدر پیغمبر کلدیسه جمله سن ابراهیم علیه السلام صلیبندن
 کتوردی ایکنجی بودر که حق تعالی حضرت تبری ابراهیم علیه السلامی
 غرودا و دندن قورناردی و اودی بر دوسلام ایلدی اوچنجی بودر که حق سبحانه
 و تعالی حضرت تبری ابراهیم پیغمبری کند و به خلیل قیلدی درنجی
 بودر که حق جل و علا حضرت تبری ابراهیم پیغمبری کلمات ایله مبتلی قیلدی
 بشنجی بودر که حق سبحانه و تعالی حضرت تبری ابراهیم پیغمبری خلقه
 امام ایلدی امدی حق سبحانه و تعالی حضرت تبری (آل ابراهیم و آل عمران)
 دیدیکی بودر که یعنی بوا یکی آل نسلدر بعضی بعضیستند مقدم کلدی
 ترتیبی بودر که موسی و هارون علیهما السلام عمران اوغلیدر و عمران یصهر
 اوغلیدر و یصهر قاهت اوغلیدر و قاهت لاوی اوغلیدر و لاوی یعقوب
 اوغلیدر و یعقوب اسحاق اوغلیدر و اسحاق یسعه عبسی علیه السلام مریم
 اوغلیدر و حضرت مریم عمران قریندر و عمران ماثان اوغلیدر و ماثان
 سلیمان علیه السلام اوغللری اوغلیدر و سلیمان علیه السلام داود علیه
 السلام اوغلیدر و داود ایسا اوغلیدر و ایسا یهودا نسلندند و یهودا یعقوب
 علیه السلام اوغلیدر (پس او یله اولسه عبسی پیغمبر ابراهیم پیغمبر
 آیدر عبسی علیه السلام قزل بکرلو و آق کوده لو اوزون صخلو ایدی
 بالی ایاق بودر ایدی التون و کومش انخاد ایدند دنیایی تمام ترک ایتمش ایدی
 و مجرد ایدی (و نقلدر که عبسی علیه السلام برکون سفرده کیدر ایکن
 یولده بریوجه طاع کوردی اوزرنده بر آق طاش وار ایدی عبسی علیه السلام
 اول طاشک حسندند تعجب ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تبری ایتدی
 دیلمه سنکه اول تعجب ایلدی کک نسنه بی سکا بیلدیرهیم عبسی علیه السلام

ابتدی نعم یارب در حال اول طاش قدره الله انله ایکی پاره اولدی ایچندن
 کونک صورتلو بریر خدی اسکی عبالو وایانده براوزم اغاجی واریدی تازه
 تمش عیسی علیه السلام کوردیکه اول بیر نماز قیلر تجیری دخی زیاده
 اولدی واکا ابتدی یا شیخ بو اغاج ندر اول شیخ ابتدی هر کون انده اوزوم
 بترانم ایچون نفقه ایدینورم عیسی علیه السلام ابتدی نه زماندر که
 بونده عبادت ایدرسن اول شیخ ابتدی درت یوز سنه در که بونده عبادت ایدرم
 عیسی علیه السلام ابتدی الهی شویله ظن ایدرمکه بوندان افضل کیسه
 برآمدک اوله حق سبحانه و تعالی ابتدی بو کشی محمد امتک بریسی قدر در فائده
 انلردن بری شعبان اینک اون بشیچی کیجه سنده برات غازی بنی قیاسه بنم قتمه
 بو کشی دن که درت یوز بیل عبادت ایلدی اول یکدر (کعب الاحبار رضی الله
 تعالی عنه ایته بی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی یا عیسی (بسم الله)
 چوق ذکر ایله هر کیم (بسم الله) چوق اینسه بکا و فایلهش اولور و هر کیسه که
 بکا و فایله بن انک دیوانه یوز (بسم الرحمن الرحیم) ثوابن یز ارم و طامودن
 آزاد ایلرم و اوچاغه قور ارم (و نقلدر که عیسی علیه السلام کوکله رفع اولیچوق
 یلدی کون کوکله طور دی اندر صکره حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ابتدی
 یا عیسی بنه یوز بنه این والدک مریم ایله و اصحابک ایله بولوش مریمک سکا
 حزن و فراقی جیح عالمدن ارتقیدر همان عیسی علیه السلام کوکدن یوز بنه
 ابتدی الله سبحانه و تعالی حضرت تیری اکافر شهلر قنادی کی قنادل و یردی
 و نوردن خلعتلر کیدردی چون عیسی علیه السلام یوز بنه ابتدی حضرت
 مریم و اصحابی ایله بولشدی یلدی کون برده طور و بینه **کوکله**
 عروج ایلدی (و نقلدر که عیسی علیه السلام اول وقتیکه ایکنی کوکله
 چیقدی فرشتهلر فائده جمع اولدیلر بارت ایدر لایدی خرقة سنک اوچوز
 برنده عیسی واریدی فرشتهلر کوردیلر اغلشدیلر و ابتدی الهی عیسی قولو که
 دنیاده بر کوملک دخی و یردک حق تبارک و تعالی حضرت تیری ابتدی اگر
 جیح دنیایی صائسه لر عیسی به بر کوملک بهاسی اولیه اما فرشتهلر انک ایله
 بر اکنه بولدیلر حق جل و علا حضرت تیری ابتدی اگر اول اکنه دخی اولسه
 ایدی بن انی سکرچی کوکله جفا ایدرم ایکنی کوکله قویک طور سن
 (و نقلدر که عیسی علیه السلام بر کون قهره اوغرادی فرشتهلر بر کشی به
 عذاب ایدر لایدی بر کون بنه اول قهره اوغادی رحمت فرشتهلری اللرنده

نوردن طباقلر طوتارلر عیسی علیه السلام انی کوردی تعجب ایلدی حق تعالی
 حضرت تیرینه مناجات ایلدی حق تعالی حضرت تیری ابتدی یا عیسی اول کشی
 برعاصی کشی ایدی قهره عذابه اوغرادی اما اول کشی اولیچک انک برکبه
 عورتی قالدی اندن برار اوغلان طوغدی اول اوغلانچوق بیودی انی معلمه
 و یردیلر معلم اکا (بسم الله الرحمن الرحیم) دیدی اول اوغلانچوق (بسم
 الله الرحمن الرحیم) دیدی بن اول قولدن او تاندم عذاب ایتمکه زیرا که
 اوغلور یوزنده (بسم الله الرحمن الرحیم) دیه بن انک اتانسه برالتنده نیجه
 عذاب ایدرم اول کشی بی اوغلونه باغشلدیم دیدی (کعب الاحبار رضی الله
 تعالی عنه حضرت تیری ایدر حق تعالی حضرت تیری عیسی علیه السلامه ابتدی
 واقواق شهر بنه وار خلقه فی اسلامه دعوت ایله بنم رزقیمی برلر و بندن غیری به
 طیارلر بن انلره عذاب ایدرم اما انلرده بش خصلت وارد راندن او توری عذاب
 ایلزم عیسی علیه السلام ابتدی یارب اول بش خصلت ندر حق تبارک و تعالی
 حضرت تیری ابتدی بری بودر که اختیارلرینه و قریحقلره حرمت ایدرلر
 (ایکنی بودر که عورتلری ارلر بنه محبت ایلرلر و اوغللرینه کوکک تربیت
 ایدرلر) اوچینی بودر که فائده بر کشی امانت قوسه خیانت ایلرلر (درد بی
 بودر که سوزلری **کک** چکدر بلان سو یلرلر) بشیچی بودر که بر کونک
 رزقه قناعت ایدرلر یارب اینچون نسنه جمع ایلرلر هر کیم اشوبش خصلتی
 ایشله **کک** لایق دکنر که دنیادن ایمانسنر **کک** بده وارنلری اسلامه دعوت
 ایله کیم قابل در (قوت القلوبده ایدر عیسی پیغمبر و یحیی پیغمبر علیهما
 السلام بر کون برده بولوشدیلر عیسی علیه السلام فرح و یحیی علیه السلام
 غمکین ایدی یحیی علیه السلام ابتدی یا عیسی سن تگری تعالی حضرت تیرینک
 مکرندن امین اولدک اوله می عیسی علیه السلام ابتدی یا یحیی سن تگری
 تعالی حضرت تیرینک رجندن امیدک کسدک اوله می حق سبحانه و تعالی
 حضرت تیری ابتدی ایکنی کزدخی اوسو یلر سنر اما احسنکر اولدر که اللهک
 کرمی و لطیفی جو قدر دیه کوکک ظن ایلده (قوت القلوبده ایدر حق تبارک
 و تعالی حضرت تیری ابتدی یا عیسی محمد امتک عالمیری بنم قتمه پیغمبرلر
 کیدرلر برا که از نسنه به راضی اوورلر و بندخی انلرک از علمندن راضی اوورم
 وانلری اوچا غمه قور ارم (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیدکاری ایچون
 اوچاغک اکثری انلر کدر یا عیسی **کک** فائده بر قولومک کوکلنده دنیا و آخرت

سوگوشتن نسنه بولسم بن انك كوكلتي محبتم ايله طولديريرم

(*) فصل في اوصاف الانجيل (*)

صاحب كشاف ايدر تورانده احكام وارايدى اما انجيلك اكثرى موعظه
ونصائح ايدى (تفسير كبريه ايدر انجيلك اولنده يازلمش ايديكه) (بسم الله
رحمان رحيم) وحق تعالى حضرتلى انجيلده بيورر بركتى به ظلم ايلسه
اول مظلوم كشي استغفار ايلسه تحقيق شيطانك عسكر بنى صدى (قناده
رضى الله تعالى عنه حضرتلى ايدرامت محمدك مثللى انجيلده يازلمشدر
برى بودر كه آخر زمانده بر قوم كله كه امر بالمعروف ونهى عن المنكر ايدملر
اول آزاوله لر صكره جوق اولملر (حق تعالى حضرتلى بش سوز بيورر
برى بودر كه اگر دعا ايلر ايسك اجابت ايدرم ايكنجي بودر كه اگر ويرديكم
نعمتله شكر ايدر ايسك زياده ايليم اوچنجي بودر كه اگر صدقه ويرمك ايله
بكافين اولور ايسك بندي رستم ايله سكايقين اولورم درديجي بودر كه اگر
توبه ايله بكا يقين اولور ايسك مغفرت ايله بندي سكايقين اولورم بشنجي
بودر كه اگر اعتقاد ايله بكا توكل ايلر ايسك بندي جيع حالده سكاياردم
ايدرم) (ونقلدر كه انجيلده حق تعالى حضرتلى ايتدى وبل شول كشي به كه
علم او كرمك ايسميه اول كشي جاهل ايله بيله طاموده قوپه وعللى طلب
ايدك او كرمك كه علم سزى سعبد ايلر ايسه شقى دخی ايله اگر سزى يوجه
ايلر ايسه اناقلر انشه دخی بر اقميه اگر سزى باي ايلر ايسه بوخسول دخی ايليد
اگر سر قناده ايلر ايسه زيان دخی ايليه و دخی ايتك كه علم او كرمك قورقارز
چون عمل ايدملر مزر بلكه شويلا ديككه ديلر كه علمي بيله لم وانك ايله عمل
ايليدلم) (مقابل بن سليمان ايدر انجيلده بولدم حق تعالى ايتدى يا عيسى علمايه
تعظيم وعزت ايله انلك قدرلر ين بيلكه يغمبرلر دن و مرسلردن صكره علمادن
افضل كيمسه بر اتمدم و علمك فضلى بو خلق اوزر ينه شمسك فضلى كيدر
بيلدزلر اوزر ينه و آخرت فضلى كيدر دنيا اوزر ينه و بنم فضلم كيدر جيع
مخلوقات اوزر ينه حق تعالى ايتدى اولوله كر كز كه اندن عدل ايسينه ظلم
ايلدملر و عالمله كر كز كه انلردن حلم ايسينه سفاهت كوستروب جاهلك ايلدملر
هر كيم برخسته ايجون اورج طوئسه اول خسته بنى صاغ ايليم واجرنى عظيم
ايليم و هر كيم خلقى اسر كيه بندي دخی انى اسر كرم (قشيري رجه الله تعالى
عليه ايتدى انجيلك آخرنده يازلمشدر كه (لا اله الا الله الملك الحق المبين)

(*) فصل (*)

(ابوسعيد الخدرى رضى الله تعالى عنه ايتدى عيسى عليه السلام عبا كيرايدى
واكثرى اغاج پراغن يرايدى بر كره التمش كون نسنه يمدى بر كون خاطر ينه
اتمك خطور ايلدى عبادتك اذن بولدى و اناسى عيسى عليه السلامى مكتبه
ويردى استادى ايتدى (بسم الله) دى عيسى عليه السلام ايتدى معناسى ندر
استادى ايتدى ب حرفدر الله تعالىنك وحدانيتنه اشارتدر وسين حرفدر
يوجه لكه اشارتدر و ميم حرفدر ملكه اشارتدر (ونقلدر كه عيسى عليه السلام
ايتدى اى دين بولنده بر امر عالملر انى كه بيورلدى اشمك و انى كيم بلر سز
سو يلك وحق تعالى حضرتلى ايتدى بنم قنده صالحلر كوكلتى كى سو كولى
يوقدر و بر كشي سزه ظلم ايلسه اندن عفو ديلاك وشول كيمسه كه سزه كلز
سز اكاوارك وشول كه سزه احسان ايلر سز اكا احسان ايلك وشول كيم سزه
اودنج و يرمن سز اكا اودنج و يرك عيسى عليه السلام ايتدى بر امر عالملك مثلى
شول طاشه بكرز كه بر صويك يولونه طورر اول صويي نه كندى ايجي ونه قور كه
خلق ايجي لر و دخی شول قبره بكرز كه طشى معمور اما ايجي جورومش كك
(ونقلدر كه بر كون حوار يون عيسى عليه السلامه ايتدى بلر سن صواوزرنده
يورر سن بزنجون يورويهمر ز عيسى عليه السلام ايتدى انكيچونكه سزك
التونكر و كوشكر و جوهر بكر واردر انكيچون صواوزرنده يورويهمر سز
بنم قنده التون ايله طاش برابردر انكيچون يوريرم) (عيسى عليه السلام ايتدى
سز كنهادن قورقمر سز عجب بودر كه انبيا عليهم السلام كفردن
قورقار كى كنهادن قورقارلر عيسى عليه السلام ايتدى بر امر عالملك مثلى كه
علميله عمل ايليه شول عورته بكرز كه او غورلر زنا ايلدى اما كيه اولوب آشكاره
اولدى پس علميله عمل ايلين عالم قيامت كوئنده فسقى ظاهر اولوب
حق قنده رسواي اوله عيسى عليه السلام ايتدى يا حوار يون اهل دنياك
مالنه نظر ايلك كه انلك ماللك برقى سزك ايمانكزك نورين كيده رر بر كرن
حوار يون ايتدى لر يا عيسى يريوزنده سكا بكرز كيمسه وارميدر عيسى عليه
السلام ايتدى نعم واردر شول كيمسه كه سوزى ذكر اوله وسكوتى فكر اوله
ونظري عبرت اوله اول دخی بيجلندر عيسى عليه السلام ايتدى جاهلارك
قنده حكمتى سو يلك كه ظلم ايلر سز و اگر حكمتى اهلندن منع ايدر سكر اهلنه
ظلم ايدر سكر عيسى عليه السلام ايتدى عبادت اوندن طقوزى خلوتدرو برى

باطلدن ايسم اولمقد رهر کيم که کوکانه شهوت اولدی اول شهوت اکافته
اولدی حواریون ایتدی یا عیسی اولیا کیم در عیسی علیه السلام ایتدی
خلق بود دنیا نیک ظاهرینه نظر ایدر لر انلر باطننه نظر ایتدیلر و هر دم حق
تعالی حضرت تری بنی و ذکر بنی و اولوی ذکر ایتدیلر دنیایی و اهل دنیایی
و در لکنی اونی تدی لر عیسی علیه السلام ایتدی دنیایه طابماک یو خسه سری
قول ایدینور و دنیایه عبرت ایلر نظر ایلک عمارت ایلر نظر ایلک (ونقلدر که
عیسی علیه السلام دنیایی و اهلنی ترک ایلوب برطاغنه چیقدی که انده عبادت
ایلر اول طاغده بر کشی کوردی حق جل و علا حضرت تری بنه عبادت
ایدر ایدی عیسی علیه السلام صور دیکه ندکلوزماندر که بونده عبادت
ایدرسن اول کیمسه ایتدی سکسان سنه در بونده عبادت ایلر اما یا عیسی
دیلر که حق سبحانه و تعالی حضرت تری بکا محبتن و بره پس عیسی علیه
السلام دعا ایدوب کتدی بر زمانه نصکره ینه اول بره کلدی کوردیکه اول کشی
کتمش عیسی علیه السلام ایتدی یارب اول کشی نیجه اولدی حق جل و علا
حضرت تری ایتدی شول کشی که بزا کاکمبتری و بریزا کایاغ و صومی و بریز
اکرانی ایسترایسک شول فلان درده ایسته عیسی علیه السلام اول دره یه
واردی آدی ایلر اوجکره جاغردی اول کشی جواب و یرمدی حق تعالی
حضرت تری ایتدی یا عیسی اگر قلیج ایلر اول کشی بی پاره پاره ایلر بنی قیوب
سکاسو یلر عیسی علیه السلام انی کور و بآغلدی و ایتدی یارب دیلر که بکا
دخی بر ذره کال محبتکدن و بره سک حق تعالی حضرت تری ایتدی سن قنده سن
کال محبت قنده در اول کال محبت بنم حییم محمد صطفانک کوکلنده دریدی
اند نصکره عیسی علیه السلام بزم پیغمبر یرصلی الله تعالی علیه وسلم کالنی
انلر مژدلدی و ایتدی (ومبشرا بر رسول یأتی من بعدی اسمہ احد) عیسی
علیه السلام ایتدی نه بختلو اول کشی که قرآن عظیم الشان اوکرندی
وانک ایلر عمل ایلدی عیسی علیه السلام انلر ایتدی نیجه بکلر و خلقک
اکتری علمی ترک ایتدیلر سر قبول ایلک و سر دخی دنیایی ترک ایلک انلر قبول
ایلسونلر بالله ای دنیایه مغرور و انلر عیسی علیه السلام حالنه نظر ایلک
حق تبارک و تعالی حضرت تری نیک قورقوسندن نیجه دیریلور (ونقلدر که
عیسی علیه السلام ایتدی دنیایک حلاوتی آخرتک حرارتیدر برکون عیسی
علیه السلام کیدر ایکن کوردی برکشی طو پراق اوزر ینه یا نور عیسی علیه

السلام ایتدی قالح حق تعالی حضرت تری بنه عبادت ایلر اول کشی ایتدی
اللهم عبادت ایتدم اندن یا تدم عیسی علیه السلام ایتدی نیجه عبادت ایتدک
اول کشی ایتدی دنیایی اهلنه ترک ایتدم عیسی علیه السلام ایتدی او یله ایسه
یات که جمیع عبادتی ایلش سن (ونقلدر که عیسی علیه السلام ایتدی ای دنیا
جمع ایلن ک شیلر که انک ایلر ایلک ایلر ایلر سزاندن یک دخی ایلک بودر که
دنیایی ترک ایلر سز حواریون ایتدیلر یا رسول الله بزه بیور که بر او بیالم انده
اللهم عبادت ایلر لم عیسی علیه السلام ایتدی صواوزر بنه بنیاد ایلک حواریون
ایتدیلر یا عیسی صواوزر بنه بنیاد قائم اولمز عیسی علیه السلام ایتدی انجلین
عبادت دخی دنیا اوزرنده قائم اولماز (حدیث نزول المائدة من السماء) و نقلدر که
عیسی علیه السلام طشره چقدی بش ییک کشی آرتق ییلر چقدی و بر
برده اوتور دیلر انلر ایلر نفقه یوق ایدی آجقدیلر حواریون ایتدیلر عیسی
علیه السلام دیک دعا ایلسون حتی کوکدن بزمه مائده اینه شمعون حضرت
عیسی قنده کلدی بونلرک مائده استدیکن بیلدر دیلر حضرت عیسی ایتدی
یارب بزه کوکدن مائده ایندر اول کون بزم اولمز و آخریمزه بیرام اولسون
و اول کون یوم الاحد ایدی اول کون انلر عید اولدی حق تعالی حضرت تری
ایتدی هر کیم سزدن اشبو معجزاتی کورد کد نصکره ینه کافر اولور ایسه بن اکا
بر عذاب ایلیم که هیچ انجلین کیمسه یه عذاب ایتماش اولم چون حواریون
حضرت عیسی دن مائده استدیلر حضرت عیسی ایکی رکعت نماز قیلدی
و ایتدی الهی بزم اوزریمزه مائده ایندر و بزی شا کرلردن ایلر وانی رحمت
قیل عقوبت قیلر (پس حضرت عیسی طور دی ایدست الدی و نماز
قیلدی و اغلدی و ایتدی بسم الله خیر از قین کوردیکه کوکدن برنسنه
ایندی که ایچنده بریشمش بالق و ارایدی باشی طرفنده طوز و قویروغی
طرفنده سر که و ارایدی و بش چناق ییلر کلدی برنده زیتون و برنده
بال و برنده باغ و برنده پینر و برنده قرو اوزم وار شمعون چون انی کوردی
ایتدی یا روح الله بو دنیا نعمتیدر و یا خود آخرت نعمتیدر حضرت
عیسی ایتدی ایکی سنسدن دخی دکل بل که حق جل و علا حضرت تری
قدرتندن شمعی یراندی یلک کر کدر اللهم شکر ایتک کر کدر که دخی زیاد مایله
حواریون ایتدیلر یا روح الله دیلر که بالق دیری اولر حضرت عیسی
ایتدی ای بالق باذن الله دیری اول بالق دیری اولدی اند نصکره حضرت

عربی علیه السلام بنده دعا بیلدی بالق اولکی کبی اولدی هر کون اول مائه
ایزایدی حتی بایلر دخی اندن یمکه باشلدیلر (اندن صکره مائه بنه کوکه کیدر
ایدی و بونلر عاصی اولدیلر حق جل و علا حضرت تلی بونلرک یوزلر ن مایمون
و خنزیر صورته قویدی اوج کون شو بیلر طور دیلر اوج یوزا و طوز آدم ایدی
اندن صکره هلاک اولدیلر) کعب الاحبار ایتدی حواریون ایتدیلر یاروح
الله بزدن صکره برامت دخی کلور می حضرت عیسی ایتدی نعم اجد امتی
کلور انلر علما و حکما و ابرار و اتقیار در کو یا علم ایچنده هر بری بر پیغمبر کیدر
اول پیغمبرک اسمی اجد در انک ایچو نکه جدی چوق ایلر اگر چه کرو
قلان پیغمبرلر دخی حامد لر در اما محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
انلردن زیاده جد ایدر پس اول سبیدن حق تعالی اکا اجد دیدی

(*) بحث رفع عیسی علیه السلام الی السماء (*)

قال الله تعالی (ومکروا و مکرا لله والله خیر الماکرین) یعنی یهودیلر
مکر ایلدیلر و ایتدیلر حضرت عیسی اولولری دیری قیلدی و غیره نسنه که
اشلدی جبعسی سحر درو کند ی جادو در دیدیلر حضرت عیسی بونلرک
سوزن ایشندی قتی ملول اولدی الهی سن ییلورسک دیدی بونلره لعنت
ایلدی و بونلری مایمون و خنزیر ایلر دیدی یهودیلر حضرت عیسی انک
سوزن پادشاهلر بنه ییلدر دیلر اول پادشاه قورقدی حضرت عیسی ای
اولدر مکه قصد ایلدی (پس یهودیلر بره جمع اولدیلر حضرت عیسی انک
اوز بنه کادیلر حضرت عیسی قد سده ایدی حضرت عیسی چون بونلری
کوردی قاچوب براوه کیردی در حال جبرائیل علیه السلام باذن الله حضرت
عیسی انک یاننه کادی تنکیم حق تعالی حضرت تلی بیورر (وایدناه بروج
القدس) چون جبرائیل علیه السلام حضرت عیسی ای قایدی ایکنجی کوکه
چیقاردی اول یهودیلرک بریسی حضرت عیسی انک اردنجه کیردی آدی اشوع
ایدی بعضیلر طبطوس ایدی دیرلر حق تعالی اول کشتنک صورتی
حضرت عیسی صورته دوندردی اول کشتی حضرت عیسی بولمادی
بنه چیقادی طشرده اولان رفیق تلی کوردیلر حضرت عیسی صاندیلر طوطوب
ارلدرب اغاچه اصدیلر اندن صکره اشوعی ارایوب بولمادیلر ایتدیلر بره کشتنک
صورتی حضرت عیسی صورته بکزر اما کوده سی بزم بولداشمره بکزر اگر بو
حضرت عیسی ایسه بزم بولداشمر قتی واکر بولداشمر ایسه حضرت عیسی

(قنی)

قنی دیدیلر و بونلرک اراسنده جنک واقع اولدی خیلی جماعت بر برین
اولدر دیلر اهل تفسیر ایدرلر چنانکه اشوعی اغاچه اصدیلر حضرت مریم
ایله اشوعک خاتونی اغلرایدی حضرت عیسی کلدی اناسنه کوز کدی ایتدی
نیچون اغلرسن حق جل و علا حضرت تلی اشوعی بنم صورته قویدی
انلره کوسرتدی بن اولدم دیری یم دیدی تنکیم حق تعالی حضرت تلی
بیورر (وما قتلوه و ما صلبره و لکن شبه لهم) و نقلدر که چنانکه حضرت عیسی
کوکه رفع اولدی اول قوم اوج بلوک اولدیلر بر بلوکی نسطوریه و بر بلوکی
یعقوبیه و بر بلوکی ملکائیه ایدی نسطوریه ایتدی حضرت عیسی تکرینک
اوغلیدر یعقوبیه ایتدیلر حضرت عیسی لله در کوکدن اینوب حضرت
مریمک رحنه کیردی اندن صکره بر یوز بنه چیقادی ملکائیه ایتدی تکرری
اوجک اوچنچب سیدر که بری حضرت عیسی درو بری حضرت مریم درو بری
الله در حق تعالی جبعسنک سوزلر ن ابطال ایتدی اشوع قول ایله که بیورر
(ذلک عیسی بن مریم قول الحق الذی فیه یمتزون و ما من اله الا اله واحد)
(و نقلدر که حضرت عیسی آخر زمانده دجال اولدر مک ایچون
کوکدن دمشقده آق مناره به اینه ایکی اللرین ایکی فرشتهک اموزلر بنه
قیوب اینه اندن صکره جهنمکی کوز دجال قدس جاننده لده قابوسنده
بواه حربه ایله اوروب اولدوره دجالک قانی مغربه دکن اقد اما
دجالک چیقیمی مهیدین صکره اوله حق تعالی حضرت تلی محمد
امته اکرام آتکمیچون حضرت عیسی عالمه پادشاه ایده و مهدی خلقه امام
اوله اندن صکره حضرت عیسی مکه به کله و اندن مدینه به کله عربدن
برقزاله اندن قرزلری طوغه فرق یلدن صکره حضرت عیسی دخی فوت اوله
حضرت عیسی حق تعالی حضرت تلی دیندن دیش ایذیکه امت محمد دن
اولیدی حق جل و علا حضرت تلی دعاسن قبول ایلوب عمر و یرمش
ایدی چون مرادی تمام اولدی پس حضرت عیسی دنیا دن آخرته
تشریف ایلدی (عبد الله بن سلام رضی الله عنه ایدر توراتده
یازلمشدر که حضرت عیسی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ایله بریده
دفن اوله ل اهل تاریخ ایدرلر حضرت مریم عیسی پیغمبره که کبه اولدقدده
اون اوج یاشنده ایدی شول وقتکه اسکندر ابن فیلقوس اسقندیار اوغلی دارایه
بابل دیارنده غلبه ایتدی و حق جل و علا حضرت تلی عیسی پیغمبری اونوز

اوج باشند که رفع ابتدای قدسیدن رمضان آینده قدر کجاست سنده
 ایدی (ضحاك رضى الله عنه ایدر حضرت عبسی کو که رفع اولدی عاشورا
 کونی ایکی نماز را سنده ایدی) ابواللیث رجة الله علیه ایدر حضرت موسی دن
 عبسی پیغمبره کنگه بیک ییل اولدی و حضرت مریم دخی حضرت عبسی
 کو که رفع اولد قد نصکره التي ییل معبر اولدی (معلوم اوله که
 طور تحقیق اوزره حضرت عباسانک قضیه سی بودر که حق جل و علا
 حضرت نوری چونکه جبرائیل علیه السلامی حضرت مریمه کوندردی بشر
 صورنده واکا روح اوردی پس کرکدر که انک عمری غایت اوزون اوله
 و مکانی کول اوله و اولول دیر ایچی اوله و نه بره بصر ایسه اول نسنه دری
 اوله و بودر حیات که سیر ایدر اشباهه اکالاهوت دیرل و اول محله ناسوت دیرل
 و بوناسوته عالم شهادت دخی دیرل و جان جبرائیل علیه السلام که روح
 امین در مثل اولدی حضرت مریم انی بشر صاندی اندن حق جل و علا
 حضرت ترینه صفندی اکا حضور تام حاصل اولدی جبرائیل علیه السلامدن
 کلام الله اکا نقل ایدی تکیم رسول الله کلام اللهم انی نقل ایدر پس
 شهوت حضرت مریمه سیر ایدی جسم عبسی ایکی صودن مخلوق اولدی
 بری محقق صو که حضرت مریمدن ایدی و بری متوهم صو که جبرائیل علیه
 السلامدن ایدی بوکر حضرت عبسی طوغوب سویلدی و اولولری دیرلندی
 زیر ارواح الهی ایدی دیرلتمک اللهم دن اوفورمک حضرت عبسی دن تکیم
 اوفورمک جبرائیل علیه السلامدن کلام الله تعالی دن پس حضرت عباسدن
 اولول دیرلتمک متوهمدر زیرا که احیای حقیقی حق تعالی حضرت تریندر
 و حضرت عبسی چون جبرائیل علیه السلامک نفسی اوغلیدر پس
 اولولری دیری ایلمکده و اعلایه کتمکده و اوزن عمرده و کوز سوزلری
 کوزلو و ابر صلی صاغ ایلمکده و نیجه معجزاتده دخی جبرائیل علیه السلامه
 بکردی (ایمدی ای طالب اسرار الهی بتمک کرکدر که انبیافضیه لرن
 بیان ایلم شولکه تفسیرده و حدیثده کلمش ایدی و دخی شولکه تور اتده
 وز بورده و انجیلده و فرقانده کلمش ایدی احسن عبارات و ابین اشارات ایله
 * و خاتم النبیین و سید المرسلین که محمد مصطفی دره و یدر سطوح آیات و دلائل
 باهرات و وضوح معجزات ظاهر اتله شمد نصکره بیان ایلم ایدیلرک احکام
 تشریعاتی و احکام تفریعاتی اند نصکره سید الکائناتک و خلاصه

الموجوداتک تشریعاتی بیان ایلم ان شاء الله تعالی (اما اولابونی یلحمک
 کرکدر که آدم علیه السلامک شریعتی بو ایدیکه قربان اید و ب اوده
 براغورل ایدی کیمک قوربانی اوده یانسه انک سوزی حقدردیرل ایدی و کیمک
 قربانی یانسه باطلدر دیو حکم ایدرل ایدی (ونوح علیه السلامک شریعتی
 اولدر که چنانکه ایکی دعواچی کلمه لرنلری اوده قورل ایدی اگر کیم یاغرایسه
 ییلورل ایدیکه حقدرد و اگر کیم بنارایسه حکم ایدرل ایدیکه باطلدر (وداود
 علیه السلامک شریعتی اول ایدیکه برزنجیر اصلش طورردی اگر دعواچی اول
 زنجیره ایریشورایسه ییلورل دیکه اول حقدرد و اگر ایرشمرایسه حکم ایدرل دیکه
 باطلدر (وسلیمان علیه السلامک شریعتی شویله ایدیکه صومعه سنده
 بر جقور و ارایدی چنانکه ایکی دعواچی کلمه کیمک یاغرای اول جقوره بنارایسه
 ییلورل دیکه حقدرد اگر اول جقوره یاغرایسه حکم ایدرل دیکه باطلدر (زکریا
 علیه السلامک شریعتی اول ایدیکه نیموردن ایکی قلم الیش ایدی اگر ایکی
 دعواچی کلمه ادرن اول قلمره یازوب صویه براغورل ایدی اگر اول صو کیمک
 قلمن آکوردیرایسه ییلورل ایدیکه حقدرد اگر آلوب کتمه حکم ایدرل ایدیکه
 باطلدر (وموسی علیه السلامک شریعتی تورات ایله حکم ایدر ایدی نیجه
 موافق ایسه) و عبسی علیه السلامک شریعتی انجیل ایله حکم ایدر ایدی نیجه
 مناسب ایسه یونلردن نصکره نوبت افضل موجردات و اکمل مخلوقات کلدی
 پیغمبر مریم محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نوری پیوردی (البینه
 للمدعی والیمین علی من انکر) او یله اولدی ایسه بزم پیغمبر مریم رسول اکرم صلی
 الله تعالی علیه وسلم حضرت ترینک شریعتی ایلردن اعلی واقوم اولدی
 فالحمد لله الذی جعلنا من امة نبی دینه خیر الادیان انه هو البرار حیم الرحمن

(*) فصل فی ترتیب الانبیاء علیهم السلام (*)

ایها العارفون بالله والمحققون فی الله والواصلون الی الله وای
 طالب اسرار الهی شویله ییله سنکه اشبو کتاب ایچنده جیع علوم
 حقیقیه نک و معارف الهیة نک اصلنی بیان ایلمد زیرا که حق تعالی حضرت نوری
 اهل کاله اول علی کشف الیش ایدی فیض خاص ایله و فیض عام ایله اما
 پیغمبر علیه السلامدن بعضیسی بعضیسنه نوجهله مقدم کلدی یا بودر که
 باعتبار معنی دریاخود دخی بشقه برنوع ایله در الله اعلم بحقیقه الحال و دقیقه
 المقال (اما اجد بیجان مسکین ایدر اشبو امرده بن منجیر اولدم و توجه
 ایتدم بتوفیق الله تعالی حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمک

مظهر روحه حق جل و علا حضرت تلی انک سببی ایله شویله که تفسیر کرده
مذکور ایدی انک بعضی سنی بکا کشف ایلدی امدی (شویله بیلیم کر کدر که
هر بنی صفة الله بن بر صفة مظهر در و اسماء الحسنان بر اسم مجلی در زیر که
ذوق صحیح و کشف صریح ایله معلوم اولدی او یله اولدی ایسه
آدم علیه السلام نسخه جامع اولدی صورتده و معناده حضرت الهیه به
او یله کر کدر که آدم علیه السلام ابو البشر اوله (ایمدی حقیقی و روحی اسم
الذات نورنددر که اول اسم الله در عقلی و قلبی ایکی صفت نورنددر بری
رحیم و بری رحمان در تنکیم حق تعالی حضرت تلی بیورر) ولله الرحمة
خلقتک یا آدم پس آدم علیه السلام عام و خاص رجه مظهر اولدی و نفسی
اسم الفعل نورنددر که اسم بدیع در انکی چون که آدم علیه السلام بدیع فطره
الله در شول اعتبار ایله که حق سبحانه و تعالی حضرت تلی انی هیچ بر
مخلوقه بکرنمدی (اما شبت علیه السلام چنانکه آدم علیه السلام هبة الله
اولدی ایسه شول اعتبار ایله که آدم علیه السلام بکرز ایدی صورتده
پس شبت علیه السلام حقیقی و روحی اسم الذات نورنددر که اول اسم
مکدر انکی چرنددر که شبت علیه السلام اتاسنددر صکره عالمه مالک اولدی عقلی
و قلبی اسم صفت نورنددر که اول اسم البردر انکی چونکه شبت علیه السلام
اتاسنه و اتاسنه غایت شفق و ایدی شول اعتبار ایله که حق سبحانه و تعالی
حضرت تلی انی آدم علیه السلام هایلدر عوض و یردی و نفسی اسم الفعل
ایکسنددر بری جامع و بری مغنی در انکی چونکه شبت علیه السلام اتاسندن
صکره جمیع کالات انسانی بی جامع اولدی و غنی ایدی الله تعالی حضرت تلی انک
غیری سندن (اما در یس علیه السلام چنانکه صاحب المعراج اولوب
فرشته لره و ارواح مجردیه قارشیدی حتی اون التی بیل یمدی و ایچمدی
و او بومدی حتی عقل مجرد اولوب تجرد ایله نوح علیه السلام اوزرینه مقدم
اولدی مقام تقدیسده او یله اولدی ایسه حقیقی و روحی اسم الذات
نورنددر که اسم القدوس در عقلی و قلبی اسم الصفت نورنددر اول اسم
المتعالی در یس حق تعالی حضرت تلی اکا بوجه مکان و یردی تنکیم حق
تعالی حضرت تلی قرآن عظیم الشانده بیورر (ورفعناه مکانا علیا)
و نفسی اسم الفعل ایکسنددر بری رافع و بری باسط در اول اعتبار ایله عالم
اعلایه جیقوب منبسط اولدی عالم ملکوتی سر اتمکده) و اما نوح علیه

السلام) * چنانکه نوح علیه السلام قومی اهل تشبیه اولوب صنفه
طایفه لر ایسه حق جل و علا حضرت تلی نوح علیه السلامی انلره دعوتی
کوندردی پس انلری تنزیه ایتکه دعوت ایلدی حق جل و علا حضرت تلی
ذاتنده و صفاتنده و افعالنده مزه در صورتدن و تشبیهدن زیر که انلر
تشبیه ایدرل ایدی نوح علیه السلام انلره علاج ایلدی تنزیه ایله
او یله اولدی ایسه حقیقی و روحی اسم الذات نورنددر که اسم السلام در
انلری سلامت ایلدی تشبیهدن و غرقدن تنکیم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی
قرآن عظیم الشانده بیورر (فیل یا نوح اهبط بسلام منا و برکات علیک)
عقلی و قلبی اسم الصفات نورنددر که اول اسم الشکور در تنکیم حق تعالی
حضرت تلی قرآن کریمنده بیورر (انه کان عبدا شکورا) و نفسی اسم
الفعل ایکسنددر بری منتقم و بری حافظ در یس نوح علیه السلام حق
تعالی حضرت تلی انک عدول ینه انتقام ایتدی و انلری اسفل السافلین
ایندردی * و اما هود علیه السلام * چنانکه مرتبه
ربوبیت تمام اولدی ایسه ادر یس علیه السلام تقدیسندن و نوح علیه
السلام تنزیهندن پس احدیت ظاهر اولدی ربوبیتدن پس هود علیه
السلام قومی توحیده دعوت ایلدی تنکیم هود علیه السلام حقیقی
و روحی اسم الذات نورنددر اول اسم المؤمندر اول صراط مستقیم که ایمان
و اسلام در عقلی و قلبی اسم الصفت نورنددر اول اسم القهار در یس هود
علیه السلام کافر لری قهر ایتدی ریح بور ایله و نفسی اسم الفعل
ایکسنددر نورنددر بری هادی در و بری ضاردر انکی چون خلقی حق تعالی
حضرت تلی ینه هدایت ایتدی و عناد ایلد کمری ایچون حق تعالی حضرت تلی
انلره ضرر و یردی ایدی کفرده قالدیلر * و اما صالح علیه السلام *
چنانکه مرتبه ربوبیت تجلی ایلدی ایسه تقدیس و تنزیه و توحید ایله پس
مناسب اولدیکم مفاتیح الغیبدن ایجاد ایتکه بر سبب ظاهر اوله حقیقی
و روحی اسم الذات نورنددر اول اسم المهیندر معنای شاهد در زیر که حق
تعالی حضرت تلی بدیع قدرتن اکا کوسزدی عقلی و قلبی اسم الصفت
نورنددر که اسم المحصى در زیر که صالح علیه السلام اوج کونده قومی هلاک
اولور دیوا حصا ایلش ایدی و نفسی اسم الفعل ایکسنددر بری فتاح
و بری قابضدر فتح ایتدی یکی اولدر که طاشدن بر دوه چقاردی و قبض ایتدی یکی

اولدر که اول قوم دنیا لذتیه منبسط اولوب غایت مشغول لرایدی انلری
 دنیا لذتندن قبض ایتدی هلاک اولوب لذتندن محروم قالدیلر (*) واما ابراهیم
 علیه السلام (*) چنانکه مرتبه ربوبیت تمام اولدی ایسه تقدیس و تنزیه
 وتوحید و تفرید ایلله پس محبت الهیه دن ابراهیم خلیل الله ظاهر اولدی
 و غرود نفس اماره سی سببیه ابراهیم علیه السلامه معارضه ایلدی
 انی تجربه ایتمک ایچونکه پیغمبر میدر باخود یلانمیدر دیو اوده آندی غرودک
 ناری ابراهیم علیه السلامه نور و روضه اولدی او یله اولدی ایسه حقیقی
 و روحی اسم الذات نورنددر که اسم العزیز در زیراکه حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلی ابراهیم علیه السلامی عزیز ایلدی کافر لک حقارتندن
 حق سبحانه تعالی حضرت تلی نیک قنده دخی عزته ابرشدی عالم ملکوتی
 اکا کشف ایدوب مشاهده ایتدر مک ایلله عقلی و قلبی اسم الصفت
 نورنددر که اسم الحلیم در تنکیم حق تعالی حضرت تلی قرآن کریمده بیورر
 (ان ابراهیم لاواه حلیم) اول سبیدن ابراهیم علیه السلام جمیع خلقه حلیم
 ایدوب لطف ایدر ایدی و نفسی اسم الفعلک ایکنسنددر بری رزاق و بری
 رشید در حق تعالی حضرت تلی اکا اسباب رزقی عطا ایتمش ایدی
 پس ابراهیم علیه السلام مظهر رزق ایدی امارشید اولدیغی اولدر که
 تنکیم حق تعالی حضرت تلی بیورر (ولقد آتینا ابراهیم رشده من قبل
 و کتابه بالین) اما اسمعیل علیه السلام (*) چنانکه حب الهی ابراهیم
 علیه السلامده ظاهر اولدی ایسه حضرت ابرهیمده زبرار و حنی ایشار ایتدی
 و نفسی او ده آندی محبت بولنده پس امر الهی بونی اقتضا ایتدی که بوندن
 ایکی پیغمبر ظهوره کله بری ایشار روحه مظهر اوله که اول اسمعیل علیه
 السلامدر و بری ایشار نفسه مظهر اوله که اول اسحاق علیه السلامدر پس
 او یله اولدی ایسه حقیقی و روحی اسم الذات نورنددر که اول اسم الجباردر
 زیرا که نفسی کسر ایتدی محبة الله ایچون و روحی جبر ایتدی اراده
 الله ایچون او یله اولدی ایسه حق تعالی اکا برا و او قوج کوندردی و انک
 عقلی و قلبی اسم الصفت نورنددر که اول اسم الحلیم در زیراکه اسمعیل علیه
 السلامک حکم الهیه غایت حلمی و ارایدی تنکیم الله تعالی حضرت تلی
 قرآن کریمده بیورر (فبشرناه بغلام حلیم) و نفسی اسم الفعلک اوج اسمنددر
 بری محبت و بری حسب و بری رقیب در حق تعالی حضرت تلی نیک امری

اجابت ایتدی و اتاسنک امرینه مطیع اولدی و نفسی محاسبه ایتدی
 (*) و اما اسحاق علیه السلام (*) چنان که ابراهیم علیه السلام
 حضرت تلی محبت اودینه آتدی ایسه پس نفسی نفوس قدسیه به معدن
 واقع اولدی بو اعتباردن اوتوری ایتدی لکه ابراهیم علیه السلامدن صکره
 عالم ملکوتیه پیغمبر کلدی الا اسحاق علیه السلام نسلندن کلدی الامجد
 مصطفی صلی الله علیه وسلم اسمعیل علیه السلام نسلندن کلدی او یله
 اولدیغنک سرنی انجق الله تعالی ییلور اما بو قدر وار که حضرت ابراهیم
 روحی سر و حدندن ایدی و نفسی سر احکامک کثرتندن ایدی او یله اولسه
 حضرت اسمعیل مظهر وحدت اولدی و حضرت اسحاق منبع کثرت
 اولدی حقیقی و روحی اسم الذات نورنددر که اسم المتکبردر و عقلی و قلبی
 اسم الصفت نورنددر که رؤف اسمیدر انک ایچون مؤمنله شفقنلو ایدی
 و نفسی اسم الفعلک ایکنسنددر بری وکیل و بری باعث اسمیدر انک ایچون
 ارواح مقدسه نیک خزینهلرینه وکیل اولدی (*) اما یعقوب علیه السلام (*)
 چنانکه عالم صورنده ارواح انبیا ظاهر اولغه ابتدا اولدی اول حضرت
 یعقوب کلدی انکیچون کثره نبویه نیک احکامنه خزیننه واقع اولدی و اون ایکی
 اوغلان اندن ظهوره کلدی حق تبارک و تعالی حضرت تلی بونلرک
 بر بسنی جمالی نورنه مرآت یر ایدی حضرت یعقوب اول نوری کوردی
 عاشق اولدی و جمال الهیهده متخیر اولدی اندن صکره جمال الهی کوزندن
 غائب اولدی فراقه دوشدی علی الدوام محزون اولدی انکیچونکه
 عشق غمره محبتدر و حزن انک لوازمنددر انکیچون کاملر ایدر عشق
 حسنی مقتضیدر و حسن بلا بی مقتضیدر و بلا حزن مقتضیدر و حضرت
 یعقوبک حقیقی و روحی اسم الذات نورنددر که اسم الکبیردر انکیچونکه
 خزیننه انبیا بنی اسرائیل کز کبیر ایدی و عقلی و قلبی اسم الصفت نورنددر که
 اسم الودوددر انک ایچون محب اولدی شول جمال الهی به که ظاهر اولدی
 اوغلی حضرت یوسف صورنده و نفسی اسم الفعلک ایکنسنددر نورنددر
 بری خالق درو بری بار یدر انک ایچون اوغلنلری چوق اولدی (*) و اما یوسف
 علیه السلام (*) چنانکه حب یعقوبی بر مظهر منور اقتضا ایتدی ایسه
 حضرت یوسف احسن صورت ایلله عالمه کلدی حقیقی و روحی اسم
 الذات نورنددر که انک ایچون حضرت یوسف صورنده نور ایدی حق

هر کیم اکابر ایه عاشق اولورایدی حتی شویله اولدیکه اناسی و اناسی
 و قرداشلری جالن کوروب عاشق اولدیلر و سجده ایلدیلر و عقلی و قلبی
 اسم الصفت نورندندر که اسم القادر در انک ایچون مصره قادر اولدی
 و نفسی اسم الفعلک اوچینک نورندندر بری مصور اسمیدر انک ایچون احسن
 صورتده ظاهر اولدی و بری حفظ اسمیدر انک ایچونکه مصرک خزینه لری
 حفظ ایتدی و بری عفو اسمیدر انکیچون قرداشلرینک صوجلرن عفو ایلدی
 (*) و اما ایوب علیه السلام (*) چنانکه محبت ظاهر اولدی
 ایه حضرت یعقوب بدن و حسن ظاهر اولدی ایه حضرت یوسفدن
 حکم الهی بونی اقتضا ایلدیکه بونلردن صکره بر پیغمبر کله که طریق
 حزنده مبتلی اوله زیر ابلا محبت لازمدر پس او یله ایه حضرت ایوب
 عالم صورته کلدی و انواع بلالر ایه مبتلا اولدی انکیچونکه بلالر و بلالر
 ایچوندر تنکیم پیغمبر علیه السلام بیورر (البلاء سوط من سیاط الله یسوق به
 عباده الیه حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الغنی در جمع مالی
 و اولادی الدن چیقش ایدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری ینه
 و یردی ایکی کوره ایوب علیه السلامی غنی ایلدی و عقلی و قلبی اسم
 الصفت نورندندر که اسم الصبور در تنکیم حق تعالی حضرتلری
 بیورر (فوجدناه صابرا نعم العبدانه اواب) و نفسی اسم الفعلک
 ایکبسنک نورندندر بری واسع و بری تو ایدر انک ایچون بونجه بلالری
 کتور مکه واسع اولدی و حق رجوع ایتدی کیچون تو ایدر انک ایچون مظهر اولدی
 (*) و اما شعب علیه السلام (*) چنانکه طریق محبتده ایوب پیغمبر ظاهر
 اولدی ایه و هم انواع بلایه مبتلا اولدی ایه امر الهی بونی اقتضا
 ایتدیکه بوندن صکره بر پیغمبر کله که لقایه و وصاله مشتاق اوله پس
 شعب علیه السلام عالم صورته کلدی و اثنیا قندن اوتوری اوج یوز
 ییل اغلدی و اوج کره کوزسز اولدی و هر یوز ییلده ینه بر کره کوزی
 آجلدی حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الماجد در انک ایچون
 قومده شریف اولدی و خطیب الانبیا اولدی و عقلی و قلبی اسم الصفت
 نورندندر که اسم الکرم در انک ایچون امتی ایچنده کرمی چوق ایدی
 و نفسی اسم الفعلک ایکبسنک نورندندر بری حکم و بری مقسطدر انکیچون
 خلقده روقت که حکم ایدر ایدی میرانی و کله بی راست ایلک در ایدی

(*) و اما موسی علیه السلام (*) چنانکه حب الهی
 تمام اولدی ایه خلیلک خلقی ایه و یعقوب علیه السلامک عشقی ایه
 و یوسف علیه السلامک حسنی ایه و ایوب علیه السلامک صبری ایه
 و شعب علیه السلامک شوقی ایه پس امر الهی بونی اقتضا ایتدیکه
 بونلردن صکره بر پیغمبر ظاهر اوله کامل اولوب صفت جلالیه بی
 شامل اوله و اهل ضلالی قهر ایلده پس موسی علیه السلام عالم صورته
 کلدی حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الجلیل و العلی در
 انکیچون عدولرینی قهر و هلاک ایلدی و بوجه اولدیغی بودر که فرعون
 و قومنی هلاک ایدوب انلرک اوزرینه بوجه اولدی تنکیم حق تبارک و تعالی
 حضرتلری بیورر (انک انت الاعلی) و عقلی و قلبی اسم الصفت نورندندر که
 اسم العظیم در انکیچون توراتی عالم ایدی و جمیع پیغمبرلر تا عیسی علیه السلامه
 کلجه تورات ایه حکم ایدر لایدی و نفسی اسم الفعلک ایکبسنک نورندندر
 بری معز و بری مذلدر انکیچونکه مؤنلره اعزاز ایدوب کافرلری ذلیل
 ایدر ایدی (*) و اما هرون علیه السلام (*) چنانکه بر جلالی
 پیغمبر ظاهر اولدی ایه لطف الهی بونی اقتضا ایتدیکه داندن صکره
 بر پیغمبر کله که جمالی اوله پس هرون علیه السلام ظهوره کلوب موسی علیه
 السلامه وزیر اولدی تنکیم حق سبحانه و تعالی حضرتلری بیورر (واجعل لی
 وزیرا) حقیقی و روحی اسم الذات اسمک ایکبسنک نورندندر بری ظاهر
 و بری باطن لطفی ایه ظاهر اولدی و سری ایه باطن اولدی عقلی
 و قلبی اسم الصفت نورندندر اسم الغفار در انکیچون حق تعالی
 حضرتلری امتلرینک کاهلرن یارلغدی و نفسی اسم الفعلک ایکبسنک
 نورندندر بری غفور و بری لطیف در انکیچون امتلرینک خطا سنی
 ستر ایدوب کوجک لطف ایلر ایدی (*) و اما الیاس علیه السلام (*)
 چنانکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری جلالک و جمالک مظهرلرن
 ظاهر ایتدی ایه امر الهی بونی اقتضا ایتدیکه بونلردن صکره پیغمبر
 کله ظاهر اوله که بونلرک اثرلرن اظهار ایلده حقیقی و روحی اسم الذات
 نورندندر انک ایچون قومی اکا محتاج ایدی که انواع نباتدن بونلره و یره
 و عقلی و قلبی اسم الصفت نورندندر که اسم الجمیلدر و نفسی اسم الفعلک
 ایکبسنک نورندندر بری و هاب و بری مقتدر در و هابه مظهر اولدیغی

اولدر که جبل عالم مشاله جیقدی (*) واما داود علیه السلام (*)
 چنانکه جلالت و جلالک امری تمام اولدی ایسه امر الهی بونی اقتضا
 ابتدیه بوند نصیره بر پیغمبر کله که محب و مبتلا اوله و انواع بلالره واقع
 اوله که آثار جلالک فتنه سندن مقتون اوله پس داود علیه السلام کلدی
 حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الحکیم در تکیم حق جل و علا
 حضرت تری بیورر (و آیتناه الحکمة و فصل الخطاب) و عقلی و قلبی
 اسم الصفت نورندندر که اسم القویدر انک ایچون ملک اوزرینه قوتلو
 ایدی تکیم حق تبارک و تعالی حضرت تری بیورر (و شدنا ملکه) و نفسی
 اسم الفعلک ایکیسنگ نورندندر بری مقدم و بری مؤخر در انکی چون حضرت
 اور بانی تابوت او کنجه مقدم طوندی و نفسی تأخیر ایندی چنانکه استغفار
 ایندی بر بوزینه خلیفه اولدی (*) واما سلیمان علیه السلام (*)
 چنانکه داود علیه السلام قدرة اللہدن غر ایلمر مشاهده ایلدی بلالر حکمکله
 و قرق ییل اغملق ایله امر الهی بونی اقتضا ایلدی بوند نصیره بر پیغمبر کله که
 ملکی داود علیه السلام مدن اعظم و اقوی اوله نا که مراتب ملک تمام اوله پس
 سلیمان علیه السلام عالم ملک کلدی حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که
 اسم العظیمدر انک ایچون اهل دنیا اوزرینه معظم اولدی و عقلی و قلبی اسم
 الصفت نورندندر که اسم المتین در انک ایچون سلطنتی و حکمی و علمی
 محکم ایندی و نفسی اسم الفعلک درت اسملرندندر بری عدل در
 و بری مالک المنک در و بری حافظ در و بری رافع در عدل اولدیغی
 اولدر که جمع خلقه عدلی کالده ایدی و حافظ اولدیغی اولدر که
 آدمیلردن و جنیلردن هر کیم باش چکرل ایدی سلیمان علیه السلام
 انلری اشاعه قوردی و رافع اولدیغی اولدر که تخت بنوب هوایه رفع اولور
 ایدی و مالک الملک اولدیغی اولدر که امر الله ایله جمع خلقه حکم ایدر ایندی
 (*) واما عزیر علیه السلام (*) چنانکه ملکک کالاقی تمام اولدی ایسه
 سلیمان علیه السلام حکمی ایله امر الهی بونی اقتضا ابتدیه بوند
 صکره بر پیغمبر کله که آخرت اشلردن چوق ایشلر مشاهده ایلدی اولمک
 کی و در ملک کی تا کیم عین البقین مشاهده ایلدی تکیم حق تعالی حضرت تری
 بیورر (و لنجعلک آية للناس) پس عزیر علیه السلام جهانه کلدی
 حقیقی و روحی اسم الذات ایکیسنگ نورندندر که بری اول و بری آخر در

انکیچونکه اول حالنی مشاهده ایلدی حیات ایله اندن صکره اولدی و آخر
 اولدیغی اولدر که موتد نصیره کندوی مشاهده ایلدی حیات ایله
 و عقلی و قلبی اسم الصفت نورندندر بری سمیع و بری بصیر در سمیع
 اولدیغی اولدر که حق جل و علا حضرت تری نک کلامنی ایشندی تکیم
 حق سبحانه و تعالی حضرت تری بیورر (بل لبثت مائة عام) و بصیر
 اولدیغی اولدر که کندیکنک ایکنجی حیاتن کوردی و نفسی اسم الفعلک
 نورندندر اول اسم الوالیدر کال قدرت الهیه بی مشاهده ایلدی و لایق
 اولدیغیچون (*) واما یونس علیه السلام (*) چنانکه حق تعالی
 حضرت تری انواع قدرتنی عزیر علیه السلامه کوستردی ایسه مقام بونی
 اقتضا ابتدیه بوند نصیره بر پیغمبر کله که محفوظ اوله اگر چه مقیم اوله
 ظلمات بحرده و وطن طوته بالق قارند . پس یونس علیه السلام جهانه
 کلدی حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الواحد در وجود نورانی
 بولد و غندن اوتوری عدم ظلمانیده و عقلی و قلبی اسم الصفت نورندندر که
 اسم الغفور در که تکرری تعالی حضرت تریندن اکا غفران حاصل اولدی
 و غرق اولمقدن نجات بولدی هجر و فراق زنداندن قوت بولدی تکیم حق
 جل و علا حضرت تری بیورر (فاستجبنا له و نجیناه من الغم و كذلك ننجي المؤمنين)
 و نفسی اسم الفعلک ایکیسنگ نورندندر بری مقیت و بری نافع مقیت اولدوغی
 اولدر که باقی قرننده اقامت بولوب قوت معنوی بولدی و نافع اولدوغی
 اولدر که قومیه بولوشوب انک ایله قومی نفع بولدی (*) واما زکریا
 علیه السلام (*) چنانکه دیر ملک تمام اولدی ایسه عزیر علیه السلامه
 فضل رحمانی ایله و حفظ تمام اولدی ایسه جود سبحانی ایله پس امر
 الهی بونی اقتضا ابتدیه بوند نصیره ایکی پیغمبر کله نفسلرن لقاء الله
 طریقنده فدا ایدله پس زکریا و یحیی علیهما السلام کلدیلر زکریا
 علیه السلام حقیقی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم القيوم در قائم
 اولوب مستقیم اولدیغیچون حب الله حقیقی ایکی پاره قیلدی صبر ایلدی
 و عقلی و قلبی اسم الصفت نورندندر که اسم الحمید در افعالنده محمود
 اولدیغیچون شول اعتبار ایله که روحنی و نفسنی حق بولنده بزل ایلدی
 و نفسی اسم الذات ایکیسنگ نورندندر بری محبی و بری مجید در که حق
 سبحانه و تعالی حضرت تری اکاند ایلدی که سکا بر او غلان باغشلدن و آذنی

ولی ایتم دیدی وهم اتاسنک علمنی وارث اولسون وهم اتاسنک اسمنی احبا
ایلسون دیدی پس اویله اولسه محبی و مجید اسمنه مظهر اولدی
(* واما محبی علیه السلام *) چنانکه زکریا علیه السلام نازل روح
وایثار نفس اولدی ایسه مقام بونی اقتضا ایتدیکه بر مظهر ظاهر اوله که
علی وجه الکمال اوله پس محبی علیه السلام کلدی عالم صورته حقیقتی
وروحی اسم الذات نورندندر که اسم الحقد در عواده و معنیده ثابت
اولدو غیچون و عقلی وقای اسم الصفات اوچنک نورندندر که بری وارث
وبری شهید و بری باقیدر وارث اولدی انکیچونکه اتاسنک علمنه وارث
اولدی ودخی شهید اولدو غندن اوتورو عالم الغیبه حتی فی سبیل
شهید اولدی حق تعالی حضرتلری اکا طانقلق و برکه محبی علیه السلام
اصلا کاه اشلدی ولکن بنی سور ایدی بن دخی اتی سور ایدم پس لابدر
محبه که محبوبی یولنده قتل اولوب باقی اوله محبوبی لقاسی ایله ونفسی اسم
الصفات نورندندر که ولی اسمیدر حتی محبی علیه السلام افعال نفسانیده دن
برسنه صادر اولدی (*) واما عبسی علیه السلام (*) چنانکه
مراتب الهیه و کونیه کامل اولدی ایسه امر الهی بونی اقتضا ایتدیکه
بونلردن صکر بر پیغمبر که اولوری دیراده علاما تله ظاهر ایله حتی عقلا
یله لر که بشر اولوری احیا ایدر مش حق جل و علا حضرتلری دخی
اولوری احیا ایتدیکه انکار ایله در تنکیم حق سبحانه و تعالی حضرتلری
یورر (که ذلک محی الله الموتی) پس عبسی علیه السلام عالم صورته
کلدی حقیقتی و روحی اسم الذات نورندندر که اسم الاحد در انکیچونکه
اتاسنک مخلوق اولدی احدیته دلالت ایتدیکی ایچون و عقلی و قلبی اسم
الصفات نورندندر بری واحد و بری خیبر در واحد اولدیغی اولدر که
عالم جسمانیده و روحانیده وحدانیتدن اوتوری و خیبر اولدیغی اولدر که
ظاهر و باطن علملرینی عالم ایدی تنکیم حق تعالی حضرتلری یورر (واذ
علمتک الکتاب والحکمة والتوریه والانجیل) نور اتدن مراد علم ظاهر در
تنکیم انجیلدن مراد علم باطندر و نفسی اسم الفعلا اوچنک نورندندر بری
محبی و بری محبت و بری خالق مظهر محبی اولدیغی اولدر که باذن الله اولوری
دیرلدر ایدی مظهر محبت اولدیغی بودر که بونجه کافرلی اولدردی و مظهر
خالق اولدیغی بودر که براسه دوزوب نفخ ایتدی باذن الله دری اولوب اوجدی

چنانکه کالات الهیه تمام اولدی ایسه حقیقت انسانیه ده اندن صکره
معانی غیبیه ده اندن صکره صورت کونیه ده پس امر الهی بونی اقتضا
ایتدی که بونلردن صکر بر پیغمبر که جمیع کالاتی جامع اوله و رسول
اولوب بمجامع آیاتی مستجمع اوله اول حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه
وسلمدر که حبیب الله در عالم صورته و معناده جمیع مراتبی جمیع و تفصیلا
جامع در تنکیم حقیقتی ایله جمیع حقایق جامع در تنکیم پیغمبر در عالم ملکده
انجیلین پیغمبر در عالم ملکوتده وار واحد چنانکه امر عبسی علیه السلام
تمام اولدی و تار بخندن التی یوز بیل یا خود بش یوز الی بیل یا خود بش یوز
التمش بیل یا خود التی یوز بیکرمی بیل یکدی ایسه خاتم النبیین و سید المرسلین
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جهانه کلدی تنکیم حق تعالی
حضرتلری یورر (قد جاءکم من الله نور و کتاب مبین یهدی به الله من اتبع
رضوانه سبل السلام و یخرجهم من الظلمات الی النور) فیما نکه محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نور اولدی ایسه حق تعالی
حضرتلری قنده مرتبه سی عالی اولدی بس حقیقتی حقیقه الحقا بقدر
واسمی اسم الاعظمدر که جامع در جمیع مراتب اسمائیه بی و تعینات
صفاتیه بی و روحی نور ذاتند و عقلی انوار اسماء الذاتند و قلبی انوار جمیع
اسماء الصفاتند و نفسی انوار جمیع اسماء الافعالند و علم وجه الاحاطه
والکمال چنانکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری اتی پیغمبر که کوندردی
سید المرسلین ایلدی و عالم لرحمت کوندردی تنکیم الله تبارک و تعالی
حضرتلری یورر (وما ارسلناک الا رحمة للعالمین) و حق تعالی حضرتلری
پیغمبر علیه السلام حضرتلری کقصصنی اکا خبر و یردی اندن صکره
حق سبحانه و تعالی حضرتلری اکا یور دیکه صبر ایله اصفیا نک صبری
کبی تنکیم حق تعالی حضرتلری یورر (فاصبر کما صبر اولو العزم من الرسل)
اولو العزم من مراد بعض اولو انبیا در یعنی نوح علیه السلام صبر ایلدی
قومنک اذا لریته و ابراهیم علیه السلام صبر ایلدی غمرو دیکه اودینه
ودخی اسمعیل علیه السلام قربان ایتدیکه ودخی اسمعیل علیه السلام
صبر ایلدی قربان اولغنه و یعقوب علیه السلام صبر ایلدی یوسف علیه
السلام فراقنه و انک در دندن کوز سر اولدیغنه و یوسف علیه السلام صبر
ایلدی قیویه و زندانه و ایوب علیه السلام صبر ایلدی انواع بلازه و موسی

عليه السلام صبريلدى قومنى جورينه وداود عليه السلام صبرائىدى
خطاسى ايجون فرق سنه اغلديغه وبنوس عليه السلام صبرائىدى بالق
يوتدوغنه وزكر يا عليه السلام صبرائىدى بجق ايله بچلكه ويحيى عليه السلام
صبرائىدى فى سبيل الله شهيد اولمغه وعيسى عليه السلام صبرائىدى بر كر بچي
بر كر بچ اوزرينه قومامغه وابتدى (ان الدنيا معبرة فاعبروها ولا تعمروها)
واكر سؤال ايدرلر ايسه كه انبياء عليهم السلام حق مشاهده ايلرلر ايدى ججه
مرآتده اوييله اولدى ايسه خلقى حقه نيجه دعوت ايد ميلورلر جواب
بودر كه الله تبارك حضرتلى كندى ايله انبياء عليهم السلام اورتاسنده
بر حجاب نوراني قودى اول حجابلى سببى ايله خلقى دعوت ايدرلر ايدى بعضيلر
ايدر حق جل وعلا حضرتلى عالم ارواحده انبياء عليهم السلامه وصبت
ايتدى اشوكلام ايله (انى ارسلكم الى عبادى فى عالم الاجسام فلا تغضبوا
عليهم باسماء الافعال اليهم فتعجبوا عني ولا ترضوا لافعالهم ايضا باسنادها
علي فتعجبوا عنهم فعليكم ان تشهدوا الحق فى الخلق والخلق فى الحق)
شويلاه بيلكه انبياء عليهم السلام سرلرينه وحالرينه كيمسه مطلع اولر
الا الله تعالى حضرتلى مطلع اولور عرسلطانه وجل برهانه اى طالب
اسرار الهى نظر قبل شوكا كه بيان ايتدم سكا اولر و آخر بنظر الاعتبار
والانصاف لا بالانكار والاعتساف بلكه مطلع اولق كركدر كه حكمت
باهره اوزرينه غايانده ومعرفت شرابن ايجمك كر كدر نهايات نهاياتده زيراكه
انبياء عليهم السلام شريعاتنى وحقايقنى وتمثيلاتنى بيان ايتدم كوچك
اعتبار ايدوب عبرت طومق كر كدر (لقد كان فى قصصهم عبرة لاولى الالباب)
شمع نصكره معارفى تقيم ايتكه شرايعى وحقايقى تكميل ايتكه
وحضرت محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم فضائلنى بيان ايلكه
مشغول اولورزان شاء الله تعالى

(*) مبعث محمد مصطفى عليه السلام (*)

(الحمد لله العلى الاعلم خلق الانسان له وله العلم) اى طالب اسرار الهى
شويلاه بيلكه حق تعالى حضرتلى انبياء عليهم السلام بناسنى انك ايله
باشلدى و آخرى انك ايله ختم ايتدى و كتاب مجيدى انك اوزرينه انزال ايتدى
وجميع احكامى انده بيان ايتدى وانك صفاتلر بى تورانده وزبورده وانجيلده
و فرقانده بيان ايتدى وانى كامل ايتدى لواء الحمد ومقام محمود ايله

پس نور كونين و رسول الثقلين اولدى وسرقاب قوسين اولوب سلطان
العالمين اولدى ونجبت انك الى اوزرينه اولسون متقين وابراردر وصحابه لى
اوزرينه اولسونكه محققين اخياردر (*) اما بعد (*) قال الله
تعالى (الم الله لا اله الا هو الحى القيوم نزل عليك الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه
وانزل التوريه والانجيل من قبل هدى للناس وانزل الفرقان ان الذين كفروا
بايات الله لهم عذاب شديد والله عزيز ذو انتقام) وقال الله (اولا اولاك لما خلقت
الافلاك) حضرت عبدالله ابن عباس رضى الله تعالى عنهما ايدر بيغمير
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى تكرر تعالى حضرتلى اول بنم روى
يراندى وبربرده دخی بيورر كه حق تعالى حضرتلى اول بنم روى يراندى
وبربرده دخی بيورر كه حق تعالى حضرتلى اول بنم عقلى يراندى وبر
برده دخی بيورر كه (انا من الله والمؤمنون منى) دخی نيجه بونلرك كى دليلار بيان
ايتدى جميع موجودات اندن ايدى كنه وجميع مخلوقاتدن افضل ايدى كنه
(قطب المحققين حضرت على كرم الله وجهه ايدر حق تعالى حضرتلى
بيغمير صلى الله تعالى عليه وسلمك نورنى يراندى عرشى وكرسى بى وجنتى
وجهننى ورلى وكوكبرى براتمردن مقدم واول حضرتك روح شريفن آدم
عليه السلامدن اوچيوز بكرمى درت سنه اول يراندى اند نصكره
حق تعالى اون ايكي حجاب يراند برى قدرت حجابى وبرى عظمت حجابى وبرى
منت حجابى وبرى رخت حجابى وبرى سعادت حجابى وبرى كرامت حجابى
وبرى منزلت حجابى وبرى هدايت حجابى وبرى نبوت حجابى وبرى رفعت
حجابى وبرى هيبت حجابى اون ايكيچيسى شفاعت حجابى اند نصكره
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك نورى اون ايكي بيك سنه
قدرت حجابنده طوردى واون بريك سنه عظمت حجابنده طوردى واون بيك
سنه منت حجابنده طوردى وطقوز بيك سنه رخت حجابنده طوردى وسكرز بيك
سنه سعادت حجابنده طوردى ويدر بيك سنه كرامت حجابنده طوردى
والتي بيك سنه منزلت حجابنده طوردى وبش بيك سنه هدايت حجابنده طوردى
ودرت بيك سنه نبوت حجابنده طوردى واوج بيك سنه رفعت حجابنده طوردى
وايكي بيك هيبت حجابنده وبيك سنه شفاعت حجابنده طوردى اند نصكره
التي بيك سنه دخی عرشته طوردى اند نصكره حق تعالى حضرتلى
انى صلب آدم عليه السلامه كتوردى وحضرت آدمك صلبندن شيت

عليه السلام که توردی اندن صکره ادریس علیه السلامه کتور و بانندن
صکره نوح علیه السلامه کلدی تا عبد الله بن عبد المطلبه کلنجه آخر الامر
مکه ده عالم شهادته کلدی (ونقله در که حق تبارک و تعالی حضرت تلمری
فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمک نورندن بر اناج براتدی درت بوداخی
وار ایدی و اکاشجرة الیقین دیرلر ایدی اندن صکره محمد صلی الله علیه وسلمک
نورنی بر آق انجودن حجاب ایچنده ظاهر ایلدی بر طاوس قوشی صورتنده
اول اغاجک اوزرینه قوندی یک سنه اول اغاجده تسبیح ایلوب اندن صکره
حق سبحانه و تعالی حضرت تلمری حیا کوز کوسین براتدی اول طاوسک
قارشوسنه قودی چنانکه اول طاوس اول کوز کویه نظر ایلدی کوردیکه
بر احسن صورت و ازین هیئت در اوتاندی بش کره سجده ایلدی پس
اول سجده بزه کونده بش وقت نماز اولدی حق سبحانه و تعالی
حضرت تلمری ینه اول نوره نظر ایلدی اول نور حقندن حیا ایلوب درلدی
پس حق سبحانه و تعالی حضرت تلمری باشی درندن فرشته لری براتدی
و یوزی درندن عرشی و کرسی بی و لوحی و قلمی و شمسی و قمری و ییلدیزی
براتدی و ککوکسی درندن انبیای و مرسللری و علمای و شهدای
وصالحلری براتدی و اول طاوسک قویروخی درندن یهودیلری و نصرانیلری
و منافقلری براتدی و اول طاوسک ایاغی درندن یزلی و بر ایچنده کین
براتدی تا اسفل السافلینه و ارنجه جهنمی و ایچنده کئی براتدی اندن صکره حق
سبحانه و تعالی حضرت تلمری ایتدی یا محمد او کو که نظر ایلده محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم دخی او کنه نظر ایلدی کوردی جیع طرفلری
نور اولش او کنده کی نور حضرت ابو بکرک نوری ایدی اردنده کی نور
حضرت عمرک نوری ایدی صاغنده کی نور حضرت عثمان نوری ایدی
وصول باندنه کی نور حضرت علی نوری ایدی رضی الله عنهم اجمعین
اندن صکره محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمک نوری یتش
یک ییل حقه تسبیح ایلدی اندن صکره اول نورندن انبیانک جانلرن براتدی
حق جل و علا حضرت تلمری انبیانک چون جانلرن براتدی (لا اله الا الله محمد
رسول الله) دیدیلر اندن صکره حق سبحانه و تعالی حضرت تلمری بر قندیل
براتدی محمد علیه السلام روحن دنیاد کی صورتی کی تصویر ایدوب اول
قندبله قودی نماز قیلار کی اندن صکره انبیانک جانلری محمد علیه

السلامک روحی چوره سنده ایکی یوزیک ییل طواف ایلدیلر اندن صکره
حق سبحانه و تعالی حضرت تلمری ارواحه پیوردی محمد علیه السلامه نظر
ایلدیلر پس ارواح اکا نظر ایلدیلر هر کیم باشی کوردی بر یوزینه سلطان
اولدی و هر کیم التنی کوردی عادل اولدی و هر کیم کوکسی کوردی عالم اولدی
حاصل کلام هر کیم اول روح مکرم صلی الله علیه وسلمک بر مبارک عضونی
کوردی دنیاده اول عضوه مناسب بر صنعت بولدی اندن صکره حق
تعالی حضرت تلمری خلقی نمازه پیوردی احدک صورتی اوزرینه یعنی نمازک
قیامی الفه بکرزور کوعی حایه بکرزور و سجده سی میجه بکرزور و تحیاته اوتورمسی
داله بکرزور اندن صکره حق تعالی حضرت تلمری انبیانک صورتی محمد علیه
السلامک لفظنه بکرزور براتدی باشی و دور در میجه بکرزور و ایکی لری حایه بکرزور
و قارنی میجه بکرزور و ایاقلری داله بکرزور (امدی ای طالب اسرار الهی شمدن کبرو
حضرت رسولک و لایتنی و رسالتی و قرآن نازل اولدوغنی و کلمات قدسیه بی
بیان ایلیم انشاء الله تعالی تنکیم حضرت رسول اکرمه دن روایت
اولندیکه خبر صحیحده حق سبحانه و تعالی حضرت تلمری محمد علیه السلامک
نورندن بر جوهر براتدی اول جوهره نظر ایلدی اریدی صوا اولدی و اول
صو حرکت ایلوب یک ییل موج اوردی قرار ایلدی اندن صکره
حق تعالی حضرت تلمری محمد علیه السلامک نورن اون بلوک ایلدی برندن
عرشی براتدی و برندن قلمی براتدی و برندن لوحی براتدی و برندن شمسی
راتدی و برندن قمری براتدی و برندن کواکب ثابتاتی براتدی و برندن
کواکب سیاراتی و برندن کرسی بی براتدی و برندن مؤمنلرک نورن براتدی
اونچیسندن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک جسمنی براتدی چنانکه محمد
علیه السلامک اناسی اول حضرت هامله اولدی مشرق و مغرب و دکرلر بر ینه
مژده لیدی ابی القاسمک طوغنسنک وقتی اولدی دیواهل تفسیر ایدرلر چنانکه اول
حضرت طوغدی سجده ایلدی و سجده سنده ایتدی امتی امتی و کعبه نک درت
دیوارندن آواز کلدی و طانقلق و یردیلر که محمد علیه السلام حق پیغمبردر
و در حال کعبه محمد علیه السلامه سجده ایلدی (ونقله در که عبد المطلب
ایدر اول کون بن کعبه ده ایدم کعبه ده صمنلر و ارایدی برلندن دوشدیلر
سجده ایلدیلر اندن صکره جنیلر کو که چیقمدن منع اولندی پس جیع
جنیلر بریره کلوب ایلیمه کلدیلر ایتدیلر بزی بو کون کو که چیقمدن منع

ایلدیلر چون ایلدیس ایشندی جاغردی فریاد ایلدی ایتدی بو کون عالم له
رحمت کلدی سزانکیچون **ک**و کدن منع اولندی کزیرا که کول محمد
علیه السلام وامتک نظر کا هیدر (ونقدر که چنانکه حضرت رسول
اناسی طوغردی اول حضرتدن بر نور چیقدی اناسی اول نورایله
کعبه دن بصری شهرینک سیرایلر کوردی (انس رضی الله عنه ایدر
رسول علیه السلام چون او غلبه قیلر اوینار ایدی اول تفرج ایدر
ایدی جبرائیل علیه السلام کلدی پیغمبر علیه السلامی الدی برخلوت
یره ایلندی **ک**و کسنی یاردی ایچندن برازقاره قان چیقاروب ایدی وایتدی
بو شیطان حظی در اند نصکره او چاقدن برالتون طاس کتوردی
وزمزم صوبی ایله کوکسنی وقارنی بودی ینه دکدی (انس رضی الله عنه
ایدر اکنه یرینک ارن **ک**و کسند کورد م

(*) فصل (*)

چون اول حبیب الله جهانه کلدی بدی قات **ک**و ک اهل جله سی
انی کورمه کلدیلر و اوچاق ایچندن حور العین هر یرینک اند
برنوردن طباق ایله کلدیلر محمد علیه السلام اوزرینه صاحو صاچدیلر
و جمیع بوتلر یوزلری اوزرینه دوشدیلر و اول کون بیک کلپسانک قبه سی
اشاعه کیدی و کسری پادشاهنک طاقی چاتلیوب یقلدی و ساوه بحری
یره کچدی و محوسیلر که اوده طیارلر ایدی اول کیچه اودلری سوبندی و اول
حضرتک کواکب سی یوق ایدی زیراکه کندی باشند ایاغه نور ایدی لاجرم
نورک دخی کولکه سی اولماز و باشی اوزرنده بر پاره بلوط و ارایدی قنده بورر
ایسه بیله بورر ایدی و کوزی نیجه که اوکنده کن کورر ایدی اردنده کن
دخی اوبله کورر ایدی و برکده باقشده مشرقی و مغربی کورر ایدی و قولاغی
او یانق ایکن نیجه ایشیدر ایسه او بورر ایکن دخی اوبله ایشیدر ایدی
و بورنده کی معجزه اول ایدیکه قچان جبرائیل علیه السلام وحی ایچون اکا
کله کوکدن ایرلدیغنین قوقوسنی ییلور ایدی و دشلری نورندن کیچه
یوللر کوزو کور ایدی و نسنه یاوی قبلسه ل اول نورایله بولور ایدی و ارقاسنده
کوکر جن بمورطه سی قدر نیوت مهری و ارایدی و درلسه درلری کول
و مسک **ک**بی قوقار ایدی و بر آوج طپراق ایله اون ایکی بیک لشکری
بریشان ایلدی و بر پرغی ایله آیه اشارت ایلدی کوکدن بره اینوب ایکی پاره

اولدی نبوته شهادت ایلدی و برکون آی کوکدن بره اینوب بشکن اور کولدی
و برماقلردن چشمه افتدی و آغولوشمش قوزی اکا سوبلیدی یا رسول
الله بند یمه دیدی و خورما فدان بره دکدی دفعی بتدی یدیلر و هر
یره که او غرار ایدی طاشلر و اغاچلر اکا سوبلیوب سلام و برلر ایدی و جمیع
خلق حسن خلق ایله قول ایتش ایدی و هر وقتده هیچ ریاشلیدی و بر نفس
نفسی ارزوسنه اویمدی و حکم ایچنده کیمسه یه میل ایلدی و فقرایله فخر
ایدر ایدی مسکتدن عبا کیر ایدی و غایت تواضع ایتدیکندن ار په اتمکی
یر ایدی و طعامی بیرمز ایدی و دنیا یه ملعون دیر ایدی اهل دنیا یه میل و محبت ایتمز
ایدی و احتلام کورمدی و اکا سکل قوغدی و بت و پوره ایصرمدی و حق
جل و علا حضرتلری انی جمیع پیغمبرلردن افضل بر ایدی انک ایچون ذاتی
حلیم ایدی و خلق کریم ایدی بلاغتی و فصاحتی و صبری و رضاسی کالده
ایدی خلقه شفقتلور ایدی و حقه محبتلور ایدی و برکشی انی اوینه دعوت ایلسه
وارر ایدی و خسته اولسه لرحا لیرین صورر ایدی **ک**ر برکشی سفرده
اولسه غایب نمازین قیلور ایدی اگر شهرده اولسه جنازه سنه حاضر اولور
ایدی علم اهلنه جاهلاردن یک حرمت ایدر ایدی کافرله و منافقوله اصلا
اکرام ایلمر ایدی و کیمسه یه سوکدی و کوسمدی و تکورمدی و باوزلق ایدنه
ایلک ایدر ایدی قیچاز بر محاسنه و ارسنه بر بولور ایسه انده اوتورر ایدی بایلری
بایلغیچون آغریلدی و درویشلری درویش سن دیو خورلیدی و قفتان
کندی بیمار ایدی و قنغی طواره کرک ایسه بنزایدی عارایتمز ایدی و دوشکون
کیمسه بولسه اوزرینه الور ایدی دوشنبه و پنجشنبه و ایام بیضه و عاشوراده
اورج طوتار ایدی و کیچه زرده عبادت ایدر ایدی اون رکعت نافله نماز قیلور
ایدی اندن و تر قیلار ایدی و اوتورر ایکن دوشکی قتنده ایکی رکعت نماز
قیلار ایدی حاصل کلام جمیع کالات ایله موصوف ایدی پس اول حضرتدن
عظیم کرامتلی ظاهر اولغه بشلادی حتی قرق یاشنه ایرشدی انواع ایله
معجزات کوسرتدی و ابتدا حالده طاعت ایچنده کندی نفسنه غایت مجاهده
ایلدی اند نصکره حراطا غنه وارردی کیچه زرده انده عبادت ایدر
ایدی خلوت سور ایدی شوق الهی و محبت ربانیه غلبه ایلدی
اوبله ایسه جمیع احبابدن کسادی محبوب حقیقی یه مشغول اولدی جمیع
خلق انک عشقنه مطلع اولدیلر حتی عیسی حضرت حمزه رضی الله عنه

وقریش قومی جمع اولوب حضرت عاتکه نك یا ننه دیر ایدیلر وایتدیلر
محمد امینك مبارك یوزونی صاری کورور یز هیچ خالقسه قارشمن دایم
الاحزاندر خلوته مشغولدر حضرت عاتکه ایتدی بلزم بوسکر
دوستلری بریره جمع اولوب ایتدی یا محمد اگر سنك قلبکده ویاخود
نفسکده زحمت وارایسه بزه سویله علاج ایدلم اول حضرت بونلره جواب
ویرمدی بونلر ایتدیلر بونك یاری ابو بکر صدیقدر اوله که اکاسو یلید
ابو بکره کلدیلر پیغمبرك حالندن صور دیلر ابو بکر ایتدی بلزم واکن
بن واریم سؤال ایدم حضرت ابو بکر الصدیق رضی الله عنه اول
حضرت کلوب ایتدی یا محمد حالک ندر اول حضرت ایتدی صوکتورک
صوکتور دیلر ایتدی وغسل ایلدی ردا سن اورتونوب ننه حراطاغنه
توجه ایتدی چون طاغنه چیقدی یوزونی یره قیوب اغلدی وحق
تبارك وتعالی به تضرع ایلدی حتی کوکلردکی فرشتهلر و اوچاقده
حورالین محمد علیه الصلوٰة والسلام ایچون آغلشدیلر وایتدیلر الهی
بزبر محبك آوا زین وتضرع عن ایشدیز اول کیمدر حق سبحانه وتعالی
حضرتلری جبرائیل علیه السلامه ایتدی یا جبرائیل وحیک وامرک
ونهیک وقتی اولدی این بنم حبیبه وخلقکم خیرلوسنه بندن سلام ایله وبنم
هدیه می اکا اولشدر جبرائیل علیه السلام کوکدن ایتزایکن جاغردی
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری کوردی یرایله کرک اراسنده بریشل
طونلوک شی طورر جبرائیل علیه السلام کلدی او قودیدی پیغمبر یمز
علیه الصلوٰة والسلام ایتدی او قومق بلزم جبرائیل علیه السلام ایتدی
(اقرأ باسم ربك الذي خلق الانسان من علق اقرأ وربك الاكرم الذي
علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم) حضرت عبدالله بن عباس رضی الله تعالی عنه
ایدرا اول سوره که نازل اولدی اقرأ سوره سی نازل اولدی اما ککر
مفسرلر ایدرلر اول سوره که نازل اولدی فاتحه سوره سی نازل اولدی اندن
صکره اقرأ سوره سیدر مالم یعلم آیتنه وارنجه و بعضیلر ایدر فاتحه سوره سی
مکده نازل اولدی شول وقت که نماز فرض اولندی بردخی مدینه ده نازل
اولدی شول وقتکه قبله بریکادخی دوندی اصح یودر که فاتحه سوره سی مکده
نازل اولدی چون جبرائیل علیه السلام نازل اولدی ننه غائب اولدی علما

(ایدرلر)

ایدرلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نه اول وحی اولندیغی وقتن
(یا ایها المدثر ویا ایها المزمل) دینلدی اندنصکره (یا ایها الرسول) دینلدی
(ونقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری برکون اوی ایچنده
یا نور ایدی جبرائیل علیه السلام کلوب (یا ایها المدثر) دیدی حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم قورقدی جن ظن ایتدی خدیجه رضی الله
تعالی عنها ایتدی یا محمد سن صله رحم ایدرسن و او کسوزلره شفقت ایدرسن
وکو کجک ایشلری سورسن وخو یک لطیفدر حق سبحانه وتعالی حضرتلری
سنك ایله یرامر ایش ایشلر اوله که بو کلوب جاغران ناموس اکبردر تنکیم سائر
پیغمبرلره کوردیدی پیغمبر علیه السلام برپاره یا ندی جبرائیل علیه
السلام ننه کلدی وایتدی (یا ایها المدثر قم فانذر) پیغمبر یمز علیه الصلوٰة
والسلام حضرتلری ایتدی یا خدیجه اول جاغران بودر ایشده کلدی
حضرت خدیجه رضی الله تعالی عنها ایتدی یا محمد صاچی اچایم **اکر**
شیطان ایسه بندن قاجیه اگر فرشته ایسه غائب اوله خدیجه رضی الله
تعالی عنها چنانکه صاچی آچدی جبرائیل علیه السلام غائب اولدی
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی یا خدیجه
غائب اولدی حضرت خدیجه ایتدی یا محمد بکا اسلامی عرض ایله بدرستی
سن رسول الله سن واول کلن روح الامین در پیغمبر یمز علیه الصلوٰة والسلام
حضرتلری خدیجه به اسلامی عرض ایلدی خاتونلردن اول مسلمان اولان
حضرت خدیجه در وارلردن اول مسلمان اولان حضرت ابو بکر رضی الله تعالی
عنهدروا وغلنلردن اول مسلمان اولان حضرت علی رضی الله تعالی عنهدر
اندنصکره قر قجی مسلمان اولان حضرت عمر رضی الله تعالی عنهدر
قرقلر انک ایله تمام اولوب اسلام آشکار اولدی بعضیلر ایتدی پیغمبر یمز علیه
الصلوٰة والسلام التي آى خلقى دوش ایله دعوت ایلدی تنکیم اول حضرت
پیورر (الرؤيا الصالحة جزء من ستة واربعين جزءا من النبوة) انکیچون که
یکرمی اوج سنه دعوت ایلدی التي آى دوش ایله دعوت ایتدی وکبر وقلانی
قرآن عظیم الشان ایله ایتدی

(*) فصل فی نزول القرآن (*)

قال الله تعالى (شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن هدى للناس وبينات من
الهدى والفرقان) بغوی تفسیرنده ایدر بدرستی رمضان برآیک آیدر اول

اولوقت اورج اسی وقتہ کلمش ایدی خلق اندہ اورج طوتار ایدی طاشلر
حرارتدن قرمش ایدی خلقه زجت ویرایدی اویله اولدی ایسه اول آیک
آدی رمضان اولدی وقرآن قرآن دینلدی سورہ لری وایتلری وقصص لری
وامری ونہی ووعدی ووعیدی جمع ایلدیکندن اوتوری زیرا کہ اصل
معناسی جمع ایتکدر (ابن عباس رضی اللہ تعالیٰ عنہما حضرت تری
ایتدی قرآن لوح محفوظدن بردن نازل اولدی رمضان آیندہ
قدر کیچہ سندہ دنیا کو کلمہ دیت العرتہ پس اندنصرکہ جبرائیل علیہ
السلام حاجت اولدق آیت آیت آیندردی اویله اولدی ایسه پیغمبریمز
محمد مصطفیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم حضرت تری یکر می اوج
سنہ قرآن ایلہ دعوت ایلدی (وقلدر کہ ابراہیم علیہ السلام مکہ صحنی
رمضانک اولندہ نازل اولدی وموسیٰ علیہ السلام توراتی رمضانک النجی
کونندہ نازل اولدی وعیسیٰ علیہ السلام انجیلی رمضانک اون اوچندہ
نازل اولدی وقرآن فخر عالم صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم حضرت تری نہ رمضانک
یکرمی دردنجی کونی نازل اولدی (بیک کرکدر کہ قرآن صفة اللہدر وکلام
اللہدر اجماع امت ایلہ وتواتری نقل ایلہ ثابت اولدی ایمدی حق جل و علا
حضرت تری متکلمدر وکلام اللہ برصفتدر کہ اندہ کثرت یوقدر ولکن امر
ونہی وخیر وتعلقات واضافات اعتباری ایلہ متکثر اولور زیرا کہ کمال
توحیدہ بولایقدر کہ واحد اولہ انکیچونکہ بعض متأخرینک بقینلری اولماغین
کیردردیرل الفاظ وحروف اعتباری ایلہ لکن اثبات ایدہ رز کہ کلامدن مراد
نظم ایلہ معنادر ایکسیدہ قدیمدر امامعزلہ واشاعرہ وحنابلہ بونلر ایتدیلر
کلام اجزادن مرتبدر وهرسنہ کہ اجزادن مرتب اولسہ حادثدریرل حق
بودر کہ کلام اطلاق اولنور ایکی معنایہ بری کلام نفسی وبری کلام لسانی
بزم مرادیمز بوندن کلام نفسیدر لفظی ومعناسی قائمدر ذات اللہ ایلہ امدی کلام
اللہ مکتوبدر مکتوبہ ومقرؤدر دلدرده ومحفوظدر کوکلدرده اما هیچ بونلرک
برسنہ حلول ایلز قراءت وکتابت وحفظ بونلر حادثدر زیرا کہ مقرؤنک
غیری درمقرؤ قدیمدر قراءت حادثدر (حضرت مولانا حیدر رحمة اللہ
تعالیٰ علیہ ایدر پیغمبریمز محمد مصطفیٰ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم
حضرت تری بیورر کہ القرآن کلام اللہ غیر مخلوق ومن قال انه مخلوق فهو
کافر باللہ العظیم صدق رسول اللہ (فخر الاسلام رحمة اللہ تعالیٰ علیہ

ایتدی امام ابی یوسف امام اباحنیفہ ایلہ رحمة اللہ تعالیٰ علیہما الیٰی بحث
وتفتیش ایلدیلر قرآن عظیم الشان قدیم میدرو یا حادثمیدر دیو آخر ابی یوسف
ایتدی بنم علم وایا حنیفہ نک علمی بو کا وار دیکہ هرکم قرآن مخلوق
دیسہ کافر دردیو حدیثہ موافق جواب ویردیلر اما بعض محققلر ایتدیلر کلام
اللہ قدیم معنادر لفظ مقابله سندہ دکلدر بلکہ عین مقابله سندہ در کبر وقلان
صفة اللہ کی اشبوسوز حق کلامدر حدیثہ واقوال ائمہ و تفسیرہ مطابقدر
ایمدی اشبواعتقادی صاقلہ اعتبار ایلہ شول کشی یہ کہ قرآن نظمدر
نظم حادثدریرل و بعضیلر قرآن انجیق معنادریرل بدرستی بوسوز باطلدر
زیرا کہ حق جل و علا حضرت تری متکلمدر کلام ازلی ایلہ وکلام اولمز الا
نظم ایلہ ومعنا ایلہ اولور اما تفتازانی واکا تابع اوانلر تخییر اولدیلر قرآن
عظیم الشانک حقیقتنی ادراک ایدہ مدیلر بومسئلہ مشکلا ردیو اشکال
اوزرینہ قالدیلر علملری آزا ولغن وایتدیلر قرآن مقرؤ معناسنہ در مشترکدر
کلام نفسی ایلہ کلام لفظی اور تاسندہ دیو فاسد دعوی ایلدیلر حاصل کلام
قرآن نظم ایلہ معنائک اسمیدر کلمات مرکبدر ترکیب حاصدر مطلقا
کرکسہ جبرائیل علیہ السلام اوقوسن وکرکسہ پیغمبر صلی اللہ علیہ
وسلم حضرت تری اوقوسن وکرکسہ غیری کیمسدر اوقوسنون برابر درثم الاشکال
کل الاشکال فی تحقیق معنی الانزال بالنسبة الی کل من یتسحبیل علیہ الانتقال
بعضیلر ایتدی قرآن نازل اولدی دیمک نہ دیمکدر یعنی قرآن ظاهر اولدی
دیمک اولور لوح محفوظده انکیچونکہ نزول اصلده اعلادن حرکت ایتکدر
اسفلہ بوندہ حرکت معنویہ در امام مشهور بین الجمهور اولدر کہ انسب اولان
کتب سماویہ نازل اولمقدرفرشته لرائی تلاق روحانی ایلہ آلمش اولهلر یا خود
لوح محفوظدن حفظ آیمش اولهلر بعضیلر ایدرلر حق تعالیٰ حضرت تری نزولی
وصف ایلدی نتکیم قرآن کریمندہ بیورر (نزل به الروح الامین) دیمک ایلہ یعنی
بزقرآنی سکا بروجه لہ ایندردک کہ جبرائیلی سکا ایندردک قرآنی ییلہ ایندردک
دیمک اولور محققلر ایدرلر صحیح بودر کہ حق جل و علا حضرت تری قرآنی
ظاهر ایتدی لوح محفوظده اندنصرکہ ظاهر ایتدی اولکی کوکدہ پست
العزندہ اندنصرکہ جبرائیل علیہ السلام بیوردیکہ قرآنی ایندیرہ نبی سنہ
وخلق خیر اوسنہ کہ خاتم النبیین وسید المرسلین محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ
وسلمدر ایمدی پیغمبریمز رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم حضرت تری جبرائیل

عليه السلام من قرأني ابكي وجهه الورايدي بري بودر که حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بشر صورتندن ملک صورتنه کیراییدی اندن قرآن
کریمی آلوراییدی وبری بودر که جبرائیل علیه السلام ملک صورتندن
چیفاراییدی انسان صورتنه کیراییدی بر صحابه واریادی ادینه دحیه
دیرلراییدی اکثری انک صورتنه کیراییدی زیرا که رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلری اول کشی بی سوریادی (تفسیر قاضیده ایدر قرآن
جبرائیل علیه السلام قلبنده نظمله معناسی ایله دفعی ممثل اولوراییدی
یا الله ذوالجلال حضرتلری اکاسویلیه ویا لوح محفوظدن الوب کلوراییدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اوقوراییدی دفعی انکده
قلبنده ممثل اولوراییدی نظم ایله معناسی ییلنوراییدی پس سوزا کاواردی که
قرآن نظم ایله معنادن عبارت اوله مذهب صحیح بودر والله اعلم بالصواب
حاصل کلام وحی ابکی وجهله در بری ظاهر در وبری باطن در اول که
ظاهر در اوج نوعله در اول بودر که جبرائیل علیه السلام دیلنده ثابت اوله
وسویلیه و غیره کشنک قولاغنده واقع اوله قرآن بوقیلندندر (ایکنجی بودر که
ملکک اشارتیه مقصود حاصل اوله هیچ کلام بیان الیلمدن بوو حید
خاطر ملک دیرلر) اوچنجی بودر که وحی باطن ایله اوله وحی باطن اولدر که
قیاس در واجتهاد در امدی اگر ییلدک ایسه شونی که سکایان ایتدم اسرار
رسالتدن و نزول قرآندن شمیدین کیرو معراج حدیثلرین بیان ایلیم تکرری
تعالی حضرتلرینک قدرتی ایله ان شاء الله تعالی ایمدی مؤمنه اول فرض
اولان الله ورسول الله ایمان کتور مکدر ایکنجی فرض نماز قلمقدر و نماز
معراج کیجه سنده فرض اولدی اندنصکره زکات فرض اولدی اندنصکره
اورج فرض اولدی اندنصکره غزافرض اولدی اندنصکره حج فرض اولدی

(*) حدیث المعراج (*)

قال الله تعالی (سبحان الذی اسرى بعبدہ لیلان المسجد الحرام الی المسجد
الاقصى الذی بارکنا حوله لنزیه من آياتنا انه هو السميع البصیر) و نقلدر که
پیغمبر یمز علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی بر کیجه کعبه شریف
حرمنده حجر اسود و یا خود حطیم قنده یا توب او بورایدم اما و کلم او بومز
ایدی کوردم جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی قالی یا محمد که تکرری تعالی
حضرتلری سنی اوقور چون اتی ایتدم در حال قانقدم آدست آلدیم

(طشهره)

طشهره چقدیم براقه بندم واول براق کوزلری زویه ایر رایسه ایاغن انده
بصاراییدی حتی بیت المقدسه کلدیم دین اسلال بر کوزل بکت صورتنده
کلدی بنم ایله کور شوب بکاتمام اکرام ایلدی و بکا جاعته نماز قلمق بیورلدی
بن ایتدم حضرت ابراهیم امام اولسون نماز قبله لم جبرائیل علیه السلام ایتدی
امام اولغه سن اولی سن اندنصکره پیغمبرلرک ارواحلری بکا اوبدیلر ایکی
رکعت نماز قیلدم اما امام رازی و امام شافعی رجه الله تعالی علیهم امعراج
خدیجه اوندن ایتدی دیدیلر (ابوالبث ایدر ابو سعید الخدری رضی الله تعالی
عنه حضرتلری ایتدی پیغمبر یمز صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه سؤل ایدم
معراجده کوردیکندن رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی
ککیدرایکن صاغ یا نمدن بر آواز ایتدم یا محمد دیو و وصول یا نمدن بر آواز
دخی ایتدم یا محمد دیو او کومدن بر عورت قارشو کلدی درلو زینت ایله
بکا کندوی عرض ایلدی بونلرک هیچ بر یسنه اعتبار ایلدم کچدم کتدم
اندنصکره قدسه کلدیم براقدن ایتدم انده بر حلقه واریادی پیغمبرلرکا
یا شوب قاللرلراییدی بندخی اکا یا شدم اندنصکره مسجده کیردم نماز قیلدم
جبرائیل علیه السلام ایله اندنصکره بن ایتدم یا جبرائیل صاغدن بر آواز
ایتدم اول ندر جبرائیل علیه السلام ایتدی یهودیلرایدی سنی چاغزدیلر
اکرانلره التفات ایلدک امتک یهود اولورایدی اندنصکره بن ایتدم
صوملدن بر آواز دخی ایتدم اول ندر جبرائیل علیه السلام ایتدی نصرانیلردر
اکرانلره التفات ایلدک امتک نصرانی اولورایدی اندنصکره بن ایتدم اول
عورت ندر جبرائیل علیه السلام ایتدی دنیا دراکرا کالتفات ایلدک ایدی
امتک دنیا بی قبول ایلوب آخرتی ترک ایدرلرایدی اندنصکره بکا ایکی کاسه
کلدی برنده سود و برنده خروارایدی جبرائیل علیه السلام ایتدی قنغیسنی
دیلرایسک ایچ بن سودی ایچدم جبرائیل ایتدی تکرری تعالی حضرتلری
امتک اسلام عطا قیلدی اگر نچردن ایچسیدک امتک ازارلرایدی ندن
صکره معراج کلدی یعنی نزدبان کلدی اکا بندم کتدم (حضرت انس ابن
مالک رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرندن
نقل ایدر پیغمبر یمز رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
ایتدی اول معراج سدره المنتهادیه بنم ایله ییله چیقیدی وسدره المنتهانک
التندن درت ایرماق افاراییدی ایکنجی ظاهر دنیا ده اقرارلری نیل مبارک

و بری فرات و ابیکسی باطن در او جا قده اقرار امدی سدره المنتها دید کلمی
بر اغا جدر بیر اقلری قیل قولاغنه بکرز و عیشلری قله رکبی و بکا انده الی
وقت نماز فرض اولدی بر کون بر کیجه ده اندن موسی علیه السلامه ایندم
ایتدی بو کامتک طاقت کتوره مرزل و ارتخفیف ایتدر دیدی بن بر نیجه کره
واردم کلدیم حتی بر کونده و بر کیجه ده بش وقت نماز فرض قیلدی اندن حق
جل و علا حضرت تلیندن خطاب ایرشدی (امضیت فریضتی و خفقت عن
عبادی) یعنی قوللریمه فرضی کچوردیم و بونلردن تخفیف ایتدم زیر اقدم
الی وقت یوردی صکره لطفندن بش وقته ایندردی بونده سر بودر که قچان
برکشی بر خیره نیت ایلسه اول خیری اشلسه انک دیواننه اون ثواب یاز یلور
شکیم حق تعالی حضرت تلی یورر (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) و برکشی
بر شیره نیت ایلسه اگر ایشلر ایلسه برکاهدر و اگر ایشلر ایلسه برشی یوقدر
اما کوکلی محجوب اولور سوال حکمت ندر که موسی علیه السلام بو تخفیفه
واسطه اولدی غیر ییغمبر اولدی جواب بودر که چون سید الکائناته
حضرت حق ایله مکالمه واقع اولدی پس برکشی کر کردر که مظهر کلام
اوله امدی مظهر کلام موسی علیه السلامدر انک ایچون اول واسطه اولدی
بعضی ایتدی مقدم موسی علیه السلام امتنه الی وقت نماز فرض اولدی
بشاره مدیلر پس حق جل و علا حضرت تلی ایشو امتی اسر کدی بش وقت
فرض ایلدی پس بو بش اول الی نک قائم مقامی اولدی (ونقلدر که پیغمبر
صلی الله تعالی وسلم معراج کیجه سی کیدر ایکن اولکی کوکده آدم علیه
السلامی کوردی ایکنجی کوکده عیسی علیه السلامی و یحیی علیه السلامی
کوردی اوچنجی کوکده یوسف علیه السلامی کوردی در دنجی
کوکده ادریس علیه السلامی کوردی بشنجی کوکده هارون علیه السلامی
کوردی النبی کوکده موسی علیه السلامی کوردی یدنجی
کوکده ابراهیم علیه السلامی کوردی (عبد الله ابن عباس رضی الله
تعالی عنه ایدر سدره المنتهی بدنجی کوکدن یوقاریدر انک ایچون
اکامته ایدر هر نسنه که یردن عروج ایدر واراند ه منتهی اولور
و هر نسنه که یوقارودن اشاغه نازل اولور انده تمام نهایت بولور انک ایچون
اکامته ایدر پیغمبر صلی تعالی علیه وسلم ایتدی چون انده واردم بکا اوج
نسنه و یرلدی بری بش وقت نماز ایکنجی بقره سوره سنک آخری اوچنجی

امتک کبائرین عفو ایلدیلر اندن صکره اوجا غه واردم جبرائیل علیه السلام
ایتدی یار رسول الله حق جل و علا حضرت تلی ذاتی تقدیس ایدر بن ایتدم
نه دیر جبرائیل علیه السلام ایتدی حق جل و علا حضرت تلی ایدر که (سبوح
قدوس رب الملائکة والروح سبقت رحمتی غضبی) فچانکه پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم کوکلی وسدره المنتهای و اوجا غی کجدی جبرائیل علیه
السلام ایتدی یار رسول الله بن بوموضعدن یوقار و کسر م اگر کچر ایشم یارم
عرش نورندن زیرا که سندن غیر یه بوندن ایلر و یول یوقدر بعضی ایتدی
اول مقام اوچا قدر بعضی ایتدی عرشدر اصح بودر که اندن یوقارو عالم
یوقدر جبرائیل علیه السلام اشارت ایلدی که ربکه سلام و یر پیغمبر علیه
السلام ایتدی (التحيات لله والصلوات والطيبات) پس حق تعالی
حضرت تلی ایتدی (السلام عليك ايها النبي ورحمة الله وبركاته) پیغمبر
علیه السلام دیلدی که امتک دخی اول سلامدن حظی اوله ایتدی (السلام
علینا وعلی عباد الله الصالحین) اندن صکره جبرائیل علیه السلام و جمیع
فرشته لری ایتدیلر (اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
(ونقلدر که ابن مسعود رضی الله عنه ایتدی اندن صکره رفر کلدی
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اول رفرقه یندی حق تعالی حضرت تلی نه
یقین اولدی شکیم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی یورر) ثم دنی فتدی
فکان قاب قوسین او ادنی) یعنی قاب قوسین مقداری حقه یقین اولدی
دیمکدر ایتدی قاب عبادتدر قدردن وقوس عبادتدر ذراعدن عبون تفاسیرده
مفسر لری ایدر بونده درت دور لو قول وارد بری بودر که قتاده و حسن ایتدیلر
قوسین قدر یقین واردی دیمکدر و بری بودر که مجاهد ایتدی کرشک ایه یقین
اولدینی قدر پیغمبر علیه السلام حقه یقین اولدی دیمکدر اوچنجی بودر که
عبدالوارث ایتدی یاک قبضه سندن باشنه وار نیجه قدر یقین اولدی دیمکدر
در دنجی بودر که سدی ایتدی ذراعین قدر حقه یقین اولدی دیمک اولور
اندن صکره علما اختلاف ایدوب یقین اولدی دیمک نه دیمک اولور اوج وجهله
بیان ایلدیلر بری بودر که جبرائیل علیه السلام حقه یقین اولدی دیمک
اولور ایکنجی بودر که جبرائیل علیه السلام محمد علیه السلامه یقین اولدی
دیمک اولور اوچنجی بودر که محمد علیه السلام حق سبحانه و تعالی حضرت تلی نه
یقین اولدی دیمک اولور (کعب الاحبار ایتدی اصح بودر که محمد علیه السلام

حق تعالی حضرت تریزه یقین اولدی دیمکدر و پیغمبر علیه السلام عرشه
 وار یحیی دیلدیکه نعلین چیقارمه بر آواز ایشندیکه نعلینک چیقارمه
 تا که عرش و کرسی سنک نعلینک ایشند شرف بولار بن ایتدم یارب
 قرنداشم موسی علیه السلام ایتدک نعلینک چیقارحق تعالی حضرت تری
 ایتدی یا ابا القاسم یا احمد سن بنم قدمه موسی علیه السلام کبی دکل سن
 موسی بنم کلیمدر تحقیقا سن بنم حبیب سن (و نقلدر که پیغمبر علیه
 السلام چون کوکله چیقادی قلم ایتدی محمد علیه السلام بمدر ولوح
 ایتدی محمد علیه السلام بمدر عرش ایتدی محمد علیه السلام بمدر
 کرسی ایتدی محمد علیه السلام بمدر اوچاق ایتدی محمد علیه السلام
 بمدر وحق تعالی حضرت تری ایتدی یا محمد قلبی و لوحی و عرشی و کرسی بی
 و اوچاغی سکا بغشدم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یارب
 بونلری استمزم بلکه سندن امتی استرم (و نقلدر که حق تعالی حضرت تری
 ایتدی یا محمد ریزنده سن بریکه کبی خلیفه قودک پیغمبر علیه السلام ایتدی
 ابو بکری بریمه خلیفه قودم (زهرة الزیاضه ایتدی پیغمبر علیه السلام
 معراج کیجه سنده بش درلو نسنهیه بندی اندن حضرتیه واردی اول براقه
 بندی ایکنجی معراجیه بندی یعنی زردبانه بندی علما اختلاف ایدرل اول زردبانه
 کیمی ایتدی اول زردبان نوردن ایدی و کیمی ایتدی التوندن ایدی و کیمی ایتدی
 انجودن ایدی و کیمی ایتدی کومشدن ایدی اوچنجی بودر که اولکی کوکدن
 یدنجی کوکله وارنجه فرشتهلر قنادینه بندی دردنچی بودر که یدنجی کوکدن
 سدره المنتهایه وارنجه جبرائیل علیه السلام قنادینه بندی بشنجی بودر که
 التوندن بردوشک کلدی آدی رفرف ایدی نتکیم حق تعالی حضرت تری
 بیورر (اذ یغشی السدره ما یغشی) سدره المنتهایه قابه قوسبنه وارنجه
 اکابندی تکیم حق تعالی حضرت تری بیورر (ثم دنی فتدلی) یعنی حقه
 یقین اولدی و خلقدن اراغ اولدی دیمکدر بعضیلر ایتدی فرشدن اراق
 اولوب عرشه یقین اولدی دیمکدر بعضیلر ایتدی کعبه دن اراق اولوب
 قدسه یقین اولدی دیمکدر و بعضیلر ایتدی اشباحدن اراق اولوب رب
 الارواح یقین اولدی دیمکدر بعضیلر ایتدی نفسندن اراق اولوب قلبه
 یقین اولدی دیمکدر محققلر ایتدیلر پیغمبر علیه السلام اول کیجه روحی
 ايله قابه قوسبنه ایرشدی و سیری ايله اودنایه ایرشدی یعنی نفسی ترک ایلدی

کوکله و روحی ترک ایلدی سدره المنتهایه و قلبی ترک ایتدی قابه قوسبنه
 پس سرقالدی ریهله انجیق پس نفسه حق تبارک و تعالی حضرت تری
 ایتدی قانی کوکل و کوکله ایتدی قانی روح و روحه ایتدی قانی سر و سره ایتدی
 قانی حبیب و ایتدی یا نفس نعمت ايله مغفرتی سکا یا روح رحمت ايله کرامتی
 سکا یا کوکل محبتی سکا و یا سر بنی سکا بوندن اوتوری حق جل و علا
 حضرت تری اودانی دیدی (و نقلدر که قجانه که پیغمبر علیه السلام قابه
 قوسبنه ایرشدی حق جل و علا حضرت تری ایتدی یا محمد ایاقلرک باص
 پیغمبر علیه السلام چون ایاقلرن باصدی ایاقلرینه برنسنه طوقندی
 ینه کندی پیغمبر علیه السلام ایتدی یارب ایاقلریمه برنسنه اطوقندی
 ینه کندی حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی اول عرشدر پیغمبر
 علیه السلام ایتدی نیچون عرش بندن اراق کندی حق تعالی حضرت تری
 ایتدی سندن اراق کندی و لکن سن اندن اراق کتدک انک ایچوندر که
 سنک کرامتک بنم قائمه چوقدر اگر یوزیک عرش اولسه
 سنک ایاغک باصدی طوبراق بکا انلردن سوکلودر (و نقلدر که حق تعالی
 حضرت تری ایتدی یا محمد بکا هدیه نه کتوردک پیغمبر علیه السلام ایتدی
 ایکی نسنه کتوردم بری طاعت اکسکاک و بری جفا و معصیت چوقلغی
 حق جل و علا حضرت تری ایتدی طاعت اکسکاکنی رحمت ايله باراغدم
 جفا و معصیت چوقلغی سنک حرمتکه و شفاعتکه باراغدم (و نقلدر که
 ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ایتدی پیغمبر علیه السلام سؤال ایتدم
 حق جل و علا حضرت تری نیک اشوقولندنکه بیورر (فاوحی الی عبده
 ما اوحی) ندیمکدر حضرت رسول ایتدی حق جل و علا حضرت تری امتدن
 بکابش درلوشکایت ایلدی بری بودر که حق جل و علا حضرت تری ایتدی
 بن انلردن بارنکی عملی شمعی استمزم انلر بندن بارنکی رزقی شمعی استرلر ایکنجی
 بودر که بن انلرک رزقنی غیر کشی به و یرمزم انلر عمللر بن بندن غیریه
 نیچون و یررل اوچنجی بودر که بنم رزقنی یرل بندن غیریه شکر ایدرلر
 و بکا خائن اولوب بندن غیریه صالح اولورل دردنچی بودر که بن
 انلره عزت و یریم انلر بندن غیریدن عزت استرلر بشنجی بودر
 که بن جهنمی کافرلر ایچون براتدم انلر جهنم ایلرلر که جهنمه
 کندیلری کیره ل (و نقلدر که پیغمبر یمز محمد صلی الله تعالی علیه وسلم

معراج کججه سنده ایتدی یارب آدمه اوچاق و یردک بکانه و یردک حق تعالی
 حضرت تلی ایتدی آدمی اوچاقدن بنه عزل ایتدم اما سکا و امتکه اوچاق
 و یردم اما عزل انجزم بن ایتدم نوحه کی و یردک انده عبادت ایدرایدی
 حق تعالی حضرت تلی ایتدی جیع دنیایی سکا مسجد قیلدم قنده
 دیلرایسک عبادت ایله و هم قیامت کوننده مسجدلرک اوزرینه بن کی کی
 صراط کوپروسی کج امتک ایله بن ایتدم یارب ابراهیمه اودی بردوسلام
 قیلدک حق تعالی حضرت تلی ایتدی امتکه جهنم اودین بردوسلام
 قیلدم بن ایتدم اسماعیل علیه السلامه زمزم و یردک حق تعالی حضرت تلی
 ایتدی سکا کوثر ابرماغن و یردم و بن ینه ایتدم اسمعیل علیه السلامه قوج
 فدا و یردک حق تعالی حضرت تلی ایتدی امتک ایچون یهودیلری و نصرانیلری
 سکا فدا و یرم امتک انلری جهنمه برافسونلر کندیلری اوچاغمه کتسونلر بن ایتدم
 موسی علیه السلامه طور طاغنده سو بیلدک حق تعالی حضرت تلی ایتدی سکا
 عرشدن یوقاری بساط نوره اوزرنده سو بیلدم بن ایتدم عبسی علیه السلامه
 کوکدن مائده و یردک حق تعالی حضرت تلی ایتدی سکا قیامت کوننده
 کرامتدن مائده و یرم بن ایتدم داود علیه السلامه زبور و یردک حق
 تعالی حضرت تلی ایتدی سکا انعام سوره سن و یردم بن ایتدم یونس علیه
 السلامی اوج درلو ظلماتدن قورتاردک حق تعالی حضرت تلی ایتدی انجیلین
 امتکی اوج درلو ظلماتدن قورتارم بری قبر ظلمتدن و بری قیامت ظلمتدن
 و بری صراط ظلمتدن بن ایتدم خضره آب حیات و یردک حق تعالی
 ایتدی سکا سلسبیل ابرماغن و یردم بن ایتدم عبسی علیه السلامه انجیل
 و یردک حق تعالی حضرت تلی ایتدی سکا اخلاص سوره سن و یردم بن ایتدم
 موسی علیه السلامه تورات و یردک حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی
 سکا آیه الکرسی و یردم اندنصکره حق تعالی حضرت تلی ایتدی یا محمد سکا
 برسوره ایله اکرام ایلد مکه توراتده و زبورده و انجیلده و غیره کابلرده
 انک منلی یوقدر بن ایتدم یارب اول نیجه سوره درحق سبحانه و تعالی حضرت تلی
 ایتدی فاتحه سوره سیدر هر کیم اول سورهمی اوقوسه جهنم انک تنه حرامدر
 و هر کیم فاتحه سوره سن اوقوسه اما اناسی و اناسی کافر اولسلر انلرک دخی
 عذابن قبی ایلیم فاتحه حرمتنه یا محمد سندن اکرم بکا بر خلق براتدم
 (و نقلدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی

اوچاقده بر اقلیم کوردیم و اول اقلیمده یدی یوز بیک شهر کوردیم و هر
 شهرده یدی یوز بیک سرای کوردیم و هر سرایده یدی یوز بیک حجره کوردیم
 و هر حجرهده یتش درجه کوردیم و هر درجهده بردوشک کوردیم و هر دوشکک
 اوزرنده بر حوری کوردیم و هر حوری نوردن یتش حله کیرو باشلرنده نوردن
 تاجلری و ارایدی اگر بریسی بودنیایه برکز نظر ایلسه شمسک و قمرک نوری
 محو اولور ایدی و اگر بری دکره تو کورسه ایدی اجی صوطتا و اولور
 ایدی عجب بو قنغی پیغمبر کدر فتیارتک الله احسن الخالقین دیدم حق سبحانه
 و تعالی حضرت تلی ایتدی یا حبیبی یوز بیک دخی بو نلرکی مؤمنلر ایچون
 حاضر لمشد هر کیمکه (اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله)
 دییه بو نعمتله نائل اوله (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله علیه وسلم حضرت تلی
 چنانکه عرشه واردی صاغ النی صول الینک اوزرینه قوبوب قیام ایدوب
 حاجت دیلدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی یا حبیبی بندن
 نه ایسترسن بنم قتمده حاجتک ندر پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
 یارب سندن امتمه یقینلق استرم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی
 عزتم حقیچون امتکه یقین اولغی بندخی استرم کافرلری اوچاغمه قویعزم
 و رحمتی و نعمتمی مؤمنلر ایچون حاضر لدم هر کیم که بنم رضامی ایستسه
 دیلنی بنم ذکر مه مشغول ایلسون و بدنی بنم طاعتمه خرج ایلسون و بکا محبتک
 نشانی اولدر که بنم سوزمدن غیری سوز ایشتمسون و بنم سوکدن آرتق
 کوکلنده سو کو اولسون النده تکبیر اولسون و ایاغنده قیام اولسون و کوزنده
 یاش اولسون فچان بو یله ایلسلر جیع عالمدن انلره یقین اولورم و شیطانی
 انلردن اوراق ایلرم و انلری ایدی راضی اولدیغیم خدمت ایچنده طوتارم رسول
 الله صلی الله علیه وسلم ایتدی یارب امتم ضعیفلر و مسکینلر دبو نسنه به
 قادر اولملر کرم سندن درحق تعالی ایتدی یا حبیبی بن ارحم الراحمین
 پادشاهم کیمسه نک طاعتدن بکا فائده یوق و عاصیلرک معصیتدن
 بکا زیان یوق یا حبیبی مرثده له شول کیمسه به که (اشهد ان لا اله الا الله
 و اشهد ان محمدا رسول الله) دیسه رحمتم اکا بخششدر و رضام اکا
 خاعتدر انک نظری ایدا بنم نعمتسه و جمالده در فخر عالم صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت تلی ایتدی جانم شمدی راحت اولدی و کوکلم قرار طوب راضی

اولدم یارب حق تبارک و تعالیٰ حضرت تیری ایتدی (ولسوف یعطیک ربک فترضی) (ونقلدر که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تیری معراج کیجه سی ایتدی یا حبیبی سن جیع پیغمبرلر دن بکا سوکلوسن و امتک افضل امتدر بنم قتمده بوندن اوتور یکه جیع عبادتی بریره جمع ایلدم آدنی نماز قودم وانی امتکه طاعت قلدیم و هر کیم بنم ایچون اول نمازی قبلسه جیع عبادت ایله بکا مطیع اولدی رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری ایتدی معراج کیجه سی جهنمه نظر ایلدم اکثریشنی یوخسوللر و عورتلر کوردیم صحابه لرایتدیلر یار رسول الله مالدن یوخسوللری حضرت پیغمبر ایتدی بوق بلکه علمدن و عملدن یوخسوللرایدی (ونقلدر که پیغمبر عز صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری ایتدی معراج کیجه سی یدی قات کو کدن یوقارو بر آواز ایشتم رعد آوازی کی واند بر قوم کوردیم قارنلری ایاقلری اوزرینه دوشمش خور ما اغاجی کی ییلانلر وار انلری اوشوب یرلرایدی بن ایتدم یا جبرائیل بونلر کیملر در جبرائیل علیه السلام ایتدی افچه ریاسی یینلردر (ابن فورک رحمة الله تعالیٰ علیه ایتدی پیغمبر عز صلی الله علیه وسلم حضرت تیری ایتدی معراج کیجه سی بر قوم کوردیم بر کون اکرلر و بر کون یرلر ندکلر یسه لینه بیاغی کی اولور اکسیر بن ایتدم یا جبرائیل بونلر کیملر در جبرائیل علیه السلام ایتدی بونلر غازیلر در فی سبیل الله غزایلر حق جل و علا حضرت تیری براجرلرین یدی بوزایلدی یا خوددخی زیاده ایلدی (ونقلدر که پیغمبر صلی الله علیه وسلم معراج کیجه سی برقه کوردی نوردن و اول قبه دن درت ابرماق کوردی اقلر بریسی (بسم اللهک) ممی دلو کندن صو ارماغی اقلرایدی و بری (بسم اللهک) هاسی دلو کندن سودارماغی اقلرایدی و بری (الرحماتک) ممی دلو کندن بال ارماغی اقلر و بری (الرحیمک) ممی دلو کندن خدر ارماغی اقلرایدی حق تعالیٰ ایتدی یا محمد هر کیم امتکدن اشبواسملر ایله بنی ذکر ایلسه و خالص کوکل ایله (بسم الله الرحمن الرحیم) دیسه قیامت کونده بودرت ابرماقندن اکا ایچورم و حق تعالیٰ حضرت تیری ایتدی برکشی آبدست الدقندن صکره (لا اله الا الله) دیسه عزتم حق یچون بن اکا اون بودنیا قدر جنده پرو بریم (ونقلدر که رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری اول وقتکه قاب قوسینه ایرشدی اول مقامده بر اولو صندوق کوردی نوردن کلیدی و ارایدی رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم ایتدی

یارب اشبوسند و قد نه وارد رو بونک مفتاحی قنده در حق تعالیٰ حضرت تیری ایتدی انک مفتاحی سنده درایت (لا اله الا الله محمد رسول الله) پیغمبر عز صلی الله تعالیٰ علیه حضرت تیری اتی سویلیدی اول صندوق اچلیدی و اول صاندوق ایچنده برهیتلر دکر کوردی حدی و نهایتی بوق و اول دکر ایچنده براغاج کوردی بوداقلرینک اوزرنده بر قوش کوردی و طرناغنده بر ذره طپراق کوردی رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری ایتدی یارب بو دکر ندر و بو اغاج ندر و بوقوش ندر و بو ذره طپراق ندر حق جل و علا حضرت تیری ایتدی یا محمد اول دکر رحم دکر یدرا کاغایت و نهایت یوقدر و اول اغا جکه کوردک اشبودنیادر و قوشکه بوداغنده کوردک سنک امتکدر و طپراقکه ایاغنده کوردک انلرک کاهلر یدر ایشلدیلر ایتدی انلرک کاه هی بنم رحم دکر نی قتمده بر ذره طپراقدر که دکره دوشر بلور سز اولور بن (ارحم الرحمن) پادشاهم

(* فصل فی رؤیه الله سبحانه و تعالیٰ *)

(بیک کر کدر که اصحاب رسول الله رضوان الله تعالیٰ علیهم اجمعین و جمیع ائمه اختلاف ایدرلر رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری اول کیجه حق تعالیٰ حضرت تیرینی کوردیمی یا خود کور مدیمی دیو (ابن عباس و کعب الاحبار رضی الله عنهم حضرت تیری ایتدی یلر فخر عالم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حق تعالیٰ حضرت تیرینی اول کیجه جسم کوزی ایله کوردی (و حضرت عایشه رضی الله عنها ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیری اول کیجه حق جل و علا حضرت تیرینی تن کوزی ایله کورمدی تنکیم پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم پیورر (سبحان الله رأیته بقابی ولم اره بعینی) او یله اولدی ایسه کوکل کوزی ایله کورمش اولور شیخ العرب شرفک و غریک مغلیسی امام نواری رحمة الله علیه صحیح مسلم و بخاری شرحندن ایتدی بنم قتمده شویله ثابت اولد بکه رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تیری حق تعالیٰ حضرت تیرینی باش کوزی ایله کوردی چنانکه اصحاب کرین رضی الله عنهم حضرت تیری اختلاف ایتدیلر ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه حضرت تیری ایتدی تن کوزی ایله کوردی و حضرت عایشه رضی الله تعالیٰ عنها ایتدی تن کوزی ایله کورمدی چوز بونلرک اراسنده اختلاف اولدی حضرت ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنهما

خود اعلم الناس من اول تن كوزي ايله كوردی دیدی (امام نوای رحمة الله عليه بخاری و مسلم شرحنده دیر که اما بویکی روایتی بزجمع ایدوب ایدرز که حق جل و علا حضرت تیری جمیع محسوساتی حضرت رسول صلی الله تعالی علیه وسلمدن سلب ایلدی ونورک کیفیتنی کوزندن کیدردی وانک نفسنی نورانی قیلدی اندنصکره کوکنه تجلی ایلدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیرینی کندی نوری ايله و جمیع اعضاسی ايله کوردی و جمیع طرفلرینه نظر ایلدی نوردن آرتق نسنه کورمدی پس حق جل و علا حضرت تیری کوردی کیر و حقک نوری ايله تنکیم قاضی بیضاوی تفسیرنده ایتدی موسی علیه السلام جمیع اعضاسی ايله حق سبحانه و تعالی حضرت تیرینک کلامنی جمیع طرفلردن ایشندی تدبر و تبصر فان هذا دقیق و بالاعتبار حقیق

(*) فصل فی اسرار الوحي (*)

علی کرم الله وجهه رسول علیه السلام دن نقل ایدر رسول علیه السلام معراج کیجه سنده حق جل و علا حضرت تیرینه ایتدی یارب فغنی عمل سکا افضلدر حق جل و علا حضرت تیری ایتدی یا اجد بنم فتمده توکلدن افضل عمل یوقدر و بنم قسمت ایتدی کیمه راضی اولمقدن یک عمل یوقدر یا اجد بنم محبت و اجیدر شوکا که بنم ایچون سوشه و خلقی بکا اولشدیر و بنم کرچک طالبلم انلردر که مخلوقه نظر ایلدر و قارنلری بوش اوله دنیا طعاملردن زیرا که انلرک طعاملری بنم ذکر ممد و محبت و رضامدر یا اجد اگر دیلرایسک که جمیع خلقدن زاهد اوله سن دنیادن زاهد اول و آخرته رغبت ايله رسول علیه السلام ایتدی یارب دنیادن زاهد اولمقدن ندر و آخرته راغب اولمقدن نجه در حق جل و علا حضرت تیری ایتدی دنیا نعمتلردن آزال ذخیره جمع ایلده و بنم ذکر ممد دائم اول رسول علیه السلام ایتدی یارب ذکر یکده دائم اولمقدن نجه در حق جل و علا حضرت تیری ایتدی خلقدن کسل خلوت برلرده بکا عبادت ايله رسول علیه السلام ایتدی یارب بنی برعله قول اغوزله که انک سببی ايله سکا یقین اولمقدن حق جل و علا حضرت تیری ایتدی کیجه کی عبادت ايله کور و کوندوزکی آخلق ايله کور حق جل و علا حضرت تیری ایتدی یا اجد هر کشیده که اوج خصلت اوله بنی اوجاغه قویم رسول علیه السلام ایتدی یارب اول اوج خصلت ندر حق جل و علا حضرت تیری ایتدی دیلانی بنم

بنم ذکر ممد ن غیرنی نسنه به دیرتمه و کوکلنی شیطان و سوسه سندن صافلیه و آجلینی کوزینک نوری یيله حق جل و علا حضرت تیری ایتدی یا اجد اگر آخلق و خلوت و ابسم اولمقدن خلوتنی طدیدک و بونلردن میراث اولنلری ییلیدک جمیع کالاتی بولیدک رسول علیه السلام ایتدی یارب انلردن میراث ندر حق جل و علا حضرت تیری ایتدی دیلکده حکمت سوزلری جاری اولور و کوکلکده بنم محبت ارلور یا اجد اللهی سومک درویشلری سومکدر و انلره یقین اولمقدن رسول علیه السلام ایتدی یارب درویشلر کیمدر در حق جل و علا حضرت تیری ایتدی درویشلر انلردر که از نسنه به راضی اوله و آجلینه صبر ایلده و نعمتلره شکر ایلده و یلان سوبیلده و تنکری به عاصی اولمقدن و شول نسنه که الندن قوت اولدی اکاملول اولمقدن و شول نسنه که الله کیردی اکافرح اولمقدن و جمیع ساندن بکا توکل ایدر یا اجد درویشلره یقین اول و بایلردن اوراق اول و کوکلک طعاملریمه و کوکلک لباسلر کیمه تحقیق نفس هر شره مأ وادر سن انی طاعتنه چکر سن اول سنی معصیتنه چکر چنان نفس طوق اولسه عاصی اولور و چنان آج اولسه شکایت ایدر چنان درویش اولسه جرع ایدر و اگر بای اولسه آزوب بنی او نودر اگر امین اولسه غافل اولور یا اجد دنیا به و اهل دنیا به غضب ايله آخرته و اهل آخرته محبت ايله رسول صلی الله علیه وسلم ایتدی یارب اهل دنیا کیمدر و اهل آخرت کیمدر حق تعالی حضرت تیری ایتدی اهل دنیا اولدر که مالی و اهل و عیالی و نومی و غضبی چوق اوله از نسنه به راضی اولمقدن و کیمسه به شری دوقنه انک عذرند دیلمه و کیمسه اندن عذرند دیلمه قبول ایلده طاعت و قتنده کاهل اوله و معصیت و قتنده بهادر اوله و فکری اوزون اولوب اجلی یقین اوله و نفسنی حسابیلده و نعمتلر کلد یکی وقت شکر ایلده و بلالر کلد یکی وقت صبر ایلده و دائم خلقی مساوی ایلده و کندیدن اولوره حرمت ایلده و کندیدن اشاغده اعتبار ایلده و نفس اهل قتنده عاقللردر و عاقللر قتنده جامللردر یا اجد اهل آخرت اولدر که یوزی کوکلک اوله و خیالو اوله و شری از اولوب فائده سی چوق اوله و سوزلری موزون اوله و نفسن دائم حسابیلده و کوکلکی دائم اویانق اوله و کوزلری دائم بنم محبتدن اغلیله و دللری ذکر ممد ایدر و نعمت یسه اولنده جلد ایدر و آخرنده شکر ایدر انلرک دعا لری فتمده یوجدر و مناجاتلری مقبولدر اصلانندن غیرنی به مشغول اولمقدن و چوق طعام

استمیه و اطیف لباس کیمیه کندیلرین اولمش کی بيله لرو اولری مشهد کی
اوله و کیدکلی کفن کی اوله و کندیلر بیجان کی اوله دنیا و آخرت انلرک
قتنه برابر اوله خلق بر کره اولورلر ایسه بونلر کونده بیک کره اولورلر نفسلرین
اولدرمک ایله و شیطانک و سوسه سنه او یماق ایله چان نمازه طور سهل برک
بنیادلر کی طرره و بندن غیر یه مشغول اولیلر عزتم حقیچون انلره ابدی
حیات و یرم چان روحلری جسدلرندن مفارقت ایلمسه ملک الموتی انلره
مسلط ایلم و انلرک روحنی بندن غیر یه کیمسه المیه و جانلرینه کوکل قاپوسی
اچام و اوجا غمه بیورم حوریلر و غلمانلر و ولدان و بمشلمانلره قارشو ورار
و عرشدن انلره رایحه طویه ایله یلار و یرم و انلر ایله بنم ارامده اصلا حجاب اولیه
(و جنات لهم فیها نعيم مقيم خالدين فیها ابدان الله عنده اجر عظیم) یا اجد
هیچ ییلور مبسنکه زاهدله بنم قتمه نه واردر رسول علیه السلام ایتدی
بیلریم یارب حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی خلق قیامت کونده
بنه یزاد یلیق و حسابده مناقشه اولیجق انلر امین لر در بنم حسابدن
واوچامک مفتاحنی انلره و یرم قنغی قاپودن دیلرلر ایسه کیره لرو بنم جام
بر لحظه انلردن غایب اولیه و اوجا غمدن انلره درت قاپو آچم برندن کیجه
و کوندز بنم هدیه لرم کله ایکنجی بسندن بکانیجه دیلرلر ایسه نظر ایده لر
زحمتسوز و حجاب سر اوچنی بسندن جهنمه نظر ایده لر کوره لر که ظالمله
نیجه عذاب اولوردر دنجی بسندن قرار و اوغلانلر که رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی یارب انلر قنغی زاهدلر در که انلری بوسمه وصف ایدرسن
حق جل و علا حضرت تلی ایتدی انلر شول کیمسه لر در که اولری یوقدر
خراب اولور سه ملول اوله لر و اوغلانلری یوقدر که اولورلر سه محزون اوله لر
و ماللری یوقدر که الدن کیدر ایسه غصه لندر و طعماملری یوقدر که حساب
اوله و یمشق قفتانلری یوقکه کیوب فخر ایده لر و یوزلری کیجه عبادت و کوندز
اوروج طومقدن صرار مشدر و دللری بنم ذکر مدن غیر یه مشغول
اولمقدن صامت اولشد نه جهنمدن قورقارلر و نه اوچاق او مارلر بلکه
بنم ایچون عبادت ایدرلر رسول علیه السلام ایتدی یارب بنم اتمده بونجیلین
زاهدلر وارمیدر حق جل و علا حضرت تلی ایتدی اشور سه زاهدلر
پیغمبرلر در و شهیدلر در رسول علیه السلام ایتدی یارب بنم اتمک زاهدلر می
چوقدر یوخسه بنی اسرائیل قومک زاهدلر می چوقدر حق جل و علا

حضرت تلی ایتدی سنک زاهدلرک قتمده بنی اسرائیل زاهدلری بر آق او کوزک
ارقه سنده بر قاره قبل کیدر رسول علیه السلام ایتدی یارب نیچون بنم اتم
انلردن چوقدر حق تعالی ایتدی بنی اسرائیل قومنه یقین و یردیکمده نصکره
شک ایتدیلر و قلبلری قرار بولد یغند نصکره بنه انکار ایتدیلر و سنک اتمک
شکی ترک ایدوب یقین اوزرینه ثابت اولدیلر رسول علیه السلام ایتدی جد
و شکر ایتدم اول الله که بنم اتمک زاهدلر بن انلردن زیاده قلدی الهی
امتی اسر که و رحت ایله و انلره کامل ایمان و یرکه اند نصکره شک اولیه
و انلره خوف و یردیکمده نصکره غفلت و یرمه و علم و یردیکمده نصکره جهل
و یرمه و عقل و یردیکمده نصکره هوای نفس و یرمه و قربت و یردیکمده نصکره
بعد و یرمه و ذکر و یردیکمده نصکره اونوتدر مه و صبر و یردیکمده نصکره
شکایت و یرمه و کوکلرینه حیا و یر و انلری نفس آفاندن و دنیا و آخرت
قتنه لرندن امین ایله حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی یا اجد شهیدلر دن
صافنی دینک اولیدر و آخر یدر و سنک اوزر یکه اولسون صامت اولمق
زیرا که صامتلرک کوکلنی صمت ایله عمارت ایلرم و متکلم لرک کوکلنی
چوق سو یلمک ایله خراب ایلرم یا اجد عبادت اون بلو کد رطقوز
بلوکی حلال یمکدر و بر بلوکی صامت اولمقدر و بر کشتی اوروج طوتسد
و صامت اولسه انک عوضی ندر ییلور مبسن رسول صلی الله تعالی علیه
وسلم ایتدی بیلریم حق تبارک و تعالی حضرت تلی ایتدی صومک
و صمتک میراثی حکمتدر و حکمتک میراثی معرفتدر و معرفتک میراثی
حق تعالی حضرت تلی بنه یقین اولمقدر هر کیم بنم رضام ایله عمل ایلمسه
اکا اوج خصلت و یرم بری بودر که بر علم او کردمکه املا جهل اولیه
و بر ذکر او کردمکه اصلا نسیانی اولیه و بر محبت او کردمکه اصلا غیری بی
سومیه چان بنی سوسه بن دخی انی سورم و خلقمه دخی سودر یرم و انک
کوکلندن بر قاپو اچارم دائم بنم جامله نظر ایلر و بنم کلامی و فرشته لریمک
کلامی ایشتر یرم و اکا سرلرمدن سنه او کردمکه خلق انی بیلرلر و اکا
حیا لباسن کیدور یرم جمیع خلق اندن حیا ایدرلر و کوکلنی معرفت خرینه سی
ایلرم و اوچاق و طموسرلرین اکا ییلدیر یرم و قیامت کونده حساب ایلرم
و قبرنده منکر و نکیره اکا سوال ایلتمزم انک ایله بنم ارامده ترجان ایلرم
جمیع خبرلری بنم ایله سو یلمشدر و صراط کوبریسن کچه لر جهنمی کورمیلر

اندن صکره اوجاغی زین ایلیم نبیلر و شهیدلر ایله اوجاغه کیرلر هر کیم
اشبور سعه عبادت ایتک استسه اصلا دنیای سو مسون و دنیا اهلی ایله
اوتور مسون و ملک الموتی کورمکه مشتاق اولسون نیکیم اوجاغی کورمکه
مشتاق اولور و روحی جسدندن چیقہ برقیل یاغدن چیقار کی چیقہ و فرشتهلر
باشی اوزرنده طوره لر ایکی کاسه کتوره لر برنده کور صوی اوله و برنده
جنت شرابی اوله روخنه ایچوره لر اولوم آجیسی اندن کعبده و عرشک
صاغ یاننده اوتوره فرشتهلر ایده لر دنیای نیجه قیوب کتدک اول کشی
ایده بیلزم اول وقتکه حق تعالی حضرتلری بنی براندی اندن بروحقندن
قورقارم دنیا یه نظر ایلدم محبت ایله و دنیا اهلی ایله اصلا اوتورمدم
حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایده قولم کر جک سویلر قولومک
جسمی انده دنیاده ایدی و جانی بمله بیله ایدی ای بنم قولوم دیله بندن
نه دیلر ایسک و یریم اول کشی ایده اگر بنی کونده یتیم کره پاره پاره ایلندر
سنک رضا ایچون راضی اولیدم الهی بن خورم اگر سن اکر ام ایلز ایسک
و بن مغبونم اگر سن باردیم ایلز ایسک و بن ضعیفم اگر سن قوت و یرمز ایسک
و بن اولویم اگر ذکری ایله دیری کورمز ایسک رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی یارب سنک رضا کی نیجه استیه یم حق تعالی حضرتلری
ایتدی سنک ایله بنم ارامده بحجاب یوقدر قنغی وقت بکا کلیمک استرایسک کل
بنم دوستلرم نلردر که خلقدن چارلر و دارالفسادن دارالبقایه انتقال ایدر لر
و دارالشیطاندن دارالرحانه کلور لر یا احد هیچ بیلور مپسنکه سنی غیری
پیغمبرلردن نیچون افضل یراتم رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی بیلزم
یازب حق تعالی حضرتلری ایتدی بکایقینک کویکدر و حسن خلقک
وارد و نفسک سخاوتی وارد و خلقی اسرکک وارد اگر دیلر ایسک سکا
ایمان لذتن بیلدیرم نفسکی آج ایله و دایکی ابسم ایله و کویکک ایله دلاک
بر اولسون و بندن قورق اگر بویله ایدر ایسک اوله که امین اوله سن اگر بویله
ایتمز ایسک هلاک اولنلردن اوله سن یا احد عزتم حقیچون عابدلرک اول
عبادت و اول توبه سی آج خلقدر و صامتکدر و خلقدن کسلکدر و اول کاهمی
عابدلرک قارنی طوق اولمقدر و دلی مالا یعنی سویلکدر و خلقه قرشمقدر
چان بر قول آج اولسه و دانی صاقلسه بن اکا حکمت کلیملر بن بیلدیرم
اگر کافر دخی اولور ایسه اما اول حکمتی اکا حجت قیلیم و اگر اول قلوبم مؤمن

اولسه اکا حکمت سوزلرن بیلدیرم و اول حکمتی اکا نور و رحمت و شفا
قیلیم و شونیکه بیلر ایدی بیلدیرم و شونی که کورمز ایدی کورسزم و دائم کندی
نفسنک عینی کوره حتی غیری کشبک عیندن فارغ اوله و شیطان اکا بول
بولیم و نفسی انک ایله حبله ایلیه یا احد بکا آج خلقدن و صامت اولمقدن
یک عبادت یوقدر برکشی آج اولسه و دانی صاقلسه اکا عابدلر ثوابن و یرم
و کر جک عابد اولدر که انده ایدی نسنه اوله بری شبهه اولردن صاقله و بری صامت
اوله مالا یعنیدن و بری هر دم بندن قورقه و بری خلوتده بندن اوتانه و بری
آزیه و بری دنیا یه و اهل دنیا یه دشمن اوله و یدنجی اولدر که بنم ایچون
خلق ایله دشمن اوله یا احد برکشی بنی سوسه بندخی انی سورم اول وقتکه
عبادت قوی اوله و آرزو بهالو نسنه کیه و سجده سی دائم اوله و نمازده چوق
طوره و اکثر حالد صامت اوله و بکا توکل ایلیه و چوق آغلیه و آز کوله و نفسنه
مخالفت ایلیه و علم اهلی اوله و زهد و طاعت صاحبی اوله و علمایه دوست اوله
و درویشلره یولداش اوله و بنم رضام ایستیه و خشمندن قاچه و خلقدن
قاچه و کناهدن قاچه و دائم بنم ذکر مه مشغول اوله و دائم تسبیح ایده
و وعده سنه صادق اوله و کویکلی طاهر اوله و نمازنده بندن قورقه یا احد
برکشی برلر و کویکلی قدر عبادت ایلسه و یا التجملره لباس کیدرسه و آج لره
طعام یدرسه اندن صکره بن انک کویکند زره قدر دنیا محبتن کورسم بن
انی قومشی ایدمزم و بنم محبتی انک کویکندن چیقار یرم و انک کویکلی ظلمانده
براغورم امدی اسرار روحی اوتوز کله درانی بر بریسان ایتدک تمت اسرار
الوحی بفضل الله تعالی فبعده هذا شرع فی الکلمات القدسیة والاحادیث
النبویة التي اخبر بها النبي عليه السلام عن الله تعالی

(*) کلمات قدسیه (*)

انس رضی الله تعالی عنه پیغمبر یمز علیه الصلوة والسلام حضرتلردن نقل
ایدر رسول اکرم حضرتلری ایتدی حق تعالی بیورر چانکه بر قولوم بنم
محبتیم ایله مبتلی اولسه و اول بلایه صبر ایلسه اندن عوض اکا اوجاق و یریم
(ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلردن نقل ایدر رسول اکرم علیه السلام حضرتلری ایتدی
حق سبحانه و تعالی حضرتلری بیورر چانکه بر قول بنم لقامی سوسه
بندخی انک لقاسنی سورم چانکه اول قول بنم لقامی کر یه کورسه بندخی انک

لقاسنی کر به کور یرم و حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
ابتدی الله تبارک حضرت تری بیور که یارین قیامت کونده اوج کشی ایله بنم
دعوام واردر بری شول کشیدر که برنسنه بی بنم ایچون ویره اندنصرکه
غدر ایله وبری شول کشیدر که برآزاد لو کشی بی صانه بهاسن بیه وبری
شول کشیدر که برکچسه بی ایشلده حقن ویرمه پیغمبر یرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدی حق جل و علا حضرت تری بیور که ای آدم
اوغلنری بن خسته اولدم بنی صورغه کلدیکر پیغمبر یرم علیه الصلات
و السلام حضرت تری ابتدی الهی نیجه سنی صورمه لم سن رب العالمین سن
الله تعالی حضرت تری ابتدی فلان قولوم خسته اولدی اسکری سزانی
صورماغه وارسکر بنی انده بولور دیکر یعنی بنم رضامی انده بولور دیکر
پیغمبر یرم علیه الصلات و السلام ابتدی حق سبحانه و تعالی
حضرت تری ابتدی ای بنم قوللرم جیبعکر آزعون سز مکر که بن
هدایت ایدم او یله اولدی ایسه بندن هدایت استهیک که ویرهیم وسزک
جیبعکر آجدر مکر که بن طپوره م او یله اولدی ایسه بندن طعام
استهیک ویرهیم وسزک جیبعکر یا لبحاقد مکر که بن سنه ویرم
کید سز بس بندن کیه جک استهیک ویرهیم وسز کیجه وکوندز خطار
ایشل سز و بن جیبع کاهکری یار لغارم و بکا استغفار ایدک سز یار لغارم
واکر سزک اولکرز و آخر کرز و جنکرز و انسکرز متقی اولسه کرز بنم
ملکیده برنسنه زیاده اولر ایدی واکر عاصی اولسه کرز بنم ملکیدن اصلانسنه
اکسلیز رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدی حق
تعالی حضرت تری بیور که صالح قوللرم ایچون او جا غمه نسنه حاضر
ایشم که کوزل کورمدی و قوللرم ایستمدی و کوللردن دخی بجمدی
امدی اشوارایه کلجه مشارق الانوار سوزلیدر اندنکیر و کتب
مشهوره نک سوزلر بن بیان ایله لم ان شاء الله تعالی (بئک کر کدر که
پیغمبر یرم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدی
تکری تعالی حضرت تری ایدر که یا محمد دنیا ده اوج نسنه بکا سوکلور
بری غصده او کوکل وبری صیرو بدن وبری الی دنیادن بوش اولان یا محمد
دنیا ده اوج نسنه بی سومر م بری شاد اولان کوکلی وبری صاغ بدن وبری الی
دنیا دن طلوا و لنی و حق جل و علا حضرت تری ابتدی بنم ولی قوللرم شونلردر که

بنی ذکر ایدلر بنم ذکر م ایله و بن دخی انلری ذکر ایدلر م انلر ذکر لری ایله
حق جل و علا حضرت تری ابتدی ای آدم اوغلنری اکر جیبع خلقدن
کسیلوب بنم عبادتمه مشغول اولور سه کر کوکلو کزی بایلق ایله طولدیر یرم
یوخسوللق سره یول بولار اکر بنم عبادتمدن کسیلوب خلقه مشغول
اولور سکر الیکری دنیا ایله طولدیر یرم اما اوزر بیکر یوخسوللق قیوسن
آچارم دائم احتیاجدن قورتلر سر حق تبارک و تعالی حضرت تری ابتدی
هر کیم بکا و ذکر یرم مشغول اولسه بندن نسنه استمه بندن نسنه ایستینلردن
اکا آرتق نسنه و یرم حق تعالی حضرت تری ابتدی اخلاص بنم سرلر مدن بر
سردر قوللر مدن کیمی سورسم انک کوکلنده اول سریمی قورم حق جل
و علا حضرت تری ابتدی اکر قوللرم اخلاص ایله بنم وحدانیت (لا اله الا الله)
دیو طانقلق و یرم سیدی جهنمی دنیا اهلنک اوزرینه مسلط ایدوب
هلاک ایدر ایدم رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تری ابتدی حق تعالی
حضرت تری بیور که هر کیم بنی بیلمسه بنی استروهر کیم بنی اسنسه بنی بولور
وهر کیم بنی بولسه بنی سور وهر کیم بنی سوسه بنی انی اولد و یرم وهر
کیمی که بن اولد و رسم دینی بن اولورم بنم اوزر یرم در وهر کیم که دینی بنم
اوزر یرم در انک دینی بنم و پیغمبر یرم صلی الله علیه وسلم حضرت تری ابتدی
حق جل و علا حضرت تری بیور که غازی بنم ایله قولوم اراسنده ایکی قسم
ایلدیم و بنم قولوم بندن نه دیلر ایسه دیلسون فیکه بر قول (الحمد لله رب
العالمین) دیسه حق جل و علا حضرت تری ایدر بنم قولوم بنی جد ایلدی
فیکه (الرحمن الرحیم مالک يوم الدين) دیسه حق تعالی حضرت تری
ایدر قولوم بکا نسا ابتدی فیکه (ایک نعبد وایک نستعین) دیسه حق تعالی
حضرت تری ایدر اشبوسوز بنم ایله قولوم اراسنده در قولوم بندن نه دیلر ایسه
انکدر فیکه قولوم (اهدنا الصراط المستقیم صراط الذین انعمت علیهم
غیر المغضوب علیهم ولا الضالین) دیسه حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایدر
بودعا قولوم ایچو ندر قولوم بندن نه دیلر ایسه دیلسون و حق تعالی حضرت تری
ایدر جوهر دگشی بندن و بن دخی اندم و قیامتک عذابندن و قیامتک عذابندن
امین ایلرم انلر بندن راضیدر بن دخی انلردن راضیم حق تعالی حضرت تری
ابتدی یا دنیا هر کیم بکا خدمت ایلمسه سن دخی اکا خدمت ایله وهر کیم سکا
خدمت ایلمسه سن انی قوللر پیغمبر یرم رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرت تری ایتدی حق تعالی حضرت تری نه توبه ایدنه ک آوازندن یک آواز یوق
چنانکه برکشی توبه ایلمسه وایتسه یارب بنی اسرکه حق تعالی حضرت تری
کرمندن لیک یا عبدی دیله بند نه دیلر ایسک وسن بنم قنده بعض
فرشتهلرم کی سن و بن سنک وکلکدن سکایقینم طابق اولک ای بنم
فرشتهلرم مکه اول کشی بی یارلغدم دیر پیغمبریمز علیه الصلوات والسلام
ایتدی حق تعالی حضرت تری ایتدی بنم وللم واردرقهلم ایچنده کیرلیدر
بندن غیری کیمسه انلری بلر حق تعالی حضرت تری ایتدی بنم بقولوم
اوزرنده ایکی قورقوبی وایکی امین لکی بریده جمع ایلمزم وهر کیم
دنیاده بندن قورقسه آخرته قورقودن امین اوله وهر کیم دنیاده امین اولسه
آخرته قورقودن امین اولدی حق تعالی ایتدی هر کیم بندن غیریدن
نسنه اومسه بنی بلدی وهر کیم بنی بلدی بکا طاعدی وهر کیم بکا طاعدی بنم
عذابا کا واجب اولدی وهر کیم بندن غیریدن قورقدی بنم عذابا کا
حلال اولدی پیغمبریمز رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تری ایتدی
معراج کیجه سی چنانکه یه ایتک ایستدم بن ایتدم یارب هرکشی که سفردن
کلور یار انلرینه ارمغان کتورر بنم ائمه ارمغانم قنی حق تعالی حضرت تری
ایتدی یا محمد امتک دیری اولدقه بنم حفظیم انلره دراکر اولورلر ایسه بنم
بشارتم انلره دراکر قبری کیرلر ایسه قیرلر بن ککشلتمک انلره دراکر محشره
حاضر اولورلر ایسه رچتم انلره دراکر نظر ایدرلر ایسه جالم انلره در (ونقلدر که
تکری تعالی حضرت تری دیلدی که عالمک رحمتی کیر وکوندره نتکیم حق تعالی
حضرت تری یورر (وما ارسلناک الا رحمة للعالمین) پس رفر ف
دوندی بنه کلدی پیغمبریمز علیه الصلوة والسلام حضرت تری
یله کلدی جبرائیل و میکائیل علیهم السلام قارشو واردیلر معراجک قوطلو
اولسون یا محمد دیدیلر اما امتکه واصحابکه ارمغانک وارمیدر رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرت تری ایتدی التي نسنه ارمغان کتوردم بری بودر که
حق جل وعلا حضرت تری ایتدی ایت انلره اگر برکشی بی سوب احسان
اومرلر ایسه بن اندن افضل بنی سوسونلر غیری بی سوسونلر ایکنجی بودر که
ایت انلره اگر کولر و برلر اهلندن قورقارلر ایسه بن انلردن دخی قادرم
بندن قورقسونلر او جعی بودر که ایت انلره برکشی دن نسنه اومارلر ایسه بن
اول کشیدن قوللریمه دخی جو مردم بندن دیلسونلر درنجی بودر که اگر

برکشی انلره جفا ایلمسون دیواندن اونا تورلر ایسه بن اول کشیدن دخی یکم
انکیچونکه جفا سزدن وفابندن بشنجی بودر که ایت انلره اگر برکشی
برکشی یه مالی ایچون قوللق ایدر ایسه بن اول کشیدن یکم انکیچونکه
بن سرک معبود کوز راز قکرم التجی بودر که ایت انلره برکشی یه امین اولور سز
اگر وعده سی کر جک اولور ایسه بن اول کشیدن دخی یکم ز پرا که شونی که
وعده ایتدم سرک ایلر رزقندن و اوجاقدن و ثوابدن و دیداردن البته ویریم
یوردی (ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرت تری ایتدی پیغمبریمز
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تری معراجدن دونجک چین اقلیمه
اوغرادی انده برقوم کوردی موسی علیه السلام امتلرندن زمان اولده
بر بارلمش اول قوم بو بردن کمتلر انده وارمشلر ایدی رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تری انلره سویلدی و انلر دخی پیغمبریمز علیه
الصلوة والسلام سویلدیلر جبرائیل علیه السلام انلره ایتدی بیلورمبسن
بو سویلدی کیکر کیمدر یونلر ایتدی بلر بلرز جبرائیل علیه السلام ایتدی
آخر زمان پیغمبری محمد مصطفی بودر انلر ایتدیلر یا جبرائیل حق تعالی
حضرت تری اکا پیغمبرلک ویردی جبرائیل علیه السلام ایتدی نعم پس
انلر ایمان کتوردیلر و ایتدیلر یا رسول الله موسی بن عمران علیه السلام بزه
وصبت ایلدی که سز قنغیکر اول پیغمبره ایرشور سکر بندن اکا سلام ایده سز
دیددی رسول علیه السلام موسی علیه السلام و انلرک سلامن الدی
ایتدی سزک اولر یکزی برابر کورورم هیچ برندن ارتق و اکسک دکل
انلر ایتدیلر یا رسول الله بن برقومر که اولولق ایلر ارامر د آغونلق اولم از رسول
علیه الصلوة والسلام ایتدی اولر بکزک قبولی نیچون یوقدر ایتدیلر کیمسه
کیمسه یه زیان ایلمز رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی هیچ سزی کولر کورمدم
انلر ایتدیلر یا رسول الله حق تبارک و تعالی حضرت تری بزه کابنده خبر ویردی
جهنمی جنیلر ایلر و آدمیلر ایلر طولدور برم او یله ایسه بزه نه کولمک رسول
علیه السلام ایتدی هیچ اولور یکز ایچون اعلممبسن ایتدیلر حق جل وعلا
حضرت تری جان ویردی بنه اول آور بزیچوق اغایالم رسول علیه السلام
ایتدی هیچ صبر و اولورمبسن ایتدیلر یا نبی الله برکشی کاه ایشلسه اول صبر و
اولور بزا صلا کناه ایشلرز پس صبره اولمز رسول علیه السلام ایتدی
چون صبر و اولمز سز یا نیجه اولور سز ایتدیلر یا نبی الله برکشی رزق دوکنسه

ملك الموت جان آور رسول عليه السلام ابتداي حقان سزدن بر يكر بر قز
طغورسه هيچ غصه لو اولور مبسن ابتدايلر بر آي شكر اوره جن طوتارز
وينه پيغمبر صلي الله عليه وسلم ابتداي اكر سزدن بر يكر بر او غلي طوغرايسه
نيجه ايدر سز ابتدايلر ايكي آي شكر اوره جن طوتارز پيغمبر عليه السلام
ابتداي آلق وصاتق ايلسكر هيچ ميزان وكيه طوتار مبسن ابتدايلر بزا صلا
صاتو بازار ايلرز پيغمبر عليه السلام ابتداي هيچ التون وكوش صاقلر مبسن
انلر ابتدايلر اني اول كشي صاقلر كه اللهك وعدنه انانجه بز اللهه انانورز پس
رزقمرني اول وير خرينه نيچون جمع ايدلوم چون رسول عليه الصلاة
والسلام انلردن بوسوزلري ايشندي انلره اون سوره او كرتدي نمازوز كاه
فرض اولش ايدى نمازوز كاه او كرتوب اندن كچدي تفسير ابو الليث ده
بويلدر اما صاحب كشاف ابتداي اول وقتكه بني اسرائيل قومي
پيغمبر لر بني اولدر ديلر وكافر اولديلر اون ايكي بلوك اولديلر بر بلوكي مسلمانلر
ايدى بونلردن قا جديلر وحقدن ديلد يلر كه بونلردن ايراق اوله لر
حق تعالى حضرتلري پري آجدي بونلر كبر ديلر بر بو چق ييل كنديلر حتى
چين اولكاسنه وارديلر اول قوم انلردن و مسلمانلردن (بز كبر وسوز ميره كلم
تحقيقا اول كيجه حق تعالى حضرتلري پيغمبر پري صلي الله تعالى
عليه وسلم ايله شربعتدن و حقيقتدن چوق كلام ايلدى انلر ك بعضي بني
رسول عليه السلام دن غيري كيمسه بيلر بعضيلر ابتداي رسول عليه
السلام معراج وارب كلمسي ايكي ساعته اولدى (شويله ييلمك
كر كدر كه اشبو خبرلر كه معراج حقنده ذكر اولندي كيمي تفسير دندر
وكيمي حد يشد ندر اصلا شك بو قد الا بو قدر واردر كه بعضي معراج
جسمانيدر و بعضي معراج روحانيدر و ديرلر كه ايكي كره معراج
چيقدي پري مكه ده و بريسي مدينه ده ايدى اندندر كه معراجدن چوق
نسنه لر روايت ابتدايلر كه كيمي تفسير لر ده كلور و كيمي غرايب حديثلر ده
كلور و اول معراج كه مصا بيحده و مشارقه كلور مختصر لر در ضبط ايتكه
آسان اولسون ديواهل حديث اول قدر ياد ابتدايلر كبر و قلاني مطولانده
كلور انلري تصديق ايتك بزه واجيدر كه رسول الله صلي الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينه اول قدر كالات چوق دكلدر و حق تعالى حضرتلرينك
كال قدر تندن بعيد دكلدر والله على كل شي قدير والله اعلم بالصواب

(شيخ صدر القنوي رحمه الله عليه ذكر ايدر پيغمبر عليه السلام
اوتوز اوج كره معراج ايلدى بريسي معراج جسمانيدر و كبر و قلاني
معراج روحانيدر دير اما اهل ظاهر قنده تواتر اخبار ايله و تنابع آثار ايله
مشهور اولدى لكن علما نقل ايلر لر بند خي تبرك ايچون كاهمه يازدم
هيچ انلره الله تبارك و تعالى حضرتلري بيلور كه افترا ايلدم اكر
تكميت ندر پيغمبر عليه السلام قدسدن معراج ايلدى

پيغمبر شامده و قدسده اولور ايدى پس
ر اكر پيغمبر اولسه قدسده اولور ايدى
ي كلدى قدسدن معراج ايلدى بر جواب
يدر پس پيغمبر عليه السلام اندن معراج ايلدى
شه امته حساب آسان اوله بر جواب دخي
ن الله تعالى عليه وسلم حضرتلري طي زمان
ارده پس انك ايچون قدسدن معراج ايلدى اكر
عليه السلام طور طاغنه چيقدي وينه دونيچك
راكه كيمسه نك طاقتي يوق ايديكه موسى عليه
دي محمد عليه السلام اويله ايلدى حال بو كه محمد
موسى عليه السلام دن جواب بودر كه نورايكي
طن نوريدر ظاهر نوري عوام ايچون در و باطن نوري
بر عليه السلام يوزن اورعدى انك ايچونكه شمس
اتم ظاهر كر كدر اكر سوال ايلسه لر كه حق تعالى
سلامي بر يوزينه كورنردى عيسى عليه السلامي
ه عيسى عليه السلام قومي عيسى عليه السلامك
ورمديلر وقبرن دخي كورمديلر اندن صكره اول قوم
ينك او غليدر ديوكافر اولديلر پس حق سبحانه
و تعالى حضرتلري محمد عليه السلامي ينه بر يوزينه كورنردى تاكه محمد عليه
السلامك شريعتي خلقه كچه وقبرن بر يوزنده قبلدى تاكه محمد عليه
السلامك امتي زياده مأجور اوله لر يارت ايلك ايله تنكيم پيغمبر صلي الله
تعالى عليه وسلم حضرتلري بيورر (من زارني ميتافكا نمازاني حيا)

ملك الموت جان آور رسول عليه السلام ابتدی چنان سزدن بر یکر برقر
طغور سه هیچ غصه لو اولور مبسن ایتدی لر برای شکر اور جن طوتارز
اللہ الله ایستادی اگر سزدن بر یکر کرا و غلی طوغرایسه

مصر ز محبوی اوج غنور بر ببح

۵۲

اسلامبول فحبوبى او ج بيق
ع

غزوہ

合

مجر فندقی ۱ و ۲

15

بیاض اچھ

595
04

110

(شيخ صدر الفتوى رحة الله عليه ذكر ايدر پيغمبر عليه السلام
اوتوزاوج كره معراج ايلدى بريسى معراج جسمانيدر و كبر و قلانى
معراج روحانيدر دير اما اهل ظاهر قنده تواتر اخبار ايله و تابع آثار ايله
مشهور ايلدى لكن علما نقل ايلرل بند خى تبرك ايچون كآيمده يازدم
هيچ انلره الله تبارك و تعالى حضرت تلىرى بيلور كه افترا ايلدم اكر
سؤال ايلسهل حكمت ندر پيغمبر عليه السلام قدسدن معراج ايلدى
كعبه دن ايلدى جواب بودر كه پيغمبر شامده و قدسده اولور ايدى پس
كافر ل عار ايلديلر و ايتديلر اكر پيغمبر اولسه قدسده اولور ايدى
اويله اولسه كعبه ده طوغدى كلدى قدسدن معراج ايلدى بر جواب
دخى بودر كه قدس محشر يريدر پس پيغمبر عليه السلام اندن معراج ايلدى
تا كه قدسى بر كاتى قدسه ايرشه امتنه حساب آسان اوله بر جواب دخى
بودر كه ديلديكه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلىرى طى زمان
وطى مكان ايله يرلده و كوكلرده پس انك ايچون قدسدن معراج ايلدى اكر
سؤال ايلسهل كه موسى عليه السلام طور طاعنه چيقدى و ينه دونجك
بوزينه نقاب طوتدى زيرا كه كيمسك طاقى يوق ايديكه موسى عليه
السلامك جهاننه نظر ايليدى محمد عليه السلام اويله ايلدى حال بو كه محمد
عليه السلام افضل ايدى موسى عليه السلام دن جواب بودر كه نور ايكي
درلودر برى ظاهر و برى باطن نوريدر ظاهر نوري عوام ايچوندر و باطن نوري
خواص ايچوندر پس پيغمبر عليه السلام بوزن اورعدى انك ايچونكه شمس
الكونين ايدى پس شمس دائم ظاهر كر كدر اكر سؤال ايلسهل كه حق تعالى
حضرت تلىرى محمد عليه السلامى بر يوزينه كورنردى عيسى عليه السلامى
كورنردى جواب بودر كه عيسى عليه السلامك قومى عيسى عليه السلامك
كو كه چيقديغنى كورمديلر و قبرن دخى كورمديلر اندن صكره اول قوم
عيسى عليه السلام تكرر ينك اوغليدر ديو كافر اولديلر پس حق سبحانه
و تعالى حضرت تلىرى محمد عليه السلامى ينه بر يوزينه كورنردى تا كه محمد عليه
السلامك شريعتى خلقه كچه و قبرين بر يوزنده قيلدى تا كه محمد عليه
السلامك امتى زياده مأجور اوله لر يارت ايلك ايله تشكيم پيغمبر صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرت تلىرى بيورر (من زارنى ميتافكان غزائى حيا)

اما علما اختلاف ایدر معراج نه وقت اولدی صاحب کشف ایتدی مکه دن
مدینه به هجرت ایتمزدن بش ییل اول اولدی وجیه الدین ایدر پیغمبر صلی الله
علیه وسلم بر کیچه دوشنده کوردی پیغمبر که کوندردن اندنصکره
پیغمبرک ویرلدیکندن بر یجق ییل صکره جسمیله معراج ایلدی رجیک
یکرمی بدیجی کیچه سنده تفسیر بغویده ایتدی نبوتدن بر ییل صکره معراج ایلدی
حاصل کلام چون پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم معراجدن ایتدی
مسجد حرامه کلدی اوتوردی اول ابو جهل کلدی اندنصکره اکابر قریش
کلدیله حضرت رسول معراجدن خبر ووردی ابو جهل و سائرلر معراجی
انکار ایلدیله و ایتدیله بزیلورز که سن قدسی کورمده اگر مسجد اقصایه
واردک ایه انک نشانلرندن خبر ویرحتی ییلورز که کوردک سوزیکه انا نه ورز
حضرت رسول بر ازتوقف ایلدی در حال حق تعالی حضرت تلی قدسک
اراسنده کی حجابلی کیدردی رسول صلی الله علیه وسلم بنه قدسی کوردی
بونلره خبر ووردی مسلمانلر کر چکلدیله و نیچه کافرلر اول کون مسلمان
اولدیله (ونقلدر که بعضیلر انا غدیله ابو بکر الصدیقه کلد یلر ایتدیله
محمد ایتدیله بو کیچه قدسه واردم اندن کو کله عروج ایتدم دیر
ابو بکر الصدیق حضرت تلی ایتدی بویله دیدیمی ایتدیله بلی دیدی
پس ایتدی اول حضرت بوندن دخی ابراق یره واردم در ایه بر کیچه ده
کر جکدیر پس انک ایچون اکا ابو بکر الصدیق دیدیلر پیغمبر علیه
السلامی کر چکلدیکی ایچون اندن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی بو صباح شامدن بر قافله کلور کونش طوغرایکن و اوکجه کلن
دوه آق اوله واوزنده لاجه غراره اوله دیدی پس انده بر طاغه چیقدیله
چانکه صباح اولدی کوردیلر که اول قافله کلدی بر عرب ایتدی ایشده
والله اول آق دوه کلدی و بر عرب دخی والله ایشده کونش طوغدی دیدی
بغوی تفسیرده بویله روایت ایلدی حضرت رسولی دخی زیاده کر چکلدیله

(*) فصل فی الحدیث الالهی (*)

بعضیلر ایتدی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم وحی کلمزدن اول
عبسی علیه السلام شر یعتنده ایتدی بعضیلر ایتدی موسی علیه السلام

(شر یعتنده)

شر یعتنده ایتدی بعضیلر ایتدی ابرهیم علیه السلام شر یعتنده ایتدی
اصح بودر که ابرهیم علیه السلام شر یعتنده ایتدی پیغمبر علیه السلام
ایتدی جبرائیل علیه السلام بکا کلدی ایتدی حق تعالی حضرت تلی
ایتدی که چان برکشی اسلام ایچده صاجی اغارش اولسه بن اکا عذاب
ایتمکه اوتانورم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی تکرری تعالی
حضرت تلی بیورر که چان بر قولی مبتلی ایلمسم اول قولم صبر ایلمسه بندن
خلقه شکایت ایلمسه اتندن بکات وقاندن بکات و بر یرم و کاهن عفو
ایده رم اگر اولور ایه بنم رجتمه اوله شور (سهل بن سعد رضی الله
عنه پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایتدی جبرائیل علیه
السلام کلدی بکا ایتدی یا محمد نقدر دیلر ایتدی دیری اول صولک اوجی اولور سن
و نیچه دیلر ایتدی عمل ایله انک ایله مجازات اولور سن و کی دیلر ایتدی سو
آخر مفارقت اید رسن و مؤمنک شرفی کیچدرده عبادت ایتدی کیدر و عزتی
خلقدن مستغنی اولدیغیدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تلی ایتدی
یارب بنم حاجت لری قبول ایله حق تبارک و تعالی حضرت تلی ایتدی یا محمد
طعامکی حلالدن ایله دعا کی قبول ایلم رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرت تلی ایتدی حق تعالی حضرت تلی بیورر که هر کیم بنم و لیلری
خورلر ایه بنم ایله جنک ایتش کیدر و قوللر بکا فریضه نمازلی ایله یقین
اولدیغی کی هیچ برنسنه ایله یقین اولمزلر و قولم بکا نافله عبادت و طاعت ایله
یقین اولور حتی بنانی سورم چانکه بن بر قولوی سوسم انک سمعی و بصری
اولورم چانکه بندن نسنه دیلمه و یریم و دعا ایلمسه قبول ایلم و مؤمنک
جان قبض ایتکده تردد ایتدیکم کی هیچ برنسنه ده تردد ایتیم و مؤمن قوللر مدن
کیمسه ل واردر که ایمانی کامل اولمازا کر فقیر ایلمسم زیرا که اگر بای اوله جق
اولور ایه فساد ایشلر عاصی اولور و مؤمن قوللر مدن آدم واردر که ایمانی کامل
اولمازا کر انی بای ایتیم ایتیم زیرا که اگر فقیر اوله جق اولور ایه صبر ایلم فساد
ایشلر عاصی اولور و مؤمن قوللر مدن آدم واردر که ایمانی صالح اولمازا کر بن
انی صاغ ایتیم ایتیم خسته اولسه فساد ایشلر عاصی اولور و مؤمن قوللر مدن
آدم واردر که ایمانی صالح اولمازا کر صاغ اولسه فساد ایشلر عاصی اولور
بدرستی بن قوللر مک کوکلنده کین ییلورم (تفسیر کیدر ایتدی محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلم حضرت تلی بر کون اللهم امی امی دیدی و امی ایچون

آغلدی حق سبحانه و تعالی حضرت تیری ایتدی یا جبرائیل مجده وار صور که
نیچون آغلر جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی یا محمد نیچون آغلرسن
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تیری ایتدی اتم ایچون
آغلره که آخرتده انلرک حالی نیجه اوله جبرائیل علیه السلام ینه کلوب حضور
حضرت رب العالمینده طوروب ایتدی یارب سن عالم تکرینسن رسولک امتیچون
اغلیه یورحق تعالی حضرت تیری ایتدی یا جبرائیل ینه مجده وار اینکه بن سنی
تاراضی ایلینجه امتکی سکا باغشلم دی و پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرت تیری ایتدی حق تعالی حضرت تیری یورر که هدایت بنم اومدر
(لا اله الا الله) کله سنی بنم قلعه مدر هر کیمکه بنم قلعه مه کیردی عذابدن امین
اولدی (ونقلدر که حق تعالی حضرت تیری ایتدی ای آدم اوغلنلری
سزک رزقکیز بنم قتمده درو بنم فرضلم سزک فککرده درا کر بنم فرضلمه
سز خلاف ایلر سه کر بدرستی بن سزک رزقکرده خلاف ایلزم واکر بکا
مطیع اولور سه کر رزقکیزی چوق ویریم و اوچا غمه قویارم واکر بکا مطیع
اولر سه کر بن سزدن غنی پادشاهم و سزه عذاب ایدرم (ونقلدر که
حق تعالی حضرت تیری ایتدی یا محمد هر کیم قدر کیمه سنی احیا ایلر سه انک جیع
کاهنی عفو ایلرم و بیک حا جتنی قبول ایلرم اگر شقاوت ایچنده ایسه
سعد ایدرم (ونقلدر که ابن عباس رضی الله تعالی عنه روایت
ایدر پیغمبریمز علیه الصلات والسلام حضرت تیری ایتدی برکون جبرائیل
علیه السلام کلدی یوزی غبار اولمش یوزندن غبار بن سیلدی بن ایتدم
یا جبرائیل بونه غباردر جبرائیل علیه السلام ایتدی کرو بیون حقندن دستور
دیلدیلر که کعبه بی زیارت ایلر بو غبار انلر کدر یا محمد امتک ایچون دعا ایلر که
کرو بیون بیله دعا ایلر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری
امتیچون دعا ایلدی کرو بیون بیله دعا ایدوب کتدیلر در حال جبرائیل علیه
السلام کلدی ایتدی یا رسول الله حق تعالی حضرت تیری سکا سلام ایلر
ایدر که سنک امتکدن هر کیم کعبه بی زیارت ایلر سیدی قات برلر ویدی قات
کوکلر فرشتهلر بنک و ابن اکاوریم و کعبه دن کدیچک یار لغمش کیده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیری ایتدی برکون جبرائیل علیه
السلام کلدی بکا ایتدی حق جل و علا حضرت تیری ایتدی یا محمد هر کیم سکا
سلام و بر ایلر سه بن سنی اکا سلام ویریم و هر کیم سکا صداوت کتور سه

بندی اکا صلاوات کتوریم و هر کیم سنی اکا صلاوات کتور سه
بدرستی بن انی اوده یقارم (جابر بن عبدالله رضی الله تعالی عنه حضرت تیری
ایتدی برکون برکشی پیغمبریمز محمد علیه الصلاة والسلام حضرت تیرینه
کلدی ایتدی یا محمد برکشی اوغلنلر ینه قرآن اوکرتسه انک ثوابی ندر
پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام حضرت تیری ایتدی قرآن کلام الله
انک ثوابنه نهایت یوقدر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی فخر عالم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری اکا قرآن عظیم الشانک ثوابی سؤال
ایلدی اولدخی جواب ویردی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیرینک
جواب ویردی کی اندنصر کر جبرائیل علیه السلام کوکله حقیقی
بو سؤال اسرافیل علیه السلامه صوردی اسرافیل علیه السلام الله تعالی
یلوردیدی حق تعالی حضرت تیری جبرائیل علیه السلامه وحی ایلدی
در حال جبرائیل علیه السلام رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت تیرینه
کلوب ایتدی حق جل و علا حضرت تیری سکا سلام ایلر ایدر که عزتم حقیچون
هر کیم اوغلنلر ینه قرآن اوکرتسه بنم قتمده بیک کره حجه وار مشجه
و بیک کره غزایه وار مشجه و بیک آج طبور مشجه و بیک عریان
طوتمشجه و اسمعیل علیه السلامک اوغلنلرندن بیک قول آزاد ایلر مشجه
مرتدی وارد و هر حرفنه اون حسنات ویریم و اون کناهن عفو ایلر بوب
یارلارم (شیخ ابوطالب مکی قوت القلوبده ایتدی الله تعالی حضرت تیری
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیرینه ایتدی دیلر سه سنکه
امتکک حسابی سنک الکده قیاهیم پیغمبریمز علیه السلام ایتدی یارب سن
انلر بندن خبرلوسن حق جل و علا حضرت تیری ایتدی شفاعت مقامنی سکا
ویردم کیمه دیلر ایلرک شفاعت ایلر (پیغمبریمز علیه الصلاة والسلام
حضرت تیری ایتدی یارب دیلرم سندنکه امتکک حسابی بنم المده قیله سن بندن
غیری کیمه بلیله الله تعالی حضرت تیری ایتدی یا محمد بن سندن مر حتلو پادشاهم
دیلر که انلرک حسابی بن ایدم هیچ کیمه بلیله سندن نظر ایلر سه سن زیرا که
بونلرک کناهن بیله جک اولور ایلرک امتکدن چوق کشی بی قبول ایتمرسن
(ونقلدر که حق تعالی حضرت تیری پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرت تیرینه ایتدی رجب بنم آیدر هر کیم رجیده کناه ایشلر سه
کیر و توبه ایلر سه بن انک کناهن عفو ایدرم و شعبان سنک آیدر هر کیم

شعبانده كنه ايشلسه سنك شفاعتك ايله اكارحت ايدوب عفو ايدورم
ورمضان سنك امتكك در اكر رمضانده توبه ايدرلر ايسه عفو ايدوب
رمضان حرمت ياراغدهرم يا محمد صديقله خبرو يركه بن غيرتلو پادشاهم
و كنه كارلر خبرو يركه بن غفور پادشاهم يا محمد درت نسنه بنمدر هر كيم
انده بخله منازعه ايلسه بن اتي طامو لقدر ديو يا زارم پيغمبر يمز محمد مصطفى
صلي الله تعالى عليه وسلم ايتدي يارب اول درت ندر حق سبحانه و تعالى
حضرتلري ايتدي (كبريا و عظمت و فخر و قدرت) بونلر بنم سرمدركيمسه
بونلرده منازعه ايلسونلر يو خسه جهنمه پراغوب اوده بقارم (عمر بن
الخطاب رضی الله تعالى عنه حضرتلري پيغمبر صلي الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرندن نقل ايدر فخر عالم صلي الله تعالى عليه وسلم ايتدي جبرائيل
عليه السلام بكا خبر و يروب ايتدي حق تعالى حضرتلري ايتديكه اكر
قوللر مدن بر قولم الله بر قلم آلسه جميع دنيا اهلي اولدر سه اندن صكره توبه ايلسه
و بندين يار لغمق ايسنسه توبه سني قبول ايدوب صوچني عفو ايدورم رسول الله
صلي الله تعالى عليه وسلم ايتدي الهی ديلرمكه امته دنيا ده عذاب
و یرمه سن حق جل و علا حضرتلري اول سوزي قبول ايلدي و دنيا ده
کيمسه يه مؤمنلردن عذاب ايلدي (و نقلدر كه بر صالح كشي و ارايدي
رسول الله صلي الله تعالى عليه وسلم حضرتلري ايله اوتوررايدي در حال
انده ملك الموت حاضر كلوب و اول كشيبنك بوزينه ديك ديك باقدي اول
كشي قورقدي رسول الله حضرتلري اول ملك الموتدن انك عمرني صوردي
ملك الموت ايتدي بر ساعت قالدي ايكندي وقتي ايددي (پيغمبر صلي الله
عليه و السلام حضرتلري اول كشي يه خبر و يردی اول كشي ايتدي
يا رسول الله اول بر ساعتده نه ايشليم كه حق تعالى حضرتلرينه خوش
كله و بني قبول ايليه رسول الله صلي الله عليه وسلم حضرتلري ايتدي وار
علمه مشغول اول راوي ايتدي اكر علمدن افضل عمل اوليدي پيغمبر
عليه السلام اكا دلالت ايدرايدي (و نقلدر كه ابوهريره رضي الله
تعالى عنه حضرتلري پيغمبر عليه السلام حضرتلرندن نقل ايدر رسول
عليه السلام حضرتلري ايتدي اوچاق ايله طامو بري بري ايله محاجه
ايلدیلر طامو ايتدي بكا جبارلر و متكبرلر كير اوچاق ايتدي بكا ضعيفلر
و مسكينلر كير ديو فخر ايلدیلر حق تعالى حضرتلري ايتدي طامو بنم

عذابدر كيمه ديلرسن انك ايله عذاب ايدرم و اوچاق بنم رحتمدر كيمه ديلرسن
انك ايله رحت ايدرم رسول الله صلي الله عليه وسلم ايتدي رمضانك اول
كيمه سنده شبط ساللري و جنيلري باغلرلر و طامونك قپوسني قيارلر و اوچاق
قبولر بني آچارلر حق جل و علا حضرتلري ايتدي هيچ كيمسه وار ميدركه
بندين نسنه ايسته يه و یرمه و توبه ايدنلري قبول ايديم و استغفار ايدنلري
ياراغيم (ابو سعيد الخدري رضي الله تعالى عنه رسول الله صلي الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرندن نقل ايدر پيغمبر عليه السلام ايتدي جبرائيل و ميكائيل
عليهما السلام و يتش بيك فرشته ايله بكا خبر و يردیلر حق تعالى حضرتلري
ايتدي هر كيم نمازي قصد ايله ترك ايلسه يا خود انكار ايلسه فرضينسه
و جاعتدن مفارقت ايلسه امتك يهوديلر يدر تورانده و ز بورده و انجيلده
و قرآن كريمده ملعوندر و اوچاق رايجه سني اصلا بوليه حق سبحانه
و تعالى حضرتلري اكا عدوا و اوله و فرشتهلر و جميع خلایق اكا عدوا و اوله يا محمد
امتكك غایت يرامري انلردن اكر خسته اولورلر ايسه صورمغه وارمه و اولر يته
قنوق اولمه و انلردن كيمسه قرآنسون و و یرمسون و اكر اولسه جنازه سنه
وارمه رسول الله صلي الله تعالى عليه وسلم حضرتلري ايتدي يا جبرائيل
بريوزنده انلردن شرير وارميدر جبرائيل عليه السلام ايتدي يا رسول الله
هر كيم نمازي قصد ايله ترك ايلسه ملعوندر و خمر ايچنلردن و قان ايدنلردن
ور بالجه سين يئنلردن و يلان يره طا نعلق و یرنلردن و زنا ايدنلر كاهي
آرتقدر پيغمبر صلي الله عليه وسلم حضرتلري ايتدي حق تبارك و تعالى
حضرتلري بيورر كه يا محمد سنك امتكه بر نسنه و یرمكه هيچ بر پيغمبرك
امته و یرمدم بن ايتدم يارب اول ندر حق سبحانه و تعالى حضرتلري ايتدي
(فاذ كروني اذ كركم) بشارتيدر پيغمبر صلي الله عليه وسلم ايتدي حق تعالى
حضرتلري بيورر كه هر كيم بني ييلسه كه جميع اشيا يه ايرشمكه و كنه
باغشلمغه قادرم بدرستي اول كشي بي ياراغدم (عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلري ايتدي بركون پيغمبر صلي الله تعالى عليه وسلم ايله سفرده
بر ابريدك ابو بكر الصديق و عثمان رضي الله تعالى عنهما و بعض اصحاب
كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ييله ايددي بر كيمه صباح يقين ايددي
بردره دن بر آوازشتنك كه يا محمد بندين يكا كل ديو پيغمبر صلي الله تعالى عليه
وسلم اول دريه و اردی بر ازدن كوله كوله كلدی بزايتك يا رسول الله خبرندر

پیغمبر علیه السلام ابتدای جبرائیل علیه السلام و میکائیل علیه السلام و روحانیان بنم قنقه کلدیلر هر برینک اوچر بیک فرشته یولداشی وارایدی
ایتدیلر یا محمد حق تعالی حضرت تلی سکا سلام ایلروسکا برهدیه و یردیکه سندن
غیر یسنه و یرمدی بن ایتدم یا جبرائیل اول هدیه ندر جبرائیل علیه السلام
ایتدی (انا انزلناه) سوره سیدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت تلی ایتدی یا جبرائیل انک ثوابی ندکلودر جبرائیل علیه السلام ایتدی
یا محمد هر کیم انا انزلناه سوره سن اوقوسه حق تعالی حضرت تلی اول کشی ید
رمضان آینی اورج طوتمشجه ثواب و یره و بیک کنا هنی عفوایدوب
یاراغیه هر کیم دوشنبه کیجه سی بش کره انا انزلناه سوره سنی اوقوسه حق
جل و علا حضرت تلی جیع کنا هنی یاراغیه و هر کیم ججه کیجه سی اوچکره
اوقوسه الله سبحانه و تعالی حضرت تلی اول کشی به ییلدزل صاغشجه
واغا جلرک ییراقلری صاغشجه و جیع جانورل صاغشجه اجر و یره و هر کیم
یجشنه کیجه سنده اوقوسه حق سبحانه و تعالی حضرت تلی انی طامودن
آزادلق براتن و یره و هر کیم که محبوس اولسه و ججه کون نمازدنصکره یوز
کره انا انزلناه سوره سن اوقوسه آزاد اوله پیغمبر یمز صلی الله علیه و سلم
حضرت تلی ایتدی حق جلا و علا حضرت تلی یورر که عزتم حقیچون بن
شول قولومدن اوتانورمکه صاچن و صفالن اسلام ایچنده آغارتمش اوله اکا
عذاب ایلکه زرا که قوجه لقی بنم نورمدرو بن نوریمی اوده یا قمرم رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی اول سوزی حقدن ایشندی آغلدی
اصحاب کز بن ایتدیلر یا رسول الله نیچون آغلر سن رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی انکیچون آغلر مکه حق جل و علا
حضرت تلی اکا عذاب ایتکه اوتانور اول کشی کاه ایشلمکه اوتانمز (ونقلدر که
حق جل و علا حضرت تلی پیغمبر صلی الله علیه و سلم حضرت تلی نه
ایتدی یا محمد بیدرستی سکا یددی نسنه ایله منت ایلد مکه هیچ کیمسه له اول رسنه
منت ایلدم) بری بودر که یرده و کده سندن اکرم خلق بر ایتدم (ایکنجی
بودر که جیع پیغمبر سنی و امنکی کورمکه مشتاقلردر) اوچنجی بودر که امتکه
چوق دنیا و یرمد مکه یارن حسابلری چوق اولسون ایچون (دردنجی
بودر که عمر لینی چوق ایلد مکه کناهلری چوق اولسون ایچون) (یشنجی
بودر که انلره چوق قوت و یرمد مکه تنکر بلق دعواسن ایلسونلر ایچون

(التنجی بودر که هر کناهدن اوتوری انلرک اوزرینه عذاب کوندردم
مقدمکه خلقلر کی یدنجی بودر که انلری آخر زمانده کتوردم تا کیم برالتنده
چوق یا تمیز رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی
ایتدی حق تعالی حضرت تلی یورر که بن اولو پادشاهم و پادشاهلرک
کوکلی بنم المده در حقان بکا برقوم مطیع اولسه اول پادشاهلرک کوکلی
انلره رحمت ایله نظر ایلد یرم و اکرم بکا مطیع اولسنر پادشاهلرک کوکلی
انلره خشم ایله نظر ایلد یرم پیغمبر علیه السلام ایتدی حق تعالی
حضرت تلی بکا ایتدی یا محمد بن سزی اوددن امین ایلدم اما اوددن قورقوب
اغملقنی ترک ایلک پیغمبر علیه السلام ایتدی یا جبرائیل بکا طاموبی وصف
ایله جبرائیل علیه السلام ایتدی یا رسول الله حق تعالی حضرت تلی
طاموبی براندی و بیک ییل یاقدی حتی قزیل اولدی و بیک ییل دخی یاقدی
حتی آق اولدی و بیک ییل دخی یاقدی حتی قابقره اولدی اگر اوداهلنک
برقفتان بر یوزینه براقسه لایدی جیع خلقی هلاک ایلر ایدی پیغمبر علیه
السلام انی اشد یجک اغلادی جبرائیل علیه السلام ییله اغلادی پیغمبر
علیه الصلاة والسلام ایتدی یا جبرائیل سن نیچون آغلر سن سن روح
الامین سن جبرائیل علیه السلام ایتدی قورقارمکه هاروت و ماروت کی
مبتلا اولم دیوا غلرم (ونقلدر که برکون پیغمبر علیه السلام وفاطمه و علی
وحسن و حسین رضی الله عنهم بر یره واردیلر پیغمبر علیه السلام ایتدی
بو کیجه بکا یاردم ایلک ایتدیلر یا رسول الله بنزه ایشلیدلم که سزه یاردم اوله
پیغمبر علیه السلام ایتدی ایدست الک و نماز قیلک و باشکزی یره قوک
ایدک یارب انامر محمد رحمت ایله انلردخی ایدست اکوب نماز قیلوب باشلرن
یره قویوب اویله دیدیلر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی یا محمد حق
سن باشکی یره قویوب سجده ایلدک ید قات کوکلرک فرشتهلری
سجده ایلوب اغلدیلر حق تعالی حضرت تلی ایتدی یا محمد بندن دیله
نه استرسک پیغمبر علیه السلام ایتدی دیلر مکه ییل امتله اودا ایچنده نه ایشلر سن
نکری تعالی حضرت تلی ایتدی اودی ابراهیم علیه السلام کستان ایتدم
امتکه دخی کستان ایدرم (ونقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
برآی حقدن دیلدیکه دجه اسلامه کله جبرائیل علیه السلام
رکون صباح نمازدنصکره رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم کادی

ایتدی یا محمد حق جل و علا حضرت تلی سکا سلام ایدوب ایتدی که د حبه ایمانه
کلمک ایچون شمدی سکا کلور اند نصکره د حبه کلدی و سلام و یردی
ایتدی بن برک ایدم عرب بکارندن یدی قزم وار ایدی اره و یرمکه عار
ایتدم جبعسنی اولدر دم بکار حجت وارمیدر یا رسول الله دیدی پیغمبر
علیه السلام بر زمان فتحیر اولدی در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی
یا محمد حق جل و علا حضرت تلی ایتدی ایت اول کشتی به بنم عز تم حقیچون
اولوقتکه (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیدی یتش بللق کفرنی عفو ایتدم
اول قزلر خود انک ایدی انلر ایچون عفو ایتیم می دیدی رسول صلی الله تعالی
علیه وسلم اغلدی ایتدی الهی د حبه برکنز لا اله الا الله محمد رسول الله
دیدی ایمان کتوردی یتش بللق کفرن بغشلدن ایتدم نیجه کشیلر اوله که
دائم (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیه انلری باغشیلر مپسن دیدی (و نقلدر که
حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی یا محمد حق جل و علا حضرت تلی ایتدی
کلمه انک ایله بیک رحمت و بیک برکات ایله کلور و اول اوصاحبنک جبع کنه
یار لغارم اگر انک کنه هی د کزلر موجندن و اغا جلیر بیراغندن چوق
اولور ایه دخی و اکابیک شهید اجر بن و یریم و هر لقمه که اول قنوق یر
بر حج اجر بن و یریم و او جاقده انک ایچون بر شهر دوزم التوندن و هر کیم
بر مسافره اکرام ایلسه التمش پیغمبره اکرام ایلمشجه اجر و یریم رسول
علیه الصلوة و السلام ایتدی جبرائیل علیه السلام اولم وقتنده کلدی
بکا ایتدی یا محمد حق سبحانه و تعالی حضرت تلی سکا سلام ایلر ایتدی هر کیم
اولوندن بریل او کدین توبه ایلسه انک توبه سنی قبول ایدرم پیغمبر علیه
السلام ایتدی یا جبرائیل بریل بنم اتمه چوقدر جبرائیل علیه السلام
کتدی بنه کلوب ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی سکا سلام ایلر ایتدی
هر کیم اولومندن برآی او کدین توبه ایلسه توبه سنی قبول ایدرم پیغمبر علیه
الصلوة و السلام ایتدی یا جبرائیل برآی بنم اتمه چوقدر جبرائیل علیه السلام
کتدی بنه کلوب ایتدی حق حضرت تلی بیور که هر کیم اولومندن برهفته
او کدین توبه ایلسه قبول ایدرم پیغمبر علیه الصلوة و السلام حضرت تلی
ایتدی برهفته دخی بنم اتمه چوقدر جبرائیل علیه السلام کتدی
بنه کلدی ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی سکا سلام ایدوب
ایتدی هر کیم اولومندن برکون او کدین توبه ایلسه قبول ایدرم پیغمبر علیه

السلام ایتدی یا جبرائیل برکون اتمه چوقدر جبرائیل علیه السلام بنه
کلدی ایتدی حق جل و علا حضرت تلی ایتدی هر کیم اولومندن بر ساعت
او کدین توبه ایلسه انک توبه سنی قبول ایدرم پیغمبر صلی الله علیه وسلم
ایتدی یا جبرائیل بر ساعت بنم اتمه چوقدر جبرائیل علیه السلام کتدی
بنه کلدی ایتدی حق تعالی حضرت تلی سکا سلام ایلر بیور که اگر بریل
و برآی و برهفته و برکون و بر ساعت چوق ایلر حلقومه کلیچک
توبه ایلسه قبول ایدرم اگر دلی ایلر ممکن اولوب کولکی ایلر
بشیمان اولور ایلر دخی قبول ایدرم و یار لغارم رسول الله صلی الله تعالی وسلم
حضرت تلی برکون اصحابدن یکا واردی کوردیکه فرح اولوب کولر
انلر ایتدی اول لذتلی بوزنجی و جماعتلی طاعتی اولمی چوق ذکر ایلک
اندن صکره اصحاب قورق دیلر و اغلدر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی
ایتدی حق جل و علا حضرت تلی سکا سلام ایلر ایتدی قوللریمک بندن
امیدلر بن کسمه بن انلر کاهلر بن دنیاده سندن و غیر بدن کزادم بو یلی
قیاس ایلر سن که یار بن قیامت کوننده اعدا ارا سنده کناهلر بن ظاهر
ایلم اندن صکره بو آیت نازل اولدی (نبی عبادی انی انا الغفور الرحیم
وان عذابی هو العذاب الالیم) برکون اصحاب رسول علیه السلام مدن
صور دیلر که حق جل و علا حضرت تلی حضرت یوسف قصه سنه
نیچون احسن القصص دیدی پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
انک ایچوندر که خبر و یرن احسن القائلین در خبر و یردیکی کشتی
احسن الناس در حال یونندن تحقیقا یوسف علیه السلام کی جهانه کوزل
کلمدی عایشه ایتدی یا رسول الله یوسف علیه السلام می کوزلدر یوخسه
سنی کوزلر سن رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی یوسف علیه السلام بندن
کوزلدر خلقنده بن اندن کوزلم خلقنده عایشه ایتدی یا رسول الله بو خبری
خلق و یرم مپسن رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی اگر بن خبر
و یرم ایتسم حق جل و علا حضرت تلی بنم حقمده بیور که (وانک لعلی
خلق عظیم) در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی یا رسول
الله خلقه خبر و یر که سنک نورک و یوسف علیه السلام نور آدم
علیه السلام مک صلیبده قرعه آتدیلر حسنی و جمال یوسف علیه
السلام و یردیلر شرفی و نوری و عفو و همتی و رفعتی و علمی و حلمی و رحمتی

ووفای و عدلی و بشارتی و شفاعتی و دعوتی و صبری و قناعتی و شکری
و شریعتی و احکامی و نمازی و حجی و بیت معظمی و مقامی و مشعر الحرامی
و قرآن حکیمی و خلق عظیمی و براتی و معراجی و مقام مجودی و حوض
مورودی و افق اعلائی و مقام اودانی و سلام الله اعلائی سکا و یدیلر
اشبونلرک کلمسی سنکدر یار رسول الله جبرائیل علیه السلام اشبوسوزلری
سو یلدی الا الله دستور یله سو یلدی (و نقلدر که برکون حسن و حسین
رضی الله عنهما) کور دیلر که ابی جهلک اوغلی دویه بنمش انواع
بزکرایله کزرایدایدی بونلریان یورلرایدی کلدیلر پیغمبر علیه الصلوة
و السلامه ایتدیلر یار رسول الله بزم بنکه نسنه مز یوق پیغمبر علیه الصلوة
و السلام ایتدی کلک بنم ارقه بینک کلدیلر علیه الصلوة و السلام ارقاسنه
بندیلر ایتدیلر انک دوه سی صاغنه وصولنه میل ایدر عفو عفو دیر علیه الصلوة
و السلام صاغنه میل ایلدی عفو دیدی و وصولنه میل ایلدی عفو دیدی
قصد ایلدیکه برکز دخی عفو دیر در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی
یار رسول الله حق جل و علا حضرتلری سکاسلام ایلر ایدر چون کندی
نفسکی الجاق کوروب دویه بکز تدک و بر کره عفو دیدک عاصی امتک یار یسنی
عفو ایتدم و بردخی دیدک امتک جمیعسنی عفو ایتدم اگر بر کره دخی عفو
دیدک جمیع کافرلری عفو ایدر ایدم علیه الصلوة و السلام انی ایشندی
ساکت اولدی و الله حد ایتدی (و نقلدر که برکون حضرت عثمان رضی الله
عنه رسول اللهی و اصحابی اوینه دعوت ایلدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلری بولده کیدر ایکن قاج آدم آتسه حضرت عثمان صیار ایدی
رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی یا عثمان بونه صابمقدر حضرت عثمان
ایتدی یار رسول الله هر قدمکه رفول آزاد ایلدم چون خلق دعوتدن طاغاری
حضرت علی رضی الله عنه محزون اوینه کلدی حضرت فاطمه حضرت
علی بن محزون کوردی حضرت فاطمه ایتدی بونه حر تدر که سنده کورورم
حضرت علی ایتدی اگر بزم دخی دنیا مر اولسه حضرت پیغمبری اویمزه
چاغر ردق تکیم حضرت عثمان ایتدی حضرت فاطمه ایتدی بز دخی حضرت
رسولی اویمزه چاغر لم حضرت علی ایتدی نه ایله اکرام ایدر سین و فتنی طعامی
بدر سین حضرت فاطمه ایتدی اول حبیب الله در الله اکرام ایلله و طعام ویره
بس حضرت علی رسول علیه السلامه کلدی ایتدی یار رسول الله فاطمه سزی

اوینه دعوت ایلر پیغمبر علیه السلام ایتدی یا لکربنخی یو خسه اصحاب یله می
حضرت علی ایتدی اصحاب یله کلسونلر پیغمبر علیه الصلوة و السلام
و اصحاب حضرت فاطمه نک اوینه کلدیلر حضرت فاطمه ایتدی یارب
تحقیقا سنک حبیبک بو کون مسکین قراوشک اوینه کلدی سن انلره اکرام
ایلله و نعمتلر و یر بن فقیرم انلره اکرام ایلکه قادر دکلم دبوب برجوملکی و ارایدی
انی اودا وزیرنه قودی اول چوملک ایچنده حق تعالی طعام یراندی حضرت
فاطمه اول طعامی رسول علیه الصلوة و السلام اکنه کتوردی رسول
علیه السلام و اصحاب اول طعامدن یدیلر حضرت رسول ایتدی اشبو طعام
اوچاق طعاملرندندرانند نصکره حضرت فاطمه یته اوینه کبدی و سجده
ایلدی و ایتدی یارب بنم قولم یوقدر که آزاد ایلیم و لکن انک کناهکار
امتلرندن کر مکدن آزاد ایلله در حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی
یار رسول الله سنک قرک فاطمه کناهکار امتکیچون مناجات ایلدی حق جل
و علا حضرتلری ایتدی هر ایاق که با صدک حضرت فاطمه نک اوینه
و انجه هر بر قدمکه یوز یک اردن و یوز یک خاتوندن طامو عذابندن
آزاد ایلدم دیدی (و نقلدر که حق تعالی حضرتلری ایتدی یا محمد
مؤمن قولم دنیا بی ترک ایلکدن یک نسنه ایلله بکایتین اولماز و فریضه لری قلمقدن
یک نسنه ایلله بکافوللق ایلر) و هر کیم لاله الا الله دیسه قبرنده بولداش اوله
و قبرندن چقیق بولداش اوله و یوز لری آق ارله و باشلرندن طیراقلری
کیدروب ایلده ل (لاله الا الله محمد رسول الله و الحمد لله رب العالمین) دیدر
(و نقلدر که ابوالبث تفسیرنده ایتدی برکون پیغمبر علیه الصلوة
و السلام امتیچون غایت ملول اولدی در حال جبرائیل علیه السلام کلدی
و ایتدی یا محمد حق جل و علا حضرتلری سا که سلام ایلر ایدر که دائم سنی
محزون کورورم رسول علیه السلام ایتدی یا جبرائیل امتک حالی
نیجه اوله دیو انی فکر ایلده رم انکیچون ملول اولورم جبرائیل علیه السلام
ایتدی مقبرله وارهلوم رسول علیه الصلوة و السلام و اصحابی جبرائیل علیه
السلام ایلله مقبرله کلدیلر جبرائیل علیه السلام ایتدی یار رسول الله بر مسلمان
قبرن کوستر علیه الصلوة و السلام کورسردی جبرائیل علیه السلام
صاغ قناتدن اول قبره اوردی طور باذن الله دیدی اول قبردن بر آقی یوزلو کشی
طرو کلدی لاله الا الله محمد رسول الله و الحمد لله رب العالمین دیدی جبرائیل

عليه السلام ابتداي بنه قبره وار اول كشي كبرو قبرينه واردي اندنصكره
صول قنادي ايله برقبري دخی آوردی برقره یوزلو كشي چقادی و احمرته
واندامتاه دیدی جبرائیل علیه السلام ابتداي كبرو قبره وار اول كشي كبرو قبره
واردی اندنصكره جبرائیل علیه السلام ابتداي یا محمد قیامت كونده خلق
قبرندن قویچق نه اعتقاد اوزرینه اولدی ایسه اوله قویار (ابو سعید الخدری
پیغمبر علیه السلام دن روایت ایدوب ابتداي حق تعالی حضرت نوری برور که
بنم عزتم حقیچون بجان بر قوله رحت ایتك دیلسم اول قولی دنیادن
چقارمزم حتی ندك و خط ابتداي ایسه اول قوله بغشلم اكاوچ نسنه ایتك ايله
بری بودر که بدن خسته ایتك ايله ایکنجی بودر که رزقن آرایلك ايله
اوچنجی اولومن قتی ایتك ايله حتی بنم قائمه كلور اناسندن طوغش کی
وچانکه بر قولومه عذاب ایتك دیلسم ندكلو حسنات قیلدی ایسه دخی
انلری کیده ریم اكاوچ نسنه و یرمك ايله بری بودر که بدنه صاعلق و یریم
واولومن آسان ایلرم ورزقن چوق و یریم حتی بنم قائمه حسناتسز كلور
پیغمبر علیه الصلاة والسلام ابتداي حق جل وعلا حضرت نوری برور قچان
بركشی حرام مال ايله کعبه به وارسه و احرامده لیبك و سعیدك دیسه
حق جل وعلا حضرت نوری اكالایك و لاسعیدك دبر و حق جل وعلا ابتداي
ای مرسلرك و پیغمبرك قرنده انلری قچان بر مؤمنك یانه کر سکر صاغ کوکل
ایله کیرك و کرچك دال ايله وجومر دال ايله و طاهر اعضا ايله کیرك اکر اوله
ایدر ایسه کز اولار مدن اوله سز و یارین پیغمبره و صدیقله قومشوا اوله سز
پیغمبر صلی الله علیه و سلم ابتداي حق تعالی بکا و حی ایلدی بجان برکشی به
حدث ایشسه ایدست آلمسه تحقیقا بکا جفا ایدر اکر ایدست السه نماز قلمسه
بکا جفا ایدر و نماز قیلسه دعا ایلمسه بکا جفا ایدر و نماز قیلوب دعا ایلمسه اکر بن
قبول ایلمسم اكا جفا ایتش اولورم و بن جفا ایدر رب دكلم رسول علیه السلام
ابتداي جبرائیل علیه السلام بکا و صبت ایلدی ابتداي خانو نلرکه کوچك
دیرل بن اوله صاندمکه طلاق و یرمك حرامدر و ابتداي قواکی و قراوشکی
خوش طوت بن اوله صاندمکه البتده آزاد ایتك کر کدر قومشولك ايله
کوچك دیرل بن صاندمکه بدن میراث برلر و مسواك ايله نماز قبل بن اوله
ساندمکه فریضه در و نمازی جماعت ايله قبل بن اوله صاندمکه یا لیکر
قلیچ قبول اولماز و کیچمدره نماز قبل بن اوله صاندمکه کیچم او یومق

(یوقدر)

یوقدر و ذکر می چوق ابتداي بن اوله صاندمکه آیت آیت قرآنك نفی یوقدر
امدی بو آخر حدیث قدسیدر نقل اولندی باذن الله تعالی (ونقلدر که بغوی
تفسیر بنده ایدر ابن عباس رضی الله تعالی عنهما حضرت نوری ابتداي برکون پیغمبر
صلی الله علیه و سلم اوتورر ایدی جبرائیل علیه السلام انده یله ایدی کوکدن
برقیو آجلدی جبرائیل علیه السلام کو که باقدی ابتداي یا رسول الله
اشوقو شمیدی به دك آچلمش دکلدر در حال بر فرشته کلدی ابتداي بشارت
اولسون سکا ایکی نور کوردم سندن اولکی پیغمبر له کیش دکلدر بری
فاتحه الکابردو بری بقره سوره سنك آخریدر دیدی

(*) هجرة النبي عليه السلام من مكة الى المدينة (*)

قال الله تعالى (واذ يذكرك الذين كفروا ليثبتوك او يقتلوك او يخرجوك
و يذكرون و يذكرك الله والله خير الماكرين) (ونقلدر که اکثر مفسر لر ایدر لر
پیغمبر صلی الله تعالی علیه و سلم برکون مکده اوتورر ایدی امامکه ده براو
وارایدی اکادار اندوه درلر ایدی و شر کلردن درت كشي پیغمبر علیه السلامه
مکر ایتك قصدا بلدیلر اولره کیردیلر که محمد علیه السلامی هلاک ایلیدلر
ایلمس ایلرك اوزرینه کیردی ابو جهل ابتداي بزم ارامردن چیق کیت ایلمس
ابتداي بن نجدی بکه نبی الدن کلورم بن چوق زمان کوردم و جمع
تدبیرلری بیلورم دیلمکه سیزك ايله بيله اولدم بونلر ابتداي لر چون نبی اهل بسن
قایم اوتورر دیدیلر لر ایل عتبه ابتداي اولوم حقددر بر زمان صبر ایتك اوله که محمد
اوله شرنندن امین اوله سیز ایلیمس ابتداي یورای صواب دکلدر اندنصكره شبهه
ابتداي بن ایدر مکده محمدی طوتوب حبس ایدموز تا که آج اوله ایلمس ابتداي
بودخی صواب دکلدر اندنصكره عاص بن وائل ابتداي محمدی پردوهك اوزرینه
باغلیلم بریه ایچنده قویالم کیده لم انده هلاک اولسون ایلمس ابتداي دخی
صواب دکلدر اندنصكره ابو جهل ابتداي هر قبیله دن خاص یکتلر جمع ایلیم لم
بو کیچم محمدك اوسننه واره لم برردن قیل او شوروب اولدوره لم حتی هیچ کیسه
ایلمسونکه کیم اولدردی اکر اقر باسی دیت ایسترایسه مال جمع ایدوب اناره
و یرم شرنندن امین اولدم ایلمس ابتداي ابوسو یلمدك پس اتفاق ابتداي لر که
پیغمبر صلی الله علیه و سلم حضرت نوری اولدره لر پس اول اوردن کتدیلر
در حال جبرائیل علیه السلام کلوب ابتداي یا محمد حق تعالی حضرت نوری ابتداي
مکده دن چقوب کیده سن مدینه به وارسن بنم به ده کیر لوایشم واردر

و بیور که بو کیجه دوشکنده یاتوب او بومسون دیدی قچانکه کیجه اولدی
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم اصحاب ایله طانشدی ایتدی قنغیکز
بنم ایله مدینه یه بیله کیدر ابو بکر الصدیق حضرتلری ایتدی یار رسول الله
سن قنده کیدر ایسک بن بیله کیده رم اندنصرکه پیغمبر علیه السلام بنه
اصحابه باقدی و ایتدی قنغیکز بو کیجه بنم دوشکده یاتور ایسک بن اکاضان
اولم اوجاغه کیره حضرت علی رضی الله عنه بنم جانم بولکه فدا اولسون
بن بو کیجه دوشکده یاتیم دیدی پس حضرت علی کادی دوشکده یاتدی
اندنصرکه جیج **ک**ا فرل پیغمبر علیه السلام او بنی چو یروب اوتوردیلر
ایلبس بونلر ایله بیله وارمش ایدی حق سبحانه و تعالی حضرتلری بونلره
اول کیجه او یقوووردی او یودیلر حتی ایلبس دخی او بودی پیغمبر علیه
السلام ابو بکر الصدیق ایله چیقوب کتدی و یردن براوج طیراق الدی
بونلرک اوزرینه ساجدی و یس سوره سن او قودی کجدی کتدی پیغمبر
علیه السلام و ابو بکر الصدیق شهره یقین طاغده بر مغاره واریدی اکامغاره
توردیلر ایدی انده واروب کیدیلر پس پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم کتدی
ایلبس او یاندی و انلری دخی او یاردی و ایتدی محمد کتدی ایتدیلر ندن ییلدک
ایتدی عمر مده او یودیغم بوق ایدی اوزریمزه طیراق صاچش او یومشم
وسن او بودیکز اولوقت چقوب کتمش کوردیلر که باشلری اوزرنده طیراق وار
ییلدیلر که محمد کتمش دوشکده واردیلر کوردیلر که حضرت علی بتار ایتدیلر قانی
یولداشک حضرت علی ایتدی بتلزم اندن کتدیلر ایز بن ایزلر مغاره یه کلدیلر
کوردیلر اورمچک قا پواوزرینه یووه یاغش و برکو کر جن یورطه لمش ایتدیلر
اکر بو کا محمد کیرسه اورمچک و قوش بونده اولماز ایدی و مغاره نک چور سنده
واوسنده بیورر لایدی ابو بکر الصدیق قورقدی رسول علیه السلام ایتدی
قورقه که حق جل و علا حضرتلری بزم ایله بیله در تنکیم حق تعالی حضرتلری
بیورر (واذ یقول لصاحبه لا تحزن ان الله معنا) و شاه نامده کوردم ایدر
اول وقتکه ابو بکر الصدیق رضی الله عنه **ک**ا فرل دن قورقدی رسول
علیه السلام ایتدی یا بابکر بو یکا باق ابو بکر الصدیق باقدی بردکر کوردیکه
کنارند برکی حاضر طور ایتدی اکر قیودن کلورل ایسه بزبوکی به
بنه رز بو طرفدن کیده رز دیدی پس کافرل استوب کوردیلر ائی کورمدیلر
کوزلری کور اولدی مردود اولدیلر کتدیلر اندنصرکه مدینه یه کلدیلر

(ونقلدر که حق جل و علا حضرتلری جبرائیل علیه الصلوة والسلامه
ومیکائیل علیه السلامه وحی ایدوب سزی قرن داش ایلرم و بریکرک
عمر بنی بریکزدن اوزون ایلرم بریکز عمری برینه و یرسون ایکبسی دخی حیات
استدیلر حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی سز علی کی اولدیکر
علی و محمد قرن داش اولدیلر و علی محمد ک دوشکده یاتدی محمد ک
بولنه جانن فدا ایلدی ایتدی بر بونلرینه ایتدی علی بی عدول دن صاقلک
جبرائیل و میکائیل علیهما السلام به ایندیلر جبرائیل علیه السلام حضرت
علینک باشی اوجنده اوتوردی و میکائیل علیه السلام ایاغی اوجنده اوتوردی
(ونقلدر که فغانکه **ک**ا فرل محمد علیه السلامی بولمیدیلر اوج کون طانشدیلر
اندنصرکه استوب کتدیلر سراقه بن مالک دیرلر بر بهادر کشی و ارایدی
ائی مدینه دن یکا کوندردیلر اول آدم بونلرک اردندن کلوب ایرشدی ابو بکر
الصدیق حضرتلری ائی کوردی ایتدی یار رسول الله سراقه کادی ایرشدی
عربک غایت بهادریدر پیغمبر علیه السلام ایتدی غصه یه قان سراقه
یقین اولدی جاغروب ایتدی یا محمد بو کون سنی بنم المذن کیم الور پیغمبر
علیه الصلوة والسلام ایتدی ملک جبار واحد قهار الور در حال جبرائیل
علیه السلام کادی ایتدی یا محمد حق جل و علا حضرتلری ایتدی
بری سکامطیع ایتدم نه دیلر ایسک بیوراشلرسون رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی یار سراقه بی طوت در حال بر بارلدی سراقه نک ایاغی
دیزینه د **ک**ن به باتدی سراقه امان دیلدی حضرت پیغمبر دعا ایلدی
یرقبوووردی بیدی کره امان دیلدی خلاص اولدی بنه قصد ایلدی سکرنجی
اولیق تسمام اخلاص ایله توبه ایلدی و ایتدی یا محمد بن ییلد مکه
سنک امرک عالمیره ایر یسر در رسول الله اکا اسلام عرض ایتدی اول ایتدی
بندن بونی طلب ایله رسول صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی یار سراقه بنم
حاجتم اولدر که قریش لشکرن کیرودوندره سن سراقه قبول ایلبوب
دوندی ابو جهل کادی ایتدی یار سراقه حضرت محمدی اشبو بولده
بولدیکمی اول ایتدی بوق بولدم انلر چون بوسوزی ایشتدیلر بنه
دوندیلر مکه یه کتدیلر (کشافده انس بن مالک ایدر حق جل و علا حضرتلری
اول کیجه براغاچه امر ایلدی مغاره نک او کنده بندی و براورمچک و یردی
در حال یووه یابدی و اول اغاچه ایکی کوکر جن کلدیلر اورمچک آغنک

اراسته بود و باید یاراند نصکره ایکی بکت قریشدن مغاره یه یقین کلدیلر
قلا غوزله ایندی یلر اشبو مغاره یه نظر ایلاک شاید بونده اوله انلر
ایتدی بونده دکلدر دیوب قتلاندیلر حتی صباح اولدی اول قوم مغاره یه
یقین کلدیلر و ردیلر که ایکی کوکر جن بووه یا بمشیر کوکر جنلر انلری
کوردیلر اوجدیلدیلر که بونده دکلدر امدی بیلک کر کدر که چنانکه رسول
صلی الله علیه وسلم پیغمبرلک کلدی قرق ییلدن نصکره شولقدیر معجزات
ظاهر ایلدیکه حساب کز غایت اظهر معجزات باهرات نیرات ظاهر ایتدی
اویله ایسه حضرت رسالتک کالی ثابت اولدی دلائل و حجت قاطعات ایله
پس اصحاب ایمان کتوروب علماء اخیار اولدیلر

(*) فصل فی نزول النبی علیه السلام بالمدينه (*)

چنانکه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دوشنبه کونی مدینه یه
واردی جمعه کونی اولیحق مسجد یایدی و کندی خطبه او قدی جمعه
نماز قیلدی اول جمعه که قیلدی مدینه ده قیلدی (واهل سیر
ایدرلر قچانکه مدینه قومی ایشندیکه رسول علیه الصلوات والسلام مدینه یه
کلور شادا اولدیلر جبعسی حضرت رسولی دعوت ایتدیلر جبرائیل علیه السلام
ایتدی یار رسول الله دوهنک اویان بن یده یم قچان مدینه قومی سنی اولرینه
دعوت ایلسه لائلره ایتکه دوم قنده چوکر ایسه انده اولورم چون مدینه
قومی حضرت رسول ایله بولوشدیلر هر بری اولرینه دعوت ایلدیلر حضرت
رسول ایتدی دوم قنغی اوه واربر ایسه انده اولورم بولر سوندیلر اولری
اوکنه گیمی خرما و گیمی ارپه دوکدیلر تا که حضرت رسولک دوهسی مبل
ایله انده چوکه دوه کلدی هیچ پرپسنه التفات ایلدی وندکلو شهرده
قوم وارا ایسه قارشو چیقادیلر که حبیب اللهک بدیع جالنی و کریم لقاسنی
کوردلر ناگاه دوه بره کلوب چو کدی درحال ینه طروکلدی بربره دخی
واردی خالد بن زید الانصاری حضرتلرینک قپوسی اوکنه چو کدی اول
چو کدی یکی بر حضرت رسولک روضه سی اولدی رسول علیه السلام
حضرت خالدک اوینه قوندی و حضرت جابرک بر کوز سوزاناسی و ارایدی اول
خانون کلوب ایتدی نه اولیدی کوزلم کوردی حضرت رسولک دولتلو جالنی
کوره ایدم حضرت رسول مبارک پرمنی ایله کوزلرین سبیلدی درحال کوزلری
آجلدی رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مبارک جالنی

کوردی و جبع خلق پیغمبر علیه السلام علمدن استفاده ایتدیلر زیرا که
اکرم خلق ایدی نسب یونندن و افضل ناس ایدی حسب یونندن و اسرار
ربانیه نک اینه جک بری و تجلیات سبحانیه نک قونه جق بری ایدی (وعبد الله
ابن سلام کلوب حضرت رسولک یوزینه نظر ایلدی ییلدیکه پیغمبردر
بوزنده هیچ بروجهله بلا نیجلیق نشانی یوقدر تحقیق ییلدیکه حق
رسولدر و ایتدی سکا بر قاج نسنه صوریم بری بودر که قیامتک اول نشانی
ندر و اوجاق اهلی اوجاغه کر یجک اولر نه برلر رسول علیه السلام ایتدی
قیامتک اول نشانی بر او در مشرق دن چیقار خلایق مغربه جمع ایدر
و اوجا غک اول طعامی بالقی جکر بیدر عبد الله بن سلام چون اول
سوزی ایشندی ایمانه کلوب (اشهد ان لا اله الا الله وانک رسول الله حقا) دیدی
اند نصکره ایتدی یار رسول الله یهود قومی بنم اسلامه کلدیکمی ییلورلر ایسه
انلر ایله نیجه ایدم انی کیرلدی برازدن یهودیلر کلدیلر حضرت رسول انلره
ایتدی سزک ارا کرده عبد الله بن سلام نیجه کک شیدر انلر ایتدی غایت
اولو کشیدر و ایتدی انی مسلمان کورر سکر نیجه ایدر سز بولر ایتدیلر نعوذ بالله
من ذلک عبد الله بن سلام یهودیلر قاتنه چیقادی ینه (اشهد ان لا اله
الا الله واشهد ان محمدا رسول الله) دیدی بیلک کر کدر که اول مدینه نک
آدی یثرب ایتدی زیرا که اغر هو الو بر ایدی و چوق فساد دخی اولور ایدی
اند نصکره حضرت رسول اول شهره کر یجک اول طیب و طاهر اوا دی پس
آدن طیبه و مدینه قودی انده ساکن اولدی بر زماندن نصکره اصحاب مکهدن
کلمکه بشلدیلر اول حضرت رسالتک عمر بن خطاب بکرمی اتلوا یله کلدی
و کبر و قلان صحابه لر دخی کلدیلر اسلام دینی قوت طو توب مدینه ده طور دیلر
اند نصکره حضرت رسول حضرت علی یه پیوردیکه مکهدن عایشه بی
و فاطمه بی کتوره حضرت علی انلری کتوردی پس حضرت رسول حضرت
علی بی کندویه قرنداش ایتدی اند نصکره ابو بکر الصدیق حضرت عمر ایله
قرنداش ایتدی و کبر و قلان اصحاب بریری ایله قرنداش اولدیلر اند نصکره
رسول علیه السلام و اصحاب دیلدیلر که مؤمنلره نماز و قن ییلدیرلر بعضیسی
ایتدی بوینوز جلام خلق ایشدوب ککلسونلر بعضی مؤمنلر
ایتدی یهودیلر بکره مش اولورن بعضیسی ایتدی چاک و نا قوس
جلالم بعضیسی ایتدی نصرانیلره بکره مش اولورن پس رسول علیه السلام

واصحاب منتظر اولدیلر کوره لر که حق تعالی حضرتلر نندن نه اشارت اولورنا که عبدالله الانصاری کلدی ابتدی یار رسول الله او یقواله او یانقلق اراسته برکشی کوردم کوکدن ایندی بر دیوار اوستونه قوندی و قبله به قارشو طور دی ابتدی الله اکبر الله اکبر تا اذانی آخرینه دکن او قودی براز طور دی ینه قامت کتوردی صکره ایکی کره قد قامت الصلوة دیدی و اند نصکره حضرت عمر ابتدی یار رسول الله اول تگری حقیچونکه سنی پیغمبر لکه و یردی بندخی بونجیلین کوردم (ونقلدر که ابوالبیت تفسیرنده صحاح کدن روایت ایدر حضرت رسول جبرائیل علیه السلامه صوردی مؤذن کیمی ایدیم دیو جبرائیل علیه السلام ابتدی یا محمد بر قاره جه قول وارد که آدی بلال در فرشتهلر ایچنده انک صوتی کوکچک در و مؤذنلر تگری تعالی حضرتلر یته غایت سوکلبسی در رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری حضرت بلالی چاغردی اذان او کرتدی و یوردی مسجدک اوزرینه چیقدی اذان او قودی او یله وقتنده ایدی اند نصکره اذان سنت اولدی چانکه اذان او قوندی اهل نفاق و اهل شرک اذانی ورکوعی و سجودی کوردیلر کلوشدیلر حق تعالی انلری ردایدوب بو آیت کریمه یی **و ندردی** (واذا نادیتم الی الصلوة اتخذوها هزوا ولعبا) و نقلدر که پیغمبر علیه السلام مدینه به کلدی بیت المقدس دن طرفنه اون الی آی نماز قیلدی اند نصکره پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی یا جبرائیل دیلر که حق تعالی بنی یهودیلر قبله سندن کعبه به دوندوره زیرا که **کعبه** ابراهیم علیه الصلاة والسلام قبله سی ایدی جبرائیل علیه السلام ابتدی یار رسول الله بندخی سنجلین بر قولوم هیچ برنسنه به مالک دکیل ربکدن ایسته پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلری بر کره کوزلرین کو که طوتدی در حال حق سبحانه و تعالی حضرتلری بو آیتی کوندردی (قد نری قلب و جهک فی السماء فلتنولینک قبله ترضیها فول و جهک شطر المسجد الحرام و حیث ما کنتم فولوا و جوهکم شطره) بعضیلر ایدر بدر غرا سندن ایکی آی مقدم رجیده کون زواله کلدیکند نصکره قبله کعبه به دوندی بنی سله مسجدنده حضرت پیغمبر اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ایله ایله او یله نمازین قبله ایکن ایکی رکعتی قالیحق اشو آیت کلدی حضرت رسول علیه السلام نمازده ایکن دوندی ارلر عورتلر مکانه دوندی و عورتلر ارلر مکانه

دوندی پس اول مسجد مسجد قبلتین دیدیلر اند نصکره اصحاب کرین ابتدیلر یار رسول الله بزم قرنداشلر عمر نمازلرینی بیت المقدس طرفند قبلر ایدی انلرک نمازلری نیجه اولدی در حال حق جل و علا حضرتلری بو آیتی کوندردی (وما کان الله لیضیع ایمانکم) یعنی نماز یکر قدس دن طرفه اولیق ایله نماز کر باطل اولدی زیرا که ایکی سنی دخی بنم یور یغم ایله در

(*) فصل فی جهاد النبی علیه السلام (*)

چانکه حق سبحانه و تعالی حضرتلری اسلام دینی عزیز و منصور ایلدی نصر عزیز و قدر رفیع ایله پس حضرت رسول علیه السلامه بیوردیکه غزا ایلدی حضرت رسول علیه السلام مکه دن هجرت ابتدیکنک ایکیجی یلنده (ایمدی جهاده سبب اولدر که برکون جزه رضی الله تعالی عنه حضرتلری مدینه ده کندی مصلحتنه کیدر ایکن اوج کافر حضرت جزه نک دیننه سو کدیلر حضرت جزه دخی فلجن چیقاروب انلری اولدردی کافرلر بونی ایشتدیلر دشمن اولوب مسلمانلر ایله عداوت ایلدیلر پس پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلری مؤمنلره غزا ایله امر ایلدی (لا اله الا الله) کلمه سنی یو جلتمک و اظهار ایتک ایچون ابتدا غزا که فرض اولدی بد ر غزاسی ایدی قصه سی تفسیرلرده مذکور در لکن بزگا بمرده پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینک درت غزاسنی تبرک ایچون بیان ایتک ابتدا غزا بدر غراسیدر پس اول شو یلدر که بر کر مکه دن قریشک اولولری تجارت ایتکه شامه کلدیلر کبر و دونیچک جبرائیل علیه السلام پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه خبر و یردی مسلمانلر حاضر انوب قارشو چیقیدیلر و مکه اهله خبر اولدی لشکر جمع اولوب بونلره قارشو کلدیلر ابو جهل کعبه نک اوزرینه چقدی چاغروب ابتدی ای اهل کعبه التجا النجما ماللر یکرینی محمدک اصحابلری ایلراندن صکره سزک ایچون جهانده درلک قالمدی دیدی پس رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری جبرائیل علیه الصلاة والسلام دن چون بو خبری ایشتدی اوج یوزاون اوج کشی ایله مهسا جریندن و انصار دن مرسلار صا غشجه غرا به چیقیدیلر بونلرک اراسته انجیق ایکی آتلو و ارایدی جبرائیل علیه السلام کلدی پیغمبر بزم علیه الصلاة والسلام حضرتلرینه خبر و یردی مشرک لرمکه دن تجارت دوهلرینه قارشو کتدیلر دیوود دخی ابتدی یا محمد حق تعالی حضرتلری

سکا وعده ایلدی وایتدی ایکی طائفه نك قنغیسنی دبلر ایسك قبول ایله
 بازگانله می واررسز یوخسه لشکره می واررسز رسول اکرم صلی الله
 تعالی علیه وسلم حضرت تیری اصحاب کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعینه
 خبر ویردی اصحاب کرین ایکی بولک اولدیله ابو بکر الصدیق و حضرت عمر
 و حضرت علی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین لشکره وارمغه راضی اولدیله
 و انصار یلردن سعد بن معاذ رضی الله تعالی عنه ایتدی یار رسول الله
 سن قنغیسن دبلر ایسك واریرز والله اگر پیوره سن که دکره اوغرایک
 اوغراز یار رسول الله بزینی اسرائیل **ک** بی ایترز موسی علیه السلام که
 ایتدیله (اذهب انت و ربك فقاتلانا ههنا فاعدون) پس ابو جهل مکهدن
 طقوز یوزاللی کشتی ایله کلدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری
 انلری کوروب نماز قیلدی اللربین قالدروب ایتدی یارب اگر سن یوقومی هلاک
 ایدر ایسک یوزنده ایدی برکجه قالمز که سکا عبادت ایله شولقدر کوکدن
 یکا توجه ایلدی که داسی اکندن دوشدی ابو بکر الصدیق رضی الله عنه ایدی
 ینه اکنه قودی و ایتدی یار رسول الله نیچون غصه برسن حق تعالی ایکیستندن
 بریسنی سکا ویرمه وعده ایلدی اندنصکره حق جل و علا حضرت تیری یونلره
 بیک فرشته کوندردی جبرائیل و میکائیل علیهما السلام بیله کلدیلر سوال
 ایدر لسه که بر فرشته دخی یتر ایدی بیکه نه حاجت جواب بودر که بودینی تعظیم
 ایتک ایچون واسلام لشکرین چوق کوسترمک ایچون بیک فرشته کلدی
 ابو جهل چون یونلری کوروب ایتدی اللهم سکا قنغی دین که سوکلودر
 اکا یاردم ایله چون ایکی لشکر بریره جمع اولدیله صافلر باغلندی هر طائفه
 جنس جنس اولوب چنکه کیرمه که باشل دیلر حضرت جره رضی الله تعالی عنه
 و حضرت علی کرم الله وجهه یونلر ایلر و کلوب میدانه دیدیلر حضرت علی
 ایتدی بن تکرینک و رسولنک ارسلانیم دیو کفار اوزر ینه آت دیدی انلردن
 ابو جهل میدانه کیردی مؤمنلردن ایکی یکت قارشو واردیلر ابو جهلی ایکیسی
 دخی بیله قلمجه جالدیلر همان ابو جهلی یوزی اوزر ینه دوشوردیلر اندنصکره
 پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیرینه **ک** کلدیلر قلملرین
ک کوسروب هر برلری بن چالدم دبلر ایدی پیغمبر صلی الله علیه وسلم
 حضرت تیری قلملرینه نظر ایلدی کوردیکه ایکیستنده دخی قان وارا ایتدی
 ایکیکز بیله اولدردیکر اندنصکره رسول علیه السلام ایتدی ابو جهلک
 خبرین کیم اوله که بزه بیلدیره عبد الله بن مسعود رضی الله عنه میدانه کلدی

ابو جهلی کوردیکه قان ایچنده یاتور ابو جهل ایتدی بزنی سز می صدیکر
 عبد الله ایتدی یا کیم صدی ابو جهل ایتدی فرشتهلر صدی عبد الله ایتدی
 سن فرعوندن اشدنسنکه ایمانه کلم سن فرشتهلری کوررسنکه محمد علیه
 السلامه یار دیمه کلدیلر دخی انا غرسن پس سکا امان ویرمک نه اولوردیدی
 همان ایاغنی ابو جهلک بو ینه قودی باشین کسوب رسول علیه السلامه
 کتوردی رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیری کوروب حقه سجده ایلدی
 ایمددی بدر غراسنده اون درت اصحاب شهید اولدی و کافرلردن یتیم کشتی
 اولدردیلر و یتیم کشتی اسیر ایتدیله (ونقلدر که مقاتل بن سلیمان ایتدی دنیا
 یار دیمه لبدن برو بدر غراسنده می جمع اولان خلق کی هیچ خلق جمع اولدیله
 زیراکه اول بودر که رسول علیه السلام مبارک وجودی انده بیله ایدی و اوج
 یوزاون اوج مؤمنلر بیله ایدی و بیک فرشته بیله ایدی و شیطان لعین و کافر
 لشکری طقوز یوزاللی مشرک لرانده بیله ایدی او بیله اولدی ایسه بورسمه
 جمعیت نه اولدی و نه اوله جقدر اندنصکره حضرت رسول علیه السلام اسیرلر
 ایله دوندی و غنیمت مالیه مدینه به تشریف ایلدی شاد و خرم اوتوردی نعمت
 و احسان ایله و کافرلر هلاک اولدیله نعمت و خسران ایله (ایکجهی احد
 غراسیدرر وایت شو بیله در که چون مؤمنلر کافرلری یوزوب هلاک ایلدیله
 ابوسفیانکده مکهدن بکی ایدی مال تجاری آلرب دکر طرفندن قاچوب مکهدیه
 دوشدی مکهدنک اولولر ینه ایتدی محمد اولولر بکرنی اولدردی و ماللر بکرنی
 الدی و قصدی بودر که مال ایله قوت طوته قریش قومی چون بوسوزی
 ایشتیدیلر در حال بیک سلاحلور جمع ایدوب خالد بن ولید و عمرو بن العاص
 و عکرمه بن ابی جهل چری جمع ایتدیله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرت تیرینک اوزر ینه یوریدیله رسول علیه السلام بو خبری ایشتدی
 مؤمنلر دخی ویردی مؤمنلر احد طاغنه واردیلر عبد الله بن سلول منافعلرک
 اولوسی ایدی جماعتیله کیرویه قاچدی رسول علیه السلام بیک کشتی ایله جمعه
 کونی ایدی جمعه نمازین قیلدیله نماز دنصکره مدینه دن چیقوب احد طاغی
 دینه واردی جمعه ایرنه سی جنک واقع اولدی جمیع مؤمنلر اوج بیلوک اولدی
 بر بیلوک یاره لو اولدیله و بر بیلوک شهید اولدیله و بر بیلوک قاچدیله
 (ونقلدر که چنانکه مسلمانلر صنوب طاغدیله رسول علیه الصلو و السلام ایله
 یدی کشتی قالدی انصار دن و ایکی کشتی قالدی مهاجر دن هر کاه که کافرلر

جمله ایدر ایدی رسول علیه السلام اوزرینه رسول علیه السلام ایدردیکه
هرکیم بونلری منع ایدر ایسه اوجاق انکدریدی کره بویله دیدی حتی
یدی کشتی شهید اولدی لر و حضرت طحطحه رضی الله عنه اوکنده ایدی بکرمی
یرندن یاره لو اولدی ناکا. برکافر محمدی اولدر دم دیو چاغردی بفضیلر ایدر اول
چاغرن ابلبس ایدی مؤمنلر ایستدیلر قاچدیلر ابلبس مدینه کلدی
چاغردیکه محمد اولدی محمد بن مالک عسکرک ایچنه کیدی پیغمبر عز علیه
السلامی ارادی گوردیکه قان ایچنده یاتور یاره لو اولمش مؤمنلره چاغردی
قانی آوازیله بشارت اولسونکه رسول علیه السلام دریدر دیو رسول علیه
السلام اشارت ایلدیکه اسم اول دیو) حضرت انس ابن مالک رضی الله
عنه ایدر چون رسول علیه السلام یاره لو اولدی یوزی اوزرینه قان اقرار ایدی
الی ايله سیرلیدی و ایدردی اشبو قوم ضلالتدن نیجه قورتوله که بن انلری
دینه دعوت ایدرم و انلر بنم ايله جنک ایدر لر ودخی ایدردی الهی بنم قوممه
هدایت ویرکه بونلر بنی یلزلر و اصحاب کزین رضی الله تعالی عنهم اجمعین
بربره جمع اولوب ایدیلر یار رسول الله سن بونلره دعا ایدرسن بونلر سکا
کوره ایلدی لر پیغمبر عز علیه الصلاة والسلام ایددی بن خلقه لغت ایدیچی
دکلم بلکه الهی انلره رحمت ايله دیرم زیرا که بنی یلزلر (غرائب اخبارده
ایدراول کون حزه رضی الله عنه کافر لری بیقوب و نیجه کافر لری اولدردی
برطرفه وحشی آدلو بر قول برطاش آردنده کیرلندی حضرت حمزه کلوب
اوغرا دی اکسردن حربه ايله اورب حضرت حمزه بنی شهید ایلدی و یتیم
پاره ایلدی لر پیغمبر علیه السلامه خبر اولدی رسول علیه السلام کلدی
حضرت حمزه نک هر یاره سنه بر نماز قیلوب دفن ایدیلر اند نصکره پیغمبر عز
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لری جمله ایلدی الن زرهدن چیقاردی
و مؤمنلر یله جنکه کیردیلر حتی شو یله اولدیکه کافر لری هب صدیلر
و بوزدیلر (و نقلدر که سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه حضرت لری ایدراول
کون رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت لری نک یاننده ایکی کشتی و ارایدی
غایت جنک ایدر ل ایدی آق طونلر کیرل ایدی بری جبرائیل علیه السلام
و بری میکائیل علیه السلام ایدی و مسلمانلردن یتیم کشتی اول کون
شهید اولدیلر درت کشتی مهاجرلردن و التیم کشتی انصاردن اما
کافرلردن اون بیدی کشتی دوشدی باخود دخی زباده و بعضیلر ایدر اند نصکره

امدی ای یارنلر اکبر بند خدی دوست طونه ایدم ابوبکر الصدیق
حضرت تلی بنی طونار ایدم ولکن بنم دوستم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی در
ودخی بیلک که بنم موتم یقیندر تحقیقا حق تعالی حضرت تلی اولومی
جیع خلقه حکم ایلدی نه ملک مقرب ونه نبی مرسل قالور همین
باقی حق تعالی حضرت تلی قالورودخی بیلک که بند نصکره پیغمبر کلیم خاتم
النبین وسید المرسلین بنم و سز جیع امتلرک خیر لوسی سز حق تعالی
حضرت تلی ندن قورقوب عبادته مشغول اوله سز هر کیم حق تعالی
حضرت تلی ندن قورقار ایسه حق جل و علا حضرت تلی اکا
صائمینی یردن رزق و یرر وشهادت کلمه سن دائم کتوره سز
ونماز قبله سز وزکاة و یره سز و کوجکیز تر ایسه حجه واره سز و رمضان آیین
اوروج طوناسز و شونیکه حق جل و علا حضرت تلی حلال ایلدی حلال
بیله سز و شونیکه حرام ایلدی حرام بیله سز و چنانکه بنم قرند اشلامی
کوره سز بنم سلامی انلره ابر شدیره سز سلمان فارسی ابتدی یار رسول الله بز سنک
قرند اشک دکلمیوز حضرت رسول ابتدی سز لر بنم اصحاب وانصار ممسز
تحقیقا بنم قرند اشلام انلردر که بند نصکره کلیم نبی کورمدن بکا ایمان کتوره لر
دیددی و بوآیت کریمه بی اوقودی (اولئک الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی
واستغفروا الله ان الله غفور رحیم) اشبو آخر خطبه بی ووتندن بش کون
اول اوقودی اندن منبردن اشاعه ایندی لونی متغیر و کوزی یشلو اولدیغی
حاله حضرت عایشه نک اوینه کلدی و دوشکه یاندی حضرت عایشه
ابتدی یار رسول الله بنم انام و انام سکا فدا اولسون نه اولدک بویله یتور سن
حضرت عایشه به جواب و یرمدی اماد زینه سو یکندی حق جل و علا
حضرت تلی ملک الموت و حی ایلدی و ابتدی یا ملک الموت بنم حبیب محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم این بدن سلام ایله و اکا خبر و یر اول
بنم حبیبمدر و مخلوقک خیر لو سیدر تحقیقا اکامشتاقم انک اوزرینه کبرمه
الادستور ایله کیر و جان الله الادستور بیله آل چون یدی قات ککوک اهلی
وعرشی کتورنلر حضرت رسولک وفاتن ایشتدی لر جیع عیسی اغلاشدیلر
اند نصکره ملک الموت یر یوزینه ایندی و چوق فرشته لر بیله ایندی لر حضرت
عایشه نک اوینه کلدی لر ملک الموت ابتدی یا جبرائیل حق تبارک و تعالی
حضرت تلی بکا ایدر محمد علیه السلام اوزرینه کبرمه و روحنی دستور سز

قبض ايله چون جبرائيل عليه السلام بوسوزي ايشندي اغلدي وايتدي
(كل نفس ذائقة الموت) اندنصكره حضرت رسولك اوزرينه كيردي
اعليه رق حضرت رسول ايتدي يا جبرائيل سني اغلار كورورم جبرائيل عليه
السلام ايتدي يا حبيب الله يا محمد نيجه اغليايمكه ملك الموت قابوده طورردستور
استر كه اوزريكه كيره پيغمبر عليه الصلاة والسلام حضرت تلي اغلدي
و ملك الموت كيرمه دستور و يردى اندنصكره ملك الموت ايجر و كيردي
وايتدي السلام عليك يا احمد السلام عليك يا محمد السلام عليك يا خير خلق الله
رسول عليه الصلاة والسلام حضرت تلي ايتدي و عليك السلام
ورحمه الله وبركاته يا قرينداشم عزرائيل زيارت ايلكه مي كلك بوخسه قبض
روح ايلكه مي كلك عزرائيل عليه السلام ايتدي يا محمد اكر ديلرايسك زيارت
ايلرم و اكر ديلرايسك قبض روح ايدرم پيغمبر صلى الله عليه وسلم اغلدي
وايتدي صدق الله العظيم (كل نفس ذائقة الموت) عزرائيل عليه السلام
ايتدي يا حبيبي يا محمد اغلمه والله حق سبحانه وتعالى حضرت تلي كه سني
پيغمبر لكه و يردى سكا بن انا دن اوغلاننه شفقتلويم اكر حق تعالى
حضرت تلي بكادستور و يررايسه كه جيجي عالمك جان آل بكا آسان اوليدي
كه سنك شريف روحكي قبض ايلدن رسول عليه الصلاة والسلام
حضرت تلي ايتدي يا ملك الموت خوش كلك و لكن بكا مهلت و ير احبابمه
وانصاريمه نظر ايلاييم و كوزلم نوري حضرت علي به نظر ايلاييم و بنم قزم
فاطمة الزهرا به نظر ايديم و اوغلانلرم حضرت حسني و حسيني كورهم ملك
الموت ايتدي والله يا رسول الله سكا مطيعم اندنصكره حضرت علي و حضرت
فاطمة و حضرت حسن و حسين بريره كلديلر جوق اغلشديلر قچان كه
رسول عليه الصلاة والسلام حضرت تلي اناره نظر ايلدي و اغلدي حضرت
فاطمة ايتدي يا رسول الله نيچون اغلار سن رسول صلى الله تعالى عليه ايتدي
نيجه اغليايمكه اشودوران ملك الموت در سنك انا كه كلديكه روح قبض ايده
زيرا كه جهانده كيمسه باقي قالماز الا الله باقي قالور حضرت فاطمة ايتدي
يا رسول الله حق تعالى حضرت تلي دن ديلر كه بني يقينه سكا اولاشديره رسول
عليه السلام ايتدي يا فاطمة بكا يقينه كلور سن پس اهل بيت ايله و اصحاب
ايله و داع ايدرايكن نماز و قتي اولدي حضرت بلال قابويه كلددي ايتدي
السلام عليك يا رسول الله الصلوة برحمتك الله رسول عليه الصلوة والسلام

ايتدي يا بلال حق تعالى حضرت تلي سكا رحمت ايلسون تحقيقا سنك
پيغمبرك كندى به مشغولدر رسول عليه السلام ايتدي يا بلال
ابوبكر الصديق ايت خلقه امام اولسون نماز قبلسونلر حضرت بلال
واردى خلقي مسجده چاغردى ايتدي يا معشر المسلمين تحقيقا
رسول اكرم بوكون كندى نفسه مشغولدر و يورديكه ابوبكر الصديق
بنم يريمه امام اولسون خلقه نماز قبلو و يرسن مسلمانلر چون بوسوزي
ايشنديلر غايت ملول اولوب قتي اغلشديلر ابوبكر الصديق رسول عليه
السلامك سوزينه مطيع اولوب محرابه كيردي و صفلر بغلنوب ابوبكر
الصديق اويديلر نماز قبلار ايكن ابوبكر الصديق رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلمك سجده سي يرينه باقدي رسول عليه السلامي انده
كورمدي اغلدي و ايتدي شمدن كيرو وحي بزدن منقطع اولدي مسلمانلر انا
كورديلر ييله اغلديلر رسول عليه السلام بونلرك آوازي ايشندي حضرت
علي به ايتدي بونه اغلشمقدر حضرت علي ايتدي يا رسول الله اصحاب
سزي نماز يرنده بولديلر انكيچون اغلديلر رسول عليه السلام ايتدي
يارب بني براز خفيف ايله نماز قلايم مسلمانلر ايله انك على كل شئ قدير
پس رسول عليه السلام براز ميارك بدنده راحت بولدي اكا راحت
الموت دبرل فضل ابن عباسك و حضرت عاينك اووزلرينه سويكندى
طروكلدي مسجده واردى ابوبكر الصديق نمازى تاخير ايلدي حضرت
رسول عليه السلام ايلروكلوب محرابه كچدي خلقه نماز قبلو و يردى
واوقوردى يوزين انلره چو يروب ايتدي يا معشر المسلمين درويشلره
و مسكينلره و يتيملره و غزايه كيدنلره احسان ايلك و اندنصكره ايتدي
سزه نصيحت ايلدمي و رسالتى سزه ابرشدردمي و حق يولنده تمام
غزا ايلدمي و قرأنى سزه اوقودمى و سزه نمازى و اوروجى و حجى و غزايى
ييلدردمي ايتديلر يا رسول الله بلي ييلدرك حق سبحانه وتعالى حضرت تلي
سندن خشنود اولسون سن شفقتلور پيغمبر سن ديديلر اندنصكره رسول
عليه السلام ايتدي يا معشر المسلمين حق سبحانه وتعالى حضرت تلي دن
قورقك تحقيقا بن سزي مفارقت ايده رم يقينه زيرادنياده طوردهغه كلمم
بلكه حق جل و علا حضرت تلي دنك قوللر بني حقه دعوت ايلكه كلام ديدى

اند نصیره مسجد دن قالقدی حضرت علی وفضل ابن عباسک اوموزلرینه
سو یکندی کبرو حضرت عایشه نک اوینه تشریف ایلدی حق جل و علا
حضرتلری ملک الموت وحی ایلدی ایتدی یا ملک الموت این بنم حبیمه
بندن سلام ایله وانی خوش طوت اول بنم جبع خلقمک خیرلوسیدر (ابن عباس
ایتدی ملک الموت احسن صورت ایله ولطف رایحه ایله یره ایتدی برکوزل
آدم صورتنده رسول علیه الصلوة والسلامک اوینه کلدی وایتدی السلام
علیک ای نبوت اهلنک اوی ورسالت معدنک اهلی دستور ویر ایچرو کیره بم
فاطمه حضرت تلی ایتدی حق جل و علا حضرتلری سکارحت ایلسون ای
عرب قرنداش رسول الله حضرتلری کندی نفسنه مشغولدر رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم عزرائیل علیه السلامی سوزندن بیلدی وایتدی
یا فاطمه کیمه سو یلرسن حضرت فاطمه رضی الله عنها ایتدی بر عرب کلدی
دستور ایستر که اوه کیره رسول علیه السلام ایتدی اول عرب دکدر بلکه
لذتلر بوزوجی و جاعتلر آریجی واولر خراب ایلدوب قبرلری عمارت ایلیمجیدر
اول ملک الموتدر که کلدی بنی دنیادن آخرته آله کیده یا فاطمه قیوی آج کیرسون
حضرت فاطمه قیوی آجدی عزرائیل علیه السلام ایچرو کیردی وایتدی
السلام علیک یا رسول الله رسول علیه السلام وعلیک السلام یا عزرائیل دیدی
زیارت اینکه می کلدک یو خسه قبض ایلکه می کلدک عزرائیل علیه السلام
ایتدی یا رسول الله قبض ایلکه کلدک الله تعالی بکا بیوردیکه سنک شریف
روحکی قبض ایلیم غایت آسانلق ایله پیغمبر علیه السلام ایتدی یا عزرائیل قنی
قرنداشم جبرائیل علیه السلام عزرائیل علیه السلام ایتدی دنیا کو کده قالدی
سنکیچون فرشتهلر اکانعزیه ایدرلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم آغلدی
و کوکلی ملول اولدی عزرائیل ایتدی یا رسول الله حق تعالی حضرتلری
بیورر که اکر دیلر ایسک روحکی قبض ایلیم واکردیلر ایسک نقدر کر کسه باشه
رسول علیه السلام ایتدی اند نصیره امر و حال ندر عزرائیل علیه السلام
ایتدی اولمکدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدر بکامملت
ویر جبرائیل کلسون شول کیم کوکله دراکا صورهم عزرائیل علیه السلام
ایتدی سمع اطاعه در حال جبرائیل علیه السلام کلدی سلام ویردی
وایتدی یا رسول الله شریف نفسکزیچهدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ایتدی یاخی جبرائیل اشو طوران عزرائیلدر کلدیکه بنم جائمی قبض

آرتق کافرلر مؤمنلری صیدیلر و انلر که شهید اولدیلر پیغمبر
علیه السلام ایتدی انلری یوماک قانلری ایله دفن ایدک اما انلر اولوقتکه
یاره او اولدیلر حق تعالی حضرتلرینک قتنده مرتبه مرز یاده اولسون دیو
طعام یمدیلر وصو ایچمدیلر و سو یمدیلر شو یله صوسر اولد قلری خالد
شهید اولدیلر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

(*) قصه فتح مکه (*)

ونقلدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم دوشنده کوردیکه حق تعالی
حضرتلری اکا مکه بی فتح ایدر چون پیغمبر یمر علیه السلام حدیبیه
غرا سندن کلدی صحابه دن اون بیک کشی جبع ایلدی مکه به کتدی مکه نک
خلق لشکر جبع ایلدوب رسول علیه السلامه قارشو جبقدیلر و جنک ایتدیلر
حق جل و علا انلری صدی مکه نک بکی ابوسفیان کلدی مؤمن اولدی
صباح نمازی اولدی صحابه لر رسول علیه السلامک ابدست صوین آلوب
ایچرلر ایدی و بوزارینه سوررلر ایدی ابوسفیان حضرت عمره محمدک
اولمش دیدی حضرت عمر اکا محمد بکک ایتر بلکه حق پیغمبردر انکیچون
تعظیم ایدرلر دیدی و ابوسفیان رسول علیه السلامه مکده ایکن قتی رعایت
ایدرلر ایدی و جنکده جایه ایدوب خانه سنده قتی حرمت ایدرلر ایدی پس رسول
علیه السلام ایتدی هر کیم ابوسفیانک اوینه کیره یا خود قیوسنی قیایه یا خود
سلاحن براغه اکا اماندر (ونقلدر فائیکه حضرت رسول مکه بی فتح ایدیلر
اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرتلری حضرت رسول
اللرینک اوزرنده کتوردیلر کعبه نک قیوسنه جبقدی قبولک ایکی طرفنه
یاپشدی قریشه ایتدی بنی نیجه بلورسکز قریش ایتدی سن بزم کریم
قرنداشم سن پس حضرت پیغمبر ایتدی امدی یوسف پیغمبر قرنداشلرینه
نه دیدی ایسه بن دخی سزه انی دیرم (لا تریب علیکم الیوم) یعنی سزه
بو کون سرزنش و تعیب یوقدر دیوب کعبه قیوسندن کیر وایتدی و دیرلر که
ابن عباس ابی سفیان ایتدی فائیکه حضرت رسول کله اکا (لا تریب
علیکم الیوم) آیتن تذکر ایتدر همان ابوسفیان اوله ایلدی حضرت رسول علیه
السلام ایتدی حق جل و علا حضرتلری سنی یاراغه سن و سکا دخی او کرده نی
یاراغه سون دیدی امدی بو غزا هجرتدن سکز سنه صکره ایدی

(*) قصه حنین (*)

(و نقلدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری بر زمان مکده
 طوردی اندنصرکه رمضانده حنین غزاسنه کندی اون ایکی بیک کشتی ایله که
 اون بیک مدینه دن ایدی وایکی بیک مکده دن ایدی برکشتی بو کره بزه کیمسه غالب
 اوله مر بزه نه غصه چون رسول الله حضرت تری بزم ارامر ده بیله در دیدی
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ایتدی بر امر سو یلدیکر حق
 تعالی بونله یول ویرمدی رمضان دن شواله کلنجه انده یاندیلر کیده مدیلر کافر لک
 اولوسی مالک بن عوف ایدی یارانلرینه ایتدی بو کون درت بیک کشتی سزدرت
 بولک اولک قانکه بونلر ایله بولوشور ایسه کور بر او غوردن حمله ایدک چون
 ایکی لشکر بولشدیلر کافرلر مسلمانلر اوزر بنه حمله ایلدیلر اول کون غایت
 جنک اولدی و نیجه آدم دوشوب قیرلیدی اما مسلمانلردن عباس و ابی سفیان
 و انصار دن برقاج کشتی رسول اکرم مک یاننده قالدی کورو قلاتی قاجدی
 (و نقلدر که برکشتی و ارایدی کاشبیه دیرلر ایدی کوردیکه رسول اکرم صلی الله
 علیه وسلم یا لکر قالدی کندی کندینه ایتدی شمعی محمدی اولدوره یم
 پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری انک کوکلنه کلنی بیلدی الی ایله
 ک و کسنه آوردی یاشبیه سندن حق تعالی حضرت تری نه صغورم
 دیدی چون شبیه بونی کوردی محبتی رسول علیه السلامه زیاده اولدی
 غیری انکاری قالدی اندنصرکه رسول علیه السلام آق قاتر دن اشاغه
 ایندی بر آوج طبراق الدی کافر لک اوسنه ساجدی در حال کافرلر صنوب
 قاجدیلر مالک بن عوف اول قومک اولوسی ایدی کلدی مسلمان اولدی اندن
 صکره حق جل و علا حضرت تری بو آیت کریمه بی کوندردی (لقد نصرکم الله
 فی مواطن کثیره و یوم حنین) تا که اکا دکن که (ثم یتوب الله من بعد ذلک علی
 من یشاء والله غفور رحیم) اندنصرکه پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه
 وسلم کیرومدینه یه کلدی بصنوف الفتوحات و انواع الفسائم و الکرامات
 سالمین من الافات غانمین بالمضاعفات (و نقلدر که تفسیر قرطیده ابی بکر
 احد بن علی الخطیب و ابی حفص عمر بن شاهین رجه الله علیهما ایدرلر
 حضرت عایشه رضی الله عنهما نقل ایتدی دیرلر آخر حجه رسول عایه
 السلام بچونه کایچک دوه دن اشاغه ایندی اغلدی بندخی بیله اغلام بر زمان
 کندی اندنصرکه بندن بکا کلدی فرح اولوب کولدی بن ایندم یار رسول الله
 انام و انام سکافدا اولسونلر بنم قمتدن اغلدک وینه کلدک فرح اولوب کولر بن

حکمت ندر حضرت رسول ایتدی انام و انام ایچون اغلدم و دعا بیلدم انامی
 حق تعالی حضرت تری کیرودیرلندی بکا ایمان کتوردی وینه آخرته کندی
 اکافر ح اولدم دیدی قرطبی ایدر اندنصرکه مکده ایله مدینه اراسنه کایچک
 اتاسی قبرینه واردی انی دخی دعوت ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری
 انی دخی دیرلندی اولدخی ایمانه کلدی کیروغائب اولدی ایشتمکه عسی
 ابوطالب دخی دیری اولوب ایمان کتوردی بعض اهل سیر بو سوزلر صحیح
 دکلدر دیدی اما شو بیله بیلک کر کر کدر امام قرطبی یلان سوزلر و رسول الله
 صلی الله تعالی علیه وسلم دخی لایقدر که رجه للعالمین اولیچق اتاسی و اناسی
 کیرومؤمن اوله لر (و انس رضی الله عنه ایدر رسول علیه السلامه برکشتی
 کلدی ایتدی قنی بنم انام و سنک اتاک رسول علیه السلام طاموده دریدی
 او بیله ایسه نیجه ایمان کتورمش اولورلر) جواب بودر که رسول علیه
 السلام کالندن عجب دکل اگر صکره اناسی و اناسی حقندن دیلیوب
 دیرلدوب ایمان کتوروبینه اولمش اوله لر زیراکه نیجه پیغمبرلر اولوری دیرلندیلر
 یونس علیه السلامی اولمش ایکن حضرت الباس دیری ایلدی و حضرت
 عبسی بش کشتی بی دیری ایلدی حضرت محمد مصطفی خود انلردن
 افضلدر و روا دکلدر که انک کبی سلطانت اناسی و اناسی حق سبحانه
 و تعالی حضرت تری کافرله و مؤمنلره قارشو جهنمه براغه (بیلک کر کدر که
 چون حضرت رسول عالمه کلدی رسالت کبری و نبوت عظمی ایله
 خصوصاً که هجرتد نصرکه چوق معجزات ظاهر و قرآن نازل اولدی
 و مقدمکی پیغمبرلر برقاج معجزات ظاهر ایلدی اما بزم پیغمبر یمز علیه السلام
 اوج بیک معجزات ظاهر ایلدی جبرائیل علیه السلام اوتوز بیک کره
 بر یوزنه ایندی بکرمی یدی بیک کره حضرت رسول علیه السلامه ایندی
 و اوج بیک کره کیرو قلاتن پیغمبرله ایندی اگر دیلرلر ایسکر حضرت رسولک
 جمیع کالاتن تفصیل ایله بیله سز تفسیر کابلیرین مطالعه ایلک اشبو کابه
 جبعسی صغمازنتکیم هر یرده عذر ایتدمکه العذر عند کرام الناس مقبول
 و مار قمتناه الا باحتراق القلوب و الارواح و الارسمناه الا بافتراق النفوس
 و الا شباح اللهم لا تحرمنا من لقائه الکریم و اجزه عنا بفضلک العظیم

مفسر ایدر رسول علیه السلام اول وقتکه مکده ایدی انجق نماز فرض
اولش ایدی چنانکه مدینه کلدی حق تعالی حضرت تری حرام و حلال
آیتن ایندیردی و جمیع شرایع و احکامی بیلدردی و رسول علیه السلام
اوزرینه آیات بینات ایله نیجه ییک معجزات ظاهر ایلدی چنان حضرت
رسولک رسالتی کالنه ایرشدی و وحی تمام اولدی اندنصکره آخر حنده
مدینه دن مکده کتدی و مکده کرد کینک ایرتسی کونی عرفانه چیقدی انده
جمعه کون خطبه اوقودی شول که اهم معلومات و احسن صیادات
ایدی خلقه بیلدیردی و ایتدی سزه دیکزی و احکام عبادتی بیلدیردی انلر
ایتدی بلی بیلدیردی ایتدی الهی سن بو کاطانق اول دیدی و خلقه دعا ایلدی
جمعه دن صکره ایکندی وقتنده وقفه طوردی دوه اوزرنده اول
کون حقه و خلقه متوجه اولدی (ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر اول
کون بش بیرام بریره جمع اولدی بری جمعه و بری عرفه و بری یهودیلر
و بری نصرانیلر و بری اوده طینلر بیرامی ایدی انک کبی بردخی اولمادی
و اولماز اندنصکره مدینه کلدی چون شهره کلدی بوایت نازل اولدی
(و اتقوا یوماً ترجعون فیهِ الی الله ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون)
بوآیه کریمه نک معنا سی بودر که حق تعالی حضرت تری پیورر که قورقک
شول کوندنکه اول کون الله و ارر سز اندنصکره بلک که هر جاننه ایتدی ایسه
انی بولور هیچ کیسه به ظلم اولماز امدی آخر آیتکه حضرت رسوله نازل اولدی
بوآیتدرو بوآیتدنصکره پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم بیکرمی برکون معمر
اولدی صحیح بودر که پیغمبر علیه الصلاة والسلام عمری التمش اوج بیلدر
پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم چون بیلدیکه اجلی یقیندر
پیوردیکه خلقی چاغردلر حضرت بلال دام اوستنه چیقدی ایتدی یامعشر
المسلمین رسول علیه الصلوة والسلام فتنه جمع اولک هر طرفدن خلق
مسجده کلدیلر حضرت رسول طر و کلدی منبره چیقدی الله جود ثنا
ایلدی و کندی نفسنی اکدی اندنصکره بلیغ خطبه اوقودی و جمعی
کوکلر حرکه کلوب کوزلندن یاش برینه قان اقتدیلر و اوجاق نعمت برینه
بونلری مشتاق ایلدی و طامودن قورقوندی و غزیه و ارمغه قندر دی
ندکلو خلق و ارایسه قتی اغلشدیلر و ایتدیلر یا رسول الله بونه خطبه در که
نیم یورکلریمزی یاقدی حضرت رسول ایتدی بو خطبه و داع خطبه سیدر

ایله سن نیچون بندن آبر و اولور سن جبرائیل علیه السلام ایتدی یا رسول الله
بن طاقت کتور مریم سنی بو حالده کور مکده یو عذر ایتدی رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تری ایتدی خبر و بر بکا که بنم ریم بکا نه وعده
ایلدی جبرائیل علیه السلام ایتدی یا محمد کور کور قیوسن آجدیلر و اوجاغی
بزه دیلر و حور العینی ترین ایتدیلر و سن اول شفاعت ایدر سن و اول اوجاغه
کیررسن و لواء الحمد سنک الکده اوله جقدر و اتاک آدم پیغمبر سنک صانچاغلک
التنه اوله جقدر فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ایتدی
اول دکلدی صور دیغم شودر بیلیم که مسکین امتلریمک حالی ندرانی صورهرم
جبرائیل علیه السلام ایتدی انلر ایچون هیچ غصه چکمه سائر اتمه اوجاق
حرامدر تا که سنک امتک اوجاغه کیر منیجه و حق تعالی ایتدی جمیع موجوداتی
سنکیچون یر اتم و جبرائیل علیه السلام ایتدی یا محمد سنی فردوس اعلایه می
و یاسدره المنتهاده می دفن ایدم پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتدی بنم امتی
قنده دفن ایلر سز جبرائیل علیه السلام ایتدی بر یوزنده حضرت رسول ایتدی
بنی دخی بر یوزنده دفن ایلک اندن صکره حضرت ابو بکر یا رسول الله سزی
کیم غسل ایلسون رسول حضرت تری ایتدی عم اوغلی علی غسل ایلسون
و عباس اوغلی فضل صود و کسون و چنانکه کفنه صاره سز قیرم اوزرینه قویک
بر زمان طورسون اول بنم نمازی ریم قبلر یعنی حق سبحانه و تعالی بکار حجت
ایلر اندنصکره فرشته لری قیلر اندنصکره بنم اهل یتیم قلسون اندنصکره
مسلمانلر قلسونلر چون بوسوزری فاطمه رضی الله تعالی عنه ایشندی چاغردی
و البته بوفراقک تلا قیسی قچان اوله و سنی قیامت کونده بولم دیدی
آغلدی پیغمبر علیه الصلاة والسلام ایتدی یا فاطمه یار بنی میران قنده
بوله سن زیرا که انده امتک عمللرین کوزلرم فاطمه حضرت تری ایتدی اگر
انده بوله مرسم نیجه ایدیم پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرت تری ایتدی بنی
حوض قنده بوله سن زیرا که انده صوسز اتمه صوایچور یرم حضرت فاطمه
ایتدی اگر انده دخی بولرسم نیجه ایدیم پیغمبر صلی الله علیه وسلم
حضرت تری ایتدی بنی صراط قنده بوله سن اکثری بن انده اولورم و ایدرم یارب
سلم امتی یعنی یارب امتی اوددن صافله عنایت ایله دیرم چون بوسوزلر تمام
اولدی عزرائیل علیه السلام اوجاق فحوسن پیغمبر علیه السلام قوختدی
و بوآیتی اوقودی (یا ایتهما النفس المطمئنة ارجعی الی ربک راضیه

مرضیه) چنانکه پیغمبر علیه السلام روحی ایاقلرینه کلدی (بسم الله)
دیدی و جان انجکلرینه کلدی اشبو اللهک وعده سیدردیدی چان دزلرینه
کلدی (لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظيم) دیدی پیغمبر علیه السلام ابتدی
یا عزر ایل اشبوسکرات موتیکه بکا ایچوردک نعجب زحی وار عزر ایل علیه
السلام ابتدی یا رسول الله اولوم شدتی یتش بوقدر دن آرتقدر وهر
بر بسی ینک کره قلیج ایله اورمقدن آرتقدر رسول اکرم حضرت تری ابتدی
الهی اولومی بکا و امته آسان ایله واو کندی بر چناق صو واریدی
و اول صو ایله یوزینه مسح ایدرم ایدی و حضرت علی رضی الله تعالی عنه
ایتدی حضرت رسوله نظر ایتدم کوردمکه طوداقلری دیره نور قولانم
اوردم د کلدیم کوردمکه امتی امتی دیر اندنصرکه پیغمبر علیه السلام
حضرت تری ینک نفسی دو کندی مطهر روحی چیقوب کندی اما لونی متغیر
اولدی بلکه بدراولمش آی کی نور ویر ایدی و عزر ایل علیه السلام پیغمبر
صلی الله علیه وسلم حضرت تری ینک مطهر روحی قبض ایلدی الوب کوکله
کندی و ینک صف فرشتهلر قارشو کلوب آلوب کندی لرحی القیوم فتنه
ایمدی حضرت رسول اون سکر کون خسته اولدی ربیع الاولک بکرمی
او چنجی کونی آخرته تشریف ایلدی اندنصرکه حضرت علی کرم الله وجهه
غسل ایلدی و حضرت فضل ابن عباس حجاب آردنن صود و کدی حضرت
عایشه رضی الله عنها ینک اوند غسل ایلدی لر حضرت علی کرم الله وجهه
ایتدی غسل ایدر ایکن نوره غرق اولدم و بر آوا ایشتم ایتدی پیغمبر بکزی
اورتک حق تعالی حضرت تری سزی اور تسون (ابن عباس رضی الله تعالی
عنه حضرت تری ایتدی جبرائیل علیه السلام او جاقدن کفن کتوردی
و پیغمبر علیه السلام جنازه سن یله کتوردی قبرینه یله واردی حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم اوج کون فرشتهلر نمازین قیلدی و جمیع
مسلمانلر قی یاص ایتدی لر و حق آغلشید لر حضرت فاطمه کیمه کوندز آغلدی
حتی درت آی یا خود التي آی تا وفات ایدنجی آغلدی و ابو بکر الصدیق رضی الله
تعالی عنه چانکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ینک اوینه
کیددی انماز قیلوب دعا ایلدی او توردی و آغلدی بر کشی قبودن ایتدی
(السلام علیک یا اهل البیت کل نفس ذائقة الموت) حضرت ابو بکر الصدیق
ایتدی بو خضر علیه السلامدر پیغمبر ایچون بزى تعزیه ایلدی (یا مفرور

عجمیدر بوایش بوفانی دنیاده قنی انبیا و اولیا خصوصاً که اول
محبوب یزدان پیغمبر یز محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم اکاده
کور که دنیاده ایتدی لر قوزوبه آغوقا دیلدرت سنه که طولدی اول آغوظاهر
اولدی اندن شهید اولدی ایمدی عجمیدر بوسنک حالک بر کون بوجان قوشی
بویدن قفصندن آزاد اوله یا عالم انواره واره یا خود عالم ظلماته فاله نعوذ بالله
من ذلك (ابو الایث تفسیرنده ایتدی چانکه رسول علیه الصلوة والسلامک
روحی قبض اولندی منافق کفر لر بن اظهار و نیجه کیمسه لر مرتد اولدی لر
اصحاب کزین انلری کوروب مخیر اولدی لر در حال عمر بن الخطاب رضی الله
تعالی عنه حضرت تری رسول علیه السلامک منبرینه چقوب ایتدی هر کیم
محمدی اولدی دیر ایه انی پاره پاره ایدرم بلکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام
حضرت تری دریدر ابو بکر الصدیق حضرت تری اندن بوسوزی ایشتمدی
کلوب ایتدی یا عمر منبردن این عمر رضی الله تعالی عنه منبردن ایتدی حضرت
ابو بکر رضی الله تعالی عنه منبره چیقوب ایتدی هر کیم محمد طیار ایدر تحقیق
محمد اولدی و هر کیم الله تعالی یه طیار ایدر الله تعالی اولمزحی و ایدی در
وهر کیم بزم دینزدن چقار ایدر انکله بزم ارامزده قیلدن غیری نسته
یوقدر دیدی و بو آیتی اوقودی (انک میت و انهم میتون) من فقلر چون بوسوزی
ایشتمدی لر قور قدیلر بعضیلر ایتدی بر کشی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه
صوردیکه محمد در یمیدر عمر رضی الله تعالی عنه ایتدی قبرنده دیریدر
و عمر رضی الله تعالی عنه صورن کشی کلدی ابو بکر رضی الله تعالی عنه
ایتدی محمد دیر یمیدر یا خود اولومیدر ابو بکر رضی الله تعالی عنه ایتدی
اولدی اول کشی ایتدی عمره صوردیم قبرنده دیریدر دیدی ابو بکر رضی الله تعالی
عنه ایتدی عمر کر چکدر محمد قبرنده دیریدر کورر و اشیدر امدان کندی
ابو بکر رضی الله عنه انکیچون اولدی دیدیکه اول حضرت قی عیسی علیه السلام
حضرت تری ینه بکزدوب الله در دیمه لر دیوا احتیاط ایلدی و حضرت عمرک
سوزی صحیح و طوغریدر انکیچونکه پیغمبر قبرنده دیریدر نیکم پیغمبر
علیه الصلوة والسلام ایتدی حق تبارک و تعالی حضرت تری ره حرام
ایلدی پیغمبرک جسمدن یمکه کیم قبرلنده دیریدر و امتک عمللری اکا
عرض اولنور اللهم صل وسلم علی اسعد الخلق محمد و علی اله و صحبه اجمعین
(*) فصل فی فضائل الاصحاب و وفات فاطمه الزهراء رضی الله عنهم (*)

حضرت عایشه رضی الله عنها حضرت تبری ابتدی وقت اولوردیکه کیچیلده
فاطمه رضی الله تعالی عنهماک یوزینک نورندن ایلک اکر یلورایدی ایمدی
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تبری نک وفاتند نصکره الی ای معمر
اولدی وقتا که عمری آخر اولوب رسول علیه السلامه واره برکون حسن ایله
حسینک طونلرن یودی واره قرصه لری بشوردی حضرت علی انی کوردی
ایتدی بونه قیدار در حضرت فاطمه ایتدی اناه کیده رم ایمدی اشبوسندوقده
برحقه واردر کتور دیدی حضرت علی کتوردی اول حقه ایچندن
برمه رلونا مه چیقاردی حضرت علی ایتدی بونه مکتوبدر حضرت فاطمه
ایتدی شول وقتکه بنی سکا و یرمک ایستدیلر دیلدیلر که بکا حقه کابن قیلار
بن راضی اولدم بابام ایتدی چون عار ایلدک پس مقصودک ندر بن ایتدم
دیلر مکه جمیع مؤمنلر خاتونلرینک یارین شفاعتچیسی بن اولم پیغمبر علیه
السلام ایتدی حق جل و علا حضرت تبری کوره لوم نیلر در حال جبرائیل
علیه السلام کلدی ایتدی حق جل و علا حضرت تبری سکا سلام ایلر
و ایتدی حضرت فاطمه نکه دیلر ایه اویله اولسون بن بوسوزه حجت
ایستدم جبرائیل علیه السلام کندی حق جل و علا حضرت تندر بن بکا
بو حجتی کتوردی قیامت اولیحق کوسترم وانلره شفاعت ایلیم دیدی ایمدی
یا علی چان بن اولم بو حجتی بنم ایله ییله دفن ایله چون دنیادن نقل ایلدی
حضرت علی انی رسول علیه السلام ک قبرنه کتوردی و رسول علیه
السلام مبارک الین قبردن چقاردی یا علی قزیمی بکا و یر دیدی حضرت
علی دخی و یردی ایکبسی برقبرده در بعضیلر ایتدی یا نه یقین
یرده در رضی الله عنها (ونقلدر که حضرت رسول ایتدی بنم اصحابلرمی سول
زیرا که بنم صحابه لرم ییلدیزلر کیدر قنغیسنه و یار سکر قورتلور سز و هر کیم
بنم صحابه لرمی سوسه بندخی انلری سورم و هر کیم بنم صحابه لرمی سومزایسه
بن دخی انلری سورم و هر کیم بنم صحابه لرمی ایچیده بنی اینجتمش
اولور و هر کیم بنی اینجیده حق تعالی حضرت تبری اینجتمش اولور و هر کیم
حق جل و علا حضرت تبری اینجیده حق تعالی اکاعذاب الیم ایدر دیدی

(* وفات ابی بکر رضی الله عنه) *

انک کراماتن و عالی مقاماتن و صفات عظامتک اوصافنی سکا ییلدیره یم
ایمدی ار نلردن اول مسلمان اولان ابو بکر الصدیق در چون مسلمان اولدی

نفسنی و مالی رسول علیه الصلوة والسلام مک یولنه فدا ایلدی و اسلامه
کلرزدن اول چوق مالی واریدی جله سنی حق یولنه خرج ایلدی و رسول علیه
الصلوة والسلام ایتدی انسان ایچنده ابو بکر الصدیق فرشتهلر ایچنده
میکائیل علیه السلامه بکرز حتی رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی
یا ابابکر بنم ایله سنک اراکده فرق یوقدر همان فرق بودر که بن پیغمبر لکه
و یرلدم و ابو بکر الصدیق نمازده یرینه اماملغه بیوردی چون نمازده امام اولدی
پس کبرو قلان نسندده مقتدالغه دخی اولادر اصحابدن بعضیلر ایتدی رسول
علیه السلام فکر ایلر ایدیکه قیامت کوننده اوجا غک کلیدی عجب
کیمک النده اوله دیودر حال جبرائیل علیه السلام کلدی ایتدی حق جل
و علا حضرت تبری سکا سلام ایلدی و ایتدی اوجا غک کلیدی ابو بکر
الصدیق النده اوله هر کیمدن که ابو بکر الصدیق راضی اوله بن انی اوجا غه
قویم و هر کیمدنکه راضی اولیه اوجا غه قویم دیدی خبرده کلدی که حق جل
و علا حضرت تبری جمیع خلقه تجلی عام ایله تجلی ایلر و ابو بکر الصدیق تجلی
خاص ایله تجلی ایلر و بعضیلر ایتدی رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی
هر کیم یر یوزنده یورور میت کورمک استرایسه ابو بکر الصدیق کورسون
و رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی حق جل و علا حضرت تبری اوج
یوز خلقی واردر هر کیم بر خلقی ایله خلق لنسه اوجا غه کیره ابو بکر الصدیق
ایتدی یار رسول الله بنده اول خلقدن نسنه وارمیدر رسول علیه الصلوة
و السلام ایتدی اوج یوزی دخی سنده واردر (ودخی ابو بکر الصدیق
افضلیتنه بر دلیل واضح بودر که حق جل و علا حضرت تبری انک حقنده
بیورر که) و سیچنبها الاتقی الذی یوئی ماله بترکی (جمیع مفسرلر ایتدیلر
اول کشتی ابو بکر الصدیق در رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی پیغمبرلردن
و هر سلالر د نصکره ابو بکر الصدیق دن افضل کشتی به کونش طقونما شددر
ابو بکر الصدیق آدی عبدالله ایدی رسول علیه الصلوة والسلام انی ابو بکر
ایله کنیه لدی امدی ابو بکر الصدیق پیغمبریمزه حقیقته یاردر و افضل
اصحابدر عالم وزاهد و متقی و صدیق و کاملدر دین سررویدر
یارین قیامت کوننده اول رسول علیه الصلوة والسلام فبرندن طوره
اند نصکره ابو بکر الصدیق طوره (و ابکی ییل و درت آی رسول علیه الصلوة
و السلام د نصکره خلافت سوردی التمش اوج ییل معمر اولدی اند نصکره

فنادن بقسام که نه سفر ایتدی وعدن او جاغنده مقام طوتدی

(*) وفات عمر رضی الله عنه (*)

قال الله تعالى (يا أيها النبي حسبك الله ومن اتبعك من المؤمنين) بعضیله
ایتدی بو آیت خاصه مکده نازل اولدی حضرت عمر ایچون وشول وقتکه
حضرت عمر اسلامه کلدی اول وقت مسلمانلار وتوز طقوز کشتی ایدی حضرت
عمر ایله قرق اولدی و حضرت عمر ک اسلامیه مکده اسلام ظاهر اولدی
انک ایچونکه رسول علیه الصلوة والسلام دعا ایلدی ایتدی ای اللهم
اسلامی عزیز ایله عمر ایله یاخود ابو جهل ایله حق سبحانه و تعالی
حضرت تری رسول علیه الصلوة والسلام دعا سن حضرت عمر حقنده قبول
ایلدی و رسول علیه الصلوة والسلام ابو بکر الصدیقه و عمر الفاروقه
اوجاغی بشارت ایلدی عبد الله بن عمر ایتدی رسول علیه الصلوة
والسلامدن ایستدم ایتدی بر کون او یورایدم دوشمده بکابر قدح سود
و یردیلر ایچدم حتی صغو قلغی طرفلریمه ایردی و بندن ارتانی عمره
و یردم صحابه لر ایتدیلر یا رسول الله نیجه تأویل ایلدیکر رسول علیه
الصلوة والسلام ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری حضرت عمره علم
و یره وینه رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی اگر بن پیغمبر اکلکله کلمه یا عمر سن
کلورایدک وینه ایتدی بنم ایکی وز یرم واردر کوده و ایکی وز یرم دخی واردر برده
اما اولکه کوده در بری جبرائیل علیه السلام و بری میکائیل علیه السلام در
واولکه برده در بری ابو بکر الصدیقه در بری عمر الفاروق در امدی حضرت عمر
اول امیر المؤمنین ایله مسمی اولدی و دینک چراغی و زاهد و عالم و متقی و عالمک
قطبی و جهساک رونقی و امیر عادل در و کندی او غلنه دخی عدل ایدرب حد
اوردی و دینک انکله کمال بولدی و جنیلر و شیطانلر حضرت عمری
کور یچک قورقارلر ایدی رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی
حکم ایدم اوجاغی اول حضرت عمر آچه و صراط کو برسن اول حضرت
عمر کجه و اون ییل ابو بکر الصدیقه نصکره خلیفه اولدی و التمش اوج
ییل معمر اولدی فیروز اولور قول و ارادی غایت ظالم شریر کافر ایدی
برکون حضرت عمر نماز ایچنده ایکن اول کافر ایکی بوزلی یچاق ایله انک اوزرینه
کیردی یدی یرندن اوروب شهید ایلدی رسول علیه الصلوة والسلام
روضه سی ایچنده ابو بکر الصدیق قنده دفن ایلدیلر رضی الله عنه

(*) وفات عثمان رضی الله تعالی عنه (*)

حضرت عمر دن صکره حضرت عثمان خلیفه اولدی حضرت رسول علیه
الصلوة والسلام اکادعا ایلدی یا عثمان حق سبحانه و تعالی حضرت تری
سنک اول و آخر کاهکی یارلغه سن دیدی و حق جل و علا حضرت تری اول
دعای قبول ایلدی یارلغه دی رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی اوجاقد
بر برق کور دیلر اوجاق اهللی سور دیلر که بونه بر قدر حق جل و علا
حضرت تری ایتدی بونور برق دکادر و لکن حضرت عثمان بر حجره سندن
بر حجره سنه کیدر ایدی اول نور که کور دیکر انک نعلنی نور یدر که یرده
یورر ایکن اوجاقد نور و یرر و مشهور در که حضرت عثمان بر کیجه ده
ایکی رکعتده قرآن کریمی ختم ایلر ایدی و فرشته لر اندن اوتانور ایدی و رسول
علیه الصلوة والسلام اوجخی یاری ایدی و جامع القرآن ایدی و تفسیر
و معانی اهللی ایدی و رسول علیه الصلوة والسلام کویکوسی ایدی
و لقلی ذی النور بن ایدی انک ایچون ایکی نوراسی دیرلر که رسول علیه الصلوة
والسلام اتی ایکی کره کویکو ایدندی اولدخی مالتی و عمر بنی رجان و اسلام
یولنه خرج ایلدی و برکون رسول علیه الصلوة والسلام اوج یوزدوه
باغشلدی و اون ایکی ییل حضرت عمر دن صکره خلیفه اولدی و ذی الحجه
آینده مصحف اوقور ایکن شهید ایلدیلر طقسان باشند و یاخود
سکسن التی باشند وفات ایتدی رضی الله عنه

(*) وفات علی رضی الله تعالی عنه (*)

سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه روایت ایدر که رسول الله ایتدی حضرت
علی بنم قتمده هرون کبیر موسی علیه السلامه ابوقدر واردر که بند نصکره
پیغمبر کلز رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی حضرت علی بندنرو بندخی
حضرت علی دنم حق سبحانه و تعالی حضرت تری خلیفه ایکی حضرت علی ایله
تمام ایلدی تکیم پیغمبر ایکی بنم ایله تمام ایلدی علما اتفاق ایلدیلر که جمیع
صحابه لریک بهادر و عالمی حضرت علی ایدی رسول الله علیه
الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی هر کیم آدم علیه السلامه و علمنه
نظر ایتک دیلسه و شبت و حلمه و اد ریه و رفعتنه و نوحه و دعوتنه
و ابراهیمه و سخاوتنه و موسی یه و صلابتنه و داوده و خلافتنه و عیسی یه

وزهد بنه و زکریا علیه السلام و شهادته و بحی علیہ السلام
 و عصمتہ نظر ایتمک دیلبرایسه حضرت علی به نظر ایلسونلر زرا که حضرت
 علی برآینه کی دوشمش ایدی و بونلرک کالی حضرت علی ده کوز کوردی
 (پس خلافتک مدتی رسول علیه الصلوة والسلام اوتوز ییلدر اندنصرکه
 زور به بکر اوله لر دیدی ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق خلافت ایلدی
 اون اوج ییل و حضرت عثمان خلافت ایلدی اون ایکی ییل و حضرت
 علی خلافت ایلدی بش ییل جله اوتوز ییل ایلدی پس خلافت حضرت
 علی ده تمام اولدی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین (و نقلدر که برکون
 حضرت علی خسته اولدی حضرت ابو بکر الصدیق و حضرت عمر
 و حضرت عثمان رضی الله عنهم حضرت علی بی صوره کلدیلر حضرت
 علیک اوند برطس بار بولوندی حضرت علی اول طاس ایله بال بونلرک
 اوکنه کتوردی آق طاس ایدی و ایچنده قزیل بال وار ایدی و اول
 بالک ایچنده برقره قبل وار ایدی ابو بکر الصدیق ایتدی بزبو بالدن یمزیز
 اکا هر بریمز او چرغیل بولمجه ابو بکر الصدیق حضرت تلی ایتدی
 اسلام دینی طاسدن منوردر و ایمان بالدن طتلودر و شریعتک حکمی قیلدن
 اینجه در اندنصرکه حضرت عمر ایتدی او جاق طاسدن منوردر و او جاقک
 نعمتی بالدن طاتلودر و صراط کور یسی قیلدن اینجه در اندنصرکه حضرت
 عثمان ایتدی قرآن نوری طاسدن منوردر و قرآن اوفق بالدن طاتلودر
 و قرآن تفسیر ایلک قیلدن اینجه در اندنصرکه حضرت علی کرم الله وجهه
 ایتدی قنوعک نوری طاسدن نور لیدر و قنوعک سوزی بالدن طاتلودر
 و قنوعک کوکلی قیلدن اینجه در دیوهر بر یسی کنندی حائنه کوره مناسب
 کلام سویلدی لر رضی الله عنهم اجمعین و حضرت علی رسول علیه السلامک
 سوکلی یاریدر صاحب ذوالفقار در عاقل و کامل و محققدر و کوثر شراینک
 ساقبیدر و شهیدک سروریدر و اصحابک جوهریدر و حضرت فاطمه نک
 یاریدر و پیغمبرک عیسی اوغلیدر التمش اوح ییل عمر سور دی بر جمعه کون
 مسجد صبح نمازین قیلغه واردی رمضان شریف ایدی کوفه شهرنده
 ملجم آدلو برکشی بیجا ق ایله اوروب شهید ایلدی حضرت حسن نمازین
 قیلدی جامعک یاننده دفن ایلدی جادی اولی آینک سکرنجی کونی جهانه
 کلدی و رمضانک اون بشقی کونی جهاندن کندی رضی الله تعالی عنه

(*) وفات الحسن والحسین رضی الله عنهما (*)

(نقلدر که زهرة الریاضده فچانکه حضرت حسن طوغدی جبرائیل
 علیه السلام کلدی ایتدی یا محمد حق جل و علا حضرت تلی سکا سلام ایلر
 ایتدی که حضرت علی سکا هارون کبیر موسی علیه السلام اوغلونک آدنی
 هرونک اوغلی آدنی قوی انک آدی تانک فحمله تیرایدی عمر انجه حسن
 دیمک اولور بر ییلدر اندنصرکه حضرت حسین طوغدی جبرائیل علیه السلام که
 کلدی ایتدی بو اغلوکک آدنی هرونک کچوک اوغلی آدنی قوانک آدی تانک ضمله
 تیرایدی یعنی حسین دیمک اولور (انس رضی الله عنه ایتدی رسول الله صلی
 الله علیه وسلم حضرت تلی نه صور دیلر اهل بیتک قنغیسی سکا سوکلیدر رسول
 الله صلی الله علیه وسلم حضرت تلی ایتدی حضرت حسن و حسین
 و حضرت علی کرم الله وجهه ایتدی رسول علیه السلام مک صدرندن
 باشنه وارنجه حضرت حسنه بکرزایدی و صدرندن ایاغنه وارنجه حضرت
 حسنه بکرزایدی (و نقلدر که حضرت حسن و حسین یازی یازدی لر حضرت
 حسن ایتدی بنمکی یکدر و حضرت حسین ایتدی بنمکی یکدر حضرت حسن
 ایتدی بابامره کوستره لوم چون علی کرم الله وجهه به کوستردیلر حضرت علی
 ایتدی بن اوتانورم بر بنی یکدر دیمکه اندنصرکه حضرت حسن و حسین
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی قاتنه کلدیلر رسول علیه
 السلام دخی ایکسندن بر بنی ترجیح بیورمدی جبرائیل علیه السلام کلدی
 اکا صور دیلر جبرائیل علیه السلام دخی رب العالمین حضرت تلی نه عرض
 ایلدی حق جل و علا حضرت تلی ایتدی یا جبرائیل او جاقدن برالما
 آل وارا اول ایکی یازینک اوزرینه براق قنغیسنه دوشرایسه اول یکدر جبرائیل
 علیه السلام او جاقدن برالما آلدی اول ایکی یازینک اوزرینه براقدی
 حق سبحانه و تعالی حضرت تلی اول برالمای ایکی پاره قیلدی یار یسی
 حضرت حسنک یازینسه دوشدی و یار یسی حضرت حسینک یازینسه
 دوشدی رضی الله عنهما (و نقلدر که او جاق ایتدی یارب بنده
 ضعیفلری و مسکینلری ساکنلندر حق جل و علا ایتدی عزتم حقیچون
 سنی مزین ایلیم حضرت حسن و حسین و اصحابیله ایتدی حسن حضرت تلی
 شهید اولدی آغو ایچمک ایله و حضرت حسین کر بلاچولنده شهید اولدی

(ونقلد رکه برکون حضرت حسن و حضرت حسین رضی الله تعالی عنهما حضرت تری پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری مبارک دیزنده اوتورمش ایدی حضرت رسول علیه السلام شفقت ایدوب حضرت حسنی آغزندن اویدی و حضرت حسینی بوینندن اویدی درحال جبرائیل علیه السلام او جشال کتوردی بری قاره و بری صارو و بری قزل ایدی وایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری سکاسلام ایدوب ایتدی رومیدرکه بنی نیجه سورسنکه قارشومده اوغلنریکی او پرسن و بنم عشقم انی ایسترکه بندن غیری کیمسه صبغمایه بوقاره طونی سن کی زیرایاس طونیدر و صارو طونی حسن کبسونکه آغو ایچه جکدر و قزل طونی حسین کبسونکه شهید اولور قانه بولاشوردیدی و حضرت حسن و حضرت حسین رضی الله تعالی عنهما عاشورا کونی شهید اولدیلر حضرت حسن مدینه ده و حضرت حسین کر بلا ده ایمدی بواشی زید ایتدی و زمان اولده یزیده لغت اولماز ایدی و لکن صکره کلن متأخر لر لغت ایتدیلر پراکه پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرت تری اهل بیتنه اهانت ایتدی دیدیلر (ونقلد رکه پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرت تری اوغلنری بری حضرت قاسم ایدی بعثندن مقدم طوغدی اون سکرزای معمر اولدی اند نصکره وفات ایلدی حضرت رسول علیه السلام ایکی اوغلی دخی و ارایدی بری بریسی حضرت عبد الله ایدی مکه ده طوغدی و بری حضرت ابراهیم ایدی مدینه ده طوغدی و جمع اوغلنری و کرمه لری رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ندن مقدم وفات ایتدیلر اما فاطمه رضی الله تعالی عنها حضرت تری رسول علیه الصلوة والسلام ندن آئی صکره وفات ایتدی (ونقلد رکه پیغمبر علیه الصلاة والسلام خانولری طقوز ایدی اول خدیجه رضی الله تعالی عنها اندن صکره حضرت سوده اندن عایشه رضی الله تعالی عنها حضرت تری اند نصکره حضرت حفصه اندن حضرت ام حبیبه اندن حضرت ام سلمه اندن حضرت زینب اندن حضرت میمنه اندن حضرت صفیه بونلر خدیجه رضی الله تعالی عنها اندن صکره ایدی و حضرت قاسم و حضرت عبد الله و حضرت زینب و حضرت طاهر و حضرت ام کلثوم و حضرت فاطمه و حضرت رقیه بونلر خدیجه حضرت تری ندن طوغش ایدی و حضرت ابراهیم ماریه حضرت تری ندن طوغش ایدی اما رسول الله صلی الله

تعالی علیه وسلم حضرت تری نک عایشه رضی الله عنها د ماعدا خانولری جمله ثیب ایدی و حضرت عایشه پیغمبر علیه السلام د نصکره اوتوز طقوز سنه حیاته اولدی و پیغمبر علیه الصلاة والسلام د درت کریمه لری و ارایدی بری زینب ایدی انی ابوالعاصه و یردی و بری حضرت فاطمه در علی کرم الله وجهه حضرت تری نه و یردی و حضرت رقیه بی و حضرت ام کلثوم عثمان رضی الله تعالی عنهما و یردی پس حضرت عثمان انکیچون ذی النورین دیدیلر رضی الله تعالی عنهن

(*) فصل (*)

پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرت تری نک یکرمی اوج باز مجبسی و ارایدی ابو بکر و عمر و عثمان و علی رضی الله تعالی عنهم حضرت تری ایدی و اکثری کتابی زید بن ثابت و معاویه رضی الله تعالی عنهما حضرت تری ایدرلر ایدی اما عشره مبشره نک بیانده حضرت رسول علیه السلام ایتدی ابو بکر و عمر و عثمان و علی و طلحه و زبیر و عبد الرحمن بن عوف و سعد بن ابی وقاص و سعید بن زید و ابوعبیده بن الجراح او جاققدر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین (ونقلد رکه اولوقنکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری فاطمه رضی الله تعالی عنها بی حضرت علی به و یردی ابو بکر و عمری و سلمانی رضی الله تعالی عنهما چاغردی تا که حضرت فاطمه نک جهازینی کوره لر برزدن فاطمه حضرت تری اوندن چقدی مبارک باشنده بر چار ورتوسی و ارایدی و ایکی یرده بمالو بر قفطان کیر ایدی ابو بکر رضی الله تعالی عنه انی کور ب آغلادی و ایتدی یا رسول الله فاطمه نک جهازی بومیدر پیغمبر علیه الصلاة والسلام ایتدی بودخی چوقدر شول کشی به که دنیاده مسافراوله امدی ای غافل مغرور اوله اشبو حاله نظر ایلله که سن دنیا آرزوسی ایچون نه لر ایلرسن (امام بغوی تفسیرنده اسحاق بن ابراهیم ندن نقل ایدوب ایتدی اول که مسلمان اولدی ارلردن ابو بکر رضی الله تعالی عنه ایدی و خانولردن خدیجه رضی الله تعالی عنه ایدی و اوغلنلردن حضرت علی کرم الله وجهه اون باشنده مسلمان اولمش ایدی و قوللردن حضرت زید بن حارث مسلمان اولدی فحانکه حضرت ابو بکر مسلمان اولدی حضرت عثمان و حضرت زبیر و حضرت عبد الرحمن بن عوف و حضرت سعد بن ابی وقاص و حضرت طلحه بن عبد الله بونلر حضرت ابو بکر ایلله حضرت رسول

عليه السلام كه كلوب مسلمان اولديلر اند نصيحه برى برى آرد نجه اصحاب كرين
 رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضرت تلى كلوب مسلمان اولديلر (اما اصحاب
 صفه مهسا جريتندن درو بش اولنلر در كنند و نفسلر بى عبادته قوديلر دنيان
 و اهل دنيان ال چكديلر بونلر درت يوز كشي ايدى بعضيلر ايتدى يديوز كشي
 ايدى كسي و تجارتي و خلق قوديلر شهرلرده طور مبوب بلكه مسجدلرده ساكن
 اولوب كيجه و كوندز قرآن اوقورلر و عبادت ايدرلر ايدى (و نقلدر كه
 كشافده عبدالله ابن عباس رضى الله تعالى عنه حضرت تلى ايتدى بركون پيغمبر
 صلى الله تعالى عليه وسلم اصحاب صفه به واردى بونلر فقرنى و عبادته
 سعيلىرى و كوكلرينك صفا سنى كوروب ايتدى يا اصحاب صفه مرده ايدك
 شول كپسه به كه بنم اتم اوله و سرك صفتكز اوزر ينه اوله بن سزندن
 و انلردن دخی راضى اولدم سزوانلر اوجا قده بنم يولداشم سز الهى
 بزى انلر كي در و يشلردن ايله كه حضرت رسول عليه السلام ايله
 اوجا قده ييله اولدم (بيلك كر كدر كه پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم
 حضرت تلى بنك فضلنى دكرلردن برقطره و كوكلردن برقطه بيان ايلدم
 رسول عليه الصلوة و السلام حضرت تلى ايتدى بنم اتمك مثلى يغمور كيدير
 بلنمز كه اولمى بكدري خود آخرى بكدري بوندن مراد اولدر كه بوامتك
 شريعت اوزر ينه ثابت قدم ايديكنى ييلديرر (امدى امت محمد مغفورلدر
 و سعيلىرنده مشكورلدر الحمد لله كه تكري تعالى حضرت تلى كمال كرمندن
 بزضعيلرى امت محمدن قيلدى الحمد لله على دين الاسلام

(*) الباب الثالث في الكلمات التي اوحىها الله الى الملائكة *

قال الله تعالى (الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائكة رسلا اولى اجنحة
 مثنى وثلاث ورباع يزيد في الخلق ما يشاء) يعنى يزيد في الخلق من مراد كوكبك
 صورتلو و كوكبك آوازلو و عقل و علم كي كالاندر (ان الله على كل شى قدير)
 صاحب كشاف و غيرى مفسرلر ايتديلر حق تعالى حضرت تلى فرشتهلردن
 مرسلر كوندرد يكه حضرت جبرائيل و ميكائيل و اسرافيل عليهم السلام
 و كراما كاتين كي امدى شوييله يلكه اسرافيل عليه السلام عرشك برطرفنى
 اوموزى اوزر ينه آلوب كتورر اياقلىرى يدي قات برون اشاغه درو باشى يدي
 قات كوكدن يوقاريدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلى ايتدى
 عرشى كتورن فرشتهلر بونلر درتد راما قان قيا مت كوفى اولسه حق تعالى

انلرى قوتلنديره سكر ايله (و نقلدر كه عرشى كتورن فرشتهلر ايله كرسى ي
 كتورن فرشتهلر ار اسنده نوردن يمش حجاب واردر و هر حجابك قائلغى بش
 يوز سنه لك يولدر اكر اول حجابلر اولميدى عرشك نورى كرسى ي كتورن
 فرشتهلرى يقار ايدى (امدى بز فرشتهلرى اولكى بايدى بيان ايلدك
 كيرو قلان خبرلر بن قيا مت باينده ذكر ايلر زان شاء الله تعالى شمدى كي حلاله
 انلر ايله حق جل و علا حضرت تلى بنك كلامنى بيان ايليم حق سبحانه و تعالى
 حضرت تلى توفيق و ير ايسه (نقلدر كه عبدالله ابن عباس رضى الله عنه
 حضرت رسول عليه السلام دن روايت ايدر رسول عليه السلام ايتدى حق
 جل و علا اول وقتدن برو كه اسرافيل عليه السلامى براندى اياقلىرى اوزر ينه
 طور رو حيا سندن كوزلر بن يوقارى قالد يروب اصلا باقميدى و نوردن يمش بيلك
 حجابى واردر اكر اول حجابلردن اكا نظر ايلسه بنار ايدى و صوراك انده در
 حق تعالى حضرت تلى اسرافيل عليه السلام دن بش يوز سنه صكره
 جبرائيل عليه الصلوة و السلامى براندى و اندن بش يوز سنه صكره ميكائيل
 عليه السلامى براندى و اندن بش يوز سنه صكره حضرت عزرائيل
 عليه السلامى براندى اما بونلر مقدر اوده جبرائيل عليه السلام دن
 يوكلردر لكن جبرائيل عليه السلام تكري تعالى حضرت تلى بنك قنده
 جيعسندن حرمتلو و سوكلو در علماء رحيم الله تعالى ايتديلر خواص بشر
 افضلدر خواص ملكدن و عوام بشر افضلدر عوام ملكدن

(*) فصل في جبرائيل عليه السلام (*)

اول وقتكه حق جل و علا حضرت تلى جبرائيل عليه السلامى اسرافيل عليه
 السلام دن بش يوز سنه صكره براندى غايت احسن صورتده ايله اولدى ايسه
 جبرائيل عليه السلام كندويه نظر ايلدى و ايتدى الهى بندن كوكبك
 قول براندكى حق سبحانه و تعالى حضرت تلى ايتدى براندم پس جبرائيل
 عليه السلام ايكي ركعت نماز قيلدى يوز بكمى بيلك سنه ده چانكه نماز دن فارغ
 اولدى حق سبحانه و تعالى حضرت تلى ايتدى يا جبرائيل كوكبك عبادت
 ايلدك هيچ بكا كيمسه سنجلين بور سمع عبادت ايلدى ولكن آخر زمانده بنم
 حبيم محمد مصطفى لك امتلى ايكي ركعت نماز قبله لسه و نسيان ايله
 انلر نمازى بكايك و سوكلو در سنك نماز كدن زيرا انلر بنم يور يغم ايله
 قبله لسن بنم امرم ايله قيلم ك كندى رضاك ايله قيلمك و هم انلر ضعفا در

محل مر حمتدر (حضرت ابوهریره رضی الله تعالی عنه رسول علیه السلام
حضرت نردن روایت ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی اولوقتکه
حق سبحانه و تعالی حضرت نلری اوجاغی و طاموی براندی جبرائیل علیه
السلامی اوجاغه کوندردی وابتدی وار اوجاغه نظر ایله واهلی ایچون
نه حاضر لدم کور جبرائیل علیه السلام واروب کوردی وابتدی یارب سنک
عزتک حقیچون هیچ کیمسه بونی ایشتمیه الاکلوب کیره حق جل و علا
حضرت نلری بو کز اوجاغک یوللرین بلار و مصیبتلر ایله بزه دی وابتدی
یا جبرائیل ینه اوجاغه وار نظر ایله جبرائیل علیه السلام ینه اوجاغه
واردی اوجاغک اهلنه دنیاده بلاردن نه حاضر لندی ایسه کوردی
ابتدی الهی سنک عزتک حقیچون اکا کیمسه کیرمه مکر سن هدایت ایده سن
بو خسه کیم قتلانور بو بلار حق سبحانه و تعالی حضرت نلر ایتدی یا جبرائیل
جهنمه وار نظر ایله واهلنه نه حاضر لندی ایسه کور حضرت جبرائیل
جهنمه واروب کوردیکه نلره عذاب ایچون نه حاضر لمش ابتدی الهی سنک
عزتک حقیچون کیمسه بونی ایشتمدی اگر ایشتمیه کیمسه اکا کیرمه
حق تعالی حضرت نلری بو کره آرزولر و شهواتلر ایله جهنمک یولین بزه دی ابتدی
یا جبرائیل ینه وار چون حضرت جبرائیل ینه جهنمه واردی نظر ایلدی
کور دیکه آرزولر ایله بزغش ابتدی یارب عزتک و جلالک حقیچون
قورقارمکه کیمسه اندن قورطولمه (ونقلدر که خان بر قول حق جل و علا
حضرت نلر ینه بالوار سه و حق جل و علا حضرت نلری دخی اول قولی سوسه
ایدر که یا جبرائیل اول قولمک حاجتی و یرمه که بن اول قولمک بکا بالوار دیه بن
سوریم و حق جل و علا حضرت نلری خان بر قولی سومسه و اول قول حقندن نسنه
دیلیوب بالوار سه حق جل و علا حضرت نلری ایدر یا جبرائیل اول قولومک
حاجتی قبول ایله تحقیقا بن انک سوز بن کر یه کور ورم و بکا بلوار دیغن
سومزم (ونقلدر که جبرائیل علیه السلام ابتدی یارب سکا قنغی قولک
افضل و سوکلدر حق جل و علا حضرت نلری ابتدی یا جبرائیل عزتم
حقیچون بنم قائمه مؤمندن افضل و سوک و قول بو قدر زیرا که بنی ییلور تو حید
ایدر بوندن او توری رسول علیه الصلاة و السلامی سید العالمین قبلدم انک
ایچونکه اول قولم اولدر که بنی ییلوب و بکا عبادت ایدر و بن انک طور اغنی
خیر ایتمزدن اول بنی ییلور ایدی و تو حید ایدر ایدی بندخی انی عالمه کتور بچک

پرلردن و کور کوردن التي بوزیل مقداری یوقاری حقیقار دم
حتی بنم ایله انک اراسنده غی حجابلری کشف ایلدم یا جبرائیل محمدی
شویله سوریمکه اگر ایتسه که یارب سن عظیم الشان طموی سیوندی
و مشرک لری و کافر لری طمویه قوبه طموی سیوندروب کافر لری
طمویه قوبه ایدم جبرائیل علیه السلام بوسوز لری رسول علیه الصلوة
و السلامه مرده لدی رسول علیه الصلوة و السلام غایت فرح اولدی
وابتدی یارب سن ییلور سنکه بن کافر لری ایستزم بلکه انامی و انامی و اغلوم
ابراهیمی و کوزلم نوری حضرت حسنی و حسینی و کندی نفسی استزم
بلکه کاهکار و عاصی امتلریمی استرم دیدی حق تعالی حضرت نلری ابتدی
یا محمد سن شفاعت ایت بنم مؤمن قوللر یمه قیامت کوننده بن انلرک کاهلرن
یاراغه یم و بنم عنا یم و سنک شفا عنک ایله انلرک صوچلرین محو ایدم
و بنم رحمتی انلره سن اولشدر دیدی (ونقلدر که حق تعالی حضرت نلری
جبرائیل علیه السلامه ابتدی بو کون بر یوزنده ندکلو نسنه کوردک
جبرائیل علیه السلام ابتدی الهی رسول علیه الصلاة و السلامی
کوردم امتی ایچون اغلر حق سبحانه و تعالی حضرت نلری ابتدی بونی
صورمزم و لکن ینه آرز وابتدک جبرائیل علیه السلام ابتدی الهی
حضرت حسینی کوردم بشکده یثور ایدی و بشکده یعنی عقیقلر اصلمش
حضرت حسین انکله او ینار حضرت حسینه غایت محبت ایتدم حق سبحانه
و تعالی حضرت نلری ابتدی یا جبرائیل تحقیقا بن سنی سورم و سکا
اکرام ایده رم حبیب و رسول محمدی و اوغلنلرینی سودیکک
ایچون (انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نقل ایدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی حق جل و علا حضرت نلری
جبرائیل علیه السلامه ییوردیکه این فلان کویک یوقاری سنی اشاغه
ایله پس جبرائیل علیه السلام ابتدی کوردیکه درت یلک کشی عبادت
ایدر جبرائیل علیه السلام انلری کوردی ینه دوندی وابتدی یارب
نیجه دوندوره یم بعضیسی نماز قیلاردیدی حق جل و علا حضرت نلری
ابتدی انلرک نمازلر ینه باقه ککه انلر امر بالمعروف و نهی عن المنکر
ایتمزل و بعضیسی بعضیسی راضی اولمشلردن او یله ایسه عمللرین

بوزل بنه اوروب پرری ایله اشاغه کچور (ونقلدر که جبرائیل علیه السلام اون
کره آدم علیه السلامه ایندی ودرت کره ادریس علیه السلامه ایندی
ویکرمی اوج کره نوح علیه السلامه ایندی وقرق الی کره ابراهیم علیه
السلامه ایندی ودرت بوزسکسن کره موسی علیه السلامه ایندی ویکرمی
درت پیک کره رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمه ایندی حاصل کلام جبرائیل
علیه السلام ایندی یکنک عد دنده اختلاف واردر بعض قولده بیکرمی
درت پیک کره رسول علیه الصلاة والسلامه ایندی والی پیک کره غیری
پیغمبره ایندی (ونقلدر که جبرائیل علیه السلام الی بوز قنادی
وارد دنیایه اینسه درت قنادین اچاروینه بوقار وکوکره چیقسه کورو
قلان قنادلین اچار و جبرائیل علیه السلامه امین الوحی دیرل وروح
الامین دیرل وروح القدس دیرل وناحوس اکبر دیرل وطاوس ملائکه دیرل
(ونقلدر که ابن عباس رضی الله عنه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرندن روایت ایدر رسول علیه الصلاة والسلام ایندی چنان
برکشیک اوغلی اولسه حق جل و علا حضرتلری ایدر یا فرشتهلرم
اول قولک اوغلنی قبض ایتدیکرمی وکوکلنک یمشنی الدیکرمی فرشتهلر
ایده لر یارب اوغلنی قبض ایتدک وکوکلنک یمشنی الدق حق تعالی
حضرتلری ایدر اول بنم قولم نه دیدی فرشتهلرایده لر الحمد لله دیدی حق
تعالی حضرتلری ایدر اول بنم قولم ایچون اوجاقدنه بر او یاپوک آدینی
نیت الحمد قوک (ابوهریره پیغمبر علیه الصلاة والسلامدن نقل ایدر
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایندی حق تعالی
حضرتلرینک فرشتهلری واردر کوکدن اینزلر ذکر ایدنلری استرل چنان
بولسه لر ایدرل هیچ حاجتکز وارمیدر بونلر ایدرلر سزه یوقدر اندنصکره
ینه کوکله چیقالر حق سبحانه و تعالی حضرتلری بونلره ایده قندن کلورسنز
بونلر ایدرلر یوزندن کلورسنز قوللر یکنک قندن حق جل و علا حضرتلری
ایدر انلر نیلرل فرشتهلر ایدرلر سکا تسبیح ایدرلر حق تعالی حضرتلری
ایدر انلرینی کوردیلر فرشتهلر ایدرلر کورمدیلر حق جل و علا
حضرتلری ایدرلر کورمینی کورسه لر نیجه ایدرلر ایدی فرشتهلرایده لر
دخی زیاده ایدرلر ایدی حق جل و علا حضرتلری ایدرلر بندن نه استرل
فرشتهلر ایدرلر اوجاق استرل حق جل و علا حضرتلری ایدرلر اوجاخی

کوردیلر فرشتهلر ایدرلر یارب کورمدیلر حق جل و علا حضرتلری
ایدرلر کورسه لر نیجه ایدرلر ایدی فرشتهلر ایدرلر دخی زیاده ایدرلر ایدی
حق جل و علا حضرتلری ایدرلر پسندن قورقارلر فرشتهلر ایدرلر جهنمدن
قورقارلر حق جل و علا حضرتلری ایدرلر جهنمی کوردیلر فرشتهلر
ایدرلر یارب کورمدیلر حق جل و علا حضرتلری ایدرلر کورسه لر ایدی
نیجه ایدرلر دی فرشتهلر ایدرلر دخی زیاده قورقارلر ایدی حق جل
و علا حضرتلری ایدرلر سلطان اولک که بن انلری یارلغهم فرشتهلر ایدرلر
یارب انلرک ایچنده برکشی واردر شقیلر دندر حق جل و علا حضرتلری
ایدرلرلر بر قومدر که شقیلر انلرایله اوتورمزلر الا انلر دخی انلردن رسول علیه
الصلاة والسلام ایندی چنان برکشی کاه اشلسه وکاهنه معترف
اولسه اللهه تضرع ایلوب اغلسه اکهی بنی یارلغه دیسه حق جل و علا
ایدرای بنم فرشتهلرم بن سزه نفس ویرمدیکم ایچون عبادت ایدوب
دونوبینه کاه اشلیوب بکاعاصی اولدیکر سنزدن بکامطیع اولمق عجب دکلدر
اما آدم اوغلنلرینی طوبراقدن براندم وانلره نفس ویردم صاغ باندنه دنیا محنتی
وصول باندنه اوغلنلر و عورتلر غصه سی وشیطان دخی دیلر که آزدره جهنمه
قویه و آدم اوغلنلری بندن احسان استرل حال بودر که بونجه کناهلر ایشلدیلر
امدی بنم رحمت انلرک کناهندن دخی چوقدر و سز شاهد اولک ای بنم فرشتهلرم
بن اول کشی بنی یارلغهم انک ایچونکه بن براندم بندن غیری انک بسی یوقدر
بن ارحم الرحیم (ابن عباس رضی الله عنه ایندی ادریس علیه السلام
زماننده آدم اوغلنلرینک برامز عمللرین کورو که چیقارمزلر ایدی فرشتهلر
ایتدیلر یارب بونلری بر بوزنده برانده واختیار قیلدک حال بودر که سکا عاصی
اولورل حق جل و علا حضرتلری ایندی اگر سزی بر بوزینه ایندرسم
وانلره ویردیکم نفسی سزه ویرسم نیجه ایدرلر بکر فرشتهلر ایتدیلر اصلا
سکا عاصی اولمزدق حق جل و علا حضرتلری ایندی ایدم سزندن
فرشتهلر اختیار ایدک اوج فرشته کلدی برینک آدینه عزرا و برینک عزایا
و برینک عزائیل ایدی دیرلر که عزائیل اوتانیدی کیر و طور دی اول و قندن برو
حیاسندن باشین یوقاری قالدردم دی پس عزایی و عزایایی بر بوزینه کوندردی
و بونلره انسان نفسنی ترکیب ایتدی بابل ولایتنده بری بک و بری قاضی
اولدی هاروتک آدی عزایا ایدی وماروتک آدی عزایا ایدی حق سبحانه و تعالی

حضرت تری بر یوزینه کنور بچک آدرین تغیر ایلدی و بیوردیکه خلقه
حقله حکم ایلده و ظلم ایتدیلر و آدم اولدرمیهل و خراجیهل و زنا ایلدهل
چانکه بر یوزینه ایندیله زهره آدلو برخاتون ایلده سوچی ایجیدیلر و ازین
اولدر دیلر و زهره به اسم اعظم اوکرتدیله و جدی کوکه کندی بونلر اسم
اعظم اوکودیلر کوکه چیقده مدیلدر حال بر ملک کلدی ایتدی حق جل و علا
حضرت تری بیورر که البته انلره عذاب ایده رم **ک**رکسه دنیا عذابین
اختیار ایتسونلر کرکسه آخرت عذابین بونلر ایتدیله آخرت عذابین باقیدیرس
بونده عذاب اولسون بابل ایلنده بر قیوده باشلری اشاعه اصبه قیوب عذاب
ایدرلر قیامت دکن دیرلر تفسیرده نقل بودر اما امام رازی تفسیر کبیرده
ایتدی بو قول صحیح دکلدر موضوعدر انک ایچونکه فرشتهلر معصوملر در
امدی حق تعالی حضرت تری بابه ایندر دیکلی ملکلی ایندیلمکده چوق
سبب بیان ایتدیله بری بودر که اول زمانده جادولر چوق ایدی کیمی پیغمبر لک
دعواسین قیلارلر ایدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری اشبوابکی فرشتهی
و پردیکه خلقه سحر اوکردهلر و انلرک دعواسنی باطل ایلدهلر و یلان ایدیکن
بیلدیله و بری دخی بودر که خلقه سحری بیلدیله لر تا پیغمبر لک ایلده سحر
بللواوله و بری دخی بودر که علم تحصیل ایتکلک نه ایلده کرکسه اولسون
در سدر سحر منهی ایدی معلوم اولسون ایچون امانهی ممّنع دکل ایدی که
و بری دخی بودر که جنیلر چوق درلو سحر بیلورلر ایدی بنی آدم قادر دکل ایدی
انلر جلین اشلکه پس حق جل و علا حضرت تری بوابکی فرشتهلری و پردیکه
آدملر دخی سحره قادر اوله لر و جنیلر ایلده معارضه ایلدهلر (معاذ بن جبل رضی الله
عنه رسول اکرم حضرت تریندن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایتدی حق تعالی
حضرت تری نیک بر فرشتهی وارد عرشک التده حق جل و علا حضرت تری
انک باشی آدم باشی کی بر اتمشدر یتش بیک قنادی وارد صاغ یاننده
و یتش بیک قنادی وارد وصول یاننده و هر قنادنده اون ایکی بیک یوکی وارد
و عرشک التده فاتحه سورسی یازلمشدر و اول فاتحهک صاغ یاننده اخلاص
سورسی یازلمشدر و وصول یاننده (شهد الله انه لا اله الا هو) یازلمشدر و اوکنده
یتش بیک صف فرشتهلر وارد مقر بلردن انک یوزینه نظر ایدر لر
و فاتحه الکتاب اوکودرلر چانکه (ایاک نعبد و ایاک نستعین) آیتنه کلیچک

سجده ایدرلر حق جل و علا حضرت تری ایدر باشکری قادیرک کد بن سزندن
راضی اولدم و اندن آخرینه دکن او قویه زرقان که (ولا الضالین) کلیچک
بنه سجده ایدرلر حق جل و علا حضرت تری انلره ایدر باشکری قادیرک بن
سزندن راضی اولدم اول فرشتهلر ایدرلر یارب امت محمددن هر کیم که فاتحه
او قوسه انلردن دخی راضی اول و دعائربنی قبول ایلده حق تبارک و تعالی
حضرت تری ایدرلر بنم فرشتهلرم سز فاتحه سورسین اوکودیکر و بن اول
فاتحه ایلده محمد و امته **ا**رام ایلدم سز طابق اولککه بن انلری یارلغده دم
و دعائربن قبول ایلدم هر کیم فاتحه سورسینی او قوسه مغفرتم اکا واجب
اولدی (و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری
ایتدی الله تعالی حضرت تری بر دیرک براندی قرل یاقوتدن اول دیرکک
ایاغی صخره اوزرنده در و باشی عرشده در زرقان بر مؤمن (لا اله الا الله محمد
رسول الله) دیسه اول دیرک و عرش حرکته کلورلر حق تعالی حضرت تری ایدر
ای بنم عرشم ساکن اول عرش ایدر یارب ساکن اولزم حتی یارلغده
شول کشی بیکه سحر وقتند (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیسه حق تعالی
حضرت تری ایدر سز شاهداولک ای بنم فرشتهلرم هر کیم او یله دیرایسه
بنانی یارلغده رم **ک**عب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایتدی قیچان که
حق تعالی حضرت تری حور العینی براندی غایت حسننده و جمالده
فرشتهلر ایتدی الهی و سیدی حور العیندن **ک**و بیکک نسنه براندکی حق
سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی درت خاتون براندم جمیع عالم خاتونلرینک
سیدیدر انلرک اولولغی و حسنی حور العین اوزرینه کونش کیدر بیلدزار
اوزرینه بری آسبه خاتوند بری مریم و بری خدیجه رضی الله تعالی
و بری دخی فاطمه رضی الله تعالی عنهن اجمعین حضرت تریدر
(و نقلدر که عرشک التده بر فرشته وارد که درت یوزی وارد بر یوزندن
بر یوزینه بیک ییلاق بولدر بر یوزی ایلده او جاعه نظر ایلر و ایدر نه بختلو اول
کششی به که سکا کیرر و بر یوزی ایلده جهنمه نظر ایدر و ایدر وای اول
کششی به که سکا کیرر و بر یوزی ایلده عرشه نظر ایدر سبحانک ما اعظم شأنک دیر
و بر یوزی ایلده سجده ایلر و سجده سنده سبحان ربی الاعلی دیر زرقان
فریضه وقتی اولسه اول فرشته حرکت ایلر حق جل و علا حضرت تری
ایدر ساکن اول که یارلغده دم شول کشی بیکه آبدست آله نماز قیله (و نقلدر که

الله تبارک و تعالی حضرت تری برات کیجه سنده ایدرای فرشته لرم سز شاهد
اولک شول کیسه که بکاشرک کتورم دی انی یار لغه دم فرشته لرایدرل یارب
انلر کناه ایشلدیلر حق تعالی حضرت تری ایدر بونه منافسه در تحقیق
محمد امتی یار لغه دم انلر بنم رجه منظر لر در سز شفاعة مشغول اولک
خصوصی ترک ایلک (ونقلدر که چان رمضان ای کوزکسه عرش و کرسی
و فرشته لرایدرلر نه بختلو محمد امتی که حق تعالی حضرت تری قنده کرامت لری
چوقدر شمس و قمر و یلدرلر و کیجه و کوندز و دکرلرده کی بالقر و قاره ده کی
جانورلر شیطاندن غیری ادم اوغلنلری ایچون استغفار ایدرلر حق تعالی
حضرت تری فرشته لره ایدر نماز یکرزی و تسبیح یکرزی محمد امتی باغشله یلک
انلر دخی باغشلرلر (ونقلدر که رسول اکرم علیه الصلاة والسلام
حضرت تری ایتدی هر کون کو کدن یره بش فرشته اینر بریسی مکه یه و بریسی
مدینه یه و بری قدسه و بری مسلمانلر مشهدلرینه و بری زقاقلره اما اولکه مکه یه
اینر ایدر هر کیم فریضه بی ترک ایلسه حق تعالی حضرت تری نک رجندن
چیقدی و اولکه مدینه یه اینر ایدر هر کیم سنتی ترک ایلدی رسول علیه الصلاة
والسلام حضرت تری نک شفا عتندن چیقدی اما اولکه بیت المقدسه اینر
ایدر هر کیم حرام کسب ایدر ایلسه حق تعالی حضرت تری انک کیر و
قلان عمللرین دخی قبول ایلر اما اولکه مسلمانلر قبرینه اینر ایدر ای اهل مقابر
نیه غبطه ایدر سز انلر ایدرلر چان قرآن او قونسه و نماز قلنسه و صلوات و یرلسه
بز انلره غبطه ایدر زکه بزاکا قادر دکیلر اما اولکه زقاقلره اینر ایدر ای معشر
المسلمین حق تعالی حضرت تری نک بلالری و عذابلری واردر سز جراحتکره
دوا ایلر مېسز توبه ایدک و حقه دونک دیرلر (ونقلدر که خالد رضی الله
تعالی عنه ایتدی حق تعالی حضرت تری فرشته لره ایتدی اوج کشی بنم
رجتمه یقیندر بری شول کسیدر که یرک التده مغاره ایچنده اوله اذان
او قویه و بالکر نماز قبله الله تعالی حضرت تری ایدر ای بنم فرشته لرم نظر
ایلک بنم قولمه نماز قبلار بندن غیری تکرسی بوقدر یتش یلک فرشته اینسونلر
انکه یله نماز قبلسونلر و بری شول کشیدر که بالکر نماز قبلوب سجده ایدر ایکن
سجده سنده او بور حق تعالی حضرت تری ایدر ای بنم فرشته لرم بنم قولمه
نظر ایلک جانی بنم قتمده و بدنی سجده در و بری دخی شول کشیدر که غرایه
واره و دشمن ایله جنک ایلوب قاجیه بنم رجه بواوج کشی به اولاشقدر

(ونقلدر که ابوهریره رضی الله تعالی عنه پیغمبر صلی الله علیه وسلم
حضرت تریندن نقل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی حق جل و علا
حضرت تری هر ججه کیجه سی فرشته لره ایدر کوکلرک قوسین اچک رجت
فرشته لری بر یوزیته اینسونلر هر یرنک التده بر طبق واریچی نور ایلله طوبطلو
حق جل و علا بورر که ای بنم فرشته لرم بنم رجه می قوللرم اوزرینه صاچک
فرشته لرایدرلر یارب کیمی او بورر کیمی عبادت ایدر قنغېسنه رحمتکی صاچالم
حق تعالی ایدر بنم رجه منظر لایق اولمزر رجه می جیع مؤمنلره صاچک ای بنم
فرشته لرم سز طابق اولک که او بورلرین او یا نقلرینه باغشلدیم (ونقلدر که
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی چان بر مؤمن کیجه طروکله
و ایدست السه حق تعالی حضرت تری فرشته لره اینر ایدر نظر ایلک بنم قولومه
کیجه طروکله ایدست الدی و نماز قیلدی سز شاهد اولک که
بن اول قولمی یار لغه دم واکا او جا قده بر سر ای و یرمکه اوزونلغی مشرق ددن
مغربه وارنجه اوله اکبر جیع بر یوزینک خاق ایچنه کیرسه لر اول سر ای
طولیه (ابوطالب المکی رحمة الله علیه ایتدی ملک الموت و ملک الحیات
ایکبسی سو یلشورلر ملک الموت ایدر بن دیریلری اولدیره حکم ملک
الحیات ایدر بن اولولری دیریلده حکم حق جل و علا حضرت تری بونلره
ایدر سز ایشیکن اوزرینه اولوک اول ایشی سز بن مسخر ایلدم اما اولدیر یچی
و دیرلر یچی بنم بندن غیری میت و محیی بوقدر (کعب الاحبار رضی الله عنه
ایتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری اولومی برندی بر قوج صورتنده
واکا بیوردیکه فرشته لرایله بور و یه چانکه فرشته لری انی کوردیلر عقللری
کیدوب مخیر قالدیلر و سجده ایلدیلر و ایتدیلر یارب بوندن حق سبحانه و تعالی
حضرت تری ایتدی بو اولومد رایتدیلر یارب کیمک ایچون یاراندک حق جل
و علا حضرت تری ایتدی جیع موجودات ایچون یاراندیم فرشته لرایتدیلر
یارب دنیایی کیمک ایچون یاراندک حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی
آدم اوغلانلری ساکن اولوق ایچون یاراندیم فرشته لرایتدیلر اگر آدم
اوغلانلری اولومی ییلسه لر ایدی اصلا یمکه و یجمکه و کولمه و دنیایه
مشغول اولمزر لر ایدی حق سبحانه و تعالی حضرت تری ایتدی طول اول
انلره اولومی اوتددر (ونقلدر که ایتدی چان برکشی خسته اولسه حق
جل و علا حضرت تری انک فرشته لره ایدر که وارک بنم قولومه نظر

ایمك انی صورہ کلمہ دیر پس قچان برکشی انی صورہ کلمہ نیچہ سین دیہ نہ
الحمد لله دیسہ اول فرشتہ لر حق جل وعلا حضرت تیر نہ ایدر لر سن ییلور سن
یارب اول قولك نه دیر حق جل وعلا ایدر اول قولم اگر اولور ایسہ اوجا غہ
قورم اگر دیری قالور ایسہ اتندن يك ات قانندن يك قان ویر برم وجمع
کاهلرین عفو ایدر بغشارم (ابوهریرہ رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت تیرندن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری
ایتدی هر کیم مسجودہ دنیا کلامی سو یلسہ فرشتہ لر اول مسجودن چبقار لر
کیدر لر یارب سنك قولك بزی جامعدن قوغدی حق جل وعلا حضرت تیری
ایدر عترتم حقیچون انلرک اوزرینہ بر قوم مسلط ایلیم که انلرک سوزین
ایشتمہ لر (ونقلدر که قچان محمد امتندن برکشی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم اکلدیغی وقت اغلسہ فرشتہ لر یارب و یازیم اللهم محمد امتی
نه کوزل امتددر که بزانی لر اغلار کوریز حق تعالی حضرت تیری انلرہ ایدر انلر
عالملردر پیغمبر لرینک حدیثی اوقور لر انک محبتندن اغلار لر
اکا بلار و مختلر اولشدیغندن ایچون اندنصکرہ حق تعالی حضرت تیری
ینہ ایدر ای بنم فرشتہ لر سنر طابق اولک انلری آزاد ایلدم (ونقلدر که
بر فرشتہ وارددر رحلرہ موکلدر قچان بر نطفہ اتادن نازل اولسہ اول نطفہ بی
اول فرشتہ الیک اوستہ الور ایدر یارب اشو نطفہ مخلوق اولور می یو خسه
اولزمی اکرحق سبحانہ و تعالی حضرت تیری ایدر ایسہ که اولمز اول ملک
اول نطفہ بی قان ایدر اوغلان اولمازا که حق جل وعلا حضرت تیری ایدر سہ که
مخلوق اولور اول ملک ایدر یارب ارمی اولور یو خسه دیشیمی اولور اجلی
ورزقی تقدردر حق سبحانہ و تعالی حضرت تیری ایدر ام الکتابہ نظر ایلہ
ام الکتاب اولدر که تکرری تعالی حضرت تیری قدرت قلمی برلہ یازدی
شونیکہ اوجا قلقدردر و یا لہ مولقدرا اول فرشتہ لوحہ نظر ایلر رزقنی
واجلنی کورر و ییلور اندنصکرہ اولد کده دفن اولنہ جغی محلدن بر آوج
طوپراق آلور اول نطفہ یه قارشدر بر واندن رزقنی واجلنی سعید و یاشقی قدرنی
النه بازار (ونقلدر که حق جل وعلا حضرت تیری بر شہر یراندی
یر ایلہ کوک اراسندہ بمور طہ قابی کی آق ولطیف دیواری وارددر
یتمش یک قبوسی وارددر و هر بر قبودہ یک یک فرشتہ لر وارددر آدم
اوغلنری صورتندہ قچان جمہ کونی اولسہ ایدر اللهم بارئنا شول کیمہ بی که

جمہ نمازی ایچون غسل ایلر و جمہ نماز نہ واریر (ابوهریرہ وابی سعید
الخدیری ایتدی یلر جبرائیل علیہ السلام ایتدی یدجی قات ککو کده
بر فرشتہ کوردم یتمش بودنیا جہ اولولغی وارین اکا ایتدم جمیع سنہ بی
ییلور مہسن اول فرشتہ ایتدی ییلورم اما ایکی سنہ بی یتلمزم بری بودر کہ
(اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله) انک ثوابی
نه قدردر یتلمز یزوری دخی برکشی غرا ایلسہ ثوابی نہ دکلودیرانی دخی یتلمزم
دیددی جبرائیل علیہ السلام انی ایشندی کلدی رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تیر نہ خبر ویردی ابوطالب مکی رحمة الله علیه ایتدی
هر کون درت فرشتہ درت طرفدن درت دورلی صوت ایلہ ایدر لر بری ایدر ای
خیر اشلیان کشی خیری چوق ایلہ و شری آزابلہ و بری ایدر آکھی نفقہ و یرن
کشی یه سن ینہ و یرد نفقہ و یرمیان کشی نک مالنی تلف ایلہ و بری ایدر
ای آدم اوغلنری دنیا دہ دایم اولورم صانوب بر سنر و ایچر سنر آخری اولومدر
و یو بنالر کہ یپارسر آخری خرابدر و بری ایدر یک و ایچک آخری حسابدر

(*) فصل (*)

قال الله تعالی (وان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون) اهل
تفسیر ایتدی آدم اوغلنری نک صاغندہ وصولندہ فرشتہ لر وارددر صاغندہ کی
حسنات یزار وصولندہ کی سبئات یزار اما صاغندہ کی امر ایدر وصولندہ کنہ
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ایتدی صاغندہ کی فرشتہ
امین دیر وصولندہ کنہ قچان برکشی حسنات ایشلسہ برینہ اون یزار قچان
سبئات ایشلسہ صاغندہ کی وصولندہ کنہ ایدر کہ یددی ساعت صبر ایلہ بلکہ
استغفار ایدہ اگر تو بہ ایلر ایسہ برینہ بر یزار اول فرشتہ لرک ایکبسی صباح
کلور و ایکبسی بعد العصر کلور یونلرک عمللرین آلور کو که کیدر لر و هر بر
کشبک یوز التمش فرشتہ ی وارددر کراما کاتبین شاهددر اما رحم
فرشتہ ی هر حالده اول کشی ایلہ بیلہ در هیچ ابرماز (ابن عباس
رضی الله تعالی عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیرندن نقل
ایدر ایتدی هر آدمک بش فرشتہ ی وارددر بری صاغ یا نندہ حسنات یزار
و بری صول یا نندہ سبئات یزار و بری اوکنندہ در دایم خیراته قولاً غوزل
و بری اردندہ در دایم یرامزدن منع ایدر و بری التندہ در هر قچان
صلوات و یرسہ انی یزار و اہل صلواتی رسول علیه الصلوۃ والسلامہ ییلدیر

(ونقلدر که بر کشتی معاذ بن جبلدن نصیحت استدی معاذ بن جبل اغلیوب
دوشدی کبر و عقلی باشنه کلدی ایتدی بندخی رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلریندن نصیحت استدم بیور دیکه حق جل و علا حضرتلری
کوکری پراتمزدن اولیدی فرشته براندی کوکارده موکل قودی قچانکه
آدم اوغللرندن بری برکشینک غیبتن سو بلسه انک عملین اولسکی کوکه ایلدرلر
انده کی فرشته ایدر انک عملی کبر و یوزینه اوروک حق سبحانه و تعالی
حضرتلری بکایبورب طورر که غیبت سو بیلینک عملین قبول ایتنم کتوررلر
ینه یوزینه اوررلر اگر اهل دنیا اولسه انک عملین ایکنجی کوکه کی فرشته رداید
اگر متکبر اولسه انک عملین اوخنجی کوکه کی دوندهر بر اگر نفسنی معجب اولسه
درنجی کوکه کی دوندهر اگر حسد ایلسه بشنجی کوکه کی دوندهر
اگر خلقی اسرکز ایلسه التنجی کوکه کی دوندهر بر اگر خلق قتندهر
عزت و حرمت دیلسه یدنجی کوکه کی دوندهر اگر بونلر اولز ایلسه بلکه
نماز و کوة و اوروج و حج و خلقه کوکچک خلق ایلسه و اسم اولق و ذکر الله
مشغول اولق و نه که بونلره بکرز صالح عمل و ارایسه آلورلر حق جل و علا
حضرتلری قته کتوررلر و طانقلق و یررلر انک اخلاصنه و صالح عملنه
حق جل و علا حضرتلری ایدر سبزلر حفظه لر سز بنم قولمک عملنه
ولکن بن انک نفسندن بیلورم اول عملی بنم ایچون اشلدی ربا ایدر ایدی
و آدملره عزت ایدر ایدی بکا ایلر ایدی بنم لغتم انک اوزرینه اولسون اول
فرشتهلر ایدرلر بنم دخی لغتم انک اوزرینه اولسون اند نصکره معاذ
ایتدی یار رسول الله اگر بنم علمده نقصیرات وار ایلسه بنی خیره قولغوزله
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی یا معاذ دیلکی
صاقله یولداش لک اراسته و کاهکی سن کتور غیری کشتی به کتور تمه
و خلقی ذم ایلوب کندی نفسکی بزه و مجلسکده متکبر اولمه که خلق سنک
برامز خلقکدن اوتوری سندن اعراض ایدرلر و خلقی زیاده عزیز طومعه که
خیردن کسبلور سن حق جل و علا حضرتلری سنی طاموز بانلرینه کوستر بر
سنی ز بانلر عذاب ایدرلر معاذ ایتدی یار رسول الله کیم بو کاطاقت کتوره
بیلور و کیم طامودن قور تولور رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
ایتدی حق تعالی حضرتلری آسان کتور یچک یا معاذ آسان اولور

(*) فصل فی مسائل شنی (*)

بغوی رحمة الله علیه تفسیرنده ایدر حضرت علی کرم الله وجهه رسول علیه
الصلوة والسلامدن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ایتدی فاتحه الکتاب و آیه الکرسی و آل عمران ایکی آیتکه بری
شهد الله و بری قل اللهم آیتلر بدرحق تعالی حضرتلری دیلدی که بونلری
بر یوزینه ایندیره بونلری عرشده معلق اصاقودی بونلر ایتدیلر یارب بری
برمی ایند بر سن و عاصی اولنلرمی کونده ریر سن حق جل و علا حضرتلری
ایتدی هر کیم نماز آخرنده سزی او قوسه بن اندن راضی اولام وانی
او جاقده ساکن ایلرم واکا هر کونده یتش کره نظر ایلرم و یتش حاجتی
قبول ایلرم ادناسی بو اوله که اکا رحمت ایلوب یار لغهرم (و نقلدر که
مشارفده کلدی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی
حق تعالی حضرتلری بری و طاعلری براندی یوم الاحدده و اغاجلری
براندی دوشنبه کونی و کوکری براندی سشنبه کونی و نوری براندی
چهارشنبه کونی و جانورلری براندی پنجشنبه کونی و آدمی براندی جمعه
کونی ایکندید نصکره زیرا که آخر مخلوقدر و ایک آخرنده براندی
(حق جل و علا حضرتلری ایتدی هر کیم بنم دوستلرمی خورله سه
تحقیقا اول کشتی بنم ایله جنک ایلشدور و درویشلک بنم زنداندر و خسته لاق
بنم جسمدر سو دیکم قولومی اول خسته لاق ایله حبس ایدهرم (و نقلدر که
حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایتدی خیری و شری براندی نه بختلو اول
کشتی به که اتی خیر ایچون براندی و یل اول کشتی به که اتی شر ایچون براندی
دخی و یل شول کشتی به که بنم ایشمه نیچون بویله اشلدی دینه (رسول علیه
الصلوة والسلام ایتدی حق جل و علا حضرتلرینک بر یوزنده او جیوز
قولی وارددر کوکلری آدم علیه السلام کوکلی اوزرینه در و قرق قولی
وارددر کوکلری موسی علیه السلام کوکلی اوزرینه در و یدی قولی وارددر
ابراهیم علیه السلام کوکلی اوزرینه و اوج قولی دخی وارددر میکائیل
علیه السلام کوکلی اوزرینه و بر قولی دخی وارددر اسرافیل علیه
السلام کوکلی اوزرینه اول قطبدر فجان قطب اولسه او جلردن بری سنی
انک برینه قورلر و یدیلرک برین او جلره قنارلر و قرقلرک بری سنی یدیلره قنارلر
و اوج یوزلرک بری سنی قرقلره قنارلر حق جل و علا حضرتلری بر یوزین
بونلر ایله صاقلر و بونلره طبقات اهلی دیرلر و ایدلر دیرلر و سیه احلر

دیرلر و اوتادیرلر و قطب دیرلر ایمدی ترتیب بو یلدر که او چو زلر مصرده اولورلر
 و قرقلر قدس شریفده او اولورلر و بدیلر مدینه ده اولورلر و او چلر و قطب کعبه ده
 اولورلر رحمة الله تعالی علیه اجمعین (ابوهریره رضی الله تعالی عنه
 حضرت تلی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی نفل ایدر پیغمبر
 علیه الصلاة والسلام ایتدی چان که حق جل و علا حضرت تلی خلق
 براندی و جمیع حالی تقدیر ایلدی فوق العرش یازوب کندی قتیده قودی
 و یونی یازدی که (ان رحمتی سبقت غضبی) چنانکه جهنمی براندی جهنم حرکت
 ایتدی حق جل و علا حضرت تلی ایتدی یانار ساکن اول بنم عزتم حقیچون
 سنک ایله عذاب ایلیم شول کیمسه یه که (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیه
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی هر کیم (لا اله الا الله
 محمد رسول الله) دیمه اول کیشینک اغزندن بر آق قوش چیقارایکی قنادری
 وارد رانچودن و یاقوتدن اول قوش کو که چیقار آرو آوازی کی او زو بر اول
 قوشه ایدرلر ساکن اول قوش ایدر ساکن اولزم حتی (لا اله الا الله
 محمد رسول الله) دیمه نی یارلغما نیجه حق تعالی حضرت تلی ایدر اول کشی بی
 یارلغدم بعده حق جل و علا حضرت تلی اول قوشه یتیمش دیل و بر قیامت دکن
 اول قول ایچون اول قوش استغفار ایلر و قیامت کوننده اول قولک الین الوب
 او جاعه قولغوز اولور (محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی
 ایتدی او جاق ایله جهنم چکشیدیلر جهنم ایتدی بن متکبرلر ایچون و جبارلر
 ایچونم او جاق ایتدی بن ضعیفلر و مسکینلر ایچونم حق جل و علا حضرت تلی
 ایتدی سن بنم رحمت حسن کیمه دیلر ایسم سنکله رحمت ایلرم و جهنمه ایتدی
 سن بنم عذاب حسن کیمه دیلرسم سنک ایله عذاب ایلرم (ابن عباس رضی الله
 تعالی عنه رسول علیه الصلوة والسلامدن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی
 علیه وسلم حضرت تلی ایتدی علی او کرک و علی یازک حق تعالی حضرت تلی نفل
 یدنجی قات کو کده فرشته لری وارد رفقا ایچون و علم او کرک لری ایچون استغفار
 ایدرلر حق جل و علا حضرت تلی علم او کرک و یازکله هر حرفه اون
 ثواب و یر و هر کون بیک کعبه طوای ثوابی و بر و بیک شهید عملین و بر
 (ونقلدر که حق جل و علا حضرت تلی ایتدی هر کیم بنم محبت دعواسنی
 ایلسه دونه کیچدرده او یوسه اول کشی دعواسنده یلان سویلر (ونقلدر که
 رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی حق سبحانه و تعالی

حضرت تلی طه و یس سوره سن او قودی خلقی را غزندن بیک سنه مقدم چنانکه
 فرشته لری ایشتند یلر ایتدی لرنه بختلر اول امته که یوسوره ل انک اوزرینه اینه
 و انک کوکلنده و دلنده اوله (ونقلدر که حق تعالی حضرت تلی و لیلرندن بر یسنه
 ایتدی بنم کیرلو لطفمی بیل وز یرکک لطفنی بیل که بن انی سوارم اول ولی
 ایتدی یارب ز یرکک لطفک ندر حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی
 قچان سکا بر سکت قونسه بندن بیل و بندن ایسته بنه بن کیدرم اول ولی
 ایتدی یارب کیرلو لطفنی ندر حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ایتدی چان
 بره صائب ایشتنک بندن بیلکه انی خلق ایتدم و بکا شکر ایله که سندن کیدرم
 (ونقلدر که پیغمبر لردن بری حق تعالی حضرت تلی بنه شکایت ایلدی
 آجلقدن و صغوقدن و بتدن حق سبحانه و تعالی حضرت تلی اول پیغمبر
 ایتدی راضی دکلیمسن که سکا اسلام و یردم و سنک کوکاککی کافر اولمقدن
 صاقلدم ایمدی بتلو مسلمان اولمقمی یکدر یوخسه بتسز کافر اولمقمی یکدر
 اول پیغمبر باشنه طیراق قیوب ایتدی یارب حاله راضی اولدم بنی صاقله
 کفردن (ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرت تلی ایتدی حق جل و علا در یایه
 سویلدی و ایتدی یاد کر سنی چوق صو بر ایتدم و بنم قوللرم سنک اوزر کده بکا
 تسبیح ایدرلر سن بونلر ایله نیجه ایدرسن در یا ایتدی غرق ایدرم حق جل
 و علا حضرت تلی ایتدی بن انلری کیلر اوزرینه آله م غرق ایده میه سن (عبد الله
 بن عمر رضی الله عنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی نفل
 ایدر رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی هر کیم دکر کفارنده بر کره الله اکبر
 دیمه حق جل و علا حضرت تلی ایدر اول کشی بندن هیچ بر نسنه دیلسمه همین
 مقصودی بن اولسم یارین قیامت کوننده انک ثوابی میرانه قویه لیدی قات
 یردن و کوکدن آغرکله (ونقلدر که بر پیغمبر علیه السلام رزق ایچون حق
 جل و علا حضرت تلی بنه شکایت ایلدی حق جل و علا حضرت تلی ایتدی دکره
 کیراندن بر طاش چیقار اول پیغمبر علیه السلام دکره کیردی بر طاش چیقاردی
 و اول طاشی یاردی ایچندن بر قور تجغز چیقادی آغزند بریشل باطراق
 طوتار ایدی حق جل و علا حضرت تلی ایتدی بدرستی اشو قور تجغزی بن
 آجلق ایله ضایع ایلدم پیغمبر لری می ضایع می ایلرم رزق ایچون غصه
 می یوخسه پیغمبر لک دفتزدن ادیکی چیقار یرم و سکا بر عذاب ایدر که هیچ

کیمسه به انجیلین عذاب ایلزم (ونقلدر که چنانکه مبارک رجب ای تمام اولسه
کو که چیقار حق جل وعلا حضرت تیری ایدر بنم قوللرم سنی تعظیم ایلوبوب
حرمت ایلدیلر می رجب سکوت ایدوب سو یلمز اندنصکره ایدر الهی بنی
براندک و بکا پیوردک که قوللر یمک کناهنی سترایله و بکا پیغمبرلرک اصم دیو
ادقودیلر و بن اصم یعنی صاغریم انلرک طاعتی ایشتم و کناهلر بن ایشتم
بوندن اوتوری اگا اصم دیرلر (کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه ایتدی
رجب شریفک هر کیجه سنده حق جل وعلا حضرت تیری ایدر رجب بنم
شهرمدرو قوللر بنم قوللرور حمت بیدرو اوجاق بنم فضلدر و فضل بنم
المددور و دخی حق جل وعلا انک آخر کیجه سنده ایدر هیچ توبه ایدر وارمیدر
قبول ایدیم و هیچ دعا ایدر وارمیدر مستجاب ایدیم و هیچ استغفار ایدر وارمیدر
یارلغیم (حضرت علی کرم الله وجهه و رضی الله عنه ایتدی شعبانک
یارینسنده کیجه لقا قلوب عبادت ایدک و کوندوزین اوروچ طوتک که حق تعالی
حضرت تیری انده هیچ استغفار ایدر وارمیدر یارلغیم و هیچ بندن رزق ایستر
وارمیدر و یرهم دیر تا صباح اولتجه (ونقلدر که ابلبس علیه اللغه نیک چان که
اولومی یقین اوله برکونده یدی کره مشرقدن مغربه واره و ایدم عجب بندن قوتلو
کیمسه وارمیدر الله تعالی حضرت تیری ایدم یا ملعون بریرامز عورت سندن
قوتلو و شر ایشلمکده سندن شر یردر (ونقلدر که پیغمبر علیه الصلاه والسلام
حضرت تیری ایدر ابلبس ایتدی یارب سن ایتدک که) ان عبادی لبس لک
علیهم سلطان) ایدم بکا ییلدر انلر کیلدر که بن انلره یقین اولیم حق تعالی
حضرت تیری ایتدی یا ملعون اولکمه لاندردر که یوزلر ینک نوری عرشدندر
و طوراغی ابراهیم ایله محمد طوراغندندر و کوکلی بنم خزینه مدر اول بگذرسن
اگا مسلط اوله مزسن ابلبس ایتدی یارب انلرک حالی ندر حق تعالی ایتدی
یا ملعون انلر اول کیشلدر که کجمش کناهلر ینه پشیمان اولورلر و آخر حالدن
قورقارلر و یوزلری منوردر بنم عرشم نوری ایله و طعام یدر لر و خلقتی اسر کرلر
انلره سخاوت ایدرلر انلرک طوراغی ابراهیم ایله محمد طوراغندندر (وهر کیم
بنم حکمه راضی اولسه و قسمت ایتدی کجه قانع اولسه و بنم رضای ایشتمکه
بجد اولسه انک کوکلی بنم خزینه مدر شیطان ایتدی هر کیم بویله اولسه اول
بنم اولسون حق جل وعلا حضرت تیری ایتدی سنک اولسون یا ملعون (پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ایتدی چنانکه رمضانک اول کیجه سی

اولسه حق جل وعلا حضرت تیری ایدر هر کیم بنی سورسه بندخی انی سورم
وهر کیم بنی استرایسه بندخی انی استرم وهر کیم استغفار ایدر ایدر ایدر ایدر
(ونقلدر که چان رمضان کیجه سی اولسه حق جل وعلا حضرت تیری محمد
امتی یارلغسه اوجاغلک نعمتلی و جبرائیل علیه السلام حرکته کلورلر
اندنصکره فردوس اوجاغی و عدن اوجاغی و عرش و کرسی حرکته کلورلر
و ایدرلر یا جبرائیل بونه حرکتدر جبرائیل علیه السلام ایدر تکرری تعالی
حضرت تیری محمد امتی یارلغدی حق تعالی حضرت تیری ایدر جبرائیل علیه
السلام کرچک ایدر و سدره المنتهاده ساکن اولان فرشتهلر کرچک ایدرلر
و جنتک نعمتی و فردوس اوجاغی و عدن اوجاغی و عرش و کرسی کرچک
ایدرلر و بن محمد امتی یارلغدم و بنم فتمده محمد امتی چون نسنه لواردر که کوزلر
انی کورمدی و قوللرانی ایشتمدی و انسانک کوکلندن کچمدی (ونقلدر که
معرفت ایتدی یارب دنیا به آیدنلق و یرهم می حق جل وعلا حضرت تیری ایتدی
یوق و یرمه و ینه ایتدی آیدنلق و یرهمی لوحه و قلمه و عرشه و کرسی به
الله تعالی حضرت تیری ایتدی یوق و یرمه و ینه ایتدی یارب یا کیمه آیدنلق
و یرهم حق جل وعلا حضرت تیری ایتدی مؤمنلر کوکلنه آیدنلق و یرهم معرفت
ایتدی یارب مؤمنلرک کوکلی ضعیفدر حق جل وعلا ایتدی مؤمنلرک کوکلی
بنم نظر کا همدرا کا نظر ایله وانی منور ایله معرفت دخی مؤمنلره نظر ایلوبوب
و کوکلر بنی منور ایلدی (ونقلدر که حضرت رسول علیه الصلوة والسلام
ایتدی چنانکه حق جل وعلا حضرت تیری ایمانی براندی مبارک ایمان ایتدی
اللهم بنی قوتلندر حق جل وعلا حضرت تیری ایمانی قوتلندردی کوکلی
خلق ایله و سخاوت ایله چچانکم کفری براندی کفر ایتدی اللهم بنی
قوتلندر حق جل وعلا حضرت تیری کفری قوتلندردی بخیللق ایله و یرامز
خلق ایله و فساد ایله (ونقلدر که حق جل وعلا حضرت تیری ایتدی بن
پادشاهلر پادشاهیم و پادشاهلرک کوکلی بنم المدددر قچان بر قومدن
بن راضی اولسم پادشاهلرک کوکلی انلره بومشاق ایلوبوب کرملر و اطفال ایدرم
و قچان بر قومدن بن راضی اولسم پادشاهلرک کوکلی انلره قتی ایلوبوب زحمتلر
ایلرم کندی نفسلر ینه مشغول اولمازلر پادشاهلر قوللغنه مشغول اولورلر
امدی ای بنم قوللرم بکا کلک انلرک کوکلی سزک اوزر بکره شفقتلوا یلیه یم
(ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایتدی پیغمبر ذیشاندر بری

تکری تعالیٰ حضرت تلی بنه ایتدی یارب بر مؤمن قول سکا مطیع اولور
و کناهدن صاف نور دنیایی نیچون اندن ابراق ایلوب انک باشند بلال
کتور رسن و بر کافر سکا مطیع اولماز و کناه دخی ایشلرا کا دنیا و بر رسن
و بلا کی اندن کیده رسن حق جل و علا حضرت تلی ایتدی قول بنم قولدر
و بلا دخی بنم مؤمن قول کناه ایشلر دنیایی اندن کیده یرم و اکا بلال و یرم
کاهلر بنه کفارت اولسون ایچون حتی بکا کلدیکی وقتن اکا حسنات و یرم
و کافر قول حسنات ایشلر رزق ایچون اکا دنیاده رزق و یرم و بلا کی اندن
کیده یرم و حسناتن اکا دنیاده و یرم حتی بکا اولشیجق اکا عذاب ایدرم
سبب ایچون (نقلدر که ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنهما حضرت تلی
ایتدی یهودیلر پیغمبر صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تلی بنه سؤال ایلدیلر
رعددن ایتدیلر رعدندر پیغمبر صلی الله علیه وسلم حضرت تلی ایتدی بر
فرشته در بلوطلره موکل النده بر قچی وارد راوتدن اول قچی ایله بلوطلری
سورر بو آواز که کلور اول قاجینک آواز ایدر (اکثری مفسرلر ایتدیلر رعد
بر فرشته ک ایدر بلوطلری سورر آواز که ایشیدیلور اول فرشته ک آواز ایدر
(حق جل و علا حضرت تلی ایتدی اگر بنم قوللرم بکا مطیع اولسدلر کیجه
یغمور یاغدر یردم و کوندوز کون طوغار ایدی کیمسه رعد آواز بینی ایشتر ایدی
(ابن مالک رضی الله تعالیٰ عنه حضرت تلی ایتدی چنانکه بر بکت توبه ایلسه
حق جل و علا حضرت تلی ایدرای بنم فرشته لرم اول بکت بنم ایچون شهوت
ترک ایلدی اول بکت بنم قتمده بعض فرشته لرم کیدر فچان برکشی پیر اولسه
حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی انک یوز بنه صباحده و کیجه ده نظر ایلر
و ایدرای پیر یاشک چوق اولدی و سکو کلرک ضعیف اولدی و بکا کلک یقین
اولدی بن عظیم الشاندن اوتان و بن سنک اق صقالکدن
اوتانورم سکا اود ایله عذاب ایلمکه سندخی بن عظیم الشاندن اوتان اق
صقال ایله کناه ایشلکه (ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه ایتدی بر کون
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تلی ام سلمه اونده اوطورر ایدی
بن رسول علیه الصلوة والسلامی کورمکه واردم ایدی کوردم حضرت
علی ایله اوطورر حضرت بلال کلدی رسول علیه الصلوة والسلام اغلدی
بزدخی یله اغلدق حضرت علی کرم الله وجهه ایتدی یار رسول الله نیچون
اغلدیکر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تلی ایتدی اگر بنم اتم

یلسه که مؤذنلر نه دیرلر ایشیدیکل اصلا یرنده قرار ایلزلر مسجد کولورلر
ایتدی حضرت علی ایتدی یار رسول الله مؤذنلر نه دیرلر رسول الله صلی الله
تعالیٰ علیه وسلم ایتدی چان مؤذن (الله اکبر الله اکبر) ديسه حق جل
و علا حضرت تلی ایدر نماز واجبدرای دنیایه مشغول اولنلر سزلر
ایشلر بکردن فارغ اولک نمازه کلک چان مؤذن (اشهدان لا اله الا الله) ديسه
حق تعالیٰ حضرت تلی ایدر کوکلر و برلر طانقلق و یردیلر که بن بوکله یی
اختیار ایتدم چان مؤذن (اشهدان محمدا رسول الله) ديسه حق سبحانه
و تعالیٰ حضرت تلی ایدر پیغمبرلر و مرسللر طانقلق و برر که محمد خاتم النبیین در
چان مؤذن (حی علی الصلوة) ديسه حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی ایدر
شریعتی حق جل و علا حضرت تلی قائم ایتدی سزدخی قائم ایدک فچان
مؤذن (حی علی الفلاح) ديسه حق جل و علا حضرت تلی ایدر بنم رحمتیه
کیرک و و یردیکیم ثوابلری کورک فچان مؤذن (الله اکبر الله اکبر) ديسه حق
سبحانه و تعالیٰ حضرت تلی ایدر ایشکز حرام اولدی چان مؤذن (لا اله
الا الله) ديسه حق تعالیٰ حضرت تلی ایدر بو امانتی کوکلر و برلر قبول
ایلدیلر سزدخی قبول ایلدیکر ایتدی بنم قوللرم طورک نمازی قائم ایلک

(*) فصل فی ملائکة الموت (*)

بغوی تفسیرنده ایدر ابن عباس رضی الله تعالیٰ عنه ایتدی هر آدمک ایکی
نفسی وارد بر بنه نفس الحیات دیرلر اول اولدر که اولوم وقتنده بدندن
ایر یلور فچان اول کلسه حیات انک ایله یله کیدر و بر یسنه نفس التیمیز
دیرلر اول اولدر که فچان آدم او یوسه اول وقت اندن ایر یلور او بقوده اول آدم
نفس و یرر آنور بعضیلر ایتدی آدمک نفسی وار و روحی وار چان او یوسه
نفس حیقار کیدر و وح بدنده قالور (حضرت علی کرم الله وجهه ایتدی
چان آدم او یوسه روح حیقار کیدر و روحک شعاعی یرنده قالور بوندن
اوتوریدر دوش کوردیکی چان او یانسه روح بنه جسدنه کلور) و نقلدر که
ابو اللیث تفسیرنده ایدر رسول الله صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت تلی ایتدی
چان آدم او یوسه روحدن حرکت چکیلور اول آنده یره یا تور انجلین جاندن
دخی بر شعاع چکیلور کو که کیدر اما صحیح بودر که روحک حقیقتنی اللهدن
غیری کیمسه بیلز دیدی (اما علماء راسخین ایتدیلر نفس حیوانیه اولور و روح
انسانیه حیقار کیدر اولز) امام رازی ایتدی حق تعالیٰ حضرت تلی

بیورر که (کل نفس ذائقة الموت) بونده نفسدن مراد بدندر وحق جل
وعلا حضرتلری بریده دخی بیورر که (الله يتوفى الانفس حين موتها
والتي لم تمت في منامها) بونفسدن مراد روحدر والله اعلم بحقیقه الحال
ودقیقه المقال (امام غزالی رحمه الله علیه ابتدی مونتک حقیقتنده
اختلاف ایدرلر بعضیلر ایتدی چان برکشی اولسه معدوم اولدی اکاحشر
ونشر یوقدر حیوانلرو اولتر کبیر بویله دیانلر کافرلر ددر واللهم اینائمیلر ددر
وبعضیلر ایتدی چان برکشی اولسه معدوم اولور قبرده عذاب کورمرتکاحشر
یرینه وارما نیجه بوسوز دخی ضعیفدر وبعضیلر ایتدی جان اولمر عقاب
وثواب جانه در بدنه نسنه یوقدر بدن کبرور ایلر همان معدوم اولدی بودخی
باطلدر وکفر در اما اصح بودر که اولمک دیمک اولدر که جمیع اعضاء بر بدن
ایری دوشمکدر و انسانیک حقیقی روحدر ونفسدر بونلر باقیدر یا معذبدر
ویامنعمر بوکا اخبار قاطعه وآیات ساطعه واردر ایتدی هر کیم حیاتی
بیلمدی موتی بیلمدی و حیاتی بیلک روحی یلمکدر و ماهیینی ادراک ایلکدر حق
جل وعلا حضرتلری رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه
دستور ویرمدیکه روحی سویلیه زیرا که حق جل وعلا حضرتلری بیورر
(قل الروح من امر ربي) اویله اولسه علماء دین سرور روحی کشف ایلدیلر
اگر چه روحه مطاع اولدیلر اما حقیقتن بیان ایلدیلر

(*) فصل (۱) *

عزرائیل علیه السلامک درت یوزی واردر بر یوزی اود دندر اول یوزی
ایله کافرلرک روحن قبض ایلرور یوزی ظلمتدندر اول یوزی ایله منافقلرک
روحنی قبض ایلرور بر یوزی ایتدندر اول یوزی ایله مؤمنلرک جانن قبض ایلر
و بر یوزی نور دندر اول یوزیله پیغمبرلرک و صدیقلرک جانن قبض ایلر
وعزرائیل علیه السلامک خدمتکارلری واردر کیمی رحمت فرشتهلریدر و کیمی
عذاب فرشتهلریدر چان عزرائیل علیه السلام بر مؤمنک جانن السه رحمت
فرشتهلرینه و بر و چان بر کافرک جانن السه عذاب فرشتهلرینه ویرر (بغوی
تفسیرنده ایدر عزرائیل علیه السلام بر ایله کرک راستنده بر یوجه درده و تورر
انک خدمتکارلری واردر بر کشتنک جانن سوزلر بوغازینه کتور یچک عزرائیل
علیه السلام الور) معاذین جل ایتدی عزرائیل علیه السلام بر حربه سی واردر
مشرق ایله مغرب اراستجه اوزونلخی واردر انکله اور جانن الور (ابوهریره

رضی الله تعالی عنه ایتدی رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدی چان عزرائیل
علیه السلام بر کیمسه نک موتنه حاضر اولسه اول کشتی صالح اولسه ایدر
ای نفس مطمئنه کل چیق حق تعالی حضرتلرینک لطفی و جنتک نعمتی
سنکدر چون اول جانی الور الله تعالی حضرتلرینک امری نزه یه ایسه اکا
ایلددر (عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی چان بر مؤمن
اولسه حق تعالی حضرتلری اکا ایکی فرشته ویرر و جاق ارمغانلری
ایله اول فرشتهلر ایدر ای نفس مطمئنه کل چیق حق سبحانه و تعالی
حضرتلری سندن راضی اولدی اول جان دخی بدندن چیقار مسک کبی
قوفور ویرر فرشتهلر ک و کفر قاپوسن اجارلر ندکلو فرشته وار ایسه
اول کشتی ایچون صلوات ویرر حق سبحانه و تعالی حضرتلری قتنه کتوررلر
اول کشتی رحان قاتنده سجده ایلراند نصکره حق تعالی میکائیل علیه السلامه
ایدراشبو کشتی بی مؤمنلر ارواحی ایچنه ایلت و قبرن ککبش ایله حتی یمش
ارشون اولسون اگر سینه سنده قرآن وار ایسه انک نوری اکا بتر اگر سینه
سنده قرآن بوق ایسه انک سینه سنده کونش کبی بر نور قبیلک (لا اله الا الله محمد
رسول الله دیدیکچون قبرنده فردوسده او یورکبی او یوسون چان او یاندر سکر
بر سوکلو یار کبی او یاندر برک دیرو چان بر کافر اولسه حق جل وعلا
حضرتلری اکا فرشتهلر ویرر اول فرشتهلر ایدرلر ای خبیث نفس کل چیق
جهنم و عذاب الیم سنکدر تحقیقار یک سکا غضب ایتددر سکا عذاب ایدر
(کعب الاحبار رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی حق جل وعلا
بر اغاخ بر ایتدی عرشک التند و اول اغاخک بیراخی واردر جمیع خلق ساغشجه
چان بر قولک اجلی یقین کلسه واجلنه قرق کون قالسه اول اغاجدن بر بیراق
دوشر عزرائیل علیه السلامک اوکنه عزرائیل علیه السلام کورر ییلور
خدمتکارلرینه بیورر اول کشتنک جانن الور رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری ایتدی چان بر کشتنک روحی چیقسه اول کشتنک
کوزی جاننک اردنجه بقا قالور انکیچونکه کوزلرندن حجاب کبدر
فرشتهلری و او جاغی و طاموبی کورر رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی
چان اولوبی کتور سه لر جانی تابوتی اوزرینه کلوب ایدر ای
بنم اهل و اوغلنلرم صفکونک دنیا سزک ایله اوینامسون بنم ایله اوینادیغی
کبی و بن مالی حلالدن و حرامدن دوشردم سزه قودم کتدم حساب

بن ویرمکه بنجلین اولماک (و نقلدر که حضرت عایشه رضی الله تعالی عنها
ایتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی هر کیم حق
جل و علا حضرتلرینه اولشمقغنی سوسه حق جل و علا حضرتلری
دخی اکا اولشمقغنی سور و هر کیم الله اولشمقغنی کریمه کورر ایه حق
جل و علا حضرتلری دخی اکا اولشمقغنی کریمه کورر حضرت عایشه
ایتدی یا رسول الله اولکی هر کس کریمه کورر رسول علیه الصلوة و السلام
ایتدی او یله دیمه بلکه مؤمنلره حق اولوم کلمه الله کرمی و رضوانی
اول کشی به بشارت ایدر حقان بر کافرک اولومی یقین کلمه فرشتهلر حق
تعالی حضرتلرینک عذابن اکا بیلدیر لر ایتدی مؤمنه اندن سو کلو
اولیه که حق جل و علا حضرتلرینک لقا سنی سوه و حق سبحانه و تعالی
حضرتلری دخی انک لقا سنی سوه و کافره هیچ اندن کریمه اولیا که حق جل
و علا حضرتلرینک لقا سنی کریمه کوره و حق جل و علا حضرتلری دخی
انک لقا سنی کریمه کوره (رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی اولوم
آجپسی اولدر که بر کشی به اوج یوز کره قلبه اور سه لر اندن ارتقدر (بن
مسعود رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی رسول علیه الصلوة
و السلامه سؤال ایلدیمکه حقان بر کشی بی قبره قوسه لر ایتدیم کلو رسول
علیه الصلوة و السلام ایتدی اول دومان آدلو بر فرشته کلو ایدر یانکر
قولی عملکی یاز که شمعی صورچی کلو اول قبره یتان کشی ایدر بنم دویدم
یوق و کاغدم یوق نیجه یازیم دومان ایدر کاغذ کفنگ و مرکب تو کر بکک
وقلم بر ماغک اول کشی کفنی اوستونه یازه منکر و نکیر مؤمنلره کونش کی
منور کلدلر و کافره قره صورتلو اولوب کلدلر آوازلی رعد آوازی کی
اوله و نفسلر قتی بل کی اوله بونلر اول کشینک قبره کلمه جان کیری اول
کشینک اغزندن و بورتندن ایچرو کیره ضرور یچیلر قور قوسندن اول
میت بنه دیری اوله کوکسنه دکن اول کشینک حالی غرغره حالی کی اوله پس
منکر و نکیر ایدلر (من ربک و مادینک و من نبیک) حق جل و علا حضرتلری
کرمندن راست کتورب جواب و بر سه اوزرینه بر اولوقبه قوره لر و اوجاقدن
یکا ایکی قیو اچار و بر حریر دوشک دوشیلر و اوجاقدن مسک و ریحان
کتوره لر و عملی کله بر کوکک یکت صوره تنده اکا یولداش اوله و قبرین
نور ایلله طولدیره لر اندن صکره اول کشینک جانن الال اوجاقدن کی مقامه

کیده لر اگر منافق و یا کافر ایه جواب و بر میه در حال بر اول منافق
و کافری او یله صیقه که کککری بر برینه کچه تاجه نه وار نیجه عذاب ایلله لر
(و رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی حق جل و علا حضرتلرینک
یوز رحمتی وارد لر اول یوز رحمتن بر یسی حیوانلر و جنیلر و آدملر ارا سنده در
و طقسان طقوز رحمتی قیامتده در مؤمن قوللرین انک ایلله اسر کر (امام
غزالی رحمه الله علیه ایتدی علما ایتدی لر عذاب قبر وارد کر کافره و بعض
مؤمنه دخی که عاصی اوله اما کفنی بیلرز اما او غلجه لره قبرده سؤال وار میدر
یوقیدر دیسه لر جواب بودر که حق جل و علا حضرتلری الهام ایلر
فضلندن منکر و نکیر جواب و بره جک قدر (و نقلدر که ابو حنیفه به
سؤال ایلدیلر عذاب قبردن ایتدی عذاب قبر حق قدر ایتدی لر دلیل ندر ایتدی
حق جل و علا حضرتلری بیورر) وان للذین ظلموا عذابا دون ذلك (و نقلدر که
رسول علیه الصلوة و السلام ایتدی عذاب قبر اوج در او
نسنه دن اولور بری عیب سو یلکدن حاصل اولور و بری بهتان ایلکدن
حاصل اولور و بری بولدن حاصل اولور که بدننه دکش اوله یومیه اما علما
ایتدی لر حقان بر کشی عاصی اولسه حق جل و علا حضرتلری بارلغه مسه
قبرده عذاب ایدر لر جمعه کونه دکن اندن صکره عذابن اکا سلور قیامتده دکن
حق تعالی دیلر ایه قیامتده عذاب ایدر دیمز ایه عذاب ایلر بارلغار کریم ایلله

(*) فصل فی مقام الارواح (*)

ابو بکر الرازی دن سؤال ایلدیلر که ارواح دنیادن کدیجک نیجه اولور
جواب و یردیکه سکریره وار لر بری بودر که رسول اکرم علیه الصلا
و السلام حضرتلری ایتدی بیغمبرلرک و مرسللرک جانی عدن اوجاغنه
وارر ایکنجی بودر که علمانک و اولیانک جانی فردوس اوجاغنه وارر لر اوججی
بودر که سعیدلرک جانی علین مقاعنه وارر لر در دنجی بودر که شهیدلرک
جانی اوجاقدن اوجار لر قوشلرک کی اندن صکره کلو لر عرشک التنده
التون قندیلر واردر رانده معلق آصیلو اکا کلوب قونارلر انده اولور لر بشجی
بودر که کاهکار مؤمنلرک جانی هواده معلق دورر شویله قیامتده دکن
التنجی بودر که مؤمنلرک او غلجه لری اوجاقدن مسکدن برداغ واردر انده
اولور لر یدنجی بودر که منافقلرک جانی تنی ایلله قبرده عذاب اولور قیامتده دکن
سکرنجی بودر که کافرلرک جانی تنی ایلله سنجینه ایلدر لر و انده عذاب ایدر لر

قیامت دکن مراد بود که کافر لک تنی قبرده در وجانلری جهنمه در تنی
 جاننه اولاشقدر تکیم مؤمنلرک تنی قبرده در وجانلری نورایله منورلر در اما اول
 نور جسملرینه اولشقدر کونش کبی که شعاعی ره اولاشقدر (ونقلدر که
 چان بر مؤمن اولسه تبارق التده دفن ایلسه لرحق تعالی حضرتلری
 ایدرای بنم قولم سنی بالکرتیوب کتدیله قورقه کدن سنک ایلله ییله یم وسندخی
 بنم ایلله سن رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی
 چان بر مؤمن تائب اولسه واولوم حالنه ایرشه حق جل و علا حضرتلری
 فرشتهلره یوره اینک بنم قولمک باشی اوجنده اوتورک وبنم رحمتدن
 انک اوزرینه ساچک و مغفرت دوشه کین دوشک و باشی التده
 رحمت یصدیغی اولسون والتده مغفرت اولسون و باشی اوستنده
 کرامت ناجی اولسون واولومنی کانه کفارت قیلک بن اکارحت
 ایتدم سرشاهد اولک پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلری ایدر چان
 برکشی خسته اولسه اوجاقده یاخود طاموده برین کور منجه اولیه رسول
 الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی چان برکشی حق تعالی
 حضرتلرندن شهید اولمق اسنسه صادق کوکل ایلله حق تعالی حضرتلری
 اکاشهیدلر مرتبه سین و برر کرکسه کافرالتده اولسون کرکسه کندی اوند
 اولسون شهید اولور چون قصدی شهید اولمق ایدی رسول علیه الصلوة
 والسلام حضرتلری ایتدی چان برکشی اولسه انک کفی اولسه تکرری تعالی
 حضرتلری ایدروارک اوجاقدن برزآلوک اول کشی به کفن صارک وانی
 کافور و زنجیل و سلسبیل صوبی ایلله یو یوک (ونقلدر که زهره الریاضده
 چان برکشی غریب اولسه و نزع حالنه ایرشه حق جل و علا حضرتلری
 ایدرای بنم فرشتهلرم اشبوکشی غریب و مسافردر اوغلنجق لرینی واهلنی
 و اناسنی و اناسنی غریب تده ترک ایلدی شمدی خسته اولدی کیمسه سی یوقدر که
 بونی صوره کله اگر اولور ایلسه کیمسه سی یوقدر که اوزرینه اغلیه اند نصکره
 حق سبحانه و تعالی حضرتلری اول فرشتهلرک بریسنی اناسی صورتده دوندوره
 و بریسن اناسی صوره تده دوندوره و برین اوغلنجقنی صورتده دوندوره
 انلرکله اول غریبک اوزرینه کیره لر اول غریب کوزار بن آچه کوره که اناسی
 و اناسی و جمیع قومی کلش لر اول غریب انلری کوره کوکلی خوش اوله و جانی
 فرح و سرور ایلله جبقه چان جنازه سنی کتوره لر اردنجه بیله وارک و غمار بن

بیله قیلک و قبری اوزرنده اوتورک تاقیامت دکن اول غریبه دعا ایدک چان
 قبرینه قوسه لر اول غریبه بر فرشته کوندره اول فرشته ایده حق تعالی
 حضرتلری ایدر که ای بنم قولم قورقه قچانکه سن دنیاده ایکن
 اوغلنجق ایدک سن بنم قونوغم ایدک اناک و اناک التده چان بالغ اولدک بنه سن بنم
 قونوغسن بدنکده چان اوجاقده اولسک رضوانک قنوغسن شمدی بنه بنم
 قنوغسن دوستلرکدن ابراق دوشدک سکا اگر ام ایلرم بنم کرامتم ایلله چان اول
 غریب کشی اول کرامتلری کورسه ایده یارب نه اولیدی بنم قوم بیله لر ایدی بنم
 ریم بنی یارلغه دیغنی (ابو امامه الباهلی رضی الله تعالی عنه ایتدی رسول
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیور دیکه چان برکشی خسته
 اولسه حق سبحانه و تعالی حضرتلری فرشتهلره ایدر بنم قوالک عملنی
 صاغلغندن یک یازک فرشتهلردخی او بیله یازلر (ونقلدر که چان برکشی
 خسته اولسه حق جل و علا حضرتلری اول کشی به درت فرشته کوندر
 برینه بیورر که اول کشتنک قوتن آله اول کشی ضعیف اوله و برینه دخی بیورر که
 اول کشتنک آغزندن طعام لذتن آله و برینه دخی بیورر که یوزینک نورینی
 آله بکزی صاری اوله و برینه دخی بیورر که جمیع کاهین آله انلری دخی آلورلر
 چان حق جل و علا حضرتلری اول قولو بنه خوش ایلک دیلسه اول
 فرشتهکه قوتن الدی بنه و برر و اول فرشته که یوزینک نور بن الدی بنه
 و برر و اولکه اغزندن طعام لذتن الدی بنه و برر و اول که کناهین
 الدی ایدی حق جل و علا حضرتلری کاهین ارجاع ایتیه اول فرشته
 حق جل و علا حضرتلرینه سجده ایلوب ایده بزدت فرشته ایدک بوتلر
 الدقلرین بنه کبر و وردیلر بن الدیغنی بنه و برمدم حق جل و علا حضرتلری
 ایدر بنم شانه دوشمز که انک کناهین کیدر مش ایکن بنه و یرم پس اول
 فرشته ایدر یارب اول الدیغنی نیجه ایده یم الله تعالی حضرتلری ایدر دکرلره
 ابراق اول فرشته دکرلره براغه الله تعالی حضرتلری اول کناهدن تمساح
 برادر دکرلره بیورر اگر اول کشی اولسه دنیادن طاهر جبقه اصلا کناهی قالمید
 (ونقلدر که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ایتدی حق تعالی
 حضرتلری عزرائیل علیه السلام ایتدی هیچ بنم قوللرمدن کیمسه بی
 اسر کرکی عزرائیل علیه السلام ایتدی ایکی کشی بی اسر کدم بری برکوجن
 اوغلنجق ایدی اناسی و اناسی بریده اولد یلر اول اوغلنجق بالکرز و اوکسوز

قالی و بری دخی اولدر که بر عادل پادشاه و ارایدی قچانکه انک جان قبض
ایتدم انی اسر کدم عدلی ایچون حق جل و علا حضرت تری ابتدی اول
پادشاه که عادل در دیرسن اول کوجک او غلجقه در که بریده او کسوز
قالمش ایدی بنی اسر کدم اند نصکره پادشاه قیلدم (ابن عباس رضی الله
تعالی عنهما حضرت تری ابتدی حق جل و علا حضرت تری اولومی براندی
کوجک قوج صورتده هر کجه کیم قو خوشی ایرشسه در حال اولور و حق جل
و علا حضرت تری حیاتی براندی آن صورتده هر کجه که قخوسی ایرشسه
در حال حیات بولور جبرائیل علیه السلام اول آتی یدر انبیا علیهم السلام
حضرت تری اکابر اول آته فرس الحیات دیرار (اگر سؤال ایلسه لر که منکر
ونکیر ایکی فرشته لردر جمع خلقه نیجه ایرشورار برانده جواب بودر که
حضرت جبرائیل و حضرت میکائیل و عزرائیل علیهم السلام برانده
یوزیک بر ایرشورار در لو صورتلر ایله منکر ونکیر دخی انجیلین در (ونقلدر که
حق جل و علا حضرت تری بر فرشته براندی عرشی طواف ایدر عالم
برادلدیغندن بره (لااله) دیدی چکدی اولوقندن بر و چکر قچانکه (الاالله)
دیسه قیامت قوپار پس معلوم اولدیکه اول و آخر دنیا ک عمری بر فرشته ک
بر نفسی ایمش انجق والباقی هو الله تعالی

(*) الباب الرابع فی خطابات الله یوم القيمة (*)

قال الله تعالی (لا اقسم یوم القيمة ولا اقسم بالنفس اللوامة) ای طالب اسرار
الهی شویله بیلک کر که نفس لوامة شولدر که قیامت کوننده کندی
تقصیراتن بیله وایشنه پشیمان اوله اگر احسانه دخی سعی ایدرسه پشیمانلق
کندودن کتیه نیچون زیاده سعی ایتدم دیو (ایحسب الانسان ان لن یجمع
عظامه) معنی بودر که حق سبحانه و تعالی حضرت تری بو خلقی اولدروب
اعضای بن متفرق ایتدیکند نصکره و طوبراغه قارشدر قد نصکره و بیلار
اول طوبراغی آلوب صحرالره صاور قد نصکره ینه بر بر جمع ایلیه که جمله سی
کلهل هج نقصاتی اولیه (امدی قچانکه بونی بیلک ایسه بیلک کر کدر که
حق سبحانه و تعالی حضرت تری قادر در ایجاد و اعدامه امانه و احیایتمک
و حق سبحانه و تعالی حضرت تری پیغمبر لری دیلندن خبر و یردیکه
بو خلقی ینه برادر قیامت کوننده بر بر جمع ایلر اول کونه یوم الجمع و یوم
الجزا دیلر یوم الحساب و یوم العرصات در حق جل و علا حضرت تری

نتکیم ابتداده خلقی براندی اولدر دیکند نصکره انجیلین بر دخی برادر نتکیم
حق جل و علا حضرت تری بیورر که (کابد انا اول خلق نعیده و عدا علینا انا
کنافا علین) پس حاصل کلام کامل اولدر که بو عزیز عمری ضایع بکجور میوب
کالات کسب ایلیوب علم نافع و عمل صالح ایله موصوف اولوق کر کدر ایتدی
علم نافع اساس درو عمل صالح بنادر ایکیسی بحسب الوجود متلازماندر یعنی
قنده که علم نافع اوله انک عمل صالحی وارد و کچک که عمل صالحی وارد و علم
نافعی وارد بدرستی شمدیدن کبرو سکا تقر بر ایلیین قیامت عظماده و طامه
کبراده سلامت ایله ثواب نیجه اولور و ملامت ایله عقاب نیجه اولور و کیملره
حساب اولور نعمتدن و کیملر نجات اولور عذابدن امدی اشبو حالاتی
تصدیق ایدوب و اشبو مقالاتی تصور ایتدک ایسه پس حق سوم که مجاهده ایله
حق اجهد ایله تا کمال بوله سن مبدأده و معادده سعادت و صالحیندن اوله سن
اشقیاء ها لکیندن اولیه سن نتکیم حق سبحانه و تعالی حضرت تری بیورر
(والذین جا هدوا فینا لنهدینهم سبلنا وان الله لمع المحسنین) بیلکه
اشبو قیامت باین ترتیب ایتدم ایکی قسم اوزر ینه بری احکام علمیه در که
حیات انده در و بری احکام عملیه در که نجات انده در اما احکام علمیه
قسمی اولدر که یعنی انسانه علم حاصل اولماز حق جل و علا حضرت تری بیلک
هدایتی اولماز ایسه زیرا که هدایت نتیجه عمل درو عمل اولماز الا هدایت ایله اولور
انجق پس سعی ایتمک کر کدر مجاهدات مقامنده و جسمی ترک ایتمک کر کدر
عبادت منزلنده و نفسی اولدر مک کر کدر مرادات میداننده و قای احیایتمک
کر کدر مشاهدات ایله و روحی ایثار ایتمک کر کدر مواصلات ایله و حقیقتی فانی
ایتمک کر کدر صفاتده و ذاتی محو ایتمک کر کدر ذانده پس سعادت ابدیه تمام
بزه حاصل اولماز مادامکه دنیا ده یز نتکیم حق سبحانه و تعالی حضرت تری
بیورر (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قره عین) پس آخرت لذتی اولدر که اتی
نفس بیلماز الا عقل بیلور اکثری خلقک عقلی آخرتک ادراک کندن عاجز لردر
مکر که ایکی نسنه ایله بیلنور بری بودر که جان اشبو هیکلدن مفارقت ایلیه
اند نصکره دونه اشبو منزلی کوره ایکنجی بودر که امراض نفسانیه دن
و اعراض شهوانیه دن قورنلش اوله بدرستی انسان اشبو عالمده مسافر در
سفرک اولی اوجا قدندر و آخری ینه اوجا غه در یا خود جهنمه در و عمر
مسافه سفر در آیلر و بیلار که کج فرسخ لردر کجه و کونندز که کلور کیدر میلار در

و نفسكه و برار و آلورلر قهملردر او غلنلق و بكتلك و قوجهلق قناقلردر
سفر دن فائده ايتك حق جل و علا حضرت تليز نه اير شمكدر و سفر دن زيان
ايتك حق جل و علا حضرت تليز دن ابراق دوشمكدر نعوذ بالله من ذلك
امدى اول سفرده درت منزل واردر برى اتاسى بلنده ظاهر اولمقدر و برى
اتاسى قارنده ظاهر اولمقدر و برى يوزنده ظاهر اولمقدر و برى عالم برزخده
ظاهر اولمقدر و برى عرصات برنده ظاهر اولمقدر پس انسانك ايكي حالى واردر
برى امانته او تور مقدر دار الفرارده و برى ابدى اولمقدر دار الفرارده پس اولوم
بركو پريدركه دوستى دوسنه اولشديرر (حضرت انس رسول الله صلى
الله تعالى عليه وسلم حضرت تليز دن نقل ايدر رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم ايتدى اوج نسنه ذنوبه كفارتدر و اوج نسنه هلاك ايليچيدر اما اولكيم
كفارتدر اوجدر برى ايدست المقدر قتي صفوقلرده و برى نماز دنصكره نماز
منتظر اولمقدر و برى جاعته وار مقدر اسيده و صفوقده اما اولكه در جاتدر
اوجدر برى طعام بدرمكدر و برى سلام و برمكدر و برى خلق او يورايكن
نماز قتلقدر اما اولكه نجات و يريچيدر اوجدر برى عدل ايتمكدر غضب
كلد كده و برى صبر ايتمكدر فقرده و غنا ده و برى حق جل و علا
حضرت تليز دن قور فقدر كزلوده و آشكاره ده اما اولكه هلاك ايليچيدر
اوجدر برى حرام سويلمكدر و حرام بكمدر و برى دنيا سومكدر و برى راياله
ديرلكدر رسول عليه الصلوة والسلام خطبه سنده ايتدى نه بمخلو اول
كشيه كه كندى عيینه مشغول اوله خلقك عيبن كوزتميه و حلال مال دن
نفقه و يره و علم اهلى ايله اوتوره و كندى نفسنى خور طوته و خلقه خلق
ايله و كندى نفسنك شرتى خلق دن اراق ايله و علميله عمل ايله و ديلنى
صاقليله (ابن عباس رضى الله تعالى عنه رسول عليه الصلوة والسلام دن
نقل ايدر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تليز ايتدى
آخر قى ترك ايلوب دنيايه مشغول اولمك و عبادتى ترك ايلوب نفسه او يماك
وايمانك زى كاه ايله اورمك و نفسك زى محاسبه ايلك حساب اولمزدن
او كدين و هدايته كلك عذاب اولمزدن او كدين و يره رسول عليه الصلوة
والسلام حضرت تليز ايتدى دنياك مثلى شول آنلويه بكمز كه براغاج
كولكه سنده برازا و تورديكه ديكنه اند نصكره در حال يته آتته بنوب كندى
اول كشى بر ساعتده ندر راحت ايلمش اوله (و نقلدر كه علما دن بر كشى

رسول عليه الصلوة والسلامى دوشنده كور دى ايتدى يا رسول الله سر
بيورديكز كه هود سوره سى بنم ساچى اغارتدى رسول عليه الصلوة والسلام
حضرت تليز ايتدى اول سوره ده حق سبحانه و تعالى حضرت تليز ايتدى
(فاستقم كما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه بما تعلمون بصير) چنانكه
اوجاق اهلنك نشا نلرين اشدك ايسه بيمك كدر كه بوصفتلر سكا
حاصل اولمز استقامت اولنجه و استقامت اولدر كه جميع اعضاءك شريعت
اوزرينه ثابت اوله (رسول عليه الصلوة والسلام حضرت تليز ايتدى سرك
ايمانكز مستقيم اولمز تا كو كلكز مستقيم اولنجه و كو كلكز مستقيم
اولمز تا ديكلكز مستقيم اولنجه و ديكلكز مستقيم اولمز تا عملكز مستقيم اولنجه
عبدالله ايتدى بن ايتدم يا رسول الله استقامتك نشانى ندر رسول عليه
الصلوة والسلام حضرت تليز ايتدى دار الغروردن ال چكمكدر دار
الخلود ايجون و اولوم كلردن او كدن اولوم ايجون تدارك كورمكدر دخی
بو آيتى او قودى فويل للقا سية قلوبهم عن ذكر الله اوائك فى ضلال
مبين) و نقلدر كه بو قور قودن اوتورى و ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنه
بز بولوك قوشلر كورديكده هوا ده او چارلايدى نه اوليدى بن بو قوشلردن اوليدم
بنى آدم دن اوليديم ديدى حضرت عمر رضى الله تعالى عنه چان
قرآن او قونسه قور قودن دوشوب عقلى كيدرايدى و ايدرايدى
نه اوليدى بن بر كرىچ اوليدم بيانده بتايدم كيمسه بنى اكبيدى و عمرك يوزنده
كوزلى ياشندن ايكي قره بول اولمش ايدى اندن ياش اقرار ايدى و حضرت
عثمان رضى الله تعالى عنه ايتدى نه اوليدى بن اوليدم يته برادليديم شو يله
قاليدم و حضرت على كرم الله وجهه و رضى الله عنه ايتدى نه اوليدى انام بنى
طغور مييدى رسول عليه الصلوة والسلام حضرت تليز ايتدى (يا ليت رب
محمد لم يخلق محمدا) يعنى نه اوليدى محمد ربي محمدى رانمييدى ديدى امدى
بور سعه حق دن قور قوقى عالمك حاليدير نتكيم حق سبحانه و تعالى حضرت تليز
بيورر (انما يخشى الله من عباده العلماء) پس بو قور قورلردن اوتورى
افضل الانبياء و اعلم العلماء دنيا لذتليز دن ال چكوب طور ايدى (بيمك
كر كدر كه كشيبنك عاقبتى خيرا ولد ينى حق جل و علا حضرت تليز نه
ايمان كنور و رسول عليه السلامه تابع اولمق ايله اولورودنى كشيبنك عاقبتى
خيرا ولد ينى ايكي نسنه دندر بر بودر كه اولدن ايمانى ضعيف در دنيا سومك ايله

شیطان اکاشبهه از عرض ایدر اول اعتبار ایله ایمانی ضعیف اولور ایکنجی
بودر که باطل اعتقاد ایدر چنان سکران موت کلسه اکاشبهه ز وارد اولور
اول سببدن ایمانی ضعیف اولور اگر سؤال ایلسه که پس نجات نه ایله اولور
جواب بودر که حق سبحانه و تعالی حضرت تری یورر (ولولا فضل الله
علیکم و رحمته ما زکی منکم من احد) لکن ظاهرا سبب اوجدر
بری عقل کاملدر و بری علم نافعدر و بری معرفت تامه در اما عقل نور
اضلیدر انسان حقایق اشبابی آنک ایله ادراک ایدر اما علم نافع اولور که
حق تعالی حضرت تری نه کتک یولنی ییله ز یرا که الله تعالی حضرت تری نه
کشی علم ایله یقین اولور اگر علم اولسه عمل اولر اما تمام معرفت
اولدر که کوکل سرندن عالم ملکوتیه برقیو اچیله که اول معرفتدن ایمان صحیح
و کشف صریح حاصل اولور و کزلی کفردن خلاص بولور و کزلی کفر
اولدر که قیامت کونه اعتقادی ضعیف اوله کما لئجه اعتقاد اولدر که
خسبب دنیانک لذت لردن کسلوب اول باقی عالمک لذت لری نه مشغول اوله
ز یرا که حق تبارک و تعالی حضرت تری قوللرین عبث برآمدی بلکه عبادت
ایچون ودخی معرفت ایچون و توحید ایچون براندی شکیم حق جل و علا
حضرت تری یورر (الحسبکم انما خلقناکم عبدا) یعنی دنیا نه سز عبث
برادلدیکر بلکه حکمت ایچون برادلدیکر پس معلوم اولدیکه حق جل و علا
حضرت تری رضاسی قوللرینک اکا عبادت ایتمسبله در (بیلمک کر کدر که
خلق کاهه جرأت ایتدیکی لذت نفسیه دندر و آخر زمانک علا تری اولدر که
خلق دنیا به مشغول اولوب دینی دنیا به خرج ایدر و اولر بیار بادشاهلر
اولری کی اکثر خلق فاسق و ظالم اولالار انلر که عبادت ایلیه لر یا ایله عبادت
ایلیه لر و مشایخه و علمایه حرمت قلیله مبتدعلر چوق اولدر رسول علیه الصلوة
والسلام حضرت تری ایتدی آخر زمانه عابد جاهلر چوق اوله و ناسق
عالملر چوق اوله آنک کی زمانه درویشلرک و مسکینلرک و صالحلرک حالی
نیجه اوله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ایتدی علماء
رسمینک و عقلاء اسمینک سوزلری سنی مغرور ایلسونکه برامز عالملر انلردر که
لطیف قفتانلر که لر ولذیذ طعاملرینه لر و بوجه اولدره اوتورهلر صانکه
کسری و قیصر بادشاهلریدر و انلرک کبی عالملر ایله اوتورمه لر
بلکه شوک کبی عالملر ایله اوتورهلر که سنی یدی نسنه دن یدی نسنه به چاغره

بری شکدن یقینه چاغره و بری یادن اخلاصه چاغره و بری دنیا سومکدن
ترکنه چاغره و بری کبردن تواضعه چاغره و بری عداوتدن محبته چاغره
و بری جهلدن علمه چاغره یدنجسی بایلقدن درویشلکه دعوت ایلیه
ز یرا که علماء رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری نک امینلریدر
اگر دنیا به قارشمز ایسه اگر قارشورلر ایسه ایلردن حذر ایلمک انلر کی عالمک
مثلی شول فتیله بکزر که کند ی بنار ضاع اولور و خلق آنک ایله منور
اولور (رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی خلقک اوزرینه
بر زمان کله که اسلامدن رسمی قاله و قرأندن اسمی قله اولری معمور و مسجدلری
خراب اوله پس اول قوم نیجه افلاح اولسونکه عالملری فاسقلر و قاضیلری
ظالملر و خطیلری رندلر و حافظلری شیطاطلر و شیخلری جاهلار و مبتدعلر
اوله پس خلق جمیعسی بونلرک کی دنیا به مغرور اولوب محرماته مشغول اولهلر
هیبهات هیبهات علوم الدین کتورادی اوله می دنیا به علما دنیا ایله اما
بونلرک حاللرین فردا فردا سکایان ایلیهم (معاذین جبل رضی الله عنه
ایتدی بر کیمه رسول علیه الصلوة والسلام کعبه بی طواف ایدردی رسول
علیه السلامه صوردمکه یا رسول الله قنغی کشی شریردر رسول علیه
الصلوة والسلام حضرت تری خیردن صور شردن صورمه و دوندی نه
ایتدی (شرار الناس شرار العلماء) اما کلدک ایتدی اول برامز قاضیلر
رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی (القضاة ثلثة قاضیان
فی النار و قاضی فی الجنة ایتدی او جاقلق قاضی اولدر که علم ایله عمل
ایلیه و حکمنده عدل ایلیه اما اول ایکی قاضی که طموقلدر بری اولدر که
حق سبحانه و تعالی حضرت تری نک حکمنده جاهل اوله و بری اولدر که
عالم اوله لکن حق تعالی حضرت تری نک قوللرینه ظلم ایلیه رسول علیه
الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی هر قاضیده ایکی فرشته واردلر اگر
عدل ایدرلر ایسه او جاغره دعوت ایدرلر و اگر ظلم ایدرلر ایسه طمو به
دعوت ایدرلر رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ایتدی (القضاة
جسور المسلمین فی القیمة) یعنی ظالم اولور ایسه ابو حنیفه رحمة الله علیه
حضرت تری ایتدی او یله اولور ایسه ییلده بر کره انلر کی قاضیلری چیقارمق
کر کدر بو خسه جاهل قالورلر و جاهل اولسه لر ظالم اولورلر و طمو به لایق
اولورلر اما کلدک برامز خطیلره رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری

ابتدی معراج کججه سی براز ارلر کوردن انلرک دود قلی بنی اوددن صندی ایله
کسرلر بونلر کیملر دیر یا جبرئیل دیدم جبرائیل علیه السلام ابتدی امتکک بعض
خطیلر یدر که خلقه ایله بیوررلر و کندی نفسلرینی اونودرلر حال بودر که
قرآن او قورلر اما کلدک ابدی برامز حافظلره رسول علیه الصلوة والسلام
ابتدی الله صغنت خرنی قیوسندن ایتدیلر یا رسول الله خرنی قیوسی ندر
رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ابتدی طموده برده وارد رجهنم
کونده درت کره الله تعالی حضرتلرینه صغفور اول قیودن ایتدیلر یا رسول
الله اول کیملر کدر رسول علیه الصلوة والسلام ابتدی قرآنی و علمی
ریا ایله اوقوینلر کدر (اما کلدک مبتد علره تحقیقا انلر آز غونلر در
وازدن یجیلر در رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری انلرک حقنده بیورر که
(لا تجتمع امتی علی الضلالة) یعنی بنم اتم از غونلق اوزرینه جمع اولیلر
خجان آز غونلق اوزرینه جمع اولسه لر بنم اتم دکلدر اما کلدک
امرا و سلاطینه خچانکه نظر ایتدیلر ایسه بعض مشایخک طمعلرینه
و علمائک دنیا به حریص اولر قلیرینه پس انلر دخی دنیا جمع ایلدیلر
خلقه ظم ایله واللرین صدقه دن وزکاتدن منع ایله رسول علیه
الصلوة والسلام حضرتلری انلرک حقنده ابتدی (لبأتینکم بعدی دنیا
تأکل ایمانکم کما تأکل النار الحطب) یعنی بند نصکره سره دنیا کله اول دنیا سزک
ایمانکری ییه نیکم اود اودونی برکبی اما جاهلر اولدر که کندیلرین
مال و زینت ایله بزرلر دنیا به و طبیاته مشغول اولورلر و عزیز عمری ضایع
کچورب اولومی اونودرلر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ابتدی انلر سلام و یرمک و خسته اولسه لر حالین صورمغه وارماک و اولسه لر
جناره سنه حاضر اولماک سبحان الله اشبو ایشده عاجز قالدق اگر دنیا اهلنه
تابع اولور سه وز حق سبحانه و تعالی حضرتلری بزه عذاب ایدر اود ایله
اگر بونلر دن صاقر سه وز اوزر یمزه اشرار سلط اولور پس یارب نیجه
ایده لم بوندندر که علما ایتدیلر هر کیم حق تعالی حضرتلرینی طلب ایلسه یا لکر
علم کلام ایله زیندیق اولور و یا لکر زهد ایله طلب ایلسه مبتدع اولور و یا لکر
فقه ایله طلب ایلسه فاسق اولور و هر کیم جمیع علمی کوردی و انلر ایله
طلب ایلدی اشبو فته لر دن امین اولدی ابدی نیجه مرشد واردر که کندی
ازدی و خلقی دخی آزدی و نیجه عالم واردر که جمیع علمی دنیا به مشغول

قیلیدی انی بیلر که آخرتده جمیع علوم کیدر انجق علوم ربانیه و معارف الهیه
قالور هر کیم دنیا بی کویجک تأمل ایدوب و آخرتی لطیف تعقل ایتدی ایسه
عزیز عمرن علم نافع و عمل صالح ایله کچوردی رسول علیه الصلوة والسلام
ابتدی بن سزک ایچکرده شمس و قمر قودم هر کیم اول شمس و قمر ایله
یورودی ظلماتدن قور تولدی و هر کیم اول شمس و قمر ایله یورومدی هلاک
اولدی صحابه لر دن بریسی ابتدی یا رسول الله اول شمس و قمر ندر شمس
کتاب الله در و قمر بنم حدیثلر مدر و ستمدر دیدی و حضرت علی کرم الله وجهه
ابتدی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه ستملر دن صوردم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی شریعت بنم
اقوال مدر و طریقت بنم افعال مدر و حقیقت بنم احوال مدر و معرفت بنم رأس
مال مدر و عقل بنم دینک اصل مدر و حق سومک بنم بنیاد مدر و شوق بنم مرکب مدر
و ذکر الله بنم انیس مدر و حق جل و علا حضرتلرینه اعتماد ایتک بنم خزینه مدر
و خشیت بنم یولداش مدر و علم بنم سلاح مدر و صبر بنم آزار مدر و رضا بنم
غنیمت مدر و درویشلک بنم فخر مدر و زهد بنم صنعت مدر و یقین بنم قوت مدر
و کرچکلک بنم قلمدر و طاعت عمریمک حاصلدر و غزا بنم خلق مدر
و کوزیمک نوری نماز در دیدی

(*) فصل فی الاعتقادات المختلفة (*)

رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورر (ستفترق امتی
ثلاثا و سب من فرقة کلهم فی النار الا واحد قالوا من هم قال ما انا علیه و اصحابی)
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری ابتدی بنی اسرائیل قومی یمش ایکی
بلوک اولدیلر و بنم اتم یمش اوج بلوک اولورلر یمش ایکیسی طایفه لایقدر
اگر الله بدن عنایت اولر ایسه اما ابدی قالمیلر و بریسی اوجا قلددر ایتدیلر
یا رسول انلر کیملر در رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ابتدی بن
و اصحابم اولر بلوک کندن ابدی اهل اهو و اهل بدعت درلودرلر اما اصللری
الیتدر بری خارجه در و بری رافضیه در و بری قدریه در و بری جبریه در
و بری جهیمیه در التنبی مرجه در و بونلرک هر بریسی اون ایکی بلوکدر پس
جمیعسی طامو لقدر الامکر که حق تعالی حضرتلری رحمت ایله توحید
برکاتیلر و شونلر که طامودن نجات بولدیلر انلر اهل سنت و جماعتدر
انلر دخی بر بلوکدر امدی کلدک بوندک اعتقادلرینه (خارجه بلوککک

سوزلی بود که حضرت علی کرم الله وجهه به و حضرت حسنه و حضرت حسینه حاشا کافر در دیرلر بزا ابو بکر و عمره او یارز عثماندن و علیدن دکیلز دیرلر (رافضینک سوزلی بود که حضرت ابو بکر الصدیقه و حضرت عمره رضی الله عنهما حاشا کافر در دیرلر بزانلردن دکیلز دیرلر (قدریه نک سوزلی بود که قدر اللهی نفی ایدرلر جیع فعل قولکدر اگرچه حق جل و علا حضرتلری پراتدی اما فعل قولکدر دیرلر (جبریه نک سوزلی بود که اصلا قولک قدرتی یوقدر فعلنده مجبوردر بلکه بونلرک فعلنی حق تعالی حضرتلری برادر اما بونلرک فعلی یوقدر دیرلر (جهمیه نک سوزلی بود که قرآن مخلوقدر و رجساک صفتی معطادر اسم الله حادث اولغله سوزی دخی حادثدر دیرلر (مرجه نک سوزلی بود که قول حق جل و علا حضرتلرینه ایمان کتوردیکندن ماعد اقول اوزرینه غیری فرض یوقدر همان فرض قوله ایمان کتورمکدر دیرلر امدی بونلر اهل هوانک اصلیدر حق جل و علا حضرتلرندن دیرلر که بزی دین الاسلام اوزره ثابت ایلیه و بزی شونلردن قبله که دار اسلامه چاغردی (اما اول بر بلوک که نجات بولمشدر کفردن وضلا لیدن و بدعتدن حضرت رسول علیه الصلوٰه والسلام ابتدی اول بر بلوک بنم و دخی امحمد امدی انلره اشاعره دیرلر و محدثلر دیرلر انلرک مذهبی بدعتدن امینلردن انلر ابتدیلر عالم حادثدر عالمک خالق برادرندن آرتق خالق یوقدر ضدی یوق صمدیتده مثل یوق احدیتده و باقیدر جیع اشیافانی اولدقدنصکره حمید مجیددر فعال لما یریددر موصوفدر صفات کمال ایله و منعوتدر نعوت جلال و جلال ایله ازلی الذاتدر و ابدي الصفاتدر جوهر دکل عرض دکل محدود دکل معدود دکل واجب الوجوددر و مبدع ماهیاتدر و مفید کمالاندر ایشنده غرضی یوق جوری و حیفی و ظلمنی یوق و جیع اشیانک فضلندندر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک واسطه سبيله سودوی قوللرین طرغری بولی هدایت ایدوب شول نسنه که مقصود بالذاتدر اگا یرشدیر

(* فصل فی الاحکام العملیه) *

قال الله تعالی (الم ذلك الكتاب لا ريب فيه هدى للمتقين) الى قوله (اولئك هم المفلحون) الم فاتحه در اشوسوره کبر و قلان حروف مقطعات کی محلی وارد شول کیمسه قتنده که اسم سوره در کبر و قلان اسملر کی اگر سؤال ایلسدر اعرابدن محلی یوقدر در جواب بود که اوج وجهله اعراب وارد بری بود که

اعرابدن محلی مرفوعدر ابتدائتله امانصب وجر اولدیغی قسم ایچوندر (قوله ذلك الكتاب) یعنی اشبوکتاب شول کتابدر که سکا وعده ایلدک عالم ارواحده و یامنزل کتابلرده موسی علیه السلام و داود علیه السلام و عیسی علیه السلام ییلدرمشدک که سکا بر کتاب ایندرسک کر کدر که انده جیع علومی و احکامی بیان ایلسک کر کدر امدی بو کتاب اول کتابدر یعنی شک یوقدر بونده که حق جل و علا حضرتلرندندر (هدی للمتقين) دیدی للضا لین دیمدی انکیچونکه هدی معناسی صابرلر ایچوندر یعنی قرآن بیان و هدایتدر اهل تقویه او یله اولدی ایسه مراد زیاده طلب ایتک اولدی و متقینک معناسی لغتده اتقاندنر اما شر یعتده نفسی تمیز اوله شونک ایله که عقوبته مستحق اوله اندنصکره قوی سبی ایله اول عقوبتدن قورنله (عبدالله ابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرتلری ابتدی متقی اولدر که کباردن و صفائردن صافنه اندنصکره حق جل و علا حضرتلری متقیلری بیان ایلدی بونک ایله که (الذی یؤمنون بالغیب) اما ایمان زیاده و نقصان اولمز زیر ایمان شول شیء تصدیق ایتکدر که رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری انک ایله بله کلدی ایمان و اسلام بر در حق جل و علا حضرتلری ابتدی (زادتهم ایمانا) بوندن مراد اعتقاد زیاده اولمقدرا کر سؤال ایلسدر که برکشی ایسه حق تعالی بیوردیغی اوزره ایمان نه وجهله زیاده اولمق ممکن اولور جواب بود که ایمان اگرچه زیاده و نقصانی قابل دکلدر لکن قوت وضعفی قابلدر پس خلقت ایمانی رسول اللهک ایماننه نسبتله ضعیفدر و انک ایمانی کمال قوتده در که قطعاً قابل الزوال دکلدر نعوذ بالله من زوال الایمان (و نقلدر که ایتدیلر ایمان مأخوذدر ایماندن پس مؤمنه و حق جل و علا حضرتلرینه مؤمن دیدیلر مؤمن قوللرینی ابدی عذابدن امین ایلدیکچون پس ایمان کفره مقابل اولدی (امدی کفردخی درت برده ییلنور برینه کفر انکاری دیرلر و برینه کفر بحدودی دیرلر و برینه کفر عنادی دیرلر و برینه کفر نفاق دیرلر) اما کفر انکاری اولدر که اصلا حق جل و علا حضرتلرینی ییللمیه و اعتقاد دخی ایلیه (و کفر بحدودی اولدر که کوکلی ایله حق جل و علا حضرتلرینی ییلور اما دبی ایله اقرار ایلمز فرعونک کفری کی (و کفر عنادی اولدر که الله تعالی حضرتلرینی ییلور کوکلی ایله و اقرار دخی ایلدی ایله اما دینه کیرمز پس کافر درانی طالب کی) اما کفر نفاق

اولد ر که دلیله اقرار ایلیمه و کوللیله اعتقاد ایلیمه (عمر رضی الله
تعالی عنه حضرت تلی ایتدی برکون حضرت رسول علیه الصلوة والسلام
افندی مزایله یله اوتور ایدم پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی
قنخی کشتنک ایمانی اعجب ایماندر بن ایتدم فرشته لک رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرت تلی ایتدی دکل زیر اقرآن عظیم الشان وحی اولدیغنی
یلورل نیجه اعجب اوله بن ایتدم پیغمبر لک رسول الله تعالی علیه وسلم
ایتدی دکل زیر انلر کندی لری پیغمبر ایدکنی یلورل بن ایتدم یار رسول الله
پس یا کیدر رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی اعجب خلق ایمان یونندن
شونلردر که بکا ایمان کتوره لر امانی کورمدن اوله انلر ایمان یونندن
اعجبدر قال الله تعالی (الذین یؤمنون بالغیب یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة)
عبادتک اصلی ایکیدر بری عبادتدینه و بری عبادت مالیه در (قوله تعالی
و بالآخره هم یوقنون اولئک علی هدی من ربهم و اولئک هم المفلحون) یعنی
دخی انلر یوم قیامت ایمان ایدوب ایقان ایدرلر پس یونلر فوز بولمشلردر اوجاغه
ونجات بولمشلردر طامودن و بقا بولمشلردر نعمی مقیم ایله قچانکه یللدک ایلیمه
اوصافی مؤمنینه که حق جل و علا حضرت تلی یسه ایمان کورمکدر
و نماز قیلدردر روزگاره و یرمکدر دخی ایمان کورمکدر کتب ربانییه و آخرته
(ایمدی بو عبادتی تفصیل ایلیمه لم تا که زیاده فائده اوله ان شاء الله تعالی
رسول الله صلی تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی (من ترک الصلوة
عامدا متعمدا فقد کفر) امام شافعی قنده برکشی قصدا یله بروقت نمازی
ترک ایلیمه کافر اولور انی اولدرمک کرک ایت اولدورر کی که جزاسی اولدردر
شیخ اکمل الدین دخی او یله دیدی مشارق شرحنده (امایزم قلمزده که امام
ابوحنیفه در کافر اولمزلکن کفره یقیندر و فرضینه انکار ایلیمه کافر اولور
(حضرت علی کرم الله وجهه ایتدی برکون رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی بش وقت نمازک فرضنی و سنتنی و آدابی
غایت رعایت ایتمک کر کدر انصار یلردن برکشی ایتدی یار رسول الله بو نمازدر که
بزه یوررسن یونک کرامتی و حرمتی و ثوابی ندر یورک اشدیم دیدی رسول
علیه الصلوة والسلام حضرت تلی ایتدی اول بودر که نماز حق جل و علا
حضرت تلی بک خوشنودلغیدر و فرشته لک سوکلو سیدر و پیغمبر لک سنتیدر
و معرفتک نوریدر و ایمانک اصلیدر و دعائک قه ایدر و عملک افضلیدر

ورزقک برکاتیدر و تنک قوتیدر و جانک نوریدر ملک الموت اراستنده شفاعت
ایدیجیدر و قبرده چراغدر منکر و نکیر جو ایدر و قیامت کوننده اوستو که
سایاندر و اوجاغه باشکد تاجدر و طام و ایله سنک اراکده پرده در و صراطک
یکمسیدر و اوجاغک مفتاحیدر هر کیم قصدا یله نمازی ترک و فرضینه انکار
ایلیمه کافر اولور دیدی امدی نه بختلوا اول کشتی که حق جل و علا حضرت تلی یی
ذکر ایلک انک غداسی اوله و اولوم انک شرابی اوله و انس انک راحتی اوله
قرآن انک بضاعه سی اوله کیجه انک بازاری اوله و دنیا انک اکلاکی اوله و قیامت
انک خرمکا هی اوله و اجر انک حاصلی اوله رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرت تلی ایتدی هر کیم نمازی قصدا یله ترک ایلیمه حق تعالی حضرت تلی
اول کشتی بی سکسن سنه طاموده حبس ایلیمه (نجم الدین دایه تفسیرنده ایتدی
نمازک هیئت کشتنک جانی عالم سفلی تعلقدن کسلمکدر و روحی عالم علوییه
چیمقدردر و جمیع مرتبه انسانیه دن و حیوانیه دن و دنیاویه دن کسلمکدر پس
عبادت اول کشتنکدر که علم البقیی اوله و عبودیت انکدر که عین البقیی اوله
و عبودت انکدر که حق البقیی اوله اهل تحقیق ایتدی (الصلوة معراج للشهود
لانوار الفرد الودود) پس فرد و دودک نورن مشاهده ایلک معراج اولدی
قچانکه حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بنی آدمی بر ایتدی نمازی انلر فرض
ایلدی تا کیم اول نمازده حق جل و علا حضرت تلی یسه مناجات واقع اوله پس
پیغمبر لره مرتبه لری قدر مشاهده حاصل اولدی چا نکم سید المرسلین
رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت تلی کلدی انک اوزرینه
قرآن عظیم الشان نازل اولدی عزیز حکیمدن و اکا خطاب ایلدی (اقبوا
الصلوة) دیو پس حق جل و علا حضرت تلی نمازک هیئت بیان ایلدی
او یله اولدی ایلیمه نماز مؤمنلرک معراجی و محل مناجاتی اولدی رب تعالی
حضرت تلی ایلیمه (بیتک کر کدر که بدرستی نمازی جماعت ایلیمه قیلک سنت
مؤکده در تنکیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی بیورر
(الجماعة من سنن الهدی لا یتخلف عنها الا منافق) خصوصاً بر جماعت که عالم
ومتقی امام ایلیمه اوله رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایتدی
هر کیم بر متقی عالمک اردنده نماز قیلیمه پیغمبر اردنده نماز قیلک کبیر و هر کیم
ترک ایلیمه مبدعدر اگر برلر و کولر عملنجه عمل ایدم جک اولور ایلیمه دخی
عملی مردود در و اکا آخر وقتده قورقور و ارادر العباد بالله تعالی (رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ابتدی جبرائیل علیه السلام بکایتیدیکه
یا محمد حق تعالی حضرت تیری سکاسلام ایلدی وایتدی بکه هر کیم جماعتی
ترک ایلسه او جاعل قو خوشین دخی طومیه و جماعتی ترک ایلین دیناره و آخرتده
ملعون دروهر کیم جماعتی ترک ایلنه نک یوزینه کوله رک باقسه بیت
المعموری یقیمه شجه کناهی وارد دروهر کیم جماعت ایله نماز قلمخی سوسه حق
تعالی حضرت تیری ملک الموتی اکا کوندر یجک پیغمبرله کوندر دیک کی اطف
و خلقله کوندره وقبرین او جاعل باغچالردن بر باغچه قبله وقبرینه ایکی قیو
آچه او جاقدن و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تیری ابتدی هر کیم
بش وقت نمازی جماعت ایله قبله حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اکایک
شهید ثوابی ویره (و حدیث صحیح در نمازی جماعت ایله قلمق افضلدن
یکرمی یدیکره باشنه قلمقندن رسول علیه الصلاة والسلام حضرت تیری ابتدی
چانکه بر کشتی نمازده (الله اکبر) دیسه جمیع کناهندن قورتلور چان (اعوذ
بالله من الشیطان الرجیم بسم الله الرحمن الرحیم) دیسه جمیع کوده سنده کی
قیلار صاغشجه حق جل و علا حضرت تیری اکا ثواب ویره چان فاتحه
او قوسه کعبه یه وار مشجه حق جل و علا حضرت تیری اکا ثواب ویره چان
رکوعه و ارسه نیجه ییک التون صدقه ایل مشجه ثواب ویره (سبحان ربی العظیم
دیسه کو کدن اینن کابلرجه ثواب الله کیره چان (سمع الله لمن حمده) دیسه
حق تعالی حضرت تیری اکا رجح نظرین ایلنه چان سجده یه و ارسه (سبحان
ربی الاعلی) دیسه حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اکا جن و انس صاغشجه
حسنات ویره و جمیع کناهن عفو ایلنه چان تحیاته او تورسه اول کشتی یه
حق جل و علا حضرت تیری صابر ثواب ویره چان سلام ویرسه او جاقدن
اکا قبولر آچه لرقنغی قیودن دیلرسه کیره (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ابتدی نمازک اول وقتی رضوان الله در واورته وقتی رحمة الله در و آخر وقتی
عفو الله در شافعی قنده صباح نمازنده اول وقتی افضلدن یر رضوان الله در
دیریم قنرزه آخر وقتی افضلدن یر اغفران الله در رضوان الله دخی بولنور
زیر اهرامته بو آساند ر عجله ایتمه لر (انس ابن مالک پیغمبر علیه الصلاة
والسلام حضرت تیرندن نقل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تیری
ابتدی هر کیم ایکندی نمازین جماعت ایله قلسه و بر ساعت مسجدده او تورسه

و علمدن بر مسئله او کرنسه حق تعالی حضرت تیری اول کشتی جمیع
کناهن عفو ایلنه و او جاقده اکا بر شهر و یریدی کره بودنیاچه اول شهرک
بیو کاککی اوله (رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیری ابتدی هر کیم
صباح نمازین جماعت ایله قبله صراط کو پرین ییلدیرم کی بکه و هر کیم
او یله نمازین جماعت ایله قبله قیرندن قالقیق یوزی بدراولمش آی کی منور اوله
و هر کیم ایکندی نمازین جماعتله قیه اولردن مقدم او جاقده برین کوره
و او جاعل طعامن ییه و شرابن ایچه اندن صکره اوله و هر کیم اخشام نمازین
جماعتله قیلسه قیرندن قالقیق باشی اوستنده ییک صف فرشتهلر اوله اول
کشتی بی عزت ایله آلا حق تعالی حضرت تیرینه ایلدهلر و هر کیم یاتسو
نمازین جماعت ایله قیلسه قیامت کوننده عرش کولکه سی التنده پیغمبر
و شهیدلر و صالحلر ایله ییله جمع اوله بر وجهله بر روایتده دخی هر کیم صباح
نمازین جماعت ایله قیلسه اندن صکره مسجدده او تورسه کون طوغنجه ذکر
ایتسه حق سبحانه و تعالی حضرت تیری اول کشتی یه او جاقده یتش درجه ویره
بر درجه دن بر درجه یه بو کرک آت سکرتمسبله الله ییلق یول اوله و هر کیم او یله
نمازین جماعت ایله قلسه حق جل و علا حضرت تیری اکا عدن او جاعنده
اللهی درجه ویره بر درجه دن بر درجه یه یتش ییلق یول اوله و هر کیم ایکندی
نمازین جماعت ایله قلسه حق تعالی حضرت تیری اول کشتی یه اسمعیل علیه
السلامک او غلنلردن سکر کشتی آزاد ایل مشجه ثواب ویره و هر کیم اخشام
نمازین جماعت ایله قلسه حق جل و علا حضرت تیری مقبول اولمش حج ثوابی
ویره و هر کیم یاتسو نمازین جماعت ایله قلسه حق جل و علا حضرت تیری اول
کشتی یه قدره ابر مشجه ثواب ویره (ابو سعید الخدری رضی الله تعالی
عنه حضرت تیری رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تیرندن نقل ایدر
رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تیری ابتدی مؤذن حق جل و علا
حضرت تیرینه چاغر جیدر و امام نور اللهدر و ارکانلر صفات اللهدر و قرآن
کلام اللهدر چان مؤذن حق جل و علا حضرت تیرینه چاغر سه وارک نور
الله کیرک و صفات الله اوزرینه اولک و کلام اللهی او کره نک و هر کیم مسجدده
بیان و ارسه هر آدیمنه اون حسنات و یر یله و اون کناهی محو اوله
و او جاقده اون درجه و یر یله و هر کیم جماعت ایله نماز قیلاغه مداوم اولسه
صراطی ییلدیرم کی بکه و یوزی بدراولمش آی کی منور اوله و هر کون دیوانه

شهید ثوابی یاز یله وهر کیم اول صفه واره کیمسه بی اینجتمدن حق تعالی
حضرت تلی اول کشی به مؤذنلک ثواب ویره هر کیمکه اعتقادی بتون اوله رق
ایشلسه حقه یقین اوله رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تلی ابتدی حق
جل وعلا حضرت تلی وفرشته لراول صفه یقین اولانه صلوات ایدرلر ورنهار
جماعت ایله نماز قلمخی ترک ایلمک بدرستی جماعت ایله نماز قلمخی اون بیک
کمره بالکز قلمقدن بیکدر دیدی

(*) فصل (*)

ای طالب اسرار الهی پس قغی درجه اعلا در اشدور جاتدن وقفی مرتبه
اولی در مرتبه جناتدن بلد کسه کلدک عمل صالحه ابو الیث رحمة الله ابتدی
عمل صالح درت نسبه ایله اولور بری نیت و بری علم نافعدرو بری ورعدرو بری
اخلاص در اما شرک اوج درلودر بری شرک جلیدر اول کفردرو بری شرک
خفیدر که اول کناه ایشلکدر و بری دخی شرک اخفادر اول ریادر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ابتدی (ار یا یفسد الاعمال)
و دخی نیت رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تلی ابتدی ریایتمش بایدر
ادناسی شرکدر و نیت ابتدی شرک اصغردن قورقک ابتدیلر یا رسول الله شرک
اصغرنه نسبه در رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ابتدی ریادر
و برکشی خلق ایچون عمل ایلسه شرکدر و خلق ایچون عملی ترک ایلسه ریادر
پس ریامفسد احوال و مبطل اعمال اولدی (امام رازی رحمة الله تعالی
علیه تفسیر کیرنده ابتدی چان برکشی عبادت ایلسه و عبادتدن ثواب
طلب ایلسه یا خود طامودن قورقوب عبادت ایلسه انک عبادتی درست دکلدر
انکیچونکه تکرری تعالی حضرت تلی نیت تعظیم ایچون اولدی و نیت خالص
اولدی (ونقدار که کشافده و حدیثده و احیا کابنده برکشی کباردن
وصغائر دن توبه ایلمسه دونه عبادت ایلسه علی وجه المشروع بدرستی
نماز قیلدی فرضی اوده دی اما ثوابی بو قدر کوکله چقمز صغائر و کبار
توبه ایله بار لغنور دنیاده توبه نصیب اولدی ایسه اما نصیب اولوب آخرته
قالوب توبه سزا اولور ایسه آخرته الله تعالی حضرت تلی نیت مشبهتده در
دیلمر ایسه عفو ایدر و دیلمر ایسه عذاب ایدر تنکیم حق تعالی حضرت تلی
یورر (فیغفر لمن یشاء و یعذب من یشاء و هو علی کل شیء قدير) اما برکشی
کباردن توبه ایلسه صغائر کناهی بار لغنور عبادت ایتمک ایله تنکیم رسول الله

صلی الله علیه وسلم حضرت تلی یورر بدرستی بش وقت نماز قلمخی و برجه
برجه به وارنجه و برمهضان برمهضان و وارنجه بو ارالقدده اولان صغائر
کفارت اولور کبارت توبه ایتمک ایله (بلك کر کدر بدرستی توبه نصوح فرض
ولازمدر اهل کبارت و صغائر و نصوح توبه سی اکادیرلر که برکناهی چونکه
ایشلیدی اندن توبه ایله که ارتق اول کناهی ایشلمه پس توبه واجبدرلر ارا که
عقاب جائر در کبارت و صغائر تنکیم حق تعالی حضرت تلی یورر (وکل
صغیر و کبیر مستظر) علماء کلام ابتدیلر علی کرم الله وجهه حضرت تلی نیت
روایتده کبارت اون ایکدر بری حق جل وعلا حضرت تلی نیت شرک کتورمکدر
و بری حق سوز آدم اولدرمکدر و بری مستور عورتلر سوککدر و بری زنا ایلمکدر
و بری برمسلمان بروایکی کافردن قاجقدر و بری سحر ایلمکدر و بری اوکسوز
مالی یمکدر و بری اتاسنه و اناسنه عاصی اولقدر و بری ملحد اولقدر و بری ربا
یمکدر و بری اوغریلق ایلمکدر و بری خیر ایچمکدر (و غریب روایتده
کیشدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی کبارت بیان ایلمشدر
علاء الدین ترکستانی انلری بریره جمع ایلمشدر بری حق تعالی حضرت تلی نیت
شرک کتورمکدر و قان ایلمکدر و اتایه عاصی اولقدر و بری یمکدر و یتیم
مالن یمکدر و خلقه ظلم ایلمکدر و غیبت سو یمکدر و شولو جهله که اول سو یمکدر
کشی ایشلمه بکا سوککشن و بهتان ایشلمش سن سکا حد اورمق واجبدر دیه
و علم او قومقدر و حق تعالی حضرت تلی نیت مکرندن امین اولقدر و حقندن
امیدین کسمکدر و حقندن قورقماقدر و عهدینه وفا ایلمکدر و مؤمنلره خائناک
ایلمکدر و کافرلره دوستلق ایلمکدر و نمازی ترک ایلمکدر و اوروجی ترک ایلمکدر
وزکاتی ترک ایلمکدر و طائفلی ییلوب کیرلمک و یلان یره طائفلی و برمکدر
و او قود یغین اونو تمقدر و یلان اندا ایچمکدر و کوجی یتوب کعبه به وارماقدر
و خلقه سجده ایلمکدر و جمعه بی ترک ایلمکدر و اوغریلق ایلمکدر و ظالم
بکارت بلانته ککرچکسن دیمکدر و زنا ایلمکدر و لواط ایلمکدر و حیوانه
جماع ایلمکدر و خانونه حیض حالنده جماع ایلمکدر و چلغود کلمکدر و چالمقدر
وصاغوصاغقدر و طعامی برمکدر و شطرنج و زردا و ینامقدر و دنیا سوککدر
و حرام یمکدر و آدم لری خورماقدر و عالم لره و درو یشلره حرمت ایلمکدر
امدی بونلرک جمیعسی کبارتدر اهل الله ابتدیلر کبارت اشلین کشی به قورقو
واردر که آخری کمره ایریشه نعوذ بالله من ذلك (ابو طالب مکی قوت

القلوبه ایتدی کبارا ویدیدر دوردی کوکله دربری حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلیینه شرک کتورمکدر و بری معصیت اوزرینه دائم اولمقدرو بری
 حق جل و علا حضرت تلیندن امیدن کسمکدر و بری حق سبحانه و تعالی
 حضرت تلینک مکرندن امین اولمقدرو دوردی دخی دلدی در بری یلان
 طانلق ویرمکدر و بری مستوره خاتونلره سوککدر و بری یلان بره انداچمکدر
 و بری سحر ایلمکدر و اوچی دخی قارنده در بری سحی ایچمکدر و بری
 یتیم مالن ظلم ایله یلمکدر و بری ربایمکدر و ایکبسی فرجده در بری زنا ایلمکدر
 و بری لواطده ایلمکدر و ایکبسی دخی اللرده در بری ناحق بره آدم اولدرمکدر
 و بری اوغر یلق ایلمکدر و ایکبسی دخی ایاقده در بری برکشی پرو یا یکی کافردن
 قاجقدرو بری اتاسنه و اتاسنه عاصی اولمقدرو رسول الله صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت تلی ایتدی جبرائیل علیه السلام بکا کلدی ایتدی حق سبحانه
 و تعالی حضرت تلی ایدر عزتم حقیچون بنم قتمده دنیا سومکدن اولو
 کاهه بوقدرنتکیم رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی (حب الدنيا رأس
 کل خطیئة) اما صغائر جازا اولدق بره باقمقدرو مسلم انلرک غیبتن سویلمکدر که
 اکشر عده حد واجب اولیه و خلقتی مسخره لغه المقدر و خلقه سوء ظن
 ایلمکدر و عبس بره کولمکدر و قارنی آجقمانن سنه یلمکدر و یلان سویلمکدر
 و چالغود کلکدر و جنب خالنده مسجدده اوتور مقدر و دستور سنر کمسه نک
 اوینه باقمقدرو مسلم انلردن کین طو توب اوج کوندن زیاده کوسمکدر و مصیبت
 وقتنده اغلمقدرو شکایت ایلمک ایله و فاسقلر ایله اوتور مقدر و مکروه وقتلرده
 نافله قیلقدرو مسجدده صانوبازار ایلمکدر و اوغلنچقلری و دلی لری مسجدده
 قومقدرو مسجدده ضایع اولان مالن ارامقدرو مسجدده اوستونه و یون اوستنه
 بول ایلمکدر و عورت یرین آچوب کوسترمکدر و ایاقده ایکن بول ایلمکدر
 و اوغلی و قزی ایله یدی یا شندنصکره دوشکده ییله یا تمقدرو جنب ایکن قرآن
 او قومقدرو امثال ذلک من المکروهات رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت تلی ایتدی (لا صغیره مع الاصرار ولا کبیره مع الاستغفار)

(*) فصل (*)

بخانکه کباری و صغاری و احکامنی بیلدک ایسه شونک اوزرینه که مطهر
 و منور شریعتده وارد اولدی بوندنصکره الفاظ کفری ییلکه فتوالرده
 ثابت اولمشدراندن صاقن تا که عملاک باطل اولیه تحقیقا کفر سو یلمک

کشی کدین و عملین باطل ایدرنتکیم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بیورر
 (لئن اشرکت لیحبطن عملک) هم عورتی بوش اولور طلاقسنر و اگر خاتون
 سو یلمسه ارنندن بوش اولور اما جبر ایله کبر و اکا کابن قبیق کر کدر الاختیارنه
 قورلر ایسه هر کچنمیان خاتون کفر سو یلمر بوش اولیم دیو پس جهان فسادیه
 کیدر امدی برکشی فلان کشی کدین مالی بکا حلالدر دیسه اما اول کشی
 اول مالی اکا ویرمیش اولسه بویه دیمک ایله کفر قورقورلور برکشی ایسه فلان
 کشی کدین قانی بکا حلالدر دیسه کافر اولور برکشی حرام یسه برکشی اکا ایسه
 حق جل و علا حضرت تلیندن قورق اول کشی قورقمزم دیسه کافر اولور
 برکشی یهودیلر خیرلور در نصرانیدن دیسه یا خود نصرانیلر خیرلدر
 یهودیلردن دیسه کفر دن قورقورلور برکشی فلان بدن دخی زیاده کافر در دیسه
 کافر اولور برکشی کافر طونن کبسه قصدیله یا خود لطیفه ایله کندوی
 کافره بکزنمش اولور ایسه کافر اولور برکشی کبار و صغائر حلالدر
 دیسه کافر اولور برکشی حرام مالدن صدقه و یرسه ثواب اومسه کافر
 اولور برکشی برکشی یه ایسه زکوة و یر اول کشی و یرمزم درست دکدر
 دیسه کافر اولور برکشی ایسه اگر شویله ایدر ایسم کافر اولیم دیسه دخی
 اشلسه کافر اولور برکشی برایشی ایشلیدن سو یلمسه یلان بره حق تعالی
 حضرت تلی ییلور که ایشلدم دیسه حال بودر که اول ایشی ایشلمش
 اواسه کافر اولور برکشی ایسه بنی ییلر مکمه مسلمائیم و یا کافریم
 کافر اولور برکشی حق جل و علا حضرت تلی بنی اونوتدی دیسه کافر
 اولور برکشی یهودیلر و نصرانیلر دینی الا آن حقدر دیسه کافر اولور برکشی
 بر مؤمنه بنم قتمده کافر ایله برابر سن دیسه کافر اولور برکشی کفر سو یلمسه
 و برکشی دخی انی ایشلسه کولسه ایکبسی دخی کافر اولور خلاصه
 فتواده ایتدی برواعظ و عظنده کفر سو یلمسه و خلق انک سوزینه اعتقاد
 ایلمسه لرواعظ و خلق دخی کافر اولور برکشی دلی ایله ضرورتسنر کفر
 سو یلمسه اما کوکلی ایمان اوزرینه اولسد کافر اولور شریعتده کوکله کی ایمان
 اکافانده و یرمزم برکشی دف ایله یا خود غیری چالغویله قرآن او قوسه کافر
 اولور فتاوی ظهیریه ده ایتدی برکشی قرآنی خورلسه یاغن مصحف اوزرینه
 قوسه کافر اولور برکشی قمار او یلمسه یا خود سحی ایچسه یا خود زنا ایتمکه
 قصد ایلیوب بسم الله دیسه کافر اولور برکشی ایسه حق تعالی

حضرت نری نمازی بش وقتدن زیاده ایلسه بن قیلمز ایدم دیسه کافر اولور
برکشی قبله قنغی بکادر ییلسه قصد ایله برغیری طرفه نماز قلسه کافر اولور
هر کیم بر عالم سبب سر غضب ایتسه قورقو واردر که کافر اوله فتاوی
ظهیر یه ایتدی برکشی خراجچرا بکن بر یوجه یه چیقسه واعظی مسخر لغه
السه وعظ کی نسنه ایتسه کولسه وکیر وقلان خلق دخی کولسه لر جیبیسی
کافر اولور لر برکشی علمدن بکادنیس ایدر دیسه کافر اولور محیطده ایتدی
برکشی بر عالمه عالجهک دیسه یاخود بر سیده سیدجک دیسه خورلسه کافر
اولور فتاوی ظهیر یه ایتدی برکشی عالم اولسه خاتونی اکالعت سکادیه
کافر اولور و برکشی دانشمند قوزغونلدر دیسه ایمانه قورقو واردر
حاصلی علمی وقرآنی واهل قرآنی بینی کورسه مسخره لغه السه کافر اولور
جواهر فقهد ایتدی برکشی ایتسه ایمان ندر اول بریسی بیلزم دیسه کافر
اولور بر مسلمان ایتسه مسلمانلق ندر صفتن بکا ییلدر مسلمان اولیم دیسه
اول مسلمان ایتسه بر زمان قتلان یاخود بن بیلزم بر عالمه وار سکا اسلام
عرض ایلسون دیسه کافر اولور اما برکشی برکشینک کفرینه راضی اولسه
سکا فر اولمز تکیم موسی علیه السلام فرعونک کفرینه راضی اولدی
حتی حق جل وعلا حضرت نر ندن دبلدی که ائک کفر ایله جانی اله پس رضا
بالکفر اولدیغی کشینک کندی کفرینه ایمش محیطده ایتدی بر مسلمان بر مسلمان
یا کافر دیسه اول کشی نسنه دیمسه ساکت اولسه کافر اولور فتاوی قاضیخانده
ایتدی برکشی ایتسه حق تعالی حضرت نری بو خلق یراندی اندن صکره قنندن
سوردی دیسه کافر اولور برکشی کافر ایله مسلمان بنم قتمده برابر دیسه کافر
اولور برکشی برکشی به (لا اله الا الله) دی دیسه اول بریسی دیمزم دیسه کافر
اولور برکشی برکشی به حرام یه دیسه اول بریسی ایتسه شمدی حرام یمن برکشی
کنور یاخود حلال بر برکشی کتور دیسه کفردن قورقولور برکشی بن حلالی
وحرامی یلحمزم دیسه کافر اولور برکشی برکشی به ککل شریعت کیده لوم
دیه اول بریسی بن شریعت و ارمزم دیسه حتی قاضیدن آدم کتور دیسه
کافر اولور ائک ایچونکه شریعتی تخفیف ایدر اکر اول کشی ایتسه کل قاضی به
کیده لوم اول بریسی ایتسه کترم کافر اولمز زیرا که قاضی به چاغردی شریعت
چاغردی برکشی مسجد و میخانه کفر و ایمان برابر دیسه کافر اولور
برکشی ایتسه اشبو زمان کفر زمانی اولدی و دین کتورادی دیسه کافر

اولور برکشی برکشی به دنیایی ترک ایله آخرته ایش دیسه اول بریسی بن
نقدی و پرستی به و بر مرم دیسه کافر اولور برکشی حقیقت علمی بکدر شریعت
علمندن بر اکه شریعت علمنده معرفت یوقدر دیسه کافر اولور حاصل کلام
برکشی جنابتدن غسل ایلمکه وایدست المغه و نمازه واوروجه و زکاته
و حجه و جمعه به و جاعته واذانه و اقامته و غرایه و جنازه نمازیه و بیرام نمازیه
وامر بالمعروف ونهی عن المنکره و مسلمه رجه و اتایه و اتایه ایلک ایتمککه
انکار ایلسه و دجال چیقغه و دابة الارض چیقغه و بأجوج و مأجوج
و نزول عیسا به و قیامت یقین شمس مغربدن طوغماسنه انکار ایلسه کافر اولور
نعوذ بالله تعالی (شیخ الاسلام بدرالرشید رحمه الله علیه ایتدی چنانکه کشینک
کوکلی محبوب اولسه فساد مشغول اولور و دلی دخی کوکله تابع اولور
و کبر و قلان اعضاری دخی فساد مشغول اولور او ایله اولدی ایتسه شیطان
کشینک ایمانه قصد ایلر بس کله کفری دلندن جاری ایدر تا که عزیز عمرینک
حاصل عملن باطل ایدر (امدی ییلمک کر کدر که اشبو سوزلر که بن
ذکر ایدم مغیر فتوالده کلدی مفتیلرانی بیان ایلدیلر چنلر کتور ملک ایله
و بن مسکین احمد بیجان اول لفظلری بر بره جمع ایلدم تا که مسلمانلر اول
لفظلری بیلر دخی انلردن صاقنه لر ان شاء الله تعالی (فتو بو الی الله
جیعالها المؤمنون اعکم تفلحون) ییلمک کر کدر حق جل وعلا حضرت نری
ایدر (خلق الموت والحیوة لیلوکم ایکم احسن عملا) رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت نری ایتدی یعنی کیم عقلی و عملی کوکک اوله حق
جل وعلا حضرت نری حرام ایتدیکنندن قاجنور و طاعت اشیا که سعی
ایدر حق جل وعلا حضرت نری ایتدی (خلق الموت والحیوة) یعنی اولومی
یراندی و دیرلکی یراندی دیمک اولدر که اولومی یراندی بر قوج صورتده
کوده سی آق اغرنی و کوزی و درت ایاقلری قره هر کیم قنندن کجه
ورایچدی دو قونسه در حال اولور و حیاتی یراندی بر آت صورتده
هر کیم کی رایچه سی طوقنسه دیری اولور (تفسیر کواشیده ایتدی اولمدن
مراد جهلدر و حیاتدن مراد علمدر بعضیلر ایتدی اولمدن مراد
فراقدر و حیاتدن مراد وصالدر بعضیلر ایتدی اولمدن مراد دنیادر و حیاتدن
مراد آخرتدر) (تفسیر فاشانیده ایتدی اولمدن مراد کوکل حقندن غیری بی
سومکدر و حیاتدن مراد کوکل حق سومکدر بعضیلر ایتدی اولمدن

مراد کفر در و حیاتدن مراد ایماندر اگر سؤال ایدر ایه که اولوی مقدم
طوتدی نیچون جواب بودر که اولوم حیاتدن مقدر نکیم حق تعالی بیورر
(وکنتم امواتا فاحیاهم) یعنی سزا اولوایدیکز حق تعالی سزای دیری قیلدی

(*) فصل فی الجمعة (*)

قال الله تعالى (يا ايها الذين آمنوا اذنوا للصلوة من يوم الجمعة فاسعوا
الى ذكر الله وذروا البيع ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون) حضرت جابر رضی
الله تعالی عنه حضرت نوری رسول علیه الصلوة والسلامدن نقل ایدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نوری ابتدای ای آدم اوغلنلری
توبه ایلک اولمزدن اوکدین حق سبحانه وتعالی حضرت نوری سزک اوزر بیکزه
جمعه بی فرض ایلدی تاقیامته دکن هرکیم جمعه بی ترک ایلسه بنم حیاتهده
وبند نصکره حق تعالی حضرت نوری انک عمرینه ومانته برکات ویرمز
حتی توبه ایلمبنجه دیدی (انه کان توابا) رسول علیه الصلوة والسلام
حضرت نوری ابتدای سزک اوزر بیکزه اولسون جمعه به وجا عنه حاضر
اولق تحقیقا بونلر سبثاتی کیده رر و برکات کتورر و طمودن نجات
ویرر و درجاته ایرشدیرر (وجعه نك سننلرنددر غسل ایتک ولطیف ققور
سورنگ) سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه حضرت نوری رسول علیه
الصلوة والسلام حضرت نوردن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرت نوری ابتدای هرکیم جمعه کون غسل ایلسه ولطیف ققور
توتونسه اند نصکره بیان مسجده وارسه و امامه یقین اوتورسه و خطبه
دیگلسه حق سبحانه وتعالی حضرت نوری هر آدمنه برییل اورج طوتوب
وکیجه عبادت ایلمشجه ثواب ویره و برنقلده بکرمی ییل عبادت ایلمشجه
اجری وارددر حضرت رسول علیه السلام ابتدای جمعه کونی سیدالایامدرو حج
المساکیندروسعد کوندرو یوم وصلندرو حق تعالی حضرت نوری آدم
علیه السلامی و حضرت حوایی جمعه کون براندی و یوم نکاحدر آدم علیه
السلام ایلله حضرت حوا جمعه کون نکاح اولدی و سلیمان علیه السلام ایلله
بلقیس جمعه کون نکاح اولدی و موسی علیه السلام ایلله حضرت صافورا
و رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت خدیجه رضی الله عنها ایلله جمعه
کون نکاح اولدی و آدم علیه السلام دنیا به جمعه کون کادی و اوجاغه جمعه
کون کیردی وینه جمعه کون اوجاقدن چیقدی و قیامت کونی جمعه کونیدر

و حق تعالی حضرت نوری جمعه کون کورلر و جمعه کون التیوز بیک کشی
طامودن آزاد اولور لرو هرکیم جمعه کون اولسه شهیدلر ثوابن بولور و قبرده
امین اولور رسول علیه الصلوة والسلام حضرت نوری ابتدای حقان برکشی جمعه
کونی اولسه فرشتهلر کلورلر جامع قیوسنده اوتورلر لارنده کوشیدن
صحیفه لر اوله و التوندن قلملری وارد راول کلکی و آخر کلکی یزارلر و علما دیرلر که
خطیب خطبه اوقورکن دنیا سوزی حرامدر رسول علیه الصلوة والسلام
حضرت نوری ابتدای هرکیم جمعه نمازین قیلسه اکابوز شهید ثوابی واردر
(حضرت معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه پیغمبر یمز علیه الصلوة
والسلام حضرت نوردن نقل ایدر رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت نوری
برکون اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرت نورینه ابتدای
حق جل وعلا حضرت نوری تحت العرش بر شهر براندی یشل ز برجددن
برقزل یا قوت درک اوزرنده اول شهرک یدی یوز شرفه سی واردر حقان
قیامت کونی اولسه جبرائیل علیه السلام اول شرفه لارک بر یسنک اوزرینه
چیقه ند ایلله وایده ای محمد امی حق جل وعلا حضرت نوری سزه سلام ایلر
وسزه اوجاغی و رضوانی مرده لر ابتدای رسول الله بومرته کیملر کدر
پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرت نوری ابتدای شول کشینکدر که سلام
ویره و طعام یدیره و کونک سوزسو بلیه و خلق او بورکن اول نماز قیلله و درت
یوز شهیدک اول نمازین قیلله و بنم جیع امتی قنوقیلله و جمعه کیجه سی یا خود
جمعه کون توراتی وز بوری و انجیلی و قرآن عظیم الشانی اوقویه معاذ
بن جبل رضی الله تعالی عنه حضرت نوری ایاغه قاقوت ابتدای رسول الله
بونلره کیم طاقت کتوره ییلور پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نوری
ابتدای هرکیم جمعه کون یدی کشی به سلام ویرسه جیع خلقه سلام
ویرمشجه ثواب واردر و هرکیم جمعه کون اوج کشی قنوقیلله جیع خلقه طعام
یدر مشجه ثواب واردر و جمعه کون بر مسلمانن نیجه سن دیسه خاطرین
صورسه جیع خلقه کونک سو بلمشجه ثواب واردر و هرکیم جمعه کیجه سی
یا تسونمازین جماعت ایلله قیلله خلق او بورکن اول نماز قلمشجه ثواب واردر
و هرکیم جمعه کون (اللهم اغفر لی و للمؤمنین و المؤمنات) دیکسه درت یوز
شهید نمازین قلمشجه ثواب واردر و هرکیم جمعه کون اوغلنلر برنسنه
ویرسه بنم جیع امتی قنوقیلله ثواب واردر و هرکیم جمعه کون فاتحه

وقل اعوذ برب الناس وقل اعوذ برب الفلق وقل هو الله احد او قوسه تورانی
وزیوری وانبجلی وقرآن عظیم الشانی او قوسه شجیه ثواب وارد دیدی
(مفسریندن امام ثعلبی رحمه الله تعالی علیه تفسیرنده ابتدای رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدای هر کیم جمعه کون نمازدن
فارغ اولسه و بکا یوز کره صلوات و یرسه یوز سنه عبادت ایلمه شجیه
ثوابی وارد (رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای معراج کیجه سی
عرش اعلانک ایاغنده یدی شهر کوردن هر برینک بیوکلکی بودنیاجه
واریدی هر برینک ایچی فرشته لایله طوبطلو ایدی تسبیح و تقدیس
ایدرل ایدی و تسبیح لایله ایدرل ایدی الهی یار اغه شول کشتی بیکه جاعته
حاضر اولدی و جمعه کون غسل ایلدی (رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرت تری ابتدای هر کیم جمعه کیجه سی ایکی رکعت نماز قلسه اوکی
رکعتده بر فائحه و قل یا ایها الکافرون او قوسه و ایکنجی رکعتده بر فائحه و اذا جاء
نصر الله او قوسه حق جل و علا حضرت تری اول کشتی به بش نسته
ویره اول بودر که جمیع کتابلر که کو کدن ابتدای انلری او قوسه شجیه
ثواب ویره ایکنجی بودر که سکسن بیل عبادت ایلمه شجیه ثواب ویره
اوچنجی بودر که جمیع کوده سنده کی قیلار ساغشجیه اوچاقده
شهرستانلر ویره دردنجی بودر که قچانکه اولسه شهید اوله بشنجی بودر که
حق سبحانه و تعالی حضرت تری جمیع کاهلرینی یار اغه و اوچا غه کیره
بغیر حساب (و نقلدر که پنجشنبه کوننده بره یتیم بیک فرشته اینز
و جمعه کونی یدی یوز بیک فرشته اینز جمله سی ایمان اهلانه بشارت ایدرلر
غفران ایلله و احسان ایلله) و نقلدر که رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
حضرت تری ابتدای هر کیم جمعه کون اوله ایلله ایکنجی اراننده ایکی رکعت
نماز قلسه اول رکعتده بر فائحه و بر آیه الکرسی و بکرمی بش کره قل اعوذ برب
الفلق او قوسه و ایکنجی رکعتده بر فائحه و بر قل هو الله و بکرمی بش کره قل
اعوذ برب الناس او قوسه نمازدن فارغ اولیجق الی کره (لاحول و لا قوة الا
بالله العلی العظیم) دیسه حق تعالی حضرت تری دوشنده کوره (رسول
علیه الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای هر کیم جمعه کیجه سی ایکی رکعت
نماز قلسه و هر رنده بر فائحه و بر آیه الکرسی و اون بش کره قل هو الله احد
او قوسه و نمازدن فارغ اولیجق بیک کره صلوات کتور سه بدرستی اول کیجه

بنی دوشنده کوره اگر رکشی جمعه نمازینی ترک ایلمه حق جل و علا حضرت تری
اول کشتی بی اون بش درلو بلا ایلله مبتلی ایلله التبیسی دنیاده اوله و اوچنجی اولم
وقتده اوله و اوچنجی قبرده اوله و اوچنجی قیامت کوننده اوله اما اولکه التبیسی
دنیاده اوله بری بودر که حق تعالی حضرت تری اول کشتیک رزقک
برکاتن کتوره (ایکنجی عمرک برکاتن کتوره) اوچنجی یوزندن صالحلر نشان
کتوره (دردنجی اسلامدن نصیبن کتوره) بشنجی ندکلوعمل ایدر سه
ثوابی اولیه (التنجی بودر که دعاسی کو که چقمیوب یوزونه ارالر) اما اولم وقتده
اولان بلا اوچدر بری بودر که خلق ایچنده خورلق ایلله اوله ایکنجی انواع طعاملر
کتور سه هر طویمه آخلق ایلله اوله اما اول بلا که قبرنده در اوچدر (بری
قبری قر اکو او ب نوری اولیه) ایکنجی قبری دار اوله مکملرین بر برینه کوره
(اوچنجی بودر که بر فرشته قیامتدکن اول قبرده اکاذاب ایلله) اما اول که
قیامتده اوله اوچدر (بری بر فرشته اکاموکل اوله یوزی اوزرینه سور و یوب
جهنمه کتوره) ایکنجی بودر که حسابی اوزن اوله (اوچنجی بودر که حق سبحانه
و تعالی حضرت تری اکارجت نظرینی ایلله) (رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تری ابتدای هر کیم صباح نمازین جاعت ایلله قیلسه بیک کر
آدم علیه السلام ایلله حج یتیم قدر ثوابی وارد و هر کیم او یله نمازین
جاعت ایلله قیلسه ایکی بیک کره ابراهیم علیه السلام ایلله حج یتیم قدر
ثوابی وارد و هر کیم ایکنجی نمازینی جاعت ایلله قیلسه اوچ بیک کره یونس
علیه السلام ایلله حج یتیم کیدر و هر کیم اخشام نمازینی جاعت ایلله
قیلسه درت بیک کره موسی علیه السلام ایلله حج یتیم کیدر و هر کیم یاتسو
نمازینی جاعت ایلله قیلسه بش بیک کره عیسی علیه السلام ایلله
حج یتیم کیدر (و ینه رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای
یر ساعت واردر جمعه کونی ایکنجی نصکره تا کون طلونجه اول ساعتده
حاجتلقبول اولور (رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای هر کیم
عذر سز جمعه بی ترک ایلمه منافقدر

(*) (فصل) *

کیجه نمازه طور مق عبادت ترک افضلند در رسول علیه الصلوة والسلام
حضرت تری ابتدای فرض نمازلر دنصکره افضل نماز کیجه قالقوب عبادت
ایلمکدر هر کیم تهجد نمازین قیلسه کوندرین یوزی نوری منور اوله (رسول

عليه الصلوة والسلام حضرت تلي ابتدئ هر كيم صباح نماز بن ترك ايلسه
قصد ايله ايمان نندن بزوه هر كيم اويله نماز بن ترك ايلسه قرآن اندن بزوه هر كيم
اويله واينكندى نماز بن ترك ايلسه پيغمبر لر و مرسلار اندن بزوه هر كيم اخشام
نماز بن ترك ايلسه فرشته لر اندن بزوه هر كيم ياتسو نماز بن ترك ايلسه رحان
اندن بزوه ايدرسن بدن بزرسن بدن بندي سندن بزرم امدى اويله كر كدر كه خان
ايدست السه اعضاسنى صوابله ارتدغي كبي ايجنى توبه ايله اريده و مسجد
وار يحق كعبه بنى ايكى قاشنك ارا سنده قبله اوجاغى صاغ ياننده بيله و ظاموى
صول ياننده بيله و ملك الموت اولان عزرائيل عليه السلامى اكسه سنده بيله
و حق تعالى حضرت تلي بنى بلا تشبيه قارشوسنده بيله عظمت ايله تكبير ايدوب
ال باغليه و خوف ايله طوغرو طوره و هيت ايله قرآن اوقويه و تضرع ايله
ركوع ايله و زار يلق ايله تحيات اوقويه و شكر ايله سلام ويره و رجاء ايله مناجات
ايله اميد در كه حق سبحانه و تعالى حضرت تلي **ك** ر مندن قبول ايله
بلا حساب و لاعذاب اوجاغه قويه لهي محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم
حضرت تلي نك حرمي چون بزي دخی انلردن ايله

(*) فصل في المساجد (*)

قال الله تعالى (انما يعمر مساجد الله من آمن بالله واليوم الآخر) اتس
رضى الله تعالى عنه حضرت تلي رسول عليه الصلوة والسلام حضرت تلي نندن
نقل ايدرسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلي ابتدئ مسجدى
عمارت ايدنلر اهل الله در حق جل و علا حضرت تلي ابتدئ بنم ير بوزنده
اولرم مسجد لر در و اتى عمارت ايدنلر يارت ايدنلر در (ابن عباس رضى الله
تعالى عنه حضرت تلي رسول اكرم عليه الصلوة والسلام حضرت تلي نندن
روايت ايدرسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلي ابتدئ هر كيم حلال
مالدن مسجد يابسه حق جل و علا حضرت تلي اول كشي يه اوجاقده بيك
شهر ويره التوندن و كوشدن و انجودن و ياقوتدن و هر شهر ايجنده فرق بيك
قصر اوله و هر قصر ك ايجنده بر اولواوله و هر اولونك ايجنده فرق
بيك او اوله و هر اولك ايجنده بر تخت اوله و اول تختك اوزنده بر حورى اوتوره
حور العيندن و هر اولك ايجنده فرق بيك چناق اوله و هر چناقك ايجنده بر درلو
طعام اوله و حق تعالى حضرت تلي اول كشي يه شولقدر قوت ويره كه
اول حور بيله و اول طعام لر و شراب لر قوتى ايريشه و هر كيم بدى كون

مسجده چراغ ايقسه حق سبحانه و تعالى حضرت تلي طامونك قپوسن
اكما حرام ايله و قبر بن نور ايله نور ايله و قيامت كونده اول
نور ايله يورويه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلي يورور كه
هر كيم مسجد ايله ييلشسه حق جل و علا حضرت تلي اكاييلشك ويره

(*) فصل في الزكوة (*)

قال الله تعالى (وما امروا الا ليعبدوا الله مخلصين له الدين خنفاء و يقيموا
الصلوة و يؤتوا الزكوة و ذلك دين القيمة) رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرت تلي ابتدئ هر كيم التون و كوش جمع ايلسه و انك زكاتن
حبة سار مسديار بن قيامت كونده اول التونى و كوشى تخته تخته ايله ل انك
ك وده سنديا پشدير لر و انك ايله عذاب ايدنلر (و نقلدر كه رسول الله صلى
الله تعالى عليه وسلم حضرت تلي ابتدئ حق جل و علا حضرت تلي
باي كشي نك ايمان قبول ايلز مكر كه زكات و يرمك ايله قبول ايله زيرا كه
زكات و يرمك كا هلى كيده رير (و نقلدر كه رسول عليه الصلوة
و السلام حضرت تلي ابتدئ التى دورلو طائفه طمويه لايقدر برى شول
اهل منصبدر كه رشوت خوار اوله و برى شول اهل دنيا در كه علمايه و فقرايه
خور نظر ايله و برى شول بكدر كه ظالم اوله و برى شول عالمدر كه حسود
اوله و برى شول درو يش در كه كندى حالندن شكابت ايله و برى شول
بازرگاندر كه زكات و يرميه (و نقلدر كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرت تلي ابتدئ خبر ويره يمى سزه خلقك غايت شلى سندن ايتديلر بلى
يار رسول الله رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تلي ابتدئ
خلقك شرابسى اولدر كه حق جل و علا حضرت تلي ايجون اندن نسته
استنيد لر اول و يرميه قال الله تعالى (ولا تلقوا بايديكم الى التهلكة)
حضرت مقاتل رضى الله تعالى عنه ابتدئ الار يكر ايله ماللر يكرى طومك
يعنى صدقه و يرك يوخسه هلاك اولور سز ديمكدر (اما زكوة فرضدر
شول كيمسه يه كه بالغ اولمش اوله و آزاد لو اوله و اوصلو اوله كا ييكى يوز در همدن
بش درهم و يرمك كر كدر اكر بو ايكى يوز درهم كوش كه وارد كر كلو
حاجت لردن ارتقى ايسه بعده فرق درهم ارتدغيه بدرهم و يرمك كر كدر و التون
يكرمى مثقاله يتمينجه زكات فرض اولمز و يكرمى مثقاله بوجق مثقال التون
زكات ويره و اكر بر قوماشكه صائمق ايجون اوله اندن دخی زكات و يرمك كر كدر

اما زکات اول وقت فرض اولور که بریل اوزرندن کجه و بیلور طوارله زکات و یرمه و دوه و صغیر و قیون زکاتلری معلومدر و یرمک کر کدر اگر برکشی نماز قبله زکات و یرمه نمازی قبول اولور زکات و یرمه نماز قبله زکات قبول اولور

(*) فصل فی الصوم (*)

قال الله تعالى (شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن) صاحب کشف ایتدی رمض یا تمش طاشه دیرلر پس بو آیه رمضان دینلدی انک ایچونکه اول وقت اسی به گلش ایدی قتی اسیده اوروج طوتارلر ایدی و اول کونلرده طاشلرینار ایدی ایسیدن حضرت انس رضی الله عنه رسول علیه الصلوة والسلامدن نقل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی ییلور مپسر که بور رمضان نیچون رمضان دینلدی ایتدی لر حق جل و علا حضرتلری ییلور و رسول ییلور رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی انک ایچون رمضان دیرلر که اول آیده حق جل و علا حضرتلری کشتنک کاهن یقار اهل تفسیر ایدرلر رمضان حق جل و علا حضرتلری جیع امته عرض ایدی اما هیچ بری طوتدی بواسته نصیب ایتدی که خیری امتدر (ابوذر رضی الله تعالی عنه حضرتلری رسول علیه الصلوة والسلامدن نقل ایدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی ابراهیم علیه السلام صحفی رمضانک اوچخی کجه سنده نازل اولدی و تورات موسی علیه السلام رمضانک التهی کجه سنده نازل اولدی و انجیل عیسی علیه السلام رمضانک اون اوچخی کجه سنده نازل اولدی و زبور داود علیه السلام رمضانک اون سکرخی کجه سنده نازل اولدی و قرآن عظیم الشان محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینه رمضانک یکریمی دردخی کجه سنده نازل اولدی و بعضی ایتدی قدردخی یکریمی دردخی کجه سنده در (ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلرندن روایت ایدر رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی چانکه رمضانک اولکی کجه سی اولسه فرشتهلر شیطانی و جنیلری باغلرلر و قیوسی قیاسلر و اوچاق قیوسی اچارلر و فرشته چاغرا ایدر خیر ایشلین کلسون شر ایشلین کلسون حق جل و علا حضرتلرینک بو آیده اوددن آزادلی قوللری واردور رمضان

حقیقه هر کجه اویله دیرلر (ابن مسعود رضی الله تعالی عنه حضرتلری پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرندن روایت ایدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی کقوللر ییله ایدیکه رمضان نه کال وارد حق جل و علا حضرتلرندن دیلیه لایدی هر کون رمضان اولیدی ایتدی لر رسول الله رمضان نه کال وارد پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی رمضان کندوی بریلدن بریله وارنجه تزین ایلر چانکه رمضانک اول کجه سی اولسه عرشک التندن بریل کلور جیع اوچاقک بیراغین دیره در حورالعین کا نظر ایدرلر یارب بزی اشبو آیده اوروج طوتن قوللر بیکه زوج قبل و هیچ برکشی بو قدر که رمضان طوته حق جل و علا کا برحوری و یرمه که آخرتده انک ایله مشرف اوله و هر حورینک اوزرنده یمش حله اوله و هر بریسندن بردرلرینک اوله و هر حورینک برتختی اوله قزل یا قوتدن و هر تختک اوزرنده یمش دوشک اوله باطنی استبرقدن و ظاهری نوردن اوله (و نقلدر که چان قیامت کونی اولسه شهر رمضان برکوزل صورتده کلوب سجده ایلله حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایده حاجتک دیله هر کجه که حق و ارایسه رمضان ایده یارب و قارتاجن دیلم حق جل و علا حضرتلری اکبر تاج و بره اندن صکره یمش ییک کبار اهلنه شفاعت ایلله اندن صکره هر کشی به ییک حوری و بره اندن صکره حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایده دخی نه دیلرسن رمضان ایده بی پیغمبر علیه السلام قومش و ایلله حق جل و علا حضرتلری رمضان فی فردوس اعلایه ایندیره اندن صکره حق جل و علا حضرتلری بنه ایده دیله بندن نه دیلر ايسک رمضان ایده یارب حاجتی و یردک قانی اوروج طوتانلرک ثوابی و کرامتی حق جل و علا حضرتلری رمضان طوتانلره بو زییک شهر و بره قز بل یا قوتدن و یشل زبرجددن و هر شهرده ییک قصر اوله اوروج طوتنغه صبر ایتدکلرندن اوتوری تکیم حق تعالی حضرتلری بیورر (انما یوفی الصابرون اجرهم بغير حساب) و رمضانک ادبلر ندریلان سوبلممک و مساوی ایلممک و خلق خورلماق و یلان بره آند ایچممک و حرام یممک و حرامه نظر ایلممک (ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی چانکه رمضانک اول کجه سی اولسه حق جل و علا حضرتلری قوللرینه نظر ایدر و آنده عذاب ایلز و رمضانک هر کونی ایچون حق تعالی حضرتلری

نیجه بيك قول آزاد ايدر طموند و چان رمضانك يكرمي طقوزنجي كيجه سي
اواسه رمضانك جيج كونلرنده ندكولو قول آزاد اولدي ايسه جيمه سنجه
طموند قول آزاد ايلر چان بيرام كيجه سي اواسه فرشتهلر حق تعالى
حضر تليز نه واريرلر حق سبحانه و تعالى حضرت تليز بونلره ايدر يارين
انلرك بيراملر ايدر انلرك ثوابي نقدر در فرشتهلر ايدرلر يارب انلرك جزاسي
انلره اعطا اولندي الله تعالى حضرت تليز ايدر سز شاهد اولوك كه انلري
ياراغدم الادرت كشي دكل بري خيراچنلري و توبه ايتنلري و بري
اتاسنه و اتاسنه عاصي اوللري و بري حصملرندن كسلنلري و بري كين
طونلري چان فطره كيچدسي اوسه حق تبارك و تعالى حضرت تليز فرشتهلر
كوندر هر شهرلره و اول فرشتهلر يره اينلر و ايدلر اي محمد امتي حق جل و علا
حضر تليز ينك قونوقلغنه چيقل سزه عطار و بره و كاهلر بكزي عفو ايليه
چان مؤمنلر مصلايه وارسه حق جل و علا حضرت تليز فرشتهلر ايدلر سز
شاهد اولوك كه بن انلري ياراغدم (قال الله تعالى يا ايها الذين آمنوا كتب
عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم) رسول اكرم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرت تليز ايتدي حق سبحانه و تعالى حضرت تليز بنم
امته اوتوز كون اورج طوموق فرمان ايلدي و كبر و قلان امته ارتوق يا خود
اكسك فرض ايلدي انكيچون او طوزا و ادي چان آدم عليه السلام او جاقده
بغداي يدي اوتوز كون اول بغداي قارنده قالدي پس حق جل و علا
حضر تليز بكا و امته كوندوز اورج فرض ايلدي و كيجه بيك ديددي و حق
سبحانه و تعالى حضرت تليز ينك فضلندن ايديكه كيجه بيك ديددي (ونقلدر كه
رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تليز ايتديكه حق جل و علا
حضر تليز بيورر (الصوم لي وانا اجزي به) يعني اورج بنم اچوندر انك
عوضن بن و بريرم بونده علما سوال ايدرلر كه وجه تخصيص ندر بونده كه
اويله بيوردي اكا جواب بودر كه اورجه ربا صيغز كبر و قلان عملك
خلاقيجه كه انلره ربا صغز پس اورج طوموق صمدانيت سرنده اولما غن
عوضن انجق حق جل و علا حضرت تليز ايدر كه مقرب فرشتهلر دخي
ييلملر كه نيجه عوض اولنور بلي محققلر هر بري ذوق مقداري اكلديلر
والله اعلم (ونقلدر كه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرت تليز
ايتدي اورج و قرآن يارين قيا مت كوندلر قوللره شفاعت ايليه لر

اورج ايدلر يارب بن اول قول طعامدن وارزولدر كوندوز منع ايلدم و بكا
دستور و ير اول كشي به شفاعت ايليه يم و قرآن عظيم الشان ايدلر يارب
بن اني كيجه او بو مقدر منع ايلرايدم قرآن او ورايددي و بكا دستور و ير اول
كشي به شفاعت ايليه يم حق سبحانه و تعالى حضرت تليز انلره دستور و ير
شفاعت ايليلر (ونقلدر كه رسول عليه الصلوة و السلام حضرت تليز ايتدي
نوح عليه السلام هر كون اورج طوتار ايددي انجق بيرام كوني يرايددي
و داود عليه السلام بر كون طوتار و بر كون يرايددي و عيسي عليه السلام
كوندوز اورج طوتار ايددي و كيجه عبادت ايدر ايددي او يومر
ايددي و ابراهيم عليه الصلوة و السلام هر ايدلر اوج كون اورج طوتار ايددي
و محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه و سلم دوشنبه كون اورج طوتار ايددي
و ايام بيضده اورج طوتار ايددي و هر كيم ايدلر اوج كون اورج طوته ايام بيضده
بر بيل اورج طوموش كي ثواب واردر (حضرت انس رضي الله تعالى عنه
رسول عليه الصلوة و السلام حضرت تليز نفل ايدر رسول الله صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرت تليز ايتدي حق جل و علا حضرت تليز رمضان
آيني حرمتلو يرايددي و هر كيم اول ايدلر راجه صدقه ايلسه حق سبحانه و تعالى
حضر تليز اول كشي به جيج خلقه صدقه ايلم شجبه ثواب و ير و هر كيم
رمضانده بر ركعت نماز قلسه سائر ايدلر يوز بيك ركعت نماز قلم شجبه ثواب و ير
و هر كيم بر ربا نجاغه بر قفتان كيدر سه حق جل و علا حضرت تليز اول كشي به
يدي يوز خلعت كبور شول كونده كه جيج خلق انده بالحق اوله جقدر
و هر كيم رمضانده بر قول آزاد ايلسه يدي يوز قول آزاد ايلش كيدر رمضانك
اولي رحمتدرو او رتاسي مغفرتدرو و آخري طامودن آزاد اولمقدرد يدي (ابو بكر
الصديق رضي الله تعالى عنه حضرت تليز ايتدي كيجه بر كون و بر كيجه
رمضانده اعتكافده اوتور سه جيج كاهلرندن چيقار و رمضانده اعتكافه
كبرمك سنتدرا كر بر ساعت دخي اولور ايسه

(*) فصل في ليلة القدر (*)

بتلك كركدر كه قدر كيجه سي ا كسسه لدره رمضانك يكرمي يدينجي
كيجه سي بوانور قال الله تعالى (انا انزلناه في ليلة القدر) صاحب كشاف
ايتدي قدر كيجه سي ديمكك معناسي اولدر كه جيج ايشلر اول كيجه تقدير
اولنور ديمكدر نيكيم حق جل و علا حضرت تليز بيورر (فيها يفرق كل امر

حکیم) بعضی را بتدی اول کیجهیه قدر کیجهی دی بنددی انکیچونکه
اول کیجهنک شرفندن اوتور و کیر وقلان کیجهل اوزرینه (وما ادراک مالیه
القدر) یعنی یا محمد سن انک فضلنک غایتنه و قدرنک بوجه لکنه و نهاینه
ایر شمدنک اما بر سکا قدری بیان ایده لم دیدی و یوردیکه (لیله القدر خیر
منی الف شهر تنزل الملائکه والروح فیها) پس رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ابتدای بنی اسرائیلده بر کشتی به عابد دیمزل ایدی نایک آی عبادت
ایمه یجه اصحاب کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرت تری ایشدوب
حلول اولدیلر بونی کیم ایلر دیدیلر پس حق جل و علا حضرت تری انا انزلناه
سوره سنی کوندروب اول کیجهنک قدر بنی یلدردی پس حق جل و علا
حضرت تری محمد امته اول ییک آیدن خیر لونسنه و پردی و اول کیجهده
فرشته لرو روح اینز که بونده روحدن مراد جبرائیل علیه السلام مدر بعضیلر
ابتدی روحدن مراد بر خا قدر که اکار و روح دیرلر فرشته لرو اول روحی قدر
کیجه سی کورلر انحق (یاذن ربهم من کل امر سلام هی حتی مطلع الفجر)
من کل امر دن مراد جمیع ایشلر و عمللر در که قوللر اوزرینه بر سنه دن بر سنه
تقدیر اولور سلام دیمک اولدر که فرشته لرو اول کیجهده مؤمنلره او غرارلر سلام
و برلر (سید المرسلین رسول اکرم علیه الصلوٰه والسلام حضرت تری ابتدای
هر کیم قدر سوره سن اوقوسه حق جل و علا حضرت تری اول کشتی به
رمضان آینی اورج طومشجه و قدر کیجه سنی احبا ایتش کی ثواب و بره (بغوی
تفسیرنده ابتدای حق سبحانه و تعالی حضرت تری قدر کیجه سنی کیرلدی محمد
امتک اوزرینه تا کیم جهد ایلبلر جمیع رمضانده عبادت ایلکه و طمع ایلبلر
قدری بولمغه تکیم دعالر جمعه کونی بر ساعت قبول اولور اول ساعتی کیرلدی
تا کیم قوللر صبا حدن اختام اولمجه دعا به مشغول اوللر و اوره نماز بنی که اگا
صلوة وسطی دیرلانی کیرلدی نماز ایچنده تا کیم هر کون جمیع نمازلری قبله ار
واسم اعظمی قرآن عظیم الشان ایچنده کیرلدی تا که جمیع قرآنی اوقویه لر
ورضاسن طاعتلر ایچنده کیرلدی تا که جمیع طاعتلری ایلبلر و قیامت کون
کونلر ایچنده کیرلدی تا که جمیع کونلر بنی عبادته خرج ایدلر و دخی و ایلر بنی
بو خلق ایچنده کیرلدی تا که جمیع خلقه حرمت ایلبلر (ابوهریره رضی
الله تعالی عنه حضرت تری حضرت رسول علیه الصلوٰه والسلام دن
نقل ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدای قیامتکم

قدر کیجهی اولسه سدره المنته ساد ساکن اولان فرشته لرو و جبرائیل علیه
السلام اول کیجهیه ایتلر و اللرنده درت صافحق اوله برین بنم قیریمه دیکرلر
و بر یسنی قدسه دیکرلر و بر بنی کعبه به دیکرلر و بر یسنی طور سبنا به دیکرلر
اندن صکره جمیع مؤمنلره اودن اوه سلام و برلر اما خیر ایچنلره و اقر بالرندن
کسیلنلره سلام و بر یسدرلر خان صباح اولسه جبرائیل علیه السلام و فرشته لرو
ینه برلرینه وارلر و سدره المنتهی فرشته لرو ایده بو کیجه قنده وارلر دیکر فرشته لرو
ایده لر یوزنده محمد امته وارلر سدره المنتهی ایده حق تعالی حضرت تری انلره
نه احسان ایلدی فرشته لرو ایده لر جمیع سنی بارلغهدی سدره المنتهی ایشده
حر کته کله و شکر ایلله عدن او جاغی و فردوس او جاغی و کرسی حر کته
کله لعرش کرسی به ایده نیچون حرکت ایلرسن کرسی ایده انکیچونکه
حق جل و علا حضرت تری محمد امته رجعت ایلش جمیع سنی بارلغهمش چون
عرش اعلا بوسوزی ایشده اولدخی حرکت ایلله حق جل و علا حضرت تری
ایده ای بنم عرشیم نیچون حرکت ایلرسن عرش اعلا ایده کرسی و او جاق
و جبرائیل علیه السلام بکا خیر و پردیلر که سن محمد امتنی بارلغهمش حق جل
و علا حضرت تری ایده کر جک ایدرلر یا عرش محمد امتنی بارلغهمدم و بنم قنده
محمد امتیچون نسنلر واردر که (مالا عین رأی ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب
بشر) رسول الله صلی الله علیه وسلم ابتدای حق سبحانه و تعالی حضرت تری
او جاقلری قزیل یاقوتدن برآدی التون و جواهر ایلله مرصع لردر و اول
او جاقده باقچه لر واردر هر باقچه نک طولی یوز ییلاق یولدر و هر باقچه ده
بیک سرای واردر و هر سرایده برقه وار کومشدن در کیری یشل یاقوتدن و اول
باقچه نک اغا جلری التون و ابراقلری یشل یاقوتدن و چیچکلری کومشدن و هر بر
اغا جده بیک درلومش واردر و هر برینک صورتی و لذتی بردرلور و اول
اغا جلرک اوزرنده التوندن و کومشدن و جوهر دن قوشلر واردر انواع صوت
ایله آغا زایدلر و اول اغا جلرک دیندن ابرما قرا قار آمدی بو باقچه لری اول
کشتی به و برلر که رمضان آینی اورج طوته (و نقلدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدای هر کیم برام کیجه سنی احبا ایلسته
جمیع کوکولر اولدی یکی وقت انک کوکلی اولیه بونجه کالات رمضانده انک
ایچونکه قرآن عظیم الشان اول شهرده نازل اولدی و اگر شیطان آدم
اوغلنلرینک صدرنده و سوسه امتیدی ملکوت سمواتی کورلر ایدی پس معلوم

اولدیکه قرآن و اورج ایکبسی غایت مناسب لر در (*) تکملة فی الصیام (*)
 انس رضی الله تعالی عنه حضرت تلمی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرت تلمی نندن روایت ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی
 رجب آبی شهر الله در و شعبان آبی بنم شهر مدر و رمضان اتمک شهر یدر
 و اصحاب کریم رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضرت تلمی ایتدی یار رسول
 الله شهر الله دیمک ندیمکدر رسول علیه الصلوة والسلام ایتدی رمضان
 مغفرت آیدر تلمی تعالی حضرت تلمی انبیا نك توبه سنی اول آیده قبول
 ایلدی ابو بکر و راق رجة الله تعالی علیه رسول الله صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت تلمی نندن نقل ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمی
 ایتدی رجبک مثلی بل کیدر و شعبانک مثلی بلوط کیدر و رمضانک مثلی
 یغمور کیدر کیر و قیلان آیلر ده اولان حسنه نك برینه اوندر رجبده برینه یتمشدر
 شعبانده برینه سکسندر و رمضانده برینه سیکدر رجب کسب نك کندی
 بدن پاک ایلر و شعبان کوکلی پاک ایلر و رمضان جان پاک ایلر و شعبانک
 فضلی کیر و قیلان شهر لاوزرینه بنم فضل کیدر کیر و قیلان یغمور لاوزرینه
 و رمضانک فضلی کیر و قیلان ایلر لاوزرینه الله تعالی حضرت تلمی نك فضلی
 کیدر خلق لاوزرینه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمی
 ایتدی هر کیم ارج طوتسه و غیت سویلسه و یلان سویلسه و یلان یره اند
 ایجسه و شهوت ایلر خلقه باقسه بدرستی اورج طویدی اما ثوابی
 یوقدر اضلا نعوذ بالله تعالی من ذلك

(*) فصل فی الحج (*)

قال الله تعالی (ولله علی الناس حج البيت من استطاع الیه سبیلا) رسول علیه
 الصلوة والسلام حضرت تلمی ایتدی هر کیم زمزم صوبیدن ایجسه طامو اکا
 حرام اولدی و هر کیم کعبه بی طواف ایلر ده آدمه یوز بیک حسنات واردر
 و هر کیم کعبه بی طواف ایلر ده حق جل و علا حضرت تلمی نك او غلنجقلرندن
 برکاتی کسمیه و هر کیم حج ایچون اوندن چیقسه کتسه کیدر ایکن یا خود
 کلور ایکن اولسه حق جل و علا حضرت تلمی اول کشی یه هر ییل یتمش
 حج مزدن و یره (امام فخرالدین رازی تفسیر کیرنده ایتدی حق جل و علا
 حضرت تلمی بیوردر که) ولارفت و لافسوق و لاجدال فی الحج (حکمت ندر که
 حق جل و علا حضرت تلمی بو اوج لفظی ذکر ایتدی جواب بودر که

مقصود عبادتدن بو اوج قوتی مقهور ایتمکدر که برسی شهوانیه و برسی غضبیه
 و برسی وهمیه در و لارفت دیمک اشارتدر قوت شهوانیه بی قهر ایتمک و لافسوق
 دیمک اشارتدر قوت غضبیه بی قهر ایتمک و لاجدال دیمک اشارتدر قوت
 وهمیه بی قهر ایتمک امدی هر کیم معرفه الله و محبة الله حاصل قیلر ده قصد
 ایلدی بو اوج صفتدن صفتی کر کدر (و نقلدر که فتاواده هر کیم حجه
 وارسه کلسه و دیلندن کفر صادر اولسه حجی باطل اولورینه وارمق کر کدر
) و نقلدر که رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تلمی ایتدی هر کیم حج
 یولنده اوج کون اورج طوتسه حق جل و علا حضرت تلمی اول کشی یه
 او جاقده یوز سرای و یره حق انجودن و هر سرایک بیوکلی یتمش بودنیا حجه
 اوله و کعبه یه بیت الحرام دینلدی انکی چونکه حق جل و علا حضرت تلمی
 انی حرمتلدی او یله اولدی ایسه بیت الحرام اولدی قال الله تعالی (جعل الله
 الکعبة البیت الحرام قیاما للناس) پس معلوم اولدیکه کعبه افضلدر
 قدس دن و غیر یسندن (ودخی رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تلمی
 بیوردر که درت یاره شهر او جاقده در بری مکه و برسی مدینه و بری
 قدس و بری دمشقدر امدی کعبه افضلدر مدینه دن و مدینه افضلدر
 قدس دن و قدس افضلدر دمشقدن و دمشق افضلدر جمیع شهرلر دن کعبه
 مظهر جلالدر و مدینه مظهر جمالدر و قدس مظهر رکالدر و دخی حق جل
 و علا حضرت تلمی بیوردر که کیمک اول یوله کوچی یتسه کلسون اگر کوچی
 یتمز ایسه کندوی تهله که یه بر اقسون امدی کوچی یتک اولدر که کیدوب کلنجیه
 قدر نفقه سی اولند و اجدر حج کتمک (رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ایتدی
 کیمکه مسجد دمشقده بروقت نماز قیلر یوز وقته کچر کیمکه قدسده بروقت نماز
 قیلر ییک وقته کچر کیمکه مدینهده بروقت نماز قیلر ییک وقته کچر کیمکه
 کعبهده بروقت نماز قیلر یوز بیک وقته کچر) حضرت رسول علیه السلام
 ایتدی دجال اوج یاره شهره کریمیه بری قدسه و بری مدینه یه و بری مکه یه

(*) فصل (*)

چون کعبه نك ثوابلرین ییلدک پس احکامن دخی یتک کر کدر که چقان احرام
 باغلنسه دکلش قفتان کیمیه اما دیکلمش قفتان عادیجه کیماسه جائزدر مثلاً
 کوملکنی بلینه طوتسه و دیز طوتنی اکنه آله قربان لازم اولیه پشماق کیمک
 و مصحف کتورمک و کیرین ناندن کتورمک جائزدر اگر قفتان کیرایسه قربان

لازم در ملك كركدر كه حجك فرضي او چند بري بود كه بمرام كونا اولان طوافدر
و بري عرفاتده عرفه كوني وقفه به طور مقدر و بري احرام كيكدر و واجلري
مزدلفهده وقفه به طور مقدر و دخی صفا ايله مر و مارا سنده سعي ايتكدر
وطاش آتمقدر و باش بولتكدر و موقعا تدين احرام ايله كجكدر و عرفاتده كونا
طلو نجه طور مقدر و طواف قدومدر و ميلين اخضرين ارا سنده بلكدر و مناده
كيجه لكدر و ترتيبه رعایتدر بواولدر كه اول طاش آته اندنصكره مفر بان ايدم
اندنصكره باشين بولوده اندنصكره واره كعبه بي طواف ايدم بر كشي حرم
شريفه كيرسه اول واروب كعبه بي طواف ايدم اندنصكره حجر الاسودى او په
كيمكه حجر الاسودى او بسه قیامت كونه حجر الاسود اكا طانقلى و يره كلدی
بنی اوبدی ديه و اكاشف ساعت ايليه اندنصكره يدى كره كعبه بي طواف ايليه
هر كيم كعبه بي يدى كره طواف ايليه هر طوافنه اسماعيل عليه السلامك
او غلنلردن اون قول آزاد ايلمشجه حق تعالى حضرتلری اكا ثواب و يره
اندنصكره صفا ايله مر و مارا سنده سعي ايليه هر كيم صفا ايله مر و
اراسنده بديكز سعي ايليه حق تعالى حضرتلری انك جمع كناهى
عفو ايليه و قدمن صراط اوزر ندم ثابت قيله رسول عليه الصلوة والسلام
حضرتلری ايتدی كيمكه كعبه به قارشو او طور سه ايمان ايله نظر ايليه
حق جل و علا حضرتلری جمع كاهن عفو ايليه ايشلديكن واشليه جكين
و حجك اركانده و قوف عرفه اعظم ركنددر انك همچونكه چان بر كشي
عرفه به ايرشه حجي درست اولور و چان عرفه به ايرشه حجي درست اولور
و كعبه بي يدى كره و داع طوافن ايلك واجبدر اكر طواف ايتدن كنسه
قربان واجب اولور رسول عليه الصلوة والسلام حضرتلری ايتدی كيمكه
بنم قبريمى زيارت ايلسه بنى زيارت ايلش كيددر و بكاسلام و ير سه بنانى
اشيديرم (امدى تمثيل بونده بودر كه اى طالب اسرار الهى حجه قصد
ايتكك مشالى كشي اولوب جنازه اغا حجه بنش كيددر كه دوميه بينجك
صانكه قبرنه كيدر چان چوله كيرسه قبره كيرمش كيددر و چول عربلری
كراما كاتينه بكنر چان احرام باغلا نسه كفن كبوب قبرندن حقيمش حق
جل و علا حضرتلرينه كيدر كيدر چان ليك درسه حق جل و علا
حضرتلرينه سويلر كيدر چان وقفه به طور سه حق جل و علا حضرتلرينه
حسابه طور مقدر بكنر چان مزدلفهده طور سه صراط اوزر نده طور مش

كيددر منى بازارنده طور مقى او جاق ايله طمو ارا سنده اعرافده طور مقدر
بكنر و كعبه بي طواف ايتكك عرشى و ييت المعمورى طواف ايتكك بكنر و صفا ايله
مر و ارا سنده سعي ايلك ميرانده ابكى كسمك ارا سنده سعي ايلك بكنر
چان بوقصد ايله كعبه زيارت اولونسه ايدر كه اول نقصان ايله اولان
حجي حق جل و علا حضرتلری كال كمندن قبول ايليه

(*) فصل فى الجهاد (*)

قال النبي عليه السلام (الجهاد خلق) و رسول عليه الصلوة والسلام
ايتدی او جاقده يوز درجه واردر بر در جمدن بر درجه به بش يوز يلاق
يولدر حق جل و علا حضرتلری اول درجه لری غازيلره وعده ايلشدر
قال تعالى (ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم
يرزقون فرحين بما آتاهم ربهم) يعنى تكري تعالى حضرتلری ايتدی يا محمد
شول كيمسدر كه تنكرى بولنده اولديلر انلری اولدر ديلر صانمه بلكه انلر
حق سبحانه و تعالى حضرتلری قنده دير بيلدر برلر ايجرلر دائم فرزنددر
رسول عليه الصلوة والسلام حضرتلری ايتدی عرش التنده قوشلر
صورتنده بشل قنديلر واردر نوردن زنجير ايله عرشده اصيلوب دورلر
بر كشي شهيد اولسه جاني واردر اول قنديلره كيدر اندنصكره قنده
ديلر ايسه سيران ايدرلر ينه اول قنديله كلورلر انده ساكن اولورلر (علما اختلاف
ايتديلر شهيدك نمازين قيطاقده امام شافعى ايتدی شهيدك نمازين قيطاق
يوقدرز برا اكانماز قيطاق الله تعالى حضرتلريندن صوجن ديلكدر كشي
شهيد اولق ايله صوجى يغسلندي تكيم يوقى يوقدرز يرا كه آروچاندر
بعضيلر ايدرلر كه شهيدلر ديرلر ايله ايسه درينك نمازين قيطاق يوقدر
امام اعظم ايتدی شهيدك نمازين قيطاق واردر كاهندن اوتورى دكل بلكه
كرامندن اوتورى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلری ايتدی
او جاق غازيلر قلى التنده درو قلى او جاعك مفتاحيدر و غازي به واجددر كه
تكري بولنده كندوبى فدا ايدم يا خود كافلری اولدوره حق تعالى حضرتلری
بيورر كه (قاتلوا الذين لا يؤمنون بالله) يعنى شول كيمسدر كه كلام الله انا غدير
و توحيد ايتديلر انى اولدر ملك كركدر (ولا باليوم الآخر) يعنى اولومدنصكره
ينه برادلفه انكار ايدرلر لری دخی اولدر ملك كركدر امدى كافلرا وچ در اودر
برى اولدر كه البته اولديرلر يا خود اسلامده كدمر تيلر كى و غيرى مشر كلر كى

وبری اولدر که البته اولدوره لری یا خود اسلامه کله اگر مسلمان
اولمز ایسه خراج ویره یهود یلر و نصرائیلر و مجوسیلر کی وبری دخی
اولدر که اهل کتاب اولیه انده اختلاف ایدرلر

(*) فصل (*)

چنانکه اهل ایمان کافر ایله بولشسه لری ایده لر (بسم الله و علی ماله رسول الله)
اندنصکره جنک ایتمکه مشغول اوله لر و جنکده صبر و وقار ایله حرکت
ایده لر و محکم طورده لری اوله کر کدر که چری بکنه مطیع اولق حق جل و علا
حضرتلری مطیع اولنقدر زیراهر کیم چری بکنه مخالفت ایله اصلا
خیر کورمه و حق سبحانه و تعالی حضرتلری قنده حرمت بولیه
واکر چری بکی و عسکرینی حایه ایتمز ایسه یا خود جاهل سوزینه او یا حق
اولور ایسه خلق چوق زجت و جور و حیف کوره و حرام ییه لر و مقصودلری
حاصل اولیه وانک کی چری بکنه مطیع اولسه لر کاهکار اولیه لر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی عزانک حق جل
و علا حضرتلری نه غایت سوکلو سی دکر عزاسیدر هر کیم دکر قنده غزنا
نیده یا تسه یتیم کره حج تواندن افضلدر عبد الله ابن المبارک رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری نکل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام
حضرتلری ابتدی نه بخت اول کشی یه کیم دکر کنارنده اوله و هم انده اوله
چنان قبرندن چیقسه عرشه ایله لر حق تعالی حضرتلری فرشتهلره
ایده بونلر اول دکر کنارنده اولنلر میدر فرشتهلر ایله لر بلی یارب انلر در حق
جل و علا حضرتلری بونلره حساب یوقدر او جاغه ایلدک دیه رسول علیه
الصلوة والسلام حضرتلری ابتدی هر کیم رمضانده برکون یار کیجه
کوز جیلک ایله دکر کنارنده الی بوز قول آزاد ایلکدن زیاده در والی
بیک ییل عبادت ایلکدن یکدر حضرت انس رسول علیه الصلوة والسلام
حضرتلری نکل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ابتدی
چان برکشی اونده بروقت نماز قیلسه بر نماز یرینه بکر و جماعت ایله نماز قیلسه
یکرمی بش نماز بکر و جمعه مسجدنده قیلسه بش یوز نماز بکر و نیم مسجدده
قیلسه بش یک نماز بکر و قدسده بروقت نماز قیلسه الی بیک نماز بکر
و کعبه ده بروقت نماز قیلسه یوز بیک نماز بکر و دکر کنارنده بروقت نماز
قیلسه مسواک ایله درت یوز نماز بکر (علما کی به یتمکده اختلاف ایدرلر

بعض کشی کی یه بنز و نماز قیلار و غیره فرضلری یرینه کتورر اول کشی یه
کشی یه بخت درستدر و بعض کشی لر واردر که کشی یه کیرلر نماز قیلارلر انلر کی یه
کیرمک حرآمدن زیر فرضلری ترک ایدرلر و قره غر اسنک ثوابی اولدر که برکشی
قره ده شهید اولسه حق تعالی جمیع کناهن عفو ایدر انجق قول حق قالور
اماد کرده شهید اولانلرک جمیع کاهلرین عفو ایدر و قول حقنی دخی و برری یعنی
او جا قده اول کشی یه نسنه لر کوستره اول کشی دخی انی کوره حقنی اول کشی یه
باغشلیه بعضیلر ایتدیله قره ده کی شهیدلرک جان ملک الموت الورد کزده
شهید اولنلرک جان حق تعالی حضرتلری قدرت الی ایله کندی الور
پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدی حق جل و علا حضرتلری شهیدلره الی
درلو مرتبه ویر که شهید اولین مؤمنلره و یرمز اول بودر که حق تعالی
حضرتلری اول کشی یه رحمت ایلر و صوحن باغشلر غزایوننده قانی اقی ایله
ایکنجی بودر که او جا قده یرینه کوره و او جاغه کیره خلق کیرمدن او چنجی
عذاب قبردن امین اوله دردنجی فزع اکبردن امین اوله اکا حساب اولیه
بشنجی یتیم ایکی حوری قرنی و یره ادناسی آیدن و کوندن نورلی اوله
التنجی خصم لردن یتیم کشی یه شفاعت ایله حق جل و علا حضرتلری نکل
دیلوب ناردن آزاد ایله مجاهد رضی الله عنه حضرتلری رسول علیه الصلوة
والسلام حضرتلری نکل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری
ابتدی حق جل و علا حضرتلری شهیدلره بش کرامت و یره که غیره
کشیلره و یرمه اول بودر که جمیع پیغمبرلرک جان ملک الموت
اله اما شهیدلرک جان حق جل و علا حضرتلری قدرت الی ایله کندی
اله ایکنجی جمیع خلق دنیا صویله یو یار اما شهیدلری دنیا صویله یومیدلر
او چنجی جمیع خلق کفلیله اما شهیدلری کفلیله لر دردنجی جمیع خلقه
اولودیله اما شهیدلره اولودیله لر بشنجی جمیع پیغمبرلره شفاعتی قیامت
کوننده و یره لر کیمه دیلرلر ایسه شفاعت ایله لر اما شهیدلر هر کون شفاعت
ایله لر دنیا ده و آخرتده (و نقلدر که رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری
ابتدی برکشی کافر النده اولسه شهیددر و کافره کیدر ایکن یولده اولسه
شهیددر و صوده غرق اولسه شهیددر و و بادن اولن شهیددر و برکشینک
اوسننه یار و او یقلاسه شهیددر و برکشی اوده یا نسه شهیددر و برکشی
عاشق اولوب عشق و نفس حفظ ایدوب اولسه شهیددر و برخاتون اوغلان

طغور را بکن اولسه شهید در و برکشی ظالم النده اولسه شهید در و برکشی
غریبه اولسه شهید در و بونلک افضلی دکرده کافر النده اولن شهید در
امدی ارواح شهید و اردر که جنک کونده مسلمانلر ایله آشکاره کلورل کافر ایله
جنک ایدرلر و شهید و اردر که عر شده در (و نقلدر که بدر غر اسنده
حق تعالی اوج بیک فرشته و یردی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت تلمینه یاردم ایلدیلر اول فرشتهلر غاز بیره یاردم ایدرلر تا قیامتیه دکن
اکر جنک کونده مسلمانلر صبر ایدرلر ایسه اکر سوال ایدرلر ایسه که
شهیده شهید دیدیلر نیچون جواب بودر که شمدیکی حالده اوج اقاقدیه
اولدیه نیچون بعضیلر ابتدی فرشتهلر شهیدلر شهادت ایتدکلری ایچون
شهیدلر دیریلر بعضیلر ابتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلمینه و عده سنه
وفا ایتدکلر نیچون رسول علیه الصلوة والسلام اوج ککره دیدیکه زنهار
اوق یای ایله جنک ایدک زیرا که اوج کشی به حق جل و علا حضرت تلمی
بر اوق ایچون رحمت ایلریری اول اوقی غزا ایچون دوزنه و بری غاز بیره
و یروب اتاسن دینه و بری اول اوقی کافره آتانه و رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرت تلمی ابتدی هر کیم اوقی آتمی ییلسه وینه تلمه اول یزدن
دکدر سعد بن ابی وقاص رضی الله تعالی عنه حضرت تلمی ابتدی
چان دشمن کونی اولسه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمی
بنی یانته چاغروب تیر کشمی بیه دو کرایدی و بربر اوقلریمی ایله و یردی
ایدی کافره اتار ایدم بکا دعا ایدر ایدی (و نقلدر که برکشی غزایه کتمک
اسنده اتاسی و اتاسی دستور و یرمه غزایه کتمک درست دکدر

(*) فصل (*)

غنیبت مالن قسمت ایدیک اول خمسینی چیقارلر باقیسن غاز بیره و یردی چون
غزاتک احکامن و ثوابن ییلدک (ییلدک کرکدر که دکر یوزنده غزا ایتدک
قرده اون کره غزا ایتدکن افضلدر و برککره حج ایلمک حج ایلمن کشی به
اون غزادن یکدرو و جه وارهش کشی بر کره غزا ایتدک اون حجدن یکدرو و بر کره
دکرده غزا ایتدک یوز کره تطوع حجدن یکدرو (و نقلدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرت تلمی ابتدی هر کیم بخله غزا ایتدک ایر شمس دکر
غزاسن ایتسون الحمد لله که کلبو ایدیه نیجه کره کافر لایله جنک و غزالر
اید و ب طور و رز کاه کافر بزه کلور ایدی کاه کافره و اریز (رسول الله

صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی افضل غزا اولدر که نفسی ایله جهاد ایلدیه
اندن اشاعه مالی ایله ایله یعنی زکاتن چیقارده و تمدن دخی اشاعه غزا
کافر ایله جهاد ایله امدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلمینه دیلر که
سرنی و بزی غزادن و غزا ثوابدن محروم ایلدیه ان شاء الله تعالی

(*) فصل فی القرآن (*)

رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تلمی ابتدی حق تعالی حضرت تلمی
بیورر که هر کیم قرآن اوقومغه مشغول اولسه و بندن نسنه دیلمه بندن
نسنه استیلاوردن ارتق اکانسنه و یرم کلام الله تعالی کیرو قلان کلام
اوزرینه بنم فضل کیدر خلق اوزرینه دیدی (و نقلدر که قرآن اوجاغه
یکرز اوجاقدیه کوشکلر و در جاتلر و ارقر آنده سوره و آیات وار اوجاقدیه
اشجار و انهار و ارقر آنده اخبار و اعتبار وار (و نقلدر که یارن قیامت
کونده قوللر ایدیه را کهنایم و مولیتد نیاده قرآن اوقودق و ختم ایلدک حق
تعالی حضرت تلمی ایدیه ای بنم قوللرم سر اوقودیکر بن ایشتم امدی
سر اوقورک بنم جالمه نظر ایلک بندخی قرآنی اوقو یایم سر دخی دکاک پس
طه و یس سوره سن اوقویه پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرت تلمی ابتدی
حق تعالی حضرت تلمی طه و یس سوره سن یرلری و کولکری بر اتمردن یک
ییل اول اوقودی چانکه فرشتهلر ایشیدوب ایتدیلر نه بختا اول کشی که ایتدک
کوکلنده قرآن اوله و نه بخت محمد امته که قرآن ایلر نازل اولاری رسول
علیه الصلوة والسلام حضرت تلمی ابتدی یاعلی سید البشر آدمدر
وسید العرب محمد علیه السلامدر وسید الفرس سلمان فارسیدر وسید الروم
صهیب رضی الله تعالی عنه در وسید الحبش بلالدر وسید الحبش بلال
طوردر وسید الایام جعهدر وسید الکلام قرآن عظیم الشاندر وسید القرآن
بقره سوره سیدر وسید البقره آیه الکر سیدر (و نقلدر که رسول علیه الصلوة
والسلام حضرت تلمی ابتدی هر کیم قرآنی اوقویه و دکایه آخرته محروم
قالدم دیوکان ایله اول کیمسه قرآنی مسخره لغه المش کبی اوله (و نقلدر که
قرآن عظیم الشان الی بیک الی یوز النمش الی ایتدر و دخی یمشیدی بیک
درت یوز طقوز کله در و اوج یوز بیک دخی النمش بیک دخی یکرمی بیک
بش حرفدر امدی قرآنک قلان سوزلر اوزرینه نیجه فضیلتی وارد رانجیلین
قرآن اهلنک دخی قلان خلق اوزرینه فضیلتی شویله در و هر کیمه که قرآن

ویرلدی پیغمبرلک اوج بلو کوندن بر بلوکی اکا ویرلدی هر کیم قرآنه
تعظیم ایلمسه قرآن عظیم الشاندن محرومدر هر کیم قرآن اوقوسه شوبله
درکه نبوت نشانی یوزنده بلوره قرآن اوقومقدن مراد معناسنی بیلمکدر
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی کیمکه اوندن طهره
حقیقه و آیه الکرسی اوقوسه حق جل و علا حضرتلری بتش بیک فرشته
ویره انک ایچون استغفار ایلملر و اول کشی حق جل و علا حضرتلرندن
اسنیه روینه اوینه کلسه آیه الکرسی اوقوسه حق جل و علا حضرتلری
اندن یو خوشنلغی کیده پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلری ابتدی
حقان بر مؤمن آیه الکرسی اوقوسه و ثوابن قبرا هلنه باغشلمسه حق جل و علا
حضرتلری مشرقدن مغربه وارنجه نقدر قبر وارایسه جعبسنه نور ویره
وقبرلرن کیک ایلمه و اول آیه الکرسی اوقیانہ اجر عظیم ویره
وهر حرفنه بر فرشته پراده قیامته دکن اول کشی ایچون استغفار ایلملر
رسول علیه الصلاة والسلام حضرتلری ابتدی هر کیم زعفران ایلمه آیه
الکرسی بی صاغ الیه صول الی اوزرینه یازسه ویدی کره یلاسه اونو نمیه
واشتدیکی اصلا خاطرندن کتیه و رسول علیه الصلاة والسلام پیوردی هر کیم
آیه الکرسی بی اوقوسه دنیاده جنه کیدر ایدی ولکن اولنجه جنه کیرلمز
رسول علیه الصلاة والسلام حضرتلری ابتدی قرآنی زین ایلمک لطیف
صوت ایلمه یعنی صوتلری کیری کوجک ایلمک قرآن ایلمه دیمکدر رسول
علیه الصلوٰة والسلام حضرتلری ابتدی کوکلر پاسلنور دنیا سومک
ایلمه تنکیم د مور پاسلنور کوکل دخی انجلین پاسلنور گاه اشلمک ایلمه ابتدیلر
بارسول الله انک جلاسی ندر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
ایتدی انک جلاسی اولی چوق اکقدر و قرآنی چوق اوقومقدن هر کیم
قرآن اوقوسه مصحفسر بیک اجر ویریلور و مصحفدن اوقوسه ایکی بیک
اجر ویریلور اصحاب ابتدیلر بارسول الله قنغی سوره اعظمدر رسول اکرم صلی
الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی (قل هو الله احد) وینه ابتدیلر قنغی
آیت اعظمدر رسول ثقلین صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایدر آیه
الکرسی وینه ابتدیلر قنغی آیه اولشمغی سورسن رسول علیه الصلوٰة
والسلام حضرتلری ابتدی بقره سوره سنک آخرن سورم زیرا که رحمة
خزیندن برخن بنه در پیغمبر علیه السلام ابتدی هر نسنه نیک میبشی

وارد قرآنک میبشی انا نزلناه سوره سیدر رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرتلری ابتدی اسم اعظم اشبو ایکی آیتده در که بریسی
(والله اکبر اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحیم) و بریسی آل عمران سوره
سنک اول آیتیکه (الم الله لا اله الا هو الحی القیوم) در رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی هیچ بریکرک کوجی یترمیکه کوند
بیک آیت قرآن اوقوبه ابتدیلر بارسول الله کیمک کوجی یتر رسول علیه الصلوٰة
والسلام ابتدی هر کیم کونده برکره الهیکم التکاتر سوره سن اوقوسه
بیک آیت اوقومشجه اجری وارد رسول علیه السلام ابتدی هر نسنه نیک
کوکل و وارد قرآن عظیم الشانک کوکل یس سوره سیدر هر کیم یس
سوره سن اوقوسه حق جل و علا حضرتلری انی یارلغیه و بیکرمی ختم
ایلمشجه اجری وارد حقان برکشی خسته اوسننه یس اوقوسه
ملک الموت کلدیکی وقتن اول یس شریفک هر حرفنه اوج فرشته کلور برصف
اولورلرنک ایچون صلوات و برلر واستغفار ایدرلر و غسلند حاضر اولورلر
و غازن بیله قیلارلر وقبرنه بیله قورلر و برکشی کندی اولی حالنده یس
اوقوسه اوجاغلک خزینته دارلری اوجاق شرا بندن کتوروب اول کشی یه
ایچور منجه ملک الموت اول کشنک جان المیه (فاتحه الکتاب)
یتلک کر کدر که فاتحه سوره سنک اوج مشهور اسمی وارد بری فاتحه الکبیر
و بری ام القرآن در و بری سبع المثانی در ایمدی فاتحه الکتاب دیدیلر قرآن
انک ایلمه فتح اولند یغیچون و ام القرآن دیدیلر قرآنک اصلی اولوب قرآن
بوندر نکره ابتدا اولند یغیچون وسبع المثانی دیدیلریدی آیت اولند یغیچون
بالاتفاق (بعضیلر مکیدر دیدیلر و بعضیلر مدیدر دیدیلر و بعضیلر
ایتدی برکره مکه ده نازل اولدی و برکره مدینه ده نازل اولدی
اما قول اصح بودر که مکه ده نازل اولدی بسم اللهک باسی حرف جر در من
وعن کبی متعلق محذوفدر تقدیری بودر که ابتدی بسم الله دیمکدر
یس الف ساقط اولدی خفت ایچون و کثرت استعمالی ایچون و بعضیلر
ایتدی اسمدن مراد مسمی در که عین ذات الله در امام خلیل ابتدی
الله اسمی جامددر حق جل و علا حضرتلرینه مخصوصدر اسم الذاتدر
مستجمع جمیع الصفاتدر بعضیلر قنغه مشتقدر و بعضیلر قنغه غیر
مشتقدر سید شریف جرحانی رحمة الله علیه کشاف حاشیه سنده ایدر

نیجه که حق سبحانه و تعالی حضرت تبارینک ذاتنده جمیع خلق منجیر در
اسم ذاتنده که الله اسمیدر آنده دخی منجیر در تفسیر قاضیده ایدر الله اسمی
علم دکلدر و الا فساد لازم کلور تنکیم قرآن عظیم الشانده کلدی (وهو الله في
السموات وفي الارض آله) اگر بواسطه علم و ایحی اولور ایسه سموات و ارض
اکا طرف اولق لازم کلور بو خود محالدر پس معلوم اولدیکه الله اسمی مقتدر
معنای حق جل و علا حضرت تباری موصوفدر اولو هیت ایله سمواتده و ارضده
دیمکدر بو بایده خبرلر چوقدر بزاختصار ایدر که بلنسی آسان اوله بوقدر
چاشنی یتر (الرحمن الرحیم) ابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرت تباری ایدر
بوا یکی اسمدر برندن ایچرو و مبردا ابتدی الرحمن عامدر کافرله و مؤمنله رزاق
معنا سنه در الرحمن غافر معنا سنه در آخرتده مغفرت خود مؤمنله در اوله
ایسه الرحمن عام المعنی و خاص اللفظدر الرحمن عام اللفظدر خاص المعنی در
اما بسم الله ده اختلاف ایدر لرا اهل مدینه ایتدیلر فاتحه دن دکلدر و غیر
سوره دن دخی دکلدر پس بسم الله ایله باشلدیلر تبرک ایچون دیدیلر اهل مکه
ایتدیلر فاتحه دن در فصل ایچون یازلدی انلر که فاتحه دن در دیدیلر اول آیت
بسم الله الرحمن الرحیم در آخر آیت صراط الذین دن آخرینه و ارنجه در
اما انلر که فاتحه دن دکلدر دیرلر انلر کتنده اول آیت الحمد لله رب العالمیندر
آخر آیت غیر المغضوب علیهم در آخرینه دکن (امدی الحمد لله دیمک یویله
دیمک اولور که حق سبحانه و تعالی حضرت تباری مستحقدر حده بونده خلقه
تعلیم واردر تقریر بودر که الحمد لله دیمک اولور رب العالمین رب مالک
معنا سنه در یا خود تربیه معنا سنه در پس مالک العالمیندر و دخی عالمی
تریت ایدر ایدر امدی عالمک اشتقاقی علامتدندر یعنی ارضانع ظاهر
اولدیغندن او توری (سعد بن المسیب رضی الله تعالی عنه حضرت تباری
ابتدی حق سبحانه و تعالی حضرت تبارینک عالمی واردر التي یوزی دکرده
ودرت یوزی قاره در (مقابل رضی الله تعالی عنه ابتدی حق جل و علا
حضرت تبارینک سکانیک عالمی واردر قرق بیکی دکرده و قرق بیکی قاره در
در) حضرت وهب رضی الله عنه ابتدی حق جل و علا حضرت تبارینک
اون سکزیلک عالمی واردر دنیا اول عالمدر بر عالمدر (حضرت کعب
الاحبار رضی الله تعالی عنه ابتدی عالمک عددنی حق تعالی حضرت تباری
یلور ایچق تنکیم یوزر (وما یعلم جنودک الا هو) (مالک یوم الدین) عاصم

وکسانی مالک یوم الدین او قورلر و غیر یلر مالک یوم الدین او قورلر مالک قادر
معنا سنه دروز بر عالمی عدمدن وجوده کتور مکه قادر در ملک پادشاه معنا سنه در
اما مالک او قومقد بر حرف ارتقدر پس ثوابی ارتقدر (ایک نعد) یعنی سنی
توحید ایدر رز و دخی سکا مطیع اولور عبادت ایتک ایله (وایک نسته بن)
ستدن یاردم دیلر عبادت ایتک (اهدنا الصراط المستقیم) یعنی بزی ابرشاد ایله
طوغری یوله حضرت علی کرم الله وجهه ابتدی طوغری یوله ثابت ایله
دیمکدر صراط و صراط و زراط دیمک در ستر او وجودنی لغتدر (ابن عباس
رضی الله عنه ابتدی صراط مستقیمدر مراد اسلام دیندر) (ابن مسعود
رضی الله تعالی عنه ابتدی صراطدن مراد قرآندر) (سعد بن جبیر رضی الله عنه
ابتدی صراطدن مراد او جاق یولدر) (سهل بن عبدالله ابتدی صراطدن
مراد طریق سنت و جاعندر) (ابو العالیه ابتدی صراطک لغت معنای
طریق واضح دیمکدر) (صراط الذین انعمت علیهم) انلرک یولر بزه و برکه
انلر انعام ایتدیک هدایت و توفیق ایله (حضرت عکرمه ابتدی انلر کیم انعام
ایتدیک ایمان اوزر ینه ثابت و مستقیم اولغله دیمکدر) (غیر المغضوب علیهم)
یعنی انلر غصب اولنمادندر اوزر ینه غضب اولانان یهودیلر در امدی غضب
کافرله انتقام ایتکدر پس حق تعالی حضرت تبارینک غضبی مؤمنله
لایق دکلدر (ولا الضالین) دخی انلر هدایتدن ازمدیلر طریق مستقیم اوزر ینه
ثابت اولدیلر امدی ضلالک غایتی هلاک اولمقدر هلاک اولق کافرله لایقدر
بونلردن مراد نصارادر (امین) معنای اللهم بنم منا جائمی ایش
و قبول ایله دیمکدر (رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباری
ابتدی اول تکرر حقیچون که بنم تقسم انک قدرت النده در فاتحه سورهمسی
کی توراتده و زبوره و انجیلده و قرآنده بوقدر (رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تباری ابتدی فاتحه الکتاب شفاء من کل داء) (ابن عباس
رضی الله عنه حضرت تباری ابتدی (رسول علیه الصلاه والسلام حضرت تباری
یوزر که هر کیم قرآن عظیم الشانده کندی بیلوسبله معنی و یرسه یرینی
بجه غمده حاضر اسون الحمد لله اول پادشاهه که مترهدر شرکادن و مقدسدر
امثالدن و نظیردن رسول اکرم علیه الصلاه والسلام حضرت تباری یوزر که
سزک خیرایکرا اولر که قرآن او کندی و آخره او کندی تنکیم یوزر) (خیرکم
من تعلم القرآن و علمه) (ونقلدر که قرآنک مثلی بر اوزر نده افان صویه بکزر

محب بود که صوده حیات نفس و ارقر آئنده حیات قلب و ابر صولت کز کوکدن
 براوغوردن کلیدی کلیدی بر رهاک اولیدی قرآن دخی کوکدن براوغوردن
 کلیدی عرش اعلا و کرسی و کوکرت طاقت کتوره مزایدی امدی مادامکه
 جان تنده در تن صودن طوع و عز روح دخی علمدن طوع و عزیس نعمت ایکیدر
 بری نعمت ظاهره و بری نعمت باطنه نعمت ظاهره مال و ملک و رزق و صاعقه قدر
 نعمت باطنه معرفت و حکمت و علم و هدایت و محبت در (رسول اکرم صلی
 الله تعالی علیه و سلم) حضرت تلی ایتدی هر کیم عم پستاء لون سوره سن او قوسه
 زوال ایمانن امین اوله و حق سبحانه و تعالی حضرت تلی رزقن کیک ایلله
 دنیا نك ججیع طاغیر نجه ثواب و پیره و اوله دن او جفا قد میرین کوره و هر کیم
 اذا وقعت سوره سنی او قوسه زنه اربو خسوللق کورمیه و هر کیم تبارک سوره سنی
 او قوسه قدر کجه سنی احیا ایتش کی ثواب الله کیره و هر کیم قیامت سوره سنی
 او قوسه بن و جبرائیل علیه السلام اول کشی ایچون قیامتده طانقلق و پررزه که
 مؤمن در زهی دولت اول قوله که انک طانغی محمد علیه السلام حضرت تلی
 و جبرائیل علیه السلام حضرت تلی اوله و قل یا ایها الکافرون
 سوره سی قرآنک درت بخشندن بر بخشیدن و قل هو الله اوج بخشندن بر بخشیدن
 و فاتحه سوره سی یدی ایتدرو و یکر می درت کله درو یوز یکر می حر قدر و هر کیم
 بر کز فاتحه سوره سن او قوسه حق جل و علا حضرت تلی ایدر یا فرشته لرم
 سز طانق اولک که اول کشی بی بار لغه دم و عذاب قیدن امین ایتدم و هر کیم
 بش وقت نمازده هر رکعتده بر فاتحه و بر کز قل هو الله احد او قوسه اول کشی
 هر کونده قرآنی قرق کر ختم ایلش کی ثواب بوله زبرا که کجه ده و کند وزده
 بش وقت نماز فر یضه لری و سنتلری و وزواجب ابله قرق رکعت نماز در پس
 بر کز شیکه بور سه نمازین قیلسه قرآنی قرق کر ختم ایلش کی ثواب بولور
 زبرا قل هو الله احد قرآنک بر بخشیدن و فاتحه ایکی بخشیدن پس هر رکعتده
 بر ختم اولور (رسول علیه الصلوة و السلام حضرت تلی ایتدی اتمک عبادتک
 افضل قرآن او قوم قدر اما قرآنک ظاهر ادبلی اوجدر) بری شویله که
 آیدست ابله قبله یه فارشودیز چوکوب اوستاد او کونده اتورر کی تعظیمه
 اتورمق و حر فلرین و کله لرینی و آیتلرین دانه دانه او قومق کرک (ایکنجی
 لغوی اولدر که حکمنه نظر ایلده) او چنجی ادبی بودر که آیده بر کز ختم ایلله
 یا خود اوج کونده بر کز ختم ایلله امدی ثوابی بودر که نماز ایچنده قیامتده قرآن

او قویانه یوز حسنا در او تورر کن او قویانه للی حسنا در و نماز دن طشرده
 او قویانه اون حسنا در و قرآنک باطن ادبلی بودر که قرآنک عظمتی و حق
 سبحانه و تعالی حضرت تلی نیک عظمتی تصور ایدوب او قویانه اگر کوکلی قرآن
 یوزینه فارشو ایلر ایسک و ارادن شهوتلر حجابی و کناهلر برده سنی
 کیده در ایسک قرآنک نوری ابله کوکک منور او لب ظاهر کده عبادت
 کوللری اچیله و باطنکده معرفت بمشتری بته او یله اولدی ایسه دنیا ده
 و آخرتده قرآنک سعادت ابله مسعود اولور سن (جعفر بن محمد رضی الله
 تعالی عنهما) حضرت تلی ایتدی قرآن درت اعتبار اوزرینه در بری
 بودر که عبادت درو بری اشارت درو بری لطافت درو بری حقایق در امدی عبادت
 عوام ایچوندر اشارت خواص ایچوندر لطائف اولیا ایچوندر حقایق انبیا
 علیهم السلام ایچوندر بعضیلر ایتدیلر عبادت سمع ایچون اشارت عقل
 ایچون لطائف مشاهده ایچون حقایق معاینه ایچوندر الحمد لله اول یاد شاهه که
 بزنی اهل قرآن ایلدی و ضاوات اول رسول الله اوزرینه اولسون که
 خاتم الانبیاء و امام الاتقیادر

(*) فصل فی الذکر (*)

قال الله تعالی (یا ایها الذین آمنوا اذکروا الله ذکر اکثرا) رسول الله صلی
 الله تعالی علیه و سلم حضرت تلی ایتدی ایمانکزی بکله کن اصحابلر ایتدیلر
 یا رسول الله ایمانکزی نیجه بکله لم رسول علیه الصلوة و السلام حضرت تلی
 ایتدی (لا اله الا الله) کله سنی جوق ذکر ایدک (و حضرت رسول ایتدی خبر
 و پیره عیسی سزه غایت خیر او عملکردن و حق تعالی حضرت تلی نیک قنده
 افضل عملدن و التون و کومش صدقه و پیرمکدن و کافر ابله جنک ایلکدن نیک
 اولاندن ایتدیلر بلی یا رسول الله خبر ویر رسول علیه الصلوة
 و السلام حضرت تلی ایتدی ذکر الهی جوق ایدک (و دخی رسول علیه الصلوة
 و السلام ایتدی هر کیم اوجاق با فچه لرندن بر یا فقهیه کیرمک استر ایسه
 حلقه ذکره کیرسون (بملک کر کدر که محبت الله قچانکه ایمانک بنیادی
 اولدی ایسه انک نشانی ذکر الهی جوق ایتک اولدی نیکم رسول علیه
 الصلوة و السلام حضرت تلی یوزر (علامة حب الله حب ذکره) شیخ امام
 غزالی رجه الله تعالی علیه ایتدی حق جل و علا حضرت تلی نیکه سلوک
 ایدنلرک اوج منزلی وارد بری عالم فساد و بری عالم جذب در و بری عالم

قبضه آمدنی فچنانکه عالم فنا ده اولسک (لا اله الا الله) دیمککه چوق
مشغول اول فچانکه جذبه ده اولسک (الله الله) دیمککه چوق مشغول اول فچانکه
عالم قبضه اولسک (هو هو) دیمککه چوق مشغول اول فچانکه اشبوعا له
واصل اولسک صفات عدایه نک کدوراتی سندن کیدر وصفات فضلیه نک
نوری سنک اوزر بیکه کلور وحقک تصرفی سکا واسطه سز اولاشورگاه
معدوم اولور سین سکا اضافت ایلمک ایله وگاه موجود اولور سین حقه
اضافت ایلمک ایله وفاتی اولور سین سکا اضافت ایتمکدن باقی اولور سین حقه
اضافت ایلمک ایله (جنید بغدادی رجه الله تعالی علیه حضرت تری ایندی
اسم جلال محرق دروهر کیم برخلوت یرده اوج کون ذکر الله مشغول اولسه اکا
اولیا کرامت لرندن کرامت حاصل اوله اگر صورسه لر که ذکر می افضلدر یو خسه
تلاوت قرآن عظیم الشان می جواب بودر که (لا اله الا الله) کلمه سی قرآنددر
اما قرآنک معناسنی ییلنله قرآن عظیم الشان اوقومق افضلدرودخی
معناسنی ییلنله ذکر می چوق ایتمک افضلدر ~~ا~~ صورسه لر که ذکر می
جهر ایله ایتمک می افضلدر یو خسه اخفا ایله می جواب بودر که قرآنی آشکاره
اوقومق باشلو باشنه بر عبادتدرا ماذکری جهر ایله ایتمک کلک تأثیری آرتوقدر
انکیچونکه حق جل و علا حضرت تری بعض کولکلی طاشه بکرتمشدر
معصیت ایتمکدن پس بو کولک طاشنی قبروب ایچندن معرفت چشمه لر بنی
وحکمت ینکارل بنی آفتماغه قوت ایله ضرب ذکر کر کدر (وتقلدر که
پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری جهر ایله ذکر ایتدی واول
زماندن بوز ماه کنجه اسلام شهر لنده عمله عمل ایلیجی وارنلر مسجد لرند
و مدرسه لرند و خانقاه لرند جهر ایله ذکر ایتدیلر (و مجمع الفتاوا ده ایدر
ذکر می جهر ایله ایلمک ستندر) اگر سوال ایدرلر ایسه که قاضیخان فتوا سنده
و مجمع لشر حنده جهر ایله ذکر خرامدر دیر جواب بودر که قاضیخانک مرادی
غایت قتی جاغر مقدرو مجمع شرحک مصنفی فرشته اوغلی مجمع الفتاوا به مطلع
اولمادن دنیادن کتدی (اما افضلده سو یلندی به ضیلر اخفا ایله ذکر
ایلمک افضلدر دیدیلر آمدی ذکر خفی پیغمبر علیهم السلام حضرت تری نه
وانلرک ستنلر نه تابع اولان خواص اولیا به مخصوص صدر بلمک کر کدر بر کتبک
حقیقی شریعتنه کور مدر و کولکلی کشف ایلین (لا اله الا الله) دیمکدر
وجانلری کشف ایلین (الله الله) دیمکدر و سرلری کشف ایلین (هو هو) دیمکدر
پس عالم اسرار اکبر در عالم ارواح ایدر عالم قلبدن و عالم قلب

اکبر در عالم اجسامدن آمدی جهدا یله که عالم نفسدن چیق عالم قلبه
وارو عالم بشریتدن چیق عالم ارواحه وارو عالم طبیعتدن چیق عالم سره وار
و وجودک ظلماتدن چیق حق تعالی حضرت تری نک وجودی نورنه واصل اول
بدرستی عالم قلب تو ابلرک معراجیدر و عالم ارواح مجلرک معراجیدر و عالم
سرعارقلرک معراجیدر فچانکه بشریتدن ترقی ایلمه سین حق جل و علا
حضرت تری نک تصرفی سنی استقبال ایدر او یله اولدی ایسه کولک انتقال
ایدر بقادن فناءیه و محمودن محوه و عکسته دخی انتقال ایدر تنوع تلون سنک
حالکدر حقک تصرفندن بدرستی حق تعالی حضرت تری منزله در تغیردن
و انقلابدن فچانکه عالم سره واصل اولسک اسرار غیب سکا کشف اولور
او یله اولور ایلمک غیبیدن اشیدر سین و غیبیدن کوررسون پس غیب عین
اولور و خبر سکا معاینه او اور عارفارک جانی جلالتیه قدسیه در انکیچون
حق سبحانه و تعالی حضرت تری نک جلاله مشتاق اولورلر و عابدلرک جانی
روحانیه در انک ایچون اوجاغه مشتاق اولورلر و غافلرک جانی
هوائیه در انک ایچون دنیا به مشغول اولورلر محقق لر ایتدیلر کیمککه نظری
نعمت وقتده نعمته اولدی بلکه نعمه اولدی تکیم انک نظری بلا وقتده
بلایه اولدی بلکه بلا ایدیلجی به اولدی او یله ایسه اول کشی هر حالده
معرفه الله غرق اولور بوندن اوتوری در که حق جل و علا حضرت تری
موسی علیه السلام امتنه ایتدی (یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی الی انعمت
علیکم) محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری نک امتنه ایتدی
(فاذکرونی اذکرکم) ایتدی اشبو آیتده بر قاج معنی لر وارد بری بودر که
حق جل و علا حضرت تری ایتدی اگر بنی طاعت ایله اکارسه کز بندخی سزی
رحیم ایله اکارم ایکنجی بودر که اگر بنی دعا ایله اکارسه کز بندخی
سزی قبول ایتمک ایله اکارم اوچنچی بودر که اگر سر بنی نعمتدن اوتوری
شما ایله اکارسه کز بندخی سزی عنا یمله اکارم درد بنی بودر که
سر بنی دنیا ده اکارسه کز بندخی سزی آخرتده اکارم یشنجی اگر سر
بنی خلوتده اکارسه کز بندخی سزی جمعیتده اکارم الشنجی اگر سر بنی طاعت
ایدر ایکن ضعیفک ایله اکارسه کز بندخی سزی قوت ایله و یاردم ایله اکارم
یدنجی اگر سر بنی فنا اولوب اکارسه کز بندخی سزی بقا ایله اکارم سکزنجی
اگر سر بنی مجاهده ایله اکارسه کز بندخی سزی مشاهده ایله اکارم طقوزنجی

اگر سزنی اخلاص ایله اکار ایسه کز بندخی سزی خلاص ایله اکارم
اونجی بودر که اگر سزنی حکمت و ربوبیت ایله اکار ایسه کز بندخی سزی
رحمت و عبودیت ایله اکارم و لذت کر الله اکبر (ایمدی الهی ذکر ایتمک یدی قسم
اوزرینه در بری کوز ذکر یدر اعلاق ایله و بری قولاق ذکر یدر حقیق احکام
ایتمک ایله و بری دل ذکر یدر جدو ثنائیه و بری ال ذکر یدر عطا و سخا ایله
و بری ایاق ذکر یدر جهم و سعی ایله و بری کولک ذکر یدر خوف و رجاء ایله
یدنجسی جان ذکر یدر تسلیم و رضا ایله و بعضیلر ایدر ذکر درت در اودر
بری دل ذکر یدر و بری کولک ذکر یدر و بری روح ذکر یدر و بری سر ذکر یدر
روح ذکر ینک آفتی سر اکا مطلع اولمقد و سر ذکر ینک آفتی کولک اکا
مطلع اولمقد و کولک ذکر ینک آفتی نفس اکا مطلع اولمقد و نفس ذکر ینک
آفتی کند و بی کورمکدر (بعضیلر ایتدی ظاهر و باطن ذکر یدر مبتدیلر کدر
کولک و سر ذکر یدر متوسط لکدر روح و خفی ذکر یدر منتهیلر کدر ذکر قلب
ذکر افعال در و ذکر سر ذکر صفات در و ذکر روح ذکر ذات در (بعضیلر ایتدیلر
(لا اله الا الله) کله سی بره مجونه بکرم کدر نئی ایله اثبات دن و نئی ایله مواد
فاسده زائل اولور و اول مواد فاسده دن مرض قلب حاصل اولور و قبود
روح و اخلاق نفسانید و لذات شهوانیه و تمتعات حیوانیه و تعلقات کونین
بوجه سی مواد فاسده دن حاصل اولور و اثبات طرفدن کولک منور
اولور نور الله ایله و اول نور سیبیل صحت قلب و تصفیه روح و تزکیه نفس
و تجلی اسماء و صفات حاصل اولور (حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بیورر که
لا اله الا الله حصنی من دخل حصنی امن من عداپی) شیخ اکبر قدس الله سره
ایتدی حقیقت ذکر عبارت در حق جل و علا حضرت تلی تجلی ایتمکدن
ذاته اسم متکلم ایله زیرا که صفات کالی اظهار ایتمکدر مقام جمعه و تفصیلده
مرتبه لر اعتباری ایله و ذکرک اعلاسی مقام جمعه در حق جل و علا
حضرت تلی کند و بی ذکر ایلدی اولاند نصکره رسول علیه الصلوة
والسلام حضرت تلی بی ذکر ایتدی اند نصکره انبیاء و مرسللری ذکر ایتدی
اند نصکره مقرب فرشته لری ذکر ایتدی اند نصکره ارواح مجردی ذکر
ایتدی اند نصکره نفوس منطبعه بی ذکر ایتدی اند نصکره ابدانی ذکر ایتدی
اوله ایسه ذکر الله افضلدر غزادن و جمیع عبادانک ایچونکه انلرک
توایی اوجا قدر و ذا کرک توایی حق قدر تکیم حق جل و علا حضرت تلی

بیورر (انا جلیس من ذکر فی اوقال الله تعالی و لذ کر الله اکبر) یعنی
ذکر الله جمیع نسنه دن افضل و اعظمدر و السلام

(*) فضل فی الصبر (*)

قال الله تعالی (ان الله مع الصابرين) شیخ امام غزالی رحمه الله علیه ایتدی
بلالره صبر ایتمک خواص انبساندر که حیوانده و فرشته ده صبر اولماز اما
حیوانده انک ایچون صبر اولماز که شهوتی غالب اولمشدر و عقلی بوقدر که
اول شهوته صبر ایله اما فرشته لرمشتاق اولمشدر در حق تعالی حضرت تلی ینک
جوانه اوله اولسه انلره شهوت غالب اولمشدر که حضرت جاللدن انلری
منع ایلمه (امام فخر رازی رحمه الله علیه ایدر صبر ایتمک اولدر که حق تعالی
حضرت تلی ینک قضائنه راضی اولمقدر حقان کولک بر نسنه یه میل ایلمه
اول وقت کولک عالم اعلادن یوزنی دوندر یر تکیم آدم علیه السلام کولک
اوجاغه متعلق اولدی حق سبحانه و تعالی حضرت تلی اول اوجاخی اکا
محنت قبلدی رسول علیه الصلوة و السلام حضرت تلی بیورر که (الصبر
زادی) صبردن مراد تقوا در تکیم حق جل و علا حضرت تلی بیورر (نان
خیر الزاد التقوی و اتقون باولی الالباب) و تقوا دن مراد صافمقد رسول
علیه الصلوة و السلام حضرت تلی بیورر که قول نقوی درجه سنه ابر شیمه
ناکه شهساندن قاجمجه ناکه حرامه دوشرم دیو (جعفر صادق
رحمه الله علیه ایتدی) (ان تقوی ان لا تری فی قلبک شیئا سوی الله تعالی)
امدی علامت تقوی اوج قسمدر بری هر حالده حق جل و علا حضرت تلی ینه
نظر ایتمکدر و بری هر حالده حق سبحانه و تعالی حضرت تلی ینه رجوع ایتمکدر
و بری هر حالده استقامتدر و حق تعالی حضرت تلی بیورر که (یا ایها
آمنوا اصبروا و صابروا و اطوا و اتقوا الله لعلکم تفلحون) اصبروا دیدیکی
اشارتدر بلالره صبر و صبر و اطوا و اتقوا الله لعلکم تفلحون) اصبروا دیدیکی
ایلمکه بو خواص ایچوندر و اطوا دیدیکی اشارتدر طاعت ایلمکه قائلیمغه
بو خاص الخاص ایچوندر پس کشینک راحتلی بقینده در و شرفی تو اضعده در
و دولتی اسلامده و عصمتی تو کله در روز بر کلکی دینده در و عزتی دنیا
رنده در و هلاکی کینه ده جرأت ایتمکده در و پشیمانلی ایومکده در و شقاوتی
جهلده در و سغایتی عملده در و کالی عشقده در و حیات جاودانی صبرده در
و صبر خلق قنده شهوات نفسنه صبر ایتمکدر و عاشق قنده صبر اولدر که

(*) فصل فی فضل العلم والعلماء (*)

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى (وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
(الْعِلْمُ عِلْمَانِ عِلْمُ الْإِبْدَانِ وَعِلْمُ الْآدِيَانِ) عِلْمُ الْإِبْدَانِ مَرَادُ مَعْرِفَةِ نَفْسٍ وَعِلْمُ
الْآدِيَانِ مَرَادُ مَعْرِفَةِ رَبِّدَرٍ (يَغْمِرُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ حَضْرَتُنَّ
اِبْتَدَى عِلْمَ اِيكِيْدَرْ بَرِي عِلْمَ بِاللَّسَانِ دَرْ كِهْ اَوَّلُ سَنَتِكَ اَوْزَرْ يَكِهْ حَجْتَدَرْ وَبَرِي عِلْمَ
بِالْقَلْبِكِهْ اَوَّلُ سَكَافَانْدَهْ دَرْ (يَغْمِرُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ حَضْرَتُنَّ
اِبْتَدَى عِلْمَكَ مِثْلِي بِاَغْوَرُ كِيْدَرْ خِيَانِ قَارَهْ يَرْزَهْ يَاغْسَهْ اَوْتَرْ بَتَوَرْ وَخِيَانِ
دَكْرَزَهْ يَاغْسَهْ صَدَقْلَاهْ اَنْجَوْ اَوَلَوَرْ) وَنَقْلَدَرْ كِهْ رَسُولُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
حَضْرَتُنَّ اِبْتَدَى عِلْمَ اَوْجَدَرْ بَرِي مُحْكِمِ اَيْتَدَرْ وَبَرِي قَائِمِ سَتَدَرْ وَبَرِي عَادِلِ
فَرِيضَهْ دَرْ وَبَوَاوَجْدَنْ غَيْرِي فَضْلَهْ دَرْ وَحَضْرَتِ عَلِيٍّ كَرَّمَ اللَّهُ وَجْهَهْ
وَرَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ اِبْتَدَى هَرْ كَيْمَهْ كِهْ دُنْيَا وَآخِرَتِ كَرَكِ اَيْسَهْ عِلْمِ اَوْ كَرَنَسُونِ
(بَلَكْ كَرَكْدَرْ كِهْ اَنْسَانَهْ فَرَضِ اَوْلَانِ عِلْمِ اَوْجِ قَسْمَدَرْ بَرِي عِلْمِ تَفْسِيْرُوْ بَرِي
عِلْمِ حَدِيْثِ بَرِي عِلْمِ فَهْدَرْ (اِمَامُ ابُو حَنِيْفَهْ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ حَضْرَتُنَّ
اِبْتَدَى (الْفَقْهَ مَعْرِفَةَ النَّفْسِ مَالِهَا وَمَا عَلَيْهَا) اَمْدِي فَهْ كَشِيْ نَفْسِيْ
يِيْلَمَكْدَرْ نَفْعَدَنْ وَزِيَانْدَنْ اَكَاْنَهْ كَلَوْر اَيْسَهْ مَالِهَا وَمَا عَلَيْهَا دِيْدِيْ كِيْ اَعْتِقَادَلَهْ
شَامِلْدَرْ اِيْمَانِ كَتُوْرْمَكِ كِيْ وَدَخِيْ وَجْدَانِيَاْتَهْ شَامِلْدَرْ بَاطِنِ خَلْقَلَرْ بِنِيْ بَلَكْ
كِيْ وَدَخِيْ مَلَكَاْتِ نَفْسَانِيْدَهْ وَعَمَلِيَاْتَهْ شَامِلْدَرْ نَمَازِ وَآوَرَجِ وَحُجَّ كِيْ وَدَخِيْ شَوْلِ
نَسْنَهْ كِهْ اَحْكَامِيْ يِيْلَمَكْ كَرَكْدَرْ وَجْدَانِيَاْتَدَنْ اَوَّلِ اخْلَاقِ وَتَصَوُّفِ عِلْمِيْدَرْ
زَهْدِ وَصَبْرِ وَرِضَا وَحُضُوْرِ قَلْبِ كِيْ وَهَرْنَهْ كِيْمِ بُوْنَلَرْ بَكْرَزِ وَار اَيْسَهْ
وَجْدَانِيَاْتَدَنْ وَشَوْلِ نَسْنَهْ كِهْ عَمَلِيَاْتَدَنْ اَوَّلَهْ اَنْكِ اَحْكَامِنِ بَلَكْ فَهْدَرْ
ابُو حَنِيْفَهْ رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ حَضْرَتُنَّ بُوْنَلْدَنْ زِيَادَهْ اَيْلَدِيْ پَسِ عِلْمِ فَهْ اِيْكِيْ بَهْ
مَنْقَسَمِ اَوْلَدِيْ بَرِي فَهْ اَكْبُوْرِيْ فَهْ اَصْغَرْدَرْ اَمْدِي بُوْنَلَرْ حَقِيْقَتِيْ يِيْل تَا كِهْ
مَطْلَعِ اَوَّلَهْ سَنِ عِلُوْمِ دِيْنَهْ اَنْدَنْصَكْرَهْ عِلْمِ نَافِعِ وَعَمَلِ صَالِحِ اَيْلَهْ مَكْمَلِ اَوَّلَهْ سَنِ
اِمَا فَهْدَهْ اَكْبَرِ عِلْمِ كَلَامِدَرْ وَعِلْمِ كَلَامِ عَقَائِدِ دِيْنِيْ بِيْ اَثْبَاتِ اَيْلَمَكِهْ قَادِرِ اَوْلَمَقْدَرْ
حَجْتَلَرْ كَتُوْرْمَكِ اَيْلَهْ وَشَهَادَتِيْ دَفْعِ اَيْلَمَكِ اَيْلَهْ اَمْدِي بُوْنَلَرْ فَاَنْدَهْ سِيْ چُوْقْدَرْ
بَرِي بُوْدَرْ كِهْ تَقَايِيْدَنْ اَرَاْقِ اَوْلُوْبِ يَقِيْنَهْ وَار مَقْدُوْرِيْ بُوْدَرْ كِهْ اَرْشَادِ اَيْدَلَرْ
اَرْشَادِيْدَرْ وَبَرِي قَوَاعِدِ دِيْنِيْ حَفْظِ اَيْلَمَكْدَرْ وَبَرِي عِلْمِيْ عِلُوْمِ شَرْعِيْهِ اَوْزَرْ بِنَهْ بِنِيَادِ
اَيْلَمَكْدَرْ وَبَرِي نِيَّتِيْ وَاعْتِقَادِيْ تَحْقِيْقِ اَيْلَمَكْدَرْ زِيَادَهْ اَيْلَمَكِ قَبُوْلِ عِلْمِ اَيْلَهْ
اَوَلُوْر اِمَا فَهْدَهْ اَصْغَرِ اَصُوْلِ وَفُرُوْعِدَرْ وَاصُوْلِ فَهْ كِ قَوَاعِدِيْ يِيْلَمَكْدَهْ عَلِيْ وَجْهْ

التحقيق حكمتدن مراد شريعت علمي بلسكو رودحي هر كلام كه حقه
موافق اوله اني بلحك كر كدر رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضر تلي
ابتدي (كلمة الحكمة ضالة كل حكيم) وينه يغمر عليه الصلوة والسلام
ابتدي حكمت كو كوله كو كدن اينز اما شول كو كوله اينز كه انده ايرته سي كون
رزقي ايجون عصه چكوب غم ييه

(*) فصل في العلماء (*)

يَغْمِرُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ حَضْرَتُنَّ اِبْتَدَى رَكْشِيْ عِلْمِ تَحْصِيْلِ اَيْلَمَهْ
اَوَّلِ كَشِيْ اَسْتَاْدَهْ كِيْدَرْ اِيْكِنِ فَرِشْتَهْ اَرْقَاْدَلَرْ بِنِ اَوَّلِ كَشِيْنَتِ اِيَاغِيْ
اَللّٰهُ دُوْشَرْ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضْرَتُنَّ اِبْتَدَى اِمْتِنَانِ
عَالِمِيْ اِيْكِيْ دَرْ لُوْدَرْ بَرِي شَوْلِ كَشِيْدَرْ كِهْ حَقِ جَلِ وَعِلَا حَضْرَتُنَّ اِبْتَدَى اَوَّلِ
اَوَّلِدَخِيْ اَوَّلِ عِلْمِيْ خَلْقَهْ سُوْ بِلَدِيْ هِيْجِ خَلْقِنِ نَسْنَهْ طَمَعِ اَيْلَدِيْ وَعِلْمِيْ
صَامْتَدِيْ اَنْكِ كِيْ عَالِمِ اِيْچُونِ كُوْ كَلْدَهْ كِيْ قُوْشَلَرْ وَدَكْرَزَدَهْ كِيْ بِالْقَلْبِ وَبَرِ
بُوْزَنْدَهْ كِيْ جَانُوْرَلَرْ وَكِرَامَا كَاتِيْنِ فَرِشْتَهَلَرْ اِنْكِيْچُونِ خِيْرَدَهْ اَيْدَلَرْ
وَبَارِيْنِ قِيَاْمَتِ كُوْنْدَهْ اَوَّلِ كَشِيْ حَقِ جَلِ وَعِلَا حَضْرَتُنَّ اَبَرْ مَرْسَلِ
يَغْمِرُ اَيْلَهْ يِيْلَهْ اَوَلُوْر وَبَرِي شَوْلِ كَشِيْدَرْ كِهْ حَقِ تَعَالٰى حَضْرَتُنَّ
اَكَا عِلْمِ وَبَرِي اَوَّلِ دَخِيْ خَلْقَهْ سُوْ بِلَدِيْ وَخَلْقَكِ مَالْتَهْ طَمَعِ اَيْلَدِيْ وَسُوْ بِلَرْسَهْ
دَخِيْ عِلْمَكِ بَهَاسِنِ اَلدِيْ اَنْدَنْصَكْرَهْ سُوْ بِلَدِيْ حَقِ جَلِ وَعِلَا حَضْرَتُنَّ
اَنْكِ كِيْ عَالِمِهْ بَارِيْنِ قِيَاْمَتِ كُوْنْدَهْ قَتِيْ عَذَابِ اَيْدَهْ چَكْدَرْ (وَنَقْلَدَرْ كِهْ
(سَيِّدُ الْمُرْسَلِيْنَ رَسُوْلُ اَكْرَمِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ حَضْرَتُنَّ اِبْتَدَى خِيَانِ
بِرْعَالَمِ عِلْمِ اَوْ قُوْتَسَهْ بَرَكْشِيْ دَخِيْ كَلَسَهْ اَوَّلِ عِلْمِيْ دَكَلَسَهْ بُوْزِيْ كَرَكْتِ نَافَلَهْ
نَمَازِ قَلَمَقْدَنْ بَكْدَرْ وَبُوْزِيْ كِ اَنْ غَزَايَهْ كُوْنْدَرْ مَكْدَنْ اَفْضَلْدَرْ بِرْعَالَمَكِ بُوْزِيْنَهْ
بَاقِقِ غَزَايَهْ يِيْلَكِ اَنْ كُوْنْدَرْ مَكْدَنْ خِيْر اَوْدَرْ وَبِرْعَالَمِهْ سَلَامِ وَبِرْمَكِ بَرِيْلِ
عِبَادَتِ اَيْلَمَدَنْ خِيْر اَوْدَرْ وَبِرْسَاعَتِ بِرْعَالَمَكِ قَنْدَهْ اَوْتُوْر مَقِيْلَكِ يِيْلِ عِبَادَتِ
اَيْلَمَكْدَنْ اَفْضَلْدَرْ وَبِيْتَشِ قَبُوْلِ اَوَلَمَشِ بُوْدَنْ اَفْضَلْدَرْ وَعِلْمَكِ هَرْ حَرْفَتَهْ
بِرْحَمَتِ ثَوَابِيْ وَارْدَرْ حَقِ تَعَالٰى حَضْرَتُنَّ اَوَّلِ كَشِيْنَتِ اَوْزَرْ بِنَهْ رَحْمَتِ
اِبْتَدِيْ رُوْفِ فَرِشْتَهَلَرْ اَنْكِ حَقْنَهْ شَهَادَتِ اَيْدَلَرْ وَهَرْ كَيْمَهْ كِهْ فَرِشْتَهَلَرْ شَهَادَتِ
اَيْنَسَهْ اَوَّلِ كَشِيْ اَوْجَا قَلَقْدَرْ (اَبُو اَمَامَهْ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْهُ حَضْرَتُنَّ
اِبْتَدَى رَسُوْلُ اَكْرَمِ صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَضْرَتُنَّ اَبَرْ مَرْسَلِ اَيْلَمِ
اَيْتَدَمْ بَارِ سُوْلِ اللّٰهِ اِيْكِيْ كَشِيْ اَوَّلَسَهْ كِهْ بَرِي عَابِدِ وَبَرِي عَالِمِ اَنْلَرْ قَنْدَهْ سِي
اَفْضَلْدَرْ حَضْرَتِ رَسُوْلِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ اِبْتَدَى عَالِمَكِ فَضْلِيْ عَابِدِ

اوزرینه بنم فضل کبیر سزک اوزر بکره حضرت رسول علیه الصلوة والسلام
عالمی و جاهلی بیان ایلشد در عالم اولدر که حقندن قورقه و خلقدن اوتانه اما
جاهل اولدر که حقندن قورقمیه و خلقدن اوتانمیه و یلا بچی اولوب دایم
مالا یعنی سویلیه اکر اهل کشی اوقورو یزار ایسه ده ینه جاهلدر دیدی و عابد
اولدر که حق تعالی حضرت تباری ایچون عبادت ایلر علمنی کندنی نفسنه
خرج ایدر انجق عالم اولدر که حق جل و علا ایچون عبادت ایدر علمنی کندنی
نفسنه و غیره کشی به بذل و خرج ایدر جاهل بویا یکبسنندن محرومدر و کالندن
خارجدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباری ایتدی برکون جبرائیل
علیه السلام ایتدم اتمه قنغی عمل افضلدر جبرائیل علیه السلام ایتدی علم
اوقومق افضلدر پس معلوم اولدیکه دنیا ده علمدن افضل کمال یوقدر
اندنصرکه رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت تباری ایتدی هر کشی کیم
علم اوکر نسه الله ایچون و مقصودی اول علمدن کندنی نفسنی و مسلمانلری دخی
اصلاح الیملک ایچون اولسد و غرضی دنیا اولسه بن اول کشی به کفیل اولور مکه
اول کشی اوجاقلقدر (رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تبارینه صور دیلر که
علم ندر پیغمبر علیه السلام ایتدی علم عمل ایتکه دایلدن ایتدی لر عقل ندر
رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تباری ایتدی خیره قول اغوز لیجیدر ایتدی لر
هواندر (رسول علیه السلام ایتدی کاهلره مر کبدر وینه ایتدی لر مال ندر
حضرت رسول علیه السلام ایتدی متکبرلرک رداسیدر وینه ایتدی لر دنیا ندر
رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت تباری ایتدی آخرتک طر یقیدر
اندنصرکه رسول علیه السلام ایتدی هر کیم دیلر ایسه حق جل و علا
حضرت تبارینک آزادلولرینک یوزینه باقه عالملرک یوزینه باقه و هر کیم برعالمک
قیوسنه وارسه هر آدیمنه برسنه عبادت ایلر مشجده ثواب واردور و هر کیم برعالمه
نققه و برسه اول کشی اوجاقلده بنم یولداشمدن (ونقلدر که رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباری ایتدی هر کیم اولوانحق ایچون علم اوقوسه
اولسه جاهل اولدی و هر کیم بحث و غرض نفس ایچون علم اوقوسه و اولسه
منافق اولدی و هر کیم دنیا ایچون علم اوقوسه و اولسه فاسق اولدی و هر کیم
خلقه کبرایتمک ایچون علم اوقوسه و اولسه کافر اولدی و هر کیم عمل ایلک ایچون
علم اوقوسه و اولسه بدرستی اول کشی مؤمن اولدی رسول علیه السلام

حضرت تباری ایتدی هر کیم برعالمه اکرام ایلسه بکا اکرام ایلدی و هر کیم بکا
اکرام ایلدی حق جل و علا حضرت تبارینه اکرام ایلدی و هر کیم الله عظیم الشانه
اکرام ایلدی بدرستی اکا اوجاق واجب اولدی و هر کیم برعالمی خوراسه بنی
خورادی و هر کیم بنی خورادی الله تعالی حضرت تبارینی خورادی و هر کیم
الله تعالی حضرت تبارینی خورادی بدرستی طاموا کا واجب اولدی و هر کیم
علمایله اوتورسه بنم ایله اوتوردی و هر کیم علمای زیارت ایلدی تحفه بقی
بنی زیارت ایلدی و هر کیم علمایله مرحبا ایلسه بنم ایله مرحبا ایلدی
و هر کیم بکا مرحبا ایتدی و بنم ایله اوتوردی الله تعالی حضرت تباری اول
کشی بی قیامت کوننده بنم ایله قوپاره (رسول علیه الصلوة
والسلام حضرت تباری ایتدی (العلماء ورثة الانبیاء) یعنی علماء پیغمبرلرک
وارثلریدرو پیغمبرلر التون و کومش میراث قوم دیلر اما علمی میراث قودیلر
هر کیم اول میراثدن نصیب الدی حظ وافر الدی (سید المرسلین رسول
اکرم حضرت تباری ایتدی (من قال انی عالم فهو جاهل) یعنی هر کیم
علم دعواسی ایلدی اول جاهلدر پس عالمه اویله کرکدر که کندی نفسنی خلقدن
یک کورمیه زبرا وقت اولور که کندی بنک اوزرینه برعالم دخی بولنور
اول عالم کندودن افضل اولور اکا نظر ایله کندی جاهل اولور (رسول
الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباری ایتدی هر کیم حق جل و علا
حضرت تباری علم و یردی اوج نسنه بیله و یردی بری حلاوت و بری هیبت
و بری محبت فچانکده عالملر دنیا به میل ایلسدن حق تعالی حضرت تباری انلردن
حلاوتی کیده رروقچان کیرلر اوکاه اشلسدن حق سبحانه و تعالی حضرت تباری
هیبتی انلردن کیده رروقچان خلقک مالنه طمع ایلسدن حق سبحانه و تعالی
حضرت تباری انلردن محبتی کیده رر (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرت تباری ایتدی فچان برعالم اوستاد ایله برکویه اوغراسه حق تبارک و تعالی
حضرت تباری اول کویک مشهدلرندن فرق کون عذابی کتورر (رسول علیه
السلام حضرت تباری ایتدی فچان برکشی برعالمک قتنده اوتورسه حق جل
و علا حضرت تباری اول کشی به اوجاقلده یک شهر و یره و هر شهر دن اکا
یتمش قپو آچه و حق جل و علا حضرت تباری هر حرفنه برشهد ثواب و یره
وانکیچون اوجاقلده یک شهر بابه و هر شهرک بیوکلکی اون بودنیاجه
اوله (امام فخر رازی رحه الله تعالی علیه حضرت تباری تفسیر کبیرنده

ابتدی حق جل و علا حضرت تلی پیور که (اطیعوا الله و اطیعوا رسولا و اولی الامر منکم) امدی اولی الامر دن مراد علمادر صحیح قول بودر انکی چون بکله واجبد که علمایه مطیع اوله و محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ابتدی اتمک هلاکتی ایکدر بری فاسق عالم ایله در و بری جاهل عابد ایله در اگر سر تمام حق پیلسه کز ایدی حق جل و علا حضرت تلی سره شول علمی و پریدی که اصلا انده جهل اولزدی و اگر تمام حقن قورقه سکر ایدی دکر زده بورر دیکر و طاغیر سزک دعا کز ایله حرکت کور ایدی (ابن عباس رضی الله تعالی عنه حضرت تلی رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی نذر نذر ایدر رسول علیه الصلوة والسلام ابتدی علمایک امیر اوزرینه یوز درجه مرتبه سی واردر بدرجه دن بدرجه به بشیوز سنه لک بولدر (ابو حنیفه رحمه الله تعالی علیه حضرت تلی ابتدی (افضل العلم علم الحال و افضل الحال حفظ الحال) بعضی ایدیلر اشبو خلق درت درلودر بری بودر که ییلور و ییلدیکنی دخی ییلور اول کشی عالدر کا او عقی کر کدر و بری بودر که ییلور و لکن ییلدیکنی ییلور اول کشی او یورانی او یارمق کر کدر و بری ییلور و ییلور که کندی ییلور اول کشی جاهلدرانی او کرنگ کر کدر و بری دخی بودر که ییلور و ییلدیکنی دخی ییلور اما کندوبی ییلور صانور اول شیطاندر اندن قاجق کر کدر و علم دخی درت درلودر بری بودر که ییلور و سو ییلور شریعت علمی کبی و بری بودر که ییلور و سو ییلور حق جل و علا حضرت تلی نکر کیرلو علمای کبی نه ییلور نه سو ییلور بری بودر که ییلور و لکن سو ییلور مشایخک اسراری کبی که ییلور اما بعض خلق ایچنده سو ییلور (حضرت امام رازی رحمه الله تعالی علیه ابتدی حقان علما حلال یسلر جاهلر شبهه لویسلر و حقانکم عالمر شبهه لویسلر جاهلر حرام یسلر حقان عالمر حرام یسلر جاهلر ازارل (و قلدر که رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ابتدی جبرائیل علیه السلام صوردم حق جل و علا حضرت تلی نکر قنده علمای افضلدر یوخسه شهیدلری جبرائیل علیه السلام ابتدی بر عالم تصدیق تعالی حضرت تلی نکر قنده اون یسلر شهید دن افضلدر (بتلک کر کدر که حق سبحانه و تعالی حضرت تلی انسانی ایکی قسم اوزرینه برابتی بری

جاهل و بری عالم پس سعادتلو عالم اولدر که عقلی امام ایدینوب (اندر بی علی صراط مستقیم) صحایفنی مطالعه قیلوب احکام شرعدن اعراض ایتیه و کر جک عالم اولدر که اشتهدیکنی اونو عمر اوله ناجلی و خفی سردن آگاه اولوب لکایات و اشارات و دلالات و اقتضای معانیسندن خبردار اوله و دخی مفسر و مجمل و منشاء و مستعار و استعاره قسندن اکملش اوله و دخی بارانلرینه بارد سوال ایلیه و قبل الفهم دخل ایلیه و کیمسه نک پرده سن برتمبه و بختدن مقصودی اظهار فضیلت اولیه بلکه اظهار ثواب اوله خصوصاً که زمان آواده مستعدلر دن برنیجه سی ذهنلرینه اعتماد ایدوب استادلرینه خدمت ایتیبوب مجادله ایدیلر استادلرندن رجوع ایدیلر عاقبت شرف نظر دن دور و خبر دعادن محروم اولدیلر پس طالبه اولیه کر کدر که بر قاج معرفت معدنی و نصایح منبعی محبوب روی و مرغوب خوی فصاحت دریاسی و بلاغت صحراسی متفنن و متدین رازل حفظ ایدیمی عالمر اولوب برنیجه سنی عن صمیم القلب دوست ایدینوب باقی عمرینی انک بله کجوره اولیه کر کدر که بی حیا اولان آدمی برینه صایمیه و بی اصل کشی بی آمدن صایوب همنشین ایدیمجه جهل ایلیه که علم ایله عمل ایدیمی عالمر ایله اوتوره زرا که انلرک علمی و حکمتی آرزمانده اکادخی اثر ایلیه مثلاً شیر و غن برنیجه کون کول ایله مصاحب اوله حق اولسه آرتق اکا شیر و غن دیمزلر بلکه کول یاغی دیرلر انجلین بودخی برنیجه کون عالم ایله اوتورسه آرتق اکا جاهل دیمزلر بلکه اهل علم دیرلر (و قلدر که بروجهله دخی علم ایکی قسم اوزرینه در بری عالم دنیوی و بر عالم اخروی عالم دنیوی اولدر که دبی عالم و کولکی جاهلدر و عالم اخروی اوج قسمدر بری ربانیدر انک کولکی حق جل و علا حضرت تلی نکر غیر نسنده دکر درو بری چنانیدر انک مقصودی چندرو بری دهانیدر انک مقصودی طامودن قورقمقدر (اللهم اجعلنا من زمرة العالمین و صل بحلالک علی سید العالمین و علی آله و صحبه اجمعین

(*) فصل فی الامر بالمعروف و النہی عن المنکر (*)

قال الله تعالی (ولکن منکم امة یدعون الی الخیر و یأمرون بالمعروف و ینہون عن المنکر و اولئک هم المفلحون) بعضیلر ابتدی منکم ده کی من تبعیض ایچوندن انکی چونکه امر بالمعروف ایتک فرض کفایه دندر زرا امر بالمعروف ایتک علمله اولور جاهل خود اول کندی نفس ییلر خلقی نیجه ارشاد ایده ییلور

و بعضی را بتدی من بیان ایچوندی عنی امر بالمعروف ونهی عن المنکر
ایتم اشوامت ایچوندی (رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی
هر کیم امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایلمسه اول کشتی بر یوزنده خلیفه الله
وخلیفه رسول الله وخلیفه کتاب الله در حقان جماعت امر بالمعروف
ونهی عن المنکر یری ترک ایلمسه لر قرآن عظیم الشانی فهم ایتم انلره
حرام اولور (ابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرتلری
ایتدی یار رسول الله کافر لرایله غزا ایتمکدن آرتق غزا واریدر رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی نعم حق سبحانه و تعالی
حضرتلرینک غازیلری واردر بر یوزنده شهید لردن افضلدر بن ایتدم
یار رسول الله انلر کیملردر رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری ایتدی امر
بالمعروف ونهی عن المنکر اید نلردر واول تکرری تعالی حقیچون که بنم نفسم
آنک قدرت النده در او جاوده غرفه لر واردر که شهیدلر غرفه سندن یوجه در
قرنل یاقوتدن ویشل ذمرد دندر وهر غرفه نك اوچوز قیوسی وار وهر بر
کشتی به اوچوز حوری ویره لر واول حور یلرایده لر ییلوره بسکزدنیساده
امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایتدکلر یکرزی اشوعطسار انک ایچوندردیه لر
کیروقلا ن عمللرین اکیدلر (صاحب کشف تفسیرنده ایدر که حذیفه رضی
الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی خلقک اوزر ینه بر زمان کله که انلره اشک
اولوسی سوکلو اوله امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایدن مؤمنندن وسوزندن
نعوذ بالله تعالی من شر ذلك الزمان

(*) فصل فی الفقر (*)

قال الله تعالی (والله الغنی واتم الفقراء) وقال النبی علیه السلام (الفقر فخری
وبه افتخر) یعنی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی فقر بنم
فخر مدر یعنی بنم عزتم کیروقلان خلق اوزر ینه فقر ایله درزیرا که صابر اولان
درویشلر حق سبحانه و تعالی حق حضرتلرینک قتنده شاکر زنکینلردن
سوکلور دنتکیم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بیورر
(فضل الفقراء علی الاغنیاء کفضل علی جمیع خلق الله) وهر نسنه نك بر
مفتاحی واردر او جاعک مفتاحی فقرایی سومکدر دنتکیم رسول الله صلی الله
علیه وسلم حضرتلری بیورر (لکل شیء مفتاح ومفتاح الجنة حب الفقراء

والمساکین) پس درویشلری سومک فرسل پیغمبر لک خلقلرندندر
ودرویشلرایله اوتورمقی صالحلر خلقلرندندر و درویشلردن قاجق متافقلر
خلقلرندندر و درویشلره طعن ایتمک انبیا علیهم السلامه طعن ایتمکدر
وهر کیم بر درویشی کورمکه وارسه هر آدیمنه حق جل و علا
حضرتلری اول کشتی به مقبول حج ثوابن ویره زیرا که حق جل و علا
حضرتلری کونده اوج کوره درویشلره رحمت نظرین ایلرودخی
برکشتی دنبا جمع ایلمسه ایتمک ایتمک ایچون دنیایی ترک ایتمک خیرلور دنبا جمع
ایلدوب خیر ایلمکدن تنکیم حضرت عیسی علیه السلام (بیورر یا طالب
الدنیا لبر و ترکک لها ابر) و رسول علیه الصلوة والسلام حضرتلری
ایتدی یاغایشه درویشلر و مسکینلرایله اوتورب قالدی که دنیاده بونلرایله
اوتورمقی آخرتده انلرایله بیله اوتورمقدردر سنی درویشلرک دنیاده دغاسنی
مستجابدر و آخرتده بایلردن بش یوز سنه مقدم اوچاغه کیرلر یاغایشه
قبامتده بنم ایله بولوشکه بن آخرتده درویشلرایله بیله اولورم (ونقلدر که
ابوسعید رضی الله تعالی عنه حضرتلری ایتدی بر کشتی پیغمبر
علیه الصلوة والسلامه کلوب ایتدی یار رسول الله بنی بر عمله قولاغوزله
که چنان ائی ایشلسم تکرری تعالی حضرتلری بنی سوه وخلق دخی سوه پیغمبر
علیه الصلوات والسلام حضرتلری ایتدی دنیایی ترک ایله که حق جل و علا
حضرتلری سنی سوه وخلق دخی سوه بنه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی بر صابر درویشک ایکی رکعت نمازی حق جل و علا حضرتلرینک
قتنده خیرلوردر شاکر زنکین کیشلرک بتمش رکعتدن و بنه بیورمشددر که
اگر باقی اکبر یوخسول ایکی سنی بر عمل ایلمسه لر بای کشتی عملنک یاننده
اون بیک درهم کوهش بیله ویرسونکه اول فقیرک عملی ایله برابر اوله رسول
علیه السلام ایتدی حق تعالی حضرتلری بش کیمسه ایله فرشتهلره
فخر ایدر بری شول غاز یلردر که حق ایچون جنک ایدر لر و بری شول بکتردر که
الله ایچون خلقه تواضع ایدر لر و بری دخی شول کشیدر که حق جل
و علا حضرتلرینک قورقوسندن خلوتلرده اغلیه و بری شول بایدر که
درویشلره عطا لرایله و بری شول درویشدر که بلاره صبر ایلمه و کیمسه به
شکایت ایلمه (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری ایتدی
صنعتمک افضل اوچدر بری بودر که زهد و بری علم و بری درویشلرکدر

بر کشتی حضرت رسول علیه السلام صور دیکه درو بشلک ندر رسول
 علیه السلام ابتدای حق سبحانه و تعالی حضرت تری نیک خز بنده نندن برخز بنده
 در حق تعالی حضرت تری اول خز بنده بی مرسل پیغمبر لره و کریم قولر و برز
 رسول علیه السلام حضرت تری ابتدای حق سبحانه و تعالی حضرت تری
 بای کشیری دنیا طبر اغندن براندی و درو بشلری او جاق طبر اغندن
 براندی هر کیم حق جل و علا حضرت تری نیک عهدنده اولی استر ایسه
 درو بشلره اکرام ایلسون رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای
 هر کیم بر دو بشی ناحق بره دو کسه و یا انجمنه اون کره کعبه بی و بیت المعموری
 بقسمه شجه کاهی وارد رو یک فرشته اولدر مشجه کاهی وارد رسول علیه
 الصلوة والسلام حضرت تری ابتدای او جاعک سکر قیوسی وارد رو طامونک
 بدی قیوسی وارد او جاعک بدی قیوسندن درو بشلر کیررل و بر قیوسندن
 صبری اولیان درو بشلر کیررل و بای کشیر کیررل امدی معلوم اولسونکه
 درو بشلک دید کیری اولدر که اهل سنت و جماعت اوله و فقر بنه راضی
 اولوب سید الکونین رسول علیه الصلوة والسلام حضرت تری بنه و اصحاب کزین
 رضوان الله علیهم اجمعین حضرت تری بنه تابع اوله قول و فعل استی اوله والا
 بود کلدلر که دنیا بی ترک ایده دخی مبتدع و اهل ضلالت اوله نتکیم اون طائفه
 مبتدع اولدیلر و بونلرک سببندن بونجه خلق دخی بیله آرزو نلردن اولوب
 دینلرین و دنیا لارین فساد و بر دیلر (اول طائفه نک بری حبیبیه در انلرک
 اعتقادی اولدر که ابتدایر چنانکه حق جل و علا حضرت تری بر قولونی
 سوسه اتی خلق محبتندن کسر و عبادت تکلیفندن قورنار امدی اشبوسوز
 کفردر (ایکیمی اولیایه در انلر ابتدایر چنان بر کشتی ولایت ابر شسه
 امر و نهی انلردن کتور یلور و خلق انلره سجده ایلسه لر دستدر دیرلر
 بوسوز دخی کفردر (اوچنمی شمر اخیه در انلر ابتدایر عورت و اوغلان
 انسانلر یحانیدر تصرف اینک دستدر بوسوز دخی کفردر (در دنجی
 فرقه اباحیه در انلر ابتدایر بیکندی نفسمزی فسقندن منع ایده مرز
 زبرا که مولی بزی فاسق براندی بز به توفیق و بره مرز دیرلر بوسوز دخی کفردر

(بشکنی حلالیه در انلر ابتدایر که اصلا کاه بوقدر جمیع مکروهات حلالدر
 بوسوز دخی کفردر) (التنجی حلو لیه در انلر ابتدایر رقص و سماع حالنده بزدن
 حجابلر کتور یلور اول وقت نه اشلر ایسک درو سندر دیدیلر بوسوز دخی کفردر
 (یدنجی حوریه در انلر ابتدایر مر اقبه حالنده او جاقندن بزه حور یلر کلورلر
 بز دخی انلر ایله جماع ایده رز دیرلر مر اقبه دنصکره طورلر غسل ایدرلر
 بوسوز دخی بدعتدر و کفردر کفردن اشاغده کاه بدعتدر (مکرنجی واقفیه در
 انلر ابتدایر حق جل و علا حضرت تری نیک معرفتی کیمسه یه معلوم دکلدر مجهول
 مطلقدر بونلر دخی مبتدعلر در اما بر کشتی ایسه کینه معرفه الله کیمسه یه معلوم
 دکلدر بر رسول علیه السلام بیورر که) (سبحانک ما عرفناک حق معرفتک)
 یعنی الهی سنی کمال معرفتله بملک دیدی جواب اهل سنتک معرفه الله یه
 بیلوب اعتقاد ابتدایر حق معرفتله حق بیلوب بر ملک فرضدر (طوقوزنجی
 متجاهله در انلر کسبی ترک ایدرلر خلقه محتاج اولورلر بوسوز دخی
 بدعتدر) (اوننجی الهامیه در انلر ابتدایر قرآن و علم و عمل حجابلر در اما اشعاره
 و حکما کابلر بنه مشغول اولورلر بوسوز دخی کفردر) (اما اولکه اهل حقدر بونلر
 انلردر که حق جل و علا حضرت تری بنه مطیع اولوب رسول الله تابع اولورلر
 نماز قیلازلر و زکات و بررلر و غزایه واررلر و حج ایدرلر و حرام یمزلر و یلان
 سونلرلر و صالحلر صورتنده اولورلر انلر بر قومدر که حق اوزر بنه در حق
 سبحانه و تعالی حضرت تری انلرک حقنده ابتدای (اولک الذین امنن الله
 قلوبهم للتقوی لهم مغفرة واجر عظیم) امدی فقرک اصلی پیغمبره تابع
 اولمقدر تنکیم حق تعالی حضرت تری بیورر (قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی
 یحببکم الله) یعنی حق تعالی حضرت تری ابتدای یا محمدایت امتکه اگر الهی
 سور سکرز بکا تابع اولک تا که حق تعالی حضرت تری سزی سوه و سزدن
 راضی اوله پس بو آیتدن معلوم اولدیکه قول الهی سودیکنک علامتی
 و حکمنه راضی اولوب مطیع اولدیفنک نشانی اولدر که پیغمبره متابعت
 قبله امدی دنیاده و آخرتده حق جل و علا حضرت تری سو مکدن حق
 جل و علا حضرت تری قنده محبوب اولمقدن یک سعادت بوقدر و پیغمبره
 متابعت قیلقدن طاعتلر دو ککوب و جانلر اریتمک کر کدر تا که کمال اقتدا
 حاصل اولوب در لو سعادت قیوی اری اخیله و محبتک ایله محبوبلق هر تبه سی
 حاصل اوله امدی بیلیمک کر کدر که محبت کو کلدن اولور و کو کلتک اون بش

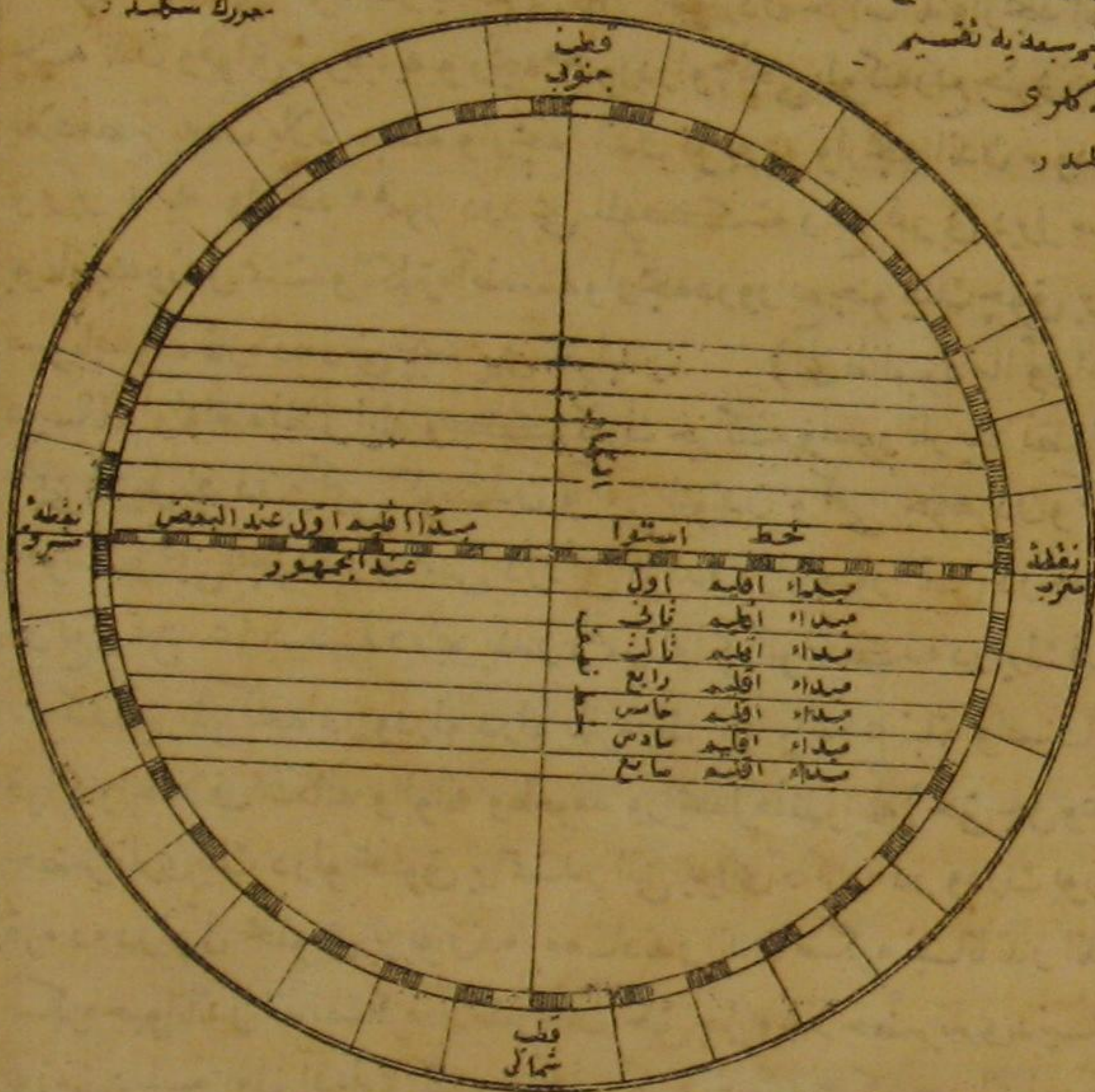

ای آدم او غلنی قناعت ایله بای اول وحسدى ترك ایله راحت اول و دنیاى ترك ایله دینك خالص اولسون و هر کیم غیبی ترك ایله سه عشق زیاده اوله و هر کیم خلقدن عزت ایله سه خلقك شرندن امین اوله و هر کیم آزولطیف سو بلسه عقلی کالده اوله و هر کیم آرنسینه به قانع اولسه تحقیقا حق جل و علا حضرتلریك عهدنه اناندی و هر کیم دنیا ایچون غصه یسه حق تعالی حضرتلرندن اوراق اوله (حق تعالی حضرتلری ابتدی عجبلم شول کشی بی که آخرت حسابنه اینانور نیجه دنیا جمع ایده بیلور ای آدم او غلنی هر کون عمرک اکسیلورسن بیلورسن و هر کون رزقك سکا کورسن شکر ایلمزسن و خلقدن قورقارسن بدن قورقارسن و ن سندن اوتانورم سن بدن اوتانمزسن و بنم رزقی برسن شیطان بیوردیغین طوتارسن عابدل سوزن سو بلسن منافقار علمن اشلسن و اولوم حق در دیرسن ینه ککر به کور رسن و هر کیم دنیا جمع ایدرانك عقلی بو قدر و هر کیم دنیا به فرح اولور انك فهمی بو قدر و هر کیم دنیاك آرزو ینه سعی ایدرانك معرفتی بو قدر (حق جل و علا حضرتلری موسی علیه السلامه ابتدی هر کیم بر درو یشه ککر ایله سه قیامت کونده اول کشی بی قار نیجه صورتنده یادم و هر کیم بر درو یشه تواضع ایله سه دنیا ده و آخرتده بنانی بوجه ایلیم و هر کیم بر درو یشك کوکلن بیقصد اول کشی بنم ایله جنك ایتش کیدر (حق جل و علا حضرتلری ابتدی نیجه بای وارد که بایلق انی فساد و برمشدر و نیجه درو یش وارد که درو یشك انی فساد و برمشدر و نیجه صاغ وارد که صاغلق انی فساد و برمشدر و نیجه عالم وارد که علم انی فساد و برمشدر و نیجه جاهل وارد که جهل انی فساد و برمشدر و دنیا محبتی کوک ککردن چیقارک که دنیا محبتی ایله بنم محبت بر کوکله اصلا جمع اولمز (و نقادر که بش درلو کشی غایت اسر کجیدر بری شول اصلودر که شریرک حکمی التده اوله ایکیجی شول جوهر ددر که ناکسک حکمی التده اوله او جیجی شول عادلدر که ظالمک حکمی التده اوله دردیجی شول عالمدر که جاهلک حکمی التده اوله بشیجی شول درو یشدر که بایک حکمی التده اوله (رسول ثقلین صلی الله علیه وسلم حضرتلری ابتدی دنیاك جمیع سندن اوجا غلک برقیجی قدر بری یکدر و دنیا دیدکریکه آدم او غلنلری انی ترك ایلمکه قدرتی اوله پر بوزیدر درلو درلو اقلیمی سکا یسان ایله یمنا ککر بلوب ترك ایلمک آسان اوله و صورتی اشبور سدر ویدی اقلیم و ربع مسکون اشبور اثره نك ایچنده در

منقذ منک زعمه کومورج
حورک شکدر

حکمای قد مانک ربع مهوری
افالیر سیدیه تقسیم
ایله کلری
شکلدر

امدی اشبور دائره که یازدم برطوب کیدر نصفی صوا ایچنده و نصفی صوا
اوزرنده در

(بروجهله دخی بیلک کر کدر که دنیا درت بلو کدر اکا ر بع مسکون دیرلر
 انک بر بلو کدر بع شمالی دیرلر عراقدن شافه وارنجه اندن رومه ترکستانه وارنجه
 معمور درایکنجی بلو کدر بع شرقی دیرلر اهواز دن خراسانه وارنجه اندن
 چینه اندن وقواق شرقیه وارنجه معمور در اوچنجی بلو کدر بع جزیری دیرلر
 بلاد مصر یه دن بلاد حبشه وارنجه اندن نوبه یه وارنجه اندن سودانه
 و بربریه یه وارنجه معمور در دنجی بلو کدر بع غربی دیرلر سبتیه
 بوغازینه وناس مملته وانکلتره آطه سنه وارنجه در ور بع جنوبینک چوق یرینی
 صوبای صوب قاره ده دخی نیجه یری خرابدر (ای طالب دنیا اول اشبو
 دنیانک اولوغنه نظر ایله و کورک حرکته و صور تله یته نظر ایله
 کیمی قزیل باقر دن و کیمی کومشدن و کیمی التوندن و کیمی جوهر دن و کیمی
 یاقوت دن و کیمی انجودندر و شمس در دنجی کوکده در او جیوز التمش درجه در
 ور بع و غن علم هندسه ده بو یلدر و قمر اولکی کوکده در یرک قرق
 بلو کدن بر بلر کجه در و درلو در او بلر نظر ایله و انواع نباته و اصناف
 فواکه و اختلاف اشکاله و الوانه و طعومه و رایحه لره نظر ایله (حق جل و علا
 حضر تلی بیک در لو مخلوق را تمسدر التی یوزی دکرده در و درت یوزی
 قره ده در اول مخلوق بر یوزنده معاندنر اندن صکره نباتات در اندن
 صکره حیوانات در اندن صکره آدمدر جان حق جل و علا حضر تلی دنیایی
 یوزمق دیلسه اول آدم لری کیده در اندن صکره حیوانات لری کیده در اندن صکره
 نباتاتی کیده در اندن صکره معادنی کیده در نتکیم حق جل و علا
 حضر تلی بیورر (کل من علیها فان) امدی بو دنیانک مثلی شول
 چوق روزگار کپوره شفته لو و نازلو بر مجوزه بکزر که ظاهرین کلنجکلر کبی
 لباسله بزبوب خلق اراسنده ناز ایلر تا کیم اهل دنیا انک مکر ی طوزاغنه
 گرفتار اوله لر و دخی برظ لم پادشاهه بکزر که خلقه نسنه بغشدر و لکن
 دوستلغی یوق جیبعسنی اولدرمک استر پس عاقلار قیشک تدارکن یازین
 کوردر و اولوم قیدین دری ایکن کوردر و دخی دنیانک مثلی شول
 دکره بکزر که ایچی طوبطو جواهر اوله اما بر نیجه کشی اول دکره کبردر کوهر
 چقاردر و بر نیجه کشی کبردر غرق اولور حاصل کلام پیغمبر علیه السلام
 ابتدی دنیا فتنه و بلیه در و هر جماعتک بر در او فتنه سی و اردر بنم امتک فتنه سی
 دنیا به محبت ایدوب مال جمع ایتمکدر تنکیم حق تعالی پیوردی (انما مالکم
 و اولادکم فتنه) پس آخرت سرانک بولی تنکرنک طاعتیدر پیغمبر علیه السلام

ابتدی امتک اولی قورتلدی یقین و صدق سببی ایله و آخری هلاک
 اولدی دنیا و طول امل ایله حق تعالی ابتدی ای بنم قوللرم نفسلر بکری
 اسر که کز تحقیقایدنلر یکز ضعیفدر و سفر یکز اوزاقدر و کاهیکز اغردر
 و صراط کو برسی اینجه در و جان الان عزرائیلدر و صوری اوفران اسرافیلدر
 وقاضی رب العالمیندر (طوبی لمن کان فقیرا فی الدنیا غزیرا فی الآخرة)

(***) فصل فی القبر و الاموات (***)

و نقلدر که صحاح مسلمده پیغمبر علیه السلام ابتدی یقین بر مؤمن کشی بی قبره
 قوسال منکر و نکیر کاوب سؤال ایدر لر بک کیمدر و دینک نه دیندر و پیغمبرک
 کیمدر دیو جواب بودر که ایده (اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا رسول الله
 و دینی الاسلام) پیغمبر علیه السلام ابتدی قبر دنیانک آخریدر و آخرتک اولیدر
 هر کیم قبر دن قورتلدی کبر و قلان عذابلر دن دخی قورتلدی و پیغمبر علیه
 السلام ابتدی بر کشتنک اولمی شدنلو اولسه انک ایچوز غصه یمک که انک جیع
 خطاری اولم زحمتی ایله کندی و انکله اوچاق اراسنده انجق اولم قالدی
 (و نقلدر که امام غزالی رحمه الله تعالی علیه ابتدی یقین بر مؤمن اولسه
 اولنلرک جانلری انکله بولشورلر ایدر لر فلان کشتنک حالی نیجه در اول کشی ایدر
 خوشدر و ایدر لر یا فلان کشی نیجه در اول کشی ایدر یا سزه کلدیمی ایدر لر یوق
 بونده کلدی معلوم اولدیکه اول کشی مؤمن دکلش غیری بوله کندی دیهر
 پیغمبر علیه الصلو و السلام ابتدی هر کیم جمعه کونی اناسنک و اناسنک
 قبرلرین زیارت ایلسه لر حق تعالی انلرک کنههن یارلغیه و کندونک کنههن
 داخی یارلغیه پیغمبر علیه الصلو و السلام ابتدی مؤمنی قبر یشته قودقلری
 وقت بریشل بغچه ده اونورر که اول بغچه نک یمش ارشون اوزونلغی اوله
 اکر کافر او اور سه طهوره لر دن بر دریه براغورلر و طقسان طقوز
 ازدرها قیامته دکن اکا عذاب ایلیه لر طقسان طقوز ازدرها اولدی
 انوکچونکه حق تعالی انک طقسان طقوز اسمنی انکار ایلدی لر حق تعالی اول
 اسملر صاعشجه اکا ازدرها مسلط ایلیه (و مؤمنلر قبرین زیارت ایلمک سنتدر
 اما جمعه کون ایکنسدر و دنصکره زیارت ایلمک مستحبدر و یته ابرته سی
 صباحه دکن و دوشنبه کون و انجشنبه کون و عرفه کون و بیرام کون و عاشورا
 کون زیارت ایلمک کر کدرز یراکه اول کونلره ارواح قبرلر بی زیارت ایدنلره
 نظر ایدر لر و قبر اهلنی شو یله تعظیم ایلیه لر کیم دیری ایکن اول قدر تعظیم

ایتمش اوله یوزونی و الینی قبره سورمه لرکیم نصاری اویله ایدر لر انلر
بکره میه لر (ونقلدر که اولوم آجیسی بیک کز قیلجه اورمقدن ارتوقدر
بعض روایتده اوجیوز کز قیلجه اورمقدن ارتوقدر واولومدنصرکه
اوجاغه وارنجه یوز بلاواردر) ومؤمن عذاب قبردن قور تولمز مکر درت
نسنه ایله قور توله بری یلان سو یلمک وبری بخیلق ایلمک وبری کیمسه به
پرامن ظن ایلمک وبری شک کتورمک و قبر عذابنک اکثری بولدن
اولور که کوده سنه دکش اولوب یومیه (ونقلدر که پیغمبر علیه الصلوة
والسلام ابتدی فحان برکشی اولو ایچون آیه الکرسی اوقسه ثوابن اول
قبر اهله بغشلسه حق تعالی اول کشی به پیغمبر لثوابن ویره وهر حرفنه
برفرشته براده قیامتهدکن اول کشی ایچون دعا ایدر

(*) فصل فی الدعاء (*)

قال الله تعالى (ادعونی استجب لکم) پیغمبر علیه الصلوة والسلام
ابتدی فحان بر قول اللرین قالدرسه دعا ایلسه حق تعالی اول قولی شو یله
اللرین بوش کوندر مکه او تانور (اگر سؤال ایدر لسه که دعا ایدر رزوقت
اولور قبول اولور وقت اولور قبول اولمز سبب ندر جواب بودر که دعائک
شرطی وار در شرطنه موقوفدر نیکم پیغمبر علیه الصلوة والسلام
پیورر که (للدعاء جناحان اکل الحلال وصدق المقال) یعنی دعائک
ایکی قنادی واردر بری حلال یمک وبری طوغری سو یمک بر جواب دخی
بودر که پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدی فحان بر مؤمن دعا ایلسه
حق تعالی اول قولک دعاسن قبول ایدر یا بودر که دنیاده ویر یا بودر که
آخرته ویرر (بعضیلر ابتدی دعائک اصلا فائده سی یوقدر زیراکه
اگر طلب ابتدیکک نسنه الله قنده واقع ایسه اولسی و اجدر نه دعا
کرکدر واکر طلب ابتدیکک نسنه الله قنده واقع دکل ایسه کلسی
واجب دکلدر دیرلر (بعضیلر ابتدی عقل و حدیث بو که طائفلق ویرر که
کرچکلر مقاسنک او اوسی و اعلاسی اللهک قضا سنه و قدر نه راضی
اولمقدن و دعا ایدوب نسنه دیکل کند و مرادین اللهک مراندن تر جمیع
ایتمکدر (بعضیلر ابتدی حق تعالی پیورر که هر کشی که بدن نسنه دیرلر
دیکینه ارتوق ویرورم پس معلوم اولدیکه دعا ایدوب نسنه دیکلکدن دعا
ایتمک یکدر دیرلر جواب بودر که دعا عبادت مقاملرینک غایت اعلا سیدر

انک ایچونکه دعا ایدر کشی اگر کوکلی دعا ایدر کن حقندن غیر یی رده
اولور ایسه دعاسی دعا اولمز اگر کک وکلن جمیع عالیدن چو ربوب معرفه
اللهده مستغرق اوله حق اولور ایسه حقه قربت حاصل اولور و مادامکه قول
ککندی نفسنه مشغول اوله حق جل و علا حضرتلرینه یقین اولمز انک
ایچونکه نفس غرضی انی محجوب ایلر بس ثابت اولدیکه دعا قولی جل و علا
حضرتلرینه یقین ایلر اویله اولدی ایسه دعا اعظم عبادتدر زیراکه دعادن
مقصود قول حقه دونمکدر و مسکینک و خورلق اظهار ایتمکدر (امام فخر
رازی رحمه الله علیه حضرتلری ایدر لر دعا دیکلکدن مراد اولدر که حقله قول
اراسنده مناسبت ثابت اوله والا معلومدر که حق جل و علا حضرتلری
نه دیرلر ایسه اویله اولور (وشیخ محی الدین عربی رحمه الله تعالی علیه
ایدر که دعا دیکلک انکیچوندر که حقل بیور یغنی طوتا لر زیر حق جل و علا
حضرتلری قرآن عظیم الشانده پیور دیکه (ادعونی استجب لکم) پس بو قول
شریفنه امتثال ایدوب دعائیک کرکدر که قبولی و غیر قبولی اول ییلور دیدی
وینه حق تعالی دعا ایدر لری مدح ایدوب (ربنا آتانی الدنيا حسنة وفي
الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) دیر لری پیور دی امام فخر رازی ابتدی
اشبو دعا جامعدر جمیع دنیاتک و آخرتک مقصودلرینی زیر رسول علیه
الصلوة والسلام حضرتلری اکثری بو دعایی وهم بو دعایی اوقور ایدی
(اللهم احسن خلقي وخلق) ابوهریره رضی الله تعالی عنه حضرتلری
پیغمبر علیه الصلوة والسلام حضرتلرندن نقل ایدر رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری ابتدی دعا عبادتک اصلیدر حق سبحانه و تعالی
حضرتلرینک قنده دعادن اکرم نسنه یوقدر و دعا قضایی منع ایدر کرکسه
اول قضا ایتمش اولسون کرکسه ایتمش اولسون و عمری زیاده ایدر هرکیم
حقندن نسنه دیکلک حق جل و علا حضرتلری اکا خشم ایدر (رسول
علیه الصلوة والسلام حضرتلری ابتدی شک یوقدر که حق سبحانه و تعالی
حضرتلری اوج کشینک دعاسنی قبول ایدر بری اتانک و اتانک اوغلنلری
اوزرینه و بری مسافرک بر او اوزرینه و بری کوچ کورمش کشیلرک ظالملر
اوزرینه دعاسنی قبول اولور (رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلری ابتدی (لاحول ولا قوة الا بالله العلی العظيم) هرکیم کونده
یوز کره بو دعایی اوقوسه اصلا یوخسوللق کورمه زیراکه بو دعا اوجاق

خزینت ملزندن برخزیننه در (ونقلدر که ترغیده و ترهید در رسول علیه الصلوة
السلام حضرت نوری ابتدای هر کیم اون ایکی رکعت نماز قیسه کیچده
و کوند زده ایکیده بر سلام ویرسه فعدده اخیرده حق جل و علا حضرت نه
ثنا یسه و بکاصلوات کتور سه و سجده و اربوبیدی کره ابه الکرسی و اون
کره (لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملك وله الحمد) دیسه اند نصکره (اللهم
انی استئذک بمعاقده العزم من عرشک و منتهی الزحمة من کتابک و اسمک
الاعظم و جدک الاعلی و کلماتک التامات) دیسه اند نصکره هر نه حاجتی
وار ایسه دیله اند نصکره باشین قالدیره سلام ویره اما وصیت بودر که بونی
جاهلاره او کریمه لر که دعاسی مستجاب اولور البته (علی کرم الله وجهه ابتدای
فچن دعا ایسه کز اول پیغمبره صلوات و برک حق تعالی اول صلواتی قبول
ایدر فچن صلواتی قبول اولسه امید در که کبر و قلان دعاسی دخی قبول اوله
زیرا که برکشی برکشینک اول سوزنی قبول ایسه صکره کی سوزین دخی
قبول ایدر) اهل حدیث ابتدای فچن دعاد فارغ اولسه کز اللز بکزی یوز بکره
سیلک اهل تحقیق ابتدای صاع الی یوزینیه اورمق اشارتدر قولک
باطنه وصول الی یوزینیه اورمق اشارتدر قولک ظاهرینه و دل بو نلردن
تر جاندر و یوزی سلمک اشارتدر حقیقتیه یعنی ظاهرین و باطنین الله
دوندی دیمکدر زیرا که آدمک یوزی مر آتدر حق نورینه

(*) فصل فی الاستغفار (*)

قال الله تعالی (واستغفره انه کان توابا) پیغمبر علیه السلام ابتدای اول
تکری حقیقونکه بنم نفسم انک قدرتی التده در اگر سزگاه اشلسکز
وصکره توبه ایلسکز ایدی حق تعالی بر قوم یرادوب انلر کاه اشلر ایدی
وینه توبه ایدر ایدی حق تعالی انلری یار لغیوب رحمت ایدر ایدی
و یوسوزدن مراد الله تعالی انک قولارینه رحمتک کترن بلدر مکدر و هر کیم
توبه و استغفار ایلسه حق تعالی انک رزقنی زباده ایلر غصه سنی کیده در
اگر سوال ایدر ایسه پیغمبر خود کاه اشلدی پس نیجه استغفار ایدر
بونک جوابی درت و جهله در بری بودور که فچن پیغمبرک کوکنه بر پاره
حجاب واقع اولسه امنیچون اول وقت استغفار ایدردی ایکنجی بودور که
دائم ترقیده ایدی فچن بر حالدن بر حاله انتقال ایلسه اولکی حاله استغفار

ایدردی او خنجی بودور که حجاب عبارتدر سکردن اول سکر محبت بولنده
پیغمبره کلوردی حتی پیغمبر ککند و نفسندن فانی اولوردی یینه
صحوه کلسه استغفار ایدردی اول صحودن امیدی ارباب حقیقتک تا ویلائی
بودور دور دوخجی بودور که اهل ظاهر ابتدای کوکنه چوق نسنه کلوردی
خطر ایدن و انواع میلدن پس اویله اولسه اول خواطری دفع ایلمکدن
اوتور والله استغفار ایدردی (ونقلدر که علی کرم الله وجهه بر کون
مسجده اوتورردی بر اعرابی کلدی استغفار ایلدی علی ابتدای یا اعرابی
بو یلانجیلر توبه سیدر اعرابی ابتدای یا امیر المؤمنین یا کرچکلرک توبه سی نه در
دیددی علی ابتدای کرچکلرک توبه سی الی نسنه در اول بودور که بکشمش
کاهنه توبه ایله ایکنجی بودور که شمعیکی حانده اول کناهی ایشلیه
او خنجی بودور که قصدین بو کایلیه کیم کلجک زمانده کاه ایلیه دوردنجی
بودور که خلقک حتی که انک اوزرند در ویره بشنجی بودور که شول
حلاوتکه کیم نفسنه طاتردی کبرو اکاعبادت آجسین دخی طاتدره
التنجی بودور که حرام مال ایله سمیرن اتنی و فانی الله بولنده اریده
(ربنا اغفر لنا ذنوبنا و کفر عنا سبائنا و توفنا مع الابرار)

(*) فصل فی التوبه (*)

قال الله تعالی (یا ایها الذین آمنوا توبوا الی الله توبه نصوحا) یعنی توبه
قیلان شول رسمه قیلا که اول توبه صاحبی دائم نصیحتیه توبه اوزرینه
ثابت اولمغه (پیغمبر علیه السلام ابتدای التائب من الذنب کمن لا ذنب له)
وینه پیغمبر علیه السلام ابتدای حق تعالی قولک توبه سنی قبول ایلر
حتی غرغره حاله وارنجیه و بن دخی کونده یوز کره توبه ایده رم (بیلحک
کر کدر که انسان من وجه درت یرا من صفتلردن مر کبدر بری بهیمیه در
اندن شرلر و شهوتلر ظاهر اولور و بری سبعیه در اندن غضب و حسد
و عداوت صادر اولور و بری شیطانیت در اندن مکرو حبله صادر اولور
در دنجی ربوبیت در اندن کبر و عزت عجب صادر اولور مادامکه
کشینک توبه سی اولیه نفسی کامل اولمز ظالم اولور نتکیم حق تعالی
بیورد (ومن لم یب فاولئک هم الظالمون) شیخ امام غزالی ابتدای توبه
اوج نسنه ایله ثابت اولور بری علمله و بری حال ایله و بری عمل ایله (عبد الله
الانصاری ابتدای توبه اوج مرتبه در بری عوام توبه سیدر اول طاعتی

چون ایلکدر وبری خواص توبه سیدر اول کاهی از اشلکدر وبری
خاص الخاص توبه سی در اول هر وقت ضایع ایلکدر (نجم الدین
کبری ایتدی توبه اوج مقام اوزرینه در بری عوامکدر انک توبه سی
کاهدن دونمکدر وبری خواصکدر انک توبه سی کونیندن دونمکدر وبری
خاص الخاصکدر انک توبه سی فناء فی الله در ماسوی الله دن دونمکدر
بوندن اوترو بعضیلر ایتدی توبه استغفار دنصکره در تکیم حق تعالی
بیورر (استغفر و اربکم ثم توبوا الیه) انو کیچونکه بالکلیه خلقدن کسملک
والله توجده ایلک مغفرتدنصکره درو عارفلر ایتدیله توبه بش قسمدر بری
عواملر توبه سیدر انک توبه سی ظاهر کاهدن درو بری صالخلر توبه سیدر انلرک
توبه سی یرامز کرلو خلقلر دندر وبری مقبیلر توبه سیدر انلرک توبه سی شکدن
صافتمقدروبری محبلر توبه سیدر انک توبه سی خلقدن صافتمقدردن ذکر الله دن
خافل اولمید وبری عارفلر توبه سیدر بر مقامه اولشمقدندر که انده مقیم اوله
زیرا که مقاماتک نهایی یوق اوله اولسه عارفلر توبه سنک نهایی یوق
(ر بناتقبل مناک انت السميع العليم وتب علينا انت التواب الرحيم)

(*) فصل فی التقوی (*)

قال الله تعالى (يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله ولتنظر نفس ما قدمت لغد
واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون) پیغمبر علیه السلام ایتدی متقی اولدر که
کرکردن قورقوب کرکلوی ترک ایلله ابن عمر ایتدی تکریدن قورقوب اولدر که
کندوی هیچ کیمسه دن یک کورمیه بعضیلر ایتدیله تقوی اولدر که پیغمبر
علیه السلامه کونک متابع ایلله عارفلر ایتدیله تقوی درت نو عدر بری
شریعت منع ایلدوکی نسنلر دن صافتمقدروبری کندوی حقدن غیریه
نسبت ایتکدن صافتمقدروبری صفات حقیقی حقدن غیریه نسبت ایتکدن
صافتمقدروبری وجود حقیقی فی حقدن غیریه نسبت ایتکدن صافتمقدروبری
اشبو قسمی هیچ کسه بلزمکر که کشف حقانسی و سرر بانسی اوله انجق
اول بلور امدی انلر صدیقلر و انبیا و اولیادر انو کیچونکه بونلرک تقواسی
کالده در اماحق تعالی اهل تقوایی بیان ایدر تکیم بیورر (تلك الدار
الآخرة نجعلها للذين لا يريدون علوا في الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقين)
یعنی اشبو آخرت اوینی شول کسبلر ایچون قلدیمکه دنیاده اولواق استمیلر

ودخی فساد ایلله لر (ونقلدر که پیغمبر علیه السلام ایتدی کمال
تصدیق اولدر که اخبار الهیه دن و اخبار نبویه دن هر نه که کلدی انی صلیمقدرو
و یقین اوزرینه اولمقدرو پیغمبر علیه السلام ایتدی علم الیقین او کرک یعی
اهل یقینله او تورک دیمک اولور (بلک کرکدر که ارباب یقین ارباب اشارتدر
واول ارباب اشارت ارباب قلوبدر که انلره وقت اولور که اسرار ملکوت
کشف اولور علی سبیل الالهام حقت نوری بونلرک کونکانه نازل اولمغله
وقت اولور که حقایق اسراره مطلع اولور لر و بای صادق ایلله وقت
اولور که عالم مثالی مشاهده ایلر او یانقله تکیم دوشده مشاهده ایلدیله
چنکیم بویله اولدیسه اشبو آیه نظر ایلله ای بنم کوزمک نوری وای کونک
سروری بن سنی سودیکمدن او تورونه کزیده اسرار و خلاصه انظار
وارایسه بیان ایدرم حق تعالی بیورر (واتقوا النار التي أعدت للكافرين) یعنی
طمو کافرلر ایچون برادلمشدر اندن حذر ایلدک (بو خنیغه ایتدی اشبو آیت غایت
قورقلو آیتدر یعنی کافرلر ایچون حاضر لنش اود ایلله مؤمنلری قورقمتی
معناسی اولدر که قورقش شول عملدن که سزک عملکر کناه اشلکله کیده رک
سزی اوده لایق ایلله انک ایچونکه کناه اشلکله ایمان زائل اولدوغی واردر زرا
قورقودر کفره ایرشدیره و بیورر (اطيعوا الله واطيعوا الرسول) معنسی الله هدن
قورقش فریضه لده و رسول الله دن قورقش سنتلره دیمکدر (پیغمبر علیه
السلام برکون بر صحابی به ایتدی دنیایی جمع ایلله شول قدر که دنیاده طور رسن
و آخرت ایچون عمل ایلله شوال قدر که انده باقی اولور سین و طمو ایچون
عمل ایلله شول قدر که اوده صبر ایلر سین والله ایچون عمل ایلله شول قدر که
اکا حاجتک واردر امدی کشفنک الله تعالی حضرتنه حاجتی دوکنور پس
دایم عمل صالح کرکش دیمکدر اسعدک الله وایانا فی الدارین بمحمد
اسعد الثقلین و سید الکونین (بلک کرکدر که شمدنصکره احوال معاد
نفسانینک کیفیتی و دخی قیامت کوننک نشانی ندر و عرصات کوننی حق
تعالی نیچه وضع ایلر خصومات ایچون وقضا کر سبسنی نیچه وضع ایلر
و کافره نیچه عذاب اولور و مؤمنه نیچه خطاب اولور و رحمت ندر و تواب ندر
بیان ایلله لم ان شاء الله تعالی

(*) فصل فی اشراط الساعة (*)

پیغمبر علیه السلام ایتدی قیامتک نشانلری بودر که علم کتور یله

وجاهل چوق اوله ورتاولواطه چوق اوله وخرایچمک چوق اوله وهورنلر
 چوق اوله لر حتی برکشینک الی عورت قوللوغنده اوله (و نقلدر که پیغمبر
 علیه السلام ابتدای قیامتدن اول التي تسنه ظاهر اوله اند نصکره قیامت قویه
 بری اولدر که چوق وبار اوله اینکینجی بیت المقدس آچله اوچنچی جمع
 عالمه اولم اوله دوردنجی چوق مال اوله حتی برکشی برکشی به یوز التون ویرسه
 اول کشی فرح اولیه بشنجی عربده چوق فتنه اوله الفنی بود که مؤمنلر جمع
 عالمی الالار حتی بنی اصفره دخی صلح ایدملر اند نصکره کافر عهده
 یوز و غلبه ایلده (وچنان بنم امته فتنه وقلج کیرسه قیامت دکن اینچندن چقمیه
 اند نصکره قیامت قویه محدثلر ایندی لراول بنی اصفر چیق فرنگ ایلده
 جمع اولملر جمع کافرل اتفاق ایدملر مغربدن هجوم ایدوب چیقارلر سکسان
 سبجاق ایلده وهر سبجاقده اون ایکی بیک کشی اوله پس جمع کافرلر طقوز
 بیک داخی التمش بیک اراوله یعنی اون یوز بیکدن قرق بیک اکسک اوله (اول
 بونی بیک کرکدر که محمد امتی اول مشرقه و مغربه مالک اوله جمع
 دنیایی کافرلر الالهمین اوج پاره شهر قاله بری قسطنطنیه و بری رومه
 و بری عموره اند نصکره حکم کافرک اوله امدی اول غلبه بنی اصفره
 فرنگدن اوله بنی اصفر خروچندن استانبول النجیه قدریدی بیلکه
 (ثوبان رضی الله تعالی عنه پیغمبردن نقل ایدر رسول علیه الصلوة والسلام
 ابتدای ان الله ذوالی الارض فرأیت مشارقها ومغاربها وسبیلغ امتی
 ماذوالی منها (ابن کثیر ابتدای اول زمانده بخت نصر پادشاه ایکن
 کلدی قدسی خراب ایلدی استانبول اول خرابلغی کوردی ابتدای اگر
 تنکریک عرشی صواوزرنده ایدر بدستی بدستی صواوزرنده بم حق تعالی
 غضب ایلوب ابتدای ای متکبره بنم مؤمن قوللرمله آخر زمانده سی
 خراب ایلیم (پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدای بنی اصفر اعماقه
 وارمجه قیامت قویه اعماق شام قائنده برکویدر اکادکن کافرلر
 ورار اما مدینه دن اسلام لشکری چیق اوج بلوک اوله کافر ایلده غایت
 جنگ ایدملر کافره غالب اولوب مؤمنلر بریلوی قاجوب منافق اولملر و بریلوکن
 شهید ایدملر انلر افضل شهدا اولملر و بریلوی غالب اولوب کافری صیده
 و قیره لاند نصکره اسحقاق پیغمبر اوغلنلرندن تمش بیک کشی کلوب
 استانبول الالهمین اوج پاره شهر قاله بری قسطنطنیه و بری رومه
 و بری عموره اند نصکره حکم کافرک اوله امدی اول غلبه بنی اصفره

اول دکن دنیایی بقبله اند نصکره بر دیواری دخی بقبله الحاصل اوج دیواری
 دخی تکبیر ایلده بقبله غازیلر غنیمت مالن اولشورکن شیطان جاغره کیم ای مؤمنلر
 دجال چیقدی سزک اولر یکزی خراب ایلدی دیه بونلر استانبول قویار
 شامه کله لاند نصکره خلق فعلی پرامز اوله امانت قوسه لر خیانتلک ایدملر
 وزکات و یرمیدلر و نماز قلمور کشی آرقاله و خلق بریرینه دیندن چقمقعه سعی
 ایدملر و جمع خلق اهل دنیا اولملر و اولر عورتلرینه تابع اولملر و اوغلنلر اتلرینه
 و انلرینه عامی اولملر و دوستلر بریرین انجیدملر و مسجدلرنده دنیاسوز
 لرین سویلیدلر و امتک آخری اول کلتنه لغت ایدملر اندن حق تعالی انلره
 بر قزیل یل ویره و لرله جهاند چوق اوله آی و کون تیر تیر طوتله و خلق
 دیشه و قرآنه و سنته حرمت قیلده لاند نصکره بربری اردنجه نشانلر
 اولغه بشلیه علما اختلاف ایتدیلر قیامتک نشانلرنده عبدالله بن عمر رضی الله
 عنهما ابتدای پیغمبردن ایشتم ابتدای قیامتک اول نشانی بنی اصفر چقمقدلر
 اند نصکره مغربدن کون طومقدلر اما محدثلر ایتدیلر اول نشانی مشرقدن
 دخان چقمقدلر اند نصکره دجالدر اشونلر قیامتک بقین نشانلریدر
 اند نصکره مهدی چیق (ام سلمه رضی الله تعالی عنها ابتدای
 پیغمبردن ایشتم ابتدای مهدی فاطمه اوغلنلرندن در سیددر (ابوسعید
 الخدری رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبر علیه السلام ابتدای مهدی بندلر
 اخر زمانده چیقیر یوزنده عدل ایلده حکم ایلده نیکم اول ظالملر یوزن ظلمه
 و جورله دوغشلا ایدی مهدی دخی لطفله و عدل ایلده جهانه یدی بیل
 حکم ایلده (پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدای دین بزم ایلده بشلندی
 و آخر کیر و بزم ایلده ختم اولور سزدن بریکز اول زمانه ایریشور سکر و انک
 نشانلرین کورر سه کز اکا تابع اولوک بدستی مهدی رحیم در
 و مر حومدر (جابر بن عبد الله پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر علیه الصلوة
 والسلام ابتدای بند نصکره اون ایکی خلیفه کله جله سی قریش قبیله
 سندن اولملر ابن کثیر ابتدای انلره خلفاء راشدین دیرلر و حسن و حسین
 و عمر بن عبدالعزیز انلردن رضی الله تعالی عنهم

*** (فصل فی العلامات بین یدی الساعه) ***

نقلدر که رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضر تلری ابتدای قیامت

قومیه حتی اون نشان اولما بجه امدی اول نشانلرک بری دخالدر وبری
دجالدر وبری دابة الارض در وبری کونش مغربدن طوغمقدر وبری
عبسی علیه السلام کو کدن اینکدر وبری یا جوج و ما جوج چیقمقدر
وبری مشرقده بریر اشاغه کو جکدر وبری عرب جزیره لرندن بریر
اشاغه کو جکدر اوننجی یمندن بر او دچیقوب خلقی محشریرینه سورمکدر
بعضیلر ایتدی بر ظالم قوم چیقہ خلقی ظلم ایلہ یاقہ فساد و ظلم ایتکده
اوده بکزه یه (و نقلدر که ایتدیلر اول مهدی چیقار اندنصکره دجال
چیقار امدی مهدی هنوز جهانہ کلمشدر اگر چدر افضیلر طوغدی دیرل
بعضیلر ایتدی مغربدن چیقار و بعضیلر ایتدی بخارادن چیقار (بیک
کر کدر که) اول مشرقدن دخان چیقہ تامغربه وارنجہ جهانی ظلمات ایلہ
قابلیه قرق کون و قرق کیچہ طورہ اگر مؤمنلر طوغنورسه خسته وزکام
اولر اگر کافرله دو قنور ايسه سر خوش اولوب نه دیدکلرین بیلر
(حضرت علی کرم الله وجهه ایتدی کو کدن یرہ دخان اینز قرق کون
و قرق کیچہ طور (و نقلدر که صحیح مسنده پیغمبر عز علیه الصلوٰۃ
و السلام ایتدی آخر زمانده او توز کشی پیغمبر دیود عوی ایلر خلقی
از تمقده دجال کی اولر حق تعالی انلری رسوای ایلر زیرا که حقیقتده
آخر زمان پیغمبری بنم دین وارکان بخدر

*(*) (فصل فی خروج الدجال) *

اندنصکره دجال چیقہ شمعیکی حالده بحر عمانده براطه ده محبوسدر
(ابن کثیر ایتدی حق جل و علا حضرتلری شیطانی آدملره اول فتنه
قیلدی و دجالی آخر فتنه قیلدی چانکیم دجال چیقہ جهانی بلوطلر قابلیه
و کندویل او کنجه بولوط کی یورویه شام ایلہ عراق اراسنده کزه
اصفهان دن یمش بیک طلسانلو یهودیلر اکا او یار تمام دنیایی کزه چان
مدینه شهرینه کلک استسه ملکر منع ایدلر شهره کیره مبه ایتدیلر
یارسول الله دنیاده ند کلوا کلنور ایتدی قرق کون طورہ اولکی کونی
بریل چه اوله ایکننجی کونی برآی چه اوله او چنجی کونی برهفته چه اوله
و کبر و قلان کونلری بیانی کونلر کی اوله بر قوم کله دجاله ایمان کتوره دجال
اول قومک حاجتیرین روا ایلر اندنصکره بر قوم دخی کله دجال انلری دعوت
ایلر اما اول قوم او یعدیلر چان برو رانیه ارسه ایدر جمع مالنی طشره

چقاره و قبرستانه او غرایه موتالره قالک دیه شیطان انلرک صورتده طور و کله
بریاننده صو و بریاننده اود اوله هرکیم او یماز ايسه اوده براغه اول اود
اکا صوا اوله و هرکیم او یار ايسه صویه براغه اول صوا اکا اود اوله والننده
کافر دیو یازلش اوله و کوزی اعور اوله

*(*) (فصل فی نزول عبسی علیه السلام) *

اندنصکره حق سبحانه و تعالی عبسی علیه السلامی کو کدن دمشقده جامع
امیه ده مزاره بیضاء شرقیه ایتدیر و اللرین ایکی فرشته نک اوموزلرینه
قویه رق اینه و یوزندن انجوکی در آقه و لطیف ققوسی اوله اوج کونلک
یرہ ابره اندنصکره حضرت عبسی دجالی قدسده لد قاپوسنده بوله حربہ
ایلہ اوروب اولدوره قانی تیرک دو کندیکی یرہ دکن اقه اندنصکره عبسی
علیه السلام بر قومہ او جاق خبرلرین بیلدیرہ انلر دخی اکا تابع اوله لر
اندنصکره حق تعالی عبسی یه وحی ایدر که کندی قومک ایلہ طور طاغنه
چیق عبسی اول قومی ایلہ طور زیتایه چیقہ اندنصکره حق تعالی یا جوج
و ما جوجی چیقاره یا جوج و ما جوج یر یوزنده قانی فساد مشغول اولر
حتی قدسه کله لر ایدلر یر یوزنده ند کلوا آدم وارا ايسه اولدوردک شمدنصکره
کو کده اولنلری اولدوره لم دیر ل او قلرین کو که اتار اندنصکره حق
تعالی قور تجغز کوند وره دوه بورنده کی قور تجغز لر کبی بونلری
بر دفعه ده هلاک ایلر اندنصکره حضرت عبسی و قومی یر یوزینه اینلر
انلرک لاشه لرندن متأذی اولر عبسی علیه السلام دعا ایلر حق تعالی قوشلر
کوندردوه بیونلری کی انلرک لاشه لرین الوب دریایه اتارلر یوزی آرینه
اونلر و انجلر بتوب بمشرو یرلر (ابن کثیر ایتدی چانکیم عبسی
علیه السلام دجالی اولدوره یر یوزی امین اولوب قورد قبون ایلہ یوریه
و خراب اولمش شهرلر کینه معمر اوله لر پیغمبر علیه السلام ایتدی
چانکیم عبسی علیه السلام کو کدن یره اینه عدل ایدوب لطیف حکم ایلر
حتی ند کلوا صمخر و خاچلر وارا ايسه قیرہ اندنصکره عبسی علیه الصلوٰۃ و السلام
حضرت مهدی ایلر بولاشه و نماز وقتی اوله عبسی علیه السلام ایدر کل
یامهدی سن امام اول نماز قیلالم مهدی ایدر عبسی سن پیغمبر سن امام
اولق سکال بقدر حضرت عبسی ایدر یامهدی کل سن امام اوللر که حضرت

پیغمبر علیه الصلوة والسلام ای غلبین امام او لغه سن لایقسن دیه
اندنصرکه حضرت مهدی امام او اب نماز قبالا و عیسی علیه السلام
سلطان اولوب یدی بل خلفه حکم ایلیم (محمد بن کعب رضی الله تعالی عنه
ابتدی کابده شویله کوردیمکه اصحاب ککھف کلوب عیسی علیه
السلامه معین اوله لر و عیسی علیه السلام ایلله حج ایدله لر اندن عیسی
علیه السلام یدی ییل صکره کعبه یه کیده

(*) فصل فی خروج دابة الارض (*)

صاحب کشف ابتدی اول وقتا که دابة الارض حیقه بر حر کته کله و یاربیلله
دابة الارض مکده صفاالتدن حیقه مکده ایکی طاع واردر برنگ ادی مروه
و برنگ ادی صفادر دابة الارض صفادن حیقه صاغ النده موسی علیه
السلامک عصاسی وصول النده سلیمان علیه السلامک یوزکی ایلله اول عصا ایلله
مؤمنک یوزینه اوره یوزی منور اوله والنده مؤمن دیو یازیلله و کافرک النده سلیمان
علیه السلامک یوز کبله باصه یوزی قره اوله والنده کافر دیو یازیلله
اندنصرکه مؤمنله ایدله یافلان سن او چاقلق سن و کافرله ایدله یافلان سن
طبولقسن تنکیم حق تعالی یوردر (واذا وقع القول علیهم اخرجنا لهم
دابة من الارض تکلمهم ان الناس کانوا ایتانا لا یوقنون) پیغمبر علیه السلام
ابتدی دابة الارضک درت ایاغی واردر دوه ایاغی کبی وقوش کبی قنادلری
واردر و باشی او کوز باشنه بکزر و کوزی خنزیر کوزینه بکزر و قولاغی قبل
قلاغنه بکزر و یوزی کرکدان بو بنوزینه بکزر و یوزی دوه بوینه بکزر
و کوسی ارسلان کوکسنه بکزر ورنکی قبلان رنکته بکزر و قور و غی قوچ
قیروغنه بکزر و الحاصل جمیع رنکدن کوده سنده رنک واردر و اوچ کونده
تمام انجیق بردن حیقه باشی بلوده ایریشه و خلق ایکی بلوک اوله لر بر بلوکی
قارله بر بلوکی تفرج ایدله لر و عریجه سویلیوب (الا لعنة الله علی الظالمین) دیه
یعنی حق تعالی لعنت ایلسون اول کشی یه که کند و نفسند ظلم ایلیمه فسقله
و فجورله (و مهدی دخی چین الله کیده الله وار یحیق اولنه اندن برارغلی
طوغه اول اوغلان آخر اوغلان اوله اندنصرکه عالمه قسراق یایله ابرق
اوغلان طوغه خلق قیریلله ایمان اهلی دوکته

(*) فصل فی طلوع الشمس من مغربها (*)

عیسی علیه السلامک زماننده کونش مغر بدن طوغه خشنکه کونش مغر بدن
طوغه جمیع خلق انی کوردر توبه ایلیمه ایمانه کملر اما ایمانلری قائده و یریمه
مگر که کونش مغر بدن طوغه ندن ازل ایمانه کلش اوله پیغمبر علیه
السلام ابتدی ختنکیم کونش طولنه عرشک ایاغنه وارر سجده ایلر دستور
دیلمر کیم مغر بدن طوغه حق تعالی دستور و یرمز که ینه مشرقدن طوغه ختنکیم
مغر بدن طوغه نشانی بو اوله کیم اوج کون مقداری کونش طوغه اندر که
عابدلدر کیجه عبادته طوردر عبادت ایلر اما صبح اولیه بله لر که اول
دیدلری کون کلشدر توبه واستغفار ایدله لر اوج کوندنصرکه کونش مغر بدن
طوغه اوله یرینه کله اندنصرکه آی طوغه اول دخی اوله یرینه کله
ایکبسی بریده جمع اولار و حق تعالی بونلرک نورین کیده روب قیقره اولار
و بر زمان گوکده طوردر اندنصرکه کنه مغر بدن طولنه اندنصرکه
کونش مشرقدن طوغه اندنصرکه توبه قیوسی قیانه

(*) فصل فی سداب التوبه (*)

ابن عباس حضرت پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام ابتدی
توبه قاپوسی مغریددر ایکی قنادی واردر التوندن انجو ایلله و یاقوت ایلله
برشمشدر بر قنادندن بر قنادینه قرق یلاق بو لدر حق تعالی جمیع خلق
یراده لیدن بر اول قاپو آچلمشدر شمیدی آجیقدر اول وقت قاپانه اندنصرکه
کیمسه نیک ایمانی قبول اولیه زیرا که توبه قاپوسی قیاندی قیامتک نشانی
آشکاره اولدی ایمان بالغیب اولمز اندن عیسی علیه الصلوة والسلام
مدینه یه واره عربدن برخائون الله اول عورتدن قزلری طوغه و کو کدن
ایند کندنصرکه قرق ییل معمر اوله اندنصرکه فوت اوله پیغمبرک
روضه سنده انی دفن ایلیمه لر

(*) (*) فصل فی الخسوف (*)

اندنصرکه اوج بر اشاغه کچر بری مشرقده اوله و بری مغریده اوله و بری
عرب جزیره لنده اوله اندنصرکه قرآن مصحفدن کتوریلله چون قرآن
کتوریلله آرواوازی کبی اواز و یره حق تعالی ایدله نیچون بو یله ایدر سن
قرآن ایدله یارب کیمسه نبی او قومز اولدی و انلر که نبی او قومز اما نبیم ایلله عمل
ایلر رسچاوندی روا بنده قرآن ایدله یارب سندن ظاهر اولدم و کنه سکا

واریم و سنده مخنی اولورم دیه (و نقلدر که کشفده حق تعالی
جهانی قلی ایله هلاک ایلله و برلدر نمکه و اوده یاغق ایلله و غرق اولق ایلله
و خسته لک ایلله اما مکه خراب اوله حبشدر بر قوم کله مکه بی و کعبه بی
خراب ایلله و مدینه هلاک اوله اجلق و قحطلق ایلله و بصره هلاک اوله
غرق اولق ایلله و کوفه هلاک اوله بلد رم ایتمکه و طاعلر یقلمخله
و خراسان هلاک اوله خراب اولق ایلله و جیع شهر لر بور سمه هلاک اوله لر
اندن صکره حق تعالی بر لطیف بل و یره هر کیمک کوکلنده مثقال ذره قدر
ایمانی اوله انلر اوله لر و یر بوزنده اصلا خیرلو کشیلر قالمیه و باقی جیع خلق
کافر اوله لر (ابی سعید الخدری پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر عایه الصلوة
و السلام ایتدی قیامت قو عایه تا کیم حیوانلر انسانلر سو یلیدر
و کسینک ایاغنده کی و باشند کی اول کشی به سو یلیر (شیخ محی الدین
عربی رجه الله علیه ایتدی او غلانیکه طوغار لک ایلله بر قیز ییله طوغار
ایکیر چه طوغار لر اول او غلانیکه باشی اول قبرک ایاقلرنده اوله شو ییله
اولاشوق طوغار لر اشو نشان چین اقلیمنده اوله اندن صکره نسل کسینه
غیری کیمسه دن نسل کلیه اولاد طوغایه اول او غلانی مهدی نسلندن اوله
(ابو عایله ایتدی اندن صکره صواعق چوق اوله و کونشک نوری کیده
و بلد زر دو کوله و جنیلر انسانه و انسان جنیلره قریشار هیچ بنی آدمک
ایشلری حیواندن سچلمیه و جنیلر ایدر دکر زره وارالوم کوره لوم پنجه در
کوره لر که دکر لر اود اولمش بله لر که قیامت یقین کلشدر کله لر انسانه خبر
و یرلر (فصل) * چانکیم مؤمنلر استقامت اوزره اوله لر امتک عمری
بیک ییل اوله نیکیم پیغمبر صلی الله علیه و سلم حضرتلری ایتدی (ان استقامت
امتی فلها يوم وان لم تستقم فلها نصف يوم) امدی مراد یومدن بیک
یلدر (شیخ محی الدین روح القدس نام کابنده بویلمجه بیور مشدر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه و سلم حضرتلری ایتدی (انا و الساعة کهاتین)
یعنی بن وقیامت ایکیز دخی برا بر شو ییله کلدک دیوب ایکی پرماقلرین
کوستردی الابن برار اندن مقدم کلام دیدی امدی چانکیم یر بوزنده
اهل ایماندن کیمسه قالمیه یر بوزی کافر ایلله طوطلو اوله اولوقت صور او فزیه

*** (فصل فی نفخ الصور) ***

قال الله تعالی (و يوم ینفخ فی الصور ففرع من فی السموات ومن فی الارض

الامن شاء الله) حق جل و علا حضرتلری اسرافیله بیوره صوری چال
دیو اسرافیل اول صوری چاله جیع جانلر هلاک اوله لر حق تعالی اندن صکره ملک
الموته بیوره صاغ البله عرش ایاغنه یا پشه وصول البله کورسینک ایاغنه یا پشه
جیع ارواحی بر آنده قبض ایلله (و نقلدر که اول نفخه دن صکره کیمسه قالمیه
الادرت فرشته قاله که جبرائیل و میکائیل و عزرائیل و اسرافیل علیهم السلام در
اندن صکره حق تعالی عزرائیله بیوره اسرافیلک جانن آل اول دخی آل
اندن صکره حق تعالی ایدر یاعزرائیل میکائیلک جانن آل انی دخی آل اندن صکره
حق تعالی ایدر یاعزرائیل سندخی جانکی آل عزرائیل دخی آل اندن صکره
حق تعالی ایدر یاجبرائیل کیم قالدی جبرائیل ایدر سن باقی و دایم قالدک
و جبرائیل میت وفانی قالدی صحیح بودر که صکره عزرائیل قالور ایکبسی دخی
نقلدر اندن صکره حق تعالی ایدر یاعزرائیل سکا دخی او ملک لابدر پس
عزرائیل دخی سجده ایلله قنادلرین براغه اوله نیکیم حق تعالی بیورر (کل شیء
هالک الا وجهه له الحکم والیه ترجعون) و نقلدر که عبدالعلام بحر الکلامده
ایتدی یدی نسنه هلاک اولیه بری قیووری لوح و بری عرش و بری کرسی
و بری او جاق و بری طمو و یدیحی ارواح باقی قلا لر (قاضی بیضاوی
ایتدی جائزدر که حق تعالی بونلری طرفه العین ایچره اعدام ایدوب انلری
ینه ایجاد ایلله کبر و قلا ن خلق هلاک اوله لر بونلر اولمیدر

*** (فصل) ***

امام غزالی رجه الله علیه دره فاخره نام کابنده ایتدی اول اسرافیل صور
او فور د کده طاعلر یاره یاره اولوب هواده او چار و دکر لک
بعضبسی بعضبسنه قبوله و کونش و آی شو ییله قبره اولوب طوره لر
و یلدز لر دو کوله و کولک لر د کمر من کی تیز تیز دور ایدر لر و یرلر
حرکت ایدوب دبرنه کاه اوزانه و کاه قیصه له و خلق هلاک اولوب
کتد کدن صکره یر بوزی قرق ییل خراب اولوب قاله (و نقلدر که جهانیک
عمری یتش بیک ییل اوله التمش ایکی بیک طقوز بوز التمش ییل اولدقده
آدم یره ایندی یدی بیک ییل آدم او غلنلرینک حکمی اولدی و قرق ییل
دخی جیع انسان جهانندن کتد کده اولور پس بوجه یتش بیک ییل تمام
اولور چون یتش بیک ییل تمام اوله کنه فانی اولسه کرکدر اندن صکره
حق تعالی ایدر (لمن الملك اليوم) هیچ کیمسه بولنیه که جواب و یره

و كنه كند و كند و به جواب و يروب ايد (لله الواحد القهار) اندنصكره
حق تعالى ايد بن قادر پادشاهم قانی انلر كه بدن غيری به طیارل
و بكاشريك كتور رادی اندنصكره سقر طموسندن برقابو اچه اول قابودن
اوديانكي چيقه يزل و كوكلر اراسي طو بطلو نار اوله اندنصكره حق تعالى
عرش خزينه لرندن بر خزينه اچه اول خزينه دن يغمور كي يريوزينه
بحر الحياتدن صوياغه آدم منيسي كي اوله اول صويردن يوقار و قرق ارشون
قدر طوله اندنصكره حق تعالى اجسامه بيوره قيرلنده كيرو يياغي بدنلری
براديله رو حلی کلچه قبره كيرديكي كي اوله ل بر كوجك وادر
انسانده اصلا جورومز اول سكر دانه اولور حق تعالى جميع آدم او غلنلری
اول كو كدن ينه ياراده پس اندنصكره حق تعالى يله بيوره عرش التندن
اسه ندكلورده كيز لو نسته و ارايسه آشكاره اوله اندنصكره حق تعالى
اسرافيلي ياراده و صور التده اوله و اول صورك جميع ارواح ساغشجه
دلکری اوله و اول صوری اسرافیل برکز كنه چاله جميع ارواح بدنلرينه
كيدر (مقاتل رضی الله تعالى عنه ابتدی اسرافیل صورنی قدسده
صحرا طاشنك اوزرينه چيقه چاله و اندنصكره ايد ای چورو مش
سوگكلا وای طاغلمش اتلروای كسلش طمرلر جسملر يکزه كيرك نلردخی كنه
يياغي كي جسم اوله ل و روح كله جسمنی حاضر اولمش يوله پيغمبر صلی الله
عليه وسلم ابتدی اول صورك درت بوداغي اردر بریسی مشرقده و بریسی
مغربده و بریسی يدي قات يردن اشاغه و بریسی يدي قات كو كدن
يوقار و اوله و دخی اول صورالتی مرتبه اوله پيغمبرلرک جانی بريستنده اوله
و فرشتهلرک جانی برنده اوله و جنيلرک جانی برنده اوله و انسانلرک جانی برنده
اوله و شيطانلرک جانی برنده اوله و حيوانلرک جانی برنده اوله و اسرافيلك
برنقندن برنقند و ارنجه قرق سنه كچه و بعضيلر ابتدی شيطان نقظه
اولايله دك قاله ملك الموت شيطانك جان اله يتمش عذاب فرشتهی ايله
اندنصكره آدم عليه السلام و حضرت حوايه ككدر شينان اولدی ديو
ادم و حوايت فرح اوله ل شيطانك هلاك اولديغنه

(*) فصل في الحشره (*)

چونكیم عالم خلق دويدوز فنا بوله حضرت حی قیوم المری كنه احبا ايايم
(و نقلدر كه حق تعالى خلق حشر ايمك ديليجك اسرافيلي و جبرائيلي

و ميكائيلي و عزرائيلي ياراده بر رواينده اول حق سبحانه و تعالى حضرت تلي
محمد مصطفا صلی الله تعالى عليه و سلمی ياراده زيرا كه اول يارادلقده
محمد مصطفا ياراددی ايكنجیده كنه اول مقدم ياراده امدی حق تعالى
اسرافيلي و جبرائيلي ياراده و انلری او جياغه كوندرد و اروب رضوانه
ايدلر او جياغي تزيين ايله محمد عليه السلام ايچون و امتلری ايچون اندنصكره
جبرائيل عليه السلام او جياقدن بر براق ولواء الحمدی و ايكي حله آكوب
حضرت پيغمبر عليه الصلوة و السلامه كله و اول براقك ايكي
قنادی اوله ياريله كوكلر اراسنده اوچه يوزی آدم يوزی كي اوله و عريجه
سوييله حق تعالى امر بيوره كه يا جبرائيل براقی اكرله قزيل التوندن
برا كراور كه اويانی يشل زمر ددن اوله و اوزنكيلى التون اوله جبرائيل
ايدلر بارضوان بكون براق كويندر و تلافی كويندر مؤمنلره و فراق كويندر
كافرلره اندنصكره يريوزينه كله لرنور كوزه لره كيردن كو كه و ارنجه ديرك كي
طوره بيله لره كه محمد مصطفا عليه السلامك قبری اولدر اسرافيل عليه السلام
كلوب ايدلر ای آروجان طور يوقارو بو كون سؤال و حساب كويندر اندنصكره بر
ياريله پيغمبر عليه السلام قيردن طر و كله ننه كيم يورر (انا اول من تنشق
عنه الارض يوم القيمة) حضرت رسول عليه السلام قبر شريفندن
قالقوب قبری اوستنده اوتوره طبرانی باشندن و صفالندن كيدلره اندنصكره
جبرائيل عليه السلام براق و حله كتوره رسول عليه السلام ايدلر يا جبرائيل
بو كون نه كويندر جبرائيل عليه السلام ايدلر بو كون قيامت كويندر حسرت
و ندامت كويندر كافرلره و صلت و سعادت كويندر مؤمنلره رسول عليه
السلام ايدلر يا جبرائيل بكابشارت ايله جبرائيل عليه السلام ايدلر يا محمد و اواء
الحمد و تاج بخله بله در رسول عليه السلام ايدلر انی صورمزم سندن جبرائيل
عليه السلام ايدلر او جياق زينتلندی و طمو حاضرلندی پيغمبر عليه السلام
ايدلر انی دخی صورمزم سندن بلكه اول كاهكار امتدن سؤال ايدلر مكه انلر
نخالده در اسرافيل عليه السلام ايدلر تكري حقيچون حالا صوری او فورمدم
پيغمبر عليه السلام ايدلر ايشده شمدي كوكلوم خوش اولدی و كوزم اچلدی
اندنصكره تاجی و حله بی الوب كيه و براقه بنه و سجده ايله براواز
كله كه سجده ايله باشكي قالدر بكون ركوع و سجود كونی دكلدر بلكه
حساب و عذاب كويندر باشكي قالدر حاجتك ايسته پيغمبر عليه السلام

ایده الهی بکا وعده ایلمد که امتی باغشلیه سن حق تعالی ایده تاسن
راضی اولجه باغشلدن اندنصرکه الله تعالی امر بیوره یا اسرافیل صورکی
جال اسرافیل علیه السلام صورنی کنه چاله فرشتهلر و انس انلر و حیوانلر
و جنیلر و جان قومی الله تعالی کنه دیر یلوب قیلمدن قالدنر نتکیم
حق تعالی بیورر (فاذا هم قیام ینظرون) اول وقتکه قیلمدن طورهلر
عریان طورهلر مؤمنلرک یوزی آق و کافرلرک یوزی قاره اوله نتکیم حق تعالی
بیورر (یوم تبیض وجوه و تسود وجوه) و مؤمنلردن بعضیلرک یوزلی
چراق کی منور اوله قیلمدن اوزرنده بیک ییل طورهلر اندنصرکه غریبن
بر اود ظاهر اوله اول اوداواز ویره آرو اوازی کی اندنصرکه بو خلق
محشر برینه کلهلر کیمک عملی نور کی اوله و کیمک عملی حیوان صورتنده اوله
بدرستی خلقک نوری عملنه کوره اوله و ایاقلری یوردیکی دخی عملنه کوره
یورویه * و مؤمنلرک عملی کک و کک و لطیف رایحه ابله کله صاحبنه ایده بی
بلورمسن اول کشی ایده یوق بلرم اول عملی ایده بن سنک اوزر بیکه دنیاده بندم
ایدی بو کون سن بنم اوزر بیکه بن دیه نتکیم حق تعالی بیورر (یوم نحشر المتقین
الی الرحمن وفدا) یعنی متقیلر آله و دوه ابله کلهلر اتون و یاقوت ابله اکر لو اولهلر
و نوردن ایکبشر قنادلی اوله و کافرلرک عملی چرکین صورتنده ویرامن
ققوا ابله صاحبنه ایده بی بلورمسن اول کشی ایده یوق بلرم اول عملی ایده بن
سنک برامن عملیکم دنیاده سن بنم اوزر بیکه بنزدک بو کون بن سنک اوزر بیکه بنزدک
نتکیم حق تعالی بیورر (و هم یحملون اوزارهم علی ظهورهم الاسماء المیزون)
خبرده کلمدر که جن قیامت کونی اولسه حق تعالی ارواحی قیلمدن کوندره
فرشتهلر مؤمنلرک قبری اوزر بیکه کلهلر باشلردن طبراقلری کیدهلر همان
النده بی و یوزنده بی طبراق قاله فرشتهلر اول طبراقی دخی کیدرمک دیلملر
اول طبراق کتبه حق تعالی ایده ای بنم فرشتهلرم اول یوزرنده کی
طبراق بیان طبراقی دکلملر بیکم محرابلر طبراقیدر اول طبراقله صراطی
کیملر اوچاغه کک بره رحتی کیم کوررلر سه بله که اشبو کشی تنکرینک
مؤمن قولیدر (و نقلدر که عایشه رضی الله تعالی عنها پیغمبر علیه
السلامه ابتدی یار رسول الله خلق قیامتده نیجه حشر اولورلر پیغمبر علیه
السلام ابتدی باشی قیاق و بالحق و یان ایاق قویهلر عایشه رضی الله تعالی
عنها ابتدی یار رسول الله بن اوتانورم پیغمبر علیه السلام ابتدی ایش قانی
دشوار درسن دیککدن زیر خلق قورقودن و دهشتدن بر برینه نظر ایلملر

کوزلین کو که دیکه لرقرق ییل شو یله طورهلر که بیکه لرواچمیلر
اندنصرکه حق تعالی بونلری اسرکیه مقرب فرشتهلره بیوره عرش اعلایی
محشر برینه کتورهلر بر آق بره قویهلر که اصلا انده قان اولماش و خطا
اشلمه مش اوله و اول بر آق کومش کی اوله اندنصرکه عرشی کتورن فرشتهلر
چاغهلر جن و انس اشیدهلر ایدهلر قانی فلان اوغلی فلان اول دخی بنم دیمهانی
فرشتهلر اهل موقفه بلدیملر اکر حسناقی و ارایسه و کنه ایدهلر ظالملر
کلسونلر ظالملردن کلهلر ایاقلری اوزر بیکه طورهلر اول کون انلرک اللری
و ایاقلری و دیلملری طانلق ویره شونی کیم اشلدیلر اکر حسناقی و ارایسه
آلکوب اول ظلم ابتدکی کشی به ویره لروا کر بولمز ایسه اول ظلم ابتدکی
کشینک سببان اول ظالمه ویره لرخنه که اول کونده هیچ کیمسه به ظلم اولیه
نتکیم حق تعالی بیورر (لا ظلم الیوم ان الله سریع الحساب)
و نقلدر که ابن عباس ابتدی رسول اکرم دن اول ابراهیم پیغمبر خلعت
کیه محققلر ایدرلر انکیچون که اتی نمرود بالحق اوده اتمشدی چون نتکیم
الله بولنده بالحق اوده اتلدی اول خلعت کیدی خلق عربان و محشره
ورالردنصرکه اوچاقدن خلعتلر کله کیملر (و نقلدر که ابن کثیر
ابتدی بجان بو خلق قیلمدن طورهلر طاعلری آتلمش یوک کی کورهلر
و صورلی چکلمش و اغچلری قرومش و دکرلر صغولمش و یردو بدز
اولمش و شهرلر و عمارتلر و بران اولمش آی و کونش و یلدزلری قابرله اولمش
کورهلر صحیح بودر کیم قیلمدن قالدنصرکه بونلری اویله کورهلر اهل تفسیر
ابتدی قیامت کک و ننده جیم خلقه باشی قیوسی اوله کیمسه کیمسه به
باقیه (ابن عباس ابتدی مؤمنلر بر ساعت کندولرین بلیهلر اندنصرکه
بلیهلر اما کافرلر اصلا کندولرین بلیمه لرن نتکیم حق تعالی بیورر
(فلا انساب ینهم یومئذ ولا ینسابون)

*(*) فصل فی تبدل الارض و السموات **

قال الله تعالی (یوم تبدل الارض غیر الارض و السموات) صاحب کشف
ایدر یلر و کولر نیجه تبدیل اوله جفتده اختلاف واردلر بعضیلر ابتدی یلرک
و کولرک صفتلری تبدیل اولور یعنی طاعلر یرندن سیر ایلیمه و دکرلر اقوب
یرندن کیدهلر یوزی دو بدزا اوله (ابن عباس ابتدی کولر تبدیل اوله دیمک
یعنی یلدزلر و آی و کونش طوتله قابرله اولهلر و کولر یاره یاره

اوله بعضی ایتدی الله تعالی برغیری پراده قیامت ایچون والله اعلم (حضرت
علی کرم الله وجهه ایتدی بو یرتبدیل اوله یعنی بو یرآق کوشدن اوله
وکوکلر اتوندن اوله دیمکدر قدس اهلی ایدر حق تعالی قیامت کوننده
صحر اطاشنی اق مر جاندن ایله اندنصکره اسرافیه و فرشتهلره بیوره
عرشی و اوچاغی و طموی و مؤمنلری و کافرلری و میرانی و صراطی انده
کتوره حق تعالی قوللرینه انده حکم ایله اندنصکره بو خلق ایکی بلوک
اولار بر بلوکی طمویه کیده و بر بلوکی اوچاغه کیده (ابوسعید الخدری
پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی حق تعالی
یر یوزین بر اتمک ایله بو خلق اوچاغه کیر یجک اول اول اتمکی بیهل اندن
اوچاق طعاملرین بیهل اول بالق جکری بیهل (عایشه رضی الله تعالی عنها
ایتدی یار رسول الله قیامت کوننده هیچ اهلیکی اکارمبسن پیغمبر صلی الله
تعالی علیه وسلم ایتدی اوج یرده اکلمر سنز بری صراط اوزرنده و بری میرانده
و بری عمل دفترلری اوقنور کن عایشه ایتدی یار رسول الله بو یر برغیری
یرتبدیل اولنجه بو خلق قنده اولورلر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی یا عایشه برنسنه صورتک که سندن مقدم کیسه بونی صورمدی
یا عایشه اول کون بو یرتبدیل اولیجی بو خلق صراط اوزرنده اوله (عبدالله
ابن عمر روایت ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی حق تعالی قیامت
کوننده کوکلری دوره صاغ الله اله قدرت الیه وایده قانی انلر که متکبرلر
و جبارلر ایدی اندنصکره یرلری دوره قبضه قدرتته اله وایده قانی
انلر که متکبرلر و جبارلر ایدی تنکیم حق تعالی قرآنده بیورر (وما قدروا
الله حق قدره والارض جیعا قبضته يوم القيمة والسموات مطويات بيمينه
سبحانه وتعالی عما یشرکون (امام فخر رازی رجه الله علیه تفسیر
کیرینده ایتدی حق تعالی صاغ الیه دوتدی دیمک اولدر که یعنی
تمام احاطه سی واردر دیمکدر (ونقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی
علیه وسلم ایتدی قرآن اوقونلر قیرندن چقیق قرآن کله ایده هیچ بنی
بلورمبسن اول کشی ایده یوق بلزم قرآن ایده سن بنی کیجه و کوندز
اوقوردک بن اول قرآنم دیه باشنه تاج اوروب خلعتلر کیدیره (پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی حق تعالی قیامت کوننی اولسه خلق
صدقه لر ینک کولکه سنده اوله هر کیم صدقه و برسه قیامت قورقوسندن

امین اوله حقان مؤمن قیرندن چقیسه صدقه سی کله برقبه کبی اوزرنده
طوره اول کونک ایسمبسنی اندن منع ایله (ابوهریره پیغمبردن نقل ایدر
پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتدی قیامت کوننده خلق اوج بلوک اولوب حشر
یرینه کلهلر بر بلوکی بندلوکله و بر بلوکی بیان یور ییوب کله و بر بلوکی یوزلری
اوزرینه یور یوب کلهلر ایتدی یار رسول الله یوزلری اوزرینه نیجه یوررلر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی ایاقلری اوزرینه یورودن قادر در که
یوزلری اوزرینه دخی یوروده (ونقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی اول کون ایمان اهلی یوزیکرمی صف اوله سکسان صنی
محمد امتی اوله و قرق صنی کیر و قلا ن امتلردن اوله هر صفک اوزونلغی
مشرقدن مغربه قدر اوله و مؤمنلرک نشانی اول اوله که یوزلری واللری
و ایاقلری ابدست صویندن آق اوله (پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی اول
بن او کنبه امتی چکم عبسی اردنبه سوره امتی صراطی یگورم هلاک اولیه
اما کافرلری زبانیلر یوزلری اوزرینه چکه چکه طمویه براغله و هر کافر
بر شیطان ایله بغلنمش اوله (امام غزالی ایتدی حق تعالی قیامت کوننی اولسه
اول بر قوم کله یوزلری یلدز لر کبی آق اوله فرشتهلر ایدلر سزک عملکر نه ایدی
انلر ایدلر حقان ابدست السق ازان اوقو یجی الوردق اندنصکره بر طائفه
دخی کله یوزلری بدر اولمش آی کبی اوله فرشتهلر ایدلر سزک عملکر نه ایدی
بو نلر ایدلر بزابدستی وقتندن او کدن الوردق اندنصکره بر طائفه دخی
کله یوزلری کونش کبی اوله فرشتهلر ایدلر سزک عملکر نه ایدی انلر ایدلر
بزادانی مسجدده اشیدر دل دیه لر اندنصکره حق تعالی فرشتهلره بیوره
کوکلری دورلر فرشتهلری بره اینه لر قال الله تعالی (و یوم تشقق السماء بالغمام
ونزل الملائکة تنزیلا) و غمام برنسنه در که اق بلوده بکزر کو کدن یوقار و اولور
(ونقلدر که چون آواکی کوک یار یله حق تعالی اول فرشتهلری بره اندیره
چوقلو قده شول قدر اوله که اون کره برلده کی فرشتهلر و جنیلر و آدم او غلنلری
ساغشجه اوله خلق انلره ایده لر تکریمک امری ایچو کزده میدر انلر
ایدلر یوق لکن انک امری کلور حتی یدی کو کک فرشتهلری بورسمه
بره اینه لر اندنصکره اول غمام آجیله حق تعالی امر ایدر حساب ایتک ایچون
برآق بلود کله اندنصکره بو خلقک بتیلری یاغه اندنصکره حق تعالی
فرشتهلره بیورر اولینی و آخرینی جمله قیامت یرینه کتوره لر و فرشتهلر جمیع

عالمك اردنده بر حلقه كې اولوب دوره ل اندنصكره حق تعالى ايكنجي
 كوكت فرشتهلر ينه بيوره انلر دخی حلقه كې اوله لري كرمي اولكنجه چوقلغی اوله
 اندنصكره اوچنجي كوكت فرشتهلری اينه ل انلرك دخی اوتوز اولكنجه
 چوقلغی اوله در دنجي كوكت فرشتهلری قرق اولكنجه اوله بشنجي كوكت
 فرشتهلری الی اولكنجه اوله التنجي كوكت فرشتهلری التمش اولكنجه اوله يدنجي
 كوكت فرشتهلری يتمش اولكنجه اوله اندنصكره روح كله اول دخی
 بر مخلوقدر حق تعالىك حضورنده بر صف اوله اما جمع خلقدن بيوك اوله
 وكبر و قلان فرشتهلر روحك اردنده بر صف اوله ل (ونقلددر كه روح
 جله مخلوقدن بر يسيدر اما فرشتهلر اوزرينه حفظه لدر تنكيم فرشتهلر
 آدم اوغللرينك اوزرينه حفظه لدر اندنصكره حق تعالى بيوره
 بو جمع خلقی بر برينه قارشديره ل حتی براياعك اوزرينه بيك اياق اوله اول
 غلبه دن خلق درليه ل كيمي بوغازينه دكن درليه و كيمي كوكسنه دكن و كيمي
 اياغنه دكن درليه و كيمي حمامده او تورر كي على الدوام درليه و كوش
 باشلرينك اوستونه كله يتمش دنياده كي قدر كافرله اسيلكي اوله (عبدالله
 ابن عمر ايتدی اشور سه در ملك كافرله اوله امام مؤمنلر كر سيلر
 اوزرينه اوتورهلر و اوستلرينه بلود كله كولكه اوله و مؤمنلره قيامت كوني
 بر ساعت قدر اوله پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدی اول پيغمبر خلعت
 كيملر انلردنصكره و ايلر انلردنصكره صالحلر انلردنصكره اهل بلا كيه ايتديلر
 يارسول الله سن قيامت كوننده نيه بنرسن پيغمبر عليه الصلوة والسلام
 ايتدی بن براقه بنرم و قرم فاطمه دويه بنر و صالحلر دويه بنر اندنصكره
 بو خلق دكن موجی كې موج اوره و ظالم بكار ذره ل كې اياق السنده اوله ل
 و قاضيلر كه ظالم اوله ل ظالم بكار له قوپار و عادل بكار عادل پادشاهلر له
 قوپار و اوغلان جفلا و جافدن صوكتوره ل بو خلق اولشديره ل بيك
 ييل انده طورال حتی قرآنك بعض اسرار بن انده اشیده ل كوكلری
 حركت ايلوب كوزلری نورلنده اندنصكره سكر فرشته عرشى كتوره ل
 قال الله تعالى (ويحمل عرش ربك فوقهم يومئذ ثمانية) و اول فرشتهلرك
 براديدندن برادينه يكر می يلاق بول اوله قانی صوتله تسبيح ايدهلر انبيال
 و جمع عالمك قيامت قورقوسندن عقلاری زائل اولوب بيك ييل موج اورال

اندنصكره حق تعالى قبلي ايله فصل قضاء اتمكيجون و عمللری دفترين
 آشكاره ايله بعضيلر ايتدی عمل دفترى لوح محفوظدر حق تعالى
 عدل ايله حكم ايله كيمسديه ظلم اوليه هر نفس نه ايشلادی ايسه خير دن
 و شردن اول كون بوله نوری و ظلمی عملنه كوره اوله (امام سدی
 پيغمبردن نقل ايدر پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدی حق تعالى
 پيغمبرله ايد سز نه دير سز بونلر ايدهلر (لا علم لنا لك انت علام الغيوب)

*** (فصل في المواقف) ***

عبدالله بن مسعود ايتدی بر كون بن حضرت عليك قاتنده او تورر دم على
 ايتدی پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدی قيامته اللى موقف وارد رهر
 موقعه بيك ييل طورهلر اول موقف خلق قبرلندن قاتقيق بيك ييل قبرلری
 اوزرنده طورهلر باشی قباق و بالن اياق آج و صوسوز شول كيمسه كيم الله
 و پيغمبره و كتابلره و اوچاغه و طمويه و قيامت كونه و تكرر ينك تقديرينه
 و قضا سنه اناندى قبرندن چقيق سعادت بولدی و شول كيمسه كيم
 بونلره ايتاندى وشك كتوردی بيك ييل آج و صوسوز قبری اوزرنده طوره
 حق تعالى اكانچه ديلر ايسه حكم ايله اندنصكره فرشتهلر بو خلقی
 محشر يرينه كتوره ل اول وقت هيچ كولكه اوليه همين عرش كولكه سي
 اوله و صدقه كولكه سي اوله اندنصكره فرشتهلر بو خلقی نوره و ظلمته
 سوره ل هر كيم الله شرك كتورمش اوليه و كولكده نفاقدن نسنه اوليه
 و اللهك قضا سنه راضی اوله و حق تعالى و يرد و كنه قانع اوله اول كشي
 كوز اجوب بو منجه ظلمندن نوره جيقه قورقودن قور توله و هر كيم الله
 مخالفت ايلش اولسه بيك ييل غصه ايله آج و صوسوز شوبله طورهلر حق
 تعالى انلره نيچه ديلر ايسه ايشليه اندنصكره فرشتهلر بو خلقی حساب يرينه
 سوره ل روخسابلرين كوره ل حساب برلری اون برده در اول حرامدن صورهلر
 اكر حرامدن نسنه بو نيمه ايكنجي برده يه كيه انده حرام ارزولرندن
 و بدعتلردن صورهلر اكر حرام ارزوسی يوق ايسه اوچنجي برده يه كيه اكر
 اتاسنه و اتاسنه عاصی اولدی ايسه كيه اكر عاصی اولدی ايسه بيك ييل
 طوره در دنجي برده ده فرضلردن و قرآن او قودو غندن و دين ايشلرندن
 و ادبلرندن صورهلر اكر به نلور ايسه كيه اكر بو لغز ايسه بيك ييل طوره

بشني برده قولرینه و قراو شلرینه احسانندن صوره لرا کر وارایسه کچه
 واکر یوق ایسه بیک ییل طوره التنبی برده خصمیری حقندن صوره لرا کر رعایت
 ایلدیه کچه واکر ایلدیه بیک ییل طوره یدنبی برده صله رجندن صوره ل
 اگر صله ایتدیه کچه واکر ایتدیه بیک ییل طوره سکرزنجی برده حسدن
 صورالرا کر حسد ایلدیه کچه واکر ایلدیه بیک ییل طوره طقوزنجی برده
 مکردن و حیلدن صورالرا کر ایلدیه کچه واکر ایلدیه بیک ییل طوره اوتنجی
 برده خلق الدادیمی بو خسه الدادیمی اندن صوره لرا کر الدادیه کچه عرش
 کولکه سنه ایلده لرا کولگی شاذ اوله الدادیه بیک ییل انده طوره اشبو
 صفیلردن انده نسنه بولنسه هر مقامه بیک ییل آج و صوسر طوره هیچ
 کیمسه نک شفاعتی اکا صی ایلده اندن صکره بو خلق یتیلرین او قومغه جاغره ل
 کیمک بتبسی صاغ الله ویره و کیمک بتبسی صول الله ویره اون بش برده
 حساب ایدلر اونکی موقوفه حق تعالی انله و یردیک مالک صدقه سندن
 وز کاتندن صوره لرا کر صدقه وزکات و یردیه کچه ایکنجی موقوفه حق
 سوزسو یلکدن و خلقک صوچن عفو ایتکدن صورالرا کر عفو ایلدیه کچه
 او چنجی موقوفه امر بالمعروفندن صورالرا کر ایلدیه کچه دردنجی
 موقوفه نهی عن المنکرندن صورالرا کر خلق نهی ایتدیه کچه بشنجی
 موقوفه کولک خلقندن صورالرا کر کولک خلق ایتدیه کچه التنبی
 موقوفه الحب لله و البغض لله دن صورالرا کر ایتدیه کچه یدنبی موقوفه
 حرام مالندن صورالرا کر حرام مال اخذ ایتمش اولور ایسه کچه سکرزنجی
 موقوفه سنجی ایجد یکنندن صورالرا کر ایجدیه کچه یا خود ایچمش
 کنه توبه ایلش ایسه کچه طقوزنجی موقوفه زنادن صورالرا کر ایلدیه
 کچه اوتنجی موقوفه هرزه و مالایعنی سوزلردن صورالرا کر بوللردن نسنه
 سو یلدیه کچه اون برنجی موقوفه یلان یره اند ایچسکدن صورالرا کر یلان
 یره اند ایچدیه کچه اون ایکنجی موقوفه اقه رباسندن صورالرا کر اقه
 رباسی عیدیه کچه اون اوچنجی موقوفه مستوره عورتلره اورسو دیو سو کدکی
 دیو صورالرا کر سو کدیه کچه اون دردنجی موقوفه یلان یره طانقلق
 و یردیکندن صورالرا کر و یرمده کچه اون بشنجی موقوفه خلقه بهتان
 ایتدیکندن صورالرا کر بهتان ایلدیه لواء الحمد الله کتوره لرو بتبسی
 صاغ الله ویره و قیامت حسابلردن اهون قورنله اگر اشبو صفیلردن

انده اوله حق اولور ایسه یا خود دنیادن توبه سز کیده جک اولور ایسه اول
 اون بش موقوفه آج و صوسر و بالتبحق و غصه لوهر برنده بیک ییل قدر طوره
 حق تعالی صکره اول کشتی به نه دیلر ایسه ایشلیه اندن صکره خلق میرانه
 سورلر چون خلق میرانه و رالر **ا**کر ثوابی ارتق کلور ایسه کاهندن
 طرفه العین ایچنده میراندن قور توله اگر کاهی اغور کلور سه ثوابندن
 بیک ییل میران قنده طوره لرا آج و صوسر و بالتبحق حق تعالی اول کشتی به
 نه دیلر ایسه ایشلیه اندن صکره بو خلق حق تعالی در کاهنه جاغره ل
 اول دخی اون ایکی موقفدر اول موقوفه قول ازاد ایلدیه اندن صورالرا
اکر بر قول ازاد ایلش ایسه حق تعالی اول کشتی بی طمودن ازاد ایلده
 و اول مقامدن کچه ایکنجی موقوفه قرآن او قومقدن صوره لرا و یرور یغن
 طوتمقدن صورالرا کر قرآنک تمام حقن برینه کتور دیه و او قیوب
 عمل ایتدیه اول موقفدن کچه اوچنجی موقوفه غزادن صوره لرا **ا**کر
 شرطی ابله غزا ایلدیه اول بردن کچه دردنجی موقوفه مساو یدن صوره ل
 اگر مساوی و غیت ایلدیه کچه بشنجی موقوفه غمازلقدن صوره لرا اگر
 غمازلق ایلدیه کچه التنبی موقوفه یلان یلقدن صوره لرا اگر ایلدیه
 کچه یدنبی موقوفه علم طلب ایلدیه دیواندن صوره لرا اگر ایلدیه کچه سکرزنجی
 موقوفه عجبندن صوره لرا اگر کیمسه به عجب ایلدیه کچه طقوزنجی موقوفه
 کبردن صوره لرا اگر کیمسه به کبر ایلدیه اول بردن کچه اوننجی موقوفه
 اللهندن امیدن کسمکدن صوره لرا اگر امیدن کسمدیه کچه اون برنجی
 موقوفه اللهک مکرنندن امین او لمقدن صوره لرا اگر امین اولمده کچه
 اون ایکنجی موقوفه قومشی حقندن صوره لرا اگر قومشی حقن برینه
 کتوردی ایسه حضور یاریده اقی یوزاوو **ک**و کلی فرح اولوب حقه شکر
 ایلده **ا**کر اشبو صفیلردن انده اولیجی اولور ایسه و توبه سز اولور
 ایسه هر موقوفه بیک ییل طوره آج و صوسر و غصه لو و حق تعالی
 اگاهه دیلر ایسه ایشلیه

*(*) فصل فی فزع الاکبر *

اذا سمعت هذا فاستمع لما ينلي عليك من تفاصيل ذلك باذن الله تعالى (كعب
 الاحبار پیغمبر دن نقل ایدر پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایتدی حقان
 قیامت کونی اولسه حق تعالی جمیع اولینی و آخرینی بریره جمع ایدر

و کوک کرده کی فرشته‌ها اینده لصف بغایوب طوره لاند نصکره حق تعالی
جبرائله بیوره جهنمی کتوره جبرائیل دخی واره یتش بیک زنجیر
ایله جهنمی ملائکه ل محشر یرینه کتوره محشر یرینه بیک یلق یول قالیحق
برکز هیتله جهنم چاغره جیع مقرب مرسلار دیزلی اوزرینه دوشه ل ابراهیم
خلیل الله ایده الهی نفسمدن غیری نسنه کرکز و موسی کلیم الله ایده
نفسمدن غیری نسنه کرکز و عیسی روح الله ایده نفسمدن غیری نسنه کرکز
الحاصل جیع انبیا و اولیا نفسی نفسی دیه اول کونه فرغ اکبر دیرلر جیع عالمک
باشی قایوسی اوله محمد مصطفی علیه الصلوٰه والسلام ایده الهی سندن نفسمی
استرم ولیکن ضعیف امتلرمی استرم دیه حق تعالی ایده ای حبیب
ستک امتک ایچنده و لیلر واردر که انلره قور قو و غصه یوقدر (امام غزالی
رحه الله ایدر حق تعالی جبرائله امر ایده جهنمی کتوره جبرائیل دخی جهنمه
کله ایده مالکک و خالقک سنی استر جهنم ایده بکا عذاب ایتک ایچونمی چاغر بر
جبرائیل ایده شول قولر که عاصی اولدیلر انلره عذاب ایتک ایچون استر
دیشلر در که جهنمک صور تی صوصغر ینه بکزر و فرشته‌لر جهنمه یتش
بیک زنجیر طاقه ل و هر زنجیرده یتش بیک حلقه اوله اگر دنیاتک جیع دمورلر ین
جع ایلسه ل اول زنجیره بر حلقه اولمایدی و اگر بر حلقه سنی کوکدن بر اقسملر
یدی قات یرلی اشاغه یکور بدی و هر حلقه سندن یتش بیک زبانی یاپشه
جهنمی چکه چکه قیامت یرینه کتوره ل و یقین کلچک بو نلرک الندن
چکنه بو شته موقف اهلنک اراسته کیره جیع خلق انک قور قو سندن
دیزلی اوزرینه دوشه ل نفسی نفسی دیه لاند نصکره جهنم برکز دخی
چاغره و قاقیه و قاقید و غندن ایکی پاره اوله کنه بتون اوله تنکیم
حق تعالی یورر (تکاد غیر من الغبط) پیغمبر عز علیه الصلاٰه والسلام
ایلر و یوریه زنجیر ینه یاپشه دون کیر و یریکه وار سنک اهلک سکا کور دیه
جهنم سن بکا حرام سن یولدن کیت یار سول الله دیه عرشدن برا و ازاشیده کیم
یا جهنم بنم حبیبک سوزینی ایشیت و اکامطیع اول چون جهنم اول سوزی
اشیده کیده عرشدن صول یانته طوره اهل موقف انک شردن امین اوله ل
محمد مصطفی سایه سنده کده عالمه رجندر نکیم حق تعالی یورر
(وما ارسلناک الا رحمة للعالمین)

*** (فصل فی لواء الحمد) ***

پیغمبر علیه الصلاة والسلام ابتدی جمیع آدمی که سیدی یمزیرا که اول
مخلوق اولان بنم و اول کینه قبردن قالقن بن اولام و اول کاهکار له
شفاعت ایلین بنم و لواء الحمد بنم المده در و جمیع پیغمبرلر و اولیای بنم سنجاغیم
دبنده قویچقدرد و سنجاغیمک اوزونلغی بیک ییلاق یولدر وانی بش یوز ییلاق
یولدر باشی قز یل یاقوندندر و قبضه سی آق کوشدند راج قنادی واردر
بری مشرقه و بری بغربه و بری دنیا کوکندن یکادر و لیکن فخرم یونلر کله
دکدر اول سنجاغیمده و اوج سطر اوله برنده (بسم الله الرحمن الرحیم)
و برنده (الحمد لله رب العالمین) و برنده (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازیلو
اوله و هر سطرک اوزونلغی بش یوز ییلاق یول اوله و لواء الحمد سنجاغیمک دبنده
یتش بیک سنجاق اوله و هر سنجاغیمک التنده یتش بیک صف فرشتهلر اوله
حق تعالی یه تسبیح تقدیس ایدلر (و نقلدر که اجد جرجانی
رحمة الله علیه ایدر لواء الحمدی اوجاقدن چبقارلر پیغمبرک اوکنه کتورب
دیگهلر و جمیع مؤمنلر اول سنجاغیمک دبنه جمع اوله (و نقلدر که ک اول
قیامت برینه غازیلر سنجاقلری ایله کله ر

(*) (*) فصل (*) (*)

(ابن عباس ابتدی فرشتهلر دنیای برقری عورت صورتند کتورهلر
خلقه کوستره ل ایده ل هیچ بلورم سز که بو کچدر خلق ایدلر الله
صغورز بونی بلکدن فرشتهلر ایدلر بودنیادر بو نکه فخر ایدر دیکز و بو که
مغور اولوب نه کر کسه ایدر دیکز اندنصکره حق تعالی دنیای دخی طمویه
بیوره دنیا ایده یارب قانی بنم یولداشلرم و بکاتب اولنلر انلری بکا و برحق تعالی
بیوره دنیایه تابع اولنلری یعنی آخرتی ترک ایلوب دنیا اهلی اولنلری دنیا
ایله بله طمویه براغه ل (و نقلدر که قیامت برینه ابلبسی کتورهلر اوددن
برکرسنک اوزرینه اوتوره لعنت طوقنی بوینونه کچورهلر حق تعالی زبانلره
بیوره که ابلبسی کرسیدن اشاغی انلر و اوده براغه ل جمیع زبانلر پاشلر کرسیدن
یقامیدلر اندنصکره حق تعالی بیوره سکسان بیک فرشتهلر کله کرسیدن
بنده دوشرمیدلر حق تعالی ایده اگر سزک جیبعکز ساغشجه فرشته اولسه
دخی ابلبسی کرسیدن یقماز سز بویننده لعنت طوقنی اولدو غیچون
اندنصکره بیوره ابلبسیک بوینندن لعنت طوقنی کیده رل برادنی زبانی کله
ابلبسی کرسیدن اشاغی یقوب یوزی اوزرینه سور و بهرک طمویه براغه

اندنصکره لعنت طوقنی کتورهلر طموده بویننه طقال ابدی عذاب ایچنده
اوله (و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی حق قیامت
کونی اولسه حق تعالی ایده (وامتازوا اليوم ایها المجرمون) یعنی سچک ای
کافرل مؤمنلردن ودخی اهل نفاق اهل صلاحدن و اهل زهد اهل دنیادن
و کچکر چکلر یلانچیلردن سچکله چون پیغمبر علیه السلام یوسوزی دیدی
عجب اول کونلرده اتم نیچه اوله دیوقانی قانی اغلدی و مجرملر کوز سز حشر
اوله ل قال الله تعالی (ونحشرهم یوم القيمة اعمی) ابن عباس رضی الله عنه
ابتدی حق تعالی اعمی دیدیکی اولدر که اول کون کافرلر کوزلری
کورمزدیمک اولور (مجاهد رضی الله تعالی عنه ابتدی حق تعالی
کافرلر دن حجت ایستیه کافرلر حجتلری بو لیمه دیمک اولور اول کون
کافرلر ایدلر یارب نیچون بزی کوز سز یرادر سن حق تعالی ایده دنیاده بنم
آیتلرم سز کلدی سز اول آیتلری اوندیکز بو کون بن دخی سزی طمویه
براغورم کوز سز اوله رق و حق تعالی بیورر (یوم ینفخ فی الصور
ونحشر المجرمین یومئذ زرقا) یعنی حق تعالی ابتدی قیامت کوننده
مجرملری بزحشر ایلر کوزلری کول و یوزلری قاره اوله بعضیلر ابتدی آج
وصو سز حشر ایده رزیمکدر و نقلدر که حق تعالی ابتدی (وتری
المجرمین یومئذ مقرنین فی الاصفاد) یعنی کافرلری کوره سن اول کون
بعضبسی بعضبسنه زنجیرله بغلیمش اوله ل و هر کافره برابلس بغلیله ل ایکبسی
بر بو قاغوده اوله ل (کعب الاحبار ایدر کافرلر الی بیک ییل ایاق اوزره طورهلر
بونجه وقت مؤمنلره بوقت نمازچه اوله صاحب کشف ایدر حدیث صحیحدر که
هرکشی کیم والنزعات سوره سن اوقسه اول الی بیک ییل اکا بر نمازدن
بر نماز وقته قدر اوله (امام حسن رضی الله تعالی عنه ایدر حشر برنده
برقاج طوره جق یرل اوله بر یرده اصلا سویلمه ل واشتمه ل و بر یرده دخی
سویلمه ل اما یلان سویلمه ل و ایدلر بز مشرکلردن دکیلوز و برامز عمل
ایشملک دیه ل و بر یرده صوجلر نی اقرار ایده ل نته کیم حق تعالی
بیورر (فاعترفوا بذنبهم) و بر یرده دخی دنیایه کله کلمک ایستیه ل و ایدلر
بوکرز کوچک عمل ایده لوم بزی دنیایه کوندلر دیه ل نته کیم حق تعالی بیورر
(فارجعنا لعمل صالحنا انما موقنون) و بر یرده دخی اغزلرینه مهر
اوره ل سویلمه ل اما اشارت ایده ر حق تعالی انلره لعنت ایدلر اندنصکره

فرشته‌ها لعنت ایدهار اندنصکره مؤمنان لعنت ایدهار

(*) فصل فی مجی جهنم فی المحشر (*)

بوندنصکره دگله که مؤمنان نیجه اوجاغه کیره و کافر نیجه طمویه کیره
بیان ایلیم ان شاء الله تعالی قال الله تعالی (ان الابرار فی نعیم وان الفجار
فی عذاب) و نقلدر که حق قیامت کونی اولسه حق تعالی جبرائیل علیه
السلامه ایده اوجاغی مؤمنان یقین ایل و طموی کافر ایچون آشکاره ایل
جبرائیل علیه السلام الله تعالی حضرت تیری ایل اوجاغی عرش
صاغ یاننده قویه و طموی صول یاننده قویه و میرانی قورهل و صراطی
جهنم اوزرینه قورهل اندنصکره حق تعالی ایده قانی آدم صنی الله قانی
خلیل ابراهیم و قانی کلیم موسی و قانی روح عبسی و قانی حبیب محمد
مصطفی چون بونلری حق تعالی جا غره بونلر دخی کله ار میرانک
صاغ یاننده طوره ار اندنصکره حق تعالی حضرت تیری ایده یارضوان
اوجاغی قیوسن ایچ و یا مالک طموی قیوسن ایچ رضوان اوجاقدن
حله ار کتوره و مالک طموی زنجیر و قفتانلر کتوره قطراندن و مؤمنان
عرش صاغ یاننده واره ار و کافر ل عرش صول یاننده واره ار
و خلقک اوزرینه اخلق و صوسن اخلق علیه ایلیم و کافر لردر ایچنده غرق
اولار و مؤمنان لردر لیدر اندنصکره حق تعالی امر ایده حکم و قضا کرسی سن
محشر برینه کتوره نیجه دیلر سه حکم ایلیم و اول اول اوله که جبرائیل
علیه السلامی محمد علیه الصلوٰه والسلامه کوندره کله ایده امتکه دی
الله تعالی ذکر ایلسونلر پیغمبریمز امانه بیوره حق تعالی ذکر ایدک دیو
انلر دخی براوغوردن الهی اسانه کتوره لربسم الله الرحمن الرحیم دیو ذکر
ایده ل اندنصکره حق تعالی حضرت تیری کیر و قلان پیغمبرلرک امتنه
بیوره که محمد امتی اولیایدی نیجه بیک ییل محشر برنده طور دیکر

(*) (*) فصل فی الحساب (*)

امام خزانلی دره فاخرده ایدر که اندنصکره ندا کله حق لوح محفوظ در حال
لوح محفوظ کله حق تعالی بیوره یا لوح قنی سنده یا زیلان سطرلر تور اتدن
وز بوردن و انجیلدن و قرآندن لوح ایده یارب بنانی جبرائیل اصماریلدن در حال
جبرائیل علیه السلام کله دیزلی اوزرینه جو که حق تعالی بیوره یا جبرائیل

لوح ایدر که یارب بن کلامی جبرائیل اصماریلدن کر چکمیدر جبرائیل ایده
کر چکمیدر یارب توراتی موسایه ایندردم و زبوری داوده ایندردم و انجیلی
عیسایه ایندردم و فرقانی محمد مصطفایه ایندردم دخی جمیع پیغمبرلر
رسالتکی ایندردم حق جل و علا حضرت تیری بیوره یا نوح سن اول مرسل
پیغمبرلر دنسن جبرائیلک ایندردیکنی قومکه نیجه ایلدک نوح ایده
یارب بن قومی تبلیغ و دعوت ایلدیم مطیع اولدیلر دخی زیاده انکار ایلدوب
قاچدیلر نیکیم حق تعالی بیورر (انی دعوت قومی لایلا و نهار افلم بزد هم دعائی
الافرار) الله تعالی بیورمیا نوح قومی پیغمبرم نوح ایدر که رسالتکی انلره
ایرشدردم انلریلان سو یلر دیوانکار ایدلر حق تعالی بیوره یا نوح شاهدک
وارمیدر بونلره ایرشدر دیککه نوح علیه السلام ایده یارب محمد مصطفی
وامتلیر بکا شاهدلر در که بن دعوتی بونلره ایرشدردم نوح قومی ایده بر
بونلردن اول کلدک انلر نیجه شاهد اولورلر بوامت ایدلر که بزقرآنه ایناندق
حق تعالی بیوردیکه (انا ارسلنا نوحا الی قومه آخر بنه دکن اوقویه
کافر ل ایدلر بونلر کذا بیلر و فاسق لدر اینانمز پس رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم حضرت تیری ایلر و کله بونلری ترکیه ایلیم که کر چک شاهدلر در دیه
اندنصکره حق جل و علا حضرت تیری سنلر اوزر یکنه عذاب واجب
اولدی دیو بیوره هیچ حساب ایلدین طامویه اتار اندنصکره منادی ندا ایده
قنی عاد قومی عاد قومی دخی کله ل انلر بزه دعوت ایرشمدی دیه لامت محمد
طانقلق و یرهل کیر و فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم انلره دخی طانقلق
و یره که ایرشدی و بو آیتی اوقویه (کذبت عاد المرسلین) حق تعالی انلری
دخی نوح قومی کبی حسابسن طامویه بیوره اندنصکره منادی ندا ایلیم که
یا صالح قومی و یا ثمود قومی انلر دخی کله ل کذلک انکار ایده لر بوامتینه
شهادت ایلیم لور رسول الله حضرت تیری امتی ترکیه ایدوب بو آیتی اوقویه (کذبت
ثمود المرسلین) انلری دخی حسابسن اوده اتار ابراهیم پیغمبر قومی کتوره
انلر دخی انکار ایدلر الحاصل جمیع کافرلر پیغمبرلرک تبلیغی انکار ایدلر
اوزرلرینه کفرلی اثبات اوله الله تعالی اوده بیوره قوله تعالی (وهم
عن ربهم یومئذ لمحجوبون) حق جل و علا حضرت تیری انلرکله ترجان
ایله سو یلش انک ایچونکه حق تعالی حضرت تیری هر کیم سو یلسه و یا خود
نظر ایلسه اصلا کا عذاب اوله اندنصکره منادی ندا ایلیم موسی علیه

السلامی چاغره لر حضرت موسایک دخی بکزی صراره دیوانه کله حق تعالی
پیوره یاموسی جبرائیل ایدر که تورانی موسایه اولاشد بدم حضرت موسی ایده یارب
ایرشدردی امر ایده منبریکه چیق شولکه کابکده سکاوچی اولندی اتی اوقو
حضرت موسی منبرینه چیقسه تورانی اوقویه اندنصکره داود
علیه السلامه ندا اولنه منبریکه چیق دیو حضرت داود دخی منبرینه چیقسه
لطیف آواز ایله زبوری اوقویه اور یاتابوت او کجه کیدوب شهید اولمش
ایدی حضرت داودک آوازی اشیده کله حضرت داوده یاشه وایده یارب
داود بنی تابوتک او کسه قودی بنی اولدرد یلردیه حق تعالی ایده یاداود
بوکشی کر چکیمدر داود علیه السلام ایده یارب نعم اویله اولدی وحباسندن
باشن اشاغه ایلده اندنصکره حق تعالی اول کشی یه ایده سکا ووضلر
ویره یم نیجه نیجه انک کبی اوله سن دخی اتی بغشله اول کشی ایده یارب
راضی اولدم اندنصکره حق تعالی ایده یاداود صوچکی بغشلدم وار کسه
زبور دن نه قالدیسه تمام ایلده داود کسه منبرینه چیقسه زبور دن نه
قالدیسه تمام ایلده اندنصکره حضرت عیسیه ندا اولنه که یامریم اوغلی
عبسی کل دیو عبسی علیه السلام دخی کله حق تعالی حضرت تیری ایده
یاعبسی (انت قلت للناس اتخذونی و ایمی الهین اثین من دون الله)
عبسی علیه السلام چون بو سوزی اشته حق تعالی حضرت تیرینه
جد و ثنا ایده وکند و نفسنی قوللق و عجز ایلده اکا وایده بن اویله دیمدم
سن بنم نفسمی بلور سن علام الغیوب سن و بن سنک علمکده کتی یلزم
حق تعالی حضرت تیری ایده کر چکسن یاعبسی منبریکه چیق انجیلکی
اوقواندنصکره ندا کله که قانی محمد مصطفی دیو پس رسول اگر حضرت تیری
کله حق تعالی حضرت تیری ایده که یا محمد جبرائیل ایدر که قرآنی سکا
ایرشدردم پیغمبر علیه الصلوة والسلام ایده نعم ایرشدردی حق تعالی
ایده کیم ایمدی منبریکه چیق قرآنی اوقو پیغمبر علیه الصلوة والسلام
منبره چیقسه قرآنی تمام اوقیه چون مؤمنلر قرآنی اشیده لر یوزلری کولوب
و کوللری خوش اوله

(*) (*) فصل فی الشفاعة (*) (*)

بلك کر کدر که فغانکیم حق تعالی حضرت تیری جمیع آدم اوغلنلری

باشی آجیق ویا ان ایاق آج و صوسز بریره جمع ایلده وکافر لری درت دراو
آدایله چاغره لر باغادر یا کافر یا فاجر و یا خائن دیو مؤمنلری دخی درت
درلوا دایله چاغره لر یا عارف یا صادق یا غازی یا مؤمن دیو اندنصکره
حق تعالی حضرت تیری پیوره عرشی و کرسی بی انده حاضر ایدر حکیم ایتک
ایچون و اول کون بو خلق قیامت قورقوسندن طاعلمش چکر که کبی
درت یکا اور کدر و فرشتهلر جمیع خلقی قابیلده وحق تعالی ندکله دنیاده
جانور یاتدی ایسه انلری بنه براده و بریره جمع ایلده یه بیک ایاق بر ایاق
اوزرینه اوله و بو خلقه غایت قورقودوشه خصوصاً که طمونک هیتی
و مالکک خشمی و تکرینک قورقوسی شویله اوله که بو خلق سرخوش کبی
اوله لر هر کشی کندوی ار میدر و یا عور تمیدر یلمه لر زار و سر کردان و خور
و حیران اولوب اغله شار و فریاد ایلده لر چاره اولمه بر زمان شویله طورده لر
اندنصکره عرصات قومی بریره جمع اوله لر آدم پیغمبر علیه السلام فاته
وره لر وایده لر ای بزم جدید بزم شفاعت ایلده حق تعالی دن بزی دیله سنک
سوزک حضرتده بو کون پکرز برا که سنی قدرت ایلده براندی و کندو
روحندن سکا نفخ ایتدی و پیوردی فرشتهلره سکا سجده یتدیلر ایمدی
کل بزمه چاره ایلده محنت جائمه یکدی آج و صوسز وایاق اوزره طور مقدن
دیله و دخی اغلشده لر و آدم پیغمبر علیه السلام دخی اعلیه وایده بکا کندو
قایغومدر کیمسه نک بکا قیغوسی یوق زیراکه بن حقل پیور دوغن صدم بوزم
یوقدر که کندو نفسمی دخی دیلیم لکن سز حضرت نوحه وارک مرسللرک
اولدراندن کیده لر بو خلق نوحه کله لر اکادخی بویله دیله لر نوحه عایه السلام
ایده بکابنم کاهم بتر کیمسه نک قیغوسی یوق و لکن ابراهیم علیه السلامه
وارک که خلیل الله در حق تعالی انک سوزین دوتر اندنصکره بو خلق
ابراهیم علیه السلامک فاته جمع اوله لر فریاد ایده لر ابراهیم علیه السلام
ایده بکا کند و غصه م بتر و لکن موسی پیغمبره وارک که کلیم الله در حق
تعالی انکله سوبلشوب تورانی اکا کوند رمشدر اکا وارک سز
شاعب یلسون اندن کیده لر بو خلق موسی پیغمبر علیه السلامه کله لر
فریاد ایلایوب اغلشده لر موسی علیه السلام ایده بکا کیمسه نک
غصه سی یوق سز عبسی علیه السلامه وارک کسه حق تعالی
حضرت تیری اکا و حیم دیدی طور و انجیل شریفی اکا کوندردی

بو خلق اندن كیدهلر عیسی علیه السلام قاتنه كلهلر عیسی علیه السلام
شفاعت استیلا حضرت عیسی ایده بنم قیغوم بکایت سز حضرت محمد
مصطفایه وارک اگر شفاعت اولور ایسه کیمسه یه اندن اولور زیارت که حق
جل وعلا انک جیع کاهن یاراغدی نتکیم حق تعالی بیورر (انا فتحناک
فتحا مبینا لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر) اندن صکره بو خلق
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم کاتنه ورار زاری قیلوب
اغلشدلر فریاد ایدهلر و ایدهلر یار سول الله بزه مدد ایله بزی الله هدن دبله
محنت جانمزه یکدی کندی عذر دن بیرار اولدق اول فخر عالم چون بوسوزلری
دکله در حال سجده یه واروب ایده یارب نفسی واهلی و عیالی فدا قلدیم
قوللرک اوزرندن بو بلا بی کورتور صوچلرین عفو قیلوب رحمت ایله
دیه نه ذی کرم نه ذی مر و تکه کندو اهلنه و نفسنه قیه حق تعالی ایده
یا حبیبی باشکی سجده دن قالدر که بو کون سجده کونی دکلدر جیع
امتکی سکا باغشلدم و دخی ندیلر ایسک و یریم دیه چون حضرت پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم بوسوزی اشیده باشی سجده دن قالدره (ایمدی
اولدیک پیکم مقامه مقام محمود دیرلر تکیم حق تعالی حضرت تیری بیور
(عیسی ان یبعثک ربک مقاما محمودا) و نقلدر که امام عزالی رحمه الله علیه ایدر
مرسلار یو جه منبرلر اوزرنده اولهلر علما انلردن اشاغه منبرلر ده اولهلر
هر کشتنک منبری کندو مقدارینه کوره اوله اما عالمکه علمله عمل ایدهلر
نوردن کر سیلر اوزرنده اولهلر و شهیدلر و صالحلر قرآن اوقور کی اوتورهلر

(* *) فصل فی الکعبه (* *)

و نقلدر که زهره الریاصده وهب ابن منیه رضی الله تعالی عنه ایدر
توراتده کلشد که حق تعالی حضرت تیری قیامت کوننده یمش بیک
فرشته کونده عرشدن هر فرشتهک التده برزنجیر اوله اتوندن کعبه یه کلهلر
سندخی محشر یرینه کل دیهلر کعبه وارمزم حتی حاجتم قول اولدقجه دیه
فرشتهلر ایدهلر نه استر سک کعبه ایده یارب شول کیمسلر که کلوب انی زیارت
ایدوب اطرافه دفن اولدی انلری بکا بغشله حق تعالی ایده باغشلدم و ایده
شول کیمسلر بکه کلدی سنی زیارت ایلدی انلری فزع اکبردن امین قیلدم

اندن صکره منادی ندا ایده یا کعبه محشر یرینه کل کعبه دخی محشر یرینه کله
وایده یا محمد شول که بنی زیارت ایلدی اکاسن شفیع اول وشول که بنی زیارت
ایلدی اکا بن شفیع اولهیم (و نقلدر که قوت القلوبده پیغمبر یمز صلی الله
علیه وسلم ایدر حق تعالی حضرت تیری وعده ایلدی که هر ییل الی یوز بیک
کشی کعبه بی طواف ایلهلر اگر اکسک اولور ایسه حق تعالی حضرت تیری
فرشتهلر کوندردن تمام الی یوز بیک اولهلر و قیامت کوننده جیع حاجیلر کعبهک
جوره سنده حلقه سنده یاشدلر حتی کعبه صراطی یکه و اوجاغه کیره
حاجیلر دخی کعبه ایله اوجاغه بیه کیره (مجاهد رضی الله تعالی عنه
ایدر قیامت کوننده حق تعالی محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
کوندردن عرشک اوزرینه حیقه اوتوره کیر و قلان خلایق جعیسی عرشک
التده اولهلر نتکیم پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر (اناسید
الناس یوم القیمه اقوم فی مقام لا یقوم فییه احد غیری) الحمد لله رب العالمین
که اکا بر مقام و یردی که دنیا ده و آخرتده هیچ کیمسه یه یرمدی حتی جیع
عالم خلقی ظاهر ا کورهلر که رسول الله بر مقامه چقمش که کیر و قلان
مخلوقات انک ایاغی التده طوره ل الهی بزی انک یوزی صوینه باغشله
(و نقلدر که نصیر الدین طوسی حضرت علی دن نقل ایدر رضی الله عنه اول
ایدر که چان قیامت کونی اولسه درت کشی اولیندن و درت کشی آخر یتدن
عرشک اوزرنده اولهلر اما انلر که اولیندن بری نوح علیه السلام در و بری
ابراهیم علیه السلام در و بری موسی علیه السلام در و بری عیسی علیه
السلام در انلر که آخر یتدن بری محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
و بری حضرت علیدر و بری حضرت حسن در و بری حضرت حسین در
اما محمد مصطفی جعیسندن یوقارو اوتوره اندن صکره خلقه شفاعت
اتمکی چون محشر یرینه اینه زیارت که شفاعت عظمی و مکانت زلفی انکدر
ندن صکره او جاقدن بیک عثمان کله پیغمبر علیه السلام خدمت
اتمکی چون آق کوشه بکزه یهلر یا خود طاعش انجوره بکزه یهلر (و نقلدر که
صالح بن کسان ایدر حق تعالی حضرت تیری پیغمبر صلی الله تعالی علیه
وسلم ایده یا محمد بنم دخی سنک قاتکده بر حاجتم واردر پیغمبر یمز صلی الله
علیه وسلم در حال سجده یه واروب ایده یارب ربک قولنده حاجتی اوله حق
تعالی حضرت تیری ایده یا محمد حاجتم بودر که بندن تقد ر دبله بلور ایسک

دیده که ویریم زیرا که کریم پادشاهم شوقدور و به یکه حتی بندن راضی
اوله سین عزتم حقیقون اگر جمع خلقی بندن استرایسک ویریم
(ونقلدر که ابوالدرداء رضی الله عنه ایدر پیغمبر علیه الصلاة والسلام
ایتدی که قیامت کوننده امتی کورر ایسم یلورم ایتدی یار رسول الله
ندن یلور سین خواجه عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ایتدی
بنم امتک اللری وایاقلری آبدست صویندن آق اولسردر کبرو قلان
پیغمبرک امتلری اویله دکلدر

*(*) (فصل فی الشفاعة) *(*)

ونقلدر کشفده رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ایدر
(شفاعتی لاهل الکبار من امتی) بعضیلر ایدر رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرت تری اهل کبار شه شفاعت ایلله واهل صغار شه شفاعت
ایلله اما محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری بعضیسه
شفاعت ایلله حسابسز اوچاغه کیرمک ایچون و بعضیسه شفاعت
ایلله طمویه کیرمک ایچون و بعضیسه شفاعت ایلله طمودن چقمق ایچون
و بعضیسه شفاعت ایلله اوچاقده درجائی زیاده اولق ایچون و بعضیسه
شفاعت ایلله حق سبحانه و تعالی حضرت تری قاتنده حرمتی اولق ایچون (بلك
کر کدر که پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام حضرت تری شفاعتی یدی برده در
اولا بودر که فخر عالم حضرت تری شفاعتی عامدر حتی مرسلره و پیغمبرلره
شفاعت قیوسن اچا جقدر ایکنجی برکشینک خیری و شری برابر اولسه اگا
شفاعت ایدوب اوچاغه قویه لر اوچنجی بودر که حق تعالی برکشی بی طمویه
بیورسه فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری اکا شفاعت ایلوب
انی طمودن الی قویه دردیجی (ابن عباس روایت ایدر پیغمبر یمز علیه السلام
حضرت تری ایتدی قیامت کوننده التوندن منبر اوله لر پیغمبرلر اول منبرلر
اوزینه اوتورلر بن اوتور مایم شویله طورم زیرا قوقار مکهن اوچاغه
کیرم دخی بنم امتم کبرو قالوب طامویه قویه لر حق تعالی حضرت تری بیوره
یا محمد امتکه نه معامله ایدیم بن ایدم یارب انلرک حسابلر بن آسان ایلله حق جل
وعلا حضرت تری انلرک کینی کندی رحمتله و کینی بنم شفعتله اوچاغه
قویه بشنجی برکشی بی اوچاغه بیورلر اما اول کشینک مرتبه سی آز اوله

پیغمبر علیه السلام اکا شفاعت ایلله و مرتبه سی زیاده اوله التجی بودر که جیع
مؤمنلر که اوچاغه کیرلر پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام حضرت تری بنک حق
تعالی دن دستوری ایلله کیره یدنجی شفاعت بودر که کبار اهلنه شفاعت ایلله
الهی بنی اول شفاعت دن محروم ایلله حیبه که باغشله (ونقلدر که کشفده معاذ
ابن جبل رضی الله عنه برکون پیغمبر یمز علیه الصلاة والسلام حضرت تری بنه
صور دیکه حق تعالی بیورر که (یوم ینفخ فی الصور فتأتون افواجا)
بوایتک معناسی ندر فخر عالم حضرت تری ایتدی بامعاز بوسوالی سندن
اوکدین کیمسه صورمدی و اغلیوب ایتدی بو خلق قیامت کوننده اون بلوک
قوپار بعضیسی مایمون صورتنده قوپار و بعضیسی خنزیر صورتنده
قوپار و بعضیسی باشی اشغی ایاقلری یوقاری قوپار و بعضیسی کوزسز
قوپار و بعضیسی دلسوز و صاغر قوپار و بعضیسنک اغزندن قان و ابر بن
آقه و بعضیسی اللری و ایاقلری کسملش قوپار و بعضیسی طموده اودلردن
اغا جلرده اصاقوپار و بعضیسی غایت چرکین قوقلو اوله حتی شول
رسمه اوله ککه هر صات قومی انلردن انجینه و بعضیسی قطرانندن
جبه لر کیه لر کودلر بنه یا شمش اوله اما انلر که خنزیر صورتنده قوپار بونلر
انلردر که حرام ییملر و توبه سز اولملر اما انلر که باشلری اشغی و ایاقلری
یوقار و قوپار بونلر انلردر که رباییه لر و انلر که کوزسز قوپار بونلر انلردر که
حکیده خلقه کوچ ایللر اما انلر که دلسوز و صاغر قوپار بونلر انلردر که
عمللریله عجب ایللر اما انلر که دیلاری کوکسنه صارقه انلر شول عالمدر که
عمللری سوزلرینه مخالف اوله اما انلر که اللری و ایاقلری کسملش قوپار
بونلر انلردر که قوم شبلر بن انجیده لر اما انلر که اوددن اغا جارله اصاقوپار
بونلر انلردر که برکیمسه بی بکله و ظالملره قوغیلر اما انلر که یرامز قوقولی اوله
بونلر انلردر که لذتلره و شهوتلره یعنی زنایه و عشرته مشغول اولملر و ماللرندن
زکوة و صدقه و یرمیلر اما انلر که قطرانندن جبه کیه بونلر انلردر که خلقه کبر
ایدوب فخر ایدر لر نعوذ بالله من ذلك (ونقلدر که پیغمبر علیه السلام ایتدی چقن
قیامت کونی اولسه اخلاص ایلله شرک برابر حق تعالی حضرت تری بنه کلاملر
حق تعالی حضرت تری اخلاصه ایدمه سن اهلک ایلله اوچاغه کیرک
و شرکه ایدمه سن اهلک ایلله وارک طمویه کیرک

*(*) (فصل فی الحساب) *(*)

بلك كر كدر كه حق تعالى قيامت كونده بو خلق برره جمع ايله عملى دفتر لى
 اوقيوب حساب ويره لاند نصكره ميراني اورتيه كتوره لر عمللرين ميرانه
 قويه لر حق تعالى ايد (لا ظلم اليوم ان الله سريع الحساب) بعضيلر ايتدى
 حق تعالى بوجيع خلق بر ساعت ايجنده حساب ايله و بعضيلر دخی ايدر
 تير حساب اولنه هر كشيكه حساب اولور شويله صناكه هنوز كندويه
 حساب اولندي (پيغمبر عليه السلام ايدر دنيا اهلنك آخر كلنلر دنيز
 و قيامت كونده اول حساب اولنلر دنيز) (ونقلدر كه حق تعالى
 حضرت تلى قيامت كونده منادي به ايد محمدى جاغرك امتته يقين اولسون
 حساب ايدرم جبرائيل عليه السلام ايد يا محمد امتكه يقين اول حساب
 ايدرلر چون حساب ايتكه باشليه لر بيرلر اتى كوره لر ديزلى اوزرينه
 چوكه لرو يكتلر يوزلى اوزرينه دوشه لر و ايد لرو محمد آه و ايا اجد آه
 محمد مصطفى ايد يارب بنم اتمم ضعيفلردر انلري اسر كه عذابك قتيدر
 طاقت كتوره مزلر انلر بند نصكره او كسوز اولوب سنى كورمكه
 مشتاق اولديلر طبراق بونلرك انلرين يدى و دريلرى چور و دى
 و كوكلى آيلدى و قللى طاغلى شمدى انلري يارب حساب دعوت
 ايدرسن فاطمة الزهراء و خديجة الكبرى و عائشة الرضاء و حضرت
 حسن و حضرت حسين امته فدا اولسونلر چون حضرت محمد مصطفى
 اويله ديه عرش و كرسي و فرشتهلر اغلشه لر و رسول اكرم ايد يارب
 سندن اوجاغى و براقى و حوضى و مقام محمودى امتسز ديلمزم اكر انلره
 عذاب ايدرايسك بن طاحتمى انلره و یردم حق تعالى حضرت تلى بيوره
 يا محمد سن نه ديلرايسك امتكه بن اتى ايشلرم اند نصكره پيغمبريمز
 صلى الله تعالى عليه وسلم كك لوب ميرانه ياشه اند نصكره حق تعالى
 حضرت تلى رحمت خزينه سندن بر رقعده چيقاره اول رقعده ده نور ايله
 (لا اله الا الله محمد رسول الله) يازلش اوله پيغمبريمز عليه الصلوة والسلام
 اول رقعده بن امتنك ميز اننه قويه حسنانى آغر ككله سبئانندن
 اند نصكره نيجه ديلر ايسه امتته شفاعت ايله نيكيم حق تعالى حضرت تلى
 بيورر (واسوف يعطيك ربك فترضى) و نقلدر كه قوت القلوبده پيغمبر
 عليه الصلوة والسلام ايتدى چان قيامت كوني اولسه حق تعالى پيغمبر لره
 بيوره كه امتلري ايله حساب اولنه اما يا محمد سن امتكله حساب اولنه بن

انلري حسابدن قور تر ايم ديه پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايد يارب امتك
 حسابن بنم المده قبل انلرك يامن فعللرينه بندن غيرى كيمسه مطلع اولسونلر
 حق تعالى حضرت تلى ايد يا محمد سن ديلر سنكه امتك حسابن سندن
 غيرى كيمسه بيله و بن ديلم كيم امتك حسابن سندنخى بيله سن بن انلره
 حساب ايليم و عفو ايليم (ونقلدر كه پيغمبر عليه الصلوة والسلام
 ايتدى چان قيامت كوني اولسه حق تعالى ايد قانى انلرك هر حالده بكاشكر
 ايدرلردى بر قوم طر و كله انلر اوجاغه كيره لر حساب سز و ينه ندا اولنه كه
 قانى انلرك ذكر الله ايدوب المغه و صاتمغه مشغول اولزلردى بر قوم طر و كله
 حساب سز اوجاغه كيره لر اند نصكره ينه ندا اولنه و ايد كه قانى انلرك
 كيمه لرده خلق ياتور كن انلر طور و عبادت ايدرلردى بر قوم طر و كله انلردى
 اوجاغه كيره لر حساب سز اند نصكره كير و قلان خلقه حساب اولنه

*(*) فصل فى الحساب *

پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدى چان قيامت كوني اولسه حق تعالى
 قوللرينه حكم ايتك ايچون امر قضا كرسي سنه اينه خلقه حكم ايله و خلقه
 سويليه فردا فردا و حساب ايله حرفا (عاذ بن جبل حضرت پيغمبردن
 نقل ايدر پيغمبر عليه الصلوة والسلام ايتدى ديلره بسنكه خبر و يريم
 حق تعالى اول مؤمنلره نه سويلر و مؤمنلر حق تعالى حضرت تله سويلر
 ايتديلر نعم يارسول الله پيغمبر صلى الله تعالى عليه سلم ايتدى حق تعالى
 مؤمنلره ايد هيج بنم جالمى كورمك استر مى ايد يكر ايد لر نعم ياربنا استردك
 حق جل و علا حضرت تلى ايد چون بنم جالمى كورمك استرد يكر پس
 نيچون كاه اشلر ديكز مؤمنلر ايدلر سنك عفوك و مغفرتك او ماردق
 حق تعالى ايد اويله ايسه بنم مغفرتم سزه واجب اولدى چون بندن
 رحمت او مارد يكر وارك اوجاغه كيرك ديه (ابوهريره پيغمبر صلى الله
 عليه وسلمدن نقل ايدر پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى اول رياءه غزا
 ايدوب شهيد اولنلردن حق تعالى سؤل ايله و نكلو نعمت و یردى ايسه اكا
 بلديره اولدخى بله حق تعالى ايد اول غزاده نه اشلدك اول كشي ايد يارب
 سنك يولكده بن كافر اولدر دم اند نصكره كافرل دخی بنى اولدر ديلر
 حق تعالى ايد ميلان سويلر سن وليكن سن انكيچون جنك اتك كه ايدلر

فلان کشتی غایت بهادر در او دنیاده سکا دندلی بیوره اول کشتی بی
یوزینک اوستونه طمویه براغدهل و برکشی دخی کتورهل علم و قرآن او کرشم
و خلقه او کرشم ریاء ایله حق تعالی حضرت تری اول کشتی به ندکلونسته و بردی
ایسه بلدیله اول کشتی دخی به حق تعالی حضرت تری ایده دنیاده نه اشلردک
اول کشتی ایده علم او کرشم و خلقه او کرشم سنکیچون حق تعالی حضرت تری
ایده یلان سویلرسن ولکن علمی انکیچون او کرشم ککه عالمدر و قرآن
او قیچید ردبهل بودنیاده سکا دندلی بیوره انی دخی یوزی اوزرینه طمویه
براغدهل و برکشی دخی کتورهل حق تعالی اکا دنیاده مال و یرمش اوله ندکلومال
و بردی ایسه اول کشتی به بلدیله اول مالله بنم ایچون نه اشلردک اول کشتی ایده
سنگ یو لو که نفقه و یردم حق تعالی حضرت تری ایده یلان سویلرسن
ولکن مقصودک جومر د کشتی ایمش دیسو نلردیو اشلردک بنم ایچون
دکل ایدی اول آد دنیاده سکا دندلی بیوره طمویه انی دخی براغدهل (مجاهد
رضی الله تعالی عنه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلمدن نقل ایدر پیغمبر
صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی حق تعالی حضرت تری قیامت کوننده
قوللرندن درت نسنه دن صوره اول عمرندن صوره که بهیره خرج ایلدی
ایکچی علمندن صوره که اول علمله نیجه عمل ایلدی او چنچی بدندن صوره که
ندکلو بلازه مبتلا اولدی در دنجی مالندن صوره که نه دن قراندی و نه به
خرج ایلدی) و نقلدر که پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تری ابتدی
قیامت کوننده برکشی کتورهل حرام مال جمع ایلش وینه حرام به خرج
ایلش بیوره طمویه براغدهل و برکشی دخی کتورهل حلال مال جمع ایلش
وکنه حلال به خرج ایلش حق تعالی حضرت تری اکا ایده اول مالی
قرانورکن اوله که نمازی ترک ایلدک اول کشتی ایده یارب فرضدن نسنه
ترک ایلدم حلالدن قراندم وینه حلال به خرج ایلدم و فقرایه اتفاق ایلدم
زکاة و صدقه و یردم حق تعالی بیوره اوجاغه قویار (امام حسن حضرت
پیغمبر علیه السلامدن نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی
حقان قیامت کونی اولسه بر نیجه کشتی کتورهل حق تعالی حضرت تری انلره عذر
ایله وایده عزتم حقچون سزه دنیاده نسنه و یردم ولکن سزک ایچون
آخرته کرامتله حاضر ایلدی شول قولکه دنیاده سزه طعام و کیمک و یردی
بنم ایچون وارک انلره شفاعت ایلدک به کون انلری سزه اغشلدم دیه) و نقلدر که

پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی حقان قیامت کونی اولسه
برکشی کتورهل حق تعالی حضرت تری اکا ایده بدن او تانمدرک بکا عاصی اولدک
زبانلره بیوره الالراقی اوده براغده کتورهل اول قول اغزین اچا که سویلیه
زبانلره اغزین دوتال که سویلیه حق تعالی حضرت تری ایده نیچون اغزک
اچدک ای بنم قولوم اول قول ایده یارب سن باور سن بنم وکلده کن
بنی رسوای ایلیه حق تعالی حضرت تری ایده سویلیه بنم فرشتهلرم اشنسونلر
اول قول ایده یارب دنیاده اوغلنلرم و یارانلرم بکا چوق جفالر ایتدیلر و اولم
حالتده اهل بکا جفا ایلدی و ترع حالتده ملک الموت بکا جفا ایلدی و قبرده
منکر و نکیر بکا جفا ایلدی و شمعی قیامت کوننده زبانیلر بکا جفا ایتدیلر
بن آخرته ریم بکار حجت ایلوب عفو ایلیه یردم حقانکیم بنی اوده یوردک
بلدم که شمعی هلاک اولورم پس انکیچون اغزم اچدم سویلیم حق تعالی
حضرت تری ایده ای بنم قولم (انا عند ظن عبیدی بی فلیظن بی خیرا)
بن سنی باراغدهم وارا و جاغه کیر دیه (خدیفه رضی الله تعالی عنه حضرت
پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی قیامت کوننده
برقوم کتورهل انلرک حسنا تری طاغیرجه اوله حق تعالی حضرت تری
انلرک حسنا تری قبول ایلوب اوده بیوره سلمان فارسی رضی الله تعالی عنه
ابتدی یار رسول الله انلرک صوچلری نه ایدی رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم ابتدی نماز قیلار و اورج دوتال روزکات و یردی ولکن حقان
بر حرام کورسهلر الورلر دی و یردی (امام غزالی رحمه الله علیه
تنبيه العافلینده ایدر حق تعالی حضرت تری درت طائفه به درت پیغمبرله
حجت ایلیه اول بای زه ایده نیچون بکا عبادت ایلدیکز سزه چوق مال
و یردم اول مال ایله بکا عاصی اولدیکز بای ل ایدهلر یارب به چوق مال
و یردک اول مال بزم کو کلزی الدی سکا قوللق ایده مدک حق تعالی
حضرت تری ایده کور مزبسنه که سلیمان پیغمبره مال و یردم بکا عاصی اولدی
دائم عبادت ایلدی سز مال ایچون بکا عبادت ایلدیکز دیه جهنمه بیوره
و بری قوللره حجت ایلیه قوللر ایده ل یارب بز قول ایدک سکا عبادت ایده
مدک بز قوللق منع ایلدی حق تعالی حضرت تری ایده یا یوسفی قول قلدیم
هیچ قوللو غن ترک ایلدی سز نیچون ترک ایلدیکز دیه انلری جهنمه بیوره
و بری فقیرله ایده نیچو بکا عبادت ایلدیکز فقرالر ایده یارب بزی محتاج قلدک
احتیاجدن سکا عبادت ایده مدک حق تعالی حضرت تری ایده سز می قانی

اجلق چكر ديكز يوخسه عيسامى زياده اجلق چكر دى هيج عيسانك
فقري اتى بنم عبادتدن منع ايلدى بس نيچون عبادتى ترك ايلديكز و بى
خسته له حجت ايله ايله يارب بزخسته اولدق خسته لك بزي عبادتدن منع
ايلدى حق تعالى حضرت تلى ايله سرك خسته لغكزى قانى ايدى يوخسه
ايو بكمى قانى ايدى هيج ايوبك خسته اغى ايوبى عبادتدن منع ايلدى
سز نيچون عبادتى ترك ايلديكز ديه بودرت طائفه نك عاصيلر نى طمويه بيوره

*(*) فصل فمين دخل الجنة بغير حساب *(*)

بوفصل حسابسز اوچاغه كيرنلري بلدبر (نقلدر كه صحاح مسنده
پيغمبر عزم عليه الصلوة والسلام ايتدى بنم امتدن یتش ييك كشي
حسابسز اوچاغه كيرلر و هر بر كشي یتش دخی اوچاغه كيرلر سيد شريف
جر جاني رجه الله ايتدى یتش ايله مرا د یتش ييك ديمكدر چوقلق
مر ادر بل كيم محمد امتك چوغى حسابسز و عذابسز اوچاغه
كيرلر نكيم پيغمبر عزم صلى الله تعالى عليه وسلم وداع چنده ايتدى اى
آدم اوغلنلري بش وقت نماز كزى قيك و رمضان آينى اور ج دوتك وجه
وارك و مال كرك زكاتنى و يك نفس كزار نيچون كوكل خوشلغيله اندن وارك
ربكرك اوچاغه كيرك بلا حساب و لاعذاب ديدى (ونقلدر كه چان قيامت
كونى اولسه منادى ندا ايله قانى رمضان آينى اور ج دوتانلر ديه بر قوم
طروكله ل عرشك حواله سنده اوتوره ل اوچاغك خزينه دارلى اوچاقدن
نعمتلر كنوره ل اور ج دوتانلره ويره ل جمع خلق حسابده اوله ل انلر يمكده
وايچمكده اولار (ونقلدر كه چان قيامت كونى اولسه حق تعالى
حضرت تلى ايله قانى رجبه اورج دوتانلر حجابدن بر نور چيقه جبرائيل
و ميكائيل و اسرافيل اول نور تابع اولار حتى رجب آينده و شعبانده اورج
دوتانلره اول نور كله و حق تعالى حضرت تلى سجدده ايله انلرده اورج دوتانلري
شفاعت ايله حق تعالى ايله سجدده دنساده تمام اولدى وارك شمدن
كبر و عزت منزله كيرك انلردخی اوچاغه كيرلر (ونقلدر كه چان قيامت
كونى اولسه حق تعالى حضرت تلى ايله بارضوان اورج دوتانلري قبردن
چيقدن آج و صو سز ايتدى بونلر اوچاقدن هر نكيم ارزو ايدرلر ايسه
قرشو كتورك رضوان بر كنز ايله اى اوچاق اوغلنلري تير اوچاقدن
نوردن طباقلر كتورك كله ل هر بر ييك انده نوردن بر طباق اوله و اول طباق
ايچنده انواعله عشار و درلودرلو نعمتلر و شرابلر كنوره ل و اورج دوتانلر

اول طعاملردن ييله و شرابلردن ايچهل و رضوان انلره ايله كلوا و اشربوا
هنبتا بما اسلفتم فى الايام الخالية (ونقلدر كه چان قيامت كونى اولسه
حق جل و علا حضرت تلى بيوره نيچه قوملري محشر يرينه كتوره ل
يوزلري نور كى اوله انجودن منبرلر اوزر يينه اوتوره ل پيغمبرلر و شهيدلر انلره
غبطه ايله ل صحابه لردن بريسي ايتدى يار رسول الله انلر كيملردن پيغمبر عزم
صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى بونلر انلردن كه ايراق شهرلردن كاش اوله ل
حق يولنده برى بريسيله دوستلق ايله ل كيمه و كندوز كرا للهه مشغول
اوله ل (عبدالله بن مبارك پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم دن نقل
ايدر پيغمبر عزم عليه الصلوة والسلام ايتدى يارين قيامت كونده بر قوم
كله ل ييل كى خلقك اوزرندن كيملر اوچاغه كيدلر ايتديلر يار رسول الله
انلر كيملردن پيغمبر عزم عليه الصلوة والسلام ايتدى بونلر انلردن كه هر زمان
اوللرينه منتظرلر ايدى نكيم اوچاغه منتظرلر ايدى نه وقت اجل كله آخرته
كيدلر زرد برلردى (ابوهريره پيغمبر دن نقل ايدر پيغمبر عزم صلى الله تعالى عليه وسلم
ايتدى نه بختلو اول كشير كيم بنم امتدن اوله و دخی دكر كنارنده اولمش
اوله چان قامت كونى اولسه قبرلردن طوره ل عرش الله و رالحق تعالى
حضرت تلى ايله بونلر دريا كنارنده ساكن اوللردن فرشتهلر ايله ل نعم يارب
انلردن حق تعالى حضرت تلى ايله بونلره حساب يوقدر وارك اوچاغه كيرك
و بكرلر قوچك و انوا عله تنعم ايلك الحمد لله كه حق تعالى حضرت تلى
مسكين احقر بيچانى دكر كنارنده غازيلر شهرى كليبوليده بر ايتدى اميددر كه
حسابسز اوچاغه كيره بفضل الله تعالى و شفاعت نبیه عليه السلام
ونقلدر كه پيغمبر عزم صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى قيامتده انوا عله
حسرتلر و احوالرو اردر ايتديلر يار رسول الله اول حسرتلردن قور تلمغه چاره
ندر پيغمبر عزم صلى الله تعالى عليه وسلم ايتدى علما اتكينه ياشك كه حق تعالى
حضرت تلى عالملى و زاهدلى بريره جمع ايله مسكدن برير اوزر يينه
اوتوره ل اندن صكره منادى ندا ايله زاهدلره ايله وارك اوچاغه كيرك
زاهدلر و رال اوچاغه كيرلر عالملى قللر اندن صكره منادى ندا ايله اى عالملى
بن سزى حبس ايتدم و لكن زاهدلى نفسلرينه مشغول ايلدم كير و
نفسلردن قور تدم و سز خلقه مشغول اولديكز انلر علم اوكرديكز وارك
دوستلر يكرى اوچاغه قويك عالملى دخی دوستلرين الال اوچاغه كيرلر

بازن الله تعالى (و نقلدر که امام فخر رازی رحمه الله علیه ایدر
حق تعالی حضرت تری قیامت کونده ایده ای عالمی جاعتی سز ر بکره
نیجه ظن ایدر دیگر انلر ایدر که بزه رحمت ایدوب بزی بارلار سن حق تعالی
حضرت تری ایده کنه اهریزی بغشلم و سزده بنم علممی اتو کیچون امانت
قودم که سزه خیر ایلیم ایدر وارک او جاغه کیرک بنم رحمتله
(و نقلدر که قوت القلوبده پیغمبر علیه السلام ایتدی قحان قیامت کونی
اولسه بر قومی قبرلرندن چقارمز انلره آتارکله بندلر او جاغه وارار
قحان فرشتهلر یونلری کورهل بعضیسی بعضیسنه ایده یونلر کجلردر بعضیسی
ایده بلرز اوله که محمد امتی اولهل بعضی فرشتهلر ایده لر سز کیملر سز و کیمک
امتی سز هیچ حساب اولندی کیمی انلر ایده لر اولمقدق فرشتهلر ایده لر
دونک کنه حساب برینه وارک حساب ویرک انلر ایده لر هیچ بزه نسنه
ویردی کیمی دنیاده که صورار سز فرشتهلر نسنه دیمه لر انلر او جاغه
کیروب تنم ایلبلر (ابو الیث رحمه الله علیه تفسیرنده ایدر فرشتهلر قیامت
کونده کو کدن اینهلر بو خلقه ایده لر هیچ بزی بلورمب سز یونلر ایده لر یوق بلرز
اول فرشتهلر ایده لر بز انلر که دنیاده سزک عملکیزی یازدق شدی بشارت
اولسون سزه وارک او جاغه کیرک شکیم حق تعالی حضرت تری پیورر
(و ابشر و بالجنة التي کتم تو عدون) و نقلدر که زید بن اسلم ایدر بشارت
اوج برده در بری اولوم حالنده و بری قبرده و بری محشر برنده در (بعضیلر
ایدر بشارت بش برده در تا کیم مؤمنلر امین اوله لر عذابدن و فرح اولهلر
قور قودن اول بشارت عامدر مؤمنلره فرشتهلر ایده لر قور ققاک عذابدن
پیغمبرلر و صالحلر سزه شفاعت ایدرلر و غصه لئک ثوابمز قوت اولادیو
آخر و راجق بریکر او جاقدیر (ایکنجی بشارت اخلاصله عمل ایدنلره در
فرشتهلر انلره ایده لر قور ققاک عمللر بکر رد اولمز بلکیم قبول اولوز و دخی
غصه لئک ثوابمز قوت اولمز بدرستی سزک ثوابکزی ایکی اولکیجه در (اوچنجی
بشارت توبه ایدنلره در قور ققاک کنه اهریزدن بارلغند بکر و غصه لئک ثوابدن
او کدین اشلدی بکر عمللر بکره بدرستی سزک ثوابکزی ایکی اولکیجه (دردیجی
بشارت زاهدلره در فرشتهلر انلره ایده لر قور ققاک محشر دن و حسابدن
و دخی غصه لئک ثوابمز قوت اولمز و اکسلر حساب سز و عذاب سز وارک
او جاغه کیرک (بشنجی بشارت شول عالمده در که خلقه خیر او کدر لر دی

و عمللر یله عمل ایدر لر ایدی فرشتهلر انلره ایده لر قور ققاک قیامت احواللرندن
و غصه لئک عمللر بکرک ثوابی ایکی اولکیجه در و او جاغی مردلره عالمده و انلره
اویا نلره ایددی نه بختلر اول کیشیکه اکا بشارت اوله بشارت اول کیشیلره در که
عملی کوکجک اوله (معاذ بن جبل رضی الله تعالی عنه پیغمبر دن نقل
ایدر پیغمبر یمز علیه الصلوة و السلام ایتدی حق تعالی حضرت تری
عرشک التنده یشلر بر جددن و قزل یاقودن بر درک بر ایدی اوزرنده یدی
یوز شرفه سی واردر قحان قیامت کونی اولسه جبرائیل اول شرفه لرک بریسنده
دوره ایده یا محمد امتی ربک سزه سلام ایلر دیو او جاغ و رضوانی مرده ایه
(پیغمبر یمز علیه الصلوة و السلام ایتدی قیامت کونده بنم امتک فقیر لرینک
یوزلری آی کی اولوب قیامت برینه کله لر اللرنده نور دن قدحلر اوله و نور دن
منبرلر اوزرینه اوتورهلر کوککلری فرح اولوب خلق حسابده اولهلر و بو خلق
انلره نظر ایللر ایدهلر یونلر فرشتهلر میدر یا خود پیغمبرلر میدر اول فقیرلر
ایده لر بزم محمد امتک فقیرلری بزم فرشتهلر ایده لر قغنی عمل ایلله حق تعالی
حضرت تری بودر جانی سزه و یروب ارزانی قلدی فقیرلر ایده لر بزم عمللر یمز
چوق دکلدی بلکه بش وقت نمازی کوزه در ایدک هیچ ترک ایلر دک و دخی
قحان محمد مصطفایک آدین اشلر سوزا نک محبتندن اغلردق واللله شکر
ایدوب فقره صبر ایدر دک و هر نکیم حق تعالی حضرت تری بزه و یردی ایکی
نسنه ایچون و یردی بری دنیایی ترک ایتدی بکر ایچون و بری محمد مصطفی
علیه السلامی سودیکمز ایچوندر (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله علیه و سلم
ایتدی قحان مؤمنلر فرشتهلری کورسه لر فرشتهلر ایده لر دنیایه کنه وارر مبر سز
مؤمنلر ایده لر بلا و غصه اوینه وارماز بلکیم الله قانته واریر زیدیه لاما کافرلر
بزی دنیایه کوندلرک دیهلر اماچاره اولمه (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله
علیه وسلم ایتدی قحان قیامت کونی اولسه مؤمنلرک او غلنجققلری
موقفده جمع اولهلر حق تعالی حضرت تری فرشتهلره ایده بو او غلنجققلری
او جاغه ایلدک او غلنجققلر وارمبار او جاغک قپو سنده طورهلر فرشتهلر
ایده لر مر حبا ای مسلمانلرک او غلنجققلری او جاغه کیرک سزک اوزر بکره
حساب یوقدر اول او غلنجققلر ایده لر بزم اتال یمز و اتال یمز قانی فرشتهلر
ایده لر اتاکر و انا کز سزک کی دکل لر در انلرک کاهلری وار در انلر حساب
اولنورل اول او غلنجققلر اغلشهلر و فاد ایلبلر و ایده لر بزه اناسز و اناسز

اوجاق کرکز دیه حق تعالی حضرت تلی فرشتهلر ایده او غلجقلر
نیچون اغلرلر فرشتهلر ایده ل یارینا مسلمانلرک او غلجقلری ایدرلر انا من
وانامز بله اولماز ایسه بزه اوجاق کرکز حق تعالی حضرت تلی ایده وارک
انا کزی وانا کزی بولک انلر کله بله اوجاغه کیرک دپه انلردخی ورالر انا لری
وانالری قیامت یزنده بولهلر انلر کله بله اوجاغه کیرهلر (ونقلدرکه
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی قیامت کونی اولسه
حق تعالی حضرت تلی اهل بلایه شول قدر کرملر ایلله که حسابی اولیه
بو خلق چون ایلری اولیه کورهلر دنیاده صاغ اوللر ایدهلر نولیدی دنیاده
بزم در یلری میزی پاره پاره ایدهلر دی بزخی بوللر کی هر تبه لری بولیدق دیهلر
(ونقلدرکه پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی قیامت کونی
اولسه درت درلوقوم مسکدن بر اظیف تپه اوزرنده اولهلر انلره حساب وعذاب
اولیه بری شول کشیدرکه قرآن اوقیه حقک رضا سیچون وبری شول امی
در که خالص اعتقادی اوله وبری شول مؤذن در که اذان اوقور خلقی مسجده
دعوت ایدر حنک رضا سیچون وبری دخی شول مبتلادر که دنیاده خسته
اوادی وصبرایتدی (ونقلدرکه پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم ابتدی قیامت
قیامت کونی اولسه حق تعالی حضرت تلی بو خلقی بریره جمع ایلله
حساب ایتکیچون بعض مؤمنلر کوره ل که کاهلری و معصبتلری زیاده
چوقدر ایدهلر یارینا بزی طمویه بیور بزو عمل ایلله اوجاغه لایق دکیلز
حق تعالی حضرت تلی ایده ای بنم قوللرم بدن امید کز کسر مپسز بدستی
کنه اشدیکر ایسه بنم تقدیرمله اشدیکر اعدی دنیاده ایتکن بنم تقدیر مدن
قا جاز دیکر شمعی قنده غار سز دیه اسر کیه اوجاغه بیوره (ونقلدرکه
پیغمبر علیه السلام ابتدی قیامت کونی اولسه منادی ندا ایلله وایده
قانی انلر که اهل فضلدر بر قوم طر و کله ل ایدهلر بزا اهل فضلز فرشتهلر
ایدهلر سزک فضلک زندر اول قوم ایدهلر قیامت برکشی بزه ظلم ایلله صبر
ایدرک وجاهلک ایسه تحمل ایدرک فرشتهلر ایدهلر اوجاغه
کیرک که فتم اجر العالمین (ونقلدرکه پیغمبر علیه الصلوة والسلام
ابتدی اول تکرری حق ایچون که بنم نفسم انک قدرتی النده در تحقیق
شهیدلر قیامت کونده قیللر بن اموزلرینه قوبوب عرصات برینه کلدلر اگر
ابراهیم خلیل الله و موسی کلم الله علیهما السلام حضرت انلرینه اوغراسهلر

یول ویرهلر ایدی محشر قومی ایدهلر عجب بوللر کی لردرندا کله که بوللر
انلردر که فی سبیل الله غز امیداننده باشلرین اوینه یوب قانلرین دو کدیلر
(وقوت القلوب بدن منقولدر که بر بولک طائفه اوجاغه قیلرندن اوجوب
کیرهلر فرشتهلر کورهلر ایده ل سز کچک امتبسز که خلقدن اول اوجاغه
کیرسز هیچ حساب وعذاب کوردیکر می ایدهلر که کورمدک ایده ل نه سبیدن
اوجاغه کیردیکر زیاده ل الله تعالی نیک فضل و کرمیله اما آتی سبب بلورز که
ایکی نسنه دندر بری بودر کیم دنیاده آرنسنده قانع ایدک وبری دخی بودر کیم
کزلو کاه ایتکه حق تعالی بدن قوقاردق و اوتانوردق فرشتهلر ایدهلر سز
لایقدر کیم جنه کیردیکر الهی بزلری بوللردن ایلله بفضلک یارب العالمین

*(*) (فصل فی الکتاب) *

قال الله تعالی (وکل انسان الزمناه طائرته فی عنقه ونخرج له يوم القيمة کتابا
یلقیه منشورا اقرأ کتابک کفی بنفسک اليوم علیک حسابا) و نقلدر که حق
قیامت کونی اولیجق حق تعالی بو خلقی بر آق بره جمع ایلله اندنصکره
انلرک اوزرینه برقره بلوت کله اول بلوتدن یغور کی عمل دقتلری یاغه اگر
مؤمنلردن اولور سه دفتری آق اوله واکر کافر اولور سه دفتری قره اوله
اکر مؤمن ایسه صاغ انه کله اکر کافر ایسه صول انه کله (ور وایتدر که
اکر مؤمن ایسه دفترنده فی جنه عالیة یازلمش اوله واکر کافر ایسه
دفترنده فی سموم وحیم یازلمش اوله) و نقلدر که ابن عباس رضی الله تعالی
عنهما ایدر مؤمن اولور ایسه دفتری صاغ انه کله سبئاتی دفتری نیک ایچنده
یازلمش اوله و حسناتی طاشره سنده یازلمش اوله تا که کیمسه اول مؤمنک حالته
مطلع اولیهلر وقنی ییلده وقنی آیده وقنی کونده وقنی برده اولور ایسه
معلوم اوله چنکیم اول مؤمن سبئان اوقوسه غایت ملول اوله ا کایدهلر که
حق تعالی سنی بارلغهدی دفتری نیک او بر یان دخی اوقویه کوره که حسناتی
انده یازلمش چون انی کوره کوکلی فرح اولوب یوزینک لونی لطیف
اوله وایده (هاؤم اقرؤا کتابیه) و کافرک دفتری صول النده اوله جمیع
حسناتی دفتری ایچنده اوله و سبئاتی طاشره سنده اوله چون دفترن اوقویه
ایده ل بوسنک حسناتک ایسه دفتری نیک بر یان دخی اوقو چون بر یان دخی
اوقویه جمیع سبئان انده کورهلر بوزلری قره اولوب کوزلری کوک اوله

یا خود کوز سر اوله اول وقتکه ایده (یا لبتی لم اوٹ گایه) (ونقلدر که قیامت
کونده بعض کیمسه اوله که دفتری صاغ النده اوله کوره کیم حج و غزا و نماز
وزکات ثوابی و ار اول کشی ایده بو بنم دفترم دکلدر بن بونلرک
دنیاده ایکن هیچ بر بسن اشلدم دیه حق تعالی ایده ای بنم قولم بوسنک
دفتر کدر سن دنیاده ایکن ایدر دکلر که بنم مالم اولسه حجه کیدرم و زکوة
و برردم و فقرایه نفقه و برردم ایددی بن بلورم که سن کر چکسن بندخی
بو ثوابلری سکا و برردم و ار او جساغه کیدر بویوره (ونقلدر که نیچه
یار لغمش قول اوله که کاهن اونوده و فرشته لردن اونوده و خلق دخی
اونوده تا کیم اول قول الله دین و فرشته لردن و آدم لردن و انامیه) (ونقلدر که
شول کافر لک دفتری ارقاسندن و بر بله اول کشنک صاغ الی بوینده
باغلو اوله وصول الین ارقاسندن چقاروب دفترین و بر بل جهنمه شو بله کیره

*(*) فصل فی المیزان *(*)

قال الله تعالی (والوزن بوجه الحق) یعنی عملارک وزنی اول کون عدل
و فضل ایله در (فن ثقلت موازینہ) یعنی کیمک حسنانی آغر که جک او اور سه
سبئاتندن (فاوئیک هم المظلمون) انلر نجاة بولمش لردن عذابدن (ومن خفت
موازینہ) کیمک سبئاتنی آغر که جک او اور سه حسنانندن (فاوئیک الذین
خسروا انفسهم بما كانوا بآیاتنا یظلمون) (ونقلدر که اول میران دنیامیر انتک
عکسیدر یعنی اگر آغر کلور سه دیمک اولور که آغریانی بوقاری قالقه تا عرش
اعلایه یقین اوله ز را که انلر حرمتده عرشه یقین او لاندردن و اگر یکنی
کلور سه اشاغی اینه اسقله یقیندر انلر حرمتده خفیف اولور (امام غزالی
رحمة الله علیه ایدر میرانک ایکی کفه سی وارد بر کفه سی نور دن و بر کفه سی
ظلمت سندر قرطبی ایدر میرانک اگر بر کفه سنه یرلری و کوکلری قویالری ایدی
ول کفه انلردن بولک کلیدی اول کفه لک بری نور دندر اول حسانات کفه سیدر
وبری ظلمت سندر اول سبئات کفه سیدر و میران عرش اعلانک او کنده اصلودر
جبرائیل علیه السلام الله در و عرش اعلانک صاغنده او چاقدر و نور
کفه سی آنک فائده در و عرش اعلانک صولنده طمودر و ظلمت کفه سی آنک
فائده در (ایوهر بره رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر
علیه السلام ایتدی حق تعالی قیامت کونده حضرت آمده او چکره عذر ایلایه

اول بودر که حق تعالی ایده بن یلانجیلر لغت ایتشیدم جمیع اوغلانلری که
رحمت ایدر دم قال الله تعالی (ان جهنم لارعدهم اجمعین) ایکنجی بودر که حق
تعالی حضرت لری ایده یا آدم سنک اوغلانلر کدن هیچ بر یسنه عذاب ایتسم
اما بلورم که انلری کنه دنیایه کوند رسم کنه شر اشلر لردی اصلا بنی اکزلردی
او چنجی بودر که یا آدم سنی بنه اوغلانلر یکنک ارا سنده حاکم قیلدم میران فائده
وار او تور کیمک خبری شردن ذره قدر آغر کلجک اولور سه او جیانی انلره
و بر برم حتی بله سن که بن کیمسه بی کوجه طمویه قویمزم و لکن انلر ظالم لردر
و عاصیلردر انک ایچون اوده یقارم که ا کالایقدر (بلال حبشی رضی الله تعالی
عنه پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایتدی قیامت کونده
میران جبرائیل علیه السلام الله اوله حق جل و علا حضرت لری ایده
یا جبرائیل بونلرک عملار بن وزن ایله مظلوملری ظالملره کوندروار سونلر
حقلرن طلب ایلسونلر اگر ظالملرک حسنانن بولور لر ایسه مظلوملر
السونلر اگر حسنانندن سنه بولنر ایسه مظلومک کاهنی اول ظالمه و بر
پس ظالملرک اوزرینه طاغر کی کاهلر جمع اوله (ونقلدر که امام
ترمذی رحمة الله علیه پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام
ایتدی بنم امتدن بر کشی کله طقسان طقوز دفتری اوله که کاهلری یازلمش اوله
و هر دفترک اوزونلغی کوز ایرمنجه اوله اندن صکره حق تعالی حضرت لری
اکایده بلورم بسن شونلری که دنیاده اشلدک و ظم ایلدک اول کشی ایده
بلورم یارب حق تعالی ایده بو کون کیمسه به ظم یوقدر سکا حسانات وارد
بولوح ایچنده که اول لوحده (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمش اوله حق تعالی
حضرت لری اول کشی به ایده میرانه حاضر اول و اول دخی حاضر اوله اول
دفتر لری میرانه قویله و بریانه اول لوحی قویله انلردن آغر که زیرا که
الله تعالی حضرت لری سنک اسم شریفی اول لوحده بله یازلمشدر (ونقلدر که
قیامت کونده بر کشی کتوره ل کاهی آغر که حسنانندن حق تعالی انی اوده
بیوره اول کشنک کیر یکندن بر قبل حق تعالی حضرت لری نه نیاز ایلایه ایده
یارب سنک پیغمبرک ایتدی که هر کیم الله قور قوسندن اغلسه اود اول کوزه
حرامدر سنک ایچون بزحوق اغلقدی حق تعالی حضرت لری اول کشی به
اول بر قبلدن اوتری عفو ایلایه جبرائیل علیه السلام جمیع عرصات قوننه
ایده فلان اوغلی فلانی حق تعالی حضرت لری بر قیل ایچون عفو ایلدی

(و نقلدر که قیامت کوننده برکشینک کاهی حسنا تندن آخر کله بردوسنندن
 حسنا ت ایستیه اول کشی دخی جیع حسنا ت اول کشی به الله تعالی
 حضرت تلی نیک رضاسی ایچون ویره حق تعالی ایده بلمز بسن ای بنم قولم
 حسنا ت اولیانی اودایله عذاب ایدر اول کشی ایده یارب بلورم ولکن اول
 کشی بنی سنک رضاء شریفک ایچون سورایدی و بندخی بوکون کندی
 نفسمی اکافدا قلورم سنک رضاء شریفک ایچون دیه حق تعالی حضرت تلی
 ایده بن ارحم الراحمین ایکی کزی بله یار لغدم و او جاغی سزه و یردم (و نقلدر که
 بچن قیامت کونی اولسد محمد علیه السلام امتلرینک عملرن وزن ایلیه
 بر رکعت نمازی بنی اسرائیل قومنک بیک رکعتندن زیاده کله بنی اسرائیل قومی
 ایده یارب محمد علیه السلام امتنک بر رکعتنه نه وارد که بزم بیک
 رکعتندن زیاده کله حق تعالی حضرت تلی ایده انک ایچوندر که انلر نمازلرنده
 بسم الله الرحمن الرحیم دیرلر ایدی (و نقلدر که بچن برکشینک میرانی
 برابر کله حق تعالی ایده بو کشی او جاغی اهلندن دکلدر در حال بر فرشته
 بر صحیفه کتوره ایچنده یازلمش اوله که بو کشی اتاسنه و یا اتاسنه قتی
 سوبله مش و الحجتش دیو اول صحیفه اول میرانک کفه سنه قویه کاهی اگر کله
 حسنا تندن حق تعالی حضرت تلی اول کشی بی اوده بیوره اول کشی الله تعالی نیک
 حضورنه کلیمک استیه الله تعالی ایده ای عاصی قول ایچون بنم قائمه کلیمک
 استرسک اول ایده الهی بنم اتامی اود ایچنده کوردم بنار ایددی بن دنیاده اتامه
 عاصی اولمشدم انک عذابن بکا و برانی آزاد ایله دیو بو کلام حق تعالی به
 خوش کله اتاسی ایله اول کشی بی او جاغه بیوره (حضرت علی رضی الله عنه
 پیغمبر دن نقل ایدر پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی عهد ایله
 بش وقت نمازی جماعتله قیلغه که قیامت کونی اولسه حق تعالی
 حضرت تلی یدی قات کوکاری و یرلی و دکزلی و کیجه بی و کوندوزی
 شمسی و قری عرشی و کرسی بی او جاغی و طموی و یلدزلی میرانک بر یانه
 قویه و مؤمنک بروقت نمازن که انی جماعتله قلمش اوله میرانک بر یانه قویه اول
 بروقت نماز جیعسنندن آخر کله الهی محمد مصطفی حقیچون بزی نمازه موفق
 ایدوب جماعتله قیللردن ایله

(* *) فصل فی الخاصات و المحاکات * *

قال الله تعالی (یوم یفر المرؤ من اخیه و امه و ایبه و صاحبته و بنیه اکل
 امری منهم یومئذ شان یغنیه) یعنی قیامت کونی اول کوندر که
 کیمسه کیمسه یه اعتبار و التفات ایلیه هر کشی کند و نفسنه مسغول اولوب یری
 برندن بقال بندن نسنه استیه دیو قرنداش قرنداشنه ایده دنیاده مالکدن
 و ملکمدن بکا نیچون نسنه و یرمدک و عورت ارینه ایده بکا حرام یدردک
 و اوغلانلر اتالرینه ایده بکا نیچون علم او کزتمدک و بنی حقه ارشاد ایلدک
 اول قرنداش که قرنداشندن قاچه قایل هایلدن قاچه و ابراهیم علیه السلام
 اتاسندن ولوط علیه السلام عورتندن قاچه و نوح علیه السلام اوغلندن قاچه
 (امام بغوی تفسیرنده ایدر پیغمبر لر دخی امتلرندن قاچه اند تصکره حق تعالی
 حضرت تلی عظمتندن ذاتی کوستره جیع مؤمنلر اکا تعظیم ایلیوب سجده
 ایلیه اما کافرلرک کوزلی کو که دیکلوب کو کلرنده هوا اولوب متحیر
 و بغلو طورهلر تنکیم حق تعالی حضرت تلی بیورر (یوم یکشف عن
 ساق و یدعون الی السجود فلا یستطیعون) اول وقت حق تعالی
 حضرت تلی ندا ایلیه یقین و اراق کیم و ارایسه اشیده لر ایده که بن ظالمک
 ظلمندن کچمزم البتده انتقام ایدرم اگر بن ظلمدن کچرسم ظالم بن اولمش
 اولورم دیه اند نصکره جیع خلق فردا فردا حساب اولنه هر کشی شویله
 صناکه حساب یلکیز اکا اولدی (و نقلدر که بر کشی بر کشی بی اولدرمش
 اولسه ایکی سی بله حق تعالی نیک قائمه کله لر حق تعالی اول اولدورن کشی به
 ایده ای آدم اوغلانی بن سکا نه ظلم ایلدیمکه بکا شریک اولورسن زیر ابو آدمی
 بن دیری قیلورم سن اولدرسن بنله آشکاره جنک می ایدرسن اگر اولدعواجی
 حقن باغشلرایسه کندو بلور اولدعواجی ایده یارب سنک عشقه که بغشلدم
 حقمی حق تعالی حضرت تلی ایده بنم کرم سنک کر مکدن چوقدر
 ایددی وارک ایکی کزی بله او جاغه کیرک (انس رضی الله تعالی عنه
 ایدر پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم بر کون بزمه بله او تورر ایدی
 ناکاه کولدی حتی مبارک دشلری کوز کدی حضرت عمر ایتدی یارسون الله نیه
 کولدی کز پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی قیامت کوننده ایکی
 کشی کله لر حق تعالی نیک او کنده دعوی ایلیه لر بریسی ایده یارب بنم
 بوندن حقمی البیور حق تعالی حضرت تلی ایده قرنداشکه حقکی بغشله
 اول کشی ایده یارب هیچ حسنا تم قالمدی حق تعالی حضرت تلی اول بریسنه ایده

ایده نیجه ایدرسن اول کشینک حسنانی قالمدی اول کشی ایده بنم کاهمی
اکا ویرکتور سن حق تعالی حضرت تلی ایده باشکی یوقارو قالدیر
اوجاغه نظرایله اول کشی باشی قالدیره اوجاغه نظرایلدکده اول کشی ایده
یارب کوشدن شهرلر و التوندن سرایلر کور یرم انجولرایله ترین اولمش یارب
اول سرایلر قنغی نینکدر وقنغی شهید کدر حق تعالی حضرت تلی ایده
هر کیمک که برکشیده حق اولسه اول حقن باغشلسه اشبو کور دکلاک انک
عوضیدر در حال اول کشی ایده یارب حق می اول کشی به باغشلدیم حق تعالی
حضرت تلی ایده ایمدی وار اول کشیله اوجاغه کیر (و نقلدر که
پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتد می فلس کیمدر هیچ بلور مپسر
ایتدیلر یار سول الله یرم قاتمرد ه مفلس اولدر که مالی و ملکی اولیه
پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلی ایده مفلس اولدر که قیامت
کوننده جیج عملن الله حقیم وارد دیو اول کشی شویله مفلس قاله اندن
طمو به بیوره (قال الله تعالی یوم یأتی کل نفس تجادل عن نفسها)
پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتد خلقک اورتاسنده چکشیمکک
برزمان زائل اولیه حتی جانایله تن چکشدر جانایده یارب بنم الم یوقکه
انکله یاشیم وایاغم یوقکه انکله بور ویم وکوزم یوقکه انکله کورم هر نکیم
اشلدیسه تن اشلدی بنم صوچوم یوقدر تن ایده یارب بنی براغج کی
یراندک بنم الم وایاغم طوماز ایدیکه انکله کنه اشلیم اشبو جان بکا بر نور کی
کلدی انکله سویلدم وانکله کوردم بنم اصلا کنهیم یوقدر دیه حق تعالی
ایده سزک مثلکز کوز سزایله ایاقسزه بکرز که اول کوز لو بر پرده بر باغ
ایچنده چوق بمش کوردی اویله اولسه ایاقسزی کوز سز کوردی اول
یاغه کیردیلر نسنه اوغر یلدیلر اویله اولسه ایکپسنه بله عذاب ایتک کر کدر
پش تن ایله جانه بله عذاب ایتک کر کدر وکیروقلان اعضا دخی بویله در
یعنی کوز قولاق ال ایاق انله دخی سؤال اولنه تنکیم حق تعالی حضرت تلی
بیورر (ان السمع و البصر و الفؤاد کل اولک کان عند مسؤلا)
(اندنصکره جیج جانورلر سؤال ایلیر هر بریسنک حقن آخرندن الی و برلر
وصاحب حیوان یوق یره دوکش ایسه حق می الی و یرلر اندنصکره
حق تعالی بیوره حیوانلر طیراق اوله لرا کر بر کشی دنیاده بر جانوری
یار قوشجا غزی سوسه حقندن دیله حق تعالی حضرت تلی بیوره اول

کشی انکله اوجاقدیه بله اوله (حضرت عکره پیغمبر دن نقل ایدر
پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتد اول وقت جانورلر وقوشلر آدم
اوغلنلرینک حالنی کورلر ایده ل الحمد لله که حق تعالی حضرت تلی یری آدم
یراندی بزده اوجاق ککر کدر همین حق رضاسی بزه یرتدیه ل حقک
دستور یله بنه تراب اوله ل

*** (فصل فی سائر الامور الغریبه فی یوم القیمه) ***

ابوهریره رسول الله حضرت تلیندن نقل ایدر که پیغمبر یمز علیه الصلاة
والسلام حضرت تلی ایده جیج عملر قیامت کوننده صورت بواوب
سویلدیلر اول نماز کله ایده یارب بن نمازم حق تعالی حضرت تلی بیوره
سن خیراوزرینه سک اندنصکره صدقه کله ایده یارب بن صدقه یم حق
تعالی حضرت تلی بیوره سن خیراوزرینه سک اندنصکره اوروج کله
ایده یارب بن اوروجم حق سبحانه و تعالی حضرت تلی بیوره سن خیر
اوزرینه سک اندنصکره اسلام کله ایده یارب انت السلام وانا الاسلام حق تعالی
حضرت تلی بیوره سن خیراوزرینه سک بوسکون سنکله آلام و سنک ایله
و یرم اویله اولسه اسلام هر کیمی دیلرایسه اوجاغه قویه اندنصکره قرآن
کله برکوکجک صورتده محشر خلقی قرآنی کورلر ایده ل پیغمبر در چون
پیغمبر لردن کجه ایده ل ملک در چون ملک لردن دخی کجه بله ل که قرآن
عظیم در هر کیمه که شفاعت ایدرایسه اله اوجاغه بله کیده اندنصکره جعه
کله برکوکجک صورتده حسنی و خلقی کوکجک و مسک کی ققوسی اوله اول
دخی کیمی دیلرایسه اله اوجاغه بله کیده (و نقلدر که پیغمبر یمز
صلی الله تعالی علیه وسلم ابتد قیامت کوننده بر کشی کتوره ل آدی محمد
اوله حق تعالی حضرت تلی ایده سن اوتمدک بکا عاصی اولدک شمیدی بن
سکا عذاب ایتکله او تانورم چون سنک آدک بنم حبیبک آیدر بو کون سکا
عذاب ایتزم دیوب عفوایلیه (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه
وسلم ابتد قیامت کوننده دنیایی برقاره قنبدیل کی اصاقوبالرو اول وقتدن
برو که حق تعالی حضرت تلی دنیا بی یراندی دخی رحمت نظر یله نظر
ایتمامشدر قیامت کوننده دنیا ایده یارب سنک امرک کلدی بنم صور یمی
دوکتدی وانا جلری می قورودی و سرایلر می یقندی و سلطالمغم کندی

ایندی بنی بو کون برادنی وایلیکه نصب ایله حق تعالی حضرتلری ایدیه
ای دنیا هیچ وایلم دنیاده سنک نسنه ریکه راضی اولدیلم بو کون که بنم قائمه
کدیلم سکا می راضی اولورل عزتم حقیچون اگر سنک بنم قائمه بر سنک
قنادی قدر حرمتک اولمش اولیدی دنیاده کافره بر ایچم صو ویرمزاید مکه
ایچیدی (ونقلدر که بغوی تفسیرنده ابوهریره دن نقل ایدر پیغمبریمز علیه
الصلوة والسلام ایندی قیامت کوننده ابراهیم پیغمبر علیه السلام اتانی
آزرایله بولشه آرزک یوزی طبرغه بولشمش اوله ابراهیم اتی کوره ایدیه بن
سکا دیمدم میدی اللهه عاصی اولم آزر ایدیه بو کون اللهه مطیع اولدم
بکا چاره ایله ابراهیم علیه السلام ایدیه یارب سن بکلو عده ایلدک که قیامت
کوننده بنی رسوای ایلیم سک بوندن دخی قاتی رسوایلق نه اوله که انامی اوده
راغورل حق تعالی حضرتلری ایدیه بن اوجاغی کافرله حرام ایلدم اندنصکره
ابراهیم یه باقه کوره که اتانی بر قوج اولمش ایاغنه یاشوب اوده براغه لر (قال
الله تعالی) (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) بونده حسنه دن مراد (لا اله الا الله)
خیرندن یک خیر دیمک اولدر که بولکه ایله درلو خیرله اولشورل زبرا
بر حسنه یه اون حسنه وار دیمک اولور ایندی بریسی لا اله الا الله دیمکدن
افضل حسنه حقک جالتن مشاهده ایتکدر دیمک اولور

*(*) فصل فی مخاطبات الله تعالی مع الملائكة الکرام *(*)

چان مؤمنلر قیامت برینه کله لر جمع اعضالری حق تعالی حضرتلری نه
سویلبه الی ایدیه صدقه ویردم قانی بنم ثوابم ایاغی ایدیه عبادته طوردم قانی
بنم حاصل اشورسمه جمع اعضالری ثواب استیله حق تعالی حضرتلری
انلره دخی اجرلرین ویره اندنصکره کوزی ایدیه یارب قانی بنم ثوابم
حق تعالی حضرتلری ایدیه فرشتهلره حجابلری کتورک تا کیم بنم نیتله کسز
جاملی کوره (ونقلدر که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی
چان قیامت کونی اولسه جمع عالملری بریره جمع ایلدیلر حق تعالی
حضرتلری ایدیه بن سزه علمی و حکمتی انکیچون ویردم که سزدن خیر
دیلردم ای بنم فرشتهلرم سز طابق اولک بن عالم قولک حسنان قبول ایتدم
وکنانه عفوایتدم (ونقلدر که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم

ایندی حق تعالی حضرتلری قیامت کوننده ایدیه این صفوتی من خلقی
فرشتهلر ایدیه ای یزم ربمن انلر کیملرد حق تعالی ایدیه اول درویشلردر که
قانع و راضی اولورل بنم تقدیرمه ایندی انلری اوجاغه قویک انلردخی
اوجاغه کیره لر یه لر وایچیلر بو خلق محشر برنده حساب ایچنده اوله لر
(ونقلدر که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایندی چان قیامت کونی
اولسه منادی ندا ایدیه که قانی بنم عدولم جبرائیل علیه السلام ایدیه یارب
سنک عدولک چوق قنخی عدوی استرسن حق تعالی حضرتلری ایدیه
قانی خیر ایچنسلر وچلغود کلینلر و سز خوش ایکن اولنلر و زنا ایدنلر
فرشتهلر انلری بریره جمع ایدیه لر حق جل و علا حضرتلری انلری شیطان
ایله بله طمویه براغه اگر دنیاده توبه سز اولمش اولورل ایسه (ونقلدر که
قیامت کوننده برکشی کتورملر بوندن زنجیر و ایاغنده بوقغوا اوله طمویه
قویمق استیله لر حق تعالی حضرتلری ایدیه اول قولی بکا کتورک بنم
قولدن نه استرسز بو خسه سز می براتدیکز و سز می رزقن ویردیکز ای
بنم قولم لسانکه باق بنم خیرمدن نسنه وارمیدر اوکشی کوره کیم آق خطله
(بسم الله الرحمن الرحیم) یازلمش اول کشی ایدیه یارب بن هر کیجه بریاندن
بر یانم دوزایکن بونی او قوردم الهی بنی بسم الله حرمتنه بغشله دیه حق تعالی
ایدیه ای قولم سنی یار لغدم وار اوجاغه کیر بنم رحمتله (ونقلدر که چان
قیامت کونی اولسه حق تعالی حضرتلری برکشی به حساب ایلیم کاهی
آغر کله حسناندن حق تعالی حضرتلری اول قولی اوده یوره و جبرائیل
علیه السلام ایدیه اول قوله صور هیچ دنیاده بر عالمه بریده اوتوردیغی
وارمیدر اکر اوتوردیغی واریسه عفوایتیم جبرائیل علیه السلام اول قوله
صوره اول قول ایدیه اوتوردیغیم یوقدر حق تعالی حضرتلری ایدیه هیچ
دنیاده بر عالمی سورمیدی جبرائیل علیه السلام صوره اول کشی یوق
دیه حق تعالی حضرتلری ایدیه یا جبرائیل صور هیچ بر عالم ایله طعام
یدیکی وارمیدر جبرائیل علیه السلام صوره اول کشی ایدیه یوق حق تعالی
حضرتلری ایدیه یا جبرائیل صور اول قولک آدی هیچ بر عالمک آدینه موافقمیدر
جبرائیل صوره که موافق دکدر حق تعالی حضرتلری ایدیه یا جبرائیل
اول قولی اوجاغه قوی بن بلرم کیم اول قولم بر عالمی سوان کشی بی

سوردي بن اول عالم حرمنه بو که رجت ایلدم (ونقلدر که حق تعالی
حضرتلری قیامت کوننده فرشتهلرینه ایدم بو کون مؤمن قولاریمی
اوجاغه ایلدک وانلره سرایلرین و حوریلرین کوسترک فرشتهلرایدهلر
بو اولو کرامتدر حق تعالی حضرتلری ایدم عزتم حقیمون اگر جیع اوجاغمی
بر مؤمن قولم ویرسم انک عوضی دکلدر که شول وقت که انلره ایتدم الست
بر بکم انلر ایتدیلر بلی ایدم انلر اقرارای ایچون اوجاغی انلره ویردم بلکه
دخی زیاده بنم جاملی مشاهده ایلسونلر) و نقلدر که قیامت کوننده برکشی
کتورهل حق تعالی حضرتلری ایدم ای بنم فرشتهلرم هیچ بنم بو قولم بنی
کیمسه به شریک قوشدیمی فرشتهلر ایدم لریوق یارب حق تعالی ایدم
ای بنم فرشتهلرم اول کشی بو نجه ییل لردر دنیسه اولدی در اودر لوبلار
چکدی اند نصکره اولدی بو نجه ییل لکنه قیده فرا کولقده یاندی
بندخی اکار رجت ایلدم وار سون اوجاغه کیرسون (ونقلدر که
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی چنان قیامت کونی اولسه
حق تعالی حضرتلری ایدم قانی بنم قومشیلرم ایدم لریارب سنک قومشیلرک
کیمدر حق تعالی حضرتلری ایدم بنم قومشیلرم انلردر که بنم مسجدلریمی
عمارت ایدر لردی انلر بنم دوستلرم و قومشیلرم و زوارلر مدر (عایشه رضی الله
عنهابه پیغمبردن نقل ایدر پیغمبریمز علیه الصلاه والسلام ایتدی چنان قیامت
کونی اولسه حق تعالی حضرتلری ایدم ای بنم فرشتهلرم جیع عبادتلیر بکری
محمد امته باغسلک انلرایدهلر یارب بوندن حکمت ندر بو کون ثوابه بزدخی
محتاجلر حق تعالی حضرتلری ایدم آدم اوغلنلری بو کون ثوابه سزدن
قانی محتاجلر در) ایدم ای مؤمن قرندا شلر حق تعالی انک کال کرمنه
نظر ایلک آدم اوغلنلر بنک مؤمنلرینه نیجه رجت ایدر

(* *) فصل فی جهنم و درگاهه * *

قال الله تعالی (وان جهنم لموعدهم اجمعین) یعنی جهنم شیطانها و اکا تابع
اولنره و عبد اولمشدر (بلک کر کدر که طمونک یدی قاپوسی
وارد ویدی طبقه در و هر طبقه ده یتش یسک شهر وارد و اود دن
و هر شهر ده یتش یسک محله وارد و هر محله ده یتش یسک حولو وارد و اودن
و هر حولو ده یتش یسک قیو وارد و هر قیو ده یتش یسک تابوت وارد و هر تابوتک

ایچنده یتش یسک عقرب وارد و هر عقربک خرما غاجی کی قویروغی وارد
اود دن و هر تابوتک اوزرنده یسک اغاج وارد و قومدن و هر اغاجک دبنده
یتش زنجیرو بو قاغو وارد و هر برینک اوزنلغی یتش ارشون اوله
و هر برینک قنده یتش ییلان وارد و هر ییلانک اغرنده بردکز وارد و آغودن
ایمدی بونلرک جیعسی کافرلر ایچندر و زکاة و یرمینلر ایچندر و زنا و لواطه
ایدنلر ایچندر و سبخی ایچنلر ایچندر و یتیم مالن ینلر ایچندر و اگر دنیادن توبه سز
کتمش اولور ایسه (اهل تفسیر ایدر لرم طمودن بر قطره صو چیقاروب دنیا
طاغلرینک اوزرنده قوسال جیع صولر و طعاملر انک شدتدن فاسد اولوردی
کافرلر ایچون طموده اغاجلر وارد و اودن یتشی وارد و شیطانلر باشنه بکزر
چنان یسهلر بو غازلر بنه طوره کیمیه و اول یتش لرشویله ایچی اوله که آغودن ایچی
اوله و ققوسی جیفه دن ارتق اوله) و قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
نارکم هده جزء من سبعین جزءا من نار جهنم) یعنی رسول اکرم بیوردیکه سزک
اودیکر جهنم اودنک یتش بلو کندن بر بلو کیدر قال الله تعالی (فاتقوا النار الاتی
وقودها الناس والحجارة) یعنی طمونک کتوی آدملر و طاشلر در معناسی
بودر که کافرک یویننده کبریت طاشدن بر طاش آصلش اوله و هر کافره
بر شیطان بغلوا و اوله ایدم اول طاش کبریت طاشی اولدی غیری طاش
اولدی انکیچونکه بو کبریت طاشنده بش نسنه وارد و غیری
طاشلرده یوقدر اول بودر که تیزینار ایکنیچ بودر که کیم سوینور اوچنچی
بودر که یرامز ققوسی وارد و دردنچی بودر که قتی اسبدریشچی بودر که آدمک
کوده سنه یاشور (ونقلدر که پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی یا جبرائیل اودی بکا و صفایله جبرائیل علیه السلام ایتدی یا محمد
طمو قر اقولق بر در و ایچی طلو اود در اگر بر ذره اول اود دن دنیایه ظاهر
اولیدی بر یوزونی یقاردی اگر طمو قفتانلرندن برسنی چیقارسهلر یرایله کولک
اراستنده اصاقوسلر انک یرامز ققوسندن جیع خلق هلاک اولوردی اگر
زبانلرک برسی آشکاره اولسه لردی جیع خلق انک هیئتدن هلاک اولوردی
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم جبرائیلدن بوسوزلری اشتدی اغلدی
جبرائیل علیه السلام دخی بله اغلدی پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی یا جبرائیل سن نیچون اغلرسن خود گاه اشلرسن جبرائیل علیه
السلام ایتدی یا محمد تکرینک مکرندن امین اولمزم عذابندن قهر قاه

ایمدی پیغمبر عز علیہ الصلوٰۃ و السلام و جبرائیل طموقور قوسندن
اغزلر عجب بودر که شول کیمسدر که عاصبلردر نیچون اغزلر مکر که ماله
و صاغلغنه مغرور اولورل اوله (و نقلدر که ابی امامه الباهلی
رضی الله تعالی عنه ایدر طمونک اغزنندن دینه یتیش ییلاق بولدر و غیا قیوسی
انک التده در (ابن عباس ایدر غیا طموده بر دره در طمونک جمیع دره لری
اول غیادره سندن وانک قور قوسندن الله صغورل حق تعالی حضر تلی
اول دره بی وعده ایلشدر زنا ایدنلره و شراب ایچنلره و اچقه فائض ینلره
و اتاسنه و اتاسنه عاصی اولنلره و یلان یره شهادت ایدنلره و غیا طموده
بر دره در که اول دره دن قان واریک اقرار عاصیلر ایچون کعب الاحبار ایدر
غیا طموده بر دره در که غایت اسی و در یکدر و اول دره بر قیو وارد
اکابهم دیرل چان طمو بر از صغوق اولسه حق تعالی حضر تلی اول
قیوی اچار طمو اول قیودن اسی اولور (و نقلدر که زکریا علیه
السلام ایتدی جبرائیل علیہ السلام خبر و یردیکه اود ایچنده ینه اود دن
بر طاع واردر اکاسکران دیرل و اول طاعک دینه بر قیو واردر اکا غضبان
دیرل حق تعالی حضر تلی کیمه که غضب ایدر سه انی اول غضبانه براغور
و اول دره نک ایچنده قیولر واردر اوددن و هر قیونک در کلکی ایکیوز ییلاق
بولدر و دخی اول قیوده اود دن تابوتلر واردر و هر تابونک ایچنده زنجیرل واردر
اوددن کافرل ایچون قال الله سبحانه و تعالی (لها سبعة ابواب لکل باب منهم
جزء مقسوم) ابن عباس ایدر اول طبقه جهنم در ایکنجی طبقه سعیردر
اوچنجی طبقه سقردر در دنجی طبقه بحیم در بشنجی طبقه لظی در التنجی
طبقه حطمه در بدنجی طبقه هاویه در (نقلدر ضحاک ایدر اولکی طبقه ده
اهل توحید اولورل که کناهلر ینه کوره عذاب کوره اما ابدی قالمزل
توحید بر کاتیه ینه چیقارل حق تعالی حضر تلی اول طبقه بی ینه
کافر ایله طولدیره (ایکنجیده نصاری قومی اولورل) اوچنجیده یهودیلر
اولورل (در دنجیده یدله طیانلر اولورل) بشنجیده اوده طیانلر اولورل
(التنجیده مشرکلر اولورل) یدنجیده منافقلر اولورل نکیم حق تعالی
حضر تلی بیورر (ان المنافقین فی الدرك الاسفل من النار) ابو اللیث
رحمة الله علیه ایدر فرعون منافقلر ایله هاویه ده اولور

(* *) فصل فی اهل النار (* *)

قال الله تعالی (يوم ینفخ فی الصور و نحشر المجرمین یومئذ زرقا) یعنی
کافرلک کوزلری کوز اولوب یوزلری قاره اوله بعضیلر ایتدی زرقا دیمک
کوز سز و صو سز اوله دیمکدر قال الله تعالی (و ترى المجرمین یومئذ
مقرنین) یعنی یا محمد اول کون کافرلری کوره سین زنجیرلره بغلتمش اوله
فرشتهلر مؤمنلره اوچاغی مرده لیلر اما کافرلره ایدرلر کون سز مرده لک
یوقدر سزک عملکن باطل اولدی انکیچونکه عملکنز حق ایچون دکلدی ضایع
اولدی دیلر (و نقلدر که شیطان چان قیامت کوننی معاینه کوره و آدم
اوغلنلر ینک مؤمنلرینی ثواب و رحمتله کوره و کافرلرینی عذاب و شدتله کوره
و جمیع حیوانلرک تراب اولدقلر ین کوره ایده (یالیتی کنت ترابا) یعنی نو لیدی
بندخی طبراق اولدم دیه طبراق ایده سکا کرامت یوغدی اگر طبراق دخی
اولسه ایدک و قال الله تعالی (الیوم نختم علی افواههم و تکلمنا ایدیههم و تشهد
ارجلهم بما کانوا یکسبون) یعنی حق تعالی حضر تلی بیورر که قیامت کوننده
کافرلک اغز ینه مهر اور برز اللری و ایاقلری نه کسب ایتدیلر ایه شهادت
ایده ل اندن صکره حق تعالی حضر تلی جهنمک خزینه دارلر ینه ایده
بونلرک اللر ین یونلر ینه باغلاک جهنمه براغک زبانیلر جهنمک یتیش حلقه لو
زنجیرلر چیقارلر کافرلک اغزنندن صوقوب دیردن چیقارلر ابدی شویله
باغلو طورلر (کعب الاحبار ایدر که جمیع عالمک دموورلر ین
بریره جمع ایلسه ل اول زنجیره بر حلقه اوله ایدی اگر او حلقه لردن بر یسنی
کوکدن براغدلر ایدی جمیع برلری اشاغی کچورر ایدی و حق تعالی ایده
کافرلری جهنمه براغک زبانیلر در حال کافرلری بلوک بلوک جهنمه براغدلر
جهنم کافرلر ایله طوبطلو اوله نکیم الله تعالی بیورر (لاملان جهنم
من الجنة و الناس اجمعین) ایمدی جهنمک اون طقوز باش زبانیسی واردر
جهنمک امیری مالکدر و اون سکزی اکا تابعدر اول زبانیلرک هر بر ینک الی
التده اولقدر زبانیلر واردر که صاغشن الله تعالی حضر تلی ییلور بوز بانیلرک
کوزلری یلدرم کیدر و اغزلرندن اود چیقار و براموزندن براموزنه
بر ییلاق یولدر امام رازی رحمة الله علیه ایدر بونلره زبانی دیدیلر
انکیچونکه اوددن برادیلوب غایت قوتلوردر و قوتلری شول رسمه در که
اون بیک کافرلر برالنه الور و اون بیک کافرلر برالنه الور و اون بیک کافرلری

ایاقلریشه الور اویله اولسه برزبانی بردفعه ده قرق بیک کافری جهنمه
 براغور (ونقلدر که قیامت کوننده جهنم اوج طائفه یه سویله بری بکله
 و بری عالمه و بری زکیله و بکله ایده ای کیمسه حق تعالی سکا سلطانلق
 و یردی نیچون عدل ایتدک اول ظالم بکری بر قوش دانه بودر کی جهنم
 بوده و عالمه ایده ای کیمسه علمی خلق ایچون اوقوردیکز و حقه عاصی
 اولور دیکز دیوب آنلری دخی بردانه **ک**بی بوده و زکیله ایده
 ای کیمسه حق تعالی سزله چوق مال و یردی زکات و یرمدیکز و صدقه
 و یرمدیکز و قرض و یرمدیکز دیه آنلری دخی بردانه کبی بوده قال الله تعالی
 (یوم بعض الظالم علی بدیه) صاحب کشف ایدر جائزدر که الظالم ده کی
 لام عهد ایچو اوله بوندن مر ادعیه اوله و جائزدر که جنس ایچون اوله یعنی
 عقبه و سائر کافر لر ایچون اوله اللری دیر سکرینه **د**کن بیهلر که بته
 کنه بیهلر ابدی عذابلری بویله اوله (ونقلدر که محمد ابن کعب ایدر جهنم
 اهلی فریاد ایلر امان دیلر جهنم خزینه دارلری آنلره ایده لر بکزدن دیکل
 عذابکزی تخفیف ایلسون و بته ایده لر سزک دعایر بکرمقبول و لمز و خزینه دارلر
 سزه پیغمبر کلدی دیه لر آنلر ایده لر بلی کلدی و ایدر ایدر بکزدن رحمت
 ایستک کافر لر دخی ایستیه لر قبول اولیه بلکه عذابلری دخی زیاده اوله نتکیم حق
 تعالی یوردی (و ما دعاء الکافرین الا فی ضلال) ابلبس بونلرک اراسته طوره کله
 جمع کافر لر ابلبسی ملامت ایلر و ایدر بزی سن ازتدک ابلبس ایده ای
 جاهلرین و سوسه ایدم اوچاق و طمویو قدر حال بودر که بنم حتم بوق ایدی که
 سزه دلیل کتوریدم و بن سلطان دکلدیم که سزه قهر ایدیدم اما سز بکام طبع
 اولدیکر سزی دعوت ایتدیکم ایچون نفسکزه هر نه کم خوش کلور سه اشدیکز
 اکا اوید بکز ایدر وارک سز بنی ملامت ایلک بلکه کدی نفسلری بکری
 ملامت ایلک تکم حق تعالی یورر **و** قال الشیطان لما قضی الامر ان الله
 وعدکم و عد الحق و وعدتکم فاخلفتکم و ما کان لی علیکم من سلطان
 فلا تلمونی و لوموا انفسکم) چنکه کافر لر بوسوزلری ابلبسدن اشدیه لر بکزدن
 ایدر الهی بزی کیرود نیایه دوندر بوکر صالح عمل اشدیه لم متقلبدن اولام بوکر
 دعوتکی قبول ایدم و پیغمبر لیکه تابع اولام حق تعالی طرفدن جواب کله
 دنیاده سزله زوان کلز دیر ایدیکر پیغمبره تابع اولدیکر که اولماز سکر
 کافر که ایدر یارب بزلری جهنم چبقار بوکر اولمکی عملک غیرن اشدیه لم

حق تعالی طرفدن جواب و یرلر که سزه نذیر کلدیمی و سزه حق بلدر مدیمی
 کافر لر ایده لر یارب شقاوتمز بزه غالب اولدی بزی بوندن چبقار کنه عاصی
 اولور ایستک برظالمردن اولام دیه لر حق تعالی ایده (اخسوا فیها و لا تکلمون)
 یعنی باشکزی اشاعی طوتک بکاغیری سوتک دیه چون کافر لر بوسزی اشدیه لر
 اغزلری مهر لته امینلرین رجشدن کسه لر (ابوسعید الخدری رضی الله عنه
 پیغمبر علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر علیه السلام ایتدی طموتک درت
 دیواری وارد هر دیوارک قلسکلغی قرق ییلاق یوادر چنکم کافر لر حق
 تعالی حضرتلر ندن مدد استیه لر یعنی صواستیه لر حق تعالی حضرتلری
 برقره صویره که زیت طور تیسنه بکزه یه یاخود باقر ایلر قارشمش قورشنه
 بکزه یه آنی کافر لر و یرلر تنکیم حق تعالی یورر (وان یستغینوا یغاثوا
 بماء کالمهل) مجاهد ایدر مهل شول اریکدر که قاره قانه قارشمش اوله چن که اول
 صوبی ایچهلر یوزلری ییشه و دریلری صویله تنکیم حق تعالی یورر
 (یشوی الوجوه بئس الشراب و ساءت مر تفعا) اند نصکره کافر لر ماء
 صدید ایچوره لر ماء صدید کافر لر بدیلرندن اقان قان وارکدراندن ایچهلر
 (محمد ابن کعب ایدر ماء صدید اولدر که زنا ایدنلرک فرجندن اقان صدور
 چن کافر لر اول صودن ایچهلر یوزلری ییشه و دریلری دوکله) قال الله تعالی
 (انها شجرة تخرج فی اصل الجحیم) یعنی جهنمک دبندن زقوم اغاجی چبقه
 مقاتل ایدر حق تعالی جهنمه کافر لر ایچون بش ایرماق اقیده اریمش
 باقردن عرش اعلانک ایاغندن چبقه اوچی کوندز آقه و ایکبسی کیچه آقه
 (ونقلدر که کافر لر حق تعالیدن یغور استیه لر تمام بیک بیل تاکه خرار تلری
 براز ساکن اوله حق تعالی بر بلوط و یرله صنالر که یغور در بلوط
 آنلرک او ز رینه کله بیلا تلر و عقر بلر یاغدره اول یلانلر کافر لر او ره
 بیک بیل آجیسی کتمه) (ونقلدر که کافر لر اسیدن فریاد ایلر لر زبانیلر آنلری
 زمهر بر یعنی صغوق طمویه سورهر و زمهر بردن دخی فریاد ایلر **ک**نه اسی
 طمویه سورهر لک ایچون جهنم ایکی نوع در بری غایت اسیدر و بری غایت
 صغوقدر اشدیه سورمه کافر لر ابدی عذاب اوله تنکیم حق تعالی حضرتلری
 یورر (خالدین فیها ابدًا) قال الله تعالی (فالیوم الذین امنوا من
الکفار یضحکون علی الاراکک ینظرون) یعنی اوجاغلک قبولرین
 کافر لر اچار وارک اوجاغه کیرک دیه لر چنکم کافر لر اول سوزی اشدیه لر

ایدهل بزه رجت اولدی چون اوجاق اهلی انله باقهل قیولی یال برقا جکز
او یله ایدهل مؤمنلر کافرله اولان خورلخی کوره فرح اولوب کولهل (ابی سعید
رضی الله عنه پیغمبردن نقل ایدوب ایتدی که جهنمه برقیو و اردرا کاویل
دیرلر کافرلی جهنمک دینه التمدن اول قیوده قرق ییل عذاب ایدهلر اندنصرکه
برطاغ واردر اوددن اکا جیقاره قرق ییل دخی اول طاغده عذاب ایدهلر
اندنصرکه الهل جهنمک دینه ایدهلر ایدی انده قاله عذاب ایچنده و یوز
ییلده برکزدر یلری تبدیل اوله قال الله تعالی (ان المنافقین فی الدرك الاسفل
من النار) ابن عباس ایدر جهنمه دمور دن تابوتلر واردر منافقلری انک
ایچنده قویارلر اول تابوتی بر تابوت ایچنده دخی قویوب میخایلهل حتی کیسه انلری
کور میلهل و سوزلرین دخی ایشتمیلر ایدی انده قاله انس پیغمبردن نقل
ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی جهنم ایده که (هل
من مزید) و ایده که یارب سن اند ایچدک که بنی طو ادره سک پس حق تعالی
حضر تلی قدمی جهنمک اوزرینه قویه و ایده طولدکی جهنم ایده
یارب طولدم یتر یتر بعضیلر ایدر تکرینک قد مندن مراد اولدر که برطائفه
واردر غایت شر برلدر انلری جهنمه قویه اندنصرکه جهنم یتر دیه بعضیلر
ایدر قد مندن مراد بودر که انساندن اول جنیلر کیشدر حق تعالی حضر تلی
اول جنیلری جهنمه قویه طو بطلو اوله جهنم اندنصرکه یارب یتر دیه ایمدی
چنکه بونی بلد کسه حق تعالی حضر تلی بیوردی و رسول الله
نه کتوردی قیامت باینده کادخی مطلع اوادو کسه موقفک ترتیبه و مقاماته
ودخی بلد کسه حق تعالی حضر تلی ندا ایلله فردا فردا و حساب
ایدرسه حرفا ایددی ای مؤمنلر حق تعالی بدن دیلر که جمیع کاهلریمزی
یارلغیه و عییلریمزی ستر ایده و کوکلزی دیناده و آخرتده منور ایلله
ایمان نوری ایلله بحق حق و محمد خیر خلقه صلوات الله وسلامه علیه
و علی آله و اصحابه اجمعین

(*) (*) فصل فی احوال اهل الجنة (*) (*)

اوجاق اهلنک حالی نیجه اولو رو پیغمبرک حوضدن نیجه ایچرل
وصراط کو بروسندن نیجه کیرل (ونقلدر که بغوی تفسیرنده سعید
ابن جبیر رضی الله عنه یزید ایدر حق تعالی حضر تلی قیامت کوننده
بیوره شول کیسه لره که انلر بوته طیارل ایدی وارک بو تلیکنز ایلله جهنم

کیرک انلر کیرمه یلر زیر ایلورلر که جهنمک عذابی ایدیدر اندنصرکه
حق تعالی حضر تلی مؤمنلره بیوره که اگر بنم دوستلرم ایسکوز وارک
جهنمه کیرک مؤمنلردخی کیرمک استیملر عرشک التندن برندا کله که
(والذین آمنوا اشد حیا لله) یعنی انلر که مؤمنلردر انلرک محبتی الله تعالیه
ارتقدر کیر و قلاتندن انکیچون حق تعالی حضر تلی اول انلری سودی
اندنصرکه بو نلردخی انی سودی (ونقلدر که پیغمبریمز علیه الصلوة
و السلام ایتدی قیامت کوننده منادی ندا ایده که قنی الهی سونلر برقوم
طرو کله لر فرشتهلر ایدلر سبحان الله تکرری بی سونلرسن مپسز بونلر ایدلر نعم
حق تعالی حضر تلی ایده کیرجک سویلرسن بنم دوستلرمسز و بنی زیارت
ایدلر سز و بندن قورقنلرسن و بنم لقامه مشتاق اولنلرسن ایمدی هر نه
حاجتکز وار ایهه بدن استیک بونلر ایدلر الهی و سیدی حاجتمز سنک
و جهنمکدر حق تعالی حضر تلی ایده دوستلرمک ایوسی سز و حاجتکز
ایوسی سزک حاجتکز در و سزک حاجتکز هر ساعت بنم قائمده واردر بلکه
دخی زیاده کلک اوجاغه کیرک وای بنم دوستلرم قوللرمدن سز هر کیمی
دیلمز سکز سن کله بله اوجاغه کیر سونلر اندنصرکه پیغمبریمز علیه
الصلوة و السلام بو آیتی تلاوت ایتدی (وانابوا الی الله لهم البشری) ابن
عباس ایدر حق قیامت کونی اولسه منادی ندا ایده که اهل الله طرو کلسونلر
ابو بکر الصدیق و عمر الفاروق و عثمان ذی النورین و علی ابن ابی طالب
رضی الله عنهم طرو کله لر حضرت ابو بکره ایده لر اوجاغک قاپو سنده
طور کیمی دیلر ایسک اللهک رحتی ایلله اوجاغه قوی و کیمی دیلر ایسک قویمه
حضرت عمره ایده لر میزان قائنده سن طور کیمی دیلر ایسک ثوابن آغرایله
کناهندن اللهک رحتی ایلله و کیمی دیلر ایسک آغرایله و حضرت عثمانه
ایدهلر که کیمی دیلر ایسک حوضدن صو ایچر کل اللهک رحتی ایلله و کیمی
دیلمز ایسک ایچوره حضرت علی به ایدهلر کیمی دیلر ایسک اوجاق حله لرین
کیور اللهک رحتیله و کیمی دیلر ایسک کیرو رمه بقدره الله تعالی

(*) (*) فصل فی الحوض (*) (*)

قال الله تعالی (انا اعطیناک الکوثر) پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم
ایتدی بلور مپسز کوثرندر ایتدی بلور الله ییلور پیغمبریمز علیه الصلوة و السلام
ایتدی کوثر اوجاغده بر ارماقدر حق تعالی حضر تلی انی بکا وعد

ایستدرایده خبر از زبانه چوقدر و اول حوضك چوره سنده برداقلر وارد
یلسزردن چوقدر قیامت کوننده اندن اتم ایچهل (ونقلدر که پیغمبر عز
صلی الله علیه وسلم ابتدی محشر برنده هر پیغمبرك بر حوضی اوله امتلری اندن
ایچهل و بنم حوضك بیوکلکی بر آیلق یول اوله وصوینك رنکی سوددن
آق اوله و رایحه سی مسکن لطیف و بالدن طالتودر و بنم امتلری اندن
صو و یرم ایچهل اصحاب ایندی یار رسول الله اول کونده امتك بلورمبسی
پیغمبر عز صلی الله علیه وسلم ابتدی نعم بلورم نشانلریکز و اردر که کیرو
قلان امتلردن انکه بلو اولور سز اصحاب ایندی یار رسول الله اول نشانلردن
پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی اللریکز و ایاقلریکز ابدست
صویندن آق اوله اندن بلو اوله سز و دخی بنم منبرم اول حوضك اوزرنده
اوله اما حوض عرصات یزده اوله و کوثر او جا قده اوله اندن چیقوب آقه
عرصات برینه حوضه دو کله

*** (فصل فی الصراط) ***

صراط دیدکاری بر کو بریدر که جهنمك اوزرنده چکلمشدر قیادن انچه
وقلردن کسکندر و اوزنلخی اوج بیک یلاق یولدر بیک ییل یو کسک لکندر
ویک ییل دوزلکندر و بیک ییل انشیدر و اوجاق اهلی انک اوزرندن کچهل
و جهنم اهلی انک اوزرندن جهنم دوشه لر (امام عزالی رحمه الله علیه ایدر
قیامت کوننده موقف برنده کیمسه قائمه جبعسی جهنم دو کله همین مؤمنلر
قلار حق تعالی حضرتلری ایده یا اهل موقف ربکردن نه استرسز ایده لر
الله عزالی استر حق تعالی حضرتلری ایده الهی بلورمبسی بونلر ایده لر
نعم بلورمبسی اندن صکره حق تعالی انک دستور بله بر فرشته عرشك صاغ
یانندن کوزو که اول فرشته ایده بن سزک بکریم مؤمنلر ایده لر نعوذ بالله منك
بو کوزو فرشته دخی عرشك صول یانندن کوزو که و ایده بن سزک
ربکریم مؤمنلر ایده لر نعوذ بالله منك اندن صکره حق تعالی حضرتلری
نجلی المبوب عرض جمال ایلده چون الله تعالی حضرتلری بعض افعاله
انلره ظاهر اوله کورده سجده ایلدر حق تعالی حضرتلری ایده اهلابکم
نچندن بلدیکن بونلر ایده لر سنی جوهردن و عرضدن منزله کوردک بلدک که
سن الله تعالی مک (ابن فورک ابی سعید الخدر بدن نقل ایدر اصحاب ایندی یار
یار رسول الله بزرگمزی قیامت کوننده کوررمبوز پیغمبر عز صلی الله تعالی

علیه وسلم بلی کوررسز دیدی و قیامت کوننده منادی ندا ایده که هرامت
کیمه طیارسه ا کا تابع اولسون یهودیلر ایده لر عزیر ابن الله طیاردق اول
منادی ایده یلان سویلرسز (ما انخذ الله صاحبه و لا ولدا) بونلری جهنم
براغلر اندن صکره نصاراقومنه ایده کیمه طیاردیکن انلر ایده لر مسیح ابن الله
طیاردق اول منادی ایده یلان سویلرسز (الله الصمد لم یلد ولم یولد) بونلری
دخی جهنم براغلر اندن صکره حق تعالی مؤمنلره بر بکر فدا ایچون نصارادن
و یهودیلردن بر رکشی و یردم اوده براغك سزک یریکزه سز وارک او جاغه
کیرک دبه (ونقلدر که قوت القلوبده انی موسی پیغمبردن نقل ایدر
پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی بنم امتلرم یار لغمشدر آخرتده
انلره عذاب یوقدر زبرا که انلرک عذابی دنیاده اولدی مثلاً یرلر دپرندی
و قحطلاق اولدی و وبا اولدی و انواعله خسته لکلرو بلالر چکدیلر و آخر
اودیلر ایددی بنم امته آخرتده عذاب یوقدر یعنی عذاب ابدی مؤمنلره
یوقدر و بعضیلر ایدر مؤمنك عذابی دنیا سیمچوندر و بعضیلر ایدر مؤمنك
عذابی دنیاده در (ونقلدر که پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم
ابتدی هیچ کیمسه جنه علیه کیرمن ایندی یار سندنخی می یار رسول الله
ابتدی بندخی عملمه کیرمزم و لیکن الله رحمتی ایلده او جاغه
کیرمزم (ونقلدر که پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی
صراطی اول بن کچرم امتلرم له اندن صکره مرسل پیغمبرلر کیمه اندن صکره
نبیلر کیمه اندن صکره صدیقلر کیمه اندن صکره احسان ایدنلر کیمه اندن صکره
شهیدلر کیمه اندن صکره مؤمنلر کیمه آدم اوله که صراطی بلدرم کی کیمه و آدم
اوله که یل کی کیمه آدم اوله که سکر در آت کیمه آدم اوله که سکر در
آدم کی کیمه آدم اوله که یوررات کی کیمه و کیمی دخی یوزیلده کیمه و آخر مؤمنکه
کیمه اوج بیک ییلده کیمه قال الله تعالی (ان ربك لبالمرصاد) یعنی
صراطك اوزرنده فرشتهلر وارد آدملری کوزلر انلر کوررلر و پیغمبر عز
صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی مؤمن اوله کی صراطی کچرکن جهنم اکا ایده
نیز کیم یامؤمن سنك نورك بنم اود می سوندردی و پیغمبرلر صراطدن
کچر ایکن یارب سلم سلم دیهلر خلقی کچوره لر (بغوی تفسیرنده ایدر منافقلره حق
نه الی اول کون بر مقدار نور و یره مؤمنلرک نوری کی مؤمنلر صراطی
کچهل نورلری ایلده منافقلر دخی دیلده لر که کچهل نورلری سیونه قرا کو لقه

قالوب کچه میدهل جهنمه دوشهله غرائب اخبارده کلدیکه چقان مؤمنلر
صراطی کچمک استیلهلر تو حیدلرینک ثوابی کچی اوله و قرآن ایلمی اوله
و نماز یلکنی اوله و رسول الله ربیبی اوله و مؤمنلر کچی یه اوتوروب تکبیر
کتورهل برلطیف یل چیقده بونلر سلامته صراطی کچوب اوجاغه کیدهلر
زیرا حق تعالی حضرت تلمری قادردر که جمیع نسنه صورته قویدوغی
کچی اعالی دخی صورته قویه صراطی کچهلر (امام غزالی رحمه الله علیه
ایدر حق تعالی حضرت تلمری ندا ایله کوز سزلره که عرشک صاغ یانته وارک
دیوانلردخی و رالر اوجاقدن پر سنجاق کتورهل شعب پیغمبرک او کنه
دیکهل فرشتهلر یله کلهلر حق تعالی حضرت تلمری اول کوز سزلره کوز و یروب
شعب پیغمبرله یله صراطی کچهلر اندنصکره حق تعالی حضرت تلمری ندا ایله
قانی اهل بلا کلسونلر دیوانلردخی کلهلر حق تعالی حضرت تلمری انلره بیوره
عرشک صاغ یانته وارک انلردخی و رالر انلرک او کنه بریشل سنجاق کله
ایوب پیغمبرک النده اوله و جمیع اهل بلا اول سنجاق دبنه کلهلر حضرت
ایوب ایله صراطی کچهلر اندنصکره حق تعالی یه ندا ایله قانی انلرک
دنیاده قول اولدیلهلر انلردخی کلهلر الله تعالی حضرت تلمری بیوره عرشک صاغ
یانته وارک انلردخی و رالر یه ندا ایله قانی انلرک او کنه بریشل سنجاق کله یوسف پیغمبرک
النده اوله جمیع دنیاده قول اولمشلر کلهلر حضرت یوسف پیغمبرله یله
صراطی کچهلر اندنصکره یه ندا کله قانی انلرک بنم ایچون سوشورلردی
برجاعت کلهلر حق تعالی حضرت تلمری انلری دخی عرشک صاغ یانته
بیوره اندنصکره برندا کله قانی انلرک بنم ایچون اغلرلردی انلردخی کلهلر
کوزلرینک یاشلرینی وزن ایدهلر شهیدلرک قانی و عالملرک مر کچی ایله
الله درندن اغلینلرک یاشی اغرکله شهیدلرک قاتندن و عالملرک
مر کبندن و اول تلمری ایچون اغلینلره بیورهلر که عرشک صاغ یانته طورهلر
اندنصکره انلره برالا جه سنجاق کله زیرا که بونلر درلودر او خوف و خشیت
ایله اغلشدی کیمی جهنمدن قورقوب و کیمی اوجاق استه بوب و کیمی
کاهیمچون اغلشدی اول سنجاق نوح پیغمبرک النده اوله اندنصکره شهیدلرک
قانی ایله عالملرک مر کبن وزن ایلهلر عالملرک مر کچی شهیدلرک قاتندن ارتق کله
شهیدلره بیورهلر عرشک صاغ یانته و رالر بونلره برقل سنجاق کتورهلرانی یچی
پیغمبرک النده و یورهلر اندنصکره علمای کتورهلر عالملرک بونلر بنم علملرک ایله

شهید اولدیلهلر بونلردن او کدین اوجاغه کیرمک کر کدر حق تعالی
ایدهلر عالملرک بنم قاتنده پیغمبرلر کچی سزایمدی کیمی دیلرایسه کن
شفاعت ایلاک انلردخی دیلرک کچی شفاعت ایلهلر بونلرک هر بریسنه
برفرشته و یورهلر اول فرشتهلر ایدهلر اکاه اولک که فلان عالمه دستور اولدیکه کچه
دیلرایسه شفاعت ایلهلر ایمدی هر کیم شفاعت استرایسه وارسونلر اول عالمدن
شفاعت دیلسون دیه (و نقلدر که پیغمبریمز علیه الصلوة و السلام
ایتدی اول بن شفاعت ایلم اندنصکره مر سللر اندنصکره نبیلر اندنصکره
عالملر شفاعت ایلهلر اندنصکره بر آق سنجاق کتورهلر ابراهیم پیغمبرک
او کنه دیکهلر زیرا که مر سللر ایچنده اول غایت حرمتلو ایدی اندنصکره
کنه ندا اولنه قانی انلرک در ویشلر ایدی انلردخی طروکلهلر ایدهلر مر حبا
شول کیمسهلر که دنیا انلره زندان اولور ایدی بیورهلر عرشک صاغ یانته
و رالر برصارو سنجاق کتورهلر و اول سنجاق عیسی پیغمبرک النده اوله
اندنصکره یه ندا اولنه که قانی بایلر کلسونلر انلردخی کلهلریش بوز ییل صکره
بیورهلر عرشک صاغ یانته و رالر برالا جه سنجاق کتورهلر حضرت سلیمان
پیغمبرک النده و یورهلر بایلر حضرت سلیمان پیغمبر علیه السلام سنجاقی التنده
اولهلر اندنصکره یه ندا اولنه که قانی اهل صبر کلسونلر اوجاغه کیرسونلر
برقوم طروکلهلر اوجاغه کیدهلر فرشتهلر ایدهلر سز کیملر سز بونلر ایدهلر
بزا هل صبرلر فرشتهلر ایدهلر صبری یه ایدر دیکز بونلر ایدهلر صبر ایدرک
طاعت قلمق لغه و صبر ایدرک کاه اشلیمکه و صبر ایدرک بلالره فرشتهلر
ایدهلر وارک اوجاغه کیرک فنعیم اجر العاملین اندن صکره جمیع خلق
صراطی کچهلر مر تبهلر یه کوره کیدهلر (و نقلدر که صراطک اوزرنده
سؤال محللری واردر هر بر محله بدرلو سؤال واردر) اولکیده ایماندن صورالر
اگر ایمانی تمام ایسه کچه و اگر دکل ایسه اوده براغهلر (ایکنجیده نمازدن صورالر
اگر نمازی تمام ادا ایتدیه کچه و اگر دکل ایسه اوده براغهلر) (اوچنجیده زکاتدن
صورهلر اگر تمام و یردیه کچه و اگر و یرمدیه اوده براغهلر) (درنجیده اورجدن
صورهلر اگر تمام ادا ایتدیه کچه و اگر دکل ایسه اوده براغهلر) (بشنجیده حجن
صورهلر اگر وار دیه کچه و اگر وارمدیه اوده براغهلر) (التنجیده اتاسنه و اتاسنه
مطیع اولدیغندن و صلا رجندن صورهلر ایتدیه کچه اگر مطیع اولدیه

اوده براغمل یدنجیده جنابتدن غسل اندیسه کچه اکر ایتدیسه اوده براغمل
نعوذ بالله من عذاب النار بعضیلر ایدر لر صراطک انجه لکی و ککشکی
یکن کشتیک مرتبه سینه کوره در اما صورتده قیلدن انجه در علی کرم الله
وجهه ایدر چون صراطی کچر بر اولو صحر ا کوره اول صحراده بر اولو اغچ
کوره اول اغاجک کو کندن ایکی چشمه چیقار بزدن غسل
ایلیله ظاهر لرین آریده و بزدن ایچله باطن لرین آریده و فرشته لرا و جاغک
قیوسنده مؤمنلر ایله بولوشلر (سلام عیکم طبتم فادخلوها خالدین)
دیهلر اندنصکره او جاقدن حله کتوره لهر کشتی یه ای کبش حله کیدیرمه
اگر بر حله سنی دنیا به کتورسه لر آیک و ککشک نوری بلورسز اولیدی و هر
کشیله بر فرشته اوله او جاقدن کی یرین قلا و زلیله و جمع سرایلرینی و باغ لرینی
و باغ لرینی و حوریلرینی و نعمت لرینی کوسترله رسول علیه الصلوة
والسلام بیورر که هر کشتی جنت کیریچک اوینی و سرانی شویله بیله که
جعد مسجدندن چقیق اوینه وارر کی کیمسه کوسترمدین واره بوله بومر
اندنر که اولیچک میکایل علیه السلام اکا اول جنتده کی یرین کوستر مشدی
اول وقت اول دخی انکیچون کیمسه کوسترمدین بلور دیدیلر

(اباب الخامس فی کلمات الله تعالی فی اعلی المقام)

وقال الله تعالی (وعد الله المؤمنین والمؤمنات جنات تجري من تحتها الانهار
خالدین فیها ومساکن طيبة فی جنات عدن ورضوان من الله اکبر ذلک الفوز
العظیم) ای طالب اسرار الهی دنیا فنا و بلا عالمیدر و آخرت بقا و لقاعا لمیدر
وهر نسنه که دنیا ده واردر آخرتده انک مثلی واردر و عالم روحانیت عالم
انواردر و عالم کمالاندر (امام فرا ایدر لغتده جنت اولدر که انده خر ما اوله
و فردوس اولدر که انده اوزم اغاجی دخی اوله ایمدی جنت عرش التند در
نتکیم بیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر (سقف الجنة عرش
الرحمن) پس جنت شمیدیکی حالده واردر بودلیل ایله که حضرت آدم
و حضرت حوا علیهما السلام قصه سندن معلوم اولدی که شمیدی واردر
و اغاج لرینک التند لطیف صول و شرابلر و بال و سودا برماق لری اقا رسول
اولو نعمت اولیه ایدی حق تعالی حضرت لری اقا صواری قرآنده اوکزدی
و علما او جاغک قاج ایدیکده اختلاف ایدر لر (بواللیث رحمة الله علیه ایدر
درنر نتکیم حق تعالی حضرت لری بیورر (ولن خاف مقامه ربه جنتان)

اندنصکره بنه بیورر (ومن دونهما جنتان) بو آیتدن معلوم اولدی که او جاغ
درنر اما قصص الانبیاده واردر اولان سکزد در نتکیم روایت اولندی
او جاغ سکزد اولکی دارالجلالدر انجودندر ایکنجی دارالسلامدر قزل
یاقوتندر او چنجی جنته الما وادر یشلز بر جددندر درنجی جنته الخلددر
صارو مر جاندندر بشنجی جنته النعم در آق کوشدندر التنجی جنته الفردوسدر
قزل اتونندر یدنجی جنته القراردر مسکدندر سکزنجی جنت عدن
غایت لطیف انجودندر انک ایکی قناد لو بر قاپوسی واردر قزل اتوندر
برقنادندن بر قنادینه بش بوز یلاق یولدر و دیوارینک یاپوسی بر کر پیچی
کو شدن و بر کر پیچی اتوندر و صواسی مسکدندر و جمع او جاقلرک
اشرفی عدن او جاغیدر و انک تمام و صفی اللهیدن غیری کیمسه بلز
بعضیلر ایدر لر عدن او جاغ ایچنده بر شهر در اما صحیح بودر که باشنه ابر یجه
بر او جاقدن (و نقلدر که او جاغک سکز قاپوسی واردر و هر قاپوده یتش
بیسک روضه واردر و هر روضه ده یتش بیسک سرای واردر یاقوتدن
و هر سرایده یتش بیسک حوالو واردر و هر دمن و هر حوالوده یتش بیسک
او واردر قزل اتوندر و هر اوده یتش مقصوره واردر آق کوشدن
و هر مقصوره ده یتش مائده واردر و هر مائده انک ایچنده یتش
جناق واردر جوهردن و هر جناغک ایچنده بر درلو طعام واردر و دخی
هر مقصوره انک اوزرنده یتش تخت واردر اتوندر و هر تختک اوزرنده
بردوشک واردر حریردن و استبرقدن و دیبا جدن و هر تختک چوره سنده
بر ایرماق واردر و هر ایرماغک ک نارنده یتش قبه واردر یشل
یاقوتدن و هر قبه انک ایچنده بر تخت واردر قزل اتوندر و هر تختک
اوزرنده بر محبوب اوتور نوردن (ودخی انواعیله یمشله و قوشلر واردر
نتکیم حق تعالی حضرت لری بیورر (وفا کههه ممایتخیرون و لحم طیر
مما یشتهون و حور عین کائمال اللؤلؤ المکسئون جزاء بما کانوا یعملون)
(و نقلدر که او جاغ سکزد در و سکزینک دخی قاپوسی واردر اتوندر
مرصعدر جواهرله اولکی قاپو سنده یازیلودر که (لا اله الا الله
محمد رسول الله) اشو قاپو تایلر قپو سیدر ایکنجی قپو سنده یازیلودر که
اشو قپو نماز قیلنلر کدر و قلبی ایله و حضور ایله قیلر (او چنجی
قپو سنده یازیلودر که اشو قپو زکاة و یرنلر کدر که نفس لرین

بالک ایدر زکاة و یرمکه (در دینی قاپو سنده یاز یلو در اشبو قاپو امر
بالمعروف ونهی عن المنکر ایدنلر کدر (بشخی قاپو سنده یاز یلو در که
اشبو قاپو حاجیلر کدر (التبی قاپو سنده یاز یلو در که اشبو قاپو نفس
وشهوت ارزولندن کچنلر کدر (بدخی قاپو سنده یاز یلو در که اشبو قاپو
مریدلر کدر و حرامه باقینلر کدر و خیرات اشلینلر کدر و اتالرینه
واتالرینه ایلک ایدنلر کدر (و نقلدر که اوجاق یدیدر وسیله دن غیری
اول وسیله اوجاغی بزم پیغمبر یمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم مقامی
وسر ایدر بونکله سکر اولور (محققلر ایدرلر که جنت الاعمال یوزدرجه در
هر بریسی بنه یوز منزله منقسم اولورزیرا که محمدمتی اولدر جهلده اولورلر
اما بو یوزدرجه اول سکر اوجاغک هر بریسنده واردر اوجاغک اعلاسی
جنت عدنر و جنت عدن اوجاقلر ایچنده بر یوزک قاشی کیدر اوجاقلده
اندن بوجه و اطیف بر یوقدر و حق تعالی حضرت تلیخی انده کوررلر و انک
مثالی پادشاه سراینه بکرز که شهرک اورتیه یزنده اوله و بعضیلر ایتدی اوجاق
سکر دیوار دروهر ایکی دیوارک اراسی بر اوجاقلر و جنت عدن دارلر جاندر
اضافت اختصاص ایچوندر و اول اختصاصی اللهدن غیری کیسه یلر
و فردوس اوجاغنه پیغمبرلر و عالمرو اولیلر کیرلر جنت عدننه یقیندر و عدن
اوجاغی اورتاده بر شهر کیدر و فردوس پوره سنده قصبه کیدر و بوسکرز
اوجاغک اورتاسی بوجه درنا که خلقک بعضیسی بعضیسی کوره و بوجه سی
عدن اوجاغیدر (و نقلدر که کشفده حضرت حسن رضی الله تعالی عنه
ایدر عدن اوجاغی سرایلدر انجودن والتوندن و یاقوتدن وز بر جد دن
و عدن اکا علمدر یعنی اسمدر اشبو دلیل ایله که حق تعالی بیورر (جنات
عدن التي وعد الرحمن عباده) (و نقلدر که ابوالدرداء رضی الله تعالی عنه ایدر
عدن اوجاغی دارلر جاندر کوزلر انی کورمدی و کوللردن دخی یکمدی
و اول عدن اوجاغنه اوج طائفه کیرلر پیغمبرلر و صدیقلر و شهیدلر
حق تعالی حضرت تلیری اکا ایتدی (طوبی لمن دخلک) و حق تعالی
مساکن طیبه دیو بیوردینی عدن اوجاغنده کی منزللر در (اما لکدک
فردوس اوجاغنه (ابوهریره رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبر یمز
صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی اگر اللهدن استرایسه کز فردوس اوجاغی
استک که اوجاقلرک اورتاسی و اعلا سیدر و انک اوستی عرش الراجندر

و اوجاغک ابر ماقلری اندن چبقار کیر و قلان او جاقلره اندن کیدر
قال الله تعالی (ان الذین آمنوا و عملوا الصالحات کانت لهم جنات
الفردوس نزلا) معناسی او لدر که اوجاق اهلی اوجاغه کیر یچک اول
فردوس اوجاغک نعمتلرندن و یمشئلرندن ییه لردیمکدر چون فردوس جنتی
نزول گاه اولیچق قیاس ایله که اوجاق اهلیک حالی نیجه اوله (ابوهریره رضی
الله تعالی عنه ایتدی یار سول الله حق تعالی حضرت تلیری اوجاغی ندن
براندی پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی صودن براندی اما التون
و کوش و یاقوت و انجو و قیقلون سنه ل صورتنده در هر کیم اول اوجاقلره
کیرسه ایتدی انده قالور و قفنانی اسکیز و کندی قوجه مز و اویقوا و یومز
وخسه اولمز (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
اوجاقلده یوزدرجه واردر اگر جمیع عالمی بر درجه سنه جمع ایلسه ل
صغاردی انده آی و کونش یوقدر عرش اعلانک نوری ایله منوردر
و اوجاق بربری ایچنده در و اوجاق اهلی جمیعسی اوغلانلر در کوزلری
سورملو و ییقیری شلجه تا کم عورتلر ایله ارلر بللو و اوسون ایچون و برکشی یه
یوزارجه قوت و یربله یمکده و ایچمکده اوجاعده و یمکه و ایچمکه اوتور یچق
قرق بیل مقداری اوتورهل صحبت ایدر و بویلری آدم علیه السلامک بوی کی
التمش ارشون اوله آدم ارشونیه و سلیم علیه السلامک دولتی کی
دولتلر اوله ار و حضرت عبسی علیه السلامک یاشی کبی او توزا و چ
یاشنده اوله لری و یوسف پیغمبر علیه السلامک حسنی کبی حسنلری
اوله و داود علیه السلامک آوازی کی آواز لو اوله لری پیغمبر یمز محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلیرنک خلقی کی خلقلو اوله لری و هر
کشیبنک اون پرماغنده اتوندن و جوهر دن یوزک و قواننده بلرک اوله

*(*) فصل فی دخول الجنة

چن که جنات عدنی و مساکن طیبه بی و اوجاغک عدنی بلدک ایسه مر اتبله
رضوان اکبری و فوز اعظمی ان شاء الله تعالی سرادقات با بنده بیان ایلر
شمیدیکی حالده اوجاغه نیجه کیرلر و خلایق مرتبه لرنجه دارلر جانانه
نیجه وارلر آتی بلدیهرلم حق تعالی بیورر (و سبق الذین اتقوا ربهم الی الجنة
زمر) چن که مؤمنلر اوجاغک قاپو سنه کلسه لری اوجاغک خزینه دارلری

ایده ار (سلام علیکم طبتم فادخلوها خالدين) ومو منلر ایده ار الحمد لله اول
تکری به که بزه وعده سن گرچک ایلدی و بزه بر پرویدیکه نه دیلرسک
اشله ریز (ونقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی
اوجاغک قیوسی بن آچم و خزینه دارلر ایده سن کیم بن ایدم محمد
و خزینه دارلر ایده بزه شو بیه امر اولندی که سندن اول کیمسه یه اوجاغی
اچیه و پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی بندن اول اوجاغه کیرمک
پیغمبر له حرامدر و بنم امتدن اول انلرک امتی کیرمک حرامدر پس محمد
مصطفی علیه الصلوٰة والسلام اول اوجاغه کیره و پیغمبر صلوات الله تعالی
علیه اجمعین صاغ یاننده کیره و اولیال رسول یاننده کیره و جمیع خلق
بونلره تابع اولوب بری بری اردنجه فوج فوج اوجاغه کیره
(ونقلدر که پیغمبر یمز علیه السلام ابتدی اوجاغک سکز قاپوسی وارد
یدیسندن درویشلر کیره ز و بندن زنکینلر کیره لر قن اوجاغه کیره حق
تعالی حضرتلری بونلره سلام ویره رایده (سلام علیکم من الرحمن الرحیم
الحی القيوم فادخلوها خالدين طابت لکم الجنة فمذباوا انفسکم بالنعیم
المقیم والثواب الکریم واخلدوا الدائم) پیغمبر علیه السلام ابتدی سلیمین
پیغمبر علیه السلام جمیع پیغمبرلردن بشیوز ییل صکره اوجاغه کیره
دنیا به ادشه اولدیغی ایچون و بنم صحابه لرمدن عبدالرحمن بن عوف اولدی
صحابه لرمدن صکره کیره زنکین اولدیغی ایچون (ونقلدر که امام ابواللیث
تفسیرنده ایدر قنکه مؤنلر اوجاق قاپوسنه ورالر اوجاغک قیوسی اوکننده
براغاج کوره لر اول اغاجک کوکندن ایکی چشمه روان اولوب اقا ر بندن
ایچهر نکیم بونلرک کوکلرنده کیردن وحسدن واردر کیده نکیم حق تعالی
حضرتلری یورر (وسقیهم ربهم شرابا طهورا) اندن صکره بندن
دخی غسل ایلدیلر جمیع بدنلری آرینه بوزارینک نوری ارته و ایده لر
(الحمد لله الذی هدانا لهذا) فرشته لر انلره حق تعالی حضرتلری
اوجاغی سزه دنیا به عمل ابتدی کیکز ایچون وردی دیه ار

(*) (*) فصل (*) (*)

علما ایدرلر پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم اوجاغه کیره پیغمبرلر ایلله
واولیا لایله و کیر و قلان مؤمنلر ایلله اما الواء الحمد لله پیغمبر یمزک اننده اوله رضوان

خطیمة القدمک قیوسنده طوره لر فرشته لر ایلله پیغمبرلر انلره نظر ایلدیلر
و ایده لر اشبو سنجاقی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم کدر پس رضوان
و فرشته لر اول سنجاغه قارشو وارلر و اول سنجاغی الوب پیغمبر یمز علیه
السلامک اوکنده دیکه لر پیغمبرلری و مؤمنلری بر اقلرندن ایندیره لر غایت
تعظیمله و رضوان ایده برلور بیکزه او تورک هر سلار منبرلر اوزرینه
اوتوره لر و نبیلر تختلر اوزرینه اوتوره لر و صدیقلر و شهیدلر کرسیلر اوزرینه
اوتوره لر و علملر و اولیا لر دوشکلر اوزرینه اوتوره لر اندن صکره حق تعالی
حضرتلری ایدر مرحبا ای بنم قوللرم و اولیا لرم و خواصلرم و اندن صکره ایده
یا محمد بنم قوللرم دنیا به سن سلام و یردک شمدی ابرسم طور و یا جبرائیل
قدر کیمجه سنده قوللرم سن سلام و یردک شمدی ابرسم طور و یا عزرائیل قوللرمک
جائن المغه وار یحیی نزع حالنده سلام و یردک شمدی سن ابرسم طور یا رضوان
قوللرم اوجاغه کیردکلری وقت سلام و یردک شمدی ابرسم طور اندن صکره
حق تعالی ایده ای بنم قوللرم نیچه بر بنم سلامی بندن غیریدن واسطه ایلله
ایشیده سز شمدی بن سزه واسطه سز سلام ویره یم و یا محمد سن سلام
و یردکدن صکره امر و نهی ایدردک و یا جبرائیل سن سلام و یردکدن صکره
و عدو و عید ایدردک و یا عزرائیل سن سلام و یردکدن صکره بونجه زحمتلر
ایدوب جانلرین آلودک و یا رضوان سن سلام و یردکدن صکره حور و قصورلر
عرض ایتدک و یا فرشته لر سز سلام و یردکدن صکره علملر بیکزی آنلره
باغشله دیکز و بن سلام و یردکدن صکره بنی کورمک آنلره واجب اولدی بندن
نیچه یه دیک قورقار سز و بیکامشتاق اوله سز و بکا امید طوناسز سز ایددی ای
رضوان بنم قوللرم طعام و یرک یسونلر و شراب و یرک ایچسونلر فرشته لر
انچودن و یا قوتدن سکیلر کورب التوندن و کوشدن چناق لره انواع درلو
طعاملر کتوره لر کیمسه انلری کورمش اولیه و او دایله بشمش اولیه و اول
طعاملردن ییه لر و شرابلردن ایچهر اندن صکره حق تعالی حضرتلری ایده
یا رضوان بنم قوللرم شرابلر ایچور رضوان بیوره غلاملر کله لر
انچوردن و جوهرلردن قدحلر کتوره لر بونلره انواع دورلو شرابلر
ایچورلر اندن صکره حق تعالی حضرتلری ایده مرحبا ای بنم قوللرم
و خواصلرم نیچه بر بندن قورقار سز و بکا امید طوناسز و بکا مشق اوله سز

یارضوان بنم قوللریمه خلعتلر کیدر رضوان بو کز ندا ایلیمه یتیمش درلو
خلعتلر کلوب کیدوره لر نورلردن شول رسمه اوله که کوزلر آتی کورمدی
وقولاقلر اشدی و کوللردن یکمدی اندنصکره حق تعالی حضرتلری
ینه ایده مریجا ای بنم قوللرم و دوستلرم نیجه بر بکامشتاق اوله سز و بنین
قورقاسز و بکامسید دوتا سز یارضوان بنم قوللریمه حرمت ایله
اندنصکره عرش اغلائک التذن بر بلود ظاهر اوله اکامشیره دیرلر انلرک
اوزرینه مسک اذفر یعنی خاص مسک یاغدیره و بر بلود دخی ظاهر اوله
کل صوبی یاغدیره اندنصکره حورالعین کللر هر کشی به یتیمش حورالعین
و یتیمش غلمان و برلر شمسدن و قدردن احسن اوله اندنصکره حق تعالی
ایده یارضوان قوللریمه ایت اشبو مقام مقام صدقدر هر نکه دیرلر ایسه
و بریم دنیاده وعده ایندم مؤمنلر ایدلر هیچ نسنه قالدی و یرادی همان
مقصودمز حق تعالی حضرتلرینک جمال شریفن کور مکر اندنصکره
حق تعالی ایده یاداود زبورک او قوداود علیه السلام آوازین یتیمش
اولکیمجه ایلیمه صفاده و تأثیرده اندنصکره بر قزل یا قوتدن منبره چیه یوز
ارشون یوجهلکی اوله داود علیه السلام اوقیه انده زبوری اندنصکره
حق تعالی ایده یا محمد و یا حبیب منبریکه چیق محمد مصطفی صلی الله تعالی
علیه وسلم نوردن منبری اوله جمیع منبرلردن یوجه اوله اول حضرت همان
ساعت اول منبره چیقوب سورة الرحمانی اوقیه لطیف اواز ایله وقوشلرانی
اشیده لر انواع نعمات ایله آغاز ایلوب اوتلر حق تعالی حضرتلری ایده
یا جبرائیل عزت حجابن کورتور قوللرم بنی کورسونلر جبرائیل علیه السلام دخی
کورتوره بونلر دخی حق تعالی حضرتلرینک جالنه و کالنه نظر
ایله لاندنصکره حق تعالی حضرتلری ایده سز مؤمنلر سز امین اولک و بند دخی
مؤمن و مهینم اسمدن سزه بر اسم و یردم سزه قورقو و غصه یوقدر
اندنصکره سز بنم دوستلرم سز و اولیام و خالصلرم سز (سلام علیه کم یامعشر
المسلمین اتم المسلمون و انا السلام و داری دار السلام ساریکم و جهی کما
سمعت کلامی) حضرت حسن رضی الله تعالی عنه ایدر سکسان بیل مقداری
حق تعالی حضرتلرینک جالنه نظر ایدلر شو یله حیران قاله لاندنصکره
سجده ایلیمه حق سبحانه و تعالی حضرتلری ایده باشکزی سجده دن قاندرک
بو کون رکوع و سجود کونی دکدر بلکه عطا و ثواب و اقا کونیدر

و نقلدر که خطیره القدس دینلان منزل شریف جنتک قیوسی اوکنده
برمسیره کاه عظیمدر که اهل جنت اول انده ضیافت اولنوب ییه لایچدلر و خلعتلر
کیده لاندنصکره جنته منزللرینه کیده لر باذن الله تعالی و اندنصکره جنت عدنه
جمع اوله لر حق تعالی حضرتی کورمک ایچون کیفیسز و نلکسز
ان شاء الله تعالی بیان ایله رز صحیح اقوال و صریح اخبار ایله ثابت اولمشدر
چنکه اوجاق اهل اوجاغه کیده لر خطیره القدس و رالاندنصکره
منزللرینه وارلر اندنصکره شجرة الخلد واره لر که آدم پیغمبر علیه السلام
اندنیمش ایدی ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر اول بوغدای اغاجی
ایدی حق تعالی حضرتلری اتی اوجاغده غایت احسن صورت اوزرینه
یراندی و یراقلری یشل یاقو تنددر و اغاجی التوندرو و چچکلری آق
کوشدندر و یمشی عسلدن لذتلو در چون مؤمنلرانی کورلر تعجب ایدلر
و حسنه متحیر اوله لر فرشتهلر ایدلر لینه تعجب ایدر سز دنیاده ایکن آدم
اتا کزی ملامت ایدر دیکر بونلر ایدلر غیری ملامت ایتیملم چون بو اغاجی
کوردک بلدک که غایت لطیف و محبوب اغاج ایمش انصافه کلدک دیلر

*(*) (فصل فی اهل الاعراف) *

قال الله تعالی (و بینهما احباب و علی الاعراف رجال) بحباب دیدیلکی اوجاغله
طموار اسنده بر دیوار در فناری اوغلی رحمة الله علیه ایدر اعراف اهل
جبعسی اهل ایماندر اوجاغک طشره دیواری اوزرنده اولورلر اندنصکره
اوجاغه کیرلر (سیدی ایدر اول یره اعراف دیدیلر انکی چونکه انک
اهلی بر برین بلد و کیچون اعراف دیدیلر ایمدی اعراف اهل کیلر در
پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه و سلم ایتدی انلر اتلرینه و اتلرینه عاصی
اولدیلر اندنصکره غزایه واردیلر انلردن ایدن سز غزاده شهید اولدیلر شهید
اولدیلر ایچون طمودن خلاص اولدیلر و اتلرینه و اتلرینه عاصی اولدیلر
ایچون اوجاغدن منع اولندیلر پس اول یرده قالدیلر (ابن عباس ایدر
انلر بر قومدر ثوابی ایله کاهی برابر کلدی ثوابی ارتق دکول ایدیکه اوجاغه
کیرلر و کناهی ارتق دو کولدیکه طموه کیرلر پس ارالقه قالدیلر) بعضیلر
ایدر اصحاب اعراف زنادن طوغان اوغلانلردر (بعضیلر ایدر کافر
اوغلانلر ایدر که بالغ اولدن اولمشلر ایدی) بعضیلر ایدر اصحاب اعراف

فرشته‌ها در حضرت حسن رضی الله تعالی عنه ایدر اصحاب اعراف
مؤمنان در بر جاعتدر اعراف اوزرنده اوارور او جاق و طمو اهلنه نظر
ایدر اما صحیح بود که بو دید کلر یمزك جیعیسی اعرافده وارد در جیعیسی
مؤمنان در قال الله تعالی (و نادوا اصحاب الاعراف رجالا یعرفونهم بسمیاهم) یعنی
اعراف اهلی کافرلی سیمالزندن بله لروانله سو یلیله اند نصکره حق تعالی
حضر تلی اعراف اهلنه ایده بوند نصکره سز دخی او جاعه کیرك سز
قور قو و غصه یو قدر انلردخی او جاعه کیرك سز دخی حق تعالی
حضر تلی بیورر (ادخلوا الجنة لا خوف علیکم ولا اتم تحزنون)
ابن عباس ایدر چنانکیم اعراف اهلی او جاعه کیرك سز دخی طمو اهلی فرح اوله
زیر او جاق ایچنده خصملرین کوره لرانواع درلوانعتملره مشرف اولمشلر
ایده لرب بزم خصملریمز وارد او جاقده دستور ویر کل انله سو یلیله
حق تعالی حضر تلی دستور ویره انله سو یلیله اما او جاق اهلی انلری
بلیله لریرا که یوزلی قرار مشدر او جاق اهلی انلری آدیله جاعه لرانلردخی
جواب ویره باندن بله زو طمو اهلی ایده بزه طعام ویرك سیه لم مؤمنلرایده ل
حق تعالی حضر تلی او جاق نعمتلرین کافرله حرام ایلدی سز او جاق
طعاملرندن نصب یو قدر (نقلدر که قیامت کونی جعه کونی اوله
واو جاق اهلی او جاعه جعه کونی کیرك سز دخی جعه ایرته سی صو ایرماقلرندن
ایچه لویکشنه کونی بال ایرماقلرندن ایچه لودوشنبه کونی سود
ایرماقلرندن ایچه لوسه شنبه کونی جنت شرابلرندن ایچه لاند نصکره
درلودرلو براقلره بنه لیک ییل او جاعی تفرج ایلوب براو او طاعه کلدر
مسکدن و سلسبیل ایرماغی اندن چیقار و چهارشنبه کونی اندن ایچه ل
اند نصکره لیک ییل بنه سیر ایدلر برلطیف یره کلدر که انده انواعله سیرایلر
اوله و اول سیرایلرک ایچنده التوندن تختلر اوله اول تختلر اوزرنده اوتورملر
پنجشنبه کونی انده بر شراب واردرا کازنجیل شرابی دیرل اول شرابدن
ایچه لحق سبحانه و تعالی حضر تلی انله لیک درلوانعتملر و هدیه لویه
اند نصکره لیک ییل دخی سیر ایدلر جعه کونی (فی مقعد صدق عندملیک
مقتدر) مقامنه و رالحق تعالی حضر تلی رحیق شرابی انله انده ایچیره
رحیق دیدکلری او جاقده برقلر سجیدر و قدح لری مهرلودرانی انجیق انبیلر
اولالر ایچه ل (ابو محمد الهروی رحمه الله علیه ایدر شنبه کونی

اوغلنلری اتالزیننه و اتالزیننه و راز زیارت ایلبلر و یکشنبه کونی اتالری
اوغلنلریننه و راز صحبت ایلبلر و دوشنبه کونی شا کردلر او ستالزیننه
وراز صحبت ایلبلر و سه شنبه کونی او ستالزیننه و راز صحبت
ایلبلر و چهارشنبه کونی امتلر پیغمبرلریننه و راز صحبت ایلبلر و پنجشنبه
کونی پیغمبرلر امتلریننه و راز صحبت ایلبلر و جعه کونی پیغمبرلر و مهر سالر
و جیع خلائق کتبه حق تعالی حضر تلی رینه و راز

*** (فصل فی رؤیة الله تعالی) ***

بلك کرکدر که حق تعالی حضر تلی رینی کورمک عقالا ممکندر لریرا که ممشع
دکل و سمعا و اجدر نیکیم حق سبحانه و تعالی حضر تلی بیورر (وجوه
یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة) و پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر که
(سترون ربکم عیانا) جابر بن عبدالله ایدر پیغمبر علیه السلام
فاننده اوتورردق برکیجه آی بدر اولمشدی پیغمبریمز علیه الصلوة والسلام
ایتدی بدستی سز تکر بکری کورر سز نیکیم اشوقری کورر سز شبهه سز
حق دخی شبهه سز نیکیم کورر سز (خبرده کلشدر که او جاق اهلی
جعه کونی او جاعه کیرك سز دخی اند نصکره منزللرینه واروب قرار ایدلر
و حق تعالی حضر تلی ویردیکی نعمتلره و انواع کرامتلره و یوجه مقاملره
و حورالعینه و ولدانه و غلمان و سیرایلر کیرك سز دخی حق تعالی حضر تلی رینه جد
و شکر ایدلر اند نصکره جعه ایرته سی فرشتهلر جیع خلائق آدم پیغمبر
علیه السلام قنو قلغنه دعوت ایلبلر ایدلر آدم پیغمبر علیه السلام
جنة الخلدده ضیافتی وارد در جیع خلائق انده جمع اوللر حق تعالی
آدم پیغمبر علیه السلام قنو قلغنه بولنان خلائقه خلعتلر و مرتبه لرینه
کوره تاجلر و یره و یکشنبه کونی فرشتهلرندا ایلبلر واروب کون نوح پیغمبر علیه
السلام ضیافتی در جنة النعیمده خلائق انده جمع اوللر و حق تعالی انله
انواعله کرامتلر و عطار و یره و دوشنبه کونی فرشتهلرندا ایلبلر که بو کون
ابراهیم پیغمبر علیه السلام ضیافتی وارد در حاضر اولک دیو خلائق انده
جمع اوللر حق تعالی حضر تلی درلودرلو نعمتلر و تاجلر و خلعتلر و کبر و قلان
احسانلردن انله و یره و سه شنبه کونی فرشتهلرندا ایلبلر بو کون
موسی پیغمبر علیه السلام ضیافتی وارد در حاضر اولک دیو خلق انده جمع

اوله حق تعالی انله درلودرلو کرامترو عطار ویره و چهارشنبه کونی
فرشتهلرندا ایلله که بوکون عیسی پیغمبر علیه السلام ضیافتی وارد
انک سرینه بیورک دیو خلق اول قنوقلاغه جمع اوله حق تعالی انله انواعله
کرامترو نعمترو خلعترو ویره و پنجشنبه کونی فرشتهلرندا ایلله که بوکون
محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم قنوقلاغه درطوبی اغاجنک دبنده اکا
حاضر اولک دیو خلایق انسدن و جندن بالجه اول محله جمع اوله انله انواعله
خرمترا و لئوب هدیه رو نعمترو خلعترو ویره که هیچ کوزلر کورممش اوله
و جمعه کونی فرشتهلرندا ایلله که بوکون قنوقلاق حق تعالی انک در پس
جمع خلایق عدن او جاغنه جمع اوله که حق تعالی حضرت تبری بی مشاهده
ایلله اند نصکره حق تعالی حضرت تبری انله انواعله نعمترو کرامترو ویره
اند نصکره انله ایده هیچ نسنه قالدیمی که سزه ویره یم انلر ایدر لر نعم قالدی
سن بزه وعده ایلدک که جالکی کوستره سن حق تعالی حضرت تبری
کبر و بیوره بر قزیل یاقوتدن منبر کتوره لر که یک میل بوجه لکی اوله
ابراهیم پیغمبر علیه السلام ایده منبریکه چیق خطبه او قواول دخی
منبرینه چیق شول صحرکه اکا یتشدر اولندن تا آخرینه دکن اوقیه
اند نصکره موسی علیه السلام ندا اولنه که منبریکه چیق امتکه خطبه
او قواول دخی منبرینه چیق توراتی اولندن تا آخرینه دکن اوقیه اند نصکره
داود علیه السلام ندا اولنه که منبریکه چیق امتکه خطبه او قواول دخی
منبرینه چیق بوز بوری اولندن تا آخرینه دکن یتش درلوصونه اوقیه
اند نصکره عیسی علیه السلام ندا اولنه که منبریکه چیق امتکه خطبه او قوا
اول دخی انجیل شریفی اولندن تا آخرینه دکن اوقیه اند نصکره محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه وسلم ندا اولنه که منبریکه چیق جمع مرسلاره و پیغمبرلره
وامتلا رینه و سنک امتکه خطابت ایلله پیغمبر یم صلی الله تعالی علیه وسلم
دخی بر قزیل یاقوتدن منبر چیق انده علوم اولینی و آخرینی عالم خلقنه
بلدیره و مرده لیه که الله تعالی شمعی ظاهر اولد سردر حاضر اولک دیو
و قرآنی اولندن تا آخرینه دکن اوقیه شول رسمه لطیف اوازله اوقیه که
هیچ کیمسه انک کی اوازاشمش اولیه عیسی علیه السلام و موسی علیه السلام
وداود علیه السلام و جمیع اهل کمال انک صوتی لطافتدن سرگردان اولوب
منبر قاهر اند نصکره حق تعالی حجابلری بونلرک کوزلرندن کتوره

چنکه حق تعالی حضرت تبری انک جالنی کورهلر جیمعی سجده ایلله
قال الله سبحانه و تعالی (وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة) وقال النبی علیه
السلام (فوالله ما اعطوا شیئا احب الیهمن من النظر الی ربهم) حق تعالی
حضرت تبری ایده (انی انا الله الجواد الغنی العلی الوفی الصادق) اشبوا و جاق
بنم او یمدر بونده سزی ساکن ایدرم و ذاتی سزه کوستردم نه دیلر ایدر کز
بندن دبله یک ویره یم و بن سزه جلیس و انیس اولدم شمد نصکره ایرق
احتیاج کز یوق و یوخسوللق یوق و ایرق سزه قافق یوق و بنم نعمتلم
سزه ابدی در و سزی او جاغده امین و مقیم ایدم و سزاهل سعادتسز
بندن مرادیکر استک سزه کرامترو نعمترو ویره یم بونلر ایدر لر بزم حاجتمز
بودر که بزدن راضی اوله سن حق تعالی حضرت تبری ایده سزدن راضی
اولدم و جالمی سزه آشکاره ایلدم ابدی مشاهده ایلک اند نصکره انواع
نعمتله تمتع ایلک و ازواج کزه وارک معانقه ایلک و درلودرلو یمشردن یک
و بغچه لده اوتورک مشرف اولک و یراقلر یکزه بنک کوز ابر ماغنه وارک
و کافوره و ماء طهوره و تسنیمه و سلسبیلله و زنجبیلله وارک و انده غسل ابدک یتیم
ایدک اند نصکره حق تعالی حضرت تبری ایده بندن راضی او ادیکریمی
انلر ایدر لر یارب نیچه راضی اولیه لم که بزه بونجه نسنه لر و یردک که هیچ کیمسده
و یرمدک حق تعالی ایده بونلر دخی افضل و ایدر بونلر ایدر لر یارب
بونلردن قنغی نسنه افضلدر حق تعالی حضرت تبری ایده بونلردن افضل
اولدر که ایرق سزه غضب ایلوب سزدن ابدی راضی اولم (و نقلدر که
پیغمبر یم صلی الله تعالی علیه سلم ایتدی چنکه جمعه کونی اولسه
عدن او جاغنده مسکدن بر لطیف یرک اوزرنده کر سیلر واردر التوندن
وانجودن و ذمردن و یاقوتدن صدیقلر و شهیدلر اول کر سیلرک اوزرینه
او تورهلر اند نصکره حق تعالی حضرت تبری انله تجلی ایلله و بوزلر بنک
نورلری و کرامتلری هر وقت زیاده اوله پس انکیچون اول کونه یوم المزیدیرلر
(و نقلدر که چنکه اوجاق اهلی او جاغنه کیره لقرار دوتالر حق تعالی
حضرت تبری یتش یک فرشته کوندوره و هر فرشته ایلله یتش فرشته بله کلهر
مؤمنلرک کوزلرندن حجابلری کتورهلر حق تعالی حضرت تبری مؤمنلره ایده
بن سزک لقا کزه مشتاقم و سزدخی بنم لقا مه مشتاقسز فرشتهلر ایدر لر
یارب بونلر سندن او تاغ دیلر دنیا ده کناه اشدیلر بونلر سنی کورمه که لایق

دکدر حق تعالی حضرت تری اید ای فرشته لرم سز مؤمنلری بلز سز
انلرم دوستلری بلورلدی وسورلدی و دشمنلری بلورلدی بنم ایچون
انلره دشمن اولورلدی عترم حقیقون انلرک برکره (لااله الا الله
محمد رسول الله) دیدکلی بکا افضلدر جمع طاعتلردن پس حجابی ارادن
کشف ایلله بونلردخی حقلک جالنه نظر ایلیدلر

*** (فصل فی منازل الخلق الراشدین رضوان الله علیهم اجمعین) ***

ابن عباس ایدر حق قیامت کونی اولسه بو خلق اوجاقدلر اوتوره لر قزیل
یا قوتدن بر تخت کتوره لر یگرمی میل اوزونلخی اولوب معلق اصلمش اوله ابو بکر
الصدیق رضی الله عنه انک اوزرینه اوتوره اندنصکره بر تخت دخی کتوره لر
صارو یا قوتدن یگرمی میل انک دخی بیوکلکی اوله عمر بن الخطاب رضی الله عنه
انک اوزرینه اوتوره اندنصکره بر تخت دخی کتوره لر یشل زمره دن یگرمی میل
انک دخی بیوکلکی اوله عثمان بن عفان رضی الله تعالی عنه انک اوزرینه
اوتوره اندنصکره بر تخت دخی کتوره لر آق یا قوتدن یگرمی میل بیوکلکی
اوله علی بن ابی طالب رضی الله تعالی عنه انک اوزرینه اوتوره اندنصکره
حق تعالی حضرت تری بیوره اول تختلر اوجاق عرشک کواکه سنه ورالر
اندنصکره حق تعالی حضرت تری فرشته لره بیوره بونلرک اوزرینه بر بر
آق انجودن چادرلر قورلر اکبر جمع مخلوقاتی اول چادرلرک ایچنه جمع
ایلسلر اول چادرلر دخی زیاده کلیدی اندنصکره درت کیرقدح کله بر بر ایچلر

*** (فصل فی احوال اهل الکبائر والصغائر) ***

اشبو فصل کبائر و صغائر اهلنی بیان ایلر بونلر انلردر که حق تعالی حضرت تری
انلری بارلغمز اودا یله عذاب ایلدیوب انتقام ایلیمنجه نعوذ بالله من عذاب
النار (ابن عباس ایدر محمد امدندن بر طائفه صراط اوزرنده محبوس اوله لر
ایمدی اول طائفه انلردر که اودانلره واجب اولمش اوله بو طائفه اوجاغه
مؤمنلرک جمیعسندن صکره کیره ز پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایده
یا جبرائیل هیچ بنم امدندن کیمسه صراط اوزرنده قالدیمی جبرائیل
علیه السلام ایدلر حق تعالی حضرت تری قیامت دره لنده انلری عذاب ایلدی
پیغمبر عز علیه الصلوٰه والسلام محشر رینه نظر ایلله اندلر کیمسه کورمه اولله
صانه که جمیع امتی اوجاغه کیردی لر حق پیغمبر عز صلی الله تعالی علیه وسلم

اوجاغه کیره حق تعالی حضرت تری ز بانیره بیوره انلری جهنمه براغلر
چون جهنمه ورالر مالکله سلام ویره لر بونلری کوره ایده ای شقیلر جماعتی
سز کیمسز و کیمک امتی سز ز برا کافرلر ایقلری بغلو و بونی زنجیرلو
وهر کافر بر شیطانه بغلو یوزلری قاره کورلر سزده بونلری یوق انلرایدلر
یا مالک بزه صورمه ز براسکا جواب ویرمه او تنور زولکن بزقرآن
او قوردق ورمضانده اورج دوتاردق و حجه وارردق و غزایه کیدر ایدک
والمزک زکاتن ویردک ویتیملری اسر کردک و جنابتدن غسل ایدر دک
و بش و قنده نماز قیلاردق مالک ایده یا شقیلر جماعتی قرآن سزی منع
ایلدیمی کنشادن بونلر ایدلر یا مالک بزم باشمزه قاقمه و یوزومزه اورمه
شمعی قور تولدق حق تعالینک و فرشته لرک یوزومزه اوردیغندن عرش
طرفندن برندا کله کدیا مالک بونلری جهنمک اول طبقه سنه قوی مالک ایده
یا شقیلر جماعتی ندایی اشتدیکرمی بونلرایده لر اشدک ایمدی یا مالک بر ساعت
بزه امان ویر که نفسلریمز ایچون اغلشالم مالک ایده بکا دستور یوقدر که سزه
امان ویرم حق تعالی حضرت تری طرفندن ندا کله کدیا مالک ایلره بر ساعت
امان ویرس مالک امان ویره قرآن اهلی بر صف اولوب وحاجیلر بر صف
و عورتلر بر صف اولوب زاری فریاد ایلوب باغلشله و ایده لر بز دنیا ده
دکه قفتانی کیمکه عار ایدر دک شمدی نیجه قطراندن قفتان کیملم و بز دنیا ده
نفیس طعاملر یر ایدک شمدی ز قومه نیجه تحمل ایده لم دیو فریاد ایلیدلر
بورسمه عذاب ایچنده اوله لر اندنصکره حق سبحانه و تعالی انلره رحمت
ایتمک استیه جبرائیل علیه السلامه بیوره که وار جهنمه کور که ایمان
اهلندن کیمسه قالدیمی کرجه کندیو بیلورولکن اظهار حکمت ایدر جبرائیل
علیه السلام کله طومالکنه صوره که جهنمه ایمان اهلندن کیمسه قالدیمی
مالک ایده واردر جهنمه طمونک قیوسن اچه مؤمنلر جبرائیل علیه السلامی
کورد کده بله لر وجهه سی بدن یلواروب ایدلر بدن رسول الله خیر ایشدر که
بزقی عذاب ایچنده قالدق بزخی انک امتی ایدک نوله احسان ایلدیوب بزه دخی
شفاعت ایدوب عذابدن قورتارسه پس جبرائیل علیه السلام کله حق سبحانه
و تعالی بیوره وار حبیبیم محمده ایتکه وارسون انلری جهنمدن چیقارسون
که نلرک عذابه استحقاقلری وار ایدی کنشاهلری مقداری عذاب ایتدم شمدی
انلری اکا باغشلا م جهنمدن چیقارسون جبرائیل رسول الله کلوب کوره کیم

بر سر ایدہ اوتورر کیم درت بیک قیوسی وار التوندن ایدہ بار رسول الله سن
 بونده عبش وصفاده سن وضعیف امتک جهنمه عذابده در رسول الله صلی الله
 تعالی علیه وسلم تیز طور و کله حضرت حقہ سجده ایلده کاهکار امتی بکا
 باغشله دیه الله تعالی حضرت تری باغشلیه جبرائیل ایلده جهنمه کله طمونک
 قیوسن آچه انده اولان امتی انی کور بچک ییلوب اغلشه لر رسول الله انلری
 بر بر مبارک الیله یا شوب جهنم دن چیقاره و اوجاق قیوسنده کی حوضده
 یقانه لراندن جنته کیره لر النرنده بو یازلمش اوله که (هو لا جهنمون
 عتقا الرحمن) یعنی بونلر جهنم دن چیقایلر الله تعالی نیک آزاد لور بدر چاق
 اوجاق اهلی انلری کوره لر اول یازوسبیلله غایت ملول اولوب اوجاق اهلندن
 اوتانه لر و حق تعالی حضرتنه زار یلق قیله لر که بزم النزدن بو یازوی
 کیدر دیو حق تعالی حضرت تری جبرائیل علیه السلامه پیوره انلردن اول یازوی
 کیدره بلور سز اوله (امام غزالی ایدر چون انلری طمودن چیقاره لر
 طموده برکشی قاله شول قدر فریاد ایلده که جمیع طمو خلقندن انک اوازی
 زیاده اوله حق تعالی حضرت تری ایدہ سکابو چاغرمقدن چاره بو قدر
 اول کشی ایدہ بن رحمتکدن امیدم کسمزم حق تعالی حضرت تری ایدہ
 سنی عفو ایتدم وار اوجاغه کیر (حضرت انس پیغمبریمزدن نقل ایدر
 پیغمبریم صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی جهنمه برکشی قاله بیک ییل
 یا حنان یا منان دیو مناجات ایلده حق تعالی حضرت تری جبرائیل علیه
 السلامه ایدہ وار اول قولی کنور جبرائیل علیه السلام کلوبانی کوره که
 باشن اشاغه ایلوب اغلر جبرائیل علیه السلام حق تعالی حضرت تری نیک
 پیور دیغن اول کشی به خبر ویره و اول کشی بی الوب کله حق تعالی حضرت تری
 ایدہ ای بنم قولم جهنمه یریکی نیجه بولدک اول قول ایدہ یرلک شر لوسی
 ایدی حق تعالی حضرت تری ایدہ بونی بنه جهنمه براغک اول قول ایدہ
 یارب بن جهنم دن چیقده و غمدن صکره بنه بنی جهنمه می قویارسنک ظن سکا
 بو یله دکل ایدی زیرا که سن کریم و رحیم سن حق تعالی حضرت تری فرشته لره
 قولک اول قولی اوجاغه کیرسون بنم رحمتله دیه پس اول قول بیک یله نصکره
 اوجاغه کیره حسن بصری رحمة الله تعالی علیه ایدر نولیدی اول کشی
 بن اولیدم زیرا که ایدی جهنمه قالمقدن بیک یلدن صکره جقمق یکدر دیدی

اول ک شبنک آدی هناد در دیدی حق تعالی حضرت تری اکاوار بنم
 رحمتله اوجاغه کیردیه

(* *) فصل فی حکمة النار (* *)

بیک کر کدر که کاهکار لر اوده کیرمکدن حکمت ندر حق تعالی حضرت تری
 اول حکمتی کزادی لکن ارباب مکاشفات ایدر لر البته انلری اوده یققی
 کر کدر زیر ابو انسانک جوهرین خالص ایتکرر حباثت نفسدن و شیطاندن
 اما انلر کله نفسلری ظاهره در لذات نفسیه دن و شهوات حسیه دن
 کچمشلر در حاشا که حق تعالی نیک عموم فضلندن و شمول احسانندن
 انلری باقه و عذاب ایلده نیکیم حق تعالی حضرت تری پیورر (ان الذین
 قالوا ربنا الله ثم استقاموا فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون) زیرا که انلرک
 جسملری حق تعالی حضرتنه منقاد ایدی و نفسلری مطیع ایدی و کواکلمی
 ملکوتده ایدی و عقللری جبروتده ایدی پس حق تعالی حضرت تری
 انلرک درجاتی بوجه ایلوب حاجت لرن قبول ایلدی اما بویله ایلک حقک
 فضل عمیمندن و احسان قدیمندن نیکیم حق تعالی حضرت تری پیورر
 (قل یا عباد الذین اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله ان الله
 یغفر الذنوب جمیعا انه هو الغفور الرحیم)

(* *) فصل فی الجن (* *)

ابو حنیفه رحمة الله علیه ایدر هر جنی که مؤمن اوله اوجاغه کیرر و لکن
 طاعت ایلک ایلده انلره ثواب بو قدر امامین ایدر انلره ثواب وارد نیکیم حق
 تعالی حضرت تری پیورر (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) ارطاق بن
 المنذر ایدر جنیلرک ثوابی وارد نیکیم حق تعالی حضرت تری پیورر (لم یطمئنه
 انس قبلهم ولا جان) پس اوجاقدده انسان انسانله اولوب و جنی جنی ایلده
 اولور ابو الدرداء رضی الله تعالی عنه ایدر حق تعالی حضرت تری جنیلری
 اوج بولک یراندی بر بلوکی بیلان و کلاب صورتنده در یر یوزنده پیورر
 و بر بلوکی هواده اوجارلر و بر بلوکی عبادت ایدر لر اگر عبادت ایدر لر ایدسه
 ثوابلری وارد و اگر طبع اولر لر ایدسه عذابلری وارد نیکیم حق تعالی
 حضرت تری قرآن کریمده پیورر (لاملأن جهنم من الجنة والناس اجمعین)
 و حق تعالی حضرت تری انسانی دخی اوج بولک یراندی بر بلوکی

ایم کیدر نکیم حق تعالی بیورر (لهم قلوب لا یفقهون بها ولهم اعین
لا یصرون بها ولهم آذان لا یسمعون بها اولئك کالانعام بل هم اضل)
ویریلوکی جسملری آدمه بکزر و جابلری شیطانلر جاننه بکزر ظالمرو عواملر کی
ویریلوکی جسملری آدمه بکزر و جابلری دخی آدمه بکزر او جاغه کیرن
ویدار کورن انلر در الهی مسکین اجد بیجانی انلردن ایلله بحق محمد صلی الله
علیه وسلم مقاتل ایدر حیوانلردن اون حیوان او جاغه کیرر انلر صالح
علیه السلامک دوه سی و ابراهیم علیه السلامک بوزاغوسی و اسمعیل علیه
السلامک قوچی و موسی علیه السلامک او کوزی که انک زمانده انی
بو غزلدیله و بر مقتول میتسه اوردیله در حال اول میت دیریلوب سویلدی
و یونس علیه السلامک بالغی و عزیر علیه السلامک اشکی و سلیمان
علیه السلامک قرنجه سی و بلقیسک هد هدی و محمد مصطفی صلی الله
تعالی علیه وسلمک دوه سی و ونجی اصحاب کهفک کللی حق تعالی حضر تلی
اول کللی او جاغه قویق استیجک قوج صورتنه دندیره اندنصرکه
او جاغه قویه حق تعالی حضر تلی کبرو قلان حیوانلری طیراق ایلله
کائرلر انلری کوره لایدهلر (بالتینی کنت ترابا)

(*) (*) فصل فی ذبح الموت (*) (*)

پیغمبر یمز علیه الصلوة و السلام ایتدی بجان او جاق اهلی او جاغه
کیرلر و جهنم اهلی جهنمه کیرلر اندنصرکه اولمی کتوره لر او جاغه
جهنم اراسنده بو غزلدیله اندنصرکه منادی ندا ایلله که ای او جاق اهلی
او جاقده ابدی قالدیکز بوندنصرکه اولم یوق و ساغلقدر وای جهنم اهلی
جهنمه قالدیکز بوندن بویله اولم یوق و چیققیق یوق او جاق و جهنم
اهلی اول سوزی ایشد که او جاق اهلنک فرحی و سروری زیاده اوله
و جهنم اهلنک حزنی و غصه سی زیاده اوله

(*) (*) فصل فی شجر الطوبی (*) (*)

بلک کر کدر که او جاق سکزدرو عدن او جاقی اعلی الجناندن و دار
الرحماندر زیرأیة الله انده در و اول عدن او جاقنک اعلا سی
بزم پیغمبر یمزک مقامیدر و اول مقامه وسیله دیرلر زیر پیغمبر یمز صلی الله
علیه وسلم افضل موجوداندرو کالائق بر مقام کر کدر که اکل درجات اوله

ایمدی اول او جاق وسیله او جاقیدر و طوبی اغاجی عدن او جاغنده در اما
کوک پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه و سلمک او جاغنده در و انک او کندن
ایکی چشمه چیقار بری کا فور و بری سلسبیل در علی کرم الله وجهه ایدر
طوبی اغاجنک بوداقلردن حله لر چیقار و انک اوزی انجودندر و بوداقلری
زیر جددندر و بوداقلرینک غایت بوجه سی عرش ایاغنه اریشور
و الجقلری او جاق ایچنده در هر کشتنک کوشکنده بر دالی وارد هر نه حاجت
دیلر رایسه اول دالدن چیقار باذن الله تعالی و اوزد کندن دوه لر و اتلر
و بوداقلر چقار کرلری التوندن و او یانی انجودن و یا قوتدندر یلدن تیر یوررلر
و آدم باشلو و قوش قنادلو و عر بجد سو یلرلر

(*) (*) فصل فی الخور (*) (*)

اهدی خور یلر جنت قزلر بدرانده یرادلشدر بغایت لطیف محبوب بلردر
خور حورانک جعبدر یوزی آق نور دندر صاچی و زانی و کوزلی قاره نور دندر
بجان مؤمنلر او جاغه کیرلر و اولرینه و رالر و هر اولک ایچنده یتش تخت اوله
و هو تختک اوزرنده یتش دوشک اوله و هر دوشک اوزرنده بر خوری اوله
و هر خورینک اوزرنده یتش حله اوله و اول حله لرک ایچنده انلرک ایلکلی
کوزیکه و اول خور یلرک بر یسنک مقرمه سی قودنیادن یکدر اکر سوال ایلسه لر که
چون خور یلر نور دندر بر کشی نوری نیجه او په و قوچه جواب بودر که تفسیر
کیرده کلور که خور یلر نور دندر ولی نور جامد دندر او پلور و قوچلور (والله عل
کل شیء قدير) و هر کشتنک یتش درلو حله سی اوله و هر حله بر ساعت
ایچنده یتش در لو لونه کوزو که ارلر یوزلرینی عورتلرینک یوزنده کوزلر
و عورتلر دخی یوزلرینی ارلرینک یوزنده کوزلر ارلرده و عورتلرده اصلا قیل
اولیه همین صاچلری و قاشلری و کرپکلری اوله قال الله تعالی (ثیبات
وابکارا) ابواللیث رحمة الله علیه ایدر حق تعالی حضر تلی بزم پیغمبر یمز
و عده ایلشدر که او جاقده و یره اما یتیدن مراد فرعون عورتی آسیه
حاتوندر و بکردن مراد عبسی پیغمبر علیه السلامک اناسی مریم خاتوندر
بو ایکبسنی رسول الله علیه السلام جنتده البسر در پیغمبر یمز صلی الله
علیه وسلم ایتدی او جاق اهلنک هر بر یسنه بشبوز خوری و یره لر
هر بر یسی بونلرک بجان ارلرینه معانقه ایلسه لر لرک دنیا ده کی عمری قدر

بوینده طوره رودخی او جاقده اغچلر واردر بوداغنده کوشدن چکقراقلر
واردر حق تعالی حضرت تلی عرش التندن بریل ویره اول اغچلره
طوقنه اغچلر حرکت کله لرو اول چکقراقلر آواز ویره لکر اول آوازدن
دنیا اهلی برکزایشلسلر ایدی الک ذوقندن جیعیسی بیهوش اوله لردی
(امام بغوی تفسیرنده ایدر او جاقده اغچلر واردر اکر برکشی آواز
اشتمک دیلسه اول اغچلره بیوره کیمی سازچاله وکیمی حرکت ایدوب اوینه
اول کشی انکله مشرف اوله) پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی او جاقده
ایر ماقلر واردر و اول ایر ماقلر ککنارنده قراوشلر واردر حق تعالی
حضرت تلی انلری زغفر اندن یراتمشدر یتش درلوصوت و مقام ایله تسبیح
ایدر لرو هر بر حورینک صوتی داود علیه السلام مک دنیاده کی صوتندن
لطیف در بعضی بعضی ایدسن کیمک سن اول ایده بن اول کشینکمه
صبح نمازن جاعتله قیله (پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی
حق تعالی حضرت تلی او جاقده قزل یا قوتدن یتش بیک شهر یراندی
وهر شهرک ایچنده یتش بیک او یراندی آق انجودن وهر اوک ایچنده یتش
تخت واردر یشل زبرجددن وهر تختک اوزرنده بر قزاقورر حور العیندن
ایتدیلر یارسلو الله اول شهرلر کیمکدر پیغمبر علیه السلام ایتدی بش وقت
نمازی جاعتله قلانلر کدر (ونقلدر ککه او جاقده حور یلر واردر
یاریسندن یوقاریسی اوغلان صورتنده در و یاریسندن اشاغیسی قز
صورتنده در او جاق ایچنده جماعده انلردن لذتلو بو قدر پیغمبر علیه
السلام صورتیلر که حق تعالی حضرت تلی حورالعینی ندن یراندی پیغمبر
علیه السلام ایتدی اوج نسنه دن یراندی ایاقلردن دیزینه وارنجه مسکدن
دیزندن قارینه وارنجه عنبردن وقارنندن باشنه وارنجه کافوردن یراندی
وکر بکارین قاره نوردن یراندی قال الله تعالی (اولک لهم الخیرات)
پیغمبر علیه السلام ایتدی هر مسلمانک خیرلری واردر وهر خیر ایچون
او جاقده برخیمه واردر وهر خیمه نک ایچنده حورالعین واردر یا قوتله مرجانه
بکرز وهر خیمه نک درت قیوسی واردر هر قیودن هر ساعتده حق تعالی
حضرت تلی ندن ارمغانلر و کرامتلر و هدیه لک لور (ونقلدر ککه پیغمبر
علیه السلام ایتدی او جاقده قیزلر واردر کا حورالعین دیرلر جن یوروسهلر
صاغنده یتش بیک جاریه یورر و صوانده دخی یتش بیک جاریه یورر اول

حور یلرک هر بری ایدر لر بن اول کشیلر یکمه دنیاده امر بالمعروف ونهی عن
المنکر ایدرلر ایدی (ونقلدر ککه او جاق اهلنک اوزرینه بر بلوت کله
پیغمبر ککی حور یلری یاغدیره نیکیم حق تعالی یورر (ولدی نامزید)

(*) (*) (فصل فی الولدان) (*) (*)

قال الله تعالی (ویطوف علیهم ولدان مخلدون اذا رایتهم حسبتهم
لؤلؤا منثورا) یعنی حق تعالی اول اوغلانلری ساچلمش انجولره بکرزدر
حسنده و صفاء لونده مجلسلرده یوررلر ککو یا طاعلمش انجولره بکرزدر
عبدالله بن عمر رضی الله تعالی عنهما ایدر او جاق اهلنک غایت ادناسنک بیک
علمانی اوله انجولر ککی هر بریسی بر قوللقد اوله (ابواللیث رحمه الله علیه ایدر
فین مؤمنلر او جاعه کیره و دوشکلر اوزرنده او تورملر بر فرشته قیویه کله
دستور دیلله ککه ایچرو کیره قیوده براوغلان کوره اول اوغلانده دیه اولدخی
اول براوغلانده دیه حتی اول سوزکله مؤمنه واصل اوله اول مؤمن دخی دستور
ویره اوغلان اول برینه دیه اولدخی اول برینه دیه حتی ینه اول فرشته کله
اندن صکره قیوی آچدرلر اول فرشته ایچرویه کیره سلام ویره واکادرلو درلو
حضرت الیهدن ارمغانلر کتوره وایده سلام سزه اولسون شول
سببدنککه دنیاده صبر ایدر دیکزو بو کلدیککز مقام نه کو یکک مقامدر
نیکیم حق تعالی حضرت تلی یورر (والملائکة یدخلون علیهم
من کل باب سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار

(*) (*) (فصل فی الغلمان) (*) (*)

قال الله تعالی (ویطوف علیهم غلمان لهم کانهم لؤلؤا مکنون) یعنی
جنتده غلمانلر واردر کلوب مؤمنلری کوره وانلرک قوللری اوله انلر شول
قوللردر ککه در مکنونه بکرزدر کیرلر او انجولره بکرز دیدیکی انکیچون در ککه
فین انجو صدفده مستور اوله غایت لطیف و احسن اولور ایمدی اول
غلمانلر بویه لطیف و احسن اولیچق قیاس ایله او جاق نیجه اوله حسنده
(و کشافده نقلدر ککه حضرت علی کرم الله وجهه ایدر کافر اوغلانقلری
کیم بالغ اولماش اوله لار کک واکر قز یارین او جاقده انلر مؤمنلرک
خدمتکارلری اوله ل

(*) (*) (فصل فی انهار الجنة) (*) (*)

قال الله تعالى (مثل الجنة التي وعد المتقون فيها انهار من ماء غير آسن وانهار من لبن لم يتغير طعمه وانهار من خمر لذه لشاربين وانهار من عسل مصفى ولهم فيها من كل الثمرات ومغفرة من ربهم) صاحب كشاف ايدر حق تعالى حضرت تری او جانی وصف ایدرواید که او جاقده ایرمقلر وارد اول بودر که صوایرمانی واردر طور مغله صورتی ولونی متغیر اولزلر اندنصرکه سود ایرمنی واردر طعمی و رایحه سی متغیر اولزلر اندنصرکه سبجی ایرمنی واردر ایچنسلره غایت لذتلودر عقلی کیدر من خجاری و آفتی یوق اندنصرکه بال ایرمانی واردر غایت مصفی دراکانسنه قارشماش فساد دن صافیدر قال الله تعالى (ان الارار یشربون من کأس کان مزاجها کافورا عینا یشرب بها عباد الله یفجرونها تفجیرا) ارار برک جمیدر تکیم ار باب ربک جمیدر یعنی ارار بر شرابدن ایچرلر که اول شرابک طبیعتی کافوره بکزر کافور بر چشمه در او جاقده آقاریاض و صغوقدر و رایحه سی لطیف درودخی قنده دیلرسک سنکله بله کیدر ایچاغه و یو کسکه اصلا امتناع ایلزودخی او جاقده بر چشمه واردر طبیعتی زنجبیله بکزر و او جاقده بر چشمه دخی واردر سلسبیل دیرلر یعنی سلاسلندن او ترو و لطیف اقدیغندن او توری (مقاتل ایدر شراب طهور او جاقده بر چشمه در هرکیم اول چشمه دن ایچسه کوکلنده حسدن و کبردن سننه قالمیه ودخی او جاقده بر شراب واردر آدی رحیق در قزیل و لطیف و صافی شرابدر و ختامی مسکندر ودخی او جاقده بر در او شراب واردر تسنیم دیرلر یو کانسیم دیمکه سبب یابودر که چان انک قدحی ایچنده کن ایچسه لر هوادن ینه طو یطلو اولور ندکلو ایچسه لر هوادن ینه طور بعضیلر ایدر تسنیم شرابی اولدر که مقر بلراندن ایچرلر صرب شرابدر و کیر و قلان خلق صوایله قارشدیروب ایچرلر (اما کوثر صوبی قال الله تعالى (انا اعطیناک الکوثر) پیغمبر صلی الله علیه وسلم ایتدی کوثر او جاقده بر ایرماقدر حق تعالى حضرت تری انی بکاو عده ایلدی انده فائده لر چو قدر بالدن طئلودر و قاردن آقدر و کوشدن برداقلری واردر یلدزلر ساغشجه فقر آماها جرین اولاندن ایچرلر هرکیم اندن ایچر سه ابدی صوصامیه (ونقلدر که او جاقده بر ایرماق واردر آدی افصح درانده قراوشلر واردر حق تعالى حضرت تری انلری زعفراندن براتمدر انجور و یاقوتلر ایله اویشارلر و حق تعالى حضرت تری

تسبیح ایدزلر یتش در او صوت ایله و هر برینک صوتی داود علیه السلام آوازندن دخی لطیف در و اول قراوشلرک بعضی بعضیسنه ایده سن کیمک سین اول بریسی ایده بن اول کشینک که یتسو نمازن جاعتله قیله حق تعالى حضرت تری ایده اول نمازی جاعتله قیلانی و سنی بنم او یمده ساکن ایلرم

(* *) فصل فی مراتب اهل الجنة درجاتهم العلیة (* *)

امدی عشره مبشره (پیغمبر یمز علیه الصلاة و السلام یونلرک حقهده ایتدی یونلر او جاققدر یعنی ابو بکر و عمر و عثمان و علی و طلحه و زبیر و عبد الرحمان بن عوف و سعد بن ابی وقاص و سعید بن زید و ابو عبیده ابن الجراح یونلر او جاققدر و فاطمة الزهری رضی الله تعالى عنها او جاق خاتونلرینک سیددر حضرت حسن و حضرت حسین او جاق یکنلرینک سیدلر بدر یونلر پیغمبر علیه السلام قومشیلریدر اما کیرو قلان مؤمنلرک قدر نجه مرتبه لری واردر پیغمبر یمز صلی الله تعالى علیه سلم ایتدی او جاق اهلی یوز بکرمی صفدر سکسان صفی بنم امتدر و قرق صفی کیر و قلان پیغمبرلرک امتلریدر قال الله تعالى (یطاف علیهم اصحاب من ذهب) مفسرلر ایدرلر چان مؤمنلر او جاقده صحبت ایلسلر اتوندن طباقلرکله و هر طبایعک ایچنده یتش در لو طعام اوله چان مؤمنلر اول طعاملردن یسه لر هوادن قوشلر اینوب ایده لر ای تکرینک و لیلری او جمانی کزدم سلسبیل دن و کافوردن ایچدم و او جاق باخچه لرنده بسلندم چون مؤمنلر اول سوزی اشیده لر اول قوشلری یمه که مشتاق اوله لر حق تعالى حضرت تری اول قوشلره بیوره مائده اوزر ینه اینه لر قنخی درلودیلرلر ایسه بیشه لر مؤمنلر اول قوشلردن ییهلر اندنصرکه حق تعالى حضرت تری اول قوشلره حیات و یرینه او چوب کیده لر زبرا جنده اولم یوقدر (و نقلدر که پیغمبر یمز صلی الله تعالى علیه وسلم ایتدی او جاق اهلنک غایت ادناسنه سکسان ییک خدمتکار و یره لر و یتش ییک حوری و یره لر و اکا برقبه و یره لر انجودن و یاقوتدن و بردخی تاج و یره لر اکراول تاجدن بر یوزینه بر انجودن و دوشه مشرق ایله مغرب اراسی نور یله طو یطلو اولوردی انی موسی پیغمبردن نقل ایدر پیغمبر یمز صلی الله تعالى علیه وسلم ایتدی او جاقده مؤمنلر ایچون چادرلر واردر برردانه انجودن بردن کیرکله

یو کس کلکی اوله والتمش میل قدرانی اوله والتوندن درت بیک قیوسی اوله
پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی اوجاقده برداغ وارد در اکاجیل
الرحه دیرلر واول طاغک اوزرنده برقصه وارد در اکاقصر الاسلام دیرلر
واول قصرک ایچنده براوطه وارد در اکایت الجلال دیرلر واول قصرک
اون بیک قیوسی وارد برقیودن برقیویه بش یوز یللق یولدر واول قیو آجلمز
بسم الله الرحمن الرحیم دینجه (ابوهریره رضی الله تعالی عنه ایدر اوجاق
اهلنک غایت ادناسنه بدی درجه ویره لر کندوسی التنجی درجه ده اوله
واول کشی یه اوج یوز خدستکار ویره لر واکا اوجیوز درلو طعام کتوره لر
هر برطعامده برلنت اوله و اوجیوز طلو قدح لر کتوره لر هر برلر ینک لذتی
بردرلو اوله اول کشی بود و لئله نظر ایدده دخی ایده که یارب بکادستور ویرکل جمیع
اوجاق خلقنه ضیافت ایدوب درلو شراب لر ایچوره یم دیوب ضیافت ایده
طعاملرندن نسنه اکسلیه (ابوهریره ایدر اوجاق اهلی اوجاغه کیرمدن
طموده یرین کوره اند نصکره اوجاغه کیره تاشکری زیاده اولسون ایچون
و طمو اهلی طمویه کیرمدن اوجاقده یرین کوره اند نصکره طمویه کیره
تاحسرتی زیاده اولسون ایچون (ابوسعید الخدری رضی الله تعالی عنه
پیغمبر یمز دن نقل ایدر پیغمبر یمز علیه الصلوة والسلام ابتدی اوجاق اهلی
کندولرندن یوقاروغرفه لر یعنی گوشکر کوره لر نیکیم سزلر یلدزلری کوررسز
ایتدیلر یارسول الله اول غرفه لر پیغمبر لر کیمدر پیغمبر یمز صلی الله تعالی
علیه وسلم ابتدی اول تکرری حقیچونکه بنم نفسم انک قدرت الله در
هر کشی که الله ایمان کتوردی و پیغمبر لر کر چکلدی اول غرفه لر
انلر کدر بعضیلر ایدر معلوم اولدیکه اول امت محمد امتیدزیرا محمد امتی
الله تعالی به ایمان کتور دیرلر و جمیع پیغمبر لر یونلر کر چکلدی پس اول
غرفه لر کر یرنلر محمد امتی اوله (ونقلدر که موسی علیه السلام
ایتدی حق تعالی حضرت لر بنه ایتدم یارب اوجاق اهلنک غایت ادناسی ندکلو
مرتبه لواوله حق تعالی ابتدی اوجاق اهلی اوجاغه کیردکلرند نصکره
بر کشی کلوب ایده یارب جمیع خلق منزل لر بنه کوروب انور مشلر بن قنده اوتوره یم
بن اکاید که راضی مېسنکه سنی دنیا پادشاهلرندن برپادشاه ایلیم اول قول ایده
نعم یارب راضیم بنه بن عظیم الشان ایدم اون بودنیاجه سکا جنتده یر و یرم
راضی اولور مېسن اول قول ایده نعم یارب راضی اولورم بن اول کشی یه

اون بودنیاجه یرورم و اوجاغه یرورم پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی
یارب اوجاق اهلنک اعلاسی ندکلو مرتبه لواوله حق تعالی حضرت لر ابتدی
انلره نسنه لر و یرمه که کوزلر کورمش و قولقلر اشتمش و کولکلردن کچامش
اوله (ونقلدر که پیغمبر یمز علیه السلامه صور دیرلر که مساکن طیه ندر
پیغمبر علیه السلام ابتدی عدن اوجاغنده قصرلر وارد وهر قصرک
ایچنده یتش حولو وارد قزیل باقوتدن وهر حولونک ایچنده براو وارد
یشل ز برجددن وهر اوک ایچنده یتش تخت وارد وهر تختک اوزرنده
یتش دوشک وارد وهر بری برلونده وهر دوشکک اوزرنده برحوری اوتورر
حورالعیندن وهر اوده یتش مائده وارد وهر مائده ده یتش درلو
طعام وارد حق تعالی حضرت لر هر کشی یه شول رسنه قوت ویره که
برکونده انلرک جمیع عسینه ایشه ایتدیلر چون برلر و ایچرلر هیچ قضاء حاجت
ایدر لر می پیغمبر یمز علیه السلام ابتدی اوجاقده فتن حاجت اولسه
درلر و درلری مسک رایحی سی کر کی اوله بغوی تفسیرنده ایدر اوجاق
اهلی فتن طعام یسه لر حق تعالی حضرت نه جد ایدلر نیکیم حق تعالی یرورر
(وآخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین) بعضیلر ایدر اوجاق اهلی الی برده
جد ایدلر بری شول وقتکه فتن مؤمنلر کافرلر دن سخیله اولوقت ایدلر
(الحمد لله الذی نجینا من القوم الظالمین) ایکنجی شول وقتکه صراطی بکهلر
ایدلر (الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن) اوجنچی شول وقتکه اوجاغه کیره چک
وقتن ماء الحیواندن غسسلر ایللر و ایدلر (الحمد لله الذی هدینا لهذا
وما کنا لنهتدی لولا ان هدینا الله) دردینچی فتن اوجاغه کیره لر فرشتهلر انلره
استقبال ایدرلر اول وقت ایدلر (الحمد لله الذی صدقنا وعده واورثنا الارض
نتبوء من الجنة حیث نشاء) بشنچی شول وقتکه مقاملر بنه ورلر و قرار طوته لر
ایدلر (الحمد لله الذی احلنا دار المقامة من فضله) التنجی فتن بمکدن فارغ اوللر
ایدلر (الحمد لله رب العالمین) پیغمبر علیه السلام ابتدی اوجاقده برسر ای
وارد کر دار الفرح دیرلر شول کر شبلر اکا کیرلر که برمسلمان
قرنداشنک کوکله فرح براغه لطیف سوزلر ایللر قال الله تعالی
(ولدینا مزیة) قوت القلوبده ایدر اوجاق اهلنه حق تعالی حضرت لرندن
اوج درلو تحفه که بری هدیه در یعنی اوجاقده حق تعالی حضرت لرندن
انلره نسنه لر که کوزلر آنی کورمدی ایکنجی اوجاق اهلنه الله تعالی بدن

سلام کله تکیم حق تعالی حضرتلری بیورر (سلام قولامن رب رحیم)
 او چچی بودر که حق تعالی حضرتلری ایده بن سزدن راضی اولدم اشبو
 سوز هدیه دن وسلامدنخی افضل اوله تکیم حق تعالی حضرتلری بیورر
 (ورضوان من الله اکبر) قال الله تعالی (الان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم
 یحزنون) بعضیلر ایدر اولیا انلردر که الله تعالی به ایمان کتوروب ذکر الله ایله
 مشغول اولورلر و بعضیلر ایدر اولیا انلردر که حق تعالی حضرتلری یچون
 بری برله سویشلر (مالک اشعری رضی الله تعالی عنه ایدر برکون پیغمبر
 علیه السلام قاتنده اوتورردم پیغمبر علیه السلام ایتدی حق تعالی
 حضرتلرینک قوللری واردر که پیغمبرلر انلره ایمره نورلر انلر ایتدی یارسول الله
 انلر کیملردر پیغمبر یمن صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی بونلر انلردر که درلو
 درلوشهرلر دن کلمش اوله لر هیچ بونلرک دنیا ایچون غرضلری اولیه حق تعالی
 حضرتلرینک رضاء شریفی ایچون برلر یله سویشلر یارین حق تعالی انلرک
 یوزلرینی نور قیله وانلره انجورلر دن منبرلر ویره انلر اول منبرلر اوزرینه اوتورلر آتیر
 خلائی قورقو ایچنده اوله لر انلره هیچ قورقو و غصه اولیه یعنی انلره دنیاده
 بشارت واردر اللهم کتایله که انلر اولیا در انلره قبرده بشارت واردر که بونلر
 اولیاء الله درود فترلر نده یازلمشدر که بونلر اوچاق قدر و نقدر که قوت القلوبده
 (پیغمبر یمن علیه السلام ایتدی الله ایچون سویشلر یارین اوچاقده قزل
 یاقوتدن برلر دیرک اوزرنده بر سر ایده اوله لر اول دیرک اوزرنده یتش بیک
 غرفه اوله یعنی کوشک اولوب اوچاق اهلینک اوزرینه شرفلر کی اوله اول
 غرفه لده اولانلرک حسنی اوچاق اهلنه نور ویره ویشل سندسندن
 واستبرقدن حله لر کیملر وهر بر یسنک النده یازلمش اوله که (هو لاء المنجابون
 فی الله) یعنی بونلر رضاء الله ایچون سویشلردر (انس رضی الله تعالی عنه
 پیغمبر یمن علیه السلام دن نقل ایدر پیغمبر یمن علیه السلام ایتدی اوچاقده
 بر چارشو واردر اوچاق اهللی اول چارشوده جمع اوله لر عرش اعلادن
 بر لطیف ییل اسه انلرک یوزینه طوقنه حسنلرین و جلالرین زیاده ایله انلر
 اولرینه کله لراهللری بونلری کروروب ایده لر والله حسنیکز و جلالکز
 اولکیدن زیاده اولمش بونلر ایده والله سزک دخی حسنکز و جلالکز زیاده
 اولمش (اهل حدیث ایدرلر اول زواقه سوق المعرفه دیرلر اوچاقده شمس
 و قرو کیمه و کوند و زاولیه ولکن اول مقدار تقدیر اولنه زرا که

اوچاقده عرش اعلاتک نوای واردر وقره احتیاج یوقدر اهل تفسیر ایدرلر
 اوچاق اهللی کوندوزی بله لر حجابلر کتمکله و عرش اعلاتک نوری ظاهر
 اولغله وحق تعالی حضرتلرینک تجلی سی ایله ایریق نوره احتیاج قالمیه
 و کیمه سی بله لر حجابلر ایتمکله علی کرم الله وجهه ایدر اوچاقده بر چارشو
 واردر اما انده بیع و شرا یوقدر همان صورتلر واردر غایت جماله فتن برکشی
 خوب صورت کورسه و اول صورته کبر مک دیلسه کیره (مصباح شرحنده
 ایدر اول صورته کبر مکدن مراد بودر که فتن اکابر لطیف صورت عرض
 اولنسه اول کشی دیلسه که اول صورته کیره حق تعالی قدرت الیه اول کشبیک
 صورتن اول صورته تبدیل ایلیه زینتی و حسنی زیاده اوله بود کلدردر که
 بر صورتدن چقوب بر صورت دخی کیره اجزاسی تبدیل اوله زرا بوتنا سنخدر
 تناسخد شرع و عقل قائل دکلدر وهر کون اهل جنتک حسنی و جالی زیاده
 اوله اما دنیا خاتونلرینک ایکبشر حسنی اوله برینه حسن عوض و برینه
 حسن عطا دیرلر و حور یلر دنیا عورتلرینک قاتنده ای قاتنده یلدزلر کی اوله
 پیغمبر یمن صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی فغان مؤمن اوچاقده او غلنجق
 دیلسه خاتونی بر ساعت ایچنده کبه اوله و طغوره نیچه دیلر سه ارکک و دیشی
 اسحاق بن ابراهیم ایدر مؤمنلر بر ساعتده او غلنجق دیلسه اوله اما دیلدر
 پیغمبر یمن صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی اوچاق ایچنده بر قیچی قدر
 بر دنیادن و دنیا ک ایچنده کندن یکدر (ونقلدر که ترهیبده و ترغیبده
 ابوهریره رضی الله تعالی عنه ایدر پیغمبر یمن صلی الله تعالی علیه وسلم
 ایتدی برکشی اوچاقه کیره و کوره که دنیاده اولان قوللری کندودن یوقارو
 مرتبه ده در اول کشی ایده یارب اشبو کیمسه دنیاده بنم قولم ایدی اوچاقده بنم
 مرتبیدن یوقارو مرتبه سی واردر حق تعالی حضرتلری ایده بن سکا
 عملیکه کوره مرتبه و یردم انک عملی سنک عملیکه بکزه مزیر اول سندن یک
 عمل اشدی انکچون اول سندن یک اولدی

*** (فصل فی الشهداء) ***

پیغمبر یمن صلی الله تعالی علیه وسلم ایتدی اوچاقده یوزدر جه واردر
 حق تعالی حضرتلری اتی غاز یلره وعده ایلمشدر بر در جه دن بر در جه یه
 یوز ییلاق یولدر فغان حق تعالی دن دیلر کز فردوس اوچاقین دیلرک

زیرا که او جاغک وسطی در واعلی سیدر واثک اوستی عرش الرحمن
 او جاغک ایرماقلری اندن چبقارقال الله تعالی (ان الله اشترى من المؤمنين
 انفسهم و اموالهم بان لهم الجنة) ایدمی مشتریك ابوسی الله تعالی در دلالت
 ایدمیك ابوسی الله تعالی به دلالت ایدندر واول دلیل محمد صطفی در
 و بهانك ابوسی او جاقدر و میبعك ابوسی نفسدر (و نقلدر که قیامت کوننده
 بر قوم قبرلرندن طر و کلهلر قیللری بللرنده اوله عرشك صاغ یاننه و راز و باره لرندن
 قان اقه مسك کی رایحه سی اوله اندن صکره او جاغه و راز فرشتهلر ایدملر
 قانی حساب و قانی میزان چون شهیدلر بوسوزی ایشیدملر قیللرندن بره ارروب
 ایدملر بر ظالم پادشاه دکل ایدك که خلقه حیف و جور ایللوز و بزبای
 دکلدك که مالرك حسابن ویره وز و بز دنیا ده اشبو قیلدن ایرق نسنه به مالک
 اولدق دائم غزا یولنده حق تعالی ایچون جنك ایدردك کافراری اولدرردك
 کافرلر دخی بزى شهید ایتدیلرلر جان طرفندن برندا کله که بنم قوللرم کرچك
 ایدرلر یارضوان قوانلری او جاغه کیرسونلر انلر دخی او جاغه کیرملر بغیر
 حساب اندن صکره نور دن کر سبلر اوزرینه اوتورملر و هر کشتنك یتمش
 غرفه سی اوله و هر غرفه ایچنده یتمش خیمه اوله و هر خیمه نك ایچنده یتمش تخت
 اوله و هر تختك اوزرنده بر حوری اوتوره حورالعیندن و هر حورینك
 یتمش قراوشی اوله و شهیدلر ایدالا باد انلرکله تنعمده اوله (پیغمبر عایه الصلاة
 و السلام ایتدی حق تعالی حضرت تلرینك حضورنده شهیدلر و بادن
 اولن خلقله چکبشملر و ایدملر بزغزا یولنده اولدك بو قرداشلریمز دو شکده
 اولدیلر حق تعالی حضرت تلری ایده بونلرک یاره لرینه نظر ایلک اکر
 رایحه لری انلره بکر رایسه شهیدلر درو بادن اولنلرک یاره لرینه باقه لر شهیدلر
 یاره سی کی رایحه سی اوله انلری دخی شهیدلر دن صیار

*** فصل فی نعم اهل الجنة ***

چون حدیثلر تمام اولدی شمدن صکره بونی دیلر که حق تعالی حضرت تلری
 او جاقدن و اهلندن نه ذکر ایتدی اتی بیان ایدملر ان شاء الله تعالی
 قال الله تعالی (و بشر الذین آمنوا و عملوا الصالحات ان لهم جنات تجری من
 تحتها الانهار کما رزقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هذا الذی رزقنا من قبل و اوتوا به
 مثابها و لهم فیها ازواج مطهرة و هم فیها خالدون) یعنی حق تعالی جنات

دیدکی جمیع ثواب اوینك اسمیدر چوق جنتلر و مشتملدر زیر که مرتبه لری
 اوزرینه در استحقاقلرینه کوره و بریلور و یمش لری بری برینه بکرز دیمکک
 معناسی بودر که چان برطعام و بار یمش یسهلر ایدرلر بو طعاملر بوندن
 او کدن بردخی بزه رزق اولمش ایدی انکیچونکه لونی اولکی طعامه بکرز
 اما طعملری بکره من بعضیلر ایدر بزه بوندن او کدن رزق اوادی دیمک
 اولدر که یعنی دنیا ده بونك کی رزق اولدی دیمکدر انکیچونکه او جاق
 نعمتلرینك بعضیسی دنیا نعمتلرینه بکرز صورتده امالذنده دکل صاحب
 کشف ایدر دنیا طعمی و شرابی جنت طعمی قاتنده اسمله مسمی کی در
 یعنی سکر دیمکله یمک ارا سنده فرق نقدر دراکا کوره قیاس ایدملر دیمکدر
 بعضیلر ایدر پیغمبریمز صلی الله تعالی علیه و سلم ایتدی اول تکرری
 حقیچونکه محمدک نفسی انك قدرت النده در چان برکشی او جاق یمش لرندن
 تنعم ایلسه و اغا جلرندن بریمش قوپار سه در حال اول یمشک یرینه بردخی
 بتر اصلا یمش لری اغا جدن اکسلر دائم بوانور قال الله تعالی (و لهم فیها
 ازواج مطهرة) یعنی او جا قده خاتونلر و اردر مطهرلر در خلقده
 و یراد لمقده اما یراد لمقده مطهر اولدوقلری اولدر که حیض و بول و غائط
 و تکور مک و سمکور مک و او غلان طغور مق و منی جقمق یوقدر
 اما خلقده مطهر اولدوقلری اولدر که کیمسه نك ارینه حسد و طمع ایللوز
 فلان بنم ارم اوله ایدی دیمک یوقدر (حضرت حسن رضی الله تعالی عنه
 ایدر مطهر اولدوقلری اولدر که دنیا عورتلری دنیا ده ایکن فاریرلر دی
 حق تعالی حضرت تلری اول حالی انلر دن کیدروب قزا و غلان
 ایلدیکی مطهر ایتکدر (تفسیر کیرده ایدر مجامع اللذات او جدر بری
 مسکندر و بری مطعمدر و بری منکدر تنکیم حق تعالی حضرت تلری
 مسکنلری وصف ایلدی (جنات تجری من تحتها الانهار) مطعمی
 دخی بیان ایلدی تنکیم اشبو آیت کرمه ده بیورر (کما رزقوا منها
 من ثمرة) و منکمی دخی بیان ایلدی تنکیم اشبو آیت کرمه ده بیورر
 (و لهم فیها ازواج مطهرة) چنکه اشبو اوج نسنه حاصل اولسه بو نعمتلر
 زائل اوله دیو تنعم ایدر کن انلره خوف ارشسه بو خوف ایله مضطرب
 اولورلر حق تعالی حضرت تلری انلرک خوفن ازاله اتمکچون بیورر که

وهم فيها خالدون) پس آیت کمال تنعمه و سروره دلالت ایدر که اهل جنت
 او جاقده دائم در اندام موت و بقدر و نه چینی بوقدر ابدی در امام عزیزی ایدر
 خلد بونده ثبات لازم و بقاء دائم را اصلا منقطع اولمز و بزم اصحاب عزیزی ایدر
 خلد بونده ثبات طویل در تکمیل حق تعالی بیورر (خالدین فیها ابدی)
 اکبر خلدک مفهومند ابدی اولمز داخل ایش سه نیجه تکرار ایدیدی
 و عقل دوامنه دلالت ایدر انکی چونکه دائم اولمز حق اولسه لردی او جاقدن
 منقطع اوله لردی پس اهل ثواب دائم غم و حزن و خوف ایچنده اوله لردی
 حال بودر که حق تعالی حضر تلی بیورر (لا خوف عابهم ولا هم
 یحزنون) و نقلدر که سعید بن جبیر ایدر او جاق اهلنک هر بریسی او چر بلزک
 طفال بری التوندن و بری کوشدن و بری انجوابله یا قوتدن و یشل خلعتلر
 کینلر سندسدن و استبرقندن (ایمدی او جاق اهللی برلر و ایچرلر دائم
 فرح لدر التوندن و جوهر دن و انجولردن قدح لرایله شراب ایچرلر کوش
 تلور و حریر طونلور و غلنلر انلری طواف ایدرلر شراب اولشد برلر بولر غایت
 مشرف اولوب صحبت ایدرلر قال الله تعالی (والذین آمنوا واتبعتهم ذریعتهم
 بایمان) یعنی انلر که الله ایمان کتور دیلر و او غلنلری ایمانده انلره تابع
 اولدیلر انلر دخی او جاقده در کر کسه او غلنلری بیوک اولسون و کر کسه
 اوفاق اولسون اتار یله او جاقده بله قوپارلر (ایمدی سر بودر که بالغ
 اولمش او غلنلری کندولرک ایمانی یله او جاقده کیرلر ولی بکی او غلنلر
 اتار یله تابعلر در اتاری حرمتنه او جاقده کیرلر اگر جه ثوابلری بوق
 اتار یلک ثواب کسوب انلره ویرمزلر بلکه حق تعالی حضر تلی
 کند و کرمندن و فضلندن انلره ثواب عطا ایدوب او جاقده قویه (حضرت علی
 کرم الله وجهه ایدر مؤمنلرک او غلنلری اتار یله او جاقده درو کافرلرک
 او غلنلری اتاری یله طموده در ایددی بو سوزده اشکال وارد زیرا که
 پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم ابتدی کافرک او غلنلری او جاق
 اهلنک خدمتکار ایدر او یله اولسه وجه توفیق نه ارا له بویکی سوزار اسنده
 جواب بودر که کافرک او غلنلری بالغ اولمدن اوله لرا کر بالغ اولد و قدن
 صکره اولورلر ایسه کافر در زرا که کفری و ایمانی بلورلر اتار یله طمویه بله
 کیرلر اگر بالغ اولمدن اولورلر ایسه کفری و ایمانی بلورلر او یله ایسه کافر در
 او جاقده مؤمنلرک خدمتکار ایدر ایکی حدیثک ارا سنی توفیق ایتلک

بودر قال الله تعالی (ولمن خاف مقامه ربه جنتان) مقاتل رضی الله تعالی
 عنه ایدر ایکی جنت دیمک اولدر که بری عدن او جاقی و بری نعیم
 او جاقی (محمد بن علی الترمذی ایدر ایکی جنت دیمک اولدر که بری
 حقدن قور قدوغی جنتدر و بری شهوتن ترک ایلدی ککی جنتدر
 قال الله تعالی (ذواتا فنان) یعنی او جاقده اغاچلر واردر بوداقلری
 طوغری و از وندر علی الدوام یمشلی باقیدر و اول اغاچلرک کولسکه سی
 کلوب سیرایلرین قابلمشدر قال الله تعالی (فیها عینان تجریان) ابن عباس
 رضی الله تعالی عنه ایدر انلره ایکی چشمه واردر بیورلدیغی اولدر که بری
 کرامتدر و بری او جاق اهلنک اوزرینه زیارتدر (حسن رضی الله تعالی عنه
 ایدر تجریان بیورلدیغی اقا رسولدر انلرک بری تسنیم و بری سلسبیلدر
 (ابن عطیه رحمة الله تعالی علیه ایدر تجریان بیورلدیغی اولدر که بری ماء
 غیر آسن یعنی طنلور و صافی صودر و ری خردر (لذة للشاربین) (فیها من کل
 فاکهة ز و جان) یعنی او جاقک یمشلی ایکی درلودر بری یاش و بری قوری
 دیمکدر (قال الله تعالی لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان) یعنی انساندن
 و جنیلردن کیمسه انلره یعنی حور یلره جماع ایلدی دیمکدر (مقاتل ایدر انلر
 او جاقک حور یلریدر و بعضیلر ایدرلر دنیا عورتلریدر که دنیا دن کیده ایدنبرو
 انلرایله کیمسه جماع ایلدی دیمکدر قال الله تعالی (کانهن الیاقوت والمرجان)
 قتاده ایدر آق مرجان ایچنده قزبل یاقوت نیجه صفا ویر برایسه انلرک یخی
 لطافت و صفاسی مرجانه بکزر قال الله تعالی (ومن دونهما جنتان) یعنی
 اول ایکی جنتدن غیری ایکی جنت دخی واردر دیمکدر (ابو موسی الاشعری
 رضی الله تعالی عنه ایدر اول ایکی جنتک بریسی التوندنر سابقلر ایچون و بری
 کومشدنر تابعلر ایچون قال الله تعالی (فیها فاکهة ونخل و رمان)
 ابن عباس رضی الله تعالی عنه ایدر او جاق اغاچلرک بوداقلری یشل
 ذسردن و بیواقلری قزبل التوندنر و یمشلی سوددن آق و بالدن
 طنلوردر قال الله تعالی (فیها خیرات حسان) یعنی خلقلری احسن
 و یوزلری کویککدر (حور مقصورات فی الخیام) یعنی مستورلر در
 خیمه لرایچنده که حریرلرایله بز نمشلدر (پیغمبر یمز صلی الله تعالی علیه وسلم
 ابتدی اگر او جاق عزیزلردن بریسی ره ایندر سدر ایددی برایله کولک ارا سنی
 طم بطلور نور اولیدی قال الله تعالی (واذرايت ثم رايت نعیما و ملکا کبیرا)

یعنی او جاق اهلنک مرتبه سی وصف اولمز غایت ادناسی بیک بلایق یوله
نظر ایدر یو کسه کین والیاغن کورر دیمکدر قال الله تعالی (فیها عین
جاریه فیها سرر مر فوعه) ابن عباس ایدر او جاقده تختلر واردر التون
وزر جدد وانجوو یا قوتله بزغشدر غایت یوجه در حقن او جاق اهللی انک اوزرینه
اوتور مقی استه سه لاله لورو حقن بنسملر قالقوب یوجه لورو دودلر
کیدر بنمکه الجق اولور حقن یور و تسه لوجه لور سرر مر فوعه دخی
انجلین در (واکواب موضوعه) یعنی او جاق اهلنک قانده ابر یقلر واردر
شبهه کیدر اما قوایی یو قدر (و غارق مصفوفه) یعنی دیزلمش یصدق
واردر انلرک اوزرینه اوتورهل و یا صلا نه ل (وزیرابی مشوئه) یومشق
دو شکر واردر دو شمشلر در ایددی ای عالمروای علمایه محب و یولداش
اولان عزیزلر بلمک کر کدر که یومر تبه لری حق تعالی حضرتلری وصف
ایدوب بیورد که (وما یعقلها الا العالمون) یعنی قضیه لری مطلقا
الله تعالی نیک عالم قوللرندن ارتق کیمسه بلمز وهم قرآندن مفهوم اولان
بودر که جنت علما یجون اوله کما قال الله تعالی (انما یخشى الله من عباده
العلماء) امام رازی تفسیر کبیرنده ایدر بدرستی عقلله ونقلله شویله ثابت
اولدیکه الله لهدن انجق عالمرو قورقار آیتک ظاهری شو که دلالت ایدر که
اوجاغه علمادن ارتق کیمسه کبریه زیرا که انما حصر ایچوندر دلالت ایدر که
علمادن ارتق الله لهدن کیمسه قورقز وجنت الله لهدن قورقانلر ایچوندر دیو
بیور مشدر نیکم قرآنده بیوردی (ذلك لمن خشی ربه) یعنی جنت و رضوان الله
انلره مخصوصدر که الله لهدن قورقزلر ایددی یوسوزدن قتی قورقتمق کر کدر ولی
نیده لکه جاهل لک عقلی و علمی یو قدر که کوکنه قورقودوشه پس قورقماقدن
قتی قورقتمق کر کدر والله ولی الارشاد (عارفلر ایدر خوف بش قسمدر
بری رهبتدر رهبت اولدر که تصدیقندن قوپار یعنی حق تعالی نیک
وعیدندن وقهرندن نفس قورقز ایکنجی خشبتدر ایددی خشیت
اولدر که علمدن قوپار اکا خوف العقل دیرلر شکرندن وشبهه لولدن قورقار
اوجنحی و جلد روجل اولدر که معرفتندن قوپار اکا خوف القلب دیرلر
اول پرامز علمدن قورقمقدر دردی حذر در حذر اولدر که یقینندن قوپار
اکا خوف الروح دیرلر اغیار ی ملاحظه ایتمکدن قورقز بشجی هیتدر

هیت اولدر که مشاهدندن قوپار اکا خوف السر دیرلر اول جلال احدیتندن
و کمال صمدیتندن قورقز (اللهم احشرنا فی زمرة العالمین)

*** (فصل فی مراتب اهل الجنة) ***

اگر بلد کسه که حق تعالی حضرتلری او جاق اهلته نه بیوردی شمدیتندن
صکره اشکل که او جاق اهلنک مرتبه لری بلد یرم ان شاء الله تعالی
قال الله تعالی (وکنتم ازواجاً ثلثة) یعنی اصنافا اند نصکره حق تعالی
حضرتلری ایددی (فاصحاب المیمه) اصحاب میمه انلردر که شول وقت که
آدمک ذریبتی صلبندن چیقدیلر برازی آدمک صاغ یا ننده دور دیلر اصحاب یمین
انلردر ضحاک ایدر اصحاب میمه انلردر که دفترلری صاغ الله ویردلر (حسن ایدر
اصحاب میمه انلردر که عمرلری طاعت الله خرج ایدیلر احسانه تابعلردر
(واصحاب المشئمة ما اصحاب المشئمة) یعنی اصحاب شمال کافرلردر (حسن ایدر
اصحاب مشئمة انلردر که عمرلری معصیته خرج ایدیلر قال الله تعالی
(والسابقون السابقون اولئک المقربون) یعنی خیراتی او کدین و غالب
اشلینلر دنیاده مقر بلردر و او جاق ایچنده الله یقینلردر (ثلثة من الاولین)
یعنی بر طائفه در آدمدن تا بر پیغمبر یمزه کلنج (وقلیل من الآخرین)
یعنی محمد املرندن بر طائفه در (علی سرر موضونه) یعنی التوندن
و جوهردن دوزلمش تختلر اوزرینه اوتورهلر (متکئین علیها متقابلین) یعنی
بعضی بعضی مقابله اوتورهلر (بطوف علیهم ولدان) یعنی خدمت
ایتمکچون غلمانلر واردر نوردن (مخلدون) اول اوغللر اولزلر و قاتندن
کیمزلر (باکواب و اباریق) یعنی قد حلا یله مجلسلرده دور ایدرلر اول قد حلا
شبهه لر صورتنده در و ابریق اولدر که امز کلور دافلر کی اوله (وکأس من معین)
یعنی اقارشلر بلردن طلو کاسه لورادر حقان ایچسملر آدمک باشن اغرتمز و عقلن
کبدرمز (وفا کههه ممایخیرون) یعنی او جاقده یمشلر واردر که هر نه دن
اشتها ایدرلر ایه بولنور (ولحم طیر ممایشتهون) یعنی قوشلر اشدن هر نه که
دیلرلر ایه حاضر در حقان برکشی قوش اتن بک دیلسه بر قوشی چاغر اول
قوش دخی کلور الله قونار یوکلری غائب اولور واتی یشمش اولور اتن برلر
اول قوشینه اوجار کیدر بیانی کی او اور (و حور عین کمال اللواتی
المکنون) یعنی او جاقده حوریلر واردر صدف ایچنده صافلمش انجولر

بکر زل قال الله تعالى (واما ان كان من اصحاب اليمين فسلام لك من اصحاب
اليمين) یعنی شونلر که اصحاب اليمين دندر سنک اوزر یکه سلام اولسون
انلردن یا محمد هیچ انلرک ایچون غصه یه که انلر عذابدن امینلردن (مقاتل
ایدر اصحاب الیمیندن سکاسلام اولسون دیمک اولدر که حق تعالی حاضر تلی
انلرک سبئاتن عفو ایلیوب حسناتن قبول ایلر دیمکدر

(*) خاتمة الكتاب (*)

ای طالب اسرار الهی اشبو کتاب عظیمی و خطاب کریمی جمع ایلین یازیچی
اوغلی احمد بیچاندر حق تعالی رحمت ایلسون اکا که اشبو کتابی جمع ایلدی
و جمع عالمک علمنی یونده درج ایلدی شونک اوزرینه که عارفلرک غایتی در
وواصلرک نهایتیدر الحمد لله که اشبو کتاب تمام اولدی محمد مصطفی
صلی الله علیه وسلمک اعلی دولتنده واجلی سعادتنده که بن ضعیفی محروم
ایتیوب بو کتابی دعا به وسیله قیلدی الله تعالی به شکر اولسون که یوعبد
عاجزه اتما من مبسر قیلدی (ایمدی یا الهی اتی عالمه رحمت قلبدک
انک کان حقیچون بنی شفاعتدن محروم ایله و بنی انک نعلنی توزینه باغشله
ودخی بنم اصلمی و فرعی انک قاتنده مقرب ایله (وسبب تألیف کتاب اولدر که
بنم محمد ادلو برقرنداشم وارایدیکه عالم و عارف کامل و فاضل تکریمک خاصی
وارنلر سروری ایدی و دخی جهانک قطبی حاجی بیرامک سرداشی ایدی
و اولیانک نقدی ایدی و حضرت رسولک تمام کامل وارثی ایدی
حق تعالی حضرت تلی اتی دنیاده و آخرتده خوش طوتوب عاقبتده
اصل و فرعی ایله عدن اجاغن اکا ارزانی قلسون و دائم بن مسکین
و وفقر احمد بیچان اکا ایدردمکه ای برادر دنیانک بقاسی و روزگارک و فاسی
یوقدر او یله اولسه بریاد کار دوزک که عالمده او قونسون بنم سوزم ایله
اولدخی مغارب الزمان ادلو برکاب دوزدی عالمده ندکلو ظاهر و باطن
تفسیر و تحقیق و تمثیل وارایسه بونجه کابلردن چیقاروب و نیجه مکمل
عارفلر و عالم راویلر اغزندن تفاسیر و احادیث قدسیه و احادیث نبویه و احیاء
علوم و مشایخ کابلردن الحاصل اون ایکی علمک مغزنی بریره جمع ایلدی
واندنصرکه بکا ابتد ای احمد بیچان ایشده سنک سوزکله جمع
موجوداتک اطائفنی و شرایعنی و حقایقنی بریره جمع ایلدیم ایمدی سن دخی
کل بو کتاب که مغارب الزماند رانی تری دیلنده دوندن تا که بوزم ایلمک قومی دخی

معارفدن و انوار علمدن فائدک و سونلر او یله اولسه بن مسکین دخی
انک مبارک سوز یله اشبو کتابکه آدینه انوار العاشقین و یردم احسن البلاد
ودار الجهاد کلیبولیده تمام ایلدیم ایمدی بونیم انوار العاشقینم و قرنداشمک
دیوان محمدیه سی ایکسی دخی مغاربدن چیقمشدر اول کتاب منظومدر
بو کتاب منشوردر انکیچون بویله واقع اولدیکه علمی ایکی درلو و جهله
یازمشلردن براروسنی شعرله نظم ایتمشلردن طنلواولماغیچون و بردرلو سنی نثر
ایتمشلردن اکلمق آسان اولسون ایچون ایکسی دخی لطیفدر و اهلی قاتنده
معتالدر در صناعته که بحر محیط طاشوب ایکی یوزدن اقوب ندکلو جواهر
وارایسه ظاهر ایلدیلر کر درمک نون استرایسک انوار العاشقینم مطالعه ایله
واجر غیر ممنون استرایسک محمدیه بی مطالعه ایله الحمد لله که بزبوانی قرنداش
بوانی کتابی جمع ایلمک انکیچون بزبویولده بونجه زجتلر چکدک تا که
یازیچی اوغلرینه رحمت اولسون دیلر (تاریخ کتاب) امدی شول زمانکه
سلطان ابن سلطان سلطان غازی مرادخان انکروز بکینک باشنی کسوب
مصر سلطاننه کوند رمشدی سکر یوزاللی سنه سنده اندنصرکه سلطان
محمدخان پادشاه اولیچق اشبو کتاب کلیبولیده تمام یازلدی سکر یوزاللی
بش یلنده محرمک اولنده و دخی حق تعالی حاضر تندن دیلمکه کلیبولی خلقنه
رحمت ایله جمع مؤمنلر ایله زبرا کلیبولی قومی ایکی درلودر بریسی غازیلردن
و بریسی شهیدلر در اما اولکه غازیلردن انلردخی ایکی بلو کدر بریسی
کافرایله غزایدنلردن و بری نفس لریله غزایدنلردن اما اولکه شهیدلردن
انلردخی ایکی درلودر بریسی کفارالنده شهید اولنلردن و بریسی غفارالنده
شهید اولنلردن الهی بونلره آخرتده حساب و عذاب اندرمه و بونلری محمد
مصطفی صلی الله علیه وسلم باغشله و بزبی جمع محمد امینله او جاغده قوی
دیدارک کوسر آمین یارب العالمین (اگرچه که دنیاده کاملر و علمیه عمل ایلم
وارنلر درلودن استانلردن و زوب خوش کستانلر جمع ایلدیلر اما کیمی حکایه
ایدی و کیمی محبو بلر سرانجامی ایدی اما بو ضعیف و مسکین احمد بیچان
ایدر که جمع عالمک علمنی و مشایخ اسرارینی و عرفا انوار بنی قل بقل عالمک
اولندن تا آخرینه دکن اوج درلو عبارتله بیان ایلدیم بری تشریع و بری
تحقیق و بری تمثیلدر که روح عشاق اشبو کتابله مشرف اوله ایمدی
ای طالب اسرار الهی شو یله یلمک کر کدر که ندکلو خطابات الهیه

وارايسه تور اتدن وز بوردن وانجیلدن وقرآندن ودخی ندکلو کلمات ربانیه
وارايسه صحف انبیادن تا عالم جبروتدن عالم ملکه وملکوته حتی عرصات
ومعاده وجنات آباده وارنجه اشبو کابده جمع اولندی زنهار بو کتابک
قدر نی یله سن و سوزونی طوتاسن تا ککه مدارج کالاته ایریشه سن
ان شاء الله تعالی (فلما تيسر الاتمام وختم بالخير والاختتام والحمد لله
رب العالمين اللهم صل على محمد وآله وصحبه اجمعين) (مناجات قاضي
الحاجات) الهی الهی نیجه فرح اولهیم سکا عاصی اولمشیکن ونیجه
فرح اولیایم ککروسنی لمشیکن ونیجه سندن نسنه ایسنیه یمکه خطا
ایدی قولم ونیجه نسنه ایستیه یمکه ککریم پادشاهسن قرآن کریمک
حقیقون وصراط مستقیمک حقیقون وحیب اکرمک حقیقون یوزومی
طیراغه قیوب سندن استرمکه بنم آخر عمریمی ایمان ایله ختم ایلیه من ودخی
سندن دیلرمکه یارب بو کتابمی دنیاده بوجه ایلیوب و آخرنده بکاشفیج
ایلیه سن و او جاقده ینه بکا وبره سن تا که دنیام و آخرتم

بو کتاب ایله مشرف اوله ودخی بنی محجوب ایلمه

حضرت قدسکدن وبکا کشف ایله عالم

غیبکدن آمین یا اله العالمین برحمتک

یا ارحم الراحمین

حمد و ثنا وشکر لایعد ولا یحصی حق جل وعلا حضرت تلیزینیه لایق
وسزادر که یاور عنایت وهدایتیه * منبع علم و عرفان ومعدن زهد
وایقان یازی زاده احد بیجان فاضت علیه سبجال الغفران حضرت تلیزینک
ککان معارف الهی ومخزن اسرار نامتناهی انوار العاشقین نام تألیف
الیقنک * ناظم مناظم شرع متین وراتب مراتب سلطنت سطوت قرین
السلطان ابن السلطان (السلطان عبدالحمیدخان) حضرت تلیزینک
عصر یمن و اوان ایمنلرنده * انعام والظاف رب لطیفه اطمع
محمد سعیدک همت ونظارتیه * طبعخانه عامر ده
بیک ایکبوز التمش برسالی صفر الخیری

اوا خرنده ختام پدیر

اولمشر